ANUL XXVII. — No. 1 IANUARIE 1938

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

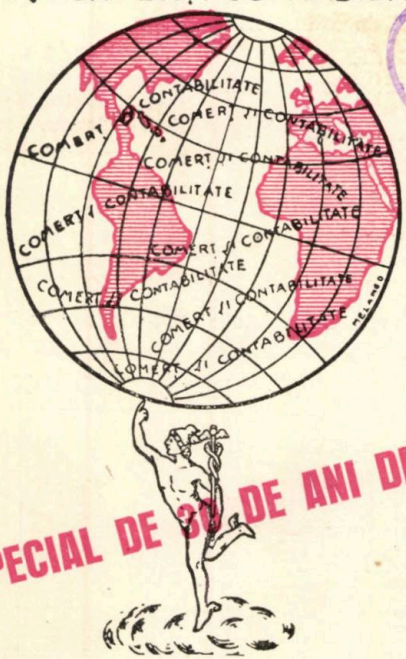

NUMAR SPECIAL DE 30 DE ANI DE APARIȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

39243.

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţi
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

N. Arghir, Primarul Comunei Vălenii de Munte. Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ. Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial. Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de consum. Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant. Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu, Expert contabil. Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor. Casier al Corpului.
Iosif D. Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab.
I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine. Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
A. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabil.
Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXVII. — No. 1 IANUARIE 1938

CUPRINSUL:

Comitetul : Inainte	1
Gr. L. Trancu-Iaşi : Profesiune şi nivel sufletesc . . .	4
N. Butculescu : La 30 de ani dela apariţia Revistei noastre	6
Sp. Iacobescu : Le commencement des écritures comptables .	8
Dr. P. Drăgănescu-Brateş : 30 ani	25
Dr. V. M. Ioachim : După treizeci de ani	26
Dr. Al. Sorescu : Capitalul, Rezervele şi Creditorii în debitul Bilanţelor Engleze . . .	28
D. Sbenghe : Contabilitatea isvor de claritate, ordine şi control	35
I. D. Clinceanu : Istoricul înfiinţării unei Bănci Naţ. a României	37
Constantin Igrişan : Rolul Contabilităţii în controlul celor două Administraţii Financiare	40
S. M. Blumenfeld : Dobânda prezumată la comercianţi . . .	47
M. Mihăilescu : Conturi de ordine — Conturi de evidenţă	52
C. D. Hurmuzache : Cum a devenit „Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate" proprietatea Corp. Absolv. Şc. Sup. de Comerţ	56

INAINTE

Păşind în al 30-lea an dela apariţia Revistei, ne aruncăm privirile înapoi şi drept ori ce altă justificare şi explicare a rostului şi activităţii noastre, reproducem mai jos câteva pasagii din: Primul cuvând implântat pe frontispiciul alcătuirei noastre la 1908.

Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate. — No. 1 din 1908.

„Apariţiunea unei publicaţiuni e totdeauna un prilej de mulţumire sufletească pentru acei cari se ocup mai de aproape cu asemenea lucruri şi, cu cât debutul său este mai fericit, umplând un gol în literatura genului ce şi-a ales, cu atât mulţumirea ce produce devine mai completă, ajungând chiar a fi la un moment, o mândrie de neam, dacă putem să ne exprimăm astfel, — dat fiind că, după numărul şi calitatea scrierilor, se judecă starea de civilizaţiune şi de cultură a unui popor.

Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate cari îşi face astăzi apariţiunea pe câmpul publicităţii, fi-va numai o mulţumire trecătoare sau de mândrie naţională? Ne vom strădui ca drumul ei să meargă către această din urmă ţintă.

In adevăr, **Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate** a înscris în programul său de activitate caracterizarea ştiinţei moderne cu privire la învăţământul comercial, la operaţiunile de bancă şi de schimb, contabilitate, finanţe şi economie politică etc., corespunzând astfel unei necesităţi de mult simţită. A exclus însă, cu desăvârşire, din coloanele sale, politica propriu zisă, precum şi

ori ce fel de polemici atingând persoana cuiva. In schimb ea se înfățișează publicului ca organ exclusiv al contabililor din **România**, cărora le va aduce servicii reale; în acelaș timp lor le incumbă greaua îndatorire de a contribui ca, prin modul cum **Revista** va expune și trata numeroasele și variatele chestiuni ce țin de principiile enunțate mai sus, să devină cea dintâiu tribună pregătitoare unei viitoare „**Academii de Comerț**", fără a nesocoti totuși chestiunile practice privitoare la comerțul și finanțele noastre.

Revista Generală de Comerț și Contabilitate, făcându-și apariția sub asemenea auspicii și având sprijinul moral, material și intelectual al contabililor și specialiștilor în genere, precum și al întregului comerț din țară, căruia îi punem la dispozițiune din toată inima și fără nici-o rezervă, coloanele acestei **Reviste** spre apărarea intereselor lor, nădăjduim că va obține succesul dorit.

Aceasta, spre lauda și cinstea Absolvenților Școalelor Comerciale din țară, dela cari a pornit ideea înființărei **Revistei**, cu ocaziunea primului lor congres ținut în anul jubiliar 1906.

Ținta de căpetenie fiind ridicarea Corpului Absolvenților Școalelor Comerciale, la un grad similar cu al celorlalte corpuri de specialiști din țară, chiar dacă numai pe această cale vom dobândi un succes, ar trebui să ne mândrim că punctul cel mai important din programul nostru este realizat.

Pășim dar, cu încredere către atingerea scopului propus și vom primi în jurul nostru pe toți acei cari n'au altă dorință decât aceasta de a se devota binelui tuturor Absolvenților Școalelor de Comerț.

Incheem, trimițând colegilor noștri din toate părțile un salut cordial și urându-le a-și uni puterile spre o conlucrare rodnică".

Și din „**Rostul Nostru**" gravat în câteva cuvinte la reapariția primului număr al **Revistei** după marele războiu la 1 Ianuarie 1921 astfel:

„Impinși de cererile și de încurajerile, ce din toate părțile ni se adresează și conștienți de faptul că până acum nu am ajuns încă să vedem împlinit decât în parte programul, care forma baza existenței noastre, ne-am hotărât a relua firul întrerupt al **Revistei**, cu credința că, lucrăm ca și în trecut pentru binele general.

După cum am știut să fim în cei 8 ani de apariție folositori comerțului și tineretului contabil, tot astfel vom ști ca în unicul organ de specialitate ce suntem, să devenim utili și apreciați mai ales acum, în România Mare, unde sunt atâtea de făcut pentru cimentarea întregirii neamului în toate încheeturile și în alcătuirea sa socială.

A face un bilanț sau un rezumat al trecutei noastre exisistențe credem că e de prisos. Cei ce ne cunosc nu au nevoe de aceasta.

Ceia ce interesază în primul rând, este de a cunoaște ceia ce voim să facem și de ce mijloace dispunem.

Colaboratori prețioși ai celor ce posedă sau conduc afacerile de comerț, de industrie și de bancă, absolvenții Școalelor de Comerț, au devenit indispensabili producțiunei și fructificărei capitalului.

Soarta absolventului, ori unde ar fi el plasat, este legată strâns de aceia a producătorului și comerciantului.

Prin contabilitate și prin cunoașterea secretului producțiunei și consumațiunei bunurilor, el este cu siguranță busola afacerilor fără de cari nimănui nu-i mai este îngăduit a naviga pe marea nemărginită a operațiunilor comerciale și industriale. Acei oameni de afaceri cari din orice motive cred că se pot dispensa de colaborarea absolventului Școalelor de Comerț, astăzi, sunt inamicii propriei lor cauze.

Dar, pentru a fi la înălțimea chemării sale, absolventului Școalei de Comerț, de orice grad ar fi el, nu-i este îngăduit a socoti că, odată eșit depe băncile școalei, cultura nu mai are nici un rost pentru el și că numai prin practică se poate ajunge la ori ce.

In orice direcțiune a activității omenești, omul care nu se cultivă tot timpul vieții sale, mărginindu-se numai la învățăturile căpătate din școală, unde nu se face altceva decât se pregătesc mijloacele generale de dobândire a cunoștințelor, acel om poate fi sigur de nereușită în cariera ce și-a ales.

Cultura cât mai departe posibilă în ogorul tras de școală, pentru cei ce îmbrățișează cariera afacerilor, iată rostul nostru principal.

Drept mijloace pentru atingerea acestui scop avem nevoe de solidaritate, de unire și de colaborarea din partea tuturor cari simt și cugetă la fel cu noi".

Luminile cari au radiat din coloanele acestei **Reviste**, au pătruns adânc în tot cuprinsul țărei noastre, reflectând nu numai asupra activității și realizărilor noastre, dar și ale confraților de peste hotare.

La întrebarea formulată în 1908: Fi-va apariția Revistei noastre numai o mulțumire trecătoare, sau de mândrie națională?", putem răspunde împăcați: Revista noastră este o mândrie națională!

Drumul nostru este trasat.

Mergem înainte! **COMITETUL**

Profesiune şi nivel sufletesc

Inchinată Comercialiştilor

Toată lumea e de acord că trăim timpuri mari. Se vorbeşte mereu şi pretutindeni de înoire, de spirit eroic, de elevare spirituală. Aceste lozinci sunt înălţătoare şi s'ar părea că se urmăreşte detaşarea omului de cele materiale şi transportarea sa în sferele eterate ale idealurilor absolute.

Totuşi mulţi uită că printre acei care prin ocupaţiile lor zilnice ar părea lipsiţi de orice sensibilitate sau posibilitate receptivă de a fi animaţi de idealuri, se găsesc suflete cu un nivel superior celui comun.

Printre funcţionarii de bănci mărginiţi numai la ghişeul lor şi la registrele respective se ridică uneori firi superioare. Marele Georges Sorel pe care l'ar putea revendica deopotrivă şi Lenin şi Mussolini n'a fost un funcţionar comercial din ramura bancară? Dar nu vreau să mă ocup aci cu înşiruirea oamenilor mari cari s'au ridicat dintre funcţionari, ci vreau să relev faptul că înălţarea morală şi conştiinţa superiorităţii nu sunt apanagiul unei minorităţi de elită, ci ele pot fi găsite la toţi acei pe care soarta i-a înzestrat cu inimi simţitoare şi creere care gândesc.

Intr'o carte intitulată „Images d'Epinal" datorită spiritului creator al unei femei de elită, prinţesa Bibescu, găsim evocate alături de Lyauttey, creatorul Marocului francez modern, Regele Albert I al Belgiei, Regele Carol I al României şi scrisori de foşti combatanţi. Printre ele ea citează şi reproduc textual cuvintele sale, scrisoarea unui tânăr funcţionar de bancă britanic, „care a părăsit biroul său şi a traversat Atlanticul spre a muri în Franţa". E vorba de scrisoarea soldatului Roger Marshall Livingstone, din al 44-lea batalion Canadian, mort în Franţa la 27 Octombrie 1917.

„Dragă Mamă,

Scrisorile d-tale m'au tulburat foarte mult. E sigur că d-ta nu înţelegi despre ce e vorba, dar vreau să vă pun problema în chipul următor:

Credeţi că Hristos este primul care a căzut în acest război? Principiile pentru care Hristos şi-a dat viaţa sunt identice cu principiile pentru care Marea Britanie îşi dă astăzi sângele din

vinele sale. E aceiași luptă și Hristos însăși a fost primul martir al cauzei. Noi luptăm pentru un principiu. Dreptul contra forței. Ar merita oare să trăim într'o lume în care numai forța predomină ? Deci, dragă mamă, decât să te rogi ca Harry și cu mine să nu fim trimiși pe front, roagă-te ca noi să ne achităm aci de ceeace avem de făcut ca bărbați; să fim tari, ca să ne facem înainte de toate datoria față de Dumnezeu. Nu vă tulburați la gândul c'am fi aleși pentru o misiune periculoasă. Considerați aceasta mai de grabă ca o onoare și un privilegiu special, căci noi am fost aleși să apărăm cauza pentru care Hristos și-a dat viața.

Dacă vă rugați pentru întoarcerea noastră și numai pentru întoarcerea noastră, aceasta este egoism, rugați-vă pentru victoria dreptății, rugați-vă ca noi să fim capabili să ne facem datoria noastră și dacă va trebui să murim pentru cauza care este și a lui Hristos, amintește-ți dragă mamă, că nu există dragoste mai mare decât de a-și da viața pentru prietenul său.

Personal n'aș vrea să mă întorc decât cu cinste și conștiința clară de a fi făcut ce trebuiam. Viața în alte circumstanțe după războiu, nu mi-ar părea demnă de a trăi". . .

Prințesa Bibescu adaogă următoarele: „Citind această scrisoare eu mă întrebam dacă cei care au avut de a face cu acest funcționar de bancă lângă ghișeul său și-au închipuit că un astfel de suflet se găsește în corpul acestui civil pregătit pentru zilele liniștite ale unei cariere bancară și din care întâmplarea face un soldat al lui Hristos, tot atât de ușor dupa cum apa fu schimbată în vin în ziua nunții dela Cana și pentru motive identice".

Mirarea exprimată de distinsa scriitoare e datorită prejudecăților. Sufletele mari sunt independente de profesiune.

Am ținut să evoc această problemă în numărul festiv al Revistei generale de comerț si contabilitate, spre a arăta că în cercul cititorilor săi și al celor formați în disciplina Comercială se pot găsi suflete eroice.

Pentru mine această scrisoare constitue o încurajare în lupta ce o duc pentru îndrumarea tineretului spre carierele economice pe care mulți le consideră ca înjositoare. Insă am curajul să înfrunt toate criticele deoarece dacă *omul trăește prin meseria sa nu e mai puțin adevărat că prin sufletul său el o înalță.*

GR. L. TRANCU-IAȘI

La 30 de ani dela apariția Revistei noastre

ÎNFĂPTUIRI

După 30 ani dela apariția primului număr al Revistei noastre, dintre cei 13 fundatori mai trăesc încă astăzi majoritatea, adică 7 inși. Se vede că Nr. 13 nu ne-a fost fatal și nici rezultatele obținute prin perseverența și hărnicia noastră pentru susținerea cauzelor comerțului și comercialiștilor nu sunt de puțină însemnătate.

Am trecut prin criza cea mare a războiului mondial, am pierdut colaboratori prețioși, am învins crizele financiare prin disciplina și abnegația noastră, reușind a ne impune atât în țară, în toate unghiurile ei, cât și în străinătate prin tratarea obiectivă a tuturor cauzelor îmbrățișate.

In calitate de inițiator și de președinte al Comitetului Revistei, cu ochiul permanent ațintit asupra modului cum s'a scris în ea și asupra conducerei, mă simt foarte măgulit de succes, dar și dator să aduc un pios omagiu de recunoștință celor dispăruți, unii din ei făcându-și cu avânt datoria pe front. Celor rămași dintre fundatori, cum și întregului comitet conducător de azi, cum și tuturor colaboratorilor permanenți sau sporadici, dintre cari foarte mulți au fost și sunt cu desăvârșire prețioși, aduc mulțumirile mele călduroase și devotate, îndemnându-i colegial de a continua mai departe la susținerea Revistei cu aceiași dragoste din trecut.

Mândria mea și a tuturor prețioșilor mei tovarăși de muncă nu este de mică importanță, căci aproape toate năzuințele contabililor din țară experți sau autorizați au fost realizate prin legea specială a Corpului, cu care ne-a dotat neprețuitul nostru îndrumător, sprijinitor și președinte de onoare G. Trancu-Iași și vechiul său colaborator, secretar general al Muncii și ministru d-l prof. D. R. Ioanițescu, cărora să nu uităm a le exprima în orice împrejurare, toată recunoștința noastră.

Fără nici un sprijin oficial, prin unire, prin sentimente altruiste, dezinteresate, prin muncă și abnegația noastră am reușit să creem o tribună a comercianților și a contabilului, fără pereche chiar printre lucrări similare străine.

Chestiunile cari s'au tratat în Revistă și înfăptuit nu sunt nici puțin numeroase, nici de mică importanță.

Indrumările date sub diferite forme în materie comercială bancară și contabilă, aducerea la cunoștință a hotărârilor congreselor de specialitate din țară și străinătate, tinerilor generații, studierea mai tuturor problemelor și fazelor legiuirilor fiscale și cu urmărirea aplicațiunei lor de aproape, chestiunile relative la învățământul comercial practic și teoretic și apărarea în genere dată prin Revistă și prin colaboratorii ei în afară de tribuna scrisă, nu puțin au contribuit să facă din *Revista Generală de Comerț și Contabilitate* un organ bine apreciat și cercetat de toți cei cari se ocupă de aproape de prosperitatea economică a țărei.

Nu cred de prisos să citez printre înfăptuiri unele ca cele de mai jos, care au contribuit în largă măsură la legitimul nostru succes. Așa au fost :

Inființarea Academiei de înalte studii comerciale și industriale; înființarea Corpului contabililor experți și autorizați; reglementarea bilanțului-tip pentru întreprinderile comercializate și pentru bănci ; reglementarea controlului regiilor publice prin cenzori de specialitate.

Incheiu cu vechile vorbe românești adresate acestei Reviste : Să ne trăiască și cu Dumnezeu înainte !

N. BUTCULESCU

«MICA» SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ MINIERĂ
CAPITAL SOCIAL LEI 140.000.000
REZERVE LEI 31.793.705
BUCUREȘTI III. — STRADA B. MUSSOLINI Nr. 36—38

MINELE DE AUR: Ruda 12 Apostoli, Brad, Stănija.
MINELE DE CĂRBUNI: Țebea.
CARIERELE: Albești și Mateiași (Muscel).

Face orice afaceri miniere. — Experfize și analize în laboratorii proprii.

Le commencement des ecritures comptables

Les premieres écritures

Toutes les écritures, qu'on fait aujourd'hui, pour le commencement de la *Comptabilité* d'un *Patrimoine,* ont des manques; elles sont confuses ou inexactes.

L'absence des écritures initiales

Ces insuffisances proviennement de l'absence des deux *écritures initiales, originainaires ou primaires,* qui devraient être faites, *pour montrer la séparation des droits et des obligations pécuniaires de ceux non-pécuniaires, qui appartiennent à une* **Personne.**

Pour la documentation de ces affirmations, nous chercherons à examiner quelques-unes des écritures qu'on rencontre le plus souvent, au commencement de la *Comptabilité* d'un *Patrimoine.*

I. *Des écritnres sans intermédiaire*

Des écritores insuffisantes

La date

Les suivants	=	*Les suivants*
L'alignement des comptes		
de l'Actif	et	*du Passif*
. . . . .		. . . . .
. . . . .		. . . . .

Cette écriture, dont on abuse beaucoup aussi pour la clôture des *Comptes au Bilan,* mais avec une autre disposition a le défaut qu'elle ne montre pas *la réalité de l'égalité des échanges initials,* desquels se détachèrent **l'Actif** et le **Passif** *originaire.*

En réalité, l'alignement des *Comptes de l'Actif* et de ceux *du Passif* de cet article, étant dépourvu de l'intermédiaire du „*Compte de Patrimoine*", dont dépend les deux parties: *l'Actif* et le *Passif,* laisse se perpétuer une confusion qui pourrait disparaître.

II. *Ecritures par l'Inventaire*

D'Autres écritures initiales insuffisantes

La date

Les suivants	=	*Inventaire*
Pour les Comptes de l'Actif		
et		
Inventaire	=	*Les snivants*
Pour les Comptes du Passif		

Ces écritures, faites par l'intermédiaire du *Compte de l'Inventaire* ne peuvent elles non plus représenter *la réalitè initiale*, car le terme *d'Inventaire* n'est pas quelque chose de *patrimoniable.*

L'Inventaire est *un acte*, ou un *registre*, dans lequel *on peut decrire et évaluer les éléments mêmes d'un Patrimoine.*

L'Inventaire, donc, n'est pas un *Patrimoine*, duquel nous pourrions séparer pour les écritures comptables, *l'Actif et le Passif*, parce que ceux-ci font partie du *Patrimoine*, décrit et évalué seulement dans cet *acte d'Inventaire.*

C'est pour cela que l'écriture faite par un pareil nom intermédiaire ne sert pas *la réalité primaire*, que doivent représenter les écritures initiales de la *Comptabilité.*

III. *Des écritures par le Capital*

Une autre écriture commune est:

Les suivants	=	*Capital*
Pour l'*Actif* du Patrimoine		
Capital	=	*Les suivants*
Pour le *Passif* du Patrimoine		

C'es écritures emploient comme intermédiaire le mot de *Capital* mot, qui dans ce cas, en représentant plus qu'il n'est en réalité, contribue à maintenir la confusion en ce qui concerne le sens de la notion de „*Capital*".

Si cette confusion pouvait être encore supportée aux *Patrimoines induviduels*, elle ne peut plus être maintenue aux *Patrimoines sâciaux* et surtout aux *Patrimoines des sociétés anonymes.*

D'autres écritures pour les opérations mentionnées cidessus sont faites quelquesfois de la manière suivante:

IV. *Des écritures par le Sujet du Patrimoine*

Les suivants	=	*Sujet du Patrimoine*
Pour l'Actif de celui-ci		
et		
Sujet du Patrimoine	=	*Les suivants*
Pour le passif de celui-ci		

Cette écriture introduit comme intermédiaire entre les „Comptes de *l'Actif* et ceux du *Passif* le terme de *„Sujet du Patrimoine"*, terme dont, nous nous sommes aussi servi pour les documentations que nous avons fait pour montrer que *le tout patrimonial* appartient au *Sujet du Patrimoine.*

Cependant nous n'avons pas recomandé cette écriture pour les motifs connus: **Le sujet du patrimoine „est la personne même"** qui peut avoir entre autres *Droits* et *Obligations* aussi ceux patrimoniaux. Or nous savons que ceux-ci constituent le Patrimoine même de la Personne.

C'est seulement de ce *Patrimoine*, reconnu comme représentant, *„le tout pécuniaire"* appartenant à une *Personne*, seulement de cette dépendance juridique-économique-pécuniaire, nommée *Patrimoine*, qu'on tiendra compte dans la *Comptabilité de la Personne* respective.

La succession naturelle serait donc:

Personne —> Patrimoine —> Comptabilité

V. *Des écritures par le Patrimoine de la Personne*

D'autres écritures plus convenables sont faites par les articles suivants:

Les suivants	=	*Patrimoine de la Personne . . .*
Pour l'Actif du Patrimoine		
Patrimoine de la Personne . . .	=	*Les suivants*
Pour le Passif du Patrimoine		

Ces écritures ont été admises par nous, comme correspondant beaucoup à la *réalité* représentée par elles.

Le désavantage de celles-ci est que ce sont elles seulles, ainsi comme nous les avons, qui nous exposent à créer le *Compte du Patrimoine*, avec *l'Actif* au *Crédit* et le *Passif* au *Débit*, une situation anormale pour le *Compte du Patrimoine*.

Cette situation pouvait être exacte pour le Comte *„Sujet du Patrimoine"*, qui est *crédité* (dans les articles du No. IV) avec ses droits sur *l'Actif* et *débité* avec les obligations envers les *Créditeurs, pour la rèduction des droits pécuniaires bruts*, et le *Solde* de cette partie représentant les *Droits nets* ou le Capital sur son propre Patrimoine.

Ainsi donc, il manque à ces écritures faite à l'aide du *Patrimoine les écritures originaires ou primaires*, dont nous avons parlé au commencement de cette étude.

Si *la piatique* et quelquefois *la Doctrine Comptable* s'accommodent de toutes sortes d'écritures inexactes ou insuffisantes, il n'est pas bien d'ignorer *l'enregistrement de la realité originaire*, du moment que celle-ci a été connue.

D'ailleurs, le rôle de la Doctrine Comptable courante est de completer ou même de remplacer, lorsqu'il faut *l'oeuvre du passé*, l'oeuvre qui est soumise à l'évolution des études quotidiennes.

Les formules des notions juridiques et economiques de la Personne et du Patrimoine

Pour pouvoir suivre plus facilement la matière du sujet dont nous nous occupons, nous rappelerons les définitions de la *Comptabilité, du Patrimoine* et *de la Personne*.

La Comptabilité est la science qui nous apprend comment nous devons tenir les comptes du Patrimoine de toute Personne (physique ou juridique).

Et *„la Personne est l'être capable de droits et d'obligations"*.

Dans cette définition *de la Personne*, nous trouvons représentée la notion *juridique complète de la Personne* car ici sont réunis, tant *les droits et les obligations non-pécuniaires*, que *les droits et les obligations pécuniaires ou patrimoniaux*.

Dans ce cas, la formule de représentation *juridique et économique* de la *Personne* est la suivante:

Objets de Droits et Objets d'Obligations	Non pécuniaires et pécuniaires	Personne	Droits et Obligations	Non pécuniaires et pécuniaires

Ensuite si nous suivons les *attributs de la Personne*, dans la composition de la formule précédente nous y trouvons groupés, tant *les Droits et les Obgations non-précuniaires, que les droits et les obligations pécuniaires*, comme nous trouvons d'ailleurs:

Les Objets de Droits et *les Objets d'Obligation* } non-pécuniaires

à côté des Objets de: { *Droits* et *d'Obligations* } pécuniaires.

A cause que les *attributs pécuniaires*, qui rentre dans la composition de la notion juridique de la *Persoane*, se sont définis dans la vie juridique comme étant un *Patrimoine*, il s'ensuit qu'il faut séparer les *parties pécuniaires* ou le *Patrimoine* de la *Personne*, pour pouvoir arriver à *l'objet* de la *Comptabilité* respective.

Pour cela nous partirons de la représentation du cadre de la notion de *Personne*, ainsi:

Objets de Droits et Objets d'Obligations	Non pécuniaires	La Personne	Droits et Obligations	Non pécuniaires
Objets de Droits et Objets d'Obligations	Pécuniaires		Droits et Obligations	Pécuniaires

Et parce que „*les attributs pécuniaires*“ de la notion juridique de la *Personne*, comme nous venons de la dire, représente le *Patrimoine même de la Personne*, nous séparerons le *Patrimone* et nous aurons la formule:

Objets de Droits et Objets d'Obligations	Pécuniaires	Patrimoine de la personne	Droits et Obligations	Pécuniaires

L'evaluation du tout ou du complexe du Patrimoine

En nous référant maintenant à la définition du *Patrimoine*, nous constaterons encore que, *du point de vue de la valeur*, la *Patrimoine* est représenté par une somme ou *par un total monétaire*, dans lequel sont évalué de la même manière, tant *les droits que les obligations pécuniaires*, de même que les Objets de droits et d'Obligaiions pécuniaires, qui constituent d'ailleurs le *Petrimoine* d'une *Personne*.

Dans l'exemple mentionné plus haut, nous supposons que *l'expression valorique du Patrimoine X*, était représentée par la somme de 1.000.000 lei.

Cette évalution *unique*, globale, du *Patrimonie* doit être attribuée aux deux parties du *Patrimoine*. Ainsi nous pourrons démontrer que les 1 000.000 lei de *Droits et d'Obligations pécuniaires ont comme quantités équivalentes réelles*, de la même valeur, les respectifs *Objets de Droits et d'Obligations péeuniaires*, contenus dans ce Patrimoine.

Nous arrivons ainsi à la suivante formule comptable, pour, le Patrimone X:

Objets de Droits et Objets d'Obligations	Pécuniaires	Patrimoine de la personne X 1.000 000 lei	Droits et Obligations	Pécuniaires
Sens économique du Patrimoine			Sens juridiqae du Patrimoine	

ACTIF		Sens Comptable Patrimoine de la Personne X		PASSIF
Objets de Droits Objets d'Obligations	1.000 000		Droits et Obligations	1.000.000
	1.000.000			1.000.000

Voici donc la repésentation *Comptable*, qui comme on le voit est plus complète et plus claire, par la doublure des faces que nous avons devant nous, différant ainsi des présentations unilatérales, sous lesquelles le *Patrimoine* peut être considéré tant par le juriste, que par l'économiste.

Ce mode de *considération unilatérale*, nous le constatons à toutes les sciences humaines, en outre de la Comptabilité ou on représente les choses sous leur double aspect, tant comme réalité à *l'Actif*, que comme base ou cause juridique au *Passif*.

La Comptabilisation du Patrimoine de la Personne X

Maintenant si nous voulions tenir la *Comptabilité* de ce *Patrimoine*, en nous servant de la *partie unique du tout patrimonial*, nous pourrions aboutir à ce que *Pline* (Hist. nat. lib. 2 Ch. V, vers. 7), avait prévu lorsqu'il s'occupait de *Fortuna* ou de la *Richesse*, dans le sens de *Patrimoine* et voulait démontrer les parties du *„Compte Fortuna"*, ainsi : *Huic omnia expensa, huic omnia feruntur accepta; et in tota ratione mortalium, sola utriumque paginam facit.*

*„***Tous les payments** *(expensa) se font par celle-ci (Fortuna) „de même que toutes les réceptions (accepta) vinnent à celle-ci „(Fortuna), et daos tout* **Compte du mortel,** *les deux parties for- „ment une seule page".*

Le tenue des comptes du Patrimoine d'un mortel, — seulement par *une seule partie* nous mènera à des conséqnences, qu'on compred aisément, si nous voulion enregistrer toutes les changements *patrimoniaux*, par un seul compte, ce compte *unique* du *Patrimoine.* Pour mieux préciser les conséquences d'une tolle comptabilité, nous chercherons à faire quelques écritures à l'aide de ce compte unique de *„Fortuna"* ou de *„Patrimoine"*.

En faisant ceci, il nous sera facile de mettre en évidence les désavantages *„d'une seule partie"*, pour toute l'activité du Patrimoine X.

Ecritures par la partie unique du Patrimoine

Le Patrimoine *(Fortuna) X*

ACCEPTA (Débit)		(Crédit) EXPENSA	
Immeuble	500 000	Capital X	700.000
Marchandises . . .	300.000	Créditeurs	300.000
Caisse	200.000	Fournisseur pour les marchand. à crédit.	400.000
Marchandise achetée à crédit	400.000	Revenu de l'immeuble	100.000
Caisse pour le revenu de l'immeuble . .	100.000	Marchandise vendue .	500.000
Caisse pour la marchandises, cout 500.000	600.000	Résultats Marchandise	100.000
Effets publics, nom. 800.000 achétés à crédit de la Banca Românească . . .	550.000	Banca Rom. pour les effets publics . .	550.000
Créditeurs acquittés .	100.000	Caisse payé aux créditeurs	100.000
	2.750.000		2.750.000

Et ainsi de suite, on pourrait continuer les opérations d'échange qui ont lieu dans ce Patrimoine.

Mais si nous voulions montrer la situation de ce Patrimoine, d'après les dernières opérations enregistrées, il faudrait choisir et mettre de côté les sommes se référant au même Compte. Dans ce cas nous arriverons à faire *la partie* ou *le compte* de chaque élément, contenu **dans le Compte unique de ce Patrimoine.**

Le Grand-livre de la Fortune X

Immeuble

D			C
Fortuna	500.000		

Capital X

D			C
		Fortuna	700.000

Marchandise

D			C
Fortuna . . .	300.000	Caisse . . .	500.000
Crédit . . .	4 0.000		
Solde . .	200.000		

Créditeurs

D			C
Caisse. . . .	100.000	Fortuna . .	300 040
		Solde . .	200.000

Caisse

D			C
Fortuna . . .	200.000	Créditeurs .	100.000
Loyers . . .	100.000		
Marchandise	600.000		
Solde . .	800.000		

Fournisseurs

D			C
			400.000

D	Effets Publics	C
Banca Rom. nom. 800.000	550.000	

D		C

D		C

D	Revenu des Immeubles	C
	Caisse . . .	100.000

D	Résultats de la Marchandise	C
	Caisse . . .	100.000

D	Banque Romaneasca	C
	Eff. Publ. .	550.000

Situation de „Fortuna X"

ACTIF		PASSIF	
Immeubles.	500.000	Capital X	700.000
Marchandise	200.000	Revenu des Immeubles	100.000
Caisse	800.000	Résultats de la marchandise	100.000
Effets Publics.	550.000	Créditeurs	200.000
		Fournisseurs	400.000
		Banque Romaneasca.	550.000
	2.050.000		2.050.000

Voici donc la nécessité de la répartition des éléments qui composent la „*Fortune*“ de quelqu'un, à plusieurs p*arties* élémentaires, pour que chacune d'elles puisse rendre séparément compte de la branche spéciale que chacune d'elles représente.

Comme nous avons pu déjà constater, la *partie unique* pour son *Patrimoine „Fortuna“ X* nous justifie l'insuffisance de la théorie nommée *„Einkonten Théorie“*, car nous avons vu combien d'opérations nous dûmes, faire pour pouvoir aboutir à la situation finale de la *„Fortune X“*.

D'ailleurs ni les Romains n'ont pas fait une comptabilisation du *Patrimoine* seulement par un seul *Compte* et la preuve nous la montre la multitudes des livres: *Adversaria* (pour le Journal), *Codex Rationum Domesticarum* et *Codex Accepti et Expensi* (le Grand-Livre et le Registre de Parties pour les obligations litteris), *Liber potrimonii* ou *Libelus familiae* pour *Répertoire*, nomé d'une manière péjorative, *Inventarium*.

Pour le moment, nous désirons qu'on observe que, dans les opérations comptable de la *Partie „Fortuna“*, nous ne nous sommes pas contentés seulement avec la *collectivité* de cette partie, mais nous avons individualisé les parties des échanges enregistrés, par les noms des éléments respectifs: *Caisse, Marchandise, Effets Publics, Créditeurs, Fournisseurs, Capital, Resultats*, etc.

On a fait ainsi un pas en avant, lorsqu'on a *individualisé* les parties qui étaient concentrées dans la dite partie unique de la *„Fortune X“*.

L'enregistrement des egalités primaires

La partie *„Fortuna“* que nous avons supposée pour chaque mortel, et aujourd'hui la *partie Patrimoine* de chaque *Personne* était prise *comme origine*, tout prête, sans que nous nous préoccupions de sa provénance et de qui elle dépend.

Cette manière de travailler n'est pas du tout justifiée, si nous nous référons à la formule du *Patrimoine*, avec son sens complet le *sens Comptable* mentionnée plus haut.

Mais nous avons vu qu'on avait obtenu cette formule, après avoir séparé le *Patrimoine* des autres Droits et Obligations, de la *Personne*, à laquelle il n'y reste que les droits et les obligations non-pécuniaires.

Il faut donc enregistrer d'abord ce rapport pour obtenir le *„Compte de Patrimoine“* pour le *Patrimoine réel*, que chaque personne peut avoir.

Par une telle écriture, nous arrivons à voir comment se forme le *Compte de Patrimoine*, ayant à son *Débit*, **l'Actif** et à son *Crédit* le **Passif** du Patrimoine.

Nous aurons ainsi à faire les suivantes *écritures originaires:*

La séparation du Patrimonoine de son Sujet

D		C
	La date	
1.000.000	*Patrimoine X* = *Sujet du Patrimoine X*	1.000.000
	Inscrit *l'Actif du Patrimoine* de la Personne X, pour la Comptabilité qui sera tenue à ce Patrimoine . . . . . Lei 1.000.000	
	La date	
1.000.000	*Sujet du Patrimoine X* = *Patrimoine X*	1.000.000
	Inscrit le *Passif du Patrimoine X* pour la comptabilisation du patrimoine respectif Lei 1.000.000	

Les Comptes originaires

Par ces deux écritures, nous avons crée les *Comptes primaires* ou *d'origine*, en partant desquels pourront continueur toutes les écrilures dictées par les rapports d'échange, qui auront lien dans ce Patrimoine.

Pour le moment, nous reproduisons les *Comptes originaires ou primaires* ainsi:

D	Patrimoine		C
Actif	1.000.000	Passif	1.000.000

D	Le Sujet du Patrimoine		C
Passif	1.000.000	Actif	1.000.000

Grâce à ces écritures, noua avons *„la Partie du Patrimoine X"*, avec son origine, c'est-à-dire *la Partie du Sujet du Patrimoine X"*.

Et parce que la *Comptabilité* se propose d'enregistrer: *les égalités d'échange du Patrimoine de la Personne*, on pourra faire maintenant cette opération dans le *Patrimoine X*, sans qu'on ait besoin de suivre les écritures qui pourraient être faites par l'intermédiaire du *„Compte du Sujet de Patrimoine"*.

L'Inventaire des Partie du Patrimoine

Après l'écriture *primaire* mentionnée plus haut, de laquelle parut la *partie collective du Patrimoine X*, nous pouvons passer plus loin à la *Comptabilité de ce Patrimoine.*

Pour le moment, la partie du Patrimoine X se présente, comme nous venons de la voir, ainsi concentrée:

Partie unique originaire du Patrimoine

DÉBIT	Compte du Patrimoine X		CRÉDIT
Actif du Sujet de Patrimoine X . . .	1.000.000	Passif du Sujet de Patrimoine X . . .	1.000.000

Mais pour tenir la *Comptabilité de ce Patrimoine,* il faut que nous connaissions de quoi se compose *l'Actif* et le *Passif* de ce *Patrimoine.*

Cela veut dire que nous devons faire ce qu'on appele: *l'Inventaire du Patrimoine X.*

Par **l'Inventaire,** en connaissant les *éléments* dont se compose *l'Actif* et le *Passif du Patrimoine X,* nous arrivons à connaître les choses à donner aux *Comptes de l'Actif* et à ceux du *Passif,* c'est-à-dire les éléments respectifs, avec la *quantité* et la *valeur* établi par *l'Inventaire.*

L'Inventaire du Patrimoine

Cette opération de constatation, de description et d'évaluation des éléments du Patrimoine X, nous l'avons déjà dit, nous mène à l'acte qui contient ce travail et qui s'appele **„Inventaire"**.

Procédant à l'effectuation de cet *Inventaire,* nous arrivons à constater que le *complexe patrimonial,* évalué à 1.000.000 lei, tant à *l'Actif,* qu'au *Passif,* se décompose comme suit:

Inventaire du patrimoine de la personne X

ACTIF	Lei
Immeuble, Rue,. . . . . No. . . construction . .	500.000
Marchandise conf. à l'Inventaire de marchadises .	300.000
Caisse, numéraire disponible	200.000
Total de *l'Actif* . . .	1.000 000
PASSIF	
Capital (de droits pécuniaires nets) X	700.000
Créditeurs (d'obligations pécuniaires)	300.000
Total du *Passif* . . .	1.000.000

En individualisant es éléments components de *l'Actif* et du *Passif du Patrimoine X*, à l'aide de cet *Inventaire,* nous pouvons passer à leur comptabilisation.

Ces opérations seront faites maintenant, comme venant en seconde ligne, après les *écritures primaires,* par lesquelles en créa *le compte du Patrimoine*, concentré avec *l'Actif du Patrimoine* au *Débit,* et le *Passif* du *Patrimoine* au *Crédit* de ce Compte.

Nous aurons ainsi à faire les écritures :

DÉBIT		CRÉDIT
	La date	
	Les suivants = *Patrimoine X*	1.000.000
	Répartisé aux Comptés de l'*Actif* la valeur et la quantité constatée par la personne chargée d'inventorier, les éléments de l'*Actif* de ce Patrimoine, ainsi :	
500 000	*Immeuble,* propriété . . . . Lei 500.000	
300.000	*Marchandise,* conf. à l'Inventaire . . . . . „ 300.000	
200.000	*Caisse,* numéraire . . . . . „ 200.000	
	Lei 1.000.000	
	La date	
1.000.000	*Patrimoine X* = *Les suivants*	
	Répartisé aux Comptes du *Passif,* la valeur des éléments qui composent le *Passif du Patrimoine X,* ainsi :	
	Capital X	700.000
	Les droits pécuniaires nets appartenant au Sujet de Patrimoine X . . . Lei 700 000	
	Créditeurs	300.000
	Les obligations pécuniaires ou les dettes en argent du Sujet de Patrimoine X, envers ses Créditeurs . . . . . Lei 300.000	

En passant ces écritures au *Grand-Livre,* dans lequel on ouvre les *Comptes des éléments du Patrimoine, X* nous aurons :

D	Immeuble	C
Patrimoine .	500.000	

D	Capital X	C
	Patrimoine .	700.000

D	Marchandise	C
Patrimoine .	300.000	

D	Créditeurs	C
	Patrimoine .	300.000

D	Caisse	C
Patrimoine .	200.000	

D	Situation du Patrimoine X			C
Immeuble . .	500.000	Capital. . . .	X	700.000
Marchand . .	300 000	Créditeurs . .		300 000
Caisse	200 000			
	1.000.000			1.000.000

DÈBIT — Le Compte du Patrimoine de la Personne X — CRÉDIT

Solde, *Actif* du Sujet du Patrimoine X .	1.000.000	Sol le, *Passif* du Sujet du Patrimoine X.	1.000.000
Le *Passif* répartisé à :		L'*Actif* répartisé à :	
Capital X	700.000	Immeubles	5.00 000
Créditeurs	300.000	Marchandise	3.00.000
		Caisse	2.00 000
	2.000.000		2.000.000

Si nous examinons maintenant ce *Compte* du *Patrimoine* de la Personne X nous pouvons faire les observations suivantes:

I. Grâce à la reconnaissance juridique de la *notion de Patrimoine,* on a séparé le *Patrimoine X,* de l'acception juridique intégrale de la *Personne X,* en restant ainsi à part le *Patrimoine X,* comme objet des écritures de sa *Comptabilité.*

II. Grâce à la *l'écriture primaire,* on a crée la *partie unique du Patrimoine X,* représentée par une valeur, par une somme globale de Lei 1.000.000.

Cette évaluation du Patrimoine X a été gardé, tant pour: *les Objets de Droits et d'Obligations pécuniaires,* c'est-à-dire pour *l'Actif* de ce P*atrimoine,* que pour les *Droits et les Obligation pécuniaires,* c'est-à-dire pour le *Passif du Patrimoine X.*

Cette constatation peut être facilement faite, en regardant les premières écritures du Compte de Patrimoine, ou nous trouvons de l'origine:

Actif Lei 1.000.000 *Passif* Lei 1.000.000.

III. En examinant plus loin le *Compte du Patrimoine X,* nous constatons qu'après l'Inventaire de *l'Actif* et du *Passif* du **Patrimoine X** on a pu prendre:

a) **l'Actif** du *Débit du Compte de Patrimoine,* en le creditant pour cela, — et répartiser la somme de Lei 1.000.000 aux Immeubles 500.000 + Marchandise 300.000 + Caisse 200.000, des *Comptes d'Actif Patrimonial inventarié*;

b) Qu'en même temps, on a pris le **Passif** du *Crédit du Compte de Patrimoine X,* en le débitants avec la somme de Lei 1.000.000, répartisée au *Capital* 700.000 et *Créditeurs* 300.000 des *Comptes de Passif* correspondant aux éléments du *Passif patrimonial inventorié.*

Ces *opérations de répartition* du tout patrimonial, aux Comptes des éléments inventoriés, résultent des écritures faites en seconde ligne, aprés l'Inventaire respectif.

Par les deux groupes d'écritures, nous avons réussi d'avoir *le Compte de Patrimoine,* avec *l'Actif* au *Dèbit* et le *Passif* au *Crédit,* Compte, duquel nous pûmes réparttser *l'Actif* et le *Passif,* aux Comptes des éléments respectifs.

Si nous étions restée à l'habitude de la pratique, en commençant les écritures par l'Inventaire. nous aurions enregistré :

La date

Les suivants = *Pairimoine X*

Pour l'inscription des élémens de l'*Actlf* inventorié du Patrimoine X, notamment :

Immeubles en valeur de . . .	Lei	500.000
Marchandises „ „ „ . . .	„	300.000
Caisse „ „ „ . . .	„	200.000
	Lei	1.000.000

et

Patrimoine X = *Les suivants*

Pour l'inscription des éléments du *Passif* inventorié du Patrimoine X :

Capital de	Lei	000.000
Créaiteur	„	300.000
	Lei	1.000.000

D'Aprés ces seules écritures, effectuées comme écritures primaires, nous arriverons à représenter d'une manière artificielle le Compte de Patrimoine X, ainsi :

DÉBIT — Compte du Patrimoine X — CRÉDIT

Passif composé de :		*Actif* composé de :	
Capital X	700 000	Immeubles	500.000
Créditeurs	300 000	Marchandises . .	300.000
		Caisse	200.000
	1.000.000		1.000 000

Un tel *Compte de Patrimoine* nous l'avons déjà dit, paraîtrait complètement anormal, ayant le **Passif** au *Débit*, et l'**Actif** au *Crédit*, à cause de l'absence de **l'écriture primaire,** dont nous nous sommes occupés plus haut.

Grâce aux *écritures primaires* ou *originaires,* nous avons commencé d'abord avec la création du *Compte de Patrimoine,* ainsi comme il faut; avec l'**Actif** au *Débit* et le **Passif** au *Crédit.*

D'une telle *partie patrimoniale* initiale purent *être individua-*

lisés et répartisés aux Comptes de l'Actif et à ceux du *Passif*, les éléments que nous avions comme *Actif* et *Passif* à ce Compte unique du *Patrimoine X.*

En établissant la nécessité de ces *écritures de base ou de commencement*, nous croyons que nous avons rendu un service à la *Science de la Comptabilité*, à laquelle il y a encore beaucoup à travailler.

SP. IACOBESCU
Professeur de Comptabilité à
l'Académie de Haut s Etudes
Commerciales et Industrielles
de Bucarest

Direcțiunea Revistei face un călduros apel la membrii Corpului Didactic Comercial și în general la toți colegii, cari se ocupă cu chestiuni de contabilitate, să trimeată studii și observații cu caracter contabil. Rugăm să fie scrise la mașină.

Articolele publicate se plătesc.

OFICIUL DE VÂNZARE DE HÂRTIE
PRODUSĂ ÎN ȚARĂ
BUCUREȘTI — STR. MATEI MILLO, 9

La acest oficiu se găsește de vânzare livrabil imediat sau după condițiunile de comandă,
: : : : orice cantități de hârtie : : : :
Primește comenzi de orice fel de hârtie. Modele și catalogul se expediază franco după cerere.

A SE ADRESA COMENZILE: DEPOZIT GENERAL:
STRADA MATEI MILLO No. 9, BUCUREȘTI

30 ANI

Revista noastră păşeşte în al 30-lea an dela apariţia ei.

Un mănunchi de entuziaşti în frunte cu decanul nostru d-l Nicolae Butculescu, au pus, în anul 1908, bazele acestei reviste.

Din ei, azi unii nu mai sunt.

Onoare şi cinste memoriei lor.

Pentru o revistă de specialitate în ţara noastră, 30 de ani înseamnă foarte mult şi înseamnă cu atât mai mult, cu cât ştiinţa contabilităţii este nouă faţă cu alte discipline mai de mult cristalizate.

Unii contestă încă azi, contabilităţii caracterul de ştiinţă, dar noi credem că el este îndestul de afirmat şi justificat prin numeroasele lucrări şi cercetări în acest domeniu, care în alte ţări au un trecut de peste 500 ani, iar în ţara noastră au împlinit anul trecut 100 de ani.

Drumul urmat de revista noastră a fost acel al cercetărilor obiective în domeniul contabilităţii şi comerţului, aşa cum şi-a fixat cadrul prin însăşi titlul ei.

Apariţia Revistei Generale de Comerţ şi Contabilitate înseamnă o epocă în evoluţia ştiinţei contabilităţii la noi. In jurul ei s'a format un curent de cercetări ştiinţifice de către o pleiadă de tineri şi bătrâni dornici să afle adevărul în chestiunile contabile şi comerciale. Astfel s'a format spiritul colectiv al cercetărilor în acest domeniu, faţă de caracterul individualist al lor de până atunci. *)

Revista noastră merge cu încredere pe acelaş drum sănătos, tot înainte, cu mulţumiri pentru acei cari i-au dat sprijin şi înţelegere în trecut şi cu nădejdea că tot mai mulţi vor fi aceia cari îi vor da sprijin şi înţelegere în viitor.

Dr. P. DRĂGĂNESCU-BRATEŞ
Director al Revistei Generale
de Comerţ şi Contabilitate
dela 1 Ianuarie 1921.

*) Th. Ludu: Literatura contabilă română, conferinţă ţinută la Cercul de studii comerciale, economice şi contabile. Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate, Ianuarie 1937, pag. 23.

După treizeci de ani

Omagiu Fondatorilor

In Ianuarie 1908, a apărut primul număr al „REVISTEI GENERALE DE COMERŢ ŞI CONTABILITATE", din iniţiativa unui grup de absolvenţi ai Şcoalelor Superioare Comerciale din ţară şi străinătate, al căror nume figurează pe frontispiciul acestei REVISTE.

Fără nici un gând, decât acela de a-şi servi profesiunea, fără nici-o credinţă politică, dar cu o puternică credinţă profesională, fără nici un interes material, dar cu un puternic şi sănătos entuziasm, înaintaşii noştri au creiat acest organ, — pe cari după ce l-au aşezat pe baze solide şi i-au asigurat apariţia regulată, — l-au dat şi din punct de vedere formal — pentru că de fapt a fost dela început — în proprietatea Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Comerciale Superioare".

Acum când se împlinesc 30 ani dela apariţie, când parcurgem cu mândrie cele câteva mii de articole scrise în răstimp în REVISTA şi citim cu satisfacţie numele atâtor distinşi reprezentanţi ai disciplinei contabile, cari s'au perindat în coloanele REVISTEI noastre, [1]) prima noastră datorie este să aducem omagiul nostru de profundă recunoştinţă celor ce au fondat această REVISTA, dintre cari pe unii avem fericirea să-i vedem şi acum în plină activitate printre noi, în frunte cu acela, care a fost primul iniţiator, îndrumător şi conducător al REVISTEI, Domnul Decan N. BUTCULESCU.

Se poate ca aceste rânduri să nu aibă aprobarea tuturor, mai ales a unora dintre acei cari nu cunosc trecutul luptelor pentru ridicarea profesiunei noastre.

Noi însă, cari stăm între generaţia, care a început aceste lupte şi generaţia, care cu forţe tinereşti o reia, ne îndeplinim o datorie sfântă, aducând acest bine meritat omagiu celor cari au avut fericita idee şi puterea de muncă ca să aprindă şi să întreţină veşnic luminoasă — această făclie a ştiinţei şi technicei contabile.

---

1) A se vedea Indexul alfabetic pe materii şi autori dela 1908-1937, întocmit de Domnul Profesor Andrei Gheorghiu.

In acest organ, s'au dezbătut în decursul celor 3 decenii, toate problemele de ordin contabil și profesional, cari au format obiectul preocupărilor din acești 30 ani.

In acest timp, REVISTA a fost un îndemn pentru inițiative noui și pentru studii și preocupări noui, cari au contribuit la progresul disciplinei contabile.

Inmulțirea publicațiunilor cu caracter contabil este iarăși în parte un efect al îndemnurilor date prin REVISTA.

Deaceia, astăzi nu se poate vorbi de progresele făcute de disciplina contabilă în România, — fără a se menționa singurul organ, care a reprezentat în publicitate, această disciplină — timp de 30 ani — care este REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE.

Iată dece, fondatorii REVISTEI din 1908 au binemeritat dela profesiunea noastră și cei dispăruți dintre noi au dreptul, cel puțin în aceste momente la o pioasă amintire, iar cei în viață pot avea întreaga mulțumire sufletească că și-au făcut datoria față de profesiunea lor.

Noi, acei, cari acum 25-30 ani, abia eșiți depe băncile școalei, am fost chemați să colaborăm la opera înaintașilor noștri, ținem să mulțumim pentru că ni s'a dat prilejul să aducem modesta noastră contribuție la continuarea acestei opere și nu avem altă dorință, decât să găsim în rândurile generației ce ne urmează aceiași dragoste pentru a servi profesiunea, pe care a avut-o cei dinaintea noastră.

Trecând din mână în mână — făclia ce ne luminează calea, — vor ajunge cei ce vor veni după noi, — să pună contabilitatea pe același plan, ca și celelalte discipline, cari servesc la promovarea elementului uman din punct de vedere material și moral.

Dr. V. M. IOACHIM

Domnii abonați rămași în restanță cu plata abonamentului sunt rugați cu insistență a achita abonamentului, fie direct, fie prin intermediul Secțiunilor Corpului Contabililor, sau la prezentarea încasatorilor noștri.

Capitalul, Rezervele și Creditorii
în Debitul Bilanțelor Engleze

Un fapt contabil nu destul de lămurit, ni-l prezintă de sigur, forma în care se publică Bilanțele engleze, fiindcă acestea se dau publicității cu Pasivul în stânga și cu Activul în dreapta.

Cam în sensul acesta se pronunță și d-l René Delaporte, în articolul său despre: „Eugène Léauttey No. din 25 Decembrie 1937, al Revistei „Expériances" din Lyon, 1 rue de l'Hôtel de Ville.

„Que dira-t-on pour les Anglais, qui placent le Passiv à-gauche et l'Actif à droite? Tournure d'esprit inversè?"

Această prezentare face să se creadă uneori că, la Englezi Contabilitatea ar funcționa altfel de cum este utilizarea pretutindeni, — din moment ce Bilanțele Contabilității engleze se dau publicității cu Pasivul în stânga, — în loc de a fi publicate ca mai toate bilanțurile, adică cu Activul în stânga și cu Pasivul în dreapta.

Nu știu pentru ce uu s'a lămurit acest lucru până azi, lăsând să dăinuiască o confuzie care ar fi putut să fie înlăturată de mult, dacă explicația se făcea la vreme.

Să încercăm noi acest lucru. Da, este adevărat că bilanțele engleze se publică astfel:

Midland Bank Limited
Balance Sheet, 31 December . . .

Liabilities (Pasiv)		*Assets* (Activ)	
Capital . . .		Cash	
Rezerve Fund		Investments	
Curent, Deposit, etc.			

Tot asemenea își publică Bilanțele, următoarele Bănci:

„Westminster Bank, Limited"
„Nort of Scoland Bank, Limited"
„Lloyds Bank, Limited"
„The National Bank of Scotland, Limited"
„Bank of London & South America, Limited"

Acelaș lucru îl găsim și la alte Bilanțe de Bănci Engleze [1]) care

1) „Băncile Engleze" de P. Drăgănescu-Brateș, Tip. Cultura Națională, București 1930, pag. 174-210.

au aranjate posturile din Pasiv și din Activ, cam după aceiaș dispoziţiune unică de mai sus, respectată la majoritatea Bilanţelor engleze.

Aşa dar ce este comun pentru mai toate Bilanţele engleze, este publicarea lor cum am văzut, cu:

Liabilities, (Pasivul) în stânga și cu Assets, (Activul) în dreapta — adică tocmai contrariu de cum se obișnueşte la celelalte Bilanţe din lumea întreagă.

Este bine înţeles, că ţările de influenţă engleză, au urmat și ele acelaș procedeu pe care îl găsim la Bilanţele Metropolei lor.

Motivarea procedurei engleze, însă nu trebue să fie considerată ca provenind dintr'o dispoziţie capricioasă ori de tradiţie nejustificată; ci trebue să fie la mijloc o explicaţie serioasă care să justifice forma Bilanţelor engleze.

In sensul acesta și ca întărire a faptului, că forma sub care se publică Bilanţele engleze, nu este străină de scriptele Contabilităţii Băncilor engleze, ne-o arată forma sub care se publică Bilanţul semestrial al uneia din cele mai importante Bănci engleze, astfel:

BARKLAYS BANK Limited
Statement of Accounts 30 VI . . .

Dr. (Debit-or)	(Credit-or) Cr.
Liabilities (*Pasiv*)	*Assets* (*Activ*)
Current, Deposit and other	*Cash* . . . . .
Capital	*Investissments* . . . . .
Reserve Fund	*Advences* . . . . .

In antetul cadrului acestui Bilanţ se adaugă menţiunile generalizate pretutindeni, chiar în Anglia, pentru cele două părţi ale Contului: Debit (stânga) și Credit (dreapta) (prescurtat Cr. pentru Creditor).

Acest lucru ne precizează că, publicaţia Bilanţelor engleze cu Pasivul în stânga și Activul în dreapta, este făcută după contul care conţine în scriptele engleze, însuși contul de Bilanţ, care se publică.

Această constatare ar putea să mărească și mai mult nedumerirea publicităţii Bilanţelor engleze, cu Pasivul în stânga și cu Activul în dreapta formularului respectiv.

O asemenea nedumerire însă, n'ar putea să provină, decât din obișnuința ce o avem noi, de a vedea Bilanțul publicat în genere cu Activul în stânga și cu Pasivul în dreapta.

Dacă însă ne ducem la Registrele noastre vom constata că avem și noi conturi atât pentru modalitatea pe care o întâlnim la Bilanțele ce poartă Activul în stânga și Pasivul în dreapta, câtt și la cele ce poartă Pasivul în stânga și Activul în dreapta.

Din această dublă reprezentare a Bilanțului în toate scriptele contabile din lume, a ieșit deosebirea dintre forma Bilanțelor noastre, de a celor engleze.

Dar publicarea Bilanțelor în forma considerată de noi ca mai generală, aceia cu Activul în stânga și Pasivul în dreapta, este în acord și cu Codul Com. lucru respectat în toate țările unde legiuirile comerciale s'au ocupat de alcătuirea și de forma Bilanțelor.

Fără îndoială că trebue să existe și la Englezi o stare dispoziție proprie, din moment ce toate Bilanțele engleze sunt făcute la fel: cu Pasivul în stânga și eu Activul în dreapta.

Dacă vom urmări cauzele care fac să se publice Bilanțele în genere cu Activul în stânga și cu Pasivul în dreapta, vom constata că facem acest lucru, fiindcă noi suntem obligați să publicăm un Bilanț care corespunde Bilanțului de închidere.

Un asemenea Bilanț de închidere este produs din concentrarea tuturor conturilor, pentru închiderea lor, prin contul de Bilanț astfel :

	Bilanț de închidere = *Următori* Pentru concentrarea conturilor de Activ, la Debitul Contului Bilanțului de Închidere.	

Și în continuare înregistrarea pentru concentrarea Pasivului vom avea :

	Următori = *Bilanțul de închidere* Pentru concentrarea soldurilor de la *Conturile de Pasiv* la *Pasivul* contului Bilanț de *închidere.*	

In cazul acesta contul de Bilanț din contabilitatea noastră, se va prezenta asttel:

Debit	Bilanț de închidere	Credit
Activul concentrat și publicat în limitele convenite.		*Pasivul* concentrat și publicat de asemenea în limitele convenite.

Așa dar, atâta vreme cât legile ne cer ca să publicăm Bilanțul în forma cum el reprezintă operațiunile de închidere (pentru reîntregirea patrimoniului, din soldurile tuturor conturilor de Activ și de Pasiv, la contul de Bilanț) nu facem decât să respectăm în totul legea, prin publicarea unui formular de Bilanț, care să aibă Activul în Debit și Pasivul în Creditul Contului respectiv de Bilanț.

Un asemenea Bilanț (de închidere) va fi supus Adunării Generale care va decide dacă l'aprobă și în special dacă este de acord cu Beneficiul prezentat în Bilanț.

Dacă Adunarea nu recunoaște Bilanțul sau nu este de acord cu Beneficiul acelui Bilanț, poate hotărî alttfel de cum a fost prezentat Adunării Generale.

Acest motiv pare a-l fi îndreptățit pe legiuitorul nostru ca să dispună și a doua publicare a Bilanțului, în cele 10 zile următoare Adunării Generale.

Bilanțul cu Pasivul în stânga și Activul în dreapta.

Trecând acum la al doilea Cont de Bilanț pe care-l găsim de asemenea în scriptele noastre, este „Bilanțul de deschidere".

Contul acesta de Bilanț se obține prin redeschiderea conturilor ce fusese concentrate în Bilanțul de închidere.

In felul acesta vom avea Conturile de Activ și de Pasiv, cu care se va lucra în cursul anului, până la închiderea altui Bilanț.

In sensul acesta înregistrarea deschiderii conturilor, urmează a se face astfel:

	Bilanț de deschidere = *Următori* Pentru repartizarea Pasivului la conturile de Pasiv: Capitalul Rezerve etc.	

	Următori = Bilanț de deschidere	
	Pentru repartizarea *Activului* la conturile de *Activ* :	
	Casa	
	Conturi cor.	
	Efecte publice, etc., etc.	

După această înregistrare contul Bilanț de care ne ocupăm, se va prezenta astfel.

Debit — Bilanț de deschidere — Credit

Pasivul		*Activul*	
Capital		Casa	
Rezerve, etc.		Conturi debitoare	
		Ef. publice, etc.	

Ne găsim astfel înaintea unei forme de Bilanț, care păstrează în Debit, adică în stanga lui, Conturile de Pasiv, sau Pasivul Patrimoniului respectiv; și în dreapta lui, la Credit, conturile de Activ sau acelea care reprezintă Activul Patrimoniului și cu care se va lucra în cursul anului, până la Bilanțul viitor de închidere.

Iată justificarea contabilă a publicării Bilanțului englez în forma caracteristică lui.

După cum vedem însă avem două conturi deosebite pentru Bilanț.

I

Debit — Bilantul de *Inchidere* — Credit

Activ		Pasiv	

II

Debit — Bilanțul de *Deschidere* — Credit

Pasiv		*Activ*	

Ei bine, la noi precum și în țările unde se cere publicarea Bilanțului de închidere, nu vom putea întrebuința de cât formula

I-a adică aceia care se prezintă cu Activul în stânga și Pasivul în dreapta.

Aceşti termen de Activ şi de Pasiv au înlocuit chiar, la contul de Bilanț, termenii technici, utilizați în toate conturile din lume, Debitul pentru stânga Contului şi Creditul pentru dreapta lui.

La Englezi. după cum am văzut se preferă publicarea „Bilanțului de deschidere" care nu poate avea de cât forma II-a adică aceasta:

Bilanțul

Dr. (Debitor			(Creditor) Cr.
Liabilities (*Pasivul*)		*Assetes* (*Activul*)	

Contul unic de Bilanț

Dacă nelămurirea de mai sus a putut să dăinuiască până astăzi, cauza trebue să o căutăm tot la procedeurile contabile care sunt uneori prea economicoase şi insuficiente.

Astfel se cunoaşte obişnuința practicei care înregistrează Bilanțul de închidere, prin articolul:

	Următori = Următori *Pasiv* închis prin *Activ*	

In cazul acesta se vede că n'avem deloc „Contul de Bilanț" şi cu toate acestea se face Bilanț şi se publică Bilanț pentru închiderea perioadei administrative dorite.

Alteori însă se întrebuințează alt procedeu, procedeul cel mai uzitat, când se lucrează cu unul şi acelaş singur cont de „Bilanț", atât pentru închidere cât şi pentru deschidere.

In sensul acesta se fac înregistrările obişnuite, precum urmează:

Operațiunile de închidere

	Bilanț = Următori Pentru închiderea conturilor de *Activ* prin contul de *Bilanț*.	

	Următorii = *Bilanț* Pentru *închiderea* conturilor de Pasiv prin Contul Bilanț.	

Contul de Bilanț în registrele ce se închid, va fi:

Debit	Bilanț la	Credit
Activul compus din . . .		Pasivul compus din . . .

Când ajungem însă la înregistrarea operațiunilor de deschidere, operăm astfel:

	Bilanț = *Următori* Pentru *deschiderea* conturilor de Pasiv	

	Următori = *Bilanț* Pentru *deschiderea* conturilor de Activ	

Contul de Bilanț în cazul acesta se va prezenta astfel:

Debit	Bilanț la . . .		Credit
Pasivul compus din		*Activul* compus din	

Cu asemenea cont unic de Bilanț, fără nici o clarificare necesitată de funcțiunea Bilanțului respectiv, de sigur că se justifică de ce a putut să persiste, confuzia dintre cele două forme de Bilanț: Bilanț de închidere și Bilanț de deschidere.

Sperăm însă că noii legiuitori comerciali vor lămuri mai precis ceia ce trebue să se înțeleagă prin termenul de Bilanț, destinat publicității — pentru ca economiile de cuvinte, să nu mai provoace confuziile de astăzi.

Dr. AL. SORESCU
Conferențiar de Contabilitate
Academia Comercială — Cluj

Citiți și răspândiți „Revista de Comerț și Contabilitate" apreciată mult și în străinătate.

Contabilitatea
isvor de claritate, ordine și control

In No. 11 din Noembrie 1937, al Revistei „CURIERUL FINANCIAR", d-l Inspector Special Ion M. Stan, publică un articol sub titlul : „CONTABILITATEA INSTRUMENT DE EVAZIUNE FISCALA" și, fiindcă titlul ca și conținutul articolului nu corespund realității, aș dori ca să nu lăsăm fără răspuns asemenea considerațiuni defăimătoare asupra contabilității.

Prin afirmațiunile făcute în acest articol se dovedește un spirit cu totul strein de această disciplină.

După Domnul Inspector Special Stan, contabilitatea nu trebue să facă progrese, nu trebuie să adopte sisteme noui, pentru că organele fiscale nu le cunosc, sau nu au posibilitatea să verifice o contabilitate alta decât cea clasică.

Contabilitate este mistică într'adevăr, însă pentru necunoscătorii acestei științe.

In alt paragraf al aceluiași articol autorul spune însă : „nu se poate susține că este posibil ca un mecanism fiscal să funcționeze având la bază o contabilitate nesinceră,, dezordonată, confuz, anarhică", din cele ce preced s'ar înțelege că există deci și contabilitate sinceră, ordonată și clară.

Contabilitate este isvor de claritate, ea urmărește activitatea unei întreprinderi economice, îndrumează pe întreprinzător, ea este oglinda situației întreprinderii în orice moment.

Este nevoie însă a privi oglinda în față nu în dos.

Goethe spunea : „Contabilitatea în partidă dublă este una din cele mai frumoase invenții ale spiritului omenesc".

Gabriel Faure spune că : „spiritul contabil se caracterizează prin iubirea de preciziune, claritate și adevăr".

D-l Prof. Dr. Victor Slăvescu spune : „disciplina contabilității ca și tehnica ei au evoluat pas cu pas cu însăși desvoltarea economică generală a omenirii, ea a putut fi un permanent indispensabil auxiliar al acestei activități economice, încât astăzi nici nu se mai poate concepe una fără alta".

Și dacă poeții, scriitorii, factorii importanți și conducători ai vieții economice văd în contabilitate numai claritate și ordine, cum este posibil ca un om de finanțe, un om, care prin

însăși funcțiunea ce îndeplinește, are nevoie de lumină, lumină pe cari numai în contabilitate o găsește, cum este posibil că un doctor al Academii Comerciale să califice astfel această știință.

Avem un corp de specialiști : Corpul Contabililor Autorizați și Experți contabili, la cari apelând se poate explica ceia ce pentru ochii fiscali nu poate fi vizibil.

D. SBENGHE
Profesor — Expert-Contab l
T.-Severin

Încurajați și răspândiți Revista Generală de Comerț și Contabilitate, organ oficial de publicitate al Corpului Contabililor.

UZINELE METALURGICE UNITE
„TITAN, NADRAG, CALAN"
S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui :

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

Istoricul înființărei unei Bănci Naționale a României

In anul 1830 sub înțeleapta Domnie a Regelui Carol I, a luat ființă Banca Națională a României, după ce ani de zile ea fusese dorința unanimă a acelora cari se străduiau pentru a asigura progresul economic al Țării Românești.

Nenumărate au fost încercările făcute în ambele Principate spre a putea ajunge la înființarea unei Bănci Naționale.

In Moldova în anul 1848 sub Domnia Prințului Mihail Sturza s'a înființat un comitet spre a studia: „în privința suferințelor și îmbunătățirii stărei poporului Țării Moldovei".

Acest comitet dă un răspuns amănunțit în care relevă necesitatea înființării unei Bănci Naționale.

In Muntenia, în acelaș timp, membrii Societății Dreptate-Frăție, la cari s'au aliat și tinerii întorși din Paris, frații Ion și Dumitru Brătianu și C. A. Rosetti, întocmiseră un program în care se prevedea înființarea unei Bănci Naționale.

In 1852 se încearcă în Moldova înființarea la Iași a unei Bănci Naționale sub numele „Banca Moldovei" care obținea o concesiune pe 25 ani. Capitalul Băncii urma să fie de 1.000.090 ducați austriaci, împărțit în acțiuni a 250 ducați. Se prevedea și privilegiul emiterii de bilete la purtător dela 50 ducați aur. Administrațiunea urma să se facă prin consiliul de ad-țiune, iar guvernul să numească doi comisari cu atribuțiuni de supraveghere și control.

In anul 1856 sub Domnia lui Grigore Alexandru Ghika a luat ființă la Iași „Banca Moldovei" cu un capital de 10 milioane taleri repartizat în acțiuni a 200 taleri de Prusia.

Banca nu a dat rezultatele dorite și a fost lichidată; iar printr'un decret din 11 Decembrie, al Domnitorului în 1860, s'a procedat la înființarea în locul ei a unei alte Bănci denumită Banca Țării Moldovenești.

In Muntenia s'a proectat în 1859, înființarea unei Bănci sub denumirea „Banca Română" Societate Anonimă, având un capital de 12 milioane lei în acțiuni nominative și le purtători.

In proect se prevede ca Statul să participe la capitalul Băncii cu 4 milioane lei în acțiuni nominative, iar pentru achitarea se prevedea un împrumut pe următoarele sume:

a) Din rezervele disponibile ale Cutiilor Comunale lei 2.000.000
b) Din Casa Centrală a Mânăstirilor . . . . „ 1.000,000
c) Din depositele Tribunalelor ce sunt depuse de mult timp în păstrare visteriei . . . . . „ 500.000
d) Din fondul escedentului bugetar al tresorului „ 500.000

* * *

In 1860 Ministru de Finanțe fiind I. C. Brătianu supune Consiliului de Miniștrii proectul de lege al înființării unei bănci Naționale și în care spunea ca argumentare: „trebuința întocmirii instituțiilor de credit este cu atât mai mult simțită, cu cât țara suferă consecințele crizei financiare care a bântuit mai toată Europa. Din cauza acestei crize, dobinzile în Principate au ajuns la culme, nu numai că ele absorbă toate beneficiile producției comerțului dar au adus în stare și pe mulți din proprietari de pământ a fi expropriați cu pagube foarte însemnate".

In anul 1865 s'a acordat unor capitaliști autorizarea înființării unei Bănci denumită „Banca României" indreptățită a emite bilete de Bancă. Concesia s'a anulat în 1869 cu o despăgubire de 750.000 lei ce Statul a plătit prin legea promulgată la 14 Iunie 1869.

In 1868 un grup de străini au cerut Guvernului să facă o bancă sub numele de „Banca României limitată".

In 1873 un grup de bancheri din Capitală compus din Menelas Ghermani fost Ministru de Finanțe și Președintele Consiliului de Cenzori ai Băncii Naționale, Jackues Paumaj, P. S. Cristu, Zerlendi, etc. au cerut înființarea unei Bănci Naționale.

In 1873 un grup reprezentat de F. Leitner cerea concesiunea pentru înființarea unei Bănci Naționale, Capital social 200 milioane franci (8 milioane lire sterline). Ministru de Finanțe în acel timp era P. Mavrogheni.

In 1874 P. Mavrogheni depune un proect de lege în care spune „se institue o bancă de scont și circulațiune sub denumirea de „Banca Națională a României" capital 20 milioane lei va începe operațiunile cu 10 milioane împărțit în 20.000 acțiuni a 500 lei.

Durata 25 ani cu drept de prelungire. Direcția Băncii încredințată unui Guvernator numit de Domn pe cinci ani. Directorii în număr de 4 aleși de societatea generală a acționarilor. Unul sau cel mul doi din directori va putea fi străin.

Un comisar al guvernului va supraveghea operațiunile.

Articolele din statutele proectului Mavrogheni sunt în mare parte cele de azi din statutele Băncii Naționale, fiind copiate după statutele Băncii Belgiei.

In anul 1877 și următori, s'au depus din inițiativă parlamentară mai multe proecte de lege în Corpurile Legiuitoare fără a se lua în considerație.

* * *

In sfârșit în 1880, sub Domnia Marelui Căpitan Carol I, în acel timp Domn și mai târziu Regele Carol I, fiind la Guvern Marele Român I. C. Brătianu, ia ființă atât de mult dorită și mult așteptată Banca Națională a României — rezultatul unei îndelungate cercetări și a unor studii aprofundate făcute în special asupra modului de organizare a Băncii Belgiei.

Raportorul proectului de lege pentru întiințarea Băncii, a fost la Cameră: Gheorghe Chițu, iar la Senat: Dolișca. S'a prevăzut înființarea Băncii cu un capital de 30 milioane lei, în care Statul să participe cu 2/3.

Primul vărsământ s'a hotărât a fi de 12 milioane lei, în acțiuni de câte 500 lei, din care Statul a preluat 8.000 bucăți.

In anul 1901, fiind Prim Ministru și Ministru de Finanțe P. P. Carp, se face o mare modificare în statutele Băncii. Se proectase ca Statul să vânză cele 8.000 acțiuni proprietatea sa, unui grup străin, (Disconto-gesselschaft). Eugen Carada, care a fost Maistru conducător al Băncii Naționale, care a fost sufletul și inima acestei Instituțiuni, a căutat să facă să înțeleagă — demonstrând că sub nici un cuvânt aceste acțiuni ale Statului, să nu fie vândute unei Bănci străine, convenindu-se în urmă cu Statul, ca acțiunile să fie vândute acționarilor Băncii Naționale la cursul de 1850 lei bucata.

Ceeace s'a și împlinit.

In anul 1884 s'a pus piatra fundamentală a Palatului Băncii Naționale pe terenul ce se numea „Hanul Șerban Vodă" și care fusese cumpărat dela Stat în anul 1881 cu 800.000 lei.

I. D. CLINCEANU

Rolul Contabilității
în controlul celor două Administrații Financiare

Atâta timp cât rolul contabilității nu este bine precizat, atâta timp cât contabilului nu i se asigură o independență demnă de importanța pe care este chemat a o îndeplini, atâta timp cât contabilității nu i se pun la dispoziție elemente suficiente și capabile s'o mânuiască, contabilitatea nu-și va putea dovedi utilitatea și importanța, iar cei care au recurs la ea întocmai ca la o mașinărie gata să dea totul deagata, vor trăi o nouă desamăgire.

Contabilitatea în sinea ei cuprinde ordine în cifre, iar această ordine trebue încadrată după o anumită regulă. De aceia contabilitatea impune: elemente de acțiune capabile, timp și liniște. Fără personal suficient, fără cunoștințe speciale, dar mai ales fără elementul de dirijare capabil și conștiincios, contabilitatea devine iluzorie, — o ficțiune.

Contabilitatea — vorbim de una mai ideală și dorită — se impune ori de câte ori este vorba despre venituri sau cheltueli despre pretențiuni sau datorii. Cu atât mai imperios ea se impune atunci, când aceste relațiuni patrimoniale sunt a se evidenția între Stat și cetățeni.

Relațiunile patrimoniale dintre Stat și cetățeni, sunt administrate astăzi la noi de către fisc prin cele două Administrații Financiare; a) de Constatare, când este vorba despre constatarea și stabilirea impozitelor ce sunt a se suporta de către contribuabili și b) de Incasări și Plăți, când este vorba despre urmărirea și realizarea impozitelor sau despre plata tuturor creanțelor contra Statului derivând din anumite servicii făcute acestuia fie de către funcționarii săi, (salarii) fie de către unii cetățeni (furnizori).

Pentru a cunoaște mai în deaproape competința și atribuțiunile fiecăreia dintre aceste Ad-ții, de ordin strict contabil, le vom reda în mod sumar pentru fiecare în parte. Astfel:

A. Administrația Financiară de Constatare

Din cele 5 grupe de venituri bugetare care alimentează tezaurul public și anume: impozitele directe, indirecte, taxele de timbru, succesiuni și echivalent, toate cu amenzile lor, ve-

niturile adiministrării ministerelor, precum și excedentul Caselor și Regiilor Autonome, primele 3 se constată și stabilesc — afară de cazul când ele se percep direct de casele publice în baza dispoziţiunilor legilor respective, fără darea lor în debit către organele urmăritoare — de către Administraţiile de Constatare cu Circumscripţiile lor de constatare și control, răspândite în judeţ, fiecare având raza de acţiune a circ. ad-tive, — plasa.

Natura operaţiunilor lor de ordin contabil ar fi deci :

1. Inregistrarea nominală și cifrică a celor 3 feluri de venituri bugetare — curent și rămăşiţe cu amenzile respective — adică debitarea, după actele respective de constatare și stabilire a impozitelor ;

2. Inscrierea în matricole (pentru contrib. directe) a veniturilor fiecărui contrib. cu impozitele aferente ;

3. Inregistrarea nominală și cifrică a scăderilor acordate contribuabililor potrivit legilor și în baza actelor ;

4. Transmiterea debitelor și scăderilor nominale și cifrice către Ad-ţia de Incasări pentru operarea în scripte (debitare ori scădere) și urmărirea lor prin percepţii ;

5. Primirea și debitarea cifrică de ordine, a încasărilor realizate fără debitare de către Ad-ţia de Incasări ;

6. Primirea și operarea cifrică; a reducerilor trimestriale de 5% (sau anuală de 7%) acordate contrib. de legea de urmărire.

7. Primirea și operarea cifrică areducerilor acordate de legea pentru lichidarea arieratelor (la impozite sau amenzi) ;

8. Primirea nominală a cazurilor de debite greșite, neîncasabile etc. etc. ce urmează a se veriifca și da la scădere și

9. Primirea și confruntarea soldurilor — a noilor rămăşiţe — constatate cu ocazia închiderii exerc. și eventual debitarea în plus a diferenţelor și majorărilor aplicate debitelor provenite din impozitele drecte Stat și adiţionale-drumuri.

B. Administraţia Financiară de Incasări și Plăţi

In competinţa acesteia căzând atât încasările Statului provenite din impozite cât și plăţile bugetare ale Statului, operaţiunile de ordin contabil le vom separa după cum urmează:

a) Contabilizarea încasărilor

1. Inregistrarea operațiunilor contabile ca rezultat al încasărilor zilnice (ghișeul special) și periodice (lunare) făcute de către perc. durale de Circ. privind partea Statului;

2. Inregistrarea operațiunilor contabile ca rezultat al încasărilor zilnice și periodice privind Casele Speciale și Regiile Autonome ;

3. Inregistrarea operațiunilor contabile ca rezultat al încasărilor de Acreditive Stat și Case Speciale, dela B. N. R. ;

b) Contabilizarea vărsămintelor la B. N. R.

Sucursalele și Agențiile B. N. R. au conturi deschise în mod permanent zise de trezorerie pentru Stat și unele Regii Autonome și conturi de virament pentru Stat cât și diverse autorități. In timp ce pentru conturile de trezorerie vărsarea se face cu mandat de vărsământ, pentru cele de virament se întrebuințează așa zisele foi de vărsământ. Deci :

1. Inregistrarea mandatelor de vărsământ pentru Stat și unele Regii Autonome ;

2. Inregistrarea foilor de vărsământ pentru Stat (Extrabugetare) și unele Regii Autonome și chiar autorități :

3. Inregistrarea mandatelor de vărsământ pentru diferite sume rambursate fie Tezaurului, fie Caselor Speciale (de ex. Pensii).

c) Contabilizarea plăților

1. Inregistrarea zilnică a operațiunilor contabile drept rezultat al plăților făcute în Contul Statului ;

2. Inregistrarea zilnică a operațiunilor contabile drept rezultat al plăților făcute în contul și din soldurile Caselor Speciale (Casa de Depuneri, Casa Județului, etc.).

d) Contabilizarea debitelor și scăderilor

1. Inregistrarea debitelor cifrate și pe comune primite pentru contribuțiunile directe, cele inițiale trecându-se direct din matricole în roluri-nominale (sau scăderilor) ;

2. Inregistrarea debitelor și scăderilor nominale și cifrice primite pentru impozitele indirecte — timbru împreună cu

amenzile lor inclusiv ale impoz. directe, toate remise de către Ad-ția de Const.

3. Inregistrarea și transmiterea (către Perc. de circ.) debitelor și scăderilor cifric și nominal, primite dela diferitele Ministere și autorități dependente (Tribunale, Judecătorii);

4. Inregistrarea și transmiterea debitelor și scăderilor nominale remise spre urmărire de către Regiile Autonome;

5. Inregistrarea și transmiterea debitelor trimise spre încasare de către diferite auttorități și instituții publice, precum și numeroase debite de tot felul (Stat, Regii și Autorități) zise din afară, urmărite de către alte Ad-ții Financiare în raza și județul respectiv.

Cunoscând acum în linii generale cam ce feluri de operațiuni provin spre contabilizare între cele 2 Ad-ții Financiare, fără a mai arăta neajunsurile ce întâmpinăm cu sistemele aplicate, ne permitem a enunța **principiul independenții Serviciului de Contabilitate,** adică scoaterea lui de sub tutela autorității administrative. Prn aceasta înțelegem ca pe viitor aceste Servicii să nu mai fie subordonate, ci ele vor trebui să fie coordonate activității celor 2 Ad-ții Financiare. Principiul enunțat l-am schița cam în felul următor:

C. Serviciul Fiscal de verificare contabilă

Organizarea acestui serviciu ar urma să se facă pe lângă cele 2 Ad-ții Financiare, având însă personal independent. Intregul serviciu va depinde direct de Contab. Generală a Statului din M. F. și va funcționa sub conducerea unui Șef de serviciu pus sub ordinele Inspectorului Financiar al Circ. respective.

Câțiva funcționari detașați dela contabilitatea celor 2 Ad-ții, plus câțiva noi numiți cu specialitatea recunoscută, în grade de cel puțin Impiegați cl. I și șefi de secție, ar forma personalul (6—10) de serviciu necesar acestei noi unități fiscale județene.

Ca atribuțiuni, acestea s'ar putea repartiza cam astfel și pentru următoarele birouri principale:

1. Biroul debitelor, scăderilor și încasărilor imp. directe.

2. Biroul debitelor, scăderilor și încasărilor indirecte și timbru.

3. Biroul debitelor, scăderilor și încasărilor Ministere-Regii.

4. Biroul debitelor, scăderilor și încasărilor Urmăriri diverse.

5. Biroul verificărilor zilnice a scriptelor de casă și

6. Biroul verificărilor Conturilor de gestiune Ad-ții-Percepții.

Fiecare referent al acestor birouri vor avea în atribuțiuni și verificarea Circ. respective de Constatare și Percepere, pe a căror titulari să-i poată chema la sediul Ad-ției cu toate scriptele sau la nevoie funcționarii acestui serviciu s'ar putea deplasa și activa la Circumscripție pe cheltuiala titularului respectiv (în caz de neglijență a acestuia în serviciu).

Pentru stabilirea și menținerea unei ordine perfecte în toate scriptele, acest serviciu să poată dispune de întregul personal al Circ. de constatare și percepere (impiegați și agenți) fără considerare la orice altă activitate, bineînțeles numai în cazuri excepționale și până la punerea la punct a stărilor de azi.

Toate ordinele instructiv contabile s'ar da de către și prin acest serviciu, eventual s'ar conduce tot aci și partizile generale ale Ad-ției de Incasări privind debitele și încasările (Stat și Regii Autonome) cu întocmirea copiilor respective pentru autoritățile superioare, desființându-se actuala Secție a contab. și înglobându-i-se lucrările, parte la Secția casieriei și parte la cea Administrativă.

In genere remarcăm că, în timp ce activitatea personalului de constatare și încasări (Ad-țiile Financ.) se caracterizează prin operațiuni necesitate din contactul cu publicul, activitatea personalului acestui Serviciu s'ar caracteriza numai prin contactul cu funcționarii celor 2 Ad-ții (serviciul interior și exterior).

Scopul urmărit prin coordonarea acestui serviciu l-am putea rezuma cam în felul următor :

1. Să răspundă și vegheze la exactitatea tuturor operațiunilor cifrice de ordin contabil privind cele 2 Ad-ții, coordonându-le și verificându-le imediat orice lucrare fie că aceasta este pornită dela aceste sau către aceste autorități ;

2. Să răspundă și vegheze asupra exactității tuturor operațiunilor scriptice ale casieriei Ad-ției de Incasări, rămânâd Ad-tatorului de Incasări răspunderea materială pe lângă aceia a casierului în caz de lipsuri din casă ;

3. Ca oficiu central contabil în raza unui județ, acest ser-

viciu are supravegherea și răspunderea exactității tuturor scriptelor servicilor exterioare privind debitele și încasările ;

4. Indeplinirea acestor activități s'ar face pe răspunderea ttiularului serviciului și astfel s'ar putea pune la adăpostul răspunderilor rezultate din neținerea în ordine a scriptelor, cei doi Administratori financiari, a căror atenție și răspundere trebue legată mai mult de aplicarea legilor fiscale și realizarea în cât mai perfecte condițiuni (și ireproșabile) a drepturilor Statului ;

5. Activitatea Inspectorilor Financiari s'ar putea astfel dirija cu mai mult folos în supraveghere și instruire a serviciilor și personalului în subordine, verificările efective rămânând în sarcina funcționarilor acestui serviciu pe care însă Inspectorul respectiv le-ar putea asista și supraveghea ;

6. Toate registrele nominale de directe, indirecte etc., cuprinzând rămășița stabilită cu ocazia închiderii exerc. vor trebui să poarte viza de exactitate a acestui serviciu, curmându-se astfel cu urmăriri făcute pe baze de registre dubioase (din care se pot neglija unii și urmări de două ori pe alții).

Organizarea acestor servicii ar fi și în spiritul vremurilor, căci ar da posibilitate Centrului spre a recurge la descongestionarea servicilor centrale, adică la descentralizare, deoarece atunci când serviciile exterioare funcționează în condițiuni ireproșabile, s'ar putea cu mai multă încredere proceda la realizarea acestor necesități.

In alte ordine de idei, aceste servicii ar pune bază și deschide noi orizonturi de organizare a serviciilor contabile ale Statului dintr'un județ, cu eventuala concentrare a acestora pentru toate Departamentele, etc. etc. Cu un cuvânt, ele ar putea deveni pentru fiecare județ în parte ceiace este astăzi Direcțiunea Contab. Generale a Statului din M. F.

Motivarea noastră legată strict de activitatea celor 2 Ad-ții Financiare, am rezuma-o după cum urmează :

1. Nu este admisibil ca actualul Șef al Secției Contabile dela Ad-țiile de Incasări, să răspundă și pentru lucrările altor Secții, ale căror titulari uneori sunt în grad superiro iar alteori dețin grad inferior (pentru plata pensiilor dela Secția Ad-tivă) sau pentru operațiunile casieriei — Secție) ;

2. Șeful Secției Contabile este titularul unui serviciu administrativ de nuanță contabilă, în care calitate ar avea răspunderea efectuării și îndrumării lucrărilor secției de

această natură, deci nu i se poate cere — fără neglijarea atribuțiunilor sale specifice — activități personale de control (să verifice scriptele da, nu însă și valorile existente, operațiune ce ar rămâne în sarcina Ad-torului de Incasări și Inspectorului) și de încredere (să ridice personal numerar și valori dela diferite autorități din motivul că numai în el să mai poate avea încredere).

3. Cum ar putea răspunde măcar de atribuțiunile secției sale când nici nu i se dă tot concursul dorit, când n'are personal necesar, când deși se opune ca Perc. de circ. să vină și câte două pe zi la vărsare și acestea în chiar ultimele zile ale lunei adică în ultimul moment și tocmai când toate lucrările de ordin contabil sunt aglomerate, urgente și în afară de contabil nimeni să nu-și mai bată capul cu ordinea în scripte, cu o verificare conștiincioasă și cu o muncă îndeplinită omenește.

4. In fine, să nu se uite că funcțiunea contabilului este o calitate subordonată și atât timp cât se va găsi în această situație, nu poate să activeze decât în măsura în care este sprijinit, susținut și îndreptățit, decât în măsura în care activitatea sa nu este în conflict cu principiul de conducere al Șefului său direct, singurul în drept a lua măsurile pe care le crede de cuviință în interesul bunului mers al serviciului întreg, a cărui răspundere grevează direct și în primul rând persoana sa.

Ca încheiere, ne-am permite a propune cu titlu de încercare, înființarea unui asemenea serviciu pe lângă unele din cele mai importante și mai tipice Ad-ții Financiare (de Const. și de Incasări), de ex. Prahova, care este și în apropierea Capitalei, unde să fie invitat a activa cel ma select personal contabil din servicile contabile ale celor 2 Ad-ții și care să activeze sub directa supraveghere și conducere a unuia dintre D-nii Inspectori Speciali ai M. F.

După un an de încercare, acest personal 15—20 la număr ar putea fi însărcinat cu conducerea acestor servicii ce ar urma să se înființeze potrivit directivelor primite după anul de încercare, deocamdată pentru cele mai principale județe, urmând ca pe măsura îmbunătățirilor aduse și a instruirii de personal nou în acea școală-pepinieră, să se înființeze servicii în întreag ațară, într'o perioadă de 2—3 ani.

CONSTANTIN IGRIȘAN
Șef Contabil la Ad-ția Incasări
Expert Contabil

Dobânda prezumată la comercianți

Printre ciudățeniile multiple ale sistemului nostru de impozit pe venitul întreprinderilor comerciale și industriale, putem număra cu drept cuvânt și chestiunea „DOBANZILOR PREZUMATE", calculate la datoriile comercianților și uneori adăogate chiar la stabilirea venitului net impozabil.

Legea Contribuțiunilor Directe prin Art. 23 pct. 4 lit. a. prevede printre veniturile impozabile la „MOBILIAR" (impozitul asupra veniturilor valorilor mobiliare), dobânzile încasate la sumele plasate în *„creanțe ipotecare privilegiate și chirografare"*, cu dispoziținea expresă, că: „Impozitul va fi calculat asupra unei dobânzi de 6% pentru creanțele comerciale și de 5%, pentru cele civile, dacă în aceste creanțe nu se prevede nicio dobândă, ori se prevede o dobândă mai mică".

De aici rezultă, că la ori ce creanță care nu poartă nicio dobândă egală sau superioară cotelor de mai sus, urmează a se calcula impozitul asupra unei dobânzi neîncasate și nerealizate, deci asupra unei dobânzi presupuse (prezumate) de lege; această dispoziținne a fost luată, spre a se evita evaziunea dela impozitul mobiliar a acelora, cari ar fi trecut în acte o dobândă inferioară celei plătite în realitate.

La început această dispoziținne s'a aplicat mai ales la creanțele ipotecare și privilegiate în momentul radierii ipotecii sau privilegiului; iar în cazul creanțelor chirografare numai foarte rar, căci pe lângă greutatea de a se stabili cazurile de impozibilitate la creanțe particulare, care numai în mod excepțional ajungeau la cunoștința fiscului, legiuitorul — în grabă de sigur cu care a întocmit această lege — a uitat ca să precizeze în art. 25, modul de percepere și de vărsare a impozitului pe aceste dobânzi prezumate.

In acest articol se vorbește numai de termenul înăuntrul căruia urmează a se efectua vărsarea impozitului reținut la *„dobânzile plătite"* și cari este de *trei zile* dela reținere, iar în instr. min. din par. 64 lit. d. se vorbește de vărsarea impozitului *„până în momentul plății* venitului de către debitor, ori la exigibilitatea lui (venitului N. R.) sau cel mai târziu în termen de trei zile dela aceasta".

Deci, dacă venitul nu este plătit și nici exigibil, când urmează a fi reținut și vărsat?

Față de această pierdere din vedere a legii și instrucțiunilor chemate a lămuri legea, s'a recurs la instanțele de judecată; în lipsa unor texte precise legale, acestea au decis, că dobânda prezumată se consideră exigibilă la restituirea capitalului. (Tribunalul Constanța S. 2 Sent. civilă No. 591 din 4 Iulie 1934, publicată în Revista „Administrația Financiară" No. 85, 1934).

Dar legiuitorul a omis să mai prevadă și cazul în care nu s'ar putea realiza nici capitalul, necum dobânda (prezumată); deasemenea n'a prevăzut nici în sarcina cui cade plata acestui impozit asupra dobânzii prezumate.

Conform art. 28 L. C. D. „Impozitul e în sarcina creditorului, chiar dacă prin contracte s'ar prevedea clauza contrarie; orice asemenea clauză contrarie este nulă"; iar prin instr. min. par. 76 de sub acest articol se precizează: „Se înțelege aci *creditorul, care primește dobânda*". Dar dacă nu a primit nicio dobândă, uneori nici capitalul integral, de unde va suporta creditorul impozitul?

Cu drept cuvânt, d-l *A. P. Plopul*, în comentariul ce face susmenționatei jurisprudențe a Trib. Constanța, arată că din acest punct de vedere acest impozit mobiliar are caracterul de taxă de act ca și taxa de timbru.

Cu toate aceste omisiuni în ce privește perceperea și vărsarea impozitului asupra dobânzilor prezumate, fiscul, în ultimii anii a dat o deosebită atenție acestui gen de *venituri nerealizate*, mai ales la stabilirea impozitului comercianților și industriașilor.

Această deosebită grijă în ce privește acești contribuabili, care suportă cea mai grea parte din sarcinile bugetare este ușor explicabilă, prin aceea că la alte categorii de contribuabili asemenea creanțe se descoperă anevoie, pe când la comercianți ele fiind trecute în registrele obligatorii conform codului comercial, se pot găsi cu cea mai mare ușurință.

Dar legiuitorul a urmărit tocmai contrariul acestei proceduri recente a fiscului, căci el *excluzând dela taxarea cu impozitul mobiliar* a „dobânzilor încasate de comercianți și industriași *la creanțele comerciale*, cari au de obiect o vânzare sau

alte afaceri de comerţ, pentru care ei sunt supuşi impozitului pe beneficiile comerciale şi industriale" (art. 23 pct. 4 lit. a), este dela sine înţeles că această scutire priveşte în orice caz şi dobânzile prezumate, la orice fel de creanţe comerciale.

Inainte de a trece la analizarea chestiunii din punct de vedere tehnic contabil, ţin să relev că în conformitate chiar cu dispoziţiile art. 23, pct. 4 lit. b. şi c. nu se pot calcula dobânzi prezumate la :

b) Depozitele de sume de bani la vedere sau cu scadenţă, cum şi soldul creditor de dobânzi al conturilor curente *la bănci*,

c) *Garanţii în numerar.*

Dacă în ce priveşte dispoziţia dela lit. b. fiscul este de aceiaşi părere, nu tot aşa este cazul cu dobânda prezumată a garanţiilor de numerar.

Intr'adevăr în par. 56 lit. c. din instr. min. de sub art. 23. L. C. D. citim „aspre deosebire de creanţele prevăzute la pct. a. nu se percepe impozitul la garanţii, decât la dobânda reală, şi numai dacă aceasta *există*, legea neprevăzând o dobândă nominală taxibilă în acest caz.

„De aceia sunt cuprinse în aceste categorii, garanţiile depuse la bănci sau instituţiuni de ori ce fel, adică acolo unde în mod normal se depun asemenea garanţii, pe câtă vreme garanţiile depuse la particulari constituesc simple creanţe şi cad în prevederile dela lit. a. de mai sus".

Instrucţiunile acestea conf. art. 141 (fost 132) din L. C. D. au putere de „lege atât întrucât lămuresc legea şi nu contrazic dispoziţiile ei", cum însă ele adaugă la lege, nu pot fi luate în seamă, în virtutea principiului de drept : *ubi lex non distiguit, nec nos distiguere debemus.* Legea nu face distincţie între diferitele garanţii de numerar, la cari nu se percepe dobândă prezumată, deci nici noi nu putem face discriminări arbitrare în această privinţă.

Tot astfel, cât priveşte furniturile străine de mărfuri în urma ordinului confidenţial al M. F. din 6 Noembrie 1937 referitor la scutirea de impozite a dobânzilor plătite în străinătate, unele Administraţiuni Financiare au cerut contribuabililor să achite pe timpul cât această scutire a fost suspendată, adică dela 3 Martie 1936 şi până la 18 August 1937 impozitul mobiliar pe baza „extraselor de cont ale *creditorilor externi* în numerar sau în marfă, „impozitul fiind datorat la *dobândă*

contractuală sau prezumată de 6% pe tot timpul până la acordarea scutirii".

Acest ordin este în contrazicere cu textul precis al Par. 56 din instr. min. de sub art. 25, cari prevede că „totuși creanțele comerciale reprezentând costul mărfurilor cumpărate în străinătate *nu sunt impozabile decât atunci când dobânda rezultă din aceste creanțe,* deosebit de prețul mărfii" ; deci nu poate fi vorba de dobândă prezumată nici la creanțele furnizorilor străini de mărfuri.

Unele instanțe de impunere bazându-se pe această dispoziție a art. 23, pct. 4 lit. a. au procedat din oficiu la calcularea dobânzii prezumate asupra creditelor comercianților nepurtătoare de dobândă și le au adăogat la beneficiul net impozabil ; deasemenea în unele cazuri s'au adăogat dobânzi prezumate calculate la debitele litigioase ale creanțelor dubioase. In ambele cazuri jurisprudența a stabilit că o asemenea dobândă fictivă „PREZUMATA" nu poate fi adăogată la beneficiu. In ce privește primul caz voi releva Decizia fiscală No. 18 din 20 Ianuarie 1930 a. C. A. B. S. 4. comentată în Revista „Administrația Financiară" No. 33 din 1930 și care constată cu drept cuvânt că se violează art. 31 și 39 l. c. d. adăogându-se la o impunere stabilită pe bază de registre, sume, care nu figurează în ele și că prin această procedare se violează și art. 23 și 28 din l. c. d. Iar cu privire la creanțele dubioase sau litigioase menționez Dec. C. A. Buc. S. I. No. 6 din 15 Ianuarie 1929, comentată în Revista „Administrația Financiară" No. 21, 1929, care constată că legea c. d. impune numai veniturile efectiv realizate ; iar nu și cele fictive, nerealizate. Prin Dec. No. 128, 1931 (Rev. „Adm. Fin." No. 53, 1932). C. A. Constanța decide, că chiar dobânzile exigibile, dar neîncasate de bănci dela debitori nu pot fi adăogate la beneficiul impozabil, conf. art. 30 și 39 din l. c. d., deoarece numai beneficiile realizate în anul precedent sunt susceptibile de impunere.

Din punct de vedere contabil o impunere a dobânzilor prezumate prin adăogarea lor la beneficiul net impozabil al debitorilor apare absolut nefondată. Presupunând că am contabiliza asemenea dobânzi, operațiunea ar avea următorul conținut : Ct. Dobânzi (Deb.) la dobânzi neplătite (cred.) sau direct la Prof. și Pierd. (cred.), căci cu aceste dobânzi neplătite nu putem credita contul creditorului, căruia nu i se cuvin.

In urma acestei înregistrări cuantumul dobânzilor prezumate va fi cuprins și impus în beneficiul net fiscal al debitorului, așa că nu mai urmează a fi impus la mobiliar, spre a se evita o dublă impunere. Conf. art. 31 pct. 2 din l. c. d. aceste dobânzi urmează să fie scăzute din beneficiul brut al întreprinderii debitoare și cum ele au aceiași valoare ca și dobânzile adăogate la beneficiul net, rezultă întrucât figurează în creditul contului de profit și pierdere că prin această operațiune nu se schimbă deloc rezultatul final al întreprinderii.

Sunt de părere ca asemenea „înregistrări de ordine" fiscale sunt absolut inutile și fiscul ar trebui să înțeleagă că nu este locul de a se mai socoti dobânzi prezumate la impunerea întreprinderilor debitoare comerciale și industriale.

S. M. BLUMENFELD

A FOSTELOR STABILIMENTE

SOCIETATEA ANONIMĂ

SKODA

DIN PILSEN

CAPITAL: 1,1 MILIARDE LEI

REPREZENTANȚA GENERALĂ PENTRU ROMÂNIA ȘI BIROURILE ADMINISTRATIVE:

„SAREX". S.A.R.

BUCUREȘTI, STR. ITALIANĂ Nr. 3

SECȚIA MECANICĂ
Instalațiuni complete de mașini cu aburi și turbine, turbini hidraulice. Instalațiuni complete de uzini electrice nstalațiuni pentru fabrici de bere, spirt, săpun și uleiuri. Instalațiuni mecanice pentru mine, rafinării de petrol, fabrici de zahăr, ciment, etc.

SECȚIA AUTOMOBILE
Automobile de turism, automobile populare eftine, camioane, tractoare agricole, stropitoare-automobile, etc., cu motoare de benzină sau Diesel.

SECȚIA AVIOANE
Fabrică de avioane militare, avioane turism, comerciale, etc.

SECȚIA CONSTRUCȚII GRELE
Compresoare pentru șosele cu motor Diesel sau cu aburi până la 20 tone, scarificatoare, pompe de incendiu, etc. Concasoare pentru pietre, tobe de sortat și instalațiuni complete stabile și mobile pentru pietriș și nisip. Concasoare cu fălci. Mori cu bile.

SECȚIA CABLURI
Cabluri electrice de orice fel și pentru orice tensiuni. Sârmă electrică izolată, Sârmă de bobinaj, radio, etc.

TELEFON Nr. 3-8212

MOTT ÎNTRECE TOT

Conturi de ordine — Conturi de evidență

Conturi de ordine și Conturi de evidență în literatura și practica contabilă în România

Referitor la aceste conturi, d. dr. V. M. Ioachim scrie [1]) : „Dacă cercetăm literatura și practica contabilă din România, cnostatăm că s'a produs în ultimii ani o clarificare în denumirea și cuprinsul acestor conturi, rămânând încă o etapă de străbătut și anume : *separarea conturilor de ordine, de conturile de evidență*, cari nu sunt din punct de vedere juridic și economic absolut identice.

Se vede că d. dr. V. M. Ioachim este cu totul străin de lucrarea „Comptes d'ordre et Comptes de méthode, 1933 par profes. M. I. Mihailesco.

Theodor Ștefănescu, în Curs de contabilitate 1896, București, este adevărat, nu tratează, în general, aceste conturi, însă descrie la pagina 386 „Mărfuri în expediție, pagina 396 „Debitori faliți", pagina 398 „Voiajori", pagina 400 „Târguri" ; după cum : Constantin Petrescu în Contabilitate și Administrație, Iași, 1901, pag. 191, descrie „Contul Consumațiuni și Servicii ; pagina 222, Mărfuri în expediție ; pagina 240 „Coobligații, efecte negociate", „Efecte negociate".

In ceeace privește, I. C. Panțu, în : Știința conturilor „Brașov, 1907"; considerat de d. dr. V. M. Ioachim, ca : „Primul autor român, care se ocupă în mod special de conturile de ordine sau de evidență" ; tratează și d-sa sub titlu : *„Alte conturi ce se mai ivesc în afaceri" ; Conturi intermediare* [2]) *§ 63. Contul Girurilor,* care are funcțiunea de a evidenția *girurile de complezență* ce le dăm (pagina 309) „Conturi interimale, de ordine, de formă, se introduc și când reescontăm polițe din portofoliul nostru ; iar în bancă să și deschide un cont sau chiar și 2 conturi de ordine pentru evidența reescontului (pagina 310).

„Tot astfel se introduc două conturi de ordine la avansuri date pe gajuri. Pentru efectele publice (mărfurile) ce sunt de-

1) Revista Generală de Comerț și Contabilitate Nr. 11 Anul XXVI Noembrie 1937, pag. 555.

2) Știința Conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă, de I. C. Pauțu, Brașov, ediția III-a, revizuită și complecta ă, 1907.

poziţate la noi în gagiu se ţin în evidenţă şi în Maestru, în 2 conturi de ordine — unul activ, altul pasiv — „Alt cont : *Diverşi acceptanţi* (la activ pentru evidenţă) (la pasiv tot pentru evidenţă) aceiaşi sumă. „Contul Girurilor" (pag. 311). § 64 (pag. 311). *Conturi pentru poziţii transitorii.* Cont pentru încasări, plăţi ,interese referitoare la anul viitor, etc., pentru care se va deschide un anumit cont : *Cont pentru valori tranzitorii,* pentru chirii avansate sau în restanţă, salarii, impozite avansate sau restante ; şi alt cont : *Cont interese tranzitorii,* sau *Cont interese cuvenite anul viitor,* dela scont, împrumuturi diverse etc. „§ 65 (pagina 313) Contul Interimal, Contul Provizor, Contul Sospeso. Acest cont are funcţiunea de a ţine socoteala provizorie despre diferitele părţi de avere, pentru un scurt timp, până se alege ce este de făcut cu acea avere.

„Exemple : Cont interimal, pentru trimitere sau primire de poliţe pentru încasare, anulându-se trecerea după încasare ; când se protestează poliţe primite la încasare ; când se trimet poliţe spre acceptare.

Din cele expuse de I. C. Panţu, se vede clar că : Alte conturi ce se mai ivesc în afaceri „Conturi intermediare", sunt tratate separat ; iar nu în general, ca „Conturi de ordine şi Conturi de evidenţă, deosebindu-le în trei paragrafe de conturi intermediare ; cari împreună cuprind :

1) Conturi cari reprezintă o valoare în posesiune ;

2) Conturi cari reprezintă o valoare proprietate ;

3) Conturi cari evidenţiază girurile de complezenţă, ce le dăm.

D. dr. V. M. Ioachim, continuând articolul, zice : D. profesor Mihailescu, în „Tratat de contabilitate", Bucureşti, 1926, tratează conturile de ordine în spiritul ideilor lui Léautey ; iar la urmă închie despre cele scrise, că : „Această concepţie, conturile de ordine — luate după Léautey — nu are nici-o legătură cu *„Concepţia modernă"* despre conturi de ordine şi nici nu dă o noţiune clară despre caracteristica acestor conturi.

Ceeace pot asigura pe d. dr. V. M. Ioachim, este că : D. prof. Mihăilescu este încântat că tratează această problemă contabilă, în spiritul ideilor Léautey care idei au dat naştere la doctrina contabilă. „Doctrina Franceză": dar că concepţia este *„luată după Léautey"* este o afirmare cam hazardată.

Ca să se convingă d. dr. V. M. Ioachim că afirmaţiunea sa

este hazardată, îl trimit la publicațiunea : Problème comptable „Comptes d'ordre et Comptes de métode, par profess. M. I. Mihailesco, Bucarest 1933. Sau : Să citească încă odată în „Tratat de contabiltate de M. I. Mihailescu, pag. 87 și în „La science de comptes" Paris, pag. 128, 132, 375, par Eugène Léautey et Adolphe Guilbault. „Comptes d'ordre ou de régularisation". La trebuință vom reveni.

In continuarea articolului scrie : d. profes. Sp. Iacobescu (Contabilitate Comercială Generală) vol. III, pag. 271—273, descriind conturile de ordine și de evidență, zice : „Vom avea la acest fel de conturi, acele cantități și raporturi juridice patrimoniale provenind din operațiunile de posesiune pentru mandat, cum ar fi : Depozitul de păstrare, Depozitul pentru vânzare, Depozitul pentru folosință, cu contra partidele creditoare respective. „Apoi, operațiuni de garanție personală și posesiune de garanție, precum :

„Garanții personale, Gaj, Ipotecă, cu contrapartidele creditoare corespunzătoare.

Și în fine ,alte raporturi de neproprietate și de necreanța bănească, precum : Contractele de închiriere, Efecte reescontate, etc.

„La conturile de ordine sau de evidență, numele de persoane nu reprezintă obligațiuni pecuniare, ci alte obligațiuni deosebite : obligația de a ține gajul, obligația de restituire, de răspundere, de păstrare etc.

„Asemenea conturi se deschid cași când concedăm altora posesiunea bunurilor noastre de proprietate.

D. prof. Iacobescu și Sorescu mai descriu Conturile de ordine și în vol. I/1923 (op. c. pag. 60) ; în vol. II 1928 op. c. pag. 58, 86, cum și la pag. 104, pentru patrimoniul fermierului.

D. dr. V. M. Ioachim, comentând cele scrise, spune : d. prof. Iacobescu ne dă o noțiune justă a conturilor de ordine, când le consideră că exprimă bunuri ce sunt numai în posesiunea întreprinzătorului, deși le pune în aceiași categorie cu conturile de evidență, între care există deosebiri destul de caracteristice, chiar dacă din punct de vedere contabil funcțiunea lor ar fi analogă și locul lor în bilanț e acelaș, — Rev. Gen. C. și contab. pag. 558.

Cât despre d. prof. G. Alesseanu, în : Cursul de Contabilitate, predat la Academia Comercială pag. 265, spune :

„Pentru guvernarea contabilă a acelor valori cari pot intra în patrimoniu, dar cari nu aparţin în plină şi deplină proprietate, avem ceeace se chiamă : *„Conturi de ordine sau evidenţă"*, când însă tratează această materie, păstrează expresiunea „Conturi de ordine" numai pentru bunuri în posesie : Mărfuri în comision, Mărfuri în gaj, Efecte în depozit etc. iar la pag. 230—231, pentru angajamentele prin gir, întrebuinţează expresiunea : Conturi de evidenţă ; iar dacă sunt puse alături, este că au aceiaşi regulă de funcţionare.

„Ele funcţionează două câte două, neputându-se separa nici amesteca cu alte conturi de alt gen, până la sfârşitul acţiunei, care se desfăşoară în operaţia respectivă (pag. 269).

„Funcţiunea acestor conturi este deci limitată la un anumit fel de operaţiuni, cari bazate pe principiul de situaţie juridică, nu durează decât atât cât situaţia juridică este în fiinţă (pag. 257).

Dacă d. dr. V. M. Ioachim găseşte că, caracterizările din urmă ale Conturilor de ordine şi Conturi de evidenţă reprezintă *„Concepţia modernă a acestor conturi" şi exprimă exacta lor natură, punând aceste conturi în adevărata lor lumină ; ceea ce este un merit al literaturei contabile română ;* cu regret constat că problema : Conturi de ordine şi de evidenţă, mai are mult de parcurs până la rezolvirea ei.

Ca vechi profesor al Şcoalei Comerciale, de Studiul Comerţului şi al Contabilităţii, cunosc destul de bine literatura contabilă din ţara românească, care dela 1900 a luat o desvoltare destul de mare, atât cantitativ cât şi calitativ, mai cu seamă faţă de perioada precedentă, am însă convingerea că această literatură ar fi progresat şi mai mult dacă n'ar fi fost înpănată cu un număr mare de „paradoxe contabile" din lipsă de pshichologie contabilă.

M. MIHĂILESCU
Profesor

Cum a devenit „Revista Generală de Comerț și Contabilitate“

proprietatea „Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț“

UN EPISOD

Cu ocazia împlinirii a 30 ani de apariție a **„Revistei Generale de Comerț și Contabilitate“** s'a decis a se sărbători acest eveniment prin publicarea unui număr festiv al acestei **Reviste.**

Cu această ocazie am avut cinstea să fiu și eu solicitat să scriu un articol sau câteva rânduri ocazionale.

Să scriu despre această **„Revistă“** la care am avut onoarea a colabora și a face parte din Comitetul de Direcție un șir de ani, este o grea sarcină. Nu poți rezuma în câteva pagini o apariție de 30 ani a unei asemenea **Reviste:** dealtfel colecția ei stă la dispoziția oricui vrea să cunoască activitatea Absolvenților Școalelor Comerciale pe această cale de publicitate.

Mi-am adus însă aminte de un episod — o întâmplare din trecutul **Revistei,** — la care am luat și eu parte și pe acesta îl voi descrie în rândurile ce urmează:

Incep cu un mic istoric al mișcării Absolvenților Școalelor Superioare Comerciale. Prima grupare a acestora a fost înjghebată în anul 1888, sub denumirea de *„Corpul Absolvenților Școalelor Comerciale“* și *„Financiare“*, titulatură schimbată mai târziu în *„Asociația Absolvenților Școalelor“*, etc. Din oare cari ambiții personale, — cari în orice ocazii sunt dăunătoare — se produce o desbinare în sânul acestor **„Asociații“** după urma căreia o parte din membrii ei se retrag și constituesc o altă grupare sub denumirea *„Uniunea Absolvenților Școalelor Comerciale“*. Și acest fel, uu timp destul pe lung, Absolvenții Școalelor Superioare Comerciale, se găsesc desbinați în două grupări, cari deși supărați, lucrau pentru acelaș scop suprem, pentru asigurarea unui bun viitor acestor absolvenți.

Din Decembrie 1907, un număr de 7 membrii ai *„Uniunei“*, pun la cale pe cont propriu, scoaterea unei **„Reviste“** de specialitate, iar în Ianuarie 1908, face să apără primul număr din **„Revista Generală de Comerț și Contabilitate“** ca organ al *Uniunei.*

Deși pusă sub patronajul „**Uniunei**“ la această revistă putea colabora ori-care absolvent al Școalei Comerciale și chiar dela primul număr, Comitetul de Direcție își exprimă dorința de *reunire*, de strângere a tuturor absolvenților într'un singur *Corp* spre o conlucrare mai rodnică.

In 1909, al doilea an de existență al **Revistei** Comitetul de Direcție constată că n'au putut fi încă îndeplinite dorințele și scopul propus, din cauza desbinărei ce exista între absolvenți (aluzie la cele 2 grupări) și își exprimă nădejdea că va avea în curând prilejul de a saluta *unirea* tutulor absolvenților Șc. Comerciale într'un singur mănunchi.

Și ca un început al acestei grupări în Ședința din 5 Martie 1910, Fondatorii și Comitetul de Direcție a **Revistei**, decid că: în interesul că **Revista** să fie susținută și încorporată prin toate mijloacele posibile, au asociat ca tovarăși de muncă pe d-nii Gh. Christodorescu, G. Zamfirescu, M. Gr. Popescu, D. Christescu și C. D. Hurmuzache, aceștia 3 din urmă din gruparea „**Asociației**“.

Tot în această vreme Asociația și Uniunea își constitue câte o delegație, cari se întrunesc în mai multe ședințe, cu scopul de a se găsi mijloacele de contopire într'un singur *Corp* a ambelor grupări.

După lungi discuțiuni în cari s'au examinat toate resentimentele și s'au îndepărtat toate piedicile, în fine în Aprilie 1910, se constitue „*Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț*“ care întrunește și pune azi toate forțele, unite ale tutulor Absolvenților Școalelor Comerciale. Ca membru în delegația „**Asociației**“ subsemnatul din motive nemărturisite atunci eram considerat ca având oare cari rezerve asupra condițiunilor unirei, dar când d-l N. Butculescu, șeful delegației „**Uniunei**“, a auzit declarația mea sinceră că sunt partizan fără nici-o distincțiune a pactului de unire fericitul eveniment a putut fi înfăptuit.

Ca urmare logică de neînlăturat, **Revista** deveni *Organ al Corpului Absolvenților Școalelor Superioare Comerciale.*

Acum „*In unire stă puterea*“ era lozinca celor ce se grupase în jurul steagului ridicat de „**Corp**“. Și timp de 3 ani încheiați „**Corpul**“ și „**Revista**“ sunt frații cei mai buni trăind în perfectă armonie.

Dar iată că în 1914, intervine *un episod* o întâmplare neașteptată, care survine și strică această armonie o neînțelegere în sânul Comitetului de Direcție al **Revistei**, asupra unor chestiuni

de redacție și administrație, face ca 6 din fondatori să se retragă, rămânând în Comitet numai Razidescu al 7-lea coproprietar împreună cu ceilalți membrii din Comitet.

Razidescu care de mult intenționa să treacă pe numele Corpului dreptul de proprietate asupra „Revistei", profită de ocazie și face cerere la Tribunalul Ilfov pentru înscrierea firmei „**Revistei**" ca proprietate a Corpului. Urmează protestări din partea celorlanți 6 fondatori, acțiune la Tribunalul Com., înfățișări, pledoarii chemarea Corpului în instanță, trambalări etc. etc.

In acest timp cât a dăinuit această desbinare între anii 1914–1916, **Revista de Comerț și Contabilitate**, apare în 2 exemplare, unul sub patronajul și ca organ al Corpului, cu un Comitet de Direcție, în cap cu defunctul I. St. Razidescu și al 2-lea exemplar cu aceiași titulatură, însă ca organ al *Absolvenților* și cu alt Comitet de Direcție în frunte cu d-l N. Butculescu.

Cum este lesne de înțeles ambele **Reviste** se dușmăneau negându-și una alteia dreptul de proprietate asupra tabloului de fondatori existent atunci.

Trebuie să notăm că și ceilalți 6 fondatori, nu erau în mod absolut contra cedării proprietății **Revistei** către *Corp*, dar condiționau ca mai întâiu să se obțină personalitatea juridică a acestuia.

Iată că această mult așteptată înfăptuire se realizează la începutul anului 1916, când Corpurile legiuitoare în unanimitate recunosc *Societatea și Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț*, calitatea de persoană juridică prin legea promulgată în Monitorul Oficial No. 265-916.

Se împlinise dar și Condițiunea cerută de cei 6 fondatori, se abandonează procesul dela Tribunal, împăcarea se înfăptuește. . . . . încetase din viață colegul Razidescu . . .

Și în numărul 3 pe Martie 1916, al **Revistei**, având Comitetul de direcție, reîntregit apare următorul:

A V I S

Anunțăm cu plăcere că D-nii N. Butculescu, Gh. Lucian, Boltuș, Otto Herbst, Ulpiu Hodoș, I. C. Negrescu, și V. I. Stănculescu, inițiatorii înființării acestei **Reviste**, în calitate de membrii ai fostei Uniuni, a Abs. Șc. Com. conform dorinței manifestate în unire, cu regretatul I. St. Razidescu și unul din inițiatori, au

trecut toate drepturile lor de fondatori ai **Revistei**, în plină proprietate, *Corpului Abs. Șc. Sup. Comerciale*, denumit persoană juridică făcând în acelaşi timp să înceteze apariția celorlalte **Reviste**, ce o publicau până acum cu titlul acestei **Reviste**.

Facem dar cunoscut că începând cu numărul prezent, *Revista Generală de Comerț și Contabilitate*, este proprietatea exclusivă, a Corpului şi va continua să apară în viitor sub forma actuală.

Iată cum s'a încheiat *Episodul*, din 1914, iar neînțelegerea din sânul Comitetului de Direcție, de atunci al **Revistei**, a încetat înfăptuindu-se cea mai de *seamă unire* în mişcarea Absolvenților Şcoalelor Superioare de Comerț, prin înfățişarea pentru totdeauna a *Corpului Absolvenților Şcoalelor Superioare de Comerț cu Revista aceluiaşi corp.*

C. D. HURMUZACHE

Încurajați și răspândiți Revista Generală de Comerț și Contabilitate, organul oficial de publicitate al Corpului Contabililor.

ORICE INSTITUȚIE MODERNĂ

TREBUIE SĂ POSEDE

O mașină de scris superioară !
O mașină de adunat, rapidă !
O mașină de contabilizat, unică !
Deci alegerea Dv. trebuie să fie numai

«CONTINENTAL»

Produs al Uzinelor „WANDERER“
cari au o reputație mondială bine stabilită.
DEPOZIT GENERAL ȘI VÂNZARE EXCLUSIVĂ
„CARTEA ROMÂNEASCA“ S. A.
BUCUREȘTI I. — SPLAIUL REGELE CAROL I No. 3

Insuflețire

A fost multă însufleţire şi mult avânt acum treizeci de ani, un grup de colegi, în fruntea cărora se găsea încă de pe atunci distinsul meu profesor şi simpaticul nostru decan d-l Nicu Butculescu, secondat de cei mai inimoşi susţinători ai curentului de îndrumare al absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ, au hotărât apariţia fără întârziere a „Revistei de Comerţ şi Contabilitate". Acest organ trebuia să susţină şi să pună în valoare elementele destinate să ocupe un loc de cinste în viaţa noastră economică.

Numărul acelora care au fost să nască şi să trăiască această interesantă revistă, era restrâns. Meritul lor însă, este pe deasupra tuturor laudelor. Intre aceştia, în afară de domnul Butculescu, nu putem şi nu trebue niciodată să uităm pe Iancu Rasidescu, care cu o nespusă dragoste a luptat alături de Chr. Staicovici, Lucian Boltuş şi un grup de tineri absolvenţi, pentru a impune prestigiul Asociaţiei absolvenţilor şcoalei Superioare de Comerţ şi a duce lupta pentru apărarea intereselor acestora, prin revista fondată la 1907.

Locul pe care îl ocupă astăzi cu atâta cinste această publicaţie de specialitate este de sigur şi opera acelora care luând în mână flacăra sfântă dela înaintaşii lor au ştiut să o conducă cu atâta pricepere şi destoinicie.

Văd cu multă satisfacţie şi sunt fericit să constat că sămânţa aruncată cu treizeci ani în urmă, a dat roade bune şi din belşug.

Drumul pe care şi l'a croit „Revista de Comerţ şi Contabilitate" ne indică cu preciziune că cei treizeci de ani de existenţă nu sunt decât un început fericit al atingerii idealului şi această mă face, pe de o parte să fiu mândru că mă prenumăr printre cei care au pus mult suflet la fondarea revistei, iar pe de alta să regret că ocupaţiunile mele, mă ţin — fără voia mea — departe de actualii ei conducători.

Urez din toată inima o existenţă cât mai îndelungată „Revistei Generale de Comerţ şi Contabilitate".

GEORGE PLOPEANU
Administrator general al Teatrului
Naţional din Bucureşti

TRIBUNA MEMBRILOR FONDATORI

Am primit din partea d-lui G. Lucian Boltuş, membru fondator, următoarea scrisoare :

Domnule Preşedinte,

Confirm primirea stimatei Dvs. dela 11 Ianuarie crt. şi regret din suflet că starea mea de boală care de doi ani m'a ţintuit în pat nu mi-a permis a desvolta nici o activitate.

Vă urez cel mai deplin succes în continuarea activităţei revistei pe care o doresc tot mai înfloritoare.

Mă gândesc cu duioşie la începuturile grele ale înfăptuirii sale, în luptele duse de defunctul Iancu Razidescu şi alţii dispăruţi de mult dintre noi.

Cu cele mai devotate salutări.

G. LUCIAN BOLTUŞ
Str. Bucovinei, 18

PENTRU ALEGERILE DELA SECŢIA ILFOV

Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comeţ, în şedinţa dela 25 Ianuarie a. c., a hotărât să susţină:

In Consiliul de Administraţie pe D-nii :

P. Drăgănescu-Brateş
Aureliu Marinescu
I. C. Negrescu

In Consiliul de Cenzori pe D-nii :

Th. Sersea
I. Mardan

Alegerea va avea loc Duminică 6 Februarie 1938, în Palatul Camerei de Comerţ şi Industrie, Str. Bursei, 2, Bucureşti.

Membrii Corpului sunt rugaţi a vota cu încredere pe aceşti candidaţi.

APEL

Rugăm pe colegi să trimită la Ad-ţia REVISTEI sumele ce vor binevoi a dona pentru acoperirea unui rest de Lei 8.000 (opt mii), din costul Plăcei Comemorative cu numele celor căzuţi în marele războiu dintre absolvenţii Şcoalei Superioare de Comerţ No. 1.

ALEGERILE

dela Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili Secția Ilfov

Dela 30 Ianuarie sau 6 Februarie 1938

Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din țară a făcut următoarea contestație la Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experți și Autorizați :

Domnule Decan,

Subsemnații D. Bobină și Ștefan Popescu, delegați speciali în conformitate cu art. 17 din Statutele Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România, luând cunoștiință de convocarea făcută de Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili, pentru Adunarea Generală a membrilor Secției Ilfov și alte Secțiuni din Țară, pentru ziua de 30 Ianuarie 1938 publicată prin Monitorul Oficial No. 16 cu data de Joi 20 Ianuarie 1938 pagina 408, avem onoare a depune în numele Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din Țară următoarea contestație :

Conform art. 11 din Lege și art. 33 din Regulamentul Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili „publicațiile de convocare se vor face cu 10 zile înainte de data fixată în Monitorul Oficial" etc. etc. ; cum însă publicațiunea s'a făcut în Monitorul Oficial din 20 Ianuarie a. c. rezultă că nu s'a respectat termenul minimum de 10 zile, întru cât până la data de 30 Ianuarie a. c. ziua Adunărei Generale nu sunt decât 9 zile libere.

In consecință, cu onoare vă rugăm să binevoiți a vedea că această convocare nu s'a făcut cu respectarea dispozițiunilor legale și deci Adunarea Generală nu se poate ține în mod valabil la data de 30 Ianuarie sau 6 Februarie 1938.

Primiți, vă rugăm, Domnule Decan asigurarea deosebitelor noastre considerațiuni.

* * *

Cu acest prilej ţinem să ne exprimăm regretul nostru că Secţiunea Ilfov a respins în mod ilegal declaraţiunile de candidaturi a colegilor noştri D-nii Drăgănescu-Brateş şi Aureliu Marinescu sub pretext că aceste declaraţii au fost făcute anticipat; ori art. 34 aliniatul II din Regulamentul Legii Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili spune textual: „Alegerea se face individual depunându-se candidaturile cu cel puţin 3 zile înainte în mâinile preşedintelui secţiunei" fără a preciza data decând începe depunerea candidaturilor.

CONGRESUL INTERNAŢIONAL DE INVAŢAMÂNT COMERCIAL

Berlin 25—29 Iulie 1938

Sub auspiciile Societăţii Internaţionale de învăţământ Comercial va avea loc la Berlin, după încheierea cursului de expansiune economică, un Congres Internaţional de Invăţământ Comercial cu următorul program:

Luni 25 Iulie. — Solemnitatea deschiderii celor 2 congrese. Darea de seamă generală.

Marţi 26 Iulie. — Formaţiunea profesională, economică; omul şi munca. Organizarea metodică şi formaţiunea practică a meşteşugarului şi industriaşului. Contactul de lucru al Şcoalelor tehnice şi profesionale cu viaţa economică şi tehnică.

Mercrui 27 Iulie. — Expoziţia.

Joi 28 Iulie. — Orientării, selecţionăti şi aptitudini profesionale pentru: a) cariera comercială, b) aplicări tehnice.

Desvoltarea cunoştinţelor tehnice ale comerciantului. Indrumarea profesională a adulţilor.

Vineri 29 Iulie. — Şedinţa de închidere pentru ambele congrese, Lucrările şi perspective de viitor, Rezultatul lucrărilor înfăptuite.

Cei cari doresc să trimeată vre un raport asupra chestiunilor de mai sus sunt rugaţi să-l scrie la maşină în limba franceză sau germană în două exemplare de 12—16 pagini numai pe o faţă şi să-l trimită Administraţiei REVISTEI până la 1 MARTIE a. c.

Consiliul Superior
al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi

Convocarea Secţiunilor

In conformitate cu art. 11 din legea Corpului, Secţiunile judeţene sunt convocate în adunare generală ordinară pentru Duminică 30 Ianuarie 1938, ora 10 dim. la sediul fiecărei Secţiuni, exceptând Secţiunile mai jos notate, cari vor ţine adunarea generală la ora şi în locul indicat în dreptul fiecăeria :

Ordinea de zi

1. Darea de seamă a Consiliului de Administraţie.
2. Raportul Cenzorilor.
3. Aprobarea bilanţului şi a contulni de venituri şi cheltueli.
4. Proect de buget pe 1937.
5. Alegerea Consiliului de Administraţie şi a Comitetului de Censori.
6. Dacă la prima adunare nu se va întruni jumătate plus unul din numărul membrilor, adunarea se va ţine Duminică 6 Februarie, ora 10 dim. cu orice număr de membri.

Secţia Ilfov în Palatul Camerei de Comerţ şi Industrie, ora 8 dim. Darea de Seamă la Camera Arbitrară şi ora $8\,^1/_2$ alegerea în Sala Bursei.

Secţia Câmpulung Muşcel ora 10 dim. la Camera de Comerţ.

„	Timişoara	„ „ „ „	Trib. Timiş-Torontal.
„	Lugoj	„ „ „ „	Camera de Comerţ.
„	Tg.-Mureş	„ „ „ „	Camera de Comerţ.
„	Roman	„ „ „ „	Banca Romanului.
„	Târnava-Mică	„ „ „ „	Judecătoria Mixtă.
„	Focşani	„ „ „ „	Camera de Comerţ.
„	Iaşi	„ „ „ „	Sfatul Negustoresc.
„	Călăraşi	„ „ „ „	Camera de Comerţ.
„	Sibiu	„ „ „ „	Tribunalul Sibiu.
„	Turnu Măgurele	„ „ „ „	Camera de Comerţ.
„	Braşov	„ „ „ „	Sala Tribunalului.
„	Cluj	„ „ „ „	Academia de Inalte Studii Comerciale.
„	Zalău	„ „ „ „	Sala Tribunalului Sălaj-Zalău.

La care se mai adaogă: „Hotărâre la rugarea membrilor, concediați dela diferite Bănci, pentru ștergerea restanței lor de cotizație".

Secția Trei Scaune ora 10 dim. la Localul Cansinei.
„ Cernăuți „ „ „ „ Camera de Comerț.
„ Satu Mare „ „ „ „ Cercul Comercianților.

Decan, **N. BUTCULESCU**

Director, **Dr. V. M. IOACHIM**

AVIZ

Se aduce la cunoștința colegilor, că examenul de Expert Contabil, se va ține la Secțiunea Cluj, în zilele de 8, 9 și 10 Mai 1938, la care se pot prezenta, candidați, de pe întreg cuprinsul Transilvaniei, Banatului și celelalte provincii.

SULZER FRERES

Uzine în Winterthur (ELVEȚIA)

BUCUREȘTI III
Str. D. A. Sturdza, 17

Motoare Diesel dela 25 până la 20.000 C. P. — Locomotive Diesel — Automotoare Diesel - Mașini cu aburi — Cazane cu aburi de orice fel - Turbine cu aburi — Pompe Centrifugale — Pompe de foraj — Ventilatoare — Mașini frigorifere — Fabrici de ghiață — Abatoare — Incălziri centrale de toate sistemele — Instalațiuni de ars păcură, de uscătorie, de condiționare a aerului — Instalațiuni sanitare moderne —

Recenzii

Darea de seamă a Congresului Internațional a Absolvenților Scoalelor Superioare de Comerț ținut la Paris între 12-16 Septembrie 1937, tipărit sub îngrijirea Uniunei Asociațiunilor Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț din Paris.

In 86 de pagini au fost reproduse lucrările acestui interesant Congres la cari au participat reprezentanți din Franța, Germania, Belgia, Italia, Japonia, Polonia, Elveția și România.

Prin coloanele acestei Reviste am făcut la timp o dare de seamă asupra Congresului, care s'a desfășurat în jurul a două puncte principale: plasarea absolvenților în comerț și industrie și în legătură cu acesata schimbul de absolvenți între diferite țări și al 2-lea stabilirea unor norme uniforme în învățământul comercial de pretutindeni și recunoașterea echivalenței diferitelor grade de învățământ comercial cu gradul respectiv din celelalte ramuri de învățământ.

Relevăm că au fost reproduse cu multă fidelitate și relevate în toată importanța lor cuvintele și intervențiunile numeroase ale Domnului Prof. Universitar Trancu-Iași, Președintele delegației române la acest congres.

Darea de seamă se găsește în biblioteca Corpului nostru și și stă la dispoziția celor interesați. **Brateș**

SOCIETATEA INTERNAȚIONALĂ DE INVĂȚĂMÂNT COMERCIAL

Curs de expansiune economică în Germania

(9-23 Iulie 1938).

Sub auspiciile Societății Internaționale de Invățământ Comercial va avea loc în Germania în cursul lunei Iulie a. c. (dela 9-23) un curs de expansiune economică pentru cunoașterea unei părți celei mai caracteristice din Administrația Germaniei și din frumusețile turistice ale acestei țări.

Iată programul acestei excursiuni de recunoaștere:

Sâmbătă 9 Iulie. — Sosirea participanților la Garmisch-Partenkirchen (Bavaria de Sud). Ora 20 primirea de Gruparea Germană; Cuvânt de deschidere.

Duminică 9 Iulie. — Orele 10-13 conferințe, ora 14,30 excursiune cu automobile în Alpii bavarezi.

Luni 11 Iulie. — Orele 9-13 conferințe, ora 17 plecarea spre München, sosirea la ora 18.30.

La ora 20.30 Recepție oferită de către Camera de Comerț și Industrie, într'o fabrică de bere. Conferință asupra economiei Bavariei.

Marți 12 Iulie. — Vizitarea orașului München și muzeului german. Ora 19 plecarea spre Stuttgart.

Mercuri 13 Iulie. — Dela ora 9 vizitarea fabricilor ca: Daimler-Benz, W. Bleyle, și Salamander S. A. Seara: Recepție de către Camera de Comerț din Stuttgart. Conferința asupra vieței economice a Wurttenbergului.

Joi 14 Iulie. — Ora 9 plecarea cu trenul spre Mannhein. Ora 16 plecarea din Mannhein cu autocare pentru a vizita podgoriile germane. Recepția la băile din Dürkhein oferită de Camera de Comerț și Industrie din Mannhein, Conferința.

Vineri 15 Iulie. — Vizitarea fabricilor din Mannheim, ora 14 plecarea cu autocare spre Hedeiberg, Vizitarea castelului, primirea de către un reprezentant al orașului.

Continuarea călătoriei spre Frankfurt pe Main, pe marea auto-stradă.

Sâmbătă 16 Iulie. — Ora 10 primirea de către biroul central al I. G. Farben (materii colorante). Conferința despre industria chimică in Germania. După amiază: cafea în grădina „PALMES" oferită de Camera de Comerț și Industrie din Frankfurt pe Mein. Conferința despre regiunea industrială a Meinului și Rinului.

Recepția la „RÖMER" oferită de primăria orașului Frankfurt pe Mein.

Duminică 17 Iulie. — Ora 8 plecarea spre Rüdesheim, sosirea la ora 9.30 aproximativ.

Plecarea cu vapor special spre Colonia.

Luni 18 Iulie. — Vizitarea orașului Colonia. Ora 19 plecarea spre Hanovra.

Marți 19 Iulie. — Vizitarea fabricilor din Wuppertal. Ora 18 plecarea spre Essen.

Mercuri 20 Iulie. — Orele 8-9; Conferință cu proecțiuni luminoase asupra lucrărilor asociației despre coloniile de locuințe eftine din Ruhr.

Intre orele 9-15, și 13 vizitarea orașului. Intre orele 13-15 dejun la pavilionul Canotier al uzinelor Krupp.

După ora 15 vizitarea expoziției Internaționale de horticultură.

Joi 21 Iulie. — Plecarea spre Duisbourg. Vizitarea portului. Răcoritoare oferite de Camera de Comerț. Orientare asupra celui mare port interior al Europei. ora 15 plecarea spre Hamburg. ora 20 30 sosirea la Hamburg.

Vineri 22 Iulie. — Vizitarea portului. Vizitarea unui vapor Transatlantic și a antrepozitelor. Excursiunea la Hamburg; vizitarea celor mal mari uzine de presat semințe și fructe oleaginoase. Seara excursiune pe Elba la Blankenese. Recepție pe Süllbery de către Camera de Comerț și Industrie din Hamburg.

Sâmbătă 23 Iulie. — Vizitarea orașului Hamburg, ora 13 plecarea spre Berlin, ora 20 închiderea cursurilor și bal de adio.

Taxa de înscriere este circa 100 R. M. în cari se cuprind: cheltuelile de voiaj dela 9-23 Iulie a. c. pe un auto-car pe vapor și cale ferată cu tren special.

Pentru dormit se vor socoti între 3.50-6 R. M. pe zi, în cari se cuprinde și cafea cu lapte și bacșișul.

In toate orașele ce se vor vizita au loc primiri oficiale cari micșoarează foarte mult cheltuelile de întreținere. (se poate vedea din program cari sunt zilele în cari unele mese vor fi suportate de fiecare în parte).

Cheltuelile totale după estimațiunea Comitetului de organizare nu vor trece de 250 R. M. de persoană.

Numărul înscrierilor fiind limitat rugăm pe amatori să anunțe la Administrația Revistei participarea lor până cel mai târziu la 1 Martie 1938.

Colegiale

Au fost aleși arbitrii la Bursa din București colegii noștri: **I. C. Negrescu** (Locuințe Eftine); **Enăchescu** (Creditul Minier); **Zaharia D. Florian** (Soc. Națională); **C. Leontescu** (Soc. de Credit Industrial); **Manoilescu I.** (Banca Timișoarei); **Ștefănescu Petre** (Creditul Rural) și **Theodorescu Gh.** (S. T. B).

— D-l Clement Mitru a trecut cu succes examenul de doctor, la Academia de Inalte Studii Comerciale, tratând în teza sa despre: Administrații publice cu caracter economic.

— D-l **Ștefan Popescu** a fost ales cenzor la Societatea anonimă *„Polipetrol"*.

— D-l **Dr. Drăgănescu-Brateș** a cerut retragerea din Asociația „ALACI".

Jurisprudenţe fiscale*)

Societăţile civile, cari nu fac acte de comerţ, nu pot fi impuse la impozitul comercial, chiar dacă ele posedă registre comerciale.

„Având în vedere că fiscul a formulat următorul motiv de recurs :

„Exces de putere şi violarea art. 30, 39 al. 4 şi 13 din legea contribuţiunilor directe, fiindcă s'a anulat impunerea societăţii intimate la impozitul comercial, considerând-o ca societate civilă neimpozabilă la acest impozit, când intimata posedă registre comerciale în regulă şi se conduce ca o societate comercială".

„Având în vedere că art. 39 din legea contribuţiunilor directe declară că sunt supuse acestui impozit veniturile nete din întreprinderile comerciale şi industriale, exploatări agricole, de păduri sau de mine ; pe când în speţă Comisiunea de Apel a constatat din actele şi expertiza efectuată în cauză că societatea intimată este o societate civilă care nu face acte de comerţ, constatare de fapt care scapă de sub cenzura instanţei de casare".

„Deci recursul este nefondat".

(Curtea de Apel Buc. S. IV Decizia fiscală No. 192/937).

Art. 31 l. c. d. Onorariile date cenzorilor.

Suma plătită drept onorarii cenzorilor, se scade din beneficiu având o perfectă analogie cu salariul.

„Având în vedere că cel de al doilea motiv de recurs, astfel formulat :

„Violarea art. 31 pt. 3 şi par. 94 şi 141 din instrucţiuni şi exces de putere fiindcă i s'a scăzut din beneficiul impozabil suma de 30.000 lei onorariul cenzorilor, dat global la sfârşitul anului".

„Având în vedere, însă, că comisiunea de apel a constatat că la această sumă — care prezintă, prin natura ei, plata unui serviciu efectiv şi sporadic — s'a plătit impozitul mobiliar şi apreciază că are perfectă analogie cu salariu care se scade

*) Din revista „Administraţia financiară" No. 59/937.

din beneficiul conform art. 31 al. 3 din legea contribuțiunilor directe — constatare de fapt și apreciere care scapă de sub cenzura instanței de casare", respinge recursul. (Curtea de Apel S. IV Decizia fiscală No. 178/937).

Atunci când se motivează un recurs pe motivul că Comisia de Apel n'a discutat fiecare punct din apel, trebue să se arate care anume puncte din apel nu s'au discutat, altminteri se respinge recursul ca nemotivat.

„Având în vedere că fiscul a invocat următorul motiv de casare :

„Violarea legii contribuțiunilor directe, deoarece Comisiunea nu a discutat fiecare punct în parte din apelul fiscului și fără să aibe în vedere raportul delegatului fiscului care a asistat pe expertul contabil".

„Având în vedere că astfel cum este formulat motivul de recurs, echivalează cu o lipsă de motivare întrucât nu se arată care anume puncte din apelul fiscului nu s'au discutat și prin urmare recursul de față urmează să fie respins". (Curtea de Apel S. IV Decizia fiscală No. 175/937).

*

* *

*) *Cheltueli de contencios — Cheltueli de voiaj, — Nu se scad decât în cazul când sunt pustificate cu acte — Art. 31 p. 10 l. c. d. — Expert — nedepunerea jurământului — Nu viciază raportul dacă expertul figurează pe lista Ministerului de Finanțe. — Art. 80 l. c. d.*

Cheltueli de contenclos și de voiaj sunt în principiu admisibile la scădere din venitul brut conform art. 31 pct. 10 l. c. d. dar nu se scad de cât atunci când sunt justificate cu acte.

Viciile raportului de xepertiză, care tind la nulitatea actului trebuesc ridicate la fond spre a putea fi discutate în recurs. — In tot cazul, atunci când expertul numit figurează pe lista întocmită de Ministerul de Finanțe, conform art. 80 l. c. d. nedepunerea jurământului nu atrage nulitatea raportului.

In speță contribuabila firmă a cerut înaintea Comisiunei

*) Din revista „Administrația financiară" No. 117/937.

de Apel scăderea sumei de 100.000 lei ce reprezintă cheltueli de contencios.

Că, însă după cum reese din cuprinsul deciziei atacate contribuabila n'a prezentat acte justificative pentru această sumă încât acest capăt de apel nefiind justificat, bine Comisiunea de Apel n'a admis la scădere suma de mai sus.

Că dar, primul motiv de recurs este nefondat și în consecință se respinde ca atare.

Având în vedere că în ce privește al doilea motiv de recurs : violarea art. 31 pct. 10 l. c. d. prin aceia că nu s'a admis de prima instanță la scădere suma de 281.417 lei ce reprezintă cheltuieli de voiaj.

Având în vedere că art. 31 pct. 10 l. c. d. arătat mai sus sunt admise la scădere cheltuielile diverse sau cheltuielile generale privind strict întreprinderea.

In speță, după cum reese din cuprinsul deciziunei atacate contribuabila firmă a cerut scăderea sumei de 281,417 lei ce reprezintă cheltuieli de voiaj.

In speță după cum reese din cuprinsul deciziunei atacate contribuabila firmă a cerut scăderea sumei de 281.417 lei ce reprezintă cheltuieli de voiaj.

Că, chiar dacă aceste cheltuieli ar fi aduse la scădere, însă din cuprinsul deciziei atacate și din actele dosarului rezultă că contribuabila nu produce acte justificative îndestulătoare pentru a dovedi că spezele s'au făcut în interesul strict al întreprinderei.

Că, în atare situație Comisiunea de Apel cu privire la acest capăt de apel în argumentarea dată n'a violat dispozițiunile art. 31 pct. 10 l. c. d. arătat mai sus și n'a comis nici un exces de putere, pentru care considerațiune primul motiv de recurs este nefondat și se respinge ca atare.

In ce privește al treilea motiv de recurs, care constă în acel că nu s'a admis la scădere suma de 24.000 lei ce reprezintă reparațiuni făcute întreprinderei.

Având în vedere că după cum s'a arătat mai sus, legiuitorul prin art. 31 pct. 10 l. c. d. a înțeles că sunt admisibile la scădere cheltuielile făcute în interesul strict al întreprinderii.

In speță, după cum reese din cuprinsul deciziunei atacate contribuabila firmă nu prezintă înaintea Comisiunei de Apel nici un act justificativ în sensul arătat.

Că în atare situaţie Curtea găseşte că comisiunea de Apel în argumentarea dată, n-a violat suscitatul text de lege şi n'a comis nici un exces de putere, care consideraţiuni şi acest motiv de recurs este nefondat şi se respinge ca atare.

Că dar astfel fiind, recursul contribuabilului este nefondat şi în consecinţă el urmează a fi respins.

Având în vedere recursul fiscului.

In ce priveşte primul motiv de recurs, violarea art. 30 l. c. d.

Este exact că conform dispoziţiunilor art. 80 l. c. d. expertizele efectuate au un caracter technic de explicare şi nu trebue să conţină consideraţiuni de orice natură asupra impozabilităţii sau neimpozabilităţii sumelor, despre care este vorba în speţă. Dacă expertiza conţine asemenea consideraţiuni, partea nemulţumită poate să ceară înlăturarea expertizei, iar Comisiunea de Apel, dacă găseşte că expertiza conţine într'adevăr astfel de consideraţiuni, trebue să înlăture expertiza, ordonând efectuarea unei noi expertize.

In speţă expertiza întocmită de d-l expert contabil Dandiuc Epifanie, este o expertiză model, nu conţine nici o consideraţiune asupra impozabilităţii sau neimpozabilităţii vreunei sume, astfel că susţinerea fiscului este inexactă, urmând deci a se respinge această cerere, întrucât expertiza nu stă în contrazicere cu disp. art. 80 l. c. d.

Dar chiar dacă ar conţine asemenea consideraţiuni totuşi nu se poate admite acest motiv de recurs al fiscului pentru următoarele considerente :

Conform art. 80 l. c. d. alin. 2 Raportul de expertiză fiscală cerut de instanţele fiscale, ori de instanţele ordinare, având un caracter technic de explicare a diverselor sume contabile, orice consideraţiuni de orice natură de s'ar face de către contabilii experţi asupra impozabilităţii sau neimpozabilităţii vreunei sume, atrage nulitatea de drept a raportului, luându-se notă şi în minuta Comisiunei, întrucât în caz de refuz din partea Comisiunei, fiscul are un serios motiv de recurs".

Aceste sunt dispoziţiunile legale la care se poate referi fiscul şi la care se şi referă.

Dar, din aceste dispoziţiuni rezultă în mod neîndoelnic că atât contribuabilul cât şi fiscul, dacă cred că expertiza conţine consideraţiuni asupra impozabilităţii sau neimpoza-

bilității vreuneia din sumele arătate în registrele firmei, trebue să ceară Comisiunea de Apel înlăturarea expertizei, iar cererea trebue să fie menționată în minuta hotărârei, aceasta tocmai în vederea faptului că pentru cazul neadmiterei cererii, partea lezată va avea un serios motiv de recurs, iar pentru cazul că Comisiunea găsește cererea întemeiată, înlătură raportul de expertiză și ordonă întocmirea unui nou raport de expertiză.

In orice caz cererea de înlăturarea expertizei trebue făcută în fața Comisiunei de Apel, deoarece ne aflăm în materie de recurs în casare și ca atare nu se poate veni pentru prima oară cu o asemenea cerere în fața instanței de casare.

Din dosarul cauzei nu rezultă de nicăeri că fiscul ar fi cerut înlăturarea raportului de expertiză pentru motivul că aceasta ar conține considerațiuni asupra impozabilității sau neimpozabilității vreunei sume.

Că dar primul motiv de recurs este nefondat și se respinge ca atare.

In ce privește al doilea motiv de recurs, care constă din acela că expertul contabil n'a depus jurământul în fața Comisiunei de Apel.

Având în vedere că în conformitate cu dispozițiunile art. 80 l. c. d. comisiunile de Apel pot delega experți contabili sau experți de altă specialitate, dacă în judecata apelului au nevoie de asemenea expertiză, aceste delegațiuni se pot acorda numai acelor experți care sunt trecuți într'o listă alcătuită după propunerea Corpului contabililor aprobată de Ministerul de Finanțe.

In speță expertul contabil Dandiuc Epifanie îndeplinește aceste condițiuni necontestate de fisc, însă se susține că acesta n'ar fi depus jurământul în fața Comisiunei de Apel.

Dispozițiunile art. 80 din l. c. d. arătat mai sus prevede că raportul de expertiză poate fi nul atunci când conține considerațiuni asupra impozabilității sau neimpozabilității unei sume, asemenea este nul raportul expertului, când expertul nu este trecut pe lista aprobată de Ministerul de Finanțe.

Că, chiar dacă un raport de expertiză conține considerațiuni asupra impozabilității și neimpozabilității unei sume nu poate fi înlăturat decât atunci când s'a cerut în fața

instanței de fond, neputându-se veni cu această cerere pentru prima oară în fața instanței de casare.

Astfel fiind Curtea găsește și acest motiv de recurs ca neîntemeiat și îl respinge ca atare.

In ce privește al treilea motiv de recurs invocat de fisc care constă în acel că Comisiunea de Apel nu s'a ocupat de apelul fiscului.

Având în vedere că din examinarea deciziei atacate rezultă că Comisiunea de Apel se ocupă de fiecare post din apelul fiscului motivând din ce cauză l'a găsit fondat sau nefondat.

Că dar, Comisiunea de Apel în argumentarea dată n'a comis nici o omisiune esențială.

Prin urmare și recursul fiscului este nefondat și se respinge ca atare. (Curtea de Apel S. II Cernăuți Decizia fiscală No. 264/936).

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor autorizați și experți contabili

Secția Bacău: Nusen Iţic, Folic I. Moise, Lupu Constantin, Silvestru Emanoil, Braun Isac, Bentiu Schlesingher, Mayersohn Avram, Zingher Iancu, Dumitru Godeanu, Suchăr Aron; contabili stagiari, Ursu C. Dimitrie, Vasile N. Niculescu, Aurel C. V. Făcăianu contabili autorizați.

Secția Chișinău: Cușculei Haim, Lempert Ber, Rosental Moișe, Cavsan Mihail contabili stagiari; Popovici Sergnei cont. autorizat.

Secția Craiova: Petre P. Traian, Salom Eliezer, Constanti I. Bică Erty M. Marcus, Fierăscu Gh. Constantin contabili stagiari.

Secția Iași: Popovici Gh. Dimitrie, Spiegler Z. Aron, Finkelstein Eugen contabili stagiari.

Secția Simleul Silvaniei: Iliescu D. Ilie contabil stagiar.

Secția Tg.-Mureș: Györffi Atila, Tuluc C. Filip, stagiari.

Secția Vaslui: Lupu Pascal contabil stagiar, Vasile I. State, Mayer Goldenberg, Mendel Moise, Ștefan O. Nicolau, Alfred S. Hermeliu contabili autorizați.

Promovări

Secția Bacău: Solomon Iancu, promovat la gradul de contabil autorizat.

Secția Tg-Mureș: Dima Maria, Tudor Ludovic, la gradul de contabili autorizați.

Transferări

Secția Bacău: Romulus Roman, Expert Contabil transferat la Secția Lăpușna.

Abonamente

In cursul lunilor dela 1 — 20 Ianuarie 1938, am primit următoarele sume: *)

Incasate din ţară prin încasatorii noştri sau cu mandate poştale:

Bacău: Wexler Saul 1937, 200; Zaichman Lazăr 1937, 200; Fodor Anton 1936—37, 400; Iliuţă Silberman 1936 — 37, 300: Wertenstein Hascal 1937, 200; Oscar Routil 1937, 200; Emil Hansler 1837, 200; Herscovici Leon 1937, 200; Wexler Bercu 1937, 200; Ioan Mohan 1937, 200; Florica Felder 1937, 200; Adolf Folic 1937, 200; Lupu Samy 1937, 200; Beniamin Haimsohn 1937, 200; Iosif Iţicovici 1937, 200; Nicolae Marinescu 1937, 200; Dumitru Marangoci 1937—38, 400; Vasile Niculescu 1938, 200; Herşcovici Leibu 1937, 200; Steinberg Bernard 1937, Frosin Bercovici 1937, 200; Roitberg Isac 1937, 200.

Baicoi Jud. Prahova: Florian Octavian 1938, 200.

Craiova: Ştefan I. Antonescu 1938, 200; C. I. Bică 1938, 200;

Constanţa: Trifan Nedelcu 1936, 160;

Caransebeş: Corpul Contabililor 1937, 200;

Diciosânmartin: Victor Bandi 1938, 200;

Chişinău: Romulus Roman 1937—38, 320;

Hunedoara: Ilie Dan 1938, 160;

Huşi: Dimitrie Moţoc; 1937, 200; Constantin Mihail 1937, 200; Arnold Fruct 1937, 200; Const. Bujeniţă 1937, 200; Nicu T. Mohor 1937, 200; Moise Melchsohn 1937, 200; Ioan Dumitrescu 1937, 200; Cornel Mihăescu 1938, 200.

Iaşi: Zukerman Leo 1937, 200; Teodorescu Mihai 1938, 200; Rapapoil Hami, ab. 1931—34 lei 700; Dichter Herman, rest pe 1937 lei 100; Simon Lupu 1938, 200; Solomon Carol 1937, 200; R. Marcuş 1937, 200; Găman Nicolae 1938, 200; Eugen Finkelstein 1938, 100; Popovici Dimitrie 1938, 100.

Jibou: Pop Antoniu 1936, 200.

Mediaş: F. Auer 1938, 200.

Ochiuri, Judeţul Dâmboviţa: Gh. Donciu 1938, 200.

Poenari: Cristache B. Antone 1936, 200.

Solonţa: Baciu Ilie 1648, 200.

Săcăţig: Iliescu D. Ilie 1938, 160.

Sibiu: Otto Schoch 1938, 160.

Simleul Silvaniei: Nicolae Coroiu 1937, 200.

R.-Vâlcea: N. Băleanu 1937, 160.

Roman: Samoil Solomon 1937, 160.

Topleţ: Herzal Carol 1937—38, 200.

*) Mulţumind d-lor abonaţi, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamaţiuni pe cuponul m. p.

Tulcea: Bene Hristache 1937, 160; Atanasie Diaconescu 1937, 160.

Turnu-Severin: Gh. D. Costovici 1936—37, 400; Ion D. Murgan 1937—38, 200; Nic. I. Ghigulescu 1938, 200; Iancu Nișulescu 1936—37, 400; Cipere I. Constantin 1936—37, 400: Firoiu Iacob Alhalel 1937, 200; D. Sbenghe 1937, 200; Stoicea N. Petre 1937, 200; Ioan I. Surdulescu 1937, 200; N. T. Dănciulescu 1937, 200; Dem. Petrescu 1937, 200; Ioan D. Murgan 1938, 200; Ioan Diacea 1937, 200; Vasile Popescu 1936, 200; Toma T. Bârlan 1938, 200; Ioan D. Mechenici 1937, 200; Gh. Lazarovici 1936, 200; Ioan Vasile 1938, 200; Petre I. Grecea 1937, 200;

BUCUREȘTI

Vasile Enescu 1936, 100; Feldman Filip 1937, 200; Ștefan Fianu 1937, 200; Wiy Friedman 1937, 100; Jean Fetzig 1937, 100; Umberto Fontano 1937, 200.

Guiu Gheorghe 1937, 200; I. Th. Georgescu 1937, 200; A. Georgescu 1937, 100; Gross Hascal 1937, 200.

David Herman 1937, 200; Dumitrie Ioan 1937, 100; Solomon Horovitz 1937, 100; Tănase Ionescu 1937, 200; Ionescu G. Nicolae 1937, 200; Jalaboiu Vasile 1937, 200; Katz Bernard 1937, 200; Kestler Matilda 1938, 160; Kroner Petre, 1937, 200; Aurel L. Nicolau 1936, 200; Edmund Löbel 1937, 200; Zaharia Leibovici 1937, 200; I. Litman 1937, 200; D-tru I. Manca 1937, 100; St. Stezaroș 1937, 100; Maxim Anghel 1935, 200; Mihăilescu Petre 1937, 200; Murgan Dumitru 1937, 200; Milo Hirsch Mendelovici Berman 1937, 200; I. Munteanu 1937 200; M. Marcu 1937, 100; Ștefan Mantea 1937, 200; Adolf Nusolovici 1937, 200; Vasile Năstase 1936, 200; S. Marcovici 1937, 160; Olga Makarovitsch 1938, 200; Alice MakaroEitsch 1937, 200; Marin N. Mihail 1937, 200; Zeilig Uşer Mairovici 1937, 160; D. I. Mordan 1937, 200; Petrov Constantin 1937, 200; Th. Petculescu 1937, 160; Nicolae Panaitescu 1937, 200; Adolf Platzman 1937, 200; I. Popescu 1937, 200; S. Panaitide 1937, 160; Roman Nicolae 1937-38, 300; G. B. Rădulescu 1937, 200; Romeo Ivanitzky 1937, 200; R. Rabinovici 1937, 160; Stoenescu Ștefan 1937, 200; Saghias Athanase 1937, 200; Suren Cvanian 1937, 200; Z. Schäfer 1936, 100; I. Stoianovici 1938, 160; Th. Sersea 1936, 200; Aurel Stoenescu 1938, 200; Nicolae Stănescu 1937, 200; Nicolae Stoenescu 1937, 200; I. Schapira 1936, 100; Moise Soltanovici 1936, 100; Ignatz Soil 1937 100; G. Ștefănescu 1938, 160; Silviu Samueli 1937, 200; Mihai Savoiu 1936, 200; P. I. Surlită 1937, I. M. Strulovici 1937, 100; Sigmund Iosif 1937, 100; Stănânoiu Ștefan 1936, 100; D. Staicovici 1937-38, 200; Teodoru Aurelian 1937, 200; I. Teutschländer 1937, 200; Adolf Theegarten 1937, 200; Emanoil Tomescu 1937, 100; G. Vulpescu 1937, 100; Theodor Tatos 1936, 200; Tefner Iosif

1937, 200; S. H. Zigmund 1937, 200; Jean Săceanu 1937, 200; Sapsa Svadron 1937, 200; Al. P. Stoicescu 1937, 100; Valeriu Stirbei 1936-37, 200; Paraschivescu Sterică 1937, 300; Gh. Petrescu 1936, 200; Vahane Habegan 1937, 200.

Petre Surliță 1937, 80; Albert M. Stanciu; C. Secăseanu 1937, 200; N. Șerban 1937, 100; V. Secăreanu 1937, 200; Moise Soltanovici 1937, 100; Olimp Stelorian 1937, 200; Ignat Soil 1937, 100; I. Strulovici 1936, 100; Stelian Moisescu 1937, 80.

C. Todea 1937, 200; Marcel Reg. Teodorescu 1937, 100.

Vâlcov Nic. 1937, 200; Vâlcu Manole 1937, 200; Silvia A. Vasilescu 1937, 200; Gh. Vulpescu 1937, 100; Filip Weisselberg 1937, 200.

Andreef Victor 1938, 200; Filip Aldea 1938, 200; „Assan„ S. A. 1938, 500; F. Abraham 1937, 100; C. Anastasescu 1938, 160; Adler Berthold 1938, 200; Gustav Beckesch 1938, 200; Alfred Brand 1938, 100; Banca de Scont 1938, 200; Ștefan Buzilă 1938, 160; S. Brociner 1938, 200; Ing. E. Bălteanu 1938, 200; H. Brandorfer 1938, 200; Banca de Credit Rom 1938 500; Banca Urbană 1938, 500; Cornea M. Nicolae 1938, 200; Carianopol 1938, 200; Coller A. Mandi 1938. 160; Chirea Radu 1837-1938, 240; Anciu Cohn 1938, 160; Casa de Economie și Cecuri poștale 1938 1000: Radu M. Crăciunescu 1936, 200; I. Cohen 1938, 200; Victor Cațafani 1938, 200; Romulus Conta 1938, 200; G. C. Cristescu 1938 160; Ștefan Dinescu 1938, 200, Lazăr Dumitrescu 1938, 160; Marcel Engler 1938, 200: Ioan Enăchescu 1938, 200; Elizer Isae, D. Z. Furnică 1938, 200; Carol Fleischücher 1938, 200; Solomon Feyns 1938, 200; C-tin Frățilă 1938, C-tin Fotescu 1938, 200; Paul François 1938, 200; St. Grigorof Georgescu Stoian 1938, 200; A. Georgescu 1938, 200; Grimberg Florian 1938, 100; Gustar Fiedler 1938, 200; G. V. Ghimpețeanu Gh. A. Glogogeanu 1938. 200; C-tin Goldu 1938. 200; Gh. Georgescu 1938, 200; I. Th. Georgescu 1938. 200; Ion Gârnetiu E. Hagi pol 1938, 200; A. Holdengreber 1938, 290; A. Hartweg 1938, 200; Gh, Ioanițescu 1938, 200; Gh. I. Ionescu 1938, 200; A. Jescu 1938, 160; N Ioanițiu 1938, 200; Ilie Jormescu 1938, 160; Carol Izcrovici 1938, 200; Ion Istrate 1938, 160; Ion Iova 1938 200; Rudolf Knappe 1938, 200; Oscar Lazarovici 1938, 200; M. Lipschitz 1938, 200; Kurtt Mott 1938, 200; Lewy Iosif 1939, 200; Cristache Mateescu 1937, 200; Ion Missir 1938, 200; G Macarian 1938, 200; Ilie Mecu 1938, 200; H. Marcovici 1938, 200; Ion Moroianu 1937, 200; Ion Mazăre 1938, 160; I. Munteanu 1937. 160; C-tin Olteanu 1938, 200; Oficiul de Vânzarea Hârtiei 1938 500; Oscar Nițescu 1938, 200; N. Nicolaid 1938, 200: Negoescu Gr Pascal 1938. 100; Ion V. Neață 1937, 200; Em. Nathansohn 1938 200; Gh. Petrescu 1937, 200; N. Paraschivescu 1938, 200; Aurel Petrescu 1938, 200; N. Popovici 1938, 200; Dumitru Pârlog 1938. 160; Prima Soc. Rom, de Explosibili 1938, 500; Adam Rau 1938, 200; Cezar Răşcanu 1938, 200.

ACTIV

BILANTUL la

			LEI
Cassa:			
numerar efectiv		337.023.342	
disponibil B. N. R.		745.290.117	
disponibil C. E. C.		6.343.762	
cupoane scăzute şi titluri eşite la sorţi .		733.913	1.089.391.134
Disponibil la bănci:			
în străinătate			205.839.178
Portofoliu de titluri:			
Titluri româneşti: Cu venit variabil:			
acţiuni cotate de bursă	v.n 224.517.501	68.504.009	
din care angajament v. n. 1.082.500 v. r. 840.450			
acţiuni necotate la bursă	v.n199.676.490	30.229.995	
din care angajament v. n. 2.401.300 v. r. 94.800			98.733.104
Total val. nominală . . .	423.193.991		
Plasamentul fondului de rezervă:			
Ef. publ. gar. de Stat sau lombard. la BNR	v.n 117.891.425		47.652.293
din care angajate v. n. 102.789.500 v. r. 41.567.203			
Portofoliu de scont: *Plătibil în ţară:*			
cambii fără garanţii şi giruri		322.391.148	
cambii garantate cu efecte comerc. . .		68.945.649	
cambii garantate cu titluri		71.305.770	
cambii garantate cu mărfuri		77.840.000	
cambii garantate cu ipoteci		59.209.159	
cambii gar. cu gar. div. şi scris. garantate		95.934.349	
cambii garantate cu gaj agricol . . .		95.000	695.721.075
din portof. de sus se află reesc. la B.N.R.	2.033.000		
Debitori: *Din ţară:*			
debitori fără garanţii şi giruri.		372.831.996	
debitori garanţii cu efecte comerciale .		9.817.764	
debitori garanţii cu titluri		97.390.952	
debitori garanţii cu mărfuri şi devize .		790.175.180	
debitori garanţii cu ipoteci		3 4.450.219	
debitori gar. cu gar. div. şi scris. de gar.		387.950.414	
Din străinătate:		1.962.616.525	
în lei			
pentru care sunt în circulaţie		4.659.014	1.967.275.539
în portofoliu	Reesc.B.N.R.		
pt. deb. fără gar. şi giruri 91.519.584	—		
pt. debitori gar. cu titluri 22.657.000	—		
pt. debitor gar. cu mărfuri 440.246.000	4.600.000		
pt. debitori gar. cu ipoteci 278.540.000	4.440.000		
pt. deb. gar. div. şi scris. gar. 316.815.000	—		
Total . . 1.149.777.584	9.040.000		
Creanţe în conversiune, *conform legii din 7. IV. 1934.*			
în portofoliu (cota rămasă de plată) . .	88.534.311	39.505.546	
reescont. la B.N.R. (cota rămasă de plată)	67.770.230	30.164.537	69.670.083
	156.306.541		
Participaţiuni: în portofoliu	Gajate		
In ţară:			84.299.008
la întreprinderi industriale. 47.563.008	36.736.000		
Imobile:			
pt. uzul propriu şi imagaz. de mărfuri		59.683.000	
pt. locuinţe funcţionari		21.400.000	
alte imobile		47.917.000	129.000.000
Mobilier:			1
Conturi diverse:			10.183.740
			4.397.705.155

CĂ S. A. BUCUREȘTI
No. 43 DIN 29-X-1934

31 Decembrie 1937

PARIV

			LEI
Capital social			280.000.000
Fonduri de rezervă:			
rezerva legală			134.500.000
Fonduri de amortizment:			
pentru creanțe dubioase		129.610.146	
pentru imobile		18.000.000	147.610.146
Depuneri spre fructificare:			
Din țară:			
La vedere:			
cu livrete de economie la purtător		22.916.389	
cu livrete ee economie nominative		684.606.586	707.522.975
Creditori:			
Din țară:			
la vedere	2.547.685.635		
pe termen	118.728.761	2.666.414.396	
Din străinătate:			
în lei la vedere	170.767.576		
în valute pe termen	109.989.000	280.756.576	2.947.170.972
Angajamente de reescont:			
In țară:			
1. *Curente:*			
la B. N. R. efecte scont	2.033.000		
la B. N. R. cambii de circulațiune	9.040.000	11 073.000	
2. In conversiune (cota redusă) la B.N.R.		30.164.537	41.237.537
Cecuri și ordine de plată emise:			
Simple:			
cu plata în țară		24.350.593	
cu plata în străinătate		4.590.324	28.940.917
Dividende neridicate			3.651.765
Conturi diverse			21.667.598
Conturi tranzitorii			6.551.588
Beneficiu net:			
report din anul precedent		21.110.673	
beneficiul anului curent		57.801.014	78.911.687
			4.397.765.155

BANCA ROMÂNEASCĂ S. A. BUCUREȘTI

REGULAMENTUL BANCAR No. 43 DIN 29-X-1934

CONTUL PROFIT ȘI PIERDERE

DEBIT — LA 31 DECEMBRIE 1937 — CREDIT

		LEI			LEI
Cheltueli de administrație:			**Report din beneficiile anului precedent**		21.110.673
Salarii și indemnizații	89.426.949		**Dobânzi încasate:**		
Diverse	19.379.664	108.806.613	de la portofoliul de scont	58.008.667	
Impozite și taxe		1.493.173	de la debitori	126.761.313	184.769.980
Dobânzi plătite:			**Comisioane încasate**		54.563.581
La depuneri	19.965.563		**Venitul portofoliului de titluri din cupoane exigibile**		18.687.373
La reescont	8.083.164		**Venitul participațiunilor**		4.019.365
La alți creditori	71.370.150	99.418.877	**Venitul imobilelor**		696.253
Amortizmente:			**Beneficii diverse**		10.079.800
La creanțe dubioase	6.603.282		**Încasări din creanțe dubioase**		6.820.607
La imobile	5.514.000	12.117.282			
Beneficiu net:					
Reportat din anul precedent	21.110.623				
Beneficiul anului curent	57.801.215	78.911.687			
		300.747.632			300.747.632

Președintele Consiliului de Administrație, **C. I. Brătianu**

Director General, **I. Săvescu**

Membrii: **Al. N. Ștefănescu, D. D. Bragadiru, G. Corbescu, Em. Dan, C. D. Dimitriu, Hercule D. Fulga, Al. Lapedatu, Prof. Dr. L. Mrazec, Ionel Pop, I. Păducanu, I. I. Stănculeanu,**

Verificat și găsit în conformitate cu registrele, Codul de Comerț și Legea pentru organizarea și reglementarea Comerțului de Bancă.

Șeful Contabilității,
Director, *I. Saragea*
Expert Contabil

Cenzori: **Dem. Constantinescu,** Expert Contabil, **Constantin Georgescu, Ștefan C. Ioan, Al. D. Matak, I. Purcăreanu.**

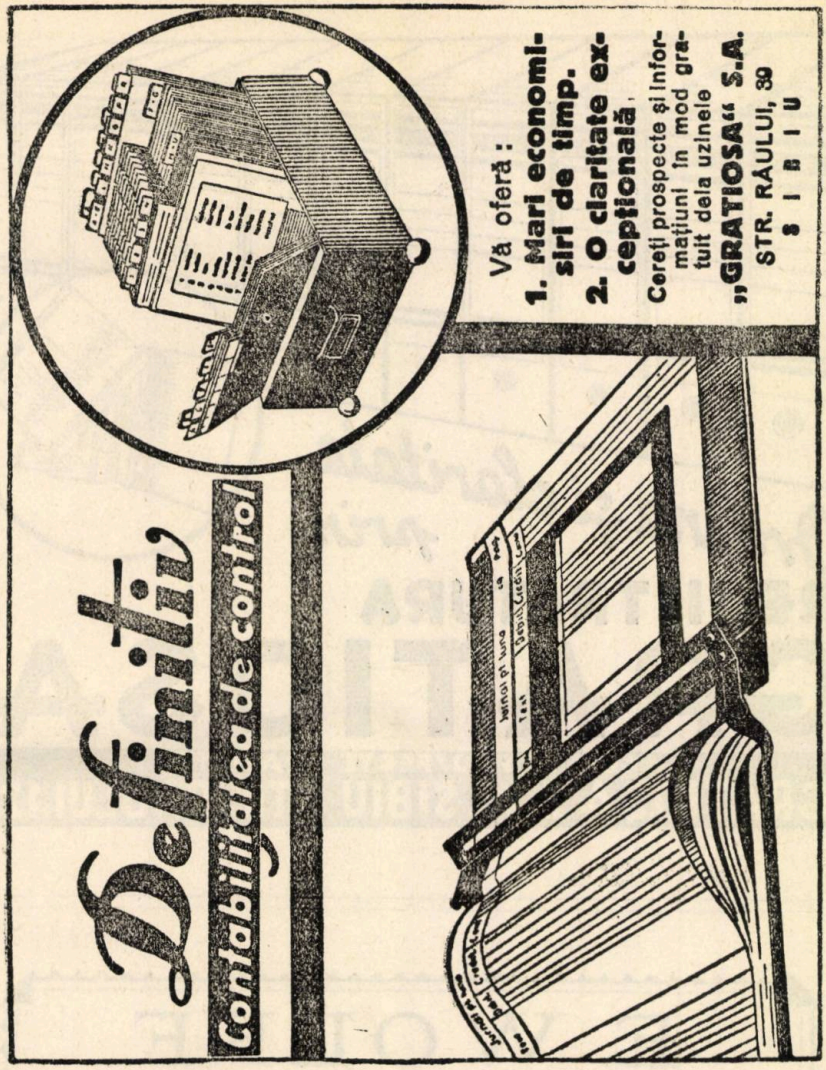

Manuscrisele, cari se primesc după 5 ale lunei, nu se publică de cât în luna următoare, dacă bineînțeles Comitetul de redacție a admis manuscrisul. Rugăm a ni le trimite scrise numai la mașină.

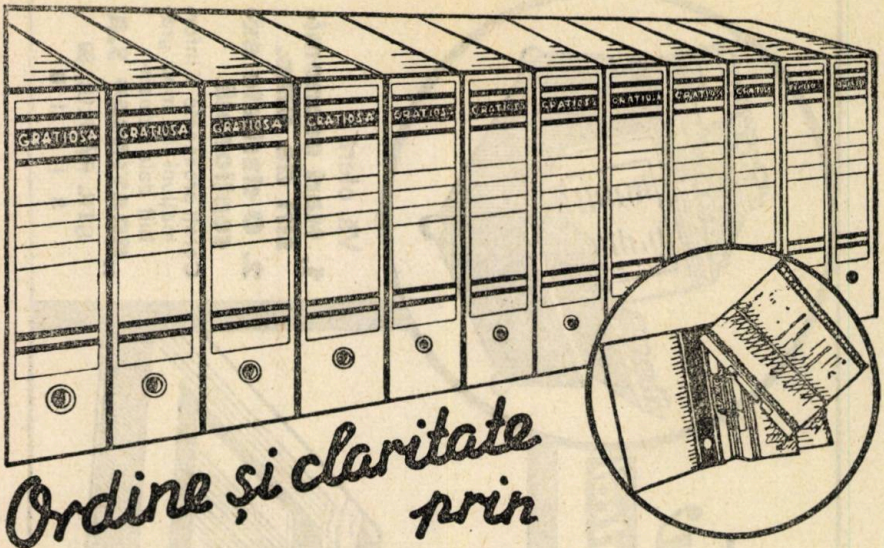

Ordine și claritate prin

REGISTRATURA

GRATIOSA

CEREȚI PROSPECTE GRATUITE

GRATIOSA S.A. SIBIU STR. RÂULUI 12

E. WOLFF

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. — Transmisiuni Moderne. — Injectoare de ars Păcură. — Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru, 3
Motoare «DEUTZ», Mașini-Unelte, Scule, Pompe, etc.

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartament normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane, Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, Etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, Etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, Etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA
etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREŞTI Calea Victoriei, 15

BENZINA ALBASTRĂ

ETHYL-UNIREA

Intrebuințând acest combustibil antidetonant — recomandat de fabricații de automobile — pantele vor fi urcate cu mai multă ușurință, pornirea se va face repede, iar viteza va fi considerabil mărită. **Cel mai mare avantaj al Benzinei Albastre Ethyl Unirea, este acela că arzând în mod rațional,** vibrațiile motorului sunt reduse la minimum și deci, mașina se uzează mai greu.

O UNGERE PERFECTĂ ȘI ECONOMICĂ PRIN

L U B O I L

Intrebuințând uleiuri de calitate inferioară pe motivul că sunt mai „ieftine", realizați „o economie cât se poate de costisitoare". Fiecare proprietar de mașină trebue să caute un uleiu de calitate superioară și cu un preț destul de convenabil, pentru a-și permite schimbarea uleiului la fiecare 1200 Km. **LUBOIL** a făcut dovada calităților sale excelente, atât prin experiențele de laborator, cât și prin practică, fiind întrebuințat de cea mai mare parte dintre automobiliști.

UTILIZAȚI NUMAI PRODUSELE:

„U N I R E A", S. A. R.

BUCUREȘTI: Str. G-ral Berthelot, 90. Tel.: 386/20

STAȚIUNI DE DESFACERE IN TOATE CENTRELE ȚĂREI

Adesgo

VOILE DE SOIE

CIORAP DESĂVÂRȘIT
CU TALONUL COLORAT
CREAȚIE NOUĂ.

DĂRUIȚI CIORAPUL
ADESGO
CADOUL PREFERAT
PENTRU SĂRBĂTORI.

501 MATASE NATURALA — MAI FRUMOS ȘI MAI DURABIL CA ORICE CIORAP STRĂIN

105 ULTRAFIN — PENTRU ROCHII DE SEARĂ

57 SPECIAL — MAI SUBȚIRE CA FIRUL DE PĂIANJEN

57 TROTEUR — CIORAP SUBȚIRE ȘI REZISTENT

CIORAPUL Adesgo

DESĂVÂRȘEȘTE ELEGANȚA FEMEINĂ

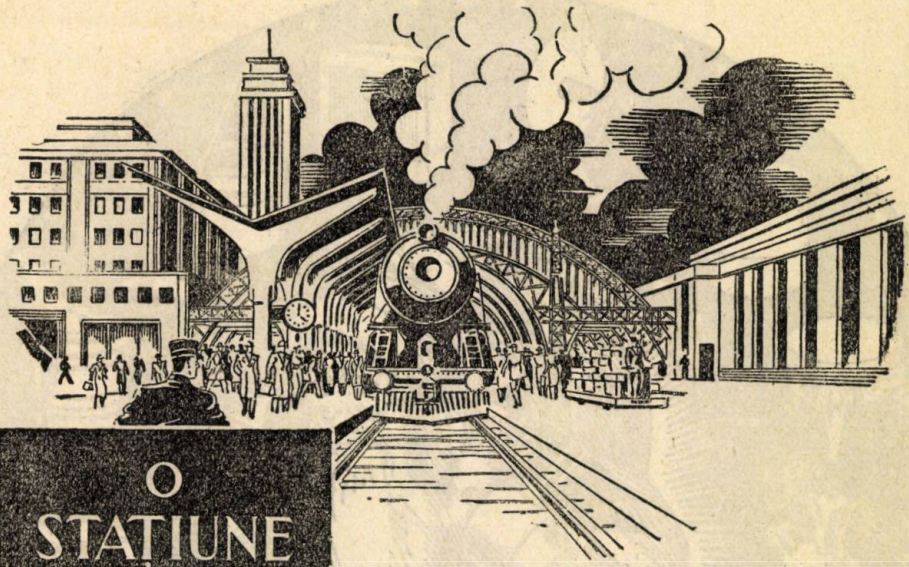

O STAȚIUNE MARE CU O SINGURĂ LINIE

Închipuiți-vă că o mare stațiune de cale ferată ar avea o singură linie pentru toate trenurile care vin și pleacă. Ce s'ar întâmpla oare cu orariul, cu confortul pasagerilor, cu veniturile căilor ferate? Lucrul acesta este tot atât de adevărat și de important pentru serviciul telefonic. Dacă aveți un trafic prea mare pentru o singură linie, afacerile Dv vor suferi. Clienții se vor enerva, găsind numărul Dv. veșnic ocupat. Veți pierde clienții tot atât de sigur ca și când ați sta cu magazinul închis.

INSTALAȚIUNI PENTRU TOATE UTILITĂȚILE

Societatea de Telefoane ține la dispoziția abonaților diferite tipuri de instalații, pentru utilizările cele mai complicate. Oricât de complexe ar fi necesitățile telefonice ale întreprinderii Dv., un specialist al Societății de Telefoane vă va fi pus imediat la dispoziție, pentru instalația necesară.

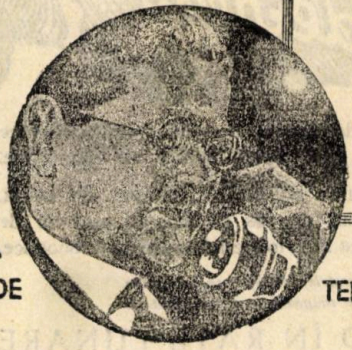

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

Și Moș Crăciun s'a modernizat...

Peste tot legendarul Moș a adus aparate electrice care nu trebuie să lipsească din nici o gospodărie.

Un răcitor electric, un ceainic, un fier de călcat, o mașină de gătit, un vas electric, un aspirator de praf, toate acestea sunt foarte folositoare și economice.

Aparatele electrice se găsesc în toate magazinele de specialitate.

SE VÂND ÎN RATE LUNARE

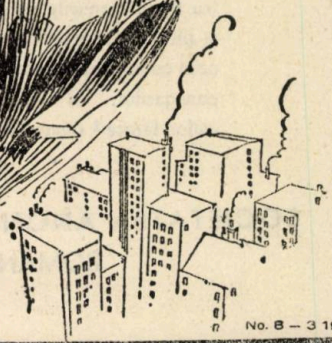

No. 8 — 3 11

„ARAGAZ“

Unanim recunoscut ca cel mai bun combustibil pentru GOSPODARIE ŞI INDUSTRIE

Oricare ar fi întrebuinţarea, fie numai aceia într'un rechaud simplu, fie în cel mai complicat proces termic industrial, „Aragaz“ dă cea mai deplină satisfacţie, realizând

ECONOMII DE MUNCA TIMP ŞI BANI

DEPOZITE IN TOATĂ ŢARA

La Bucureşti, demonstraţiuni la:

REPREZENTANŢA „ARAGAZ“

CALEA VICTORIEI No. 51

MAGAZINUL „SANITAS“

B-DUL BRATIANU No. 36

Adresa :

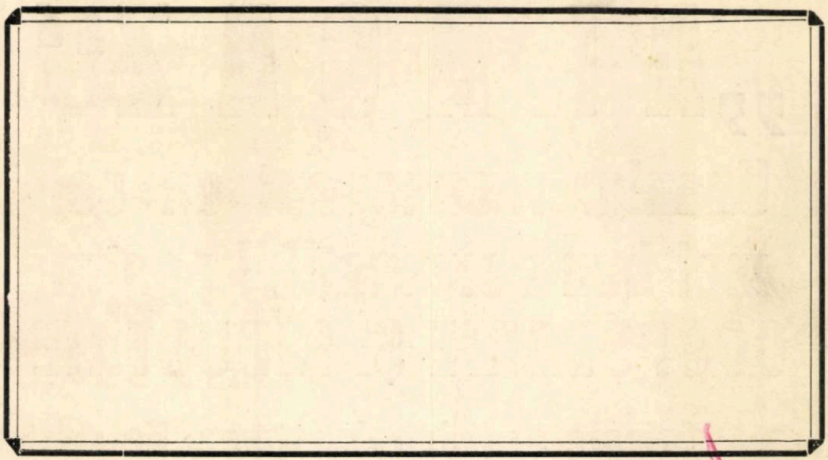

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ției Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXVII. — No. 2 FEBRUARIE 1938

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

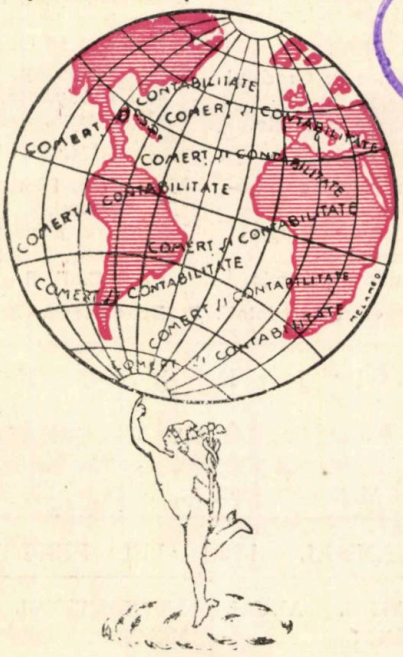

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuș Lucian, Dr. în științe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din țară.
Hodoș Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Națională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Nați
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Șeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost președ. al Corp. Absol. Șc. super. de comerț.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la școala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil șef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREȘEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacție.

VICE-PREȘEDINȚI :

N. Arghir, Primarul Comunei Vălenii de Munte.
Membru în Comitetul de redacție.
V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerț.
Membru în Comitetul de redacție.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacție.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de consum.
Membru în Comitetul de redacție.
S. M. Blumenfeld, Comerciant.
Membru în Comitetul de redacție.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
Membru în Comitetul de redacție.
P. Drăgănescu-Brateș, Membru în Comitetul de redacție.
Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului.
Iosif D. Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M.
Fost Președintele Corp. Contab.
I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuințe Eftine.
Membru în Comitetul de redacție.
Ștefan Popescu, Director Soc. de Gaz și Electricitate.
A. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabil.
Th. Sersea, Șeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateș.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoș Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamțu C., Gr. Trancu-Iași, Ștefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUȚIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENȚA

CUPRINSUL:

Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Membrii Noştri şi Noua Constituţie 81
N. Georgescu: Trecut şi orizonturi... . . 83
Dr. V. M. Ioachim: Lămuriri în jurul alegerilor dela Corpul Contabililor, Secţia Ilfov 85
*** Decizia de amânarea alegerilor dela Corpul Contabililor Experţi şi Autorizaţi, Secţia Ilfov . . 88
Prof. Olimpiu I. Barna: Literatură veche contabilă . . . 92
Dr. Marcel Kendler: Determinarea valorii stocurilor din inventar 100
Ioan Jaliu: Infiinţarea Casei de asigurări şi pensii a contabililor din întreaga Românie 106
M. Niedermayer: Inregistrarea în moneta străină fără transformare în lei 109
Demetru Rădulescu: Cea mai interesantă excursie a anului . 112
*** Jurisprudenţe fiscale. — Recenzii . . . 121
*** Cereri de înscriere. — Abonamente 131

MEMBRII NOŞTRI ŞI NOUA CONSTITUŢIE

Prin proclamaţia M. S. Regelui Carol II, către poporul Românesc din 20 Februarie a. c. s'a înfăţişat poporului noua Constituţie, pe care poporul a primit-o cu entuziasm dând învoirea lui întreagă, prin votul exprimat în plebiscitul din ziua de 24 Februarie a. c.

Noua Constituţie este menită să aşeze pe temelii mai solide şi mai drepte statul nostru şi să îndrumeze viaţa obştească pe o cale mai sigură, mai liberă şi mai sănătoasă.

Reţinem din proclamaţia Suveranului pasajul următor care interesează în mod deosebit pe membrii Corpului nostru, cum şi pe Absolvenţii Şcoalelor Superioare Comerciale de orice grad ar fi ei dela Gimnaziul Comercial până la Academia Comercială sau Doctoratul în Ştiinţele Comerciale.

Iată acel pasaj:

„Se instituе un temeinic şi riguros control al avutului şi cheltuelilor publice".

Acest înalt comandament este cuprins în textul Constituţiei noui la art. 84, care prevede:

„Un Corp Superior de Control va avea misiunea de a supraveghea şi de a examina legalitatea şi corecti-

tudinea executării **gestiunilor în toate serviciile publice"**.

Aceste porunci sunt de cea mai mare însemnătate pentru liniștea socială și tihna fiecăruia, că banul dat din sudoarea muncii pentru impozite, își va găsi o întrebuințare legală și corectă in gestiunea tuturor serviciilor publice.

Imprejurările ne dau îndreptățire în previziunile noastre și scot la iveală însemnătatea Corpului nostru de specialiști, căci cine mai bine decât membrii Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili ar fi în măsură să realizeze ideea aceasta de control eficace care a călăuzit pe M. S. Regele în proclamația și noua Constituție ce ne-a dat, în nesfârșita Lui iubire pentru popor și în dorința binelui României.

Membrii Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabil stau la dispoziția Țării și așteaptă să fie puși la lucru.

Dr. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

«MARAȘEȘTI»
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
PENTRU INDUSTRII CHIMICE

BUCUREȘTI. — STR. CARAGIALE, 1 bis

FURNIZEAZĂ:

Acid sulfuric, Oleum, Acid fumigen,
Sulfat de cupru, Ingrășăminte chimice,
Clei de tâmplărie, Gelatină, Acizi
puri, Sare amară, etc.

Trecut și orizonturi...

Se împlinesc trei decenii de când camarazii mei de toate vârstele, duc mai departe cu muncă asiduă, și cu sacrificii destule o publicație de specialitate... Și ceva mai mult de cât atât: un organ de ordine contabilă, de gospodărie a banului public și a celui particular.

In haosul de acum, în neorânduiala și amestecul vremei, un grup de luptători încercați luminează astfel mai departe, drumul cel mare, drumul circulației avuțiilor românești.

Vorbesc, se înțelege, despre zecile de mii de absolvenți ai Școlilor superioare de comerț, ai Academiei și ai liceelor comerciale. Le doresc aceiași izbândă — pe care nu totdeauna a recompensat-o până acum o remunerație echitabilă, măcar umană, — desigur meritată, cu drept cuvânt meritată.

Dar noi zări se luminează. Și eu, vechi camarad al lor, îndemn pe cei tineri dintre noi să se îndrepte și spre alte tărâmuri. Să-și facă fiecare o intreprindere proprie, chiar dacă la început ea va fi mică și modestă. Marile afaceri încep uneori în micile prăvălii, ne spunea un drag și neuitat profesor al nostru...

Când spun aceste lucruri, și trimet acest îndemn stăruitor, știu ce vorbesc. Dintre colegii mei, foarte puțini au muncit pe rîscul lor. Cei mai mulți s'au îngrozit de nestatornicia vremurilor și au capitulat în funcțiuni diferite, unde au adus evident marii servicii. Dar au lăsat negustoria, nobila profesiune a comerțului, pe mâini străine, care aproape au acaparat-o. Eu am făcut altfel: de mulți ani conduc întreprinderi de ale mele, și mă mângâe iluzia că am ocupat două trei puncte strategice care altfel ar fi căzut în mâinele cine știe căror musafiri .. Vorbesc de întreprinderile personale, de comerț, unde utilizez numai colaboratori români.

Liga Culturală condusă cu avânt pe profesorul Iorga, — a început mai de mult — și acesta e un eveniment covârșitor ca însemnătate, lupta de românizare a comerțului și industriei.

La Iași, la Bacău, la Brăila, la Roman, începuturile dau nădejdi temeinice. Lupta pe teren național cere în rândul întâi, elemente destoinice, care să cheltuiască eroism .. Pozițiile se

cuceresc cu lupta aprigă; una şi mai acerbă e obligatorie după izgonirea uzurpatorilor..

Guvernul de astăzi, şi toate guvernele cari vor veni, vor desfăşura pe plan economic românesc, o intensă activitate.

Iată un câmp larg şi românesc de iniţiativă.

Elemente bine pregătite, harnice şi îndărătnice, devotate şi econoame, vor găsi un vast câmp de muncă şi de iniţiativă în atâtea domenii ale comerţului şi industriei.

Să ne descoperim înaintea celor care au luptat în trecut; să dăm caldul şi frăţescul sprijin al nostru tinerimei entuziaste care pleacă spre marea izbândă.

Camarazi dragi, „comercialişti" prieteni: vremurile vă cheamă la muncă harnică, pricepută, şi devotată ..

Prin ea, veţi birui cu certitudine ..

Şi nu uitaţi îndreptarul pretios care pleacă pe al patrulea deceniu: *Revista de Comerţ şi contabilitate.*

Izbândă, prieteni!

N. GEORGESCU
Director al ziarului
„Neamul Românesc"

SOCIETATEA ANONIMĂ a UZINELOR METALURGICE

«LEMAITRE»

CAPITAL SOCIAL LEI 65.000.000 DEPLIN VĂRSAT

Cazane de aburi secţionale sistem «Koenigsfeld» ■ Cazane de înaltă presiune «Ladd-Belleville» ■ Cazane «Cornwall», «Tischbein», «Lachapelle» şi Ingitubulare ■ Cazane locomobile pentru sonde ■ Rezervoare de fier de orice mărime. Sarpante, poduri şi alte Construcţii. Piese turnate din fontă şi bronz. Bucele de roţi. Grilaje din fier presat ■ Instalaţiuni pentru fabrici de zahăr şi tăbăcărie ■ Motoare industriale typ «Bolynder» de 50 HP. ■ Reparaţiuni de locomotive şi vagoane cisterne ■ Mare depozit de piese de schimb pentru locomotive şi vagoane

Adr. Telegr. „LEMAITRE" Bucureşti, 5. — Telefon 3.28.60

Lămuriri

în jurul alegerilor dela Corpul Contabililor, Secția Ilfov

Duminică 6 Februarie urma să se facă alegerea noului Consiliu al Corpului Secția Ilfov.

Pentru prima dată de când există Corpul, alegerile au fost amânate de Biuroul electoral prezidat de d-l Iancu Petrescu, Prim-Președinte la Trib. Ilfov.

Faptul fiind neobicinuit în analele Corpului nostru, ținem să dăm lămuririle de mai jos ca material obiectiv pentru istoricul mișcării și ca informațiuni pentru acei ce se țin mai departe de tot ceeace formează partea electorală.

Ca la toate alegerile din trecut, și de data aceasta d-nul N. Butculescu, în calitate de Președinte al Corpului Absolvenților Școalelor Comerciale Superioare a invitat toate organizațiunile, ai căror membrii fac parte din Corp, ca de comun acord să formeze o listă, pe care toate Asociațiunile s'o recomande membrilor lor.

Această inițiativă în trecut a fost încoronată de succes, deoarece majoritatea Asociațiunilor au format o listă comună, care se alegea fie în întregime, fie cu 2—3 modificări.

Anul acesta nu s'a putut ajunge la înțelegere, întrucât dela început „Alaci" în numele licențiaților Academiilor de Comerț a declarat că este contra unei liste comune și că înțelege să pună o listă formată numai din Alacişti recomandați de Comitetul Alaci.

Față de această decizie și o parte din celelalte Asociațiuni au declarat că nu mai pot adera la o listă comună.

„Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț", discutând noua situație creiată, s'a aflat în fața a două propuneri:

Una: de a se forma o listă completă de 8 candidați din toate categoriile de membrii ca și în trecut: licențiați, comercialişti, seralişti, practicieni, indiferent dacă aceştia vor fi sau nu recomandați de asociațiunile respective și a doua: de a susține numai 2—3 candidați din partea Corpului Absolvenților.

Prima părere era pe punctul să fie admisă de Comitet, când a intervenit modificări importante, întrucât o parte din acei cari urmau să fie trecuți pe lista susținută de Corpul Absolvenților au fost puși pe lista „Alaci" iar o parte din acei cari rămăseseră să figureze pe lista „Corpului Absolvenților" și-au văzut în ultimul moment candidaturile anulate de Comitetul Secției Ilfov, pe motiv

că au depus candidaturile înainte de a apare în Monitorul Oficial convocarea Corpului Electoral.

In această categorie intrau d-nii: Dr. Drăgănescu-Brateș, Prof. Al. Tănăsescu, alacişti, Aurel Marinescu, comercialist şi Jean Botez, Preşedintele Asoc. Contabililor Autorizaţi.

Din aceste cauze, Corpul a trebuit să renunțe la formarea unei liste complete, adoptând punctul de vedere susținut de noi dela început şi a se recomanda numai 2—3 candidaţi.

Intre timp, colegii ale căror candidaturi au fost anulate, au făcut contestaţie la Consiliul Superior al Corpului, care s'a putut întruni abia cu 2 zile înainte de efectuarea alegerilor.

Şedinţa a fost prezidată de d-nul Prof. Sp. Iacobescu, în lipsa d-lui Decan N. Butculescu, aflat în străinătate pentru căutarea sănătăţii.

Consiliul Superior în frunte cu d-nul Preşedinte Sp. Iacobescu, cu 6 voturi contra 3 şi 2 abţineri, a admis contestaţiile, statuând că legea electorală nu este aplicabilă Corpului Contabililor.

Hotărârea Consiliului Superior a fost comunicată Sâmbătă 5 Februarie, Prezidentului Biuroului Electoral şi Prezidentului Corpului Secţia I Ilfov.

Domnii Drăgănescu Brateş şi A. Marinescu şi-au retras candidaturile, rămânând în discuţie numai domnii: Al. Tănăsescu şi I. Botez.

Domnul Preşedinte al Secţiei Ilfov, prof. Cezar Miron, luând cunoştinţă de decizia Consiliului Superior, a executat-o tipărind noui buletine de vot şi cu cei doi candidaţi.

Restul Comitetului însă în frunte cu domnul Vice-Preşedinte Prof. Al. Costache, a considerat că decizia Corpului nu este executorie şi a făcut apel, contra acestei decizii, având convingerea că astfel votarea se va putea face pe baza vechilor buletine, deci fără cele două candidaturi în discuţie.

In ziua adunării, fiecare parte şi-a susţinut punctul său de vedere.

Discuţiunile au durat până la ora $10\,^1/_2$ dim.

In acest timp, sosind d-l Prof. Sp. Iacobescu şi subsemnatul am cerut ca să se ţină seamă de decizia Consiliului Superior, ca organ tutelar; sau să se amâne alegerile pentru a se ajunge la o înţelegere, care să restabilească armonia, ce trebue să existe între toţi membrii Corpului şi între organele reprezentative ale Corpului.

Biuroul electoral, după o scurtă deliberare, a hotărât amâna-

rea alegerilor, fără termen, mai ales că se constatase că lipsea din dosarul alegerilor lista candidaților vizată de Primul Președinte al Tribunalului iar buletinele de vot cu cele două candidaturi contestate nu s'au mai găsit.

Acestea sunt faptele.

Nu voim să facem aci nici un comentariu, pentru ca să nu înverăjbim și mai mult cele câteva spirite, cari fac o chestiune atât de mare dintr'o simplă alegere, ce se repetă la fiecare doi ani.

Obișnuiți cu luptele duse în preajma alegerilor, nu ne lăsăm târâți în discuțiuni sterile, înțelegem să păstrăm întreaga independență în atitudini și completă obiectivitate în aprecierea și judecarea faptelor.

Dr. V. M. IOACHIM

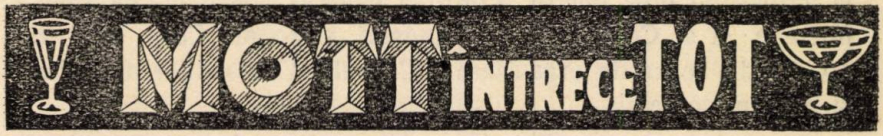

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

Decizia de amânarea alegerilor
dela Corpul Contabililor Experți și Autorizați Secția Ilfov
(Extras)

PROCES-VERBAL

Astăzi 6 Februarie 1938 ora 10 dim. fiind convocată Adunarea Generală a Corpului Contabililor experți și autorizați contabili, ne-am prezentat la ora 10 dimineața în sala Bursei de pe lângă Camera de Comerț din București, însoțiți de D-l Victor Popovici, Președinte la Secția I-a Comercială și D-l D. Ivănescu Judecător la Tribunalul Ilfov, pentru a prezida alegerea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori a acestui Corp, conform art. 12 din legea de organizare a Corpului Contabililor autorizați și experți contabili.

La sosirea noastră, D-l Cezar Miron, Președintele Consiliului de A-ție ne-a încunoștiințat că, buletinele ce au fost predate biroului electoral, nu sunt cele tipărite de D-sa în calitate de Președinte al Corpului, deoarece nu figura pe buletin și D-nii: Al. Tănăsescu. Ioan Botez și A. Marinescu, pe care Consiliul Superior al contabililor experți și autorizați a dispus să fie trecuți pe buletinul de vot, în urmă admiterei contestației făcută de numiții domni.

Având in vedere că Consiliul Superior al Contabililor experți și autorizați, ne încunoștiințează prin adresa Nr. 78 din 5 Februarie 1938 că într'adevăr în ședința plenară de la 4 Februarie a. c. s'a admis contestația făcută de D-l A. Marinescu, Al. Tănăsescu și Botez Ioan, dispunându-se ca numiții domni să fie trecuți pe buletinul de vot, că tot în aceiași ședință, Consiliul Superior a admis contestația, făcută de D-l Al. Bărbulescu și a dispus ștergerea de pe buletinul de vot a Domnului D. Cosmatos ca nefiind cetățean român.

Având în vedere că pe buletinele de vot ce au fost predate biroului de votare, nu figurează numele d-lor: A. Marinescu Al. Tănăsescu și Ioan Botez, dar figurează numele d-lui D. Cosmatos nefiind astfel conforme cu decizia Consiliului Superior al Corpului Contabililor.

Având în vedere că în această privință ne depune câte o contestațiune scrisă d-nii: Al. Tănăsescu și Ioan Botez, arătând că Domniile lor nu figurează pe buletinele de vot așa cum s'a dispus de către Consiliul Superior al Corpului.

Având în vedere că potrivit art. 34 din Regulamentul legii, candidaturile pentru alegerea membrilor consiliului de administrație și a Comitetului de Censori, se depun la Președintele Secțiunei cu cel puțin 3 zile înainte de data alegerei de unde concluzia logică, că dacă Președintele secțiunei primește candidaturile, d-sa urmează să dispună și imprimarea buletinelor și predarea lor Președintelui biroului electoral.

Că, d-l Cezar Miron, în calitatea sa de Președinte al Secțiunei ne mai arată că buletinele ce se prezintă, nu sunt cele imprimate de d-sa și nu corespund cu deciziunea Consiliului Superior al Corpului, fapt pe care noi l-am verificat și constatat imediat.

Având în vedere că o parte din candidați și în special d-nii Victor Ionescu și Al. Bărbulescu au susținut în prim rând că deciziunile Consiliului Superior nu sunt obligatorii pentru secțiunile județene și în al doilea rând, că atacând cu apel deciziunea Consiliului Superior, după cum se dovedesc cu copia legalizată depe apelul introdus această deciziune nu este definitivă și deci nu poate fi executorie.

Având în vedere că persoanele juridice de drept public — spre deosebire de cele de drept privat — iau ființă din inițiativa legiuitorului, îndeplinind în total sau în parte un serviciu public delegat de legiuitorul care le-a creiat.

Având în vedere că Corpul Contabililor autorizați și experți contabili din România a luat ființă nu printr'un act de constituire datorit inițiativei membrilor lui — ca la persoanele juridice de drept privat — ci prin legea din 15 Iulie 1921 și organizat prin aceiaș lege și regulamentul ei din 22 Octombrie acelaș an.

Considerând că din toată economia legei privind obligațiunile, drepturile membrilor Corpului, rezultă că ele privesc creditul public și controlul averilor puse sub administrația justiției verificarea obligatorie a gestiunei averilor incapabililor cari sunt administrate de tribunalele tutelare.

Că prin urmare, însărcinările date de lege membrilor Corpului Contabililor, fiind date exclusiv acestora, înseamnă că ei îndeplinesc un serviciu public, fiind membrii unei asociațiuni private nu-și pot constitui în stat, drepturi cu caracter de exclusivitate.

Că deci, rămânând bine fixat caracterul de persoană de drept public al Corpului Contabililor autorizaţi, urmează că acest Corp nu poate fi condus de cât după normele legei sale de organizare după care toate conflictele nu pot fi soluţionate de cât de Consiliul Superior al Corpului.

Intr'adevăr potrivit art. 8 din lege, atribuţiunile Consiliului Superior al Corpului sunt de a întocmi tabloul general al tuturor membrilor Corpului Contabililor din întreaga ţară, de a decerne calitatea de expert contabil şi de a interveni ori de câte ori va cere interesul general al Corpului.

Deasemenea art. 7 din regulamentul legei arată că pe lângă Secţia I-a Curţei de Apel din Bucureşti, funcţionează un Consiliu Superior al Corpului ca organ central în afară de Secţia Ilfov, având şi el caracter de persoană juridică.

Că din aceste dispoziţiuni şi din întreaga economie a legei, rezultă că organul superior care rezolvă toate conflictele ivite în sânul Corpului Contabililor, este Consiliul Superior al Corpului, creiat special de lege în acest scop.

Că deci, orice contestaţie ivită cu ocazia alegerilor consiliului de administraţie a secţiunilor judeţene ca şi însăşi validarea alegerilor, nu poate fi rezolvată de cât de Consiliul Superior al Corpului, ale cărui desbateri sunt obligatorii pentru toate Secţiunile judeţene.

Având în vedere că în afară de argumentele trase din însăşi textele legei ca şi din întreaga ei economie, sunt şi argumente de analogie, cu organizarea Camerilor de Comerţ şi de Agricultură, deasemenea persoanele juridice de drept public, unde toate contestaţiile ce se fac cu ocazia alegerilor sunt judecate de Uniunea respectivă, instituţie creată de legile de organizare respective în acest scop.

Că deci, hotărârile Consiliului Superior al Corpului Contabililor fiind obligatorii pentru Secţiunile judeţene, urmează că hotărârea luată în ce priveşte înscrierea pe buletinul de vot a d-lor: Marinescu, Tănăsescu şi botez era obligatorie pentru Secţiunea Judeţului Ilfov.

Că buletinele ce se găsesc şi au fost predate Biroului elector necuprinzând şi numele d-lor: A. Marinescu, Al. Tănăsescu şi Ioan Botez, înseamnă că buletinele nu sunt legal întocmite şi alagererea nu se poate efectua, atât timp cât pe buletinele de vot nu sunt imprimate numele tuturor candidaţilor.

Având în vedere că Domnii candidați Victor Ionescu și Al. Bărbulescu au susținut că hotărârea Consiliului Superior al Corpului Contabililor nu poate fi executată, ea nefiind definitivă, deoarece d-lor au atacat-o cu apel în fața Curței de Apel din București după cum dovedește cu copia legalizată depe apelul introdus.

Având în vedere că într'adevăr art. 17 din lege, prevede deciziunile Consiliului sunt supuse apelului la Curtea de Apel, va judeca după dreptul comun, dar acest text fiind așezat sub capitolul 5, care prevede acțiunea disciplinară, se referă la cazurile vizate de art. 15. și 16, adică numai la acțiunile disciplinare, de unde concluzia logică că deciziunile Consiliului numai în această materie sunt supuse apelului la Curtea de Apel.

Pentru toate celelalte conflicte, singura instanță competinte a le rezolva este numai Consiliul Superior al Corpului.

Pentru aceste motive:

Constată că alegerea pentru membrii Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori a Secțiunei Ilfov, nu poate fi efecttuată, deoarece buletinele de vot nu cuprind numele tuturor candidaților.

Alegerea urmează a se efectua după o nouă convocare făcută în conformitate cu legea de organizare a Corpului de Contabili autorizați și experți contabili din România.

Rugăm pe D-nii ABONAȚI să bine-voiască a ne semnala, printr'o carte poștală erorile strecurate în scrierea adreselor, cum și orice MODIFICARE DE ADRESA necesară.

COLEGI, Conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista „Comerț și Contabilitate", organ oficial de publicații al Corpului Contabililor.

Cei întârziați cu plata nu vor mai fi trecuți pe tabloul anual al contabililor profesioniști și nu-și vor mai putea exercita profesiunea lor înaintea instanțelor judecătorești.

Literatură veche contabilă

I. C. Panțu: „Știința conturilor sau contabilitatea în partidă dublă".

In literatura noastră contabilă, alături de Theodor Ștefănescu Constantin Petrescu, Zamfir Petrescu a căror opere contabile au rămas nemuritoare, putem enumera, la locul de cinste și manualul de contabilitate a fostului profesor I. C. Panțu dela bătrâna școală comercială superioară din Brașov.

Unii dintre aceștia au stat sub influența literaturii contabile străine, lucru ce se remarcă dela început. Astfel primii trei sunt pătrunși de concepția contabilă răsărită din literatura și gândirea contabilă italiană și franceză, în timp ce I. C. Panțu stă sub influența și gândirea contabilă germană. Lucru ce este remarcat și de d-l Th. Ludu în articolul: Literatura contabilă română[1]). Pe de altă parte însuși I. C. Panțu subliniază cu multă amploare acest lucru în prefața lucrării sale apărută în anul 1907, ediția II-Brașov, al cărui titlu îl redăm: „Știința conturilor sau contabilitatea în partidă dublă".

Bibliografia bogată a cărții, compusă din o serie de lucrări de contabilitate ale autorilor germani ca Reisch, Jos. Kreibig, Iulius Ziegler etc., alăturea de a părintelui contabilității Ed. Degranges, ale căror valoroase scrieri sunt citate în cuprinsul acestei lucrări, după cum ține se sublinieze Panțu.

Dela început trebue să remarcăm gândirea profundă de care era stăpânit I. C. Panțu, atunci când s'a hotărât să-și editeze cartea de contabilitate. Principiile ce stăteau la baza acestei gândiri erau exprimate cât mai clar în cele ce urmează; „Se cuvine deci ca și noi Românii să ne interesăm și să ținem pas, în toate privințele, cu popoarele culte". Intradevăr, în cele 323 pagini, se observă o adâncă gândire contabilă, atât pe terenul științific cât și pe cel practic, unde se poate vedea adevărata realitate a aplicării contabilității, în patrimoniul diferitelor subiecte de contabilitate.

Lucrarea lui I. C. Panțu este împărțită în șase capitole: I. „Teoria conturilor sau principiilor contabilității duble; II. Technica contabilității în partidă dublă. Registrele; III. Desvoltarea gradată a contabilității duple pe bază de exemple; IV. Lucrări practice;

1) Vezi revista Comerț și Contabilitate Nr. 1 Ian. 1937.

V. Descrierea conturilor și funcționarea lor și VI. Incheierea în contabilitatea dublă".

Pentru cunoașterea acestei prețioase cărți vom căuta, în cele ce urmează, a cerceta fiecare capitol în parte, pentru o cât mai temeinică cunoaștere a principiilor de contabilitate — în partidă dublă — expuse cu atâta grijă de harnicul și distinsul profesor de odinioară I. C. Panțu.

Capitolul prim cuprinde 66 pagini. După ce face câteva considerațiuni asupra vieții economice contimporane lui, abordează problema contabilității în partidă simplă și mixtă, conchizând astfel: nu pot satisface „un control sistematic" în patrimoniul unei întreprinderi. Paralel reliefează importantele avantagii ce le oferă contabilitatea în partidă dublă.

I. C. Panțu împarte conturile în contabilitatea în partidă dublă în conturi statistice și economice. La prima grupă de conturi înregistrându-se mișcările de valori cari n'au vreo influență asupra capitalului. Aceste conturi, deci, contabilizează diferitele permutații cari se întâmplă în patrimoniul oricărei intreprinderi. Conturile economice țin evidența rezultatelor realizate de întreprindere, ce influențează capitalul, respectiv patrimoiul întreprinderii.

Conturile statistice sunt împărțite în active și pasive. Pentru înțelegerea acestei împărțiri se dă un exemplu de procurare de mărfuri pe credit. Interesant este că Panțu admite și recomandă personificarea conturilor. [2]) Vorbind de contul capital stabilește o serie de 5 „equații de valori" [3]) după cum urmează:

1. Equații de schimb între conturile statistice și de capital
2. Equații de schimb numai între conturile statistice;
3. Equații de depozit;
4. Equații de perdere;
5. Equații de schimb,

cari pot fi purtătoare de rezultate pozitive, marcate prin plus (+) sau negative marcate prin minus (—). Rezultate ce sunt înregistrate la un „Cont subordinat" [4]) contului capital, care ar fi contul Pierdere și profit.

Pentru o cât mai precisă clarificare, Panțu împrumută dela matematici semnele de plus (+) și minus (—). Astfel precizează [5])

2) Vezi pagina 19, 57.
3) Vezi pagina 23.
4) Vezi pagina 55.
5) Vezi pag. 45.

că pentru conturile statistice soldul debitor este plus, iar soldul creditor este minus; în timp ce la conturile pur economice soldul debitor este minus (pierdere), iar soldul creditor este plus (beneficii). In această categorie ar intra conturile de rezultate. Se vede clar, că toate cheltuelile și veniturile Panțu le trece prin contul de capital, care sintetizează plusul și minusul de avere.

In debitul conturilor statistice nu aflăm înregistrat profitul, de asemenea nici pierderea din creditul lor [6]). Cu toate acestea conturile statistice înregistrează o diferență, în plus sau în minus, după cum marfa s'a vândut cu pierdere sau cu profit. Intre acestea este contul marfă, la care este foarte greu a înregistra numai permutația adevărată a bunurilor. deoarece în momentul tranzacțiunei unul din cele două sau trei rezultate trebue să apară. De aceea, ele se vor înregistra după caz. In exemplul nostru pentru stabilirea bunurilor prezente nu se mai poate recurge la conturile statistice, fiindcă am înregistrat și diferențele pozitive sau negative. Natural că pentru stabilirea lor vom recurge la inventar Conturile acestea, Panțu le numește „mixte", dând drept exemplu contul mărfuri, care este în acelaș timp și un cont pur economic [7]).

Conturile statistice totdeauna reprezintă inventarul permanent al întregului patrimoniu de care dispune întreprinderea·

Conturile economice sau partea dreaptă a cumpenei, a equației contabile, după cum zice autorul [8]) cu rezultatele pozitive ale întreprinderii. respective conturi de rezultate creditoare.

Conturile statistice, de schimb sau de virament, deci țin evidența averii active și pasive a întreprinderii, iar conturile de capital sau economice cu subdiviziunile lor, țin evidența averii nete alăturea de beneficiile și pierderile întreprinderii [9]). Panțu mai vorbește apoi de conturile de formă, de ordine, intermediare sau de angajamente [10]).

Capitolul prim este terminat cu două tablouri despre conturile din contabilitatea în partidă dublă, (sistematică) făcute după I. Fr. Schar pe care nu le putem da din cauza lipsei de spațiu.

Capitolul doi al lucrării este intitulat „Technica contabilității

6) Vezi pag. 48.
7) Vezi pag. 51.
8) Vezi pag. 55.
9) Vezi pag. 59.
10) Vezi pag. 66.

în partidă dublă". Registrele. In acest capitol desvoltă operațiuni comerciale, dând concomitent cu acestea noțiunile necesare formării articolelor și trecerea lor pe conturi.

Analizând diferitele operațiuni comerciale, conchide astfel că din punct de vedere contabil orice tranzacțiune, cât de neînsemnată ar fi ea constă „dintr'o dare și primire de valori, fie bani gata, fie marfă, obligământ sau un drept" [11]) stabilind pentru contabilitatea în partidă dublă o situație clară a operațiunilor începute sau efectuate, încheiate cu un rezultat oarecare, indeferent de natura lui.

Contabilizarea tranzacțiunilor se face în „articoli, posturi, poziții sau paragrafi" [12]) după cum le numește. Articolele le recomandă a se scrie astfel, încât să ocupe puțin loc: Co. marfă scriindu-se la co. Casa suma numai o singură dată, deoarece se știe că se referă la cele două conturi din care totdeauna unul este debitoriar celalt creditor [13]).

Este interesantă recomandația lui Panțu de a se scrie conturile articolelor de jurnal unul sub altul, marcându-se, contul debitor prin particula „Prin", iar contul creditor prin particula „La". Vorbind de registrele din contabilitatea în partidă dublă, enumără toate registrele principale ca jurnalul, măestrul precum și registrele auxiliare, cari diferă dela o întreprindere la alta după natura obiectului de exploatare.

De registrul inventar zice; „unii adaugă pe lângă aceste registre și inventarul, ca fiind registru principal, cu deosebirea că în unele state (România) pretinde codul comercial, ca pe lângă jurnal să se prezinte și inventarul an de an Tribunalului sau judecătorului de ocol pentru „încheiere" și pentru a se pune „viza obișnuită" [14]).

Pentru exemplificarea tranzacțiunilor dă strața celor 25 operațiuni, redactate apoi în articole de jurnal în registrul jurnal, după care vorbește — la încheierea situației — de „Bilanțul de verificare și situație", adică de balanța de verificare, care arată starea conturilor din maestru [15]).

Controlul „bilanțului de verificare" se face în momentul ce

11) Vezi pag. 68.
12) Vezi pag. 67.
13) Vezi pag. 71.
14) Vezi pagina 105.
15) Vezi pagina 88.

totalul debitului și creditului este egal cu jurnalul [16]). Pentru controlul erorilor de fond și nu de formă recomandă „punctarea, virgularea“ [17]).

Precum se vede Panțu era un bun cunoscător al codului comercial din România — după cum îi zice Vechiului Regat — alăturea de legislația altor țări străine și a vechiului Imperiu Austro-Ungar sub dominația cărei legislații trăia Ardealul.

Capitolul III cuprinde: „Desvoltarea gradată a contabilității duple pe bază de exemple“.

Pentru înțelegerea temeinică a contabilității în partidă dublă, tratează operațiunile unei afaceri simple, pe care o încheie cu profit, iar alta cu pierdere. Subliniază că profitul trebue trecut în credit, iar pierderea în debitul contului capital [18]). Continuă apoi cu operațiunile unei afaceri simple cu două conturi de marfă și introducerea contului pierdere și profit. (Contul grâu și secară) în care s'a înglobat beneficiul sau pierderea afacerii, înlocuindu-se contul subordonat contului capital precum s'a făcut în celelalte cazuri. In fine desvoltă operațiunile unei case de comerț, a cărei marfă a rămas nevândută la încheierea, introducând contul „Spese“ grupate în cheltuieli generale sau regie, spese speciale, iar pentru întreprinderile de producțiune apare contul spese de fabricațiune și comerciale.

La sfârșitul acestor afaceri tratate, introduce contul „Bilanț general sau inventar“ pentru încheiere, care primește toate activele și pasivele, utilizând, în acest scop, contul „Bilanț de eșire și bilanț de intrare“ [19]). „Bilanțul de încheiere“ pentru încheierea bilanțului și pentru redeschidere utilizează contul „Bilanț de începere sau de redeschidere“ [20]).

Iată cum caracterizează Panțu contul bilanț:

„Contul bilanț se poate asemăna cu o persoană (personificarea) care cumpără întreaga noastră afacere cu activul și pasivul său. Astfel contul bilanț primește activul în valoarea fixată prin inventar și se debitează; el plătește pasivul și anume achită pe creditori, achită polițele de plată și totodată plătește șefului afacerii capitalul final (constatat prin inventar) ceeace însemnează,

16) Vezi pagina 90.
17) Vezi pagina 90.
18) Vezi pagina 119.
19) Vezi pagina 144.
20) Vezi pagina 149.

că acest capital îl dă contul capital și de aceea contul bilanț se creditează pentru întregul pasiv și pentru capitalul final [21]).

Până aci Pantu tratează afaceri cu bani gata. Elementele nou pe care le introduce în cartea sa sunt conturile de persoane sau operațiunile făcute pe credit. Conturile de persoane — zice — că nu produc nici un profit dar nici pierdere, deoarece nu au nici o combinațiune cu contul pierdere și profit [22]). Pierderea sau profitul provine din obiectul tranzacțiunilor. In continuare arată relațiunile între contul capital, pierdere și profit. Desvoltă apoi operațiuni de vânzare, de mărfuri acoperite cu cambii, pe cari le înregistrează la un cont a cărui nomenclatură este astfel stabilită: efecte de încasat, polițe active, efecte de primit [23]), iar pentru operațiunile de cumpărare, contul este polițe de plată, efecte de plată, polițe pasive [24]).

Capitolul acesta se termină cu o nouă afacere simplă, având operațiuni la care i-au parte conturile polițe de încasat și de plată.

Capitolul IV este rezervat lucrărilor practice.

Sunt prezentate un număr de cazuri foarte sugestive, pe cari le înregistrează în toate registrele principale și auxiliare, încheind totodată și situația operațiunilor. Astfel tratează operațiunile unei afaceri de coloniale, dând strața lor. Este interesant că Pantu în toate exemplele pe cari le lucrează în strață și jurnal nu precizează orașul clientului, furnizorului și felul monetei sau mărfei pentrucă scopul acestor treceri — zice el — nu este de a învăța cineva cunoștințe de mărfuri sau uzanțe comerciale, *ci pentru a face deprinderea în studiul contabilității* [25]). Pentru înregistrarea operațiunilor utilizează registrul de mărfuri — scontru — scontru pentru polițe de încasat și plată, și registrul de casă. La sfârșitul operațiunilor face lucrările pregătitoare pentru închiderea bilanțului și bilanțul.

Remarcăm punerea de acord a contabilității cu inventarul pentru felul cum prezintă situația patrimonială a întreprinderii. Astfel citâm:

1. Inventarul ni-l închipuim ca o lichidare momentană, iar cu privire la marfă ca o vânzare cu bani gata, de aceea scădem

21) Vezi pagina 135.
22) Vezi pagina 147.
23) Vezi pagina 164.
24) Vezi pagina 168.
25) Vezi pagina 207.

scontul de casă obișnuit la vânzările contant sau în cont mediu.

2. La contul efecte de primit (polițe active) se scade scontul respectiv pentru a afla valoarea lor la data încheierii inventarului.

3. La contul efecte de plată (polițe pasive) se va calcula dobânda ce se cuvine până la scadență, trecându-o în activ [26]).

Capitolul este încheiat cu diverse operațiuni practice, pentru studiul contabilității lucrate în stratță și jurnal.

Penultimul capitol este „intitulat:" Descrierea conturilor și funcționarea lor".

După ce face câteva considerațiuni asupra conturilor și nomenclaturii lor, descrie funcționarea lor prin exemple foarte intuitive, încheiate toate în articole de jurnal. Arată funcționarea conturilor pur statistice (co. casa, și cazul când poate deveni cont mixt), efecte de primit, efecte de plată, apoi trece la conturi de persoane (debitori, creditori, furnizori) literantului (continuă cu conturile mixte) mărfuri, marfă în consignatiune, monete sau valute, efecte în suferință, sau „efecte date la advocat", contul dubioșilor, „înmobiliar" sau „inmobilelor" sau „utensili" apoi trece la conturile economice „contul administrația inmobilului", interese, scont, discont, cheltuieli generale, spese generale sau regie (chirie, încălzit, luminat salarii, impozite, porto, rechizite de contoar, material de împachetat) contul provizioane sau comisioane, delcredere, curtage etc. „contul privat sau particular al șefului", adecă co. cheltuieli personale ale patronului și familiei sale, și contul capital. Intre conturile de rezultate enumeră contul pierdere și profit.

Capitolul este terminat cu grupa „Alte conturi" în care cuprinde contul girurilor pentru girurile de complezanță ce le dăm, apoi conturi pentru valorile tranzitorii, contul interimal (co. spese și provizioane), iar pentru determinarea unor părți de avere ce nu formează proprietatea patronului — intreprinderii — utilizează după caz contul polițe primite spre încasare sau trimise spre acceptare sau monete spre vânzare.

In fine capitolul VI este întitulat. „Incheierea în contabilitatea dupla" în care descrie rolul încheierii în contabilitate, rol ce s'ar putea rezuma în a arăta „starea averii" și „totalul rezultatului".

Pentru facerea încheierii avem nevoie — zice — Panțu de extrasele conturilor curente, balanța de verificare și inventar. Apoi enumeră lucrările preliminare închiderii bilanțului subliniind că

26) Vezi pagina 232.

toate conturile pur statistice şi de ordine se încheie prin contul bilanţ,[27]) iar cele economice prin contul pierdere şi profit. Cu aceasta lucrarea lui Panţu se încheie.

După cum se vede din cele de mai sus, cartea fostului profesor dela Braşov, I. C. Panţu, merită să fie cunoscută de cât mai mulţi pentru a-şi putea face o idee clară despre evoluţia ştiinţei contabilităţii, despre claritatea ştiinţifică a expunerii principiilor de contabilitate în partidă dublă, cât şi despre concepţia pe care a avut-o asupra ei, a cărui gândire contabilă a fost alimentată de o bogată literatură contabilă străină, alăturea de neînsemnata noastră literatură românească.

Ar fi de dorit ca toate lucrările de contabilitate să fie analizate în cadrele acestei reviste, pentru a putea face o paralelă între diferitele sisteme sau concepţii de ştiinţă contabilă care au stăpânit întreagă evoluţia acestei ştiinţe sociale.

Prof. OLIMPIU I. BARNA

27) Vezi pagina 320.

ORICE INSTITUTIE MODERNĂ
TREBUIE SĂ POSEDE
O maşină de scris superioară !
O maşină de adunat, rapidă !
O maşină de contabilizat, unică !
Deci alegerea Dv. trebuie să fie numai
«CONTINENTAL»
Produs al Uzinelor „WANDERER"
cari au o reputaţie mondială bine stabilită.
DEPOZIT GENERAL ŞI VÂNZARE EXCLUSIVĂ
„CARTEA ROMÂNEASCA" S. A.
BUCUREŞTI I. — SPLAIUL REGELE CAROL I No. 3

Determinarea valorii stocurilor din inventar

Suntem în ajunul încheierii bilanțului. Fiecare se așteaptă după primele zile a lunei Ianuarie la controlul preliminar ordonat de Ministerul de Finanțe.

In lumina datelor științifice*) încercăm în acest scurt studiu ce-l întreprindem să determinăm modurile în cari se pot evalua unele din elementele activului unei întreprinderi.

Oricare ar fi întreprinderea activul ei se împarte în categorii:

a) Activ circulant: numerar, debitori (sub toate formele) mărfuri, cari reprezintă și mișcarea;

b) Activ fix: investițiunile de orice natură.

Pentru a studia aspectele ce le poate prezenta aceste conturi din bilanț, ne-ar trebui spațiu, ceeace înseamnă a scrie un curs complect de contabilitate. Literatura noastră contabilă pentru partea generală este foarte bine documentată, dar pentru o ușurare a cercetărilor încercăm în cele ce urmează să ne ocupăm cu o singură chestiune, cari credem că nu a fost epuizată și va trebui încă multă vreme și studii pentru acest capitol, cari prezintă un interes capital pentru cele două părți interesante de cari discutăm și cari este contribuabilul pe deoparte, iar pe dealta organele fiscale și anume:

Determinarea valorii stocurilor din inventar

Inainte de a trece la subiectul însă-și propus, cercetăm metoda de determinare a prețului de cost. Cari sunt situațiile în cari se poate prezenta întreprinderea?

a) Fabrică și vinde un singur produs sau o serie de produse identice între ele;

b) Intreprinderea are de scop producerea și desfacerea de produse cari sunt ușor de urmărit și recunoscut dela intrare și până la eșirea lor;

c) Și cea mai rară; întreprinderea care are un debit constant și este utilată pentru o producție sezonieră.

Pentru determinarea acestui preț de cost să studiem elementele componente însemnând matematic acest lucru:

---

*) Lucrările lui I. Dumarchey: La Comptabilité moderne și Theorie positive de la Comptabilité.

Insemnăm prin t. timpul care este necesar pentru fabricarea articolului sau articolelor, adică dela obținerea materii prime până în momentul vânzării.

El reprezintă gradul de evoluție al fabricației. In acest t. se poate fabrica și vinde o cantitate C. de unități. Prin T. timpul total, adică acela necesar între vânzarea obiectului și încasarea efectivă a lui. Cu alte cuvinte Timpul de circulație a capitalului. Acest T. coincide perfect cu t. atunci când vânzările se fac numai contra cassă. Aceste date s'ar putea preta la o serie întreagă de speculații matematice, pe cari le credem utile, dar din lipsă de spațiu și pentru a nu îngreuna expunerea dăm concluziile:

In fiecare perioadă de evoluție t. am obținut în raport cu totalul timpului T. C. unități produse în t. $= T \times \frac{C}{T}$.

De unde rezultă că: Prețul de cost total pentru C. de produse vândute și încasate este egal cu totalul cheltuelilor periodice Prețul de cost total pentru C. de unități produse la un grad de evoluție este egal cu totalul cheltuelilor periodice ce se reportă la acest grad și la toate cele precedente.

Din punct de vedere practic trebue să formăm un tablou în cari să împărțim perioadele de fabricație după durata lor și prin totalizare să obținem evaluarea.

Acest tablou ar fi perfect, dacă întreprinderea ar avea o gamă de produse pe cari le desface complet transformate. Dar sunt cazuri când semi-fabricatele sau chiar unele materii prime sunt vândute. Cheltuelile trebuesc să fie repartizate și încorporate prețului de cost, ținând seama de perioadele la cari a fost desfăcute aceste materii prime sau semi-fabricate neprelucrate întocmai ca și la produsele definite din tablou. Un lucru care nu trebue neglijat în momentul unei atente cercetări a diverselor exerciții că costurile materii prime, a mâinii de lucru variază între ele și formează ecarturi însemnate. Prin cercetarea amănunțită a fiecărei perioade de timp (t) în cari se obține producția se înlătură aceste ecarturi, repartizându-se aceste cheltueli în așa mod în cât devin aproape constante. In formulă obținem; însemnând următoarele:

$$P_{m.p.} = P_{m.p.}$$
$$P_1 = P_{m.p.} + ch._1$$
$$P_2 = P_1 + ch._2 = P_{m.p.} + ch._1 + ch._2$$
$$P_3 = P_2 + ch._3 = P_{m.p.} + ch._1 + ch._2 + ch._3$$
$$\vdots$$

$P_t = P_{t-1} + ch._t = P_{m.p.} + ch. + ch._2 + ch._3 \ldots ch._t$

în cari:

$P_{m.p.}$ = prețul materiei prime; ch. = cheltueli

P_1, P_2, P_3 = prețuri la diferite faze de producție

P_t = Prețul de cost la totalul fazelor de fabricație.

Din această formulă rezultă cele afirmate mai sus, cu cât perioadele sunt mai mici cu atât rezultatele la cari ajungem sunt mai apropiate de adevăr și mai riguros exacte.

Pentru întreprinderile cu varietate de produse se recomandă întocmirea de tablouri pentru repartizarea cheltuelilor pe fel de articol. Lucrul acesta este posibil atunci când este vorba de organizare tehnică perfectă; iar pentru cheltuelile ce nu se pot repartiza privind întreaga fabricație se vor repartiza proporțional cu cifra de afaceri a fiecărui produs.

Trecem după cele expuse la problema evaluării stocurilor în raport cu prețurile.

Pentru a fi practici trecem direct la exemplificări. In inventarul de mărfuri găsim:

a) Din anul precedent 1000 kg. la prețul unitar de 12 lei;

b) In cursul anului s'au mai cumpărat 280 kg. la acelaș preț:

c) S'au vândut 180 kg. cu 14 lei; 260 kg. cu 18 lei și 480 kg. cu 19 lei.

Din cele găsite determinăm stocul la noul inventar:

1280 kg. $(180 + 260 + 480) = 360$ kg. a cărei valoare, dacă luăm de bază prețul de cost de 12 lei kg. este de $360 \times 12 =$ 4320 lei, iar beneficiul ar fi:

$(180 \times 14) + (260 \times 18) + 480 \times 19) - 920 \times 12 = 5.280$, — lei.

Pentru generalizarea chestiunii expresiunea se poate transforma în acest mod:

$$[(180 \times 14) + 260 \times 18) + (480 \times 79)] - [(1000 + 280)]\ 12 + [360 \times 12)] = 5.280 \text{ lei.}$$

Am aranjat în acest mod equația care se reduce indiferent la numărul operațiilor de vânzare și cumpărare pentru tot exercițiul cercetat la 4 elemente:

1) Vânzare efectuată; 2) Mișcarea la inventar; 3) Valoarea stocului; 4) Beneficiu.

In cazul examinat prețul de inventar cu acela din timpul anului este egal; în realitate și în majoritatea cazurilor, aceste prețuri variază. Presupunem deci:

a) Inventarul precedent . . . . . 1000 kg. a 12
b) Aprovizionarea . . . . . 280 „ „ 14
c) Vânzarea în total . . . . . 920 „ „ 18

De aci rezultă :

$$(1000 + 280) - 920 = 360 \text{ stocul.}$$

Dar prețul de cost ?

Considerăm deci beneficiile în cazul de cost I și II.

1. $(920 \times 18 + 360 \times 12) - (1090 \times 12 + 280 \times 14) = 4960$ lei beneficiu.

2. $(920 \times 18 + 360 \times 12 - (1000 \times 12 + 280 \times 14) = 5680$ lei beneficiu; de aci rezultă că valoarea stocului a crescut în al doilea caz dela 4320 la 5680.

Am putea totuși să găsim un preț mediu de cost :

$$\frac{1000 \times 12 + 280 \times 14}{1280} = \frac{15920}{1280} = 12{,}4.$$

Beneficiul devine :

3. $(920 \times 18) + 360 \times 12{,}43) - (1000 \times 12 + 280 \times 14) =$ 5114,80 lei beneficiu.

Rezultatul (1) este real dacă toate obiectele stocului provin dela inventar.

Rezultatul (2) este real dacă stocul provine numai din cumpărăturile din cursul anului.

Iar rezultatul (3) este bun, prin considerațiunea că stocul aparține o parte inventarului trecut și o parte aprovizionării din cursul anului.

Pentru o perfectă rezolvare a chestiunii valorii stocului la inventar se cere deci a se rezolve equațiile următoare :

$$12\,x + 14\,y = 4474{,}80$$

și $x + y = 360$ de unde rezultă : $x = 288$ și $y = 72$.

Incercând toate combinațiunile posibile, am ajunge la atâtea rezultate distincte, în ce privește beneficiul realizat asupra valorii stocului :

Marfă la inventar	Marfă cumpărată
0	360
1	359
2	358
3	⋮
⋮	⋮
359	1
360	0

Maximum de combinări posibile în cazul nostru este de 361; iar dacă am cerceta toate stocurile virate în cursul anului ar fi: n + 1; de unde n este numărul unităților ce compun stocul. Dacă acest n provine din trei cumpărături diverse [(2 + 1 (media)] numărul de combinări este dată de formula:

$$\frac{(3+n-1)\ (3+n-2)\ (3+n-3)\ \ldots\ 3}{1\times 2\times 3\times \ldots\ 360}$$ în cazul stocului nostru de 360 kg. se obține:

$$\frac{3\times 4\times 5\times 6\ \ldots\ 360\times 361\times 362}{1\times 2\times 3\ \ldots\ 360} = \frac{361\times 362}{2} = 65341 \text{ com.}$$

Presupunem că sunt un număr de patru cumpărări:

$$\frac{361\times 362}{2\times 3} = 7906261,$$

iar în cazul general de N cumpărături anuale și prețuri diferite avem: (n = numărul de unități ce compun stocul. Compoziția stocului va fi dată de formula:

$$\frac{N\ (N+1)\ (N+2)\ (N+3)\ \ldots\ (N+n-n)}{1\times 2\times 3\times \ldots\ n}$$

In aplicarea acestei formule, toate datele sunt cunoscute și soluția este exactă în momentul ce se știe cărei combinațiuni corespunde stocul.

Să ne întoarcem la problema noastră și considerăm că stocul se compune:

Dela inventar . . . 200 kg.

Din cursul anului . . 160 „ de aci valoarea stocului devine:

200 X 12 + 160 X 14 = 4640. — lei; iar beneficiul realizat este:

16560 + 4640 — (1000 X 12 + 280 X 14) = 5280.— lei.

Prețul mijlociu al fiecărei unități a stocului: $\frac{4640 \text{ lei}}{360} = 12{,}85$ lei și cari nu trebuie confundată cu prețul mijlociu de cost care este de 12,43 lei.

Din cifrefe obținute până aci constatăm.

1. Dacă prețul de cost variază în cursul anului nu se poate obține suma exactă a beneficiului, în acelaș timp valoarea stocului, de cât prin posibilitatea cunoașterii provenienți fiecărei mărfi ce-o cercetăm.

2. Se observă cu prețul mijlociu de cost (12'43 lei) se apropie de prețul mijlociu al stocului 12,85 lei) atât timp cât oscilările prețului de cost sunt mici. Deci se poate înlocui unul prin celălat, numai cu condiția ca această diferență să fie minimă.

3. In cazul nostru putem determina și limitele superioare ale acestei erori în determinarea valorii stocului și cari sunt:

a) Față de prețul de cost max. 14 lei = 5040 — 4640 = 400 lei
b) „ „ „ inventarului . . = 4960 — 4640 = 320 „
c) „ „ „ mediu . . . . = 4474,8 — 4640 = — 165,20

Aceste rezultate obținute indică care din prețuri trebuie să formeze baza de calcul și determinare a valorii stocului.

Dar această determinare în materie industrială devine și mai grea. Din punct de vedere teoretic și practic a fost rezolvată ținându-se seama de gradul de circulație a produsului de la intrarea în întreprindere a materii prime până la vânzarea completă a articolelor fabricate.

Pentru aceasta se aplică câteva formule algebrice ce se obțin principilor deja enunțate la demonstrarea formulei inițiale a prețului de cost.

Considerațiunile se aplică la întreprinderea cu un singur produs unic și uniform și prin extinderea la întreprinderi cu produse multiple, căci stocurile complexe sunt totalizarea stocurilor simple cari compun produse diferite.

Dr. MARCEL KENDLER
Expert-Contabil

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

Înființarea

Casei de asigurări și pensii a contabililor din întreaga Românie

Deși unii din colegii noștri se bucură de avantajele legei Asigurărilor Sociale, totuși această lege nu prezintă nici un favor pentru funcționarii particulari, întrucât nu ne oferă nici o pensie de bătrânețe și chiar celelalte avantaje se limitează la salariul de sub 6.000 lei lunar.

Asemenea și asigurările suplimentare nu sunt recomandabile întrucât patronul nu este obligat prin lege, la cotizațiunea acestor asigurări, iar noi vom fi în mai mare măsură de a înființa și conduce o atare asigurare.

In congresul corpurilor noastre (VIII) ținut la Galați s'a discutat chestiunea pensiilor noastre și în moțiunea luată s'a prevăzut ca proiectul întocmit în asemenea scop, să fie tradus în fapt prin stăruința Consiliului nostru superior, mai ales că, chiar atunci era în studiu un alt proiect alcătuit de Ministerul comerțului pentru pensionarea comercianților particulari.

Dar spre regretul nostru, totul a rămas încă pe hârtie și rugăciunea miilor de contabili se îndreaptă în aceste momente grele, către Consiliul Superior al Corpului Contabililor și Președintele de onoare D-l Gr. L. Trancu-Iași, ca să binevoiască a interveni pentru aducerea la îndeplinire a „Casei de pensii", fără de care, esistența Corpurilor noastre este periclitată.

Iată proiectul nostru, cel propunem în această materie:

1. Pe lângă Consiliul Superior al Corpurilor Contabililor Autorizați și Experți va funcționa o *„Casă de pensiuni, asigurări și asistență generală"* în conformitate cu statutele legei aci alăturate.

2. Salariații din întreprinderile comerciale și industriale publice sau particulare, membrii ai corpurilor noastre contabile, cari nu se găsesc asigurați la case speciale, funcționând pe temeiul unor legi, sunt obligați a cotiza cu o cotă de 5% din salariul lor lunar la casa de pensiuni, asigurări și asistență susamintită.

Aceiași cotă (de 5%) representând contribuția patronală, va fi achitată lunar și din *partea întreprinderei,* în care funcționează membrul casei. Această cotizație va putea fi achitată prin timbre sau liste de plată, iar acești salariați nu vor mai fi obligați să

contribue la Casele de asigurări sociale, potrivit legilor acestor asigurări.

3. Pentru alimentarea fondului de pensiuni și ajutoare se înființează un „*Timbru de expertiză*" contabilă reprezentând 5% din valoarea onorarului de expertiză, care va fi aplicat pe orice raport de expertiză contabilă, ordonat de orice instanță judiciară, administrativă și fiscală.

Numai după plata acestei taxe sau aplicarea acestui timbru se va putea da curs raportului de expertiză.

4. Din produsul timbrelor de expertiză contabilă 70% să fie destinat fondului de rezervă pentru plata pensiilor, 20% pentru ajutoare și 10% pentru cazul de invaliditate sau deces.

5. Din veniturile cuvenite Consilului Superior dela fiecare secție să servesc 5% casei de pensiuni, asemenea din veniturile brute ale tuturor secțiilor să se verse tot 5%.

6. Statul să contribue cu o subvenție anuală de un milion, aceiași subvenție să o dea anual și Uniunea camerelor de comerț și industrie.

7. Amenzile produse de această lege.

8. Subvenții benevole și donații.

9. Pensiunile acordate în conformitate cu dispozițiunile statutare vor putea fi cumulate cu alt salar sau pensiune. Ele nu vor putea fi urmărite, decât în limetele, în cari se pot urmări și pensiile publice.

10. Sumele datorate din contribuțiuni vor fi urmărite potrivit dispozițiunilor legii pentru perceperea și urmărirea veniturilor publice, pe baza proceselor verbale de constatarea debitelor, dresat de organele Casei.

Această casă de pensiuni este imperios necesară și o reclamă și mai mult acum grelele timpuri prin cari trecem, căci este momentul să ne gândim și pentru soarta contabililor ajunși în situațiunea de a cere ajutor și acest ajutor se adună tot din munca și contribuțiunile lor.

Este omenesc deci, ca cel puțin această casă de pensiuni să se înființeze și legifereze, întrucât cei cu obligațiuni, să aibă și drepturi.

Dar ce este mai mult fiecare membru ș'ar achita mai cu plăcere cotizația către Corp.

Toate asociațiunile profesionale își au casele de ajutor numai noi Contabilii suntem lăsați în voia soartei.

Rugăm deci atât pe Președintele nostru de onoare D-l Grigore L. Trancu-Iași cât și Consiliul Superior din București precum și pe toți membrii corpurilor noastre, să bine voiască a interveni la ministru de resort pentru înfăptuirea acestei legi, contrar în zadar ne mai numim: „corp select".

Cu Dumnezeu înainte!

IOAN JALIU
Expert contabil
Vice Președintele Corpului
Contabililor secția Bacău

Domnii abonați rămași în restanță cu plata abonamentului sunt rugați cu insistență a achita abonamentului, fie direct, fie prin intermediul Secțiunilor Corpului Contabililor, sau la prezentarea încasatorilor noștri.

A FOSTELOR STABILIMENTE

SOCIETATEA ANONIMĂ

SKODA

DIN PILSEN

CAPITAL: 1,1 MILIARDE LEI

REPREZENTANȚA GENERALĂ PENTRU ROMÂNIA ȘI BIROURILE ADMINISTRATIVE:

„SAREX". S.A.R.

BUCUREȘTI, STR. ITALIANĂ Nr. 3

SECȚIA MECANICĂ
Instalațiuni complete de mașini cu aburi și turbine, turbini hidraulice. Instalatiuni complete de uzini electrice nstalatiuni pentru fabrici de bere, spirt, săpun și uleiuri. Instalațiuni mecanice pentru mine, rafinării de petrol, fabrici de zahăr, ciment, etc

SECȚIA AUTOMOBILE
Automobile de turism, automobile populare eftine, camioane, tractoare agricole, stropitoare-automobile, etc., cu motoare de benzină sau Diesel.

SECȚIA AVIOANE
Fabrică de avioane militare, avioane turism, comerciale, etc.

SECȚIA CONSTRUCȚII GRELE
Compresoare pentru șosele cu motor Diesel sau cu aburi până la 20 tone, sterilizatoare, pompe de incendiu, etc. Concasoare pentru pietre, tobe de sortat și instalații complete stabile și mobile pentru pietriș și nisip Concasoare cu fălci. Mori cu bile

SECȚIA CABLURI
Cabluri electrice de orice fel și pentru ori ce tensiuni. Sârmă electrică izolată, Sârmă de bobinaj, radio, etc.

TELEFON Nr. 3-8212

Inregistrarea în moneta streină fără transformare în lei

In cele mai multe întreprinderi care stau în legătură cu streinătatea primind marfa facturată în monetă streină, facturile intrate se transformă în lei după cursul zilei. Cu suma de lei astfel obținută, contul mărfuri se debitează iar contul furnizori se creditează. Numai în explicația jurnalului și într'o rubrică secundară a Cărții Mare resp. a registrelor auxiliare se trece și moneta streină.

Prestând plata se procedează la fel. Se înregistrează suma plătită în lei, moneta streină trecându-se în rubrica secundară.

Variind cursurile de schimb între datele de intrare și achitare soldul contului furnizori in Cartea Mare resp. soldul unui anumit furnizor din registrul auxiliar nu corespunde realității. Soldul furnizorului arată datoria plus sau minus diferența de curs. (Cont mixt!)

La anumite date în special în formarea bilanțului, aceste solduri se rectifică prin punerea în concordanță a soldului lei cu soldul moneta streină, luându-se în considerare cursul de schimb valabil în timpul bilanțului.

Inconvenientele acestui procedeu sunt următoarele:

1. Pierdere de timp prin transformarea fiecărei facturi moneta streină în lei.
2. Pierdere de timp prin rectificarea soldurilor din timp în timp.
3. Posibilități de greșeli la transformare.
4. Sumele balanțelor de verificare sunt nereale.
5. Balanța de verificare arată numai, dacă sumele în lei au fost exact reportate din jurnal în Cartea Mare, sumele în moneta streină trecute numai în explicația jurnalului și într'o rubrică secundară a Cărții Mare sunt excluse din control.

Inconvenientele de mai sus se pot înlătura prin metoda directei înregistrări în monetă streină, după cum voiu arăta.

Să presupunem o întreprindere care importă marfă din Germania primind facturi în Mărci germane.

Afară de conturile moneta lei, pe care le vom ținne în contabilitate pentru contul Cassa, Mobilier, Cheltuieli etc., vom mai deschide și niște conturi în moneta Mg.

Intrând marfa vom înregistra factura în jurnal:

Mărfuri Mg. la Furnizori Mg.

Remițând o sumă de Mg. unui furnizor ar trebui să înregistrăm:

Furnizori Mg. la Cassa Lei.

Aceasta ar sta în contradicție cu principiile contabilității în partida dublă, fiindcă în acest caz suma debitului din jurnal resp. Cartea Mare nu va fi egală cu ceea a creditului.

Deaceea este necesar să deschidem alte două conturi denumite Cont Transformare Lei și Cont Translormare Mg. și acuma putem înregistra:

Furnizori Mg. la Transformare Mg.

Transformare Lei la Cassa Lei.

Intocmind balanța de verificare, totalul conturilor debitoare va fi egal cu totalul conturilor creditoare.

Dacă interprinderea cumpără mărfuri și în țară, bineînțeles că vom avea un cont mărfuri lei și un cont furnizori lei).

Primește interprinderea din chestie și mărfuri din alte țări afară de Germania, de exemplu din Franța, Olanda, atunci vom mai deschide un cont Furnizori fr. fr., cont Mărfuri fr. fr. și un cont Transformare fr. fr., un cont Furnizori fl. ol., cont Mărfuri fl. ol. și un cont Transformare fl. ol.

Avantajele sunt evidente.

Mare economie de muncă, căci facturile nu se transformă.

Eventuale nepotriviri ies la iveală la balanța de verificare, deoarece moneta originală se înregistrează în jurnal și Cartea Mare.

La formarea bilanțului, înainte de închederea conturilor, toate conturile moneta streină din Cartea Mare le vom preface în lei, (conturile analitice nu!) urmând că pentru transformarea contului furnizori să nregistrăm:

Furnizori Mg. la Transformarea Mg.

Transformare Lei la Furnizori Lei.

(sau viceversa în cazul unui sold debitor).

După ce am soldat în modul acesta toate conturile în moneta streină, contul Transformare Mg. va fi soldat fără o înregistrare specială. In caz contrar s'a făcut o eroare.

Soldul contului Transformarea lei va arăta diferența de curs și se poate solda:

Transformare Lei la Diferența de curs.

(sau viceversa).

Transformând toate conturile moneta streină în lei, obținem numai conturi lei ca într'o contabilitate cu o singură monetă și acuma putem trece la formarea bilanțului în felul obișnuit.

In ceea ce privește mărfurile conform inventarului, convertim fiecare suma din moneta streină care formează valoarea mărfei, în lei și facem înregistrările obișnuite pentru aflarea venitului brut.

După deschiderea conturilor, retransformăm conturile respective in moneta streină, făcând aceleași înregistrări ca la transformarea în lei, însă în sens invers.

La contul Mărfuri moneta streină vom reporta valoarea marfei conform inventarului prin următoarea înregistrare:

Mărfuri Mg. la Transformare Mg.

Transformare Lei la Mărfuri Lei.

Exemplele de aici se referă la o înterprindere de import. Aceleași norme se pot aplica și la înterprinderile de export sau export-import, deschizându-se conturile necesare în moneta streină. (De ex. Cont Clienți etc).

In sfârșit câteva cuvinte privitor la transformarea unei contabilități sistem unica moneta într'o contabilitate sistem moneta mixtă. Epoca cea mai potrivită pentru introducerea acestui sistem va fi desigur cea a inventarului și a bilanțului.

La deschiderea conturilor nu vom mai reporta soldul lei ci soldul moneta streină constatat cu ocazia întocmirii inventarului, iar suma totală a soldurilor o vom reporta pe contul respectiv din Cartea Mare. Inregistrările respective se vor face după cum am arătat mai înainte.

Odată introdus sistemul moneta mixtă, conturile analitice moneta străină nu vor mai fi transformate.

In inventar vom indica fiecare cont în moneta streină, iar suma totală care va corespunde cu soldul contului respectiv din Cartea Mare o vom transforma în lei după normele deja descrise și o vom trece în rubrica respectivă a inventarului.

La prima vedere sistemul moneta mixtă apare complicat. Introducându-l contabilul se va convinge în scurt timp de superioritatea lui față de cel al sistemului unica moneta.

M. NIEDERMAYER
Contabil autorizat, Cernăuți

Colegi, susțineți revista prin plata promptă a abonamentelor.

Cea mai interesantă excursie a anului

In primul număr al reviste, apărut cu ocaziunea jubileului de 30 ani, am citit cu mult interes, propramul unei instructive *excursiuni în Germania.*

Ce poate fi mai atractiv pentru intelectualii noștrii de toate categoriile decât vizitarea acestei țări, a cărei expansiune industrială, uimește întreaga lume. Numai vederea uzinelor Krupp-Essen ori grupului I. G. Farben Industrie și reușita lor ar fi asigurată.

Modul cum este alcătuit programul acestei excursiuni satisface existențele tuturor amatorilor de cunoștinți industriale, moderne.

Dar nici frumusețile turistice ale Germaniei, nu sunt uitate. Notăm numai pe cele mai atrăgătoare: excursiunea cu automobilele în Alpii Bavariei, plimbarea cu vaporul pe Rhin, vizitarea portului Hamburg — plămânul Europei; apoi München, lea ănul cultural și politic al Reichului și în fine, Berlin, una din marile capitale ale lumii.

Am văzut multe capitale, până în prezent: Oslo, Stokholm și Copenhaga, citadelele Nordului, Roma antică și modernă, Athena inima vechei Elade, Constantinopole cu relicvele Islamului și Bizanțului și în fine, Parisul, orașul lumină al lumii.

Berlinul m'a atras de două ori și marturisesc sincer că doresc să-l revăd și a treia oară.

In anul 1929 l'am vizitat după o trecere de numai 6 ani și l'am găsit mult transformat în bine.

Mi-a plăcut mult noile sale cartiere și cel universitar, Charlottenburg, apoi animația depe Friederichstrasse, Unter den Linden, Kurfürstendamm, Potsdamer Platz, etc.

Faptul că trenul cu care soseșți în Berlin străbate o bună parte din oraș și gările sale sunt atât de simpatice, impresionează și pe cel mai grăbit căiător.

Revista aceasta *) organizează multe excursiuni, mai ales pentru acumularea cunoștințelor civilizației moderne.

---

*) Revista noastră aduce la cunoștință că excursiunea este organizată de Societatea Internațională de Invățământ Comercial, Secțiunea Germană și se va bucura de mari avantajii.

Revista noastră nu face decât răspândește ideia și primește înscrierile; numărul locurilor fiind limitat, vor fi preferați membrii Societății Internaționale de Invățământ Comercial și aceștia după vechimea lor dela înscriere și apoi ceilalți membrii.

Pentru a se înscrie în Societatea Internațională de Invățământ Comercial, a se adresa d-lui Dr. Drăgănescu-Brateș, Corespondentul pentru România al acestei Societăți — Str. I. G. Duca, 37. București — Tel. 2.87.16.

Cotizația este de 120 lei pe anul 1938.

Eu cred că aceasta va fi una din cele mai reușite și va atrage mulți participanți.

Românul zice: „Călătorului îi șade bine cu drumul", dar cei entuziaști și în țara noastră nu sunt puțini, își vor spune chiar de pe acum: „auf Wiedersehen".

DEMETRU RĂDULESCU

SULZER FRERES

Uzine în Winterthur (ELVEȚIA)

BUCUREȘTI III
Str. D. A. Sturdza, 17

Motoare Diesel dela 25 până la 20.000 C. P. — Locomotive Diesel — Automotoare Diesel — Mașini cu aburi — Cazane cu aburi de orice fel — Turbine cu aburi — Pompe Centrifugale — Pompe de foraj — Ventilatoare — Mașini frigorifere — Fabrici de ghiață — Abatoare — Încălziri centrale de toate sistemele — Instalațiuni de ars păcură, de uscătorie, de condiționare a aerului — Instalațiuni sanitare moderne —

3

Jurisprudențe fiscale*)

Cheltuelile de reparație a localului închiriat se scad din beneficiu, dacă în contract nu se prevede că ele sunt suportate de proprietar. Rezerva statutară se calculează la beneficiul fiscal, iar nu la acel comercial, cu condiția ca întreprinderea să nu fi făcut prin bilanț o rezervă mai mică.

„Având în vedere că recurenta a invocat următoarele două motive de casare:

„1. Violarea art. 31, al. 10 din legea contribuțiunilor directe, exces de putere și denaturare de acte, fiindcă nu i s'a admis la scădere sumele de 256.901 lei, reparații făcute localului închiriat din București, B-dul Pache No. 117, și 62.792 lei, reparații făcute localului din Clui, proprietatea societății, și

„2. Violarea art. 32 din legea contribuțiunilor directe, pentrucă i s'a admis a se scade ca fond de rezervă statutar de 10 la sută numai suma de 102.766 lei, adică s'a calculat asupra beneficiului net, ales de societate după registre, iar nu suma de 201.720 lei, adică calculat la beneficiul ales, conform art. 31 din legea contribuțiunilor directe.

„In ce privește primul motiv de recurs, comisiunea de apel a respins scăderea sumei de 256.901 lei, cheltueli de reparații făcute localului din București, pe care societatea îl are luat cu chirie, pentru motivul că contractul de închiriere nu prevede obligațiunea chiriașului la asemenea reparații; că însă, tocmai fiindcă contractul de închiriere nu prevede în sarcina cui cad cheltuelile de întreținerea localului, deci nici obligațiunea proprietarului, asemenea cheltuială fiind strict necesară întreprinderii, se scade din beneficiu, conform art. 31, al 10 din legea contribuțiunilor directe.

„Că asemenea, comisiunea de apel a respins cererea pentru scăderea sumei de 62.792 lei, cheltueli de reparație a localului, proprietatea societății din Cluj, pe motivul că cheltuiala ar constitui o investițiune cu durabilitate, iar nu o cheltuială anuală.

„Având în vedere însă, că pentru a caracteriza acestă cheltuială drept investiție cu caracter de durabilitate și nu cheltuieli de întreținere, Comisiunea de Apel nu se întemeiază pe nici o probă,

*) Din Tribuna Financiară No. 61/938.

că din contră, din factura firma Steaser et Ablaum, cu data de 6 Februarie 1936, se constată că e vorba de reparaţii la uşi şi ferestre, geamuri, etc., care în niciun caz nu constituiesc decât cheltueli de întrefinere.

„Prin urmare, Comisiune de Apel, prin exces de putere a respins cererea recurentei pentru scăderea acestor două sume şi deci primul motiv de recurs este întemeiat.

„Având în vedere, în ce priveşte cel de al doilea motiv de, recurs, Comisiunea de Apel a admis cerea recurentei de a se scade rezerva statutară de 10 la sută, conform art. 32 din legea contribuţiunilor directe şi a calculat-o luând de bază beneficiul net stabilit în bilanţul întocmit de societate, iar nu beneficiul net stabilit cu ocazia aplicării impozitului comercial, care sa fixat la 2.017.209 lei.

„Având în vedere însă că rezervele statutare se socotesc în principiu, raportându-se la beneficiul net ales conform art. 31 şi numai în cazul când o societate a făcut prin bilanţ o rezervă mai mare, se reduce la cea raportată la beneficiul ales. Că în acest sens este şi deciziunea Comiisiunii Centrale Fiscale, publicată în Mon. Of. No. 40 din 1931.

„Prin urmare, şi cel de al doilea motiv de recurs este întemeiat".

(Curtea de Apel Buc. S. IV. Decizia fiscală No. 253/937).

*) *Primă de export plătită de importator înainte de 7 Martie 1935 Deciziunea Comisiei Centrale M. O. 161 / 936. Scădere din beneficiu brut. Admisibilitate.*

Motivarea hotărârilor. — Simple afirmaţiuni. — Casare. — Cheltueli de voiaj. — Bonuri de cassă. — Probe insuficiente. — Art. 31 al. 10 l. c. d.

Plăţile efective făcute de întreprinderi pentru cumpărarea certificatelor de import de exportatori, în baza dispoziţiunilor în vigoare referitoare la comerţul exterior, se pot scădea din beneficiul impozabil, chiar dacă privesc mărfuri importate anterioare, datei de 7 Martie 1935, când sistemul primelor de export a fost efectivă, ci prohibeşte numai formarea de rezerve pentru plăţile în monedă străină neefectuate încă la data de 7 Martie 1935. (A se vedea şi decizia Com. Centrale Fiscale M. O. Nr. 108/937).

Simpla afirmaţiune a Comisiunei de Apel, — fără să arate

*) Din Revista Administraţiei Financiare No. 120/937.

probele din care și-a făcut convingerea, — nu constitue o motivare suficientă, așa că deciziunea este casabilă.

Cheltuelile de voiaj se scad numai dacă sunt dovedite.— Simplele bonuri de cassă nu sunt probe suficiente.

* * *

Având în vedere susținerea părților, actele dela dosar, precum și motivele de recurs.

Având în vedere că primul motiv de recurs se pretinde de către recurenta că instanța de apel numai cu exces de putere și cu violarea art. 31 al 10 din legea contribuțiunilor directe, precum și art. 356 bis, din instrucțiunile de aplicare a acestei legi a putut adăuga la venitul impozabil suma de 57.500 lei, ce reprezintă prima valutară efectiv plătită societăților „Agrara" și „Continentala" pentru cumpărarea unui permis de export pe basa căruia a imporrat diferite mărfuri de domeniul celor cari fac obiectul Comerțului.

Având în vedere că din cuprinsul deciziunei atacate cu recursul de față se constată că într'adevăr comisiunea de apel a trecut în venitul net impozabil al societății recurente și suma de 57.550 lei ce reprezintă prima valutară de 37,50% calculată la suma plătită de societate pentru cesiunea unor drepturi de export.

Că pentru a ajunge la această soluțiune, comisiunea motivează că, deși sus zisa sumă a fost efectiv plătită și că constitue o cheltuială ce privește strict întreprinderea, totuși nu poate fi scoasă dela impunerea de oarece facturile presentate de contribuabila poartă data de 31 Ianuarie 1935, iar în conformitate cu dispozițiunile art. 356 bis de sub art. 133 din contribuțiunile directe asemenea prime nu se pot adăuga și la facturile anterioare datei de 7 Martie 1935.

Considerând că potrivit art. 31 alin. 10 din legea contribuțiunilor directe, cheltuielile diverse sau cheltuielile generale făcute în interesul strict al unei întreprinderi dacă ele sunt justificate.

Că dacă prin dispozițiunile art. 356 bis de sub art. 133 din legea contribuțiunilor directe se prevede că facturile pentru cumpărările făcute în străinătate posterior datei de 7 Martie 1935 pot fi înregistrate la bilanț cu adăugirea primei de import pentru facturile în valută forte și la cursul de negociabilitate fără a se mai adăuga aceste prime la facturile anterioare datei de 7 Martie 1935, aceasta nu însemnează că sumele efectiv plătite intră în

venitul impozabil, de oarece prin această dispoziţiune s'a căutat numai să se recunoască importatorilor de mărfuri posibilitatea de a face rezerva pentru diferenţa de curs la datoriile ce vor avea în străinătate pentru mărfurile importate posterior datei de 7 Martie 1935, fără să se primească sau măcar să se influenţeze cu ceva asupra plăţilor efectiv plătite anterior acestei din urmă date.

O dovadă că acesta este înţelesul adevărat al dispozifiunilor prevăzute de sus menţionatul paragraf din instrucţiunile de aplicarea legii contribuţiunilor directe o constitue însăşi hotărârea comisiunei centrale fiscale luată ulterior apariţiei acestor dispoziţiuni, recte 3 Martie 1937, prin care s'a precizat de o parte ca prima valutară în fond constitue o cheltuială impusă contribuabilului, comerciant sau industriaş, de anumite contigente economice şi că dacă nu vor fi luate în seamă ar însemna o pierdere pentru el, iar pe de altă parte că se pot lua în considerare şi primele valutare aferente facturilor anterioare datei de 7 Martie 1935, desigur dacă aceste prime vor apare cu efectiv plătite după această dată indeferent dacă privesc gestiunea întreprinderei din anii anteriori.

Că aşa fiind şi întrucât în speţă, este necontestat că suma de 57.550 lei represintă o primă valntară efectiv plătită de societatea recurentă, acest motiv este întemeiat şi cată a fi admis ca atare.

Ca în ce priveşte obiecţiunea fiscului cu privire la legalitatea plăţei menţionatei prime, ea apare neîtemeiată şi cată a fi înlăturată ca atare, deoarece certificatele de import sunt eliberate de Banca Naţională, în conforimtate cu jurnalele consiliilor de Miniştri, date în cauză şi negociabile pe piaţă după cerere şi ofertă: aceasta ca o compensare pentru pierderea pe care exportul a suferit-o cedând Băncii Naţionale 60% din devize la paritatea legală.

Având în vedere că prin cel de al doilea motiv de recurs se pretinde de recurentă că instanţa de apel a violat dispoziţiunile art. 31 alin. 10 şi a comis un exces de putere prin acea că a adăogat la venitul impozabil suma de 375.738 lei ce represintă valoarea mărfurilor cumpărate de la firma A. Meierker şi Gh. Frencu.

Având în vedere că fiscul înaintea instanţei de apel a cerut să se adaoge la venitul imposabil suma de mai sus ceiace s'a şi admis de către comisiunea de apel, susţinând că mărfurile au intrat în magazin şi au fost vândute în cursul anului 1933, şi că

debitarea contului de mărfuri în anul 1935, este făcută fără cauză legală, suma neprivind operațiunile anului 1935.

Având în vedere că după cererea părților s'a efectuat o expertiză contabilă din care se cănstată că deși mărfurile au fost cumpărate în 1933, tutuși ele au fost ținute într'un cont special H. Krammer și că deci nu au fost operate în contul de mărfuri generale și nici nu s'a făcut asupra lor vre'o operațiune de vânzare, și că tocmai în anul 1935, aceste mărfuri au fost virate din contul special H. Krammer în contul de mărfuri generale.

Având în vedere că instanța de apel pentru a ajunge la adăogirea sumei de mai sus la venitul impozabil a contribuabilului recurente, constată că operațiunile din raportul de expertiză sunt reale, dar întrucât nu se arată pe ce se sprijină, este ne admisibil să se treacă mărfuri în patrimoniul intreprinderei cu atât mai mult, cu cât în instanță nu s'a făcut altă dovadă de către contribuabilă.

Considerând că instanța de apel nejustificând prin motivarea hotărârei că mărfurile în chestiune s'au scăzut în 1933 și 1934, și mulțumindu-se numai să facă o afirmațiune fără ca s'o motiveze a comis exces de putere, pronunțând o deciziune casabilă și din acest punct de vedere.

Că așa fiind și cel de al doilea motiv de recurs este întemeiat și cată a fi admis ca atare.

Având în vedere că prin cel de al treilea motiv de recurs se presintă de recurenta că instanța de apel a mai violat și art. 39 din legea contribuțiunilor directe și art. 50 din codul comercial prin aceia că i s'au respins dela scădere mai multe sume ce reprezintă cheltueli de voiaj.

Având în vedere că instanța de apel pentru a ajunge la respingerea căpătului de cerere formulat de contribuabila în sensul de a se scădea de la impunerea cheltuielile de voiaj motivează că aceste cheltuieli sau justificat de către contribuabilă numai cu bonuri de casă, iar nu cu borderouri și memorii de activitate din partea voiajorilor.

Considerând că dacă bonurile de casă constue un act justificativ din punct de vedere contabilicesc, ele nu poate constitui o dovadă ca cheltuiala pretinsă a fost făcută în interesul strict al intreprinderei ca să fie scoasă de la impunere în conformitate cu legea contribuțiunilor directe.

Că așa fiind față de lipsa unor acte justificate pe în sensul legii contribuțiunilor directe comisiunea de apel, a menținut la

impunere sumele pretinse de societate ca făcute de către voiajorii săi în interesul intreprinderii în cât acest motiv de recurs este neîntemeiat şi cată a fi respins ca atare.

DECIZIUNE FISCALĂ Nr. 152 *)
din Iunie 1937

Recurentă Firma The Jaffa Oranges Syndicate Ltd,

Firmă străină. Să fie impoziabilă în România, art. 2, l. c. d. prevede că trebue să realizeze venituri din operațiuni făcute în țarră.

Faptul că un comerciant din țară cumpără mărfuri dela firmele din străinătate prin comenzi pe care le expediază acestor firme, nu constituesc o operațiune făcută în țară dela firma străină şi prin urmare veniturile pe care le trage o firmă străină în asemenea condițiuni, nu sunt venituri realizate în România.

Asupra recursului făcut de The, Jaffa Oranges Syndicate Limited Tel Aviv, în contra deciziunei No. 155 din 17 Decembrie 1936 a Comisiunei a 9-a de Apel, pentru aşezarea contribuțiunilor directe din Capitală, prin care s'a constatat impozibilitatea acestei firme streine, reducându-se cota 3% calculată la cifra de afaceri reală multiplicată cu 4.

Având în vedere că recurenta a invocat următorul motiv de recurs: „Violarea art. 2 din legea contribuțiunilor, directe şi exces de putere pentru denaturare de acte. Intrucât deşi însuşi fiscul recunoaşte că nu face comerț în țară, totuşi a fost impusă la impozitul comercial.

Având în vedere că din lucrările aflate în dosarul cauzei rezultă că prin raportul controlorului fiscal se constată din examinarea registrelor şi documentelor şi din cercetările sale, că recurenta face comerț de portocale, că vinde direct casei străine, iar d-l Vlandingher din Bucureşti, face oficial de intermediar pentru care primeşte un comision care variază între 2-3% la cifra de afaceri, în concluziuni constată că recurenta, firmă străină, nu are depozit în țară şi nu face comerț în România.

Avnd în vedere că Comisia 9-a de Apel, menține totuşi impozabila firmă recurentă, motivând că prezumția este că operațiunea comercială a luat ființă în țară pe câtă vreme s'a prezentat

*) Din revista „Administrația financiară" No. 120/937.

documente pentru a se dovedi că acceptațiunea prețului de vânzare s'a făcut în străinătate: că conform art. 406 din codul de comerț, comisionarul tratează în numele său personal cu terții, de aci ar rezulta că operațiunea a avut loc în țară între firma recurentă prin reprezentantul său din țară și comisionarul, și deci este impozabilă pentru comerțul făcut în aceste condițiuni în țară.

Având în vedere că conform art. 2 din legea contribuțiunilor directe — străinii, persoanele fizice sau juridice, care au domiciliu sau sediul central al întreprinderii lor în străinătate, vor fi impuși pentru veniturile realizate în țară. Impozabilitatea nu este legată de nici o altă condiție, de cât aceea a realizării unor venituri.

Având în vedere că prin urmare condițiunea esențială pentru care o persoană fizică și juridică străină să fie impozabilă conform acestui text de lege este ca să facă operațiuni în țară.

Faptul că un comerciant din țară cumpără mărfuri dela firmele din străinătate prin comenzi pe care le expediază acelor firme, nu constitue o operațiune făcută de firma străină în țara noastră, ci în țara ei și prin urmare veniturile pe care le trage firma străină în asemenea condițiuni, nu sunt venituri realizate în țara noastră.

Că în ce privește motivarea comisiunei de apel întemeiată pe prezumția că operațiunea comercială a luat ființă în țară fiindcă nu s'au prezentat documente spre a se dovedi că accepțiunea prețului s'au făcut în străinătate, teoria cu ceracterul comisionului în comenzile de mărfuri conform art. 406 din codul de comerț, aceste considerațiuni de ordine teoretic nu pot coduce la impozabilitatea unei firme străine care din străinătate vinde comercianților din România mărfuri după comenzile pe care aceștia *le fac, cât timp nu se devedește că firma străină a înființat în țară un depozit de mărfuri pe care le vinde în țară.*

Prin urmare mențiunea impozabilității recurentei fiind făcută cu violarea art. 2 din legea contribuțiunilor directe, recursul de față este întemeiat și cată să fie admis fără admitere și în fond a se anula împreună ca ilegală.

POȘTA REDACȚIEI

Cu referire la articolul „Observațiuni în legătură cu descoperirea nepotrivirilor" apărut în No. 11 din 1937, pagina 577, a'e Revistei Generale de Comerț și Contabilitate, semnat de d-l Iancu Ilie, facem cunoscut că s'au mai publicat în Revista noastră, No. 6 din Iunie 1924 și No. 10 din Octombrie 1929, articolele d-lui S. Ghen din Chișinău despre „Găsirea erorilor de cifre în Contabilitate".

Recenzii

Contribuțiuni la Problema reorganizării Creditului în România. Vol. I. Creditul pentru agricultori, Creditul pentru meșteșugari. cu un cuvânt înainte de d-l. Mitiță Constantinescu Guvernator al Băncii Naționale a României.

Biblioteca Monetară, Economică, și Financiară.

Tipărită cu cheltuiala Băncii Naționale a României. Seria I-a, Realitățile Economiei Naționale.

Un volum de 333 pagini în care se cuprind documentele sforțărilor Băncii Naționale a României, pentru organizarea și îndrumarea creditului în marele mase ale populațiunei.

In „Cuvânt înainte" d-l. Mitiță Constantinescu Guvernatorul Băncii Naționale a României, arată grija pe care o poartă Institutul nostru de emisiune pentru problema organizării creditului.

Toate rapoartele și lucrările comisiunilor pentru organizarea celor două institute naționale de credit:

I. Pentru agricultori.

II. Pentru meșteșugari sunt redate cu fidelitate însoțite de de numeroase date statistice, grafice și hărți de distribuția pe țară a resurselor și mijloacelor de lucru.

Fapta Băncii Naționale a României, de a fi tipărit pe cheltuiala sa această luminoasă lucrare dovedește încă odată interesul ce-l poartă pentru cunoașterea realităților în ceia ce privește viața noastră economică. **Brateș**

Vânzarea din punct de vedere Economic, Național și Social de *Petru Drăgănesu-Brateș*, cu o prefață de D-l *Prof. Grigore L. Trancu-Iași.* — Autorul dupe ce arată nuanța juridică a vânzării în civil și'n comercial, explică înțelesul vânzării din punct de vedere economic și întinde cercetările și la închirieri de bunuri sau de servici.

Secretul reușitei, atât la vânzare cât și la închiriere este: *marfă curată, împrospătată cu tot ce este mai nou și totdeauna corespunzătoare prețului.*

Domnia-sa relevă mijloacele de a spori vânzarea: prin reclamă, vitrina, buni vânzători, voiajori, etc.

In concluzie insistă asupra necesității ca absolvenții Școlilor de Comerț, Liceelor și Academiilor Comerciale, Membrii Corp. Conta-

bililor Autorizați și Experți Contabili, Contabililor Cooperatori într'o acțiune cu Camerele de Comerț și Industrie cu Ministerul Industriei și Comerțului, cu toate celelalte organe de Stat și cu sprijinul tuturor oamenilor înțelegători să caute a românîza comerțul nostru exterior de import și de export pentru a valorifica munca noastră și-a înceta starea de astăzi aceea că vindem eftin și cumpărăm scump. **Br.**

Reviste

Biroul Modern No. 4 a apărut în condițiuni excelente de tipărire și cu articole foarte însemnate în ce privește modernizarea și raționalizarea lucrărilor în birou.

Revista «Curentul Financiar» pe Februarie 1938, publică proclamarea M. S. Regelui către Popor, precum și un bogat material, cu articole semnate de d-nii: Romulus Alexandrescu George C. Badea, Stefan D. Tănăsescu, Constantin Igrișan și alți.

„Expériences" Revista de economie, contabilitate și fiscalitate, din Lyon No. 106 pe Decembrie 1937, redă importante articole ca: adevărata măsura a valorii de J. Dumerchey; asigurările sociele, privind organizarea administrativă de P. Couchoud, cronica fiscală de L. Dulatier, legi și decrete etc.

The journal of Business Education Wilkes-Barre, Pa. U. S. A. — Numărul de Ianuarie 1938, cuprinde un însemnat articol cu privire la școlile speciale care s'au înființat în America pentru a obișnui pe studenți și studente ca să lucreze-dicteze la aparatele care înregistrează vocea și să scrie la mașină după sulurile cuprinzând cele dictate.

Un articol de 4 pagini explică mânuirea mașinei de scris și perfecționarea ritmului de a bate la mașină pentru ca scrisul să iasă uniform și să menajeze claviatura.

Un alt articol se ocupă despre practica stenografiei și diferite sisteme întrebuințate.

In partea finală cuprinde o bibliografie selectă a lucrărilor din domeniul comercial și al învățământului comercial.

După cum se vede această revistă, care este organul oficial al Ministerului Educației Naționale pentru ramura învățământului comercial, în America, cuprinde îndrumări cu totul practice.

Brateș

Bilanțuri

Banca Națională a României. — Publică Bilanțul General pe anul 1937, din care reese că circulația biletelor de bancă a ajuns la cifra de 29.390 000.000 lei, Conturi Curente și Depozite la vedere 11.143.000.000 lei, Angajamente la termen 3.000.000.000 lei; Fonduri proprii 1.700.000.000 lei (din care 600.000.000 lei capitalul, restul fonduri de rezervă și amortizare).

La activ, vedem că stocul de acoperire aur de lei 16.457.000.000, este suficient ca să garanteze acoperirea angajamentelor cu un procent de 46, 60 %, fără să mai fie nevoe a adăoga la acest stoc și devize; Devizele rezervate pentru plata importului împreună cu cele disponibile în conturi clearing și ca proviziuni speciale se ridică la 5.632.000.000 lei și ne întrebăm cine suportă riscul eventualelor fluctuațiuni de curs la aceste devize?

Portofoliul comercial este mult prea redus la cifra de lei 5.842.000.000 și ar fi cazul ca economia noastră națională să fie mai mult udată cu această binefăcătoare apă canalizată pe ogorul muncei românești.

Mai găsim în activ moneta (a Statului) 200.000.000 datoria Statului Român pentru pierderile din conversiune 4.924.000.000 lei, datoria Statului în Cont Curent 3.607.000.000 lei și avansuri temporare tezaurului (care în mod regulat nu mai trebuiau să apară în bilanț) lei 2.000 000.000.

Remarcăm cifra mult prea redusă a avansurilor pe titluri simple și în Cont Curent, care se ridică abia la 151.000.000 lei; Debitorii pentru datorii în conversiune 1.997.000.000 lei; Titluri și participațiuni ale băncii 1.037.000.000 lei; Imobile 643.000.000 lei în fine activ corespunzător unor angajamente la termen fără o specificație anumită! — lei 2.620.000.000; dar ceeace este mai neexplicabil sunt conturi diverse pentru nu mai puțin de 4.617.000.000 lei, ceeace din punct de vedere contabil este inadmisibil, pentru că orice activ poate purta o denumire și dacă se admite în unele cazuri conturi diverse în activul bilanțului ar fi pentru sume neînsemnate; este adevărat că și în pasiv figurează conturi diverse de 4.504.000.000 lei, dar și aci este o eroare,

căci și pasivul trebue denumit după felul lui; aceste conturi nu sunt, după cât se vede, conturi de ordine, pentru că ele sunt cuprinse în chiar corpul bilanțului și apoi conturile de ordine figurează în josul bilanțului, cu sume indentice, fără a fi adunate; prin urmare nu de acestea este vorba. Ar fi deci necesară o lămurire.

Din Contul Profit și Pierdere, care se referă numai la semestrul al doilea constatăm un beneficu net de lei 93 000.000, din care se propune a se repartiza acționarilor un divident de lei 300 de acțiune.

Desigur că acest divident, este un divident de prudență și se cere acționarilor un sacrificiu și îngăduința de a avea încredere în soliditatea Institutului și întărirea lui mai mult pe viitor.

Drăgănescu-Brateș

Banca Frații Mateescu & Co. din Călărași (Ialomița). — Ne trimite Bilanțul și raportul Consiliului de Administrație pe anul 1937, din care se vede că au parcurs un drum destul de lung de 25 ani și cu toate greutățile, această bancă a rezistat, mergând pe drumul sănătos al prevederii și economiilor.

Din bilanț se vede că dispune de un capital de lei 6.000.000 la care se adaogă depuneri spre fructificare și creditori în țară 1.500.000 lei și reescont la Banca Națională a României circa 4.000.000 lei.

Activul este compus din portofoliul de scont 4 000.000 lei, titluri 1.000.000 lei, numerar și disponibil la Banca Națională a României 300.000 lei, debitori 815.000 lei, debitori în conversiune 2.126.000 lei, pierderi la conversiune 1.393.000 lei, imobile lei 1.961.000.

Balastul conversiunei va trebui să fie ușurat.

Dealtfel în darea de seamă, Consiliul de Administrație explică provenienta pagubei de 1.400.000 lei la portofoliul în conversiune, prin faptul că înainte de aplicarea legii de conversiune, banca Mateescu retrăsese dela Banca Națională portofoliul ei și a trebuit să suporte această plerdere.

Din Contul Profit și Pierdere se vede că a încasat dobinzi și beneficii diverse lei 351 000, și a plătit salarii și alte cheltueli 186.000 lei, impozite 38.000 lei, dobânzi la Banca Națională 120.000 lei și a rămas cu un beneficiu net de 7.000 lei.

O situație curată și cinstită. **R.**

Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili

Secțiunea Ilfov

CONVOCARE *)

Conform art. 11 din lege și art. 33 din regulamentul legii de organizarea Corpului nostru, membrii sunt convocați în adunare generală ordinară pentru Duminică 27 Februarie 1938, ora 8 dim., în palatul Camerei de Comerț și Industrie din București, sala Bursei, strada Bursei, la ordinea zilei fiind:

1. Epuizarea punctului 5 al ordinei de zi prin convocarea adunării generale ordinare de Duminică 6 Februarie 1938, care cuprinde alegerea, conform art. 9 din lege și art. 28 din regulament, 8 membri în consiliul de administrație și 5 membri în comitetul de cesori, ce a fost amânată de către d-nul prim-președinte al Trib. Ilfov, I. Petrescu.

In cazul când la data de mai sus nu se întrunește numărul legal de membri, adunarea se amână pentu Duminică 6 Martie 1938, in acelaș local și la aceiași oră.

Se menționează că prezenta adunare generală este în continuarea adunării generale de Duminică 6 Februarie 1938, referitoare la alegerea consiliului de administrație și a censorilor și în consecință nu se mai prîmesc noi candidaturi atât pentru consiliul de administrație, cât și pentru censori, rămânând cele depuse ca singurele valabile.

Votarea se face numai cu cărți noi de alegători ce se vor elibera de Secțiunea Ilfov din str. Teilor Nr. 12.

Președinte, G-L COSTACHE

Secretar, *N. Caraianu*

*) Monitorul oficial No. 38 din 16 Februarie 1938.

Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi

Luni 6 Dec. 1937 s'a ţinut şedinţa plenară a Consiliului Superior al Corpului experţilor contabili sub preşedinţia d-lui decan N. Butculescu.

S'a desemnat o parte din raportorii, cari vor prezenta referate la al patrulea congres internaţional al experţilor contabili dela Berlin. Ceilaţi raporturi se vor fixa în şedinţa Cercului de studii comerciale, care se va ţine la 15 Decembrie.

S'a aprobat lichidarea participării consiliului la „Activa" urmând ca suma realizată să se adauge la fondul pentru achitarea apartamentului cumpărat de secţia Ilfov.

Au fost delegaţi profesorii M. Mazilescu şi Gh. Huber să revizuiască calculele pentru „Casa de pensiuni şi asistenţă a Corpului", care va lua fiinţă în Ianuarie 1938.

S'a luat cunoştinţă de acţiunea pentru desvoltarea studiului contabilităţii în învăţământul comercial şi s'a hotărît să se ducă mai departe această acţiune, în sensul desideratelor exprimate la congresul din Galaţi.

După şedinţă, a avut loc tradiţionala serbare a patronului Corpului, membrii participând în corpore la serviciul religios dela biserica Sf. Nicolae Şelari. S'a luat apoi o gustare comună la care au vorbit d-nii prof. Şt. Georgescu, Botez, I. Manoilescu, dr. Drăgănescu-Brateş, V. M. Ioachim, N. Caraianu, etc. D. decan N. Butculescu a încheiat seria cuvântărilor.

Vineri, 4 Februarie a. c. a avut loc şedinţa plenară a Consiliului Superior sub preşedinţia d-lui prof. Sp. Iacobescu.

S'a luat în discuţie contestaţiile cu privire la alegerile dela Corp.

S'a respins contestaţia privind comvocarea Corpului electoral, considerându-se că nici legea, nici regulamentul corpului nu vorbeşte de zile libere.

S'a admis contestaţiile candidaţilor, ale căror candidaturi au fost anulate de Secţia Ilfov, dispunându-se ca şi aceştia să fie trecuţi pe buletinul de vot.

Colegiale

— D-l **Prof. Toma Voiculescu** a fost numit președinte al Camerei de Comerț și Industrie din Ploești, iar d-l **Alexandru Gheorghiu**, director B. N. R., vice-președinte.

— D-l **Al. Tomescu-Brăila** Directorul Băncei Creditul Ilfovean, a fost numit în Consiliul de Administrație al Casei Centrale a Asigurărilor Sociale.

— D-nii: **Stelian Popescu** Inspector Special; **Pompiliu Pasăre** Inspector Financiar; **T. Mateescu** referendar la Curtea de Conturi au fost delegați să verifice gestiunea Camerei de Muncă din București.

— D-l **Drăgănescu-Brateș**, Directorul Revistei noastre a primit o scrisoare cordială din partea D-lui Profesor Tehnic Dr. Iosef Z. Schneider din Praga, vice-președintele Societății Internaționale de Invățământ Comercial, în care'l informează că a făcut demersuri pe lângă marele industriaș Jean A. Bata pentru ca să înlesnească prilejul tinerilor cu școli comerciale să facă practică (plătită), în toate sucursalele sale din întreaga Europă.

— D-l **N. K. Constantinescu** a fost ales în Comitetul de direcție, iar d-l **Popescu-Severin** în Consiliul de Cenzori la Confederația Asociațiilor de Profesioniști Intelectuali (C. A. B. I. R.)

† Grigore Bălănescu

Fost director al Sucursalei B. N. R. din Craiova și președinte al Corpului Contabililor, Secția Dolj.

Un înaintaș de frunte al mișcării noastre pentru apărarea drepturilor celor cu studii comerciale s'a stins în ziua de 13 Februarie a. c. în orașul Tg.-Jiu, unde se retrăsese ca pensionar al B. N. R. spre a se dedica creșterii unicului său fiu, copil de școală încă.

Sentimentele lui curate și ideile lui înălțătoare se inbinau cu un suflet de o bunătate rară.

In toate ocaziunile el s'a arătat ca un aprig apărător al drepturilor românismului.

Noi absolvenții școlilor de comerț și colegii din Corpul contabililor păstrăm amintirea chipului lui și faptelor lui ca ceva scump, pilduitor și înălțător.

Dela Secțiuni

Secțiunea Covurlui-Galați

In ședința din 13 Februarie a. c. s'a constituit noul comitet astfel:

In Consiliul de Administrație: Theodorescu V. Anghel, Președinte; Popovici I. Ioan, Vice-președinte; Ștefănescu Ioan secretar; Deacu Grigore, casier; Gheorghiu Nicolae, contabil, Georgescu Nicolae, bibliotecar; Tănăsescu Traian, Katz Isac și Micu Șmilovici Dorian, membrii. In Consiliul de Cenzori: Vidopol Const., Constandache Alexandru și Diaconescu Const. cenzori. In Comisiunea de Validarea actelor de înscriere: Georgescu Nicolae și Micu Șmilovici Dorian.

Secțiunea Putna-Focșani

Consiliul Secțiunei s'a constituit în ședința dela 20 Februarie a. c. în felul următor: Președinte, C. R. Niculescu, Vice-președinte Anton Teodosiu, Secretar Ion Irodeanu, Casier, Gherasim Stavra.

Secția Hotin

Au fost aleși în Consiliul de Administrație d-nii: Ioan Cionca, Directorul Băncii Naționale, ca Președinte; Mihail Trufașu, Casier Banca Națională, ca Vice-Președinte și Secretar.

Comitetul de cenzori: Președinte, d-l Marian Voițehovschi, Șeful Contabilității, Prefectura Hotin.

Secția Vaslui

Noul Comitet al Secției Vaslui. s'a format astfel:

In Consiliul de Administrație: Dimitrie Iacob, proprietar, Președinte de Onoare; Ion Gh. Teodorescu, Președinte Activ; Cristea V. Mănescu, Vice-președinte; C-tin Gh. Mosor, Petru Gh. Vasiliu Marian Gheorghiu, Gh. Panaiteanu, Ioan Andreescu, Maria Dascălu, membrii.

In Consiliul de Cenzori: Vasile State, Aristotel Cotoranu, Ștefan O. Nicolau, cenzori.

Secția Cluj

Se aduce la cunoștința colegilor, că examenul de expert contabil, se va ține la Secțiunea Cluj, în zilele de 8, 9 și 10 Mai 1938, la care se pot prezenta, candidați, de pe întreg cuprinsul Transilvaniei, Banatului și celelalte provincii.

Secția Iași

Secțiunea Iași, face cunoscut celor interesați din regiunea Moldova, Basarabia și Bucovina, că se va ține la Iași un examen pentru obținerea gradului de expert contabil în cursul lunei Aprilie a. c.

Candidații care doresc a se înscrie pentru acest examen se vor adresa prin secțiunile din care fac parte — Secțiunei Iași — până la data 15 Aprilie a. c. urmând ca după cunoașterea numărului candidaților înscriși să se fixeze data examenului.

Condițiunile de admitere au fost făcute cunoscut Secțiunilor respective.

Cereri de înscriere

în Corpul Contabililor autorizați și experți contabili

Secțiunea Bălți: Svarțman Fivel, Siberșin Rivca, Maximiuc Alexandru, Zinstein Zisea, Treigher Iosif, Elefteriu Anatolie, contabili stagiari.

Secția Câmpulung-Muscel: Ion I. Giurgiuveanu, contabil stagiar.

Secția Diciosânmartin: Pavel Roman, contabil autorizat.

Secția Lugoj: Heyer Carol, contabil autorizat. Petru Marșieiu, contabll stagiar ; Patru Sușoiu, Francisc Welner, contabili autorizați.

Secția Mercurea Ciuc.: Csato Arpad, Dr. Kőztler Arthur. Szentpetery Valentin, Orban Mihail, Tacaci Ludovic, Șerban Iuliu, Marinescu I. Mihail, contabili autorizați.

Secția Sibiu: Adam Popa, Albu Simion, contabili stagiari. Nicolee Martin, contabil autorizat.

Secția Vaslui: Nicolae Floaraș, expert contabil, Ion Donose, contabil autorizat, Fani Selinger, contabil stagiar.

Avansări:

Secția Diciosânmartin : Victor Andrei, Negrea Septimiu, Ban Theodor, Sărățeanu P. Theodor, avansați la gradul de contabili autorizați.

Secția Lugoj: Marsi Maria, avansată la gradul de contabilă autorizată.

Secția Sibiu: Antou Tubak, Victor Rudolf Vagner, avansați la contabili autorizați.

Transferări:

Secția Sibiu: Lucian Ciovanu, expert contabil, transferat la Sibiu, Vasile Bitea, contabil stagiar, transferat dela Secția Sibiu.

Reprimiri:

Secția Bacău: Froim Goldemberg, expert contabil reintregat în acelaș grad.

Secția Bălți: Dimitrie Popescu, achitând taxele restante a fost reprimit.

Secția Diciosânmartin: Vajda Petre din Cluj.

Secția Târgu-Mureș: Levy Irina, Morgstern Carol, Tudor Ludovic.

Suspendări:

Secția Diciosânmartin: Reicher Carol și Zikeli Martin, contabili autorizați.

Secția Sibiu: Nicolae Coco, expert contabil, Abraham Friedrich, Traian Cristodorescu, Demeter Ignație, Decei Marcel, Andrei Kemedy, Klein Simion și Lupuțiu Ion, contabili autorizați.

Rectificări:

Secția Vaslui: Ioan N. Andreeseu, contabil autorizat, iar nu contabil stagiar cum din eroare, s'a publicat în revista No. 10 pe Oct. 1937.

Eliminări

Secția Tg.-Mureș: Ligeti Ion, contabil autorizat.

«MICA»

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ MINIERĂ
CAPITAL SOCIAL LEI 140.000.000
REZERVE LEI 31.793.705

BUCUREȘTI III. — STRADA B. MUSSOLINI Nr. 36—38

MINELE DE AUR: Ruda 12 Apostoli, Brad, Stănija.
MINELE DE CĂRBUNI: Țebea.
CARIERELE: Albești și Mateiași (Muscel).

Face orice afaceri miniere. — Expertize și analize în laboratorii proprii.

Abonamente

In cursul lunilor dela 20 Ianuarie — 20 Februarie 1938, am primit următoarele sume: *)

Incasate din ţară prin încasatorii noştri sau cu mandate poştale:

Aiud: Zechely Iancu 1938, 200.
Azuga: Noua Fabrică de Postav 1938, 500.
Alba-Iulia: Maximilian Löbl 1937, 200.
Buzău: Ion D. Negusiu 1937, 200.
Braşov: Liceul Comercial de Fete 1935—38, 800; Erich Speck 1937, 200.
Bazargic: Gherasim Gheorghiu 1937, 200; Ivan Graniciarof 1937, 200; Petrof Stoian 1937, 200; Petcof Al. Toder 1937. 200.
Câmpina: Soc. Concordia 1938, 500.
Cernăuţi: Florescu Florian 1938, 160; Arnold Brandman 1939, 200; Axentovici Arnold 1935, 200; Solltiside Iosif 1938, 160; Hödel Rudolf 1938, 200.
Făgăraş: Vasile Badea 1937, 200.
Fieni: Vasile Vasilaş 1936—37, 300.
Dorohoi: Ion Bârsan 1938, 160.
Hodoş: Dicker Zoltan 1938, 200.
Ibăneşti: Mihail Palamarin 1938, 160.
Mediaş: Puflea Mihail 1937—38, 400.
Miercurea Ciuc: C. Igrişan 1938, 200.
Orhei: Corpul Contabililor Autorizaţi şi Experţi 1937, 200.
Dicio Sânmartin: Nic. Hâncu 1938, 200.
Roman: P. Tonchievici 1938, 200.
Râmnicu-Vâlcea: Hoţin M. Const. 1938, 160.
R. Sărat: Paraschiv Borcescu 1936, 100.
Sibiu: Eugen Vâncu 1938, 200; Alex. I. Panaitescu 1938, 200.
Scăeni: Nic. Drăgoi 1937, 100.
Vâlcele: Ion Marinescu 1937, 100.
Vulcan: Const. L. Popescu 1937, 200.
Zălău: P. D. Ionescu 1937, 200; Ion Melei 1937—38, 320.
Ţarcaiu: Ilie Ţenea 1936—37, 320.

Bucureşti:

Nicolae Ardeleanu 1938, 200; Horia Ardeleanu 1938, 200; Gh. D. Alexandrescu 1938, 200; Andrasi Bela 1938, 200; Antonov D. Arsene 1938, 200; Const, Apostol 1938, 160; Anette Löbel

*) Mulţumind d-lor abonaţi, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamaţiuni pe cuponul m. p.

1938, 200; Eugen Antoniu 1938, 200; C-tin Avramescu 1938, 160; Ahtanasie Athanasiu 1938, 200; Alex. Angelescu 1938, 200.

Bendec Desideriu 1938, 200; Gh. Bustea 1938, 200; Gh. I. Bagiu 1938, 160; Al. Buzescu 1938, 200; Fabrica Bragadiru 1938, 500; N. St. Bădulescu 1938, 200; Oscar Bane 1938, 200; Vladimir Beslegeanu 1938, 200; Cornel Bediteanu 1938, 200; Aurel Bediteanu 1938, 200; Bernstein Erimia 1938, 200; S. Bănuș 1938, 200; N. Bogdănescu 1938 200; Dem. Besten 1938, 200: George Bandu 1938, 200; Corneliu Bălăcescu 1938, 200; Banca Agr colă 1938, 500; Marcel Birubaum 1938, 200; Alfred Bercovici 1938, 200; Böhm Binder 1938, 100; N. Băluță 1938, 200; Băcanu V. Grigore 1938, 200; I. Blau 1938, 200; Dan Bucurescu 1938, 200; Beicu Ioan 1938, 200; Banca Românească 1938, 500; Petre S. Bonciu 1938, 200; I. Behar 1938, 200; Victor Beloianu 1938, 200; Gh. Brânzescu 1938, 200; S. M. Blumenfeld 1938, 200.

Dem. Constantinescu 1938, 200; Gr. T. Coandă 1938, 200; Vasile Ciocoiu 1938, 200; Maier Calmanovici 1938, 200; M. Constantinescu 1937—38, 400; L. Ceaureanu 1938, 200; Casa M. S. Regelui 1938, 500; Csergoe Mauriţiu 1938, 200; Dem. Codroș 1938, 200; Victor Cosman 1938, 200; Isac L. Caner 1938 200; Ely Cornea 1938, 160; Th. Cristian 1938, 200; Ioan M. Corlăţeanu 1938, 200; I. Campus 1938 200; Dem. Capatos 1938, 160; Cilibiu Wilhem 1938, 200; Ion Coltofeanu 1938, 200; Ioan Covaci 1938, 200; Ernest Crivda 1938, 200; I. Ciocârlie 1938, 200; C-tin Chirilă 1938, 200; Gh. Chilom 1938, 200; Osias Copolovici 1938, 200.

M. Dobrovici 1938, 200; Gr. Domilescu 1938, 160; Eduard David 1938, 200; I. Dulberg 1938, 200; V. Dumitrescu 1938, 200; Ilie Dobrescu 1938, 200; Vasile Dobrota 1938, 200; C-tin Didoacă 1938, 200; Mih. Drăgoi 1938, 100; C-tin Dumitrescu 1938, 200; Emanoil Dumitrescu 1938, 200: Jacques Danon 1938, 200.

Ecstein Marcel 1938, 200.

Iacob Funt 1938, 160; M. Frumosu 1938, 200; Feri Ema Anibal 1938, 200; M. Frenkel 19 8, 200; Emil Falkenluck 1937, 100; Gh. Filipescu 1938, 200; D-tru Filoteanu 1938, 200.

Grigore A. Georgescu 1938, 160; Florian Georgescu 1938, 160; Emil Gamper 1938, 200; Maly Grigoriu 1938, 200; Herman Grümberg 1938, 200; Stela Glasman 1938, 100: Octavian Ghibu 1938, 200; Th. Guiliman 1938, 200; Ion Gabroveanu 1938, 200; C. Gavrilescu 1938. 200; Alex. Crețulescu 1938, 200; Gh. D. Gheorghiu 1938, 200; I. Georgescu 1938. 200: Vasile Georgescu 1938, 200; S. Goldstein 1938, 200; D. T. Georgescu 1938, 160;

Bernhard Katz 1938, 200; Petre Hanciu 1938, 200; Heim Herscovici 1938, 200; E. Handelman 1938, 100; Iosif D. Haim 1938, 200; Paul Hirsch 1938, 200; S. Hafner 1938, 200; Solomon Horovitz 1938 200; Heinerich Hesse 1938, 200; C-tin Haidu 1938, 200; C-tin Hoară 1938, 200.

Ioan Vasile 1938, 200; Isidor Leibovici 1938, 200; Iosif Löbel 1938, 200; Ionescu Cornel 1938, 200; N. I. Ionescu 1938, 200; Gh. I. Ionescu 1938, 160; Ştefan Ionescu 1938, 200; E. Isbăşescu 1938, 160; Gh. F. Ioanid 1938, 200; Gh. Ionescu 1938, 200; Jaques Iţicovici 1938, 100; Ioan Ionèscu 1938, 200; Mircea Ionescu 1938, 160; Goga Ionescu 1938, 200; Jaroslavici Pinyar 1936, 160; Vasile Ioan 1938 200.

Jovian Maximilian 1938, 200; Mihail I. Radu, 1938, 200; Marcel Kendler 1938, 200; Kelefa Hercule 1938 200; Paul Keller 1938, 200; I. Kalman 193 ; 200; Jaques Künedig 1938, 200; Liceul Comercial Kreţulescu 1938, 500; Löbel Solomon 1938, 200; Iosif D. Lazăr 1938, 200; N. Lovin 1938, 200; I. C. Lucaci 1938, 200; M. Lustgarlen 1938, 200; Isidor Landau 1938, 200; Iosif Lupu 1938, 200; M. Litman 1938, 200; C. Leontescu 1938, 200; Th. Ludu 1938, 200; D. M. Lăzărescu 1938, 200; P. Lucacescu 1938, 200; S. Lăzărescu 1938, 200.

Moise Z. Abramovici 1938, 100; Clar Moise 1938, 200; Aureliu Marinescu 1936-37, 400; Marcu Leopold 1938, 200; Paul Marc 1938, 200; Petre Machedon 1938, 160; M. Moisescu 1938, 200; Iosif A. Mathias 1938, 100; Alex. Machedon 1938, 200; Petre B. Marinescu 1938, 200; Edmond Mitay 1938, 200; N. I. Martinescu 1938, 200; Florian Marinescu 1938, 200; Petre S. Mihăilescu 1938, 200; Cristea Marcov 1938, 200; Mitrică Marin 1938, 100; Ion Misser 1938, 200.

N. G. Niculescu 1938, 200; Nicolescu Vasile 1938, 200; Neuman Manole, 1938, 200; Th. Niţu 1938, 200, Nicolau Zaharia 1938, 200; Ioan G. Niculescu 1938, 200; C. Nedelcu 1938, 200; Vasile Nicolau 1938, 160.

Mircea Popescu 1938, 160, D-tru Marandiuc, 1938, 200; Mihail Mihăilescu 1938, 200;

Pahler Ludovig 1938 160, Popovici Haret. 1938, 200; Grigore Paraschiv 1938, 160, G. G. Popescu 1938, 200; Alex. Panaitescu 1938, 200; C. Plopeanu 1938, 100. P. Pălăngeanu 1938, 200, Zuţă Popescu 1938, 100, Ilie Pasolia 1938, 200, Elena Popescu-Voiteşti 1938, 200; I. A Popovici 1938, 200; D. Pometescu 1938, 160, V. A. Paulescu 1938, 200; Gh. Plopeanu, 1938, 200 N Poloniuc 1938, 200; Alex. Petrecu 1937, 200;

Iacob Rosenştein 1938, 200; Dem. Rădulescu 1938, 200; Anton Romaţhea 1938, 200; Mauriciu Röling 1938, 200; Silvia Rastoczky 1938, 200: Ioan Rădulescu 1938, 200; A. Robascky 1938, 200; Aron Ravici 1938, 200; Enrich Rhein 1938, 200; Vasile Rădulescu 1938, 200; C-tin Rădulescu 1938, 160, Th. Râureanu 1938, 200; V. Rener 1938, 200; I. Roman 1938, 200.

Citiţi şi răspândiţi „Revista de Comerţ şi Contabilitate" apreciată mult şi în străinătate.

SOCIETATEA NAȚIONALĂ

BILANȚUL

încheiat la 31

ACTIV *(După aprobarea Adunării gene*

	LEI	LEI
Cassa numerar și disponibil la bănci . . .		112.884.714
Efecte publice ale fondurilor statutare, val. nom. 105.798.052, val. reală	46.241.243	
Titluri diverse	62.698.950	108.940.193
Participațiuni industriale		54.245.150
Portofoliu de scont		417.423.584
Conturi corente cu garanție hipotecară . . .	2.077.005.731	
„ gaj comercial	622.838.094	
„ scrisori de garanție și pe credit personal. . . .	237.909.759	2.937.753.584
Debitori în conversiune (scont și ct. cor. cota de plată)		77.261.945
Mobilier		1
Imobile		69.044.317
Diverse conturi		37.369.686
Total Lei . . .		3.814.923.074
CONTURI DE ORDINE		
Efecte de cont corent.		3.035.220.725
Hipoteci, gajuri comerciale, cesiuni, titluri și efecte comerciale în gaj, scrisori de garanție		4.248.623.918
Garanții statutare		260.000
Polițe de asigurare pentru hipoteci și gajuri		4.963.395.493
Diverși debitori pentru scrisori de garanție date de Societatea ns.		1.887.843.733
Diverse conturi		807.757.685
Total general Lei . . .		14.948.101.554

Președinte, (ss) **OSCAR KIRIACESCU** Director General,

Am verificat prezentul bilanț și cont de profit și pierdere, conf. art.

Cenzori: (ss) **Victor Deleu, Dr. Gheron**

DE CREDIT INDUSTRIAL

GENERAL

Decemvrie 1937

rale și repartiția beneficiului) PASIV

	LEI	LEI
Capital		500.000.000
Fond de rezervă statutar	113.434.725	
Fond de rezervă special	40.000.000	
Fond pentru creanțe dubioase	50.238.038	203.672.763
Depuneri spre fructificare	687.350.793	
Angajamente pentru efecte reescontate la B. N. R.	2.035.810.221	
Diverși creditori	334.677.031	3.057.838.045
Dobânzi cuvenite anului 1938		3.154.308
Dividende		33.806.881
Diverse conturi		16.451.077
Lei		3.814.923.074

CONTURI DE ORDINE

Depunători de efecte în cont corent	3.035.220.725
Depunători de hipoteci, gajuri comerciale, cesiuni, titluri și efecte comerciale în gaj, scrisori oe garanție	4.248.623.918
Depunători de garanții statutare	260.000
Depunători de polițe de asigurare pentru hipoteci și gajuri	4.968.395.493
Diverși creditori pentru scrisori de garanție date de Societatea ns.	1.837.843.733
Diverse conturi	807.757.685
Lei	**14.948.101.554**

(ss) **VICTOR SLĂVESCU** Șeful contabilității,

(ss) Subdirector **Theodor Nitzu,** expert contabil

186 din codul comercial și le-am găsit în concordanță cu registrele.

Netta, expert contabil, **Christu Simionescu**

SOCIETATEA NAȚIONALĂ DE CREDIT INDUSTRIAL

CONTUL DE PROFIT SI PIERDERE

DEBIT — Incheiat la 31 Decembrie 1937 — CREDIT

	LEI	LEI		LEI	LEI
Cheltueli Generale: Salarii, furnituri de birou, luminat și încălzit, îndemnizația cenzorilor și a comisarului guvernului, tantiema contractuală a direcțiunei, jetoane de prezență, ajutoare și binefaceri, impozite diverse		38.162.362	Dobânzi și beneficii diverse, cupoane și dividende la participațiuni industriale		79.492.724
Beneficiu net		41.330.362			
Lei . . .		79.492.724	Lei . . .		79.492.724

Președinte (ss) **OSCAR KIRIACESCU** Director general, (ss) **VICTOR SLĂVESCU** Seful Contabilității (ss) subdirector **Theodor Hitzu,** expert-contabil

Am verificat prezentul bilanț și cont de profit și pierdere, conf. art. 186 din codul comercial și le-am găsit în concordanță cu registrele.

Cenzori: (ss) **Victor Daleu, Dr. Gheron Netta,** expert-contabil, **Christu Simionescu**

Adesgo

VOILE DE SOIE

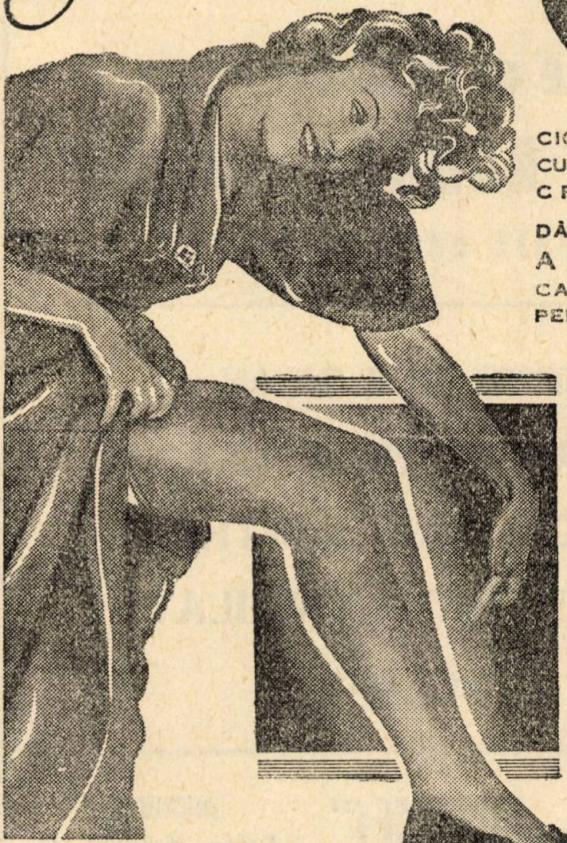

CIORAP DESĂVÂRȘIT
CU TALONUL COLORAT
CREAȚIE NOUĂ

DĂRUIȚI CIORAPUL
ADESGO
CADOUL PREFERAT
PENTRU SĂRBĂTORI.

501 MĂTASE NATURALĂ — MAI FRUMOS ȘI MAI DURABIL CA ORICE CIORAP STRĂIN

105 ULTRAFIN — PENTRU ROCHIA DE SEARĂ

57 SPECIAL — MAI SUBȚIRE CA FIRUL DE PĂIANJEN

57 TROTEUR — CIORAP SUBȚIRE ȘI REZISTENT

CIORAPUL Adesgo

DESĂVÂRȘEȘTE ELEGANȚA FEMENINĂ

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA
etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMEI“ BUCUREŞTI Calea Victoriei, 15

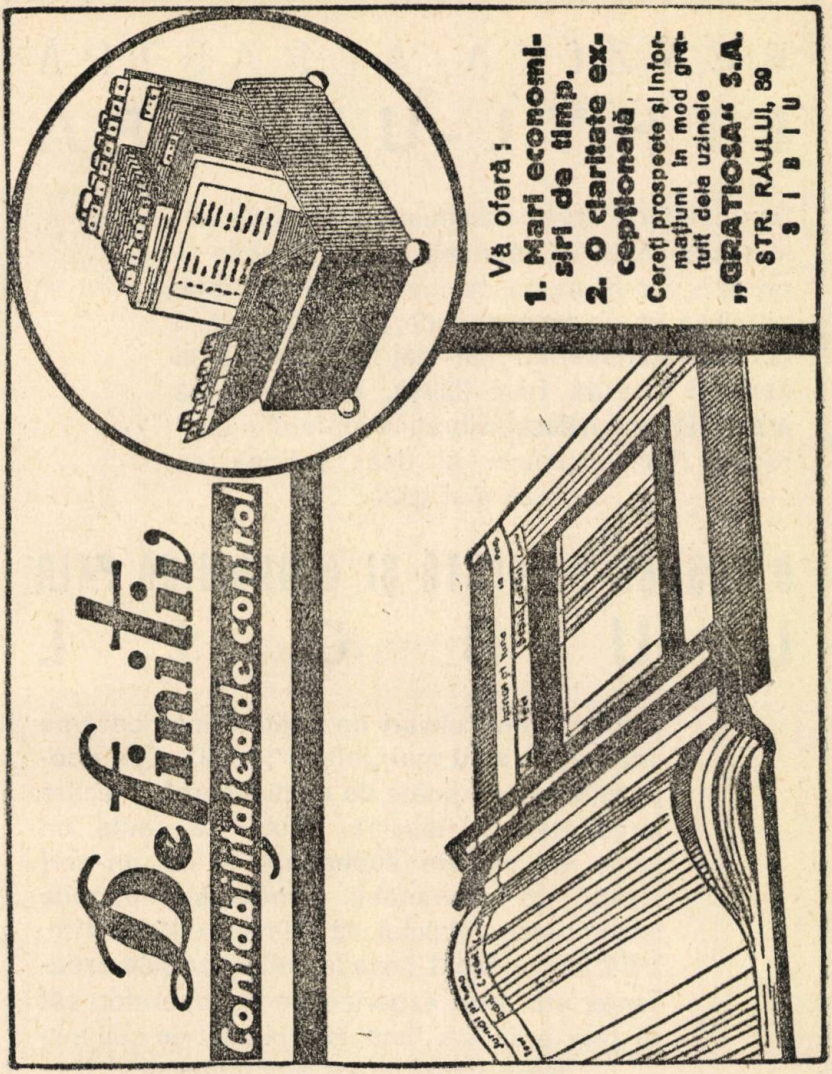

Manuscrisele, cari se primesc după 5 ale lunei, nu se publică de cât în luna următoare, dacă bineînțeles Comitetul de redacție a admis manuscrisul. Rugăm a ni le trimite scrise numai la mașină.

BENZINA ALBASTRĂ

ETHYL-UNIREA

Intrebuințând acest combustibil antidetonant — recomandat de fabricații de automobile — pantele vor fi urcate cu mai mu'tă ușurință, pornirea se va face repede, iar viteza va fi considerabil mărită. **Cel mai mare avantaj al Benzinei Albastre Ethyl Unirea, este acela că arzând în mod rațional,** vibrațiile motorului sunt reduse la minimum și deci, mașina se uzează mai greu.

O UNGERE PERFECTĂ ȘI ECONOMICĂ PRIN

L U B O I L

Intrebuințând uleiuri de calitate inferioară pe motivul că sunt mai „ieftine", realizați „o economie cât se poate de costisitoare". Fiecare proprietar de mașină trebue să caute un uleiu de calitate superioară și cu un preț destul de convenabil, pentru a-și permite schimbarea uleiului la fiecare 1200 Km. **LUBOIL** a făcut dovada calităților sale excelente, atât prin experiențele de laborator, cât și prin practică, fiind întrebuințat de cea mai mare parte dintre automobiliști.

UTILIZAŢI NUMAI PRODUSELE:

„U N I R E A", S.A.R.

BUCUREȘTI: Str. G-ral Berthelot, 90. Tel.: 386/20

STAȚIUNI DE DESFACERE IN TOATE CENTRELE ȚĂREI

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartament normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane, Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, Etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, Etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, Etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

Benzină | Motorină | Cocs
Lampant | Păcură | Asfalt

Uleiuri minerale de prima calitate

PENTRU VÂNZARI LA EXPORT A SE ADRESA :

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

BUCUREȘTI. — B-DUL CAROL, 10 ⟿ TELEFON 3.99-09

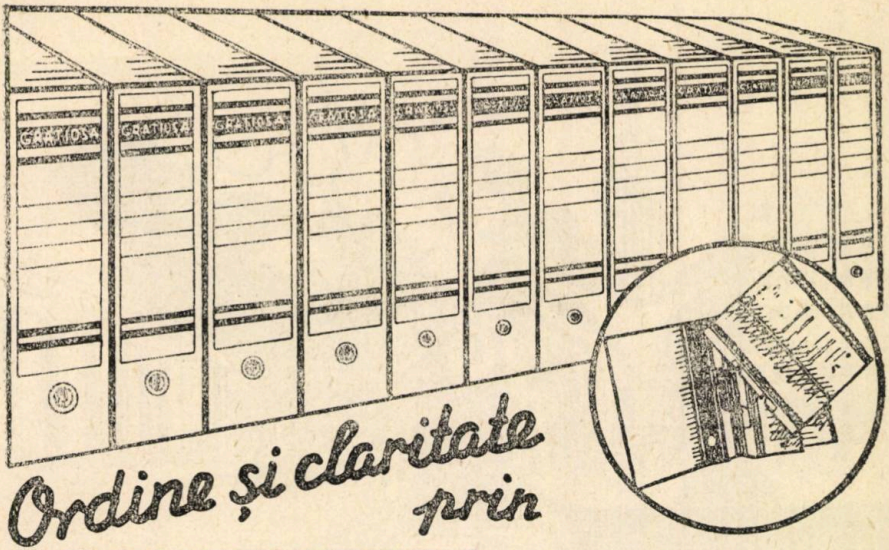

Ordine și claritate prin

REGISTRATURA

GRATIOSA

CEREȚI PROSPECTE GRATUITE

GRATIOSA S.A. SIBIU STR. RÂULUI 12

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și bilanțului întreprinderii unde lucrați, la:

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

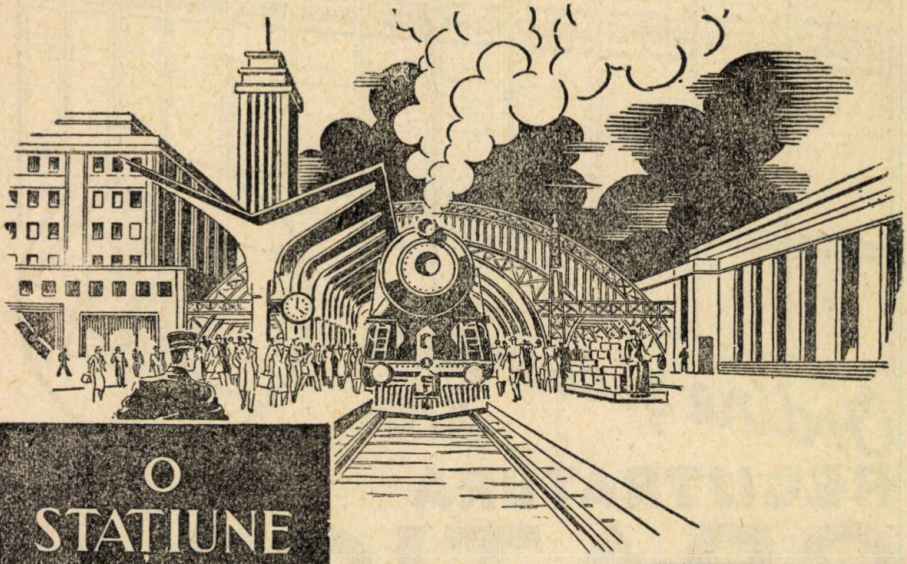

O STAȚIUNE MARE CU O SINGURĂ LINIE

Închipuiți-vă că o mare stațiune de cale ferată ar avea o singură linie pentru toate trenurile care vin și pleacă. Ce s'ar întâmpla oare cu orariul, cu confortul pasagerilor, cu veniturile căilor ferate? Lucrul acesta este tot atât de adevărat și de important pentru serviciul telefonic. Dacă aveți un trafic prea mare pentru o singură linie, afacerile Dv vor suferi. Clienții se vor enerva, găsind numărul Dv. veșnic ocupat. Veți pierde clienții tot atât de sigur ca și când ați sta cu magazinul închis.

INSTALAȚIUNI PENTRU TOATE UTILITĂȚILE

Societatea de Telefoane ține la dispoziția abonaților diferite tipuri de instalații, pentru utilizările cele mai complicate. Oricât de complexe ar fi necesitățile telefonice ale întreprinderii Dv., un specialist al Societății de Telefoane vă va fi pus imediat la dispoziție, pentru instalația necesară.

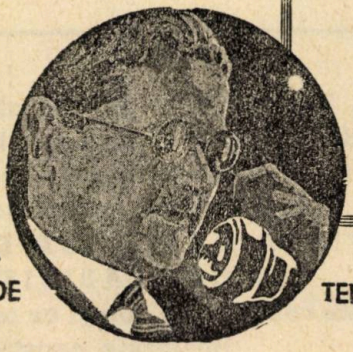

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

„ARAGAZ“

Unanim recunoscut ca cel mai bun combustibil pentru GOSPODARIE ŞI INDUSTRIE

Oricare ar fi întrebuinţarea, fie numai aceia într'un rechaud simplu, fie în cel mai complicat proces termic industrial, „Aragaz“ dă cea mai deplină satisfacţie, realizând

ECONOMII DE MUNCA TIMP ŞI BANI

DEPOZITE IN TOATĂ ŢARA

La Bucureşti, demonstraţiuni la:

REPREZENTANŢA „ARAGAZ“

CALEA VICTORIEI No. 51

MAGAZINUL „SANITAS“

B-DUL BRATIANU No. 36

Adresa :

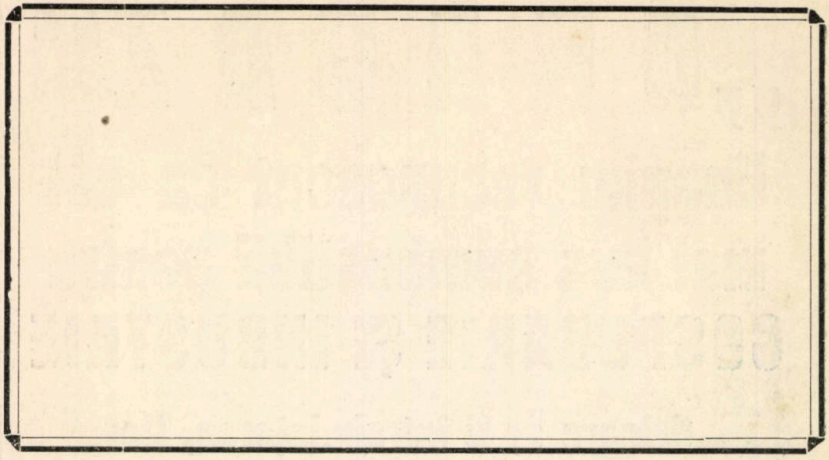

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ției Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXVII. — No. 3 MARTIE 1938

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

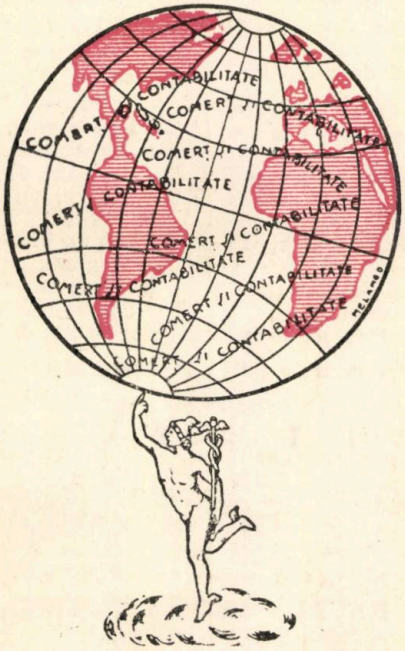

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuș Lucian, Dr. în științe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din țară.
Hodoș Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Națională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Piopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Nați
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Șeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost președ. al Corp. Absol. Șc. super. de comerț.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la școala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil șef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREȘEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacție.

VICE-PREȘEDINȚI :

N. Arghir, Primarul Comunei Vălenii de Munte.
Membru în Comitetul de redacție.
V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerț.
Membru în Comitetul de redacție.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacție.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de consum.
Membru în Comitetul de redacție.
S. M. Blumenfeld, Comerciant.
Membru în Comitetul de redacție.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
Membru în Comitetul de redacție.
P. Drăgănescu-Brateș, Membru în Comitetul de redacție.
Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului.
Iosif D. Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M.
Fost Președintele Corp. Contab.
I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuințe Eftine.
Membru în Comitetul de redacție.
Ștefan Popescu, Director Soc. de Gaz și Electricitate.
A. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabil.
Th. Sersea, Șeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateș.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoș Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamțu C., Gr. Trancu-Iași, Ștefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUȚIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENȚA

ANUL XXVII. — No. 3 MARTIE 1938

CUPRINSUL:

***	Comercialiştii şi Noua Constituţie	137
G. Commesnil:	Comptabilité et gestion	139
Dr. P. Drăgănescu-Brateş:	Să Cucerim Comerţul	145
Dr. V. M. Ioachim:	Teoria evaluării a Prof. Montgomery	150
Dr. Ion I. Mărculescu:	A existat contabilitatea la chinezi şi indieni ?	151
Stelian Popescu:	Impunerea sucursalelor	156
Demetru Rădulescu:	Anul petrolifer 1937	163
***	Recenzii. — Reviste	129
***	Jurisprudenţe fiscale	171
***	Din activitatea Secţiunilor	179
Comitetul:	Darea de seamă pe anul 1937	183
***	Colegiale. — Cereri de înscriere. — Abonamente	197

Comercialiştii şi Noua Constituţie

Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi, a dat următoarea telegramă cu ocazia nouii Constituţii:

M. S. Regelui CAROL II

Loco

Majestate,

Membrii Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili din întreaga Ţară, adânc recunoscători pentru noua Constituţie menită să îndrumeze viaţa obştească pe o cale mai sigură, mai liberă şi mai sănătoasă, sunt gata la ordinul Majestăţii Voastre, să îndeplinească Inaltul Comandament al M. V., pentru un riguros control al avutului şi cheltuelilor publice şi roagă Cerul să Vă hărăzească sănătate pentru propăşirea Neamului Românesc.

Să trăiţi SIRE,
Să trăiască Dinastia.
Trăiască România

Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili.

Prodecan,
Prof. Sp. Iacobescu

Secretar General,
Dr. Drăgănescu-Brateş

Sanctitatea Sa Patriarhul MIRON
Președintele Consiliului de Miniștri,

Loco

Noua Constituție cu care ați înzestrat Țara, într'un ceas de grea cumpănă, va îndruma viața obștească pe o cale salvatoare.

In această zi mare, ne îndreptăm gândul către Sanctitatea Voastră, rugând Cerul să Vă dea sănătate și punem un Corp de specialiști contabili autorizați și experți contabili la dispoziția Țării pentru controlul gestiunii în administrațiile de tot felul.

Cu adâncă smerenie și închinăciuni, Vă zicem, Să trăiți.

Consiliul Superior al Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili.

Prodecan,
Prof. Sp. Iacobescu

Secretar General,
Dr. Drăgănescu-Brateș

Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale a trimis următoarea telegramă:

M. S. Regelui CAROL II

Majestate,

Corpul Absolvenților Școalelor Comerciale Superioare depune la picioarele Tronului sentimentele de adâncă recunoștință pentru luminoasele și înălțătoarele principii, pe cari Majestatea Voastră le-a așezat la noua temelie a Statului.

Prin participarea dreaptă a tuturor profesiunilor la viața publică, pe baza primatului muncii românești, Majestatea Voastră a asigurat Neamului nostru realizarea tuturor năzuințelor.

p. Președinte,
Dr. V. M. Ioachim

Secretar General,
Th. Nițu

Comptabilitè et Gestion

Rolul economic al contabilității

Primim dela inimosul nostru coleg din Franța d-l Gaston Commesnil, agerul organizator și comisar general al Congresului General de Contabilitate ținut în Septembrie 1937, la Paris și director al revistei „**Le Commerce**", un articol „Comptabilité et Gestion" pe care-l publicăm *mai la vale în extenso în limba franceză.*

D-sa își propune să evidențieze rolul de semnalizator economic al Contabilității. Direcțiunea unei întreprinderi nu mai poate azi aștepta încheerea anuală pentru ca să vadă situația financiară a întreprinderii, nici chiar situațiunile lunare sau săptămânale.

Este nevoie ca să se poată urmări zi cu zi mersul întreprinderii. Numai luând măsuri de a îmbunătăți randamentul muncei, va fi posibil să se îmbunătățească rentabilitatea întreprinderii.

Două procedee se pot întrebuința pentru a avea această evidență:

1. Controlul bugetar propriu zis.
2. Metoda înregistrării deviațiunilor.

Controlul bugetar

In ce privește controlul bugetar d-l Réné Delaporte, a fixat în mod clar cum trebuie să se prezinte cifrele pentru a ști dacă ne ținem de buget. Nici o contabilizare suplimentară, ci numai scoaterea din timp în timp a cifrelor din registre și compararea lor cu cifrele din buget pentru a ne da seama (fără a înregistra însă) ce diferențe avem.

Acest control este de fapt o analiză a faptelor trecute.

Metoda înregistrării deviațiunilor

D-l Commesnil este de părere să înlocuim metoda analizii „a posteriori" printu'un control permanent și continu al randamentului. Pentru aceasta e nevoe să înființăm, un cont „Diferențe față de Prevederi" fie cont general, fie pentru fiecare fel de cheltuială sau investiție, atât la materia primă, la mâna de lucru, cât și la prețul de cost, față de ceia ce stabilisem anticipat drept standard.

In acest fel în industrie de exemplu, era suficient până acum contul fabricațiunii. După metoda preconizată se deschid conturi

noui care pot să fie grupate într'unul sau mai multe conturi colective. Prin această metodă se urmăreşte randamentul şi se pot lua măsuri pentru menţinerea rentabilităţii.

Se va obiecta că se complică lucrul. Obiecţiunea este slabă faţă de rezultatul ce se obţine pentru că lucrul se face treptat, pe ne simţite.

Un câmp nou se deschide iniţiativei contabilului, care va aprecia după felul întreprinderii, metoda de aplicat precum şi numărul şi denumirea conturilor. **DRĂGĂNESCU-BRATEŞ**

Comptabilité et Gestion

Pour saisir toute l'importance du débat ouvert devant le Congrès International de Comptabilité Paris 1937 sur „Les Méthodes Budgétaires en liaison avec la Comptabilité", il convient de se placer délibérément dans le climat du temps présent et aussi en face des éxigences des chefs d'entreprises, soucieux de maintenir la rentabilité de leur affaire.

La Direction *ne peut plus se permettre d'attendre patiemment le rapport annuel,* même la situation mensuelle pour fixer sa politique commerciale et financière et parer aux difficultés présentes et futures.

La prévision est la nécéssité du jour. Aujourd'hui le chef d'entreprise ou le directeur responsables demandent à connaître et devraient connaître à l'avance, l'objectif qu'ils veulent atteindre. La situation prédéterminée sert comme modèle, comme norme. Quant elle est suivie on sait d'avance quel sera le résultat obtenu ; quand on s'en ècarte, on est certain d'avance qu'on finira avec un autre résultat et, de plus, on en connaîtra les raisons. La direction est, à même d'adopter toutes mesures utiles en temps utile.

Les méthodes budgétaires apportent, à ce problème délicat de gestion, une solution intéréssante, qui est possible d'adapter en comptabilité. Precisons que la surveillance va porter non plus sur la rentabilité, mais bien sur le rendement. *C'est en améliorant le rendement qu'il sera possible d'améliorer la rentabilité.*

Un principe. — Deux méthodes :

Le premier pas dans la prédiction de l'avenir dans l'établissement du résultat envisagé sous certaines conditions, c'est d'estimer :

a) le nombre d'unités dans les différents modèles et qualités que le service de fabrication peut produire;

b) le prix des ventes et le montant des ventes de chaque modèle et qualité;

c) le montant du prix de revient en matières premères et main d'oeuvre directe, dépenses variant avec le volume des ventes

d) la charge des frais fixes ou invariables.

Ces données seront reportées sur des tableaux qui nous donneront une idée de ce que nous pouvons espérer dans certaines conditions. Le travail journalier consistera à vaincre l'une ou l'autre des causes qui réduisent les profits, en un mot à faire disparaître les écarts ou variations. C'est dans la recherche de ces écarts, dans la connaissance de leurs causes, que les méthodes vont différer:

Deux méthodes ont été préconisées et défendues par leurs auteurs et partisans:

1. Le contrôle budgétaire proprement dit,
2. La méthode des écarts,

Le contrôle budgétaire:

Notre collègue et ami, R. Delaporte a fixé clairement en termes excellents ce que devait être la comptabilité quand le contrôle budgétaire est appliqué. La comptabilité doit, pour obtenir une surveillance rapide des écarts, être organisée dans un parallèlisme absolu avec la prévision, les comptes doivent être réglés et se présenter dans la même règlure que les devis; les documents de la prévision sont les mêmes que ceux de la comptabilité, les premiers chiffrés au prix de devis (ou standards), les seconds chiffrés au prix réels des factures et des dépenses faites.

Aucune modification dans les comptabilisations n'est apportée dans cette méthode aux habitudes comptables, sinon, ajoute, notre collègue, un calcul rapide des écarts et un plan de prévisions que reste le plan comptable, avec quelques colonnes en plus. La prévision n'entre pas dans la comptabilité générale, elle emploie bien le compte, mais n'utilise pas l'écriture digraphique.

Nous avons, au cours des débats, souligné les inconvénients de cette méthode qui, malgré son intérêt, ne peut apporter les renseignements désirés avec toute la célerité désirable.

Schématiquement, l'état de comparaisons, fourni périodiquement, avec plus ou moins de hâte se présentera ainsi :

Eléments	Dépenses		Ecarts	
	Budget	Réel	—	+
Matières premières	150.000	135.850	14.150	
Main d'oeuvre	178.500	188.100		9.600
Frais de Fabrication. . . .	126.000	142.500		16.500
	454.500	466.450	14.150	26.100
		11.950		11.950

Veut-on savoir maintenant pourquoi le coût des matières premières a diminué, pourquoi la main-d'oeuvre et les frais ont augmenté ?.

Une analyse rétrospective devient nécessaire. Il est impossible d'y échapper. Les documents devront être dépouillés mais au prix de quel travail et de quelles recherches. Si des complications se révèlent; fabrications multiples, articles ou comandes différents, modifications dans les prix, dans les quantités etc., etc., comment pourra-t-on en sortir? . . . Nous trouverons, dans les autres budgets, d'autres difficultés, et bien vite cette méthode, qui s'annonçait comme intéressante, ne sera plus aussi économique, ni aussi avantageuse, que l'on pouvait le supposer.

La méthode du contrôle budgétaire n'est en fait que l'histoire analytique des évènements passés; elle est séduisante pour les affaires travaillant normalement, ignorant les perturbations économiques; mais en face de valeurs changeantes, les avantages qu'elle pouvait offrir sont beaucoup moins certains. Les partisans de cette méthode l'ont si bien compris qu'ils ont envisagé des budgets ou prévisions „variables".

La méthode des écarts :

En préconisant la méthode des écarts, en l'utilisant nous avons voulu éliminer ce travail d'analyse „a posteriori" et obtenir un contrôle permanent et continu du rendement.

Il est possible sur tout document initial — facture de fournisseurs, débit de client etc., etc., de procéder, avant leur comptabilisation, à une classification, à un triage des données qui nous

intéressent. En effet voici une facture de fournisseur; nous pouvons la présenter sous cette forme:

Valeur standard . . .	Frs.	1.500
Ecart sur prix		300
Montant de la facture . .		1.800

nous journalisons cette facture ainsi:

Magasin	1.500	
Marchandises au prix standard		
Ecart sur prix	300	
à Fournisseurs		
(ou achats)		1.800

Bien plus si nous établissons un répertoire ou catalogue des standards, nous pourrons analyser, au fur et à mesure de leur arrivée, tel document comptable désiré.

De ce catalogue nous avons extrait les renseignements suivants:
Prix de revient unitaire d'un article X:

Matières premières 60 kgs. à 25	Frs.	1.500
Main d'oeuvre: 24 h. à 4.25.	Frs.	1.785
Frais de fabrication: 42 x 30	Frs.	1.260
	Frs.	4.545

D'autre part, l'analiyse prévue au départ, et les renseignements recueillis:

100 objets prévus — 95 objets fabriqués — fourniront toutes données pour leur enregistrement régulier au journal:

Fabrication (prix standard)	454.500	
Ecarts s/ prix matières premières.		18.525
Ecarts sur quantités matières première . . .	4.375	
Ecarts sur tarif main d'oeuvre	10.450	
Ecarts s/ temps main d'oeuvre.		850
Ecarts s/ budget frais de fabrication	16.500	
Total . . .	485.825	19.375
NET . . .	466.450	

Ainsi, dans la méthode du Controle Budgétaire, le prix de revient s'élevait à Frs. 466.450 et un seul compte „Fabrication", existait ; dans la „méthode des écarts", six comptes ont été ouverts que l'on peut grouper en un ou plusieurs comptes collectifs. Complication, objectera-t-on !... Pas le moins du monde, le travail s'effectuant au fur et à mesure de l'arrivée des documents.

L'avenir :

La technique du contrôle budgétaire et de la méthode des écarts pénètre dans les affaires.

Leurs principes peuvent ètre apliqués dans toutes les circonstances où les dépenses et le rendement sont en jeu ; mais *l'importance et le caractère de l'entreprise devront dicter la méthode d'application.*

Le comptable voit un champ vierge s'offrir à ses efforts. Neanmoins il ne devra jamais oublier que :

Le contrôle budgétaire est un travail d'analyse préventive s'apliquant à n'importe quelles données et permetant une comparaison „a posteriori" et extra-comptable ;

La Méthode des Ecarts est une analyse constante, permanente, immédiate et détaillée des réalisations par rapport aux prévisions techniques, permettant une comparaison immédiate comptable.

Envisagée du point de vue économique, la méthode des écarts est la seule qui permette une discrimination entre les dépenses de conjoncture, de capital (prix) et celles de rendement (quantité, efficience) et qui nous conduise vers une séparation nette entre les dépenses externes et les dépenses internes, données sur lesquelles les Schmalenbach, les Schmidt ont basé leurs théories.

G. COMMESNIL
Expert-Comptable
Bréveté par l'Etat

Încurajați și răspândiți Revista Generală de Comerț și Contabilitate, organ oficial de publicitate al Corpului Contabililor.

Să cucerim Comerțul

Stând de vorbă cu un coleg care a absolvit Școala Superioară de Comerț din București, acum 34 de ani, îmi spunea următoarele:

„Nici nu terminasem bine școala și începusem să urmăresc zilnic mica publicitate din Universul pentru a-mi găsi un post.

„Intr'o zi citesc: „Firma „O" are nevoe de un ajutor contabil.

„Imediat mă prezint.

„Fiind proaspăt eșit din școală, patronul reflectează asupra angajerei mele și iată ce îmi spune:

„Tinere, te angajez în următoarele condițiuni:

„D-ta, vei fi ocupat toată ziua în prăvălie, în calitate de vânzător. Te vei obișnui cu clientela și-ți vei câștiga modul de a servi, un lucru foarte important.

„Având oarecare școală, sigur că te vei evidenția. După ora 8*) seara vei merge în birou și vei începe să înregistrezi ce ai vândut în cursul zilei, ce s'a cumpărat și tot ce s'a angajat, ast-fel ca atunci când va veni contabilul, șeful D-tale, care este om pregătit și care este angajat cu ora, să găsească totul gata pentru a-ți face controlul.

„Cu câtă franceză și germană ai învățat vei face și corespondență, la început mai slab dar în câtva timp vei fi și corespondent apreciat.

„Seara la 9 mergi la masă și la 10 te înapoezi în odaia D-tale, care este lângă biroul contabilității. La ora $10^1/_2$ se închide poarta. Sâmbăta poți întârzia până la ora 12. Masa o vei lua la un birt la care te voi abona eu: ieftin și curat.

„Ce-ți dau în schimb?

„Iți dau 280 lei pe lună, din care 200 lei blocați la Casa de Depuneri, deci vei avea 2.400 lei anual economie, care în 8 ani cu dobândă compusă va ajunge la 30.000 lei. Eu îți voi ține la dispoziție livretul dela Casa de Depuneri. După cum vezi te consider angajat anual și dacă stai 8 ani la mine te alegi cu un capital de 30.000 lei, pe lângă care îți acord și eu un credit de 30.000 în mărfuri și îți garantez că vei deveni un bun negustor.

„Vei ști de toate: să vinzi, să cumperi, vei afla toate secretele comerțului și desigur vei străluci între comercianții de specialitate".

. . . . . .

*) Atunci se închideau magazinele la orele 8 seara.

„Dar de prisos să spun că nu am acceptat și azi regret".

Mi-a spus toate acestea cu un oftat prelung, la carea am adaugat și eu pe al meu.

Iată o problemă însemnată, pentru cucerirea comerțului nostru. Absolvenții Școalelor de Comerț, respectiv, ai Liceele Comerciale, nu pot îndeajuns să-și dea seama la o vârstă fragedă ce înseamnă comerțul.

Anual termină Liceele Comerciale un număr însemnat de absolvenți. Sunt prea puțini negustori români, însă, eșiți depe băncile școalelor comerciale. Incercăm să făcem o propunere pentru îndemnarea elementului cu studii comerciale către comert, propunere care natural, poate fi susceptibilă de modificări sau îmbunătățiri.

Ar trebui ca această *chestiune a formării viitorului negustor*, să intre în progamul nostru de Stat ca un punct important și urmărit cu interes și religiozitate, chiar de toți oamenii chemați la conducerea destinului Țării, nu numai la departamentele de specialitate, dar în orice instituție sau administrație care ar putea avea atingere cu negoțul. Pretutindeni e nevoe de oameni înțelegători ai acestui imperativ: **Cucerirrea Comerțului.**

Directorii Liceelor Comerciale, în consfătuire cu întreg Corpul Profesional, cu părinții elevilor și cu elevii însăși să caute *a descoperi* elementele tinere care ar avea înclinări către negoț, pe care să le recomande caselor comerciale după specialitatea ce vreau să îmbrățișeze fiecare sau la sorți.

Acești absolvenți să fie tratați cam în felul propunerii de mai sus, adică la început să fie vânzători, ajutori contabili și corespondenți, mai târziu voiajori, însărcinați cu desfacerea produselor și aprovizionarea magazinelor: să li se facă în diferite orașe câte un cămin cu internat și popotă, cu un regim sever.

Acestor absolvenți li se pot da în orele de seară (dela 8—10), chiar în cămin cunoștințe suplimentare pentru lărgirea orizontului comercial de către profesorii dela Academia Comercială sau chiar dela Universitate, de către conferențiari distinși, eventual cu proecțiuni cinematografice, astfel se va putea *stârni* interesul și dragostea pentru negoț.

Cu capitalul ce s'a putut strânge prin economiile forțate fructificate cu o dobândă excepțională (din care o parte s'ar putea socoti drept cheltueli de propagandă) de marile bănci solide, cu ajutorul creditelor ce vor putea obține personal dela casele unde

au lucrat sau dela alte case, se va mai putea adăoga creditele speciale acordate prin instituțiile mari bancare (chiar socotindu-le în parte ca jertfă națională dela început, fără bine înțeles a divulga această latură), prin încurajeri sau cel puțin o bună înțelegere, sau atențiune ce vor găsi la organele însărcinate cu acordarea sau lichidarea devizelor și contingentelor de import, prin preferințe ce li s'ar da la licitații pentru furnituri sau chiar prin unele avantajii fiscale, la început, printr'o propagandă și reclamă făcută în stil mare pentru ca toată lumea să ia cunoștință și să fie îndemnată a le da sprijin (așa cum face ziarul Neamul Românesc, prin publicarea unor liste de comercianți români), în sfârșit printr'un sprijin larg dat de întreaga suflare românească — *fără legi, fără multe regulamente, și fără multe dispoziții scrise* — ci numai printr'un consens general am putea ajunge la rezultate minunate și uimitoare.

Dar să nu așteptăm rezultatul într'un an sau doi și nici să disperăm sau să ne descurajem curând: să urmărim politica aceasta de *cucerire* a comerțului cu tenacitate și perseverență de sus și până jos și mai ales femeia română să înțeleagă că ea este factorul cel mai determinant, chiar în realizarea acestei politici. Dacă în decurs de 10 ani am vedea că am înfăptuit măcar un sfert din așteptările noastre să fim mulțumiți și să ne încordăm pentru o luptă nouă pe alți 10 ani.

Negustorul astfel prezentat va prevede toate elementele pentru a face cinste familiei și țării; el va avea în 8—10 ani, capital de cunoștințe și de numerar, va dobândii experiență complectă a specialității lui, va fi un factor economic de seamă, cu fond moral solid și va contribui la ridicarea breslei negustorilor alături de toate celelalte profesiuni.

Dr. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

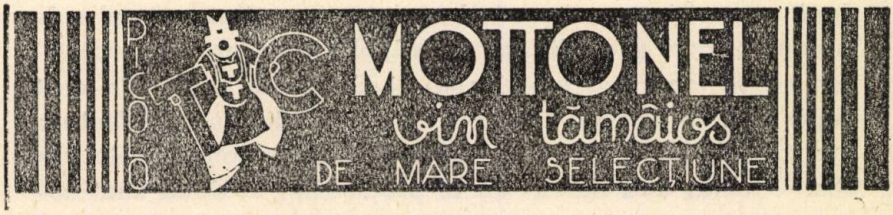

Teoria evaluării a Prof. Montgomery

Profesorul R. F. Montgomery de la Universitatea din Colombia, Președintele Asociației Experților Contabili Publici din America, este una din personalitățile cele mai de seamă ale științei și technicei contabile de azi.

Lucrarea sa **„Theory and Auditing Practice"**, care a apărat în nenumărate ediții, formează catechismul oricărui expert contabil din America și din Europa.

Personalitatea profesorului Montgomery este bine cunoscută țării noastre dela Congresele Internaționale ale experților contabili din Amsterdam, Londra și New-York, unde delegația română s'a bucurat de o deosebită primire din partea d-lui Montgomery, sub prezidența căruia s'a ținut Congresul.

In rapoartele pe care d-sa le-a prezentat Congreselor vorbind despre „Pregătirea și organizarea experților contabili", a avut cuvinte de laudă pentru Corpul nostru, care a fost dat ca exemplu în ce privește reglementarea profesiunei.

Față de locul ce prof. Montgomery îl ocupă în lumea științifică contabilă, credem interesant pentru cititorii noștri a expune teoriile sale cu privire la *estimația bunurilor la inventar*, mai ales că acestea prezintă unele particularități.

Principial profesorul american, ca cei mai mulți din colegii săi, adoptă teoria celui mai mic preț „cost or market, whichever is lower", însă aplică această teorie în funcție de conjunctură, pe care pune mare preț.

De aceea el admite câteva derogări de la această regulă, pe care nu o consideră atât de rigidă, ca alți autori influențați de dispozițiunile din codul de comerț german.

Profesorul Montgomery propune ca în epoci de conjunctură ascendentă să se facă evaluarea la prețul zilei, chiar dacă este mai mare, iar când conjuctura a atins punctul culminant, și deci prețurile au atins limite prea urcate, evaluarea să se facă sub prețul zilei și chiar sub prețul de cost după registre, formând rezerve din beneficii sau aplicând un preț fix stocului normal de mărfuri. Admite totuși prețul de cost — chiar mai ridicat decât prețul zilei — dacă sunt co-

menzi luate pe baza prețului ridicat și dacă există siguranță că aceste comenzi nu vor fi anulate.

Când conjuctura este în declin, estimațiunea se va face la prețurile mai scăzute ale pieții sau chiar sub aceste prețuri, spre a ține seamă de tendința spre scădere a prețurilor.

Dacă depresiunea a atins punctul culminat și se observă o tendință de reluare a activității, evaluarea se va face nu pe prețul zilei, ci pe prețul de înlocuire în viitor al produselor.

La această teorie, autorul adaugă corectivul că nu admite decât beneficii efectiv realizate; beneficii în perspectivă din operațiuni viitoare nu constitue pentru el un profit, ci trebue trecute într'un cont de rezervă, — principiu pe care de altfel îl susțin și reprezentanții științei contabile în România.

Teoria estimațiunei a profesoului Montgomery este foarte interesantă, însă în practică este greu de aplicat, cel puțin în țările în cari lipsesc mijloacele științifice, care să arate când o conjunctură este în ascedență, când merge spre depresiune, când s'a atins punctul culminat.

Estimațiunea are în aceste condiții un caracter și mai subiectiv ca până acum.

Pentru industrie, profesorul Montgomery aplică aceleași principii în ce privește produsul fabricat și produsele în fabricație.

Astfel el spune: „Când unele elemente ale produsului în fabricație scad sau technica duce la o scădere, trebue să se țină seamă de aceasta la inventariere".

In ce privește compunerea prețului de cost pentru inventariere, avem satisfacția să găsim în teoria prof. Montgomery o confirmare a punctului de vedere pe care l'a adoptat Consiliul Superior al Corpului nostru ș. a. :

„Dobânzile, cheltuelile administrative și cheltuelile de vânzare nu fac parte din costul producției și deaceea nu trebue incluse în prețul de inventariere".

El admite o singură excepție ș. a., pentru investiții făcute dintr'un împrumut pe termen lung luat în acest scop.

Pentru asemenea investiții dobânda pe timpul construcției se adaugă la valoare investițiilor.

Când investițiile încep să fie utilizate, se aplică regula generală de mai sus.

Profesorul american este asemenea contra practicei adoptate de unele întreprinderi de a se adăoga la construcțiile în curs o cotă parte din cheltuelile generale de administrație.

In ce privește participațiunile, prof. Montgomery este de acord cu noua reglementare din Germania, după care efectele din participații se evaluează după costul lor, afară de cazul când lipsa de rentabilitate sau alte motive nu fac necesară o amortizare.

Caracterul de participație se cunoaște după scopul, cu care au fost cumpărate.

* * *

Acestea sunt în linii generale, teoriile, cu privire la estimație pe care profesorul Montgomery le recomandă experților contabili și discipolilor săi.

Unele din aceste teorii au fost admise de marile organe reprezentative ale comerțului și industriei și de oficialitate prin dispozițiunile ce le-au luat cu privire la întocmirea bilanțurilor pentru unele întreprinderi cu caracter de utilitate publică (companii de căi ferate, telefoane, electricitate, etc.)

Dr. V. M. IOACHIM

«MICA» SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ MINIERĂ
CAPITAL SOCIAL LEI 140.000.000
REZERVE LEI 31.793.705
BUCUREȘTI III. — STRADA B. MUSSOLINI Nr. 36—38

MINELE DE AUR: Ruda 12 Apostoli, Brad, Stănija.
MINELE DE CĂRBUNI: Țebea.
CARIERELE: Albești și Mateiași (Muscel).

Face orice afaceri miniere. — Expertize și analize în laboratorii proprii.

A existat contabilitatea publică la chinezi și indieni?

Popoarele antice nu ne-au lăsat nici o operă specială cu privire la știința contabilității, dar din monumentele lăsate, din legiuirile lor și din aplicațiunile la realitățile vieții, a rezultat că ținerea socotelilor a însoțit totdeauna operile celor chemați a guverna popoarele. Intre cercetătorii moderni cari s'au ocupat cu studiul contabilității publice la popoarele antice citām pe Elie Rossi Passavanti (La contabilita di stato nella storia), pe R. Grousset (Histoire de la civilisation antique Chine, Japon) și pe J. Tontain (L'économie antique).

Aceștia ne înfățișează aspectul sub care se prezintă contabilitatea publică în antichitate.

Pe baza isvoarelor care le avem, vom analiza pe cât este posibil cum a fost reprezentată contabilitatea în vechime la primele popoare.

Vom începe cu cel mai vechi popor.

CHINA ANTICA

Una din țările care au cunoscut o civilizație înaintată, cu mult timp înaintea civilizației grecești și romane, a fost China.

Confucius, căruia Chinezii-i spun cel Înțelept, începe istoria Chinei dela 2356 înainte de Hristos.

Din „Cartea genezei Chinezilor antici", se poate vedea gradul de civiilzație la care ajunseseră ei. Cartea aceasta descrie epocile de desvoltare ale omenirei.

Epoca acelora care merg în cete;

Epoca oamenilor cari aleargă mereu;

Epoca oamenilor cari au locuit anumite regiuni;

Epoca conducerii mulțimilor de către oamenii inteligenți, numită epoca conducerii;

Epoca familiilor în relații de prietenie;

In aceste timpuri se născu un om de geniu numit **Suilen-Shi** care-i învață să aprindă focul, să coacă mâncarea

și se inventă frânghia cu sforicele și noduri pentru stabilirea evenimentelor.

Regele fu numit de popoarele pământului **Suveranul Ceresc.** Urmașul său, numit **Suveran omenesc** împărți poporul în 4 clase. Apoi după Suveranul pământesc urmă **Maestrul Cerurilor** care observând mișcarea aștrilor dete calendarul.

II. Economia publică a Chinei în prima sa epocă istorică. Secolul XXIII înainte de Hristos.

Discipolii lui Confucius vre'o 70 numiți **„Li-Ki"** au făcut o culegere de uzuri și obiceiuri chineze începând dela 2205 în. Hr. Acestea sunt rezultatele unor experiențe milenare.

Despre vârsta omului **„Li-Ki"** spune : Omul la 10 ani e numit **Jiu,** adică tânăr și e dat la învățătură ; la 20 **Ioh,** sau **slab ;** la 30, **Chwang** sau **viguros** și formează familii ; la 40, **K'iang,** adică puternic, etc.

Suveranul alege **șase** șefi supremi : Marele **superitendent general, Marele Preot, Marele Cronicar, Marele Judecător, Marele Ghicitor,** etc.

Acești șase Conducători erau în fruntea a **șase** Depozite ale Imperiului, care centraliza impozitele plătite în natură ale terenurilor, pomilor și pădurilor, apelor, sculelor, metalelor, etc.

Administratorii purtau diferite numiri astfel : **Se-Tu** pentru impozitul financiar ; **Se-Mu,** pentru impozitul pe păduri ; **Se-Knei,** pentru impozitul pe apele lacurilor și fluviilor ; **Se-Tsao,** pentru impozitul pe pășuni ; **Se-Ki,** pentru impozitul pe mărfuri.

Produsul marilor depozite era tributul dat Suveranului sub denumirea de **omagiu sau dar.**

Civilizația și bogăția Chinei se baza pe agricultură ale cărei inaugurări și încheeri anuale se făceau cu mare solemnitate.

In veacul **XXII în. Hr.,** sub dinastia **Hia,** fiecare cap de familie avea o bucată de pământ suficientă pentru întreținerea familiei lui, din a cărei produs era obligat să dea o zecime Suveranului.

Sub dinastia următoare s'a modificat astfel repartiția : fiecărui grup de 8 familii i se dădeau 9 moșii din care 8 erau cultivate de fiecare familie câte una în parte, iar a

noua era cultivată în comun, produsul ei trecând în întregime **Statului.**

Din documentele descoperite prin 1898 dela curtea Suveranului **Chon** reese că în fruntea administrației statului era un Prim Ministru, apoi Ministru al Agriculturii, Cultelor, Justiției, Războiu și Lucrări Publice.

Suveranul se îngrija de soarta poporului său astfel :

Un ordin de al Suveranului din secolul **VII, în. de Hr.,** dispunea ca să se depoziteze în tezaurul statului 1000 de monete de fiecare cetățean chinez, deoarece se calculase că atâta ar fi fost necesar pentru un an fiecărui cetățean, în caz de foamete sau de război.

INDIA ANTICA

Prin bogățiile sale fabuloase și de tot felul, India a atras întotdeauna atenția cuceritorilor și a aventurierilor. Cesar pregătise o expediție de cucerire a țărei perlelor. Dar nici până astăzi nu se poate ști și nu s'a știut niciodată precis istoria Indiei. Documentele pe care le avem astăzi fiind scrise în vagul poetic nu se pot da nimic precis. Până și atât de prozaice impozite Indienii le-au descris poetic : „Precum lipitoarea, vițelul, albina sug hrana lor puțin câte puțin, tot așa suveranul, puțin câte puțin, trebue constant să încaseze impozitele regatului său".

Codul lui Manù. Regulele pentru administrarea Statului. Funcționarii, tributurile, controlurile

In ceea ce privește regulele pe care trebue să le observe Suveranul, codul lui Manù spune :

„Suveranul trebue să numească șapte sau opt miniștri. Cu aceștia va examina mereu chestiunile obișnuite de pace sau războiu, **situația regatului, veniturile,** siguranța regatului și a supușilor săi și consolidarea proprietăților dobânidte. Trebue să-și aleagă alți miniștri cinstiți, experimentați, hotărâți, credincioși, bravi în adunarea impozitelor.

„Impozitul anual să-l ceară țării prin persoane de încredere ; în raporturile sale trebue să respecte legea și să se comporte ca un tată de familie.

„Să aleagă diferiți inspectori inteligenți pentru fecare

ramură, însărcinându-i să supravegheze toatae faptele persoanelor care tratează afacerile lui".

Apoi stabilește organele de conducere administrativă : câte un șef pentru fiecare sat (borgo) altul pentru zece sate, altul pentru douăzeci, altul peste o sută de sate și unul pentru o mie, stabilind raporturi erarhice între acești conducători.

„Din lucrurile ce trebue să fie date zilnic de locuitori regelui, adică alimente, băuturi, combustibil, etc., capul satului va prelua cele necesare întreținerii lui".

„Capul (șeful) a zece sate va avea o cantitate numită **Koula** ca parte a sa ; șeful a douăzeci de sate va avea cinci Koula ; cel a o sută de sate va avea venitul unui sat întreg ; și cel a o mie venitul unui oraș".

„Afacerile comunității acestor sate, precum și afacerile particulare ale administratorilor vor fi controlate de un alt ministru de al regelui".

„Regele alege pentru fiecare oraș un administrator general, de rang înalt".

Regele prin organele sale de control supraveghează activitatea adiministratorilor și apără populația de abuzurile acestora. Prevede confiscarea și vânzarea la licitație a bunurilor funcționarilor necinstiți.

Taxele ce se încasau de la negustori erau percepute ținând seama de prețul de cost și de vânzare, lungimea călătoriei, spezele accesorii pentru hrană cum și sumele cheltuite cu asigurarea mărfurilor.

După o examinare matură regele trebue să stabilească întotdeauna în regatul său astfel impozitele încât el însuși și colaboratorii săi să fie avantajați".

Prevede cota tributului pe bunuri ex. : a 50-a parte din vite, a 8-a din aur, a 12-a din cereale, etc. **Casta Brahminilor** și a **războinicilor** era scutită de impozite. Celelalte clase suportau toate impozitele.

Tributurile încasate de șeful fiecărei comunități treceau pe la diferiți șefi până la șeful celor o mie de comunități, care le vărsa tezaurului regal. Impozitele erau încasate de funcționari speciali ajutați de vameși.

Iată cum descrie **Strabon** funcțiunea și funcționarea inspectorilor în India :

„Sunt inspectori cu însărcinarea de a observa mersul politic și administrativ și a raporta totul în secret suveranului" .

Alți funcționari sunt în fruntea administrării rocoltelor (agricultură și domenii); alții în fruntea orașelor, alții ai armatei. Primii au grijă de fluvii, măsoară câmpiile, supraveghează justa distribuire a apei canalurilor derivând din fluvii. Supraveghează pe vânători; adună impozitele, fac șosele, etc.

In fruntea fiecărui oraș sunt comitete sau colegii de funcționari compuse din șase persoane fiecare.

Primul inspectează tot ceeace privește arta.

Al doilea primește pe străini și se îngrijește de toate cele necesare lor .

Al treilea ține registrul nașterilor și a decesurilor.

Al patrulea se ocupă de vânzătorii detailiști, controlează măsurile și greutățile; reglementează vânzarea produselor alimentare anunțând prin semnale ora târgului; nu permite unui negustor să vândă două feluri de marfă dacă nu plătește de două ori tributul.

Al cincilea prezidează vânzarea obiectelor de artă.

Al șaselea încasează zeciuiala și pedepsește cu moartea pe fraudatori.

Moneta de aur sau de argint indiană pare să fi existat înainte de secolul X în. de Hr.

O contabilitate publică mai desvoltată și în acelaș timp după anumite reguli o găsim la **Caldeeni** și **Asirieni,** — de care ne vom ocupa într'un articol viitor.

Dr. ION I. MĂRCULESCU
Directorul liceuiui comercial Marele Voevod Mihai din București

Impunerea sucursalelor

In administrarea impozitului prevăzut de art. 30 l. c. d. este încă destul de controversat **Regimul fiscal al sucursalelor.** Intr'un număr precedent al revistei, un domn expert contabil *) pune problema pentru sucursalele societăților anonime, socotind că pentru acestea nu este locul a se stabili impuneri diferite de ale centralelor, chiar în cazul când s'ar socoti, aceste sucursale, drept întreprinderi *noui.*

Vom încerca să cuprindem și să lămurim aici, regimul de impunere a sucursalelor, nu numai ale societăților anonime, ci și ale celorlalte soiuri de societăți și ale firmelor individuale.

Poate fi socotită sucursala drept o întreprindere nouă?

Din punct de vedere *juridic,* sucursala, indiferent de momentul creerii ei, nu poate fi socotită întreprindere nouă, față de centrală, ci mai curând ca o extindere a afacerilor întreprinderii preexistente. Sucursala nu are o ființă juridică aparte, ci se leagă din acest punct de vedere, organic și indisolubil de întregul întreprinderii. Astfel nu se poate vorbi de responsabilitate comercială circumcisă numai la o sucursală a întreprinderii, sau de starea de faliment a sucursalei, fără ca, în această stare, să nu fie atrasă întreprinderea în totalul ei.

Din punct de vedere *economic* însă, sucursala prezintă o serie de elemente ce tind a reprezenta această sucursală ca o *întreprindere nouă,* față de *întreprinderea centrală.*

De fapt, noi suferim aici de o lacună a terminologiei științei privat-economice.

Nu putem diferenția terminologic, nu putem denumi cu termeni distincți, *întreprinderea în totalul ei* și *celulele* componente.

Am fi putut căpăta astfel convingerea netă că l. c. d. nu privește întreprinderea ca entitate juridică, ci aceste celule componente, ca generatoare permanente de venituri impozabile. Confuzia provine dela împrejurarea că se denumește „întreprindere" atât întreprinderea ca un tot juridic, cât și fiecare celulă componentă.

Sucursala este, din punct de vedere economic, mai curând o

*) Blumenfeld S. M.: Impunerea sucursalelor societățiior anonime No. 11 din 1937, p. 566.

întreprindere nouă decât o extensiune de afaceri. Extensiunea de afaceri, în sensul strâns care trebueşte avut în vedere când aplicăm dispoziţiile l. c. d., este acea creştere a volumului afacerilor care se produce de o manieră neîntreruptă, fără salturi sensibile.

Ori, crearea unei sucursale nu se mai integrează în acea înlănţuită, continuă şi oarecum uniformă extindere a volumului afacerilor, ci echivalează cu *o nouă îmbinare* de mijloace, similară îmbinării de mijloace, iniţială, în scopul cuceririi unui nou domeniu economic.

Sucursala are, *din punct de vedere economic*, elemente de fntreprindere distincte de cele ale centralei.

Elemente ca cel al *riscului*, sau al *rezultatelor* evoluează, în principiu, independent de riscurile şi rezultatele restului întreprinderii.

Tocmai pentru motivul că sucursala este generatoare de rezultate distincte şi independente de rezultatele restului întreprinderii, legea contribuţiunilor directe nu poate ignora existenţa lor şi în consecinţă le tratează distinct de întregul întreprinderii.

Aceasta în principiu, pentru că, după câte vom vedea, legea contribuţiunilor directe nu susţine întotdeauna, prin textele sale, această construcţiune logică.

Inainte de a trece la analiza textelor să reamintim aici câteva din principiile fundamentale ale legii contribuţiunilor directe.

Legea contribuţiunilor directe pune principiul impunerii *oricărui venit cert*, precum şi impunerea unor venituri prezumate, acolo unde textele prezumă acest venit (art. 23, art. 39, art. . . . etc.).

Pentru impozitul prevăzut de art. 30 l. c. d. (impozitul comercial), venitul impozabil este cel realizat în *anul precedent* celui de impunere, cu excepţia întreprinderii noui creiate, care în conformitate cu art. 92 combinat cu art. 41 se impun anticipat din chiar momentul creerii lor, pe baza unui venit prezumat stabilit în conformitate cu art. 39 alin. b. (prin *apreciere* şi comparaţie).

In principiu, impozitul prevăzut de art. 30, se aşează la locul unde se exercită întreprinderea, sau în caz că întreprinderea se exercită în mai multe locuri, impunerea se aşează într'un singur loc şi anume acolo unde se exercită principala activitate a întreprinderii, sau la sediul ei social. Acestui principiu urmează să i se aducă restrângerile ce decurg din cele două principii de mai sus şi în special cel enunţat de art. 92 lit. b.

Cu alte cuvinte impozitul se așează într'un singur loc pentru toate exercitările, afară de când este vorba de o nouă exercitare începută (o nouă sucursală), în care caz urmează a se aplica disp. art. 92 și 41. Aceasta ca o consecință a demonstrațiunei noastre că, pentru legea contribuțiunilor directe cel puțin, sucursala nou creată cată a fi considerată ca o întreprindnre nouă *(ca un comerț nou)*.

Jurisprudența tinde deasemenea să creeze un statut legal pentru sucursale, independent de al centralelor respective, ceeace, în ultimă analiză, este o consacrare a principiului că sucursala este oarecum un comerț, o activitate destinată în totalul activității unei întreprinderi.

Așa, în sensul obligativității ținerii registrelor de către sucursale (deși codul comercial nu cere acest lucru în mod expres) sunt unele decizii ale Curții de Casație.

„Obligațiunea pusă comercianților prin art. 22 cod. com. de a ține registre pentru stabilimentele lor comerciale, se aplică nu numai pentru stabilimentele principale ale comercianților *ci și peutru sucursale*" (dec. C. Cas. I Nr. 378/903, comentate de Stelian Ionescu și Laurențiu Preuțescu în al lor cod comercial adnotat, p. 45).

„Sunt unele întreprinderi cari au sucursale, unde fac operațiuni ca și la centrală. Aceste sucursale *trebue să aibă contabilitate aparte*, ținând o serie de registre separate la sediul central" (Aceiaș decizie comentată de A. B. Plopul în Codul Timbrului p. 51 sub No. 123".

„Un comerciant trebue să aibă registrele prevăzute de art. 22 din codul comercial, nu numai pentru stabilimentul comercial, principal, dintr'o localitate, ci și pentru stabilimentele secundare, sucursale, din alte localități.

Că aceasta rezultă din firea lucrurilor și nu se poate zice că s'a satisfăcut această prescripție a legii prin faptul înscrierii registrelor stabilimentului principal al faptelor privitoare la sucursale fiindcă e cu neputință a se ține registrul jurnal și registrul copier într'o localitate și pentru stabilimentele sucursale ce comerciantul ar avea în alte localități. (Dec. C. Cas. din 17. I. 1900, citată de N. K. Constantinescu, în lucrarea sa „Registrele de Contabilitate").

Iar în sensul definirii sucursalei ca un comerț nou:

„Sucursalelor li se face impunerea separată pentru primul an

de funcționare conf. art. 92 l. c. d. și numai pentru anii următori se înglobează impunerea împreună cu a centralei conf. art 37 din lege, întrucât în această privință nu este vorba de o extindere a operațiunilor ci de un comerț, industrie, sau profesie, nou înființate și care se impun conf. cu art. 92 „(C. A. B. S. 4 Dec. 146/936 publicată la F. P. 17/18 936).

„Impunerea sucursalelor la sediul principal al întreprinderii se aplică numai pentru anii următori, iar nu și pentru primul an când impunerea la sediul principal a fost și când sucursala nou înființată urmează a fi impusă *ca orice întreprindere comercială nou creată*". (Aceiași decizie în Revista Trib. Fin. No. 47/936)

In lumina celor mai sus expuse să încercăm să arătăm, în mod schematic care este regimul de impunere a sucursalelor diferitelor feluri de întreprinderi (firme particulare sau societăți pe acțiuni).

1. Sucursalele firmelor particulare (firme individuale, soc. în nume colectiv și în comandită simplă);

a) Când sucursala se înființează *deodată cu centrala*, impunerea sucursalelor se face separat. Impunerea sucursalelor se poate face prin același proces verbal prin care se face impunerea centralei, însă *trebuește să cuprindă veniturile stabilite distinct pentru fiecare sucursală.*

b) Când sucursala se crează ulterior înființărei centralei, sucursala se impune, pentru primul an, ca o întreprindere separată, *prin apreciere și comparație.* Pentru anii următori este de făcut o distincție. Dacă centrala a fost impusă după registre regulat ținute și în registrele centralei au fost înglobate și operațiunile sucursalei, nu mai este cazul a se face impunere separată pentru sucursală.

In cazul când centrala este impusă prin respingerea registrelor, atât centrala cât și sucursalele pot fi impuse prin unul și același proces verbal, dar în interiorul procesului verbal este de rigoare a se arăta la cât s'a apreciat venitul centralei și al fiecărei sucursale, în parte.

c) Când o sucursală se desființează, urmează să se dea la scădere cu începere din prima zi a lunei următoare înregistrării declarației, în cazul când această sucursală *se găsea impusă separat*, sau cu un venit *apreciat dinstinct* în procesul verbal de impunere.

2. Sucursalele *societăților pe acțiuni*:

Când sucursalele se înființează deodată cu centrala, impunerea se face separat. Impunerea sucursalelor se poate face prin acelaș proces verbal, prin care se îace impunerea centralei; însă trebuește să cuprindă veniturile stabilite distinct pentru fiecare sucursală. Această modalitate de impunere se repetă în fiecare an până ce societatea respectivă publică bilanțul și se efectuiază impunerea definitivă. Impnnerea definitivă se face pentru întreaga întreprindere, procedându-se la compensarea prevăzută de art. 41 pentru toate impozitele stabilite atât centralei cât și sucursalelor.

d) Când sucursalele se înființează ulterior impunerii definitive a societății, sucursalele urmează deasemenea a fi impuse separat de centrală.

Deoarece, în această privință, sunt păreri și chiar jurisprudențe contrarii, vom căuta a arăta pentru ce noi suntem de părere ca sucursalelele societăților anonime sunt impozabile, separat, din momentul înființării lor.

Am văzut că art. *92 lit. b.* cere impunerea oricărui comerț nou din chiar momentul înființărei lui, deși principal veniturile comerciale se impun abia în anul financiar următor celui în care s'au produs.

Chiar excepția ceeace se cere pentru societățile anonime de a fi impuse abia la încheerea primului bilanț a fost înlăturată prin dispozițiile penultimului aliniat al art. 41 l. c. d.

Ori, după cum am arătat mai sus, sucursalele au caracterul unui *comerț nou*. Ele cată a fi impuse din chiar momentul creerii lor, impunerea având pentru sucursalele societăților anonime un caracter provizoriu, până la încheerea primului bilanț care să închidă și operațiunile sucursalei respective. La încheerea primului bilanț se va proceda la compensarea *diferenței* astfel cum arată art. 41.

S'ar părea că dacă se procedează la impunerea unei atare sucursale, din chiar momentul creerii ei, deci deosebit de impunerea centralei, s'ar provoca o *dublă impunere* și că dacă s'ar proceda, din contră, la neimpunerea ei până la încheerea primului bilanț în care să fie cuprinse operațiunile acelei sucursale, nu s'ar provoca nici o pierdere pentru fisc. Aceste păreri sunt exprimate și în articolul de specialitate de care vorbeam mai sus.

Noi, însă, diferim de părerile acestea. Nu poate să fie o dublă impunere, în cazul impunerii separate a sucursalei, din chiar mo-

mentul înființării ei, după cum nu poate fi vorba de o dublă impunere a unei societăți anonime impusă provizoriu din chiar ziua înființării și impusă definitiv atât pe anul prim cât și pe anul următor pe baza acelorași venituri indicate de contul de *Profit și Pierdere* anexat primului bilanț încheiat. Nu poate fi vorba de o dublă impunere pentru că la societățile anonime se compensează impozitele cuvenite primului an de exercitare cu impozitele stabilite pe baza ultimului bilanț în existența acelei soc. anonime. Deasemenea nu poate fi loc pentru o impunere dublă la o sucursală care se impune separat de centrală pentru primul an al existenței acesteia, pentru ca, tot ca și în cazul societăților anonime, impozitele stabilite pentru primul an urmează a se compensa cu impozitele ce s'ar stabili pentru veniturile ultimului an de exercitare al sucursalei respective.

Dacă s'ar lăsa neimpusă acea sucursală, natural că nu ar mai fi cazul unei compensări cu impozitele cuvenite ultimului an de exercitare, aceste impozite urmând să fie încasate integral. Aparent, atât într'un caz cât și într'altul fiscul ar încasa aceleași impozite totale.

Nu ar fi nicio perdere pentru fisc!

Și totuși după cel de al doilea sistem, care dealtfel nu este cel legal, fiscul ar avea unele prejudicii.

Fiscului nu-i îi este indiferent dacă impozitele le încasează imediat sau mai târziu. După părerea celor cari susțin neimpozabilitatea sucursalelor soc. anonime în primul an, impozitele cuvenite acestor sucursale ar începe a fi plătite abia în al doilea an, urmându-se până în anul următor desființării sucursalei.

In spiritul legei, însă, impozabilitatea sucursalei ar începe odată cu înființarea ei și ar sfârși odată cu desființarea ei, *prin efectul compensării prevăzută de art. 41 l. c. d.*

Prin aceasta fiscul ar încasa cu un an mai devreme drepturile sale, ceiace nu-i este indiferent.

c) In cazul desființării unei sucursale a unei societăți anonime. Dacă admitem cele de mai sus, urmează în mod logic ca dacă se desființează o sucursală a unei societăți anonime, creată după impunerea definitivă a centralei și în consecință impusă, pe primul an, separat, să se facă compensarea impozitelor ce ar reveni acestei sucursale pe baza ultimului bilanț de exercitare, cu impozitele plătite pe primul an.

Pentru sucursalele cari se impun prin apreciere în cazul lipsei

sau respingerii registrelor, această operațiune e ușoară. Mai dificilă apare stabilirea venitului respectiv în cazul stabilirii unui bilanț și cont de Profit și Pierdere pe întreaga întreprindere.

Pentru sucursalele care se creează înainte de impunerea definitivă a centralei și cari în consecință se impun din momentul creerii lor, este de urmat aceeaș procedură.

3. Mai este de analizat încă problema înființării și desființări sucursalei unei întreprinderi clasificate.

Sucursala urmează a se impune în mod separat, în conformitate cu art. 41 și 39 lit. b. l. c. d. pe primul an, fără să se schimbe clasificarea. In cazul în care clasificarea a expirat și urmează a se face o nouă impunere sau clasificare concomitentă cu impunerea sucursalei, noi credem că și în acest caz sucursala se va impune separat independent de impunerea sau clasificarea centralei.

In al doilea an al existenței sucursalei, urmând ca aceasta să fie impusă odată cu centrala, clasificată, se va întrerupe clasificarea acesteia dacă nu expira în acel moment, reclasificându-se, sau impunându-se prin comisie specială.

b) In cazul desființării unei sucursale a unei întreprinderi clasificate, este cazul modificării acelei clasificări, examinându-se din nou venitul impozabil și al situației de fapt a întreprinderii în urma dispariției acestei sucursale.

STELIAN POPESCU
Inspector special de finanțe

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. — Transmisiuni Moderne. — Injectoare de ars Păcură. — Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru, 3
Motoare «DEUTZ», Mașini-Unelte, Scule, Pompe, etc.

Anul petrolifer 1937

Din cele 2.146 sonde și puțuri aflate în producție la finele anului 1937, s'au extras în total o cantitate de cca 7.147.500 tone țiței, deci un minus de peste 1.500.000 tone, cca 18%, procent cu care a descrescut și exportul nostru de produse petrolifere.

Am susținut în No. 9 din anul 1937 al Revistei Generale de Comerț și Contabilitate că nu este exclus ca până la sfârșitul anului să fim întrecuți și de Indiile Olandeze sau Mexic, a căror producție se apropie de 600.000 tone, media lunară a producției petrolului românesc.

In adevăr după datele statistice ale revistei de specialitate „Moniteur du Pétrole Roumain", România nu mai ocupă decât rangul VI, între țările producătoare de petrol, având un procent de abia 2,57% din producția mondială.

In luna Octomvrie 1937 producția Mexicului a fost de 599.101 tone, pe când România a scăzut la 590.875 tone.

In schimb producțiunea Statelor Unite a crescut cu cca 25.000.000 tone, adică exact producțiunea Venezuelei în anul 1937, care în lunile August și Septembrie acelaș an, contează ca a doua țară producătoare de petrol din lume, având o medie lunară de peste 2.400.000 tone.

Nu credem că și în anul 1938 să poată întrece U.R.S.S. deoarece în jurul Mării Caspice și în Urali, se găsesc rezerve imense de petrol, însumând aproape 4 miliarde tone și care pot ajunge peste 130 ani.

Venezuela nu mai are petrol decât pentru 9 ani, Statele 12 ani, Iran 25 ani, Irak 93 ani, Mexic 8 ani și România 12 ani.

Dacă producția anuală a acestor state va crește și alte rezerve nu se vor mai descoperi, nu este exclus ca numărul anilor prevăzuți mai sus, să se mai micșoreze.

Exploatarea petrolului nostru nu s'a făcut în mod rațional și după cum se știe până în anii trecuți se risipea odată cu extragerea țițeiului, o altă bogăție, poate chiar mai importantă, GAZELE.

Nu vreau să insist asupra faptului că trebuiau captate

în întregime și industrializate. Vreau să atrag încă odată atențiunea societăților noastre, **până nu este prea** târziu, că aceste gaze, atât de prețioase la extragerea țițeiului, trebuesc comprimate și injectate din nou în zăcământ, în scopul restabilirii presiunei subterane, chiar dacă pentru aceasta sunt necesare conducte sau noui sonde, în regiunile bogate în gaze (Aricești, Boldești) etc.

Cu sistemul acesta s'ar da o viață nouă vechilor șantiere Moreni, Runcu, Bușteneri și chiar celor mai recente a căror faimă a fost de scurtă durată : Bucșani, Viforâta, Răsvad etc.

Chiar dacă se vor descoperi zăcăminte noui, fie în Moldova (în județul Bacău), fie în Muntenia (în jud. Buzău sau Muscel), fie în Transilvania, exploatarea viitoare trebue să se facă pe întinderi mai mari și cât mai sistematic, exemplu concludent îl avem în convenția Soc. Astra Română și Româna Americană, pentru exploatarea regiunii Boldești.

Este drept ca naționalizarea subsolului să se facă cu rezerva drepturilor câștigate dar pe lângă fixarea normelor de exploatare, rafinare și comercializare a petrolului, grija cea mare a legiuitorului trebue să fie **conservarea cât mai îndelungată a zăcămintelor existente** și încurajarea punerii în valoare a cât mai multor regiuni presupuse petrolifere (jud. R.-Vâlcea, Mușcel, etc.).

Aceasta cu atât mai mult cu cât observăm că societățile românești au forat peste 390.000 metri liniari în 1937, dar au obținut mai puțin petrol, ca în anul precedent.

Iată care este situația lor, începând cu cele cu capital strein :

Astra Română dela 1.896.740 tone în 1936, scade la 1.645.000 tone în anul 1937, **Steaua Română** dela 1.510.000 tone scade la 945.000 tone.

Concordia dela 1.193.000 ajunge la abia 912.000, **Columbia** dela 727.500 la 430.000 tone, **Prahova** de la 400.000 tone în declin la 335.000 tone.

Excepție face numai Soc. Română Americană, care datorită sondelor norocoase, dela Moreni, Ghirdoveni și Boldești, înregistrează un spor de peste 130.000 tone.

In schimb societățile cu capital național stau mult mai bine.

Este drept că producția Creditului Minier a scăzut ușor de la 498.000 tone la 482.300 tone în anul 1937, dar față de rezultatele sondelor din Bana, Moreni și Ceptura, precum și din noul șantier Plavia, începutul anului 1938 este foarte promițător.

Mai notăm Soc. I. R. D. P., a cărei producție se urcă de la 130.000 la 143.000 tone, cu tendința și mai accentuată de creștere față de producția importantă a sondelor din regiunea „Valea Costei" și Piscuri-Moreni apoi grupul Soc. Petrolul Românesc, cu o producție de 130.000 tone dela 118.500 tone în anul 1936.

Anul 1938 sperăm să însemne oprirea declinului producției petrolifere a României și cu mai mult noroc ca la Țintea ori Liliești, amintim tuturor societăților românești, vechiul dicton o sondă **bună plătește zece rele.**

DEMETRU RĂDULESCU

SULZER FRERES

Uzine în Winterthur (ELVEȚIA)

BUCUREȘTI III
Str. D. A. Sturdza, 17

Motoare Diesel dela 25 până la 20.000 C. P. — Locomotive Diesel — Automotoare Diesel — Mașini cu aburi — Cazane cu aburi de orice fel — Turbine cu aburi — Pompe Centrifugale — Pompe de foraj — Ventilatoare — Mașini frigorifere — Fabrici de ghiață — Abatoare — Incălziri centrale de toate sistemele — Instalațiuni de ars păcură, de uscătorie, de condiționare a aerului — Instalațiuni sanitare moderne —

O nedreptate

Din cauza unei impreciziuni, a legii de organizare a învățământului comercial din 1936 seriile de absolvenți a Șc. Superioare de Comerț, anterioare promulgării legii se văd nedreptățite prin faptul că li se cere la înscriere în Academia Comercială bacalaureatul comercial.

O lege nu poate avea efect retroactiv. Aceasta este un principiu sfânt în drept.

Academia Comercială este îndreptățită să ceară la înscrierea studenților, bacalaureatul comercial, dacă la data când au absolvit, acest bacalaureat era cerut de legea în vigoare. Dar vechilor absolvenți ai școlilor superioare de comerț, pentru faptul că au întârziat înscrierea în Academia Comercială din diferite motive (serviciul militar, situația materială, etc.) nu li se poate pretinde ceiace după legile în vigoare la data absolvirii nu constituia o condiție „sine qua non".

Credem că această categorie de absolvenți nu va fi pusă într'o situație de nedreptățire și că onor Ministerul Educației Naționale dacă chiar nu le va recunoaște drepturile până la epuizarea vechilor serii de absolvenți, cel puțin le va da un termen înăuntru căruia să-și poată valorifica drepturile lor. Ori câte înlesniri li se vor da, de sigur, nu se vor înscrie toți.

18 Martie 1938

DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

CITIȚI ȘI RĂSPÂNDIȚI

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

Recenzii

Tratat de contabilitate agricolă de *Prof. Ion I. Ghelasse.* — În editura Lupta Economică—Enciclopedia Contabilă de sub direcțiunea d-lui I. Botez. București 1937. — În prefață d-l Prof. Cardaș dela Univ. Iași spune: „In lupta pentru organizarea rațională a agriculturii și contra risipei de orice fel, contabilitatea este o armă neprețuită, ea raționalizează producția și organizează comercializarea acestei producții, stabilind elementul cost într'o economie agricolă". . .

D-l Prof. Ghelasse ne prezintă o lucrare concepută după un plan distinct, împărțită pe capitole și fiecare capitol constitue un aport nou pentru literatura agricolă românească.

D-sa, începe prin descrierea evoluției istorice a contabilității în agricultură și îl preocupă în capitolele ce urmează aplicarea contabilității ca mijloc de raționalizarea exploatării agricole, ca un îndreptar al conducerii prin urmărirea continuă a prețului de cost și ca o metodă de a ne da seama prin date statistice de mersul și evoluția întreprinderii agricole.

D-sa recomandă întrebuințarea contabilității în partidă dublă și în clasificarea conturilor ține seama de necesitatea de a cunoaște precis veniturile și cheltuelile și a le putea repartiza asupra diferitelor culturi, precum și a ne da seama de investiții.

Numeroasele exemple de registre, foi de plată și situațiuni dau lucrării o valoare practică și o posibilitate de aplicare a indicațiunilor preconizate.

Pentru țara noastră unde avem foarte multe exploatări mici ar fi foarte interesant a ne da tabele model, foarte simple în care micul agricultor să-și poată însemna după știința sa toate datele necesare pentru contabilizarea micei sale gospodării care să se centralizeze la o cooperativă sau la o federală de către contabilul cooperator sau expert și astfel cu puține cheltueli să se poată înfățișa în cifre contabile avutul și rezultatul gospodăriilor rurale.

Aceasta cu atât mai mult cu cât autorul în introducere ne atrage atențiunea că: „Astăzi nu mai poate fi vorba de o economie familiară — gen vechiu, ci de un altfel de economie: raționalizată și dirijată — care prinde în angrenajul ei până și cele

mai mici unități de producție agricolă, care sunt formele țărănești altădată autarhice".

Lucrarea d-lui Ghelasse este bine venită și însemnează un pas înainte în literatura noastră de specialitate contabilă.

Brateș

Gr. T. Coandă: **Pentru Băncile Mijlocii și Mici cu Capital Românesc și pentru Acționarii lor.** Tipografia și Librăria Artistică P. Mitu. Pitești 1938, (15 pagini lei 10). — Valorosul nostru înaintaș d-l Grigore Coandă, atrage atențiunea asupra necesității existenții băncilor mici și mijlocii.

D-sa arată că multe bănci care ar putea să fie de mare folos economiei noastre naționale, nu au curajul să iasă din inerția care vegetează: nu primesc depuneri spre fructificare, nu primesc plasamente noi, cu un cuvânt nu lucrează.

Mare greșală spune d-sa. Fire de optimist autorul își exprimă toată încrederea *„în priceperea și în munca rodnică românească"*.

La întrebarea ce este de făcut d-sa răspunde: „Unirea face puterea. — Să se unească, să se solidarizeze, să se contopească, să facă una din toate și din toate una".

Legea bancară din 1935, acordă foarte mari avantagii pentru încurajarea fuzionării băncilor [1]). D-l Coandă îndeamnă și stăruie ca băncile românești mijlocii și mici să fie salvate măcar în ceasui din urmă.

Oameni și Năzuințe de *Gr. L. Trancu-Iași.* Tip. Scrisul-Românesc Craiova 1937.

Intr'o ediție foarte îngrijit tipărită, autorul ne prezintă o serie de conferințe ținute la Ateneul Român dela 1924—1937 și prelegeri la Universitatea Ateneului Român, dela 1930—1937, împărțite după conținutul lor, în două grupe:

I. Despre oameni.

II. Năzuințe.

Toate sunt pline de avânt și de dorința spre mai bine pentru cei mulți din poporul nostru cari așteaptă o rază de lumină și îndemn la acțiune.

Relev, din prelegerea „Valorificarea Frumuseților și Bogățiilor

1) In lucrarea Băncile Engleze, — București 1930, recomandăm fuzionarea ca o soluție de asanarea băncilor.

Țării" pasajul: „La noi, s'ar părea să nu fie somaj și totuși este cel mai mare somaj. Dacă somaj însemnează a nu lucra, noi avem o populațiune care pierde — după unele calcule, — câte 3 miliarde zile pe an.

Întrebuințarea acestor zile ar aduce salvarea țării.

Brateș

Reviste

Observatorul Social-Economic. Anul VII. No. 3—4, Cluj. Iulie-Decembrie 1937. — Cuprinde: Câteva cuvinte despre T. G. Masaryk, de d-l Prof. George Moroianu, care, în concluzie, socoate pe T. G. Masaryk ca cea mai mare personalitate în istoria țării sale din ultimii 500 ani și socotim că era locul ca autorul să precizeze ce fel de personalitate?

D-l Victor Jinga se ocupă de actualitatea doctrînei solidariste, încheind cu reflecția că: „solidaritatea în diverse forme cucerește tot mai mult mințile, inimile și ocupă un loc tot mai întins în activitatea omenească".

D-l Georgie Sofranie scrie note marginale la opera publicistică a patriotului și cărturarului basarabean Paul Gore cu ocazia unui deceniu dela moartea sa.

D-l Gheorghe Dragoș publică un studiu de 40 pagini, asupra „Stadiului de desvoltare economică a societății homerice", întrebuințând o bogată literatură română, germană și franceză în afară de „Iliada" și „Odisea" ale lui Homer, din care face numeroase citate.

Urmează „Fapte de Politică Economică în Ardeal înainte și după unire" de d-l dr. Alexandru Bărbat; „Problema federalizării Statelor Dunărene până la războiul mondial" de dr. Augustin Tătaru și în fine cronica cu un îndemn adresat tineretului de a îmbrățișa comerțul.

Toate articolele sunt urmate de un rezumat în limba franceză, ceeace dă posibilitate să fie citit în străinătate.

La fine numeroase recenzii.

Observatorul, deși apare rar totuși se prezintă ca o lucrare serioasă care întrține un curent sănătos de studii și cercetări în cetatea culturală a Ardealului. Brateș

Alaci. No. 1—2 Ianuarie-Februarie 1938. — In articolul „Revista Alaci", președintele „Alaci" aruncă o privire asupra celor 17 ani dela apariția primului număr al revistei, relevând grelele începuturi și întreruperile din decursul timpului.

„A scrie pentru Alaci este o datorie alacistă", scrie președintele la care îmi permit să adaog că tot o datorie este a releva pe toți care au colaborat și colaborează la revistă.

Brateș

Selectorul „Dequeker". — Noul aparat de clasat fișele are o capacitate de 120.000 fișe pe oră cu acțiune lectro-mecanică și poate selecta un număr de 1.000.000.000.000.000.000.000 fișe.

Aparatul are un perforator de mână și un perforator electric.

Selectorul „Dequeker" aduce o soluție simplă și economică problemelor de bancă, de asigurări, de contabilitate, de publicitate, de supraveghere, de inventar zilnic al stocurilor de aprovizionare, de fabricație, etc.

Br.

A FOSTELOR STABILIMENTE
SOCIETATEA ANONIMĂ
SKODA
DIN PILSEN
CAPITAL: 1,1 MILIARDE LEI
REPREZENTANȚA GENERALĂ PENTRU ROMÂNIA ȘI BIROURILE ADMINISTRATIVE:
„SAREX". S.A.R.
BUCUREȘTI, STR. ITALIANĂ Nr. 3

SECȚIA MECANICĂ
Instalațiuni complete de mașini cu aburi și turbine, turbini hidraulice. Instalațiuni complete de uzini electrice. Instalațiuni pentru fabrici de bere, spirt, săpun și uleiuri. Instalațiuni mecanice pentru mine, rafinării de petrol, fabrici de zahăr, ciment, etc.

SECȚIA AUTOMOBILE
Automobile de turism, automobile populare eftine, camioane, tractoare agricole, stropitoare-automobile, etc., cu motoare de benzină sau Diesel.

SECȚIA AVIOANE
Fabrică de avioane militare, avioane turism, comerciale, etc.

SECȚIA CONSTRUCȚII GRELE
Compresoare pentru șosele cu motor Diesel sau cu aburi până la 20 tone, scarificatoare, pompe de incendiu, etc. Concasoare pentru pietre, tobe de sortat și instalațiuni complete stabile și mobile pentru pietriș și nisip. Concasoare cu fălci. Mori cu bile.

SECȚIA CABLURI
Cabluri electrice de orice fel și pentru orice tensiuni. Sârmă electrică izolată, Sârmă de bobinaj, radio, etc.

TELEFON Nr. 3-8212

Jurisprudenţe fiscale*)

Legea timbrului. — Facturi timbrate. Note de comenzi. Neimpozabilitate. ART. 15 par. 3 şi 14 par. 13 l. t.

Notele de comenzi eliberate de comercianţi nu sunt supuse timbrului de 1,40% prevăzut de art. 15 par. 8 L. T. dacă în baza acestor note s'au eliberat facturi timbrate cu 0,20% potrivit art. 14 par. 13 L. T.

Asupra apelurilor de faţă.

Având în vedere procesul-verbal de contravenţie, actele dela dosar şi susţinerile părţilor.

Având în vedere că, în fapt se constată că firma Fabricele de maşini And. Rieger S. A. Sibiu, în urma comenzilor făcute prin scrisorile de comandă Nr. 78 din 17/8/1935 şi 78 din 21/8/1935, de către firma Soc. Naţionala de Gaz Metan S.A.R. Bucureşti, a furnizat acesteia mărfuri, adică materiale pe care în mod curent le produce eliberând facturi cari au fost timbrate conform art. 14 paragr. din L. T.

Având în vedere că, prin procesul verbal de contravenţie de speţă, se constată că scrisorile de comandă acolo menţionate, prevăd diferite condiţiuni de plată, de livrare technică, adică obligaţiunile luate între părţi în vederea furnizării şi executării acestor lucrări, şi ca atari invederează că este vorba de un contract supus impozitului de 1,40% prevăzut de art. 15 paragr. 3 L. T.

Considerând că art. 15 paragr. 3 L. T. alin. ultim, prevede că contractele la executările de lucrări de aprovizionari sau furnituri de orice fel intervenţie între particulari, fie înscris fie verbal, sunt supuse impozitului proporţional de 1,40%.

Că legea timbrului, în mod general face o distincţie esenţială între comercianţi şi industriaşi de o parte şi particulari de altă parte astfel că denumirea de particulari se înţelege în sensul restrictiv şi în opoziţie cu aceea de „comerciant industriaş".

Considerând că potrivit art. 14 paragraful 13 L. T. vân-

*) Din Revista „Administraţia financiară Nr. 123/938.

zările curente de mărfuri dintre industriași și comercianți și dintre aceștia și particularii constatate prin facturi și efectuate, fie chiar pe bază de comenzi prealabile, scrise sau verbale, sunt supuse impozitului de 0,20% pe facturi și din acest motiv legea, prin alin. 2 și 4 al art. 14 paragr. 13 L. T. a dispus că eliberarea facturilor de comercianți și industriași este obligatorie și deasemenea este obligatorie și păstrarea facturilor timp de 2 ani pentru a se putea face controlul de agenții fiscului, dacă s'a plătit sau nu acest singur impozit la care sunt supuși comercianții și industriașii pentru vânzările în orice condițiuni a mărfurilor lor.

Așa dar, plata impozitului prevăzut de art. 14 paragr. 13 L. T. este obligator, numai după vânzările efectuate asupra cărora s'a eliberat facturi, căci simple note și scrisori de comandă ,cari conțin numai un proect în vederea contractării și sunt condiționate de acceptarea lor, nu fac dovada existenții contractului și deci nu pot servi ca baza pentru plata acestui impozit.

Că nu se poate admite teza, că legiuitorul ar fi menționat să creeze pentru aceleași operațiuni un al doilea impozit, pentrucă :

. Excepțiunea din art. 15 paragraful 8 L. T., nu ar mai avea nici o rațiune și o aplicațiune.

2. Prin legislația fiscală română, se evită dubla impunere.

3. Legiuitorul încurajează transacțiunile comerciale și nu caută să reguleze situația comercianților și industriașilor față de particulari cari nu sunt obligați decât la plata impozitului de 1,40% prevăzut de art. 15 paragraful 3 și nu cumulativ și la plata de 0,20 prevăzut de art. 14 paragraful 13 L. T. cum ar fi supuși după susținerea reprezentantului fiscului comercianții și industriașii ; și tocmai pentru acest raționament legiuitorul preocupat de înlesnirea înscrierii cât mai rapidă și ușoară a actelor de comerț cari constituesc ocupațiunea zilnică a comercianților și industriașilor a trecut actele și faptele de comerț la Secția I-a a Cap. III din L. T. unde se poate percepe impozitul prin viză, coli timbrate sau timbre mobile după alegerea celui obligat la plata impozitului proporțional prevăzut la art. 15, care figurează la secția II-a din Cap. III a L. T. unde sunt trecute

actele ocazionale mai rare în viața cetățenilor și întreprinderilor comerciale și industriale, aproape toate necomerciale și la cari legiuitorul a stabilit cote mai mari de impozit cari se pot achita numai prin viză și în fine :

Legiuitorul în afară de încurajerea comercianților și industriașilor prin asigurarea rapidității absolut necesară la încheerea actelor de comerț, desigur că a înțeles să acorde prin excepția prevăzută la art. 15 paragraful 8 L. T. și o ușurare fiscală prin care să se evite scumpirea generală a produselor industriale.

Considerând că deciuziunea din 20 Iunie 1934 a Comisiei Centrale Fiscale a Timbrului, invocată de reprezentantul fiscului, abstrăgând dela faptul că emanând dela un organ ad-tiv obligativitatea ei, pentru instanțele judecătorești ; este cel puțin discutabilă, dar nici nu este concludentă în cauză din speță pentrucă se referă la impozitul prevăzut de art. 14 paragraful 17 L. T. plătibil numai la vânzările de făină, cari în mod special și excepțional (ca excepție prevăzută la art. 15 paragraf. 8 L. T. supune la impozitul de 1,40% vânzările derivatelor agricole, dealtfel această deciziune vine să confirme, ca vânzările comercianților și industriașilor ca să poată fi supuse și la alt impozit decât cel prevăzut la art. 14 paragraful 13 L. T. a trebuit să se prevadă într'un paragraf special care se referă numai la vânzările derivatelor agricole, ceeace nu este în cazul din speță.

Considerând, că acest mod de interpretare a taxelor din discuție s'a adoptat ideia și prin decizia Curții de Apel din Tg. Mureș din 8/2/1932 și Nr. 185 din 14/10/1935, precum și a Curții de apel București Nr. 110 din 6 Mai 1936, (Vezi Bul. UGIR Nr. 10-12 din 1936 și Bul. Curților de Apel Nr. 10 din 15 Mai 1936).

Având în vedere că, în speță se constată pe baza recunoașterii însuși a reprezentantului fiscului că, facturile au fost timbrate potrivit prevederilor art. 14 paragraful 13 L. T. iar considerentele expuse mai sus rezultă că aceleași operațiuni de natură comercială nu mai puteau să fie taxate și cu impozitul de 1,40% prevăzut de art. 15 paragraful 3 L. T. deoarece nu cad sub prevederile acestui articol și sunt chiar exceptate prin prevederile art. 15 paragraful 8 L. T.

Că astfel fiind este inexistentă contravenţiunea menţionată în procesul verbal ce face obiectul procesului din speţă şi prin consecinţă apelurile fiind fondate trebue să se admită ca atare conform dispozitivului.

(Trib. Sibiu S. II Decizia Nr. 787 din 11/II din 1937).

Impozit comercial. Comparaţie — Importanţa intreprinderii. Arătarea elementelor obiective. ART. 39 l.c.d.

Nu este suficient ca instanţa de fond să enunţe că intreprinderile comparate sunt de aceeaşi importanţă, ci este datoare să arate elementele obiective, din care deduce importanţa asemănătoare sau inferioară, adică, chiria, personalul sau importanţa vadului.

Având în vedere recursul făcut de Radu Zainea, în contra deciziunei cu Nr. 629/935 a Comisiunei a II-a de Apel de pe lângă Administraţia Financiară a Capitalei, Secţ. IV Verde.

Având în vedere că, prin motivele sale recurentul se plânge de exces de putere, omisiune esenţială şi violarea art. 39 legea contribuţiunilor directe prin aceea că trecând peste apărarea sa de a se lua de bază chiria contractuală şi care în mod automot îl stabilea în clasa 10-a, îl impune prin apreciere şi comparaţie cu exploatări similare, însă fără ca să arate veniturile impozabile ale contribuabilului cu care se face comparaţie.

Având în vedere că, atât comisiunea de impunere cât şi comisiunea de Apel stabileşte venitul impozabil al contribuabilului, în lipsa registrelor comerciale, prin apreciere, în comparaţie cu firma Cristea V. Cristea, care este o intreprindere de 2,1/2 ori mai mare decât a apelantului.

Având în vedere că, în conformitate cu art. 39 al. 2 din Legea contribuţiunilor directe şi paragraful 102 din instrucţiuni comparaţia se face cu alţi contribuabili de aceeaşi categorie şi importanţă, de unde rezultă că nu e suficient ca instanţa de fond să enunţe acest lucru, ci este datoare să arate elementele obiective din care deduce importanţa asemănătoare sau inferoară, adică chiria ce o plăteşte, personalul întrebuinţat sau importanţa vadului comercial.

---

*) Din („Revista Administraţia financiară" Nr. 124/938).

Considerând că, în speță, instanță de fond nu arată pe ce elemente s'a bazat când a făcut comparația contribuabilului Radu Zainea cu firma Cristea V. Cristea, dând o decizie casabilă.

Că deci recursul de față este fondat și urmează a se admite ca atare.

(Curtea de Apel S. II Decizia fiscală Nr. 35/938).

Impozit comercial. Adiționale.

Scădere Art. 31 l. c. d.

ART. 31 pct. l. c. d. care exclude dela scădere „impozitul de față" nu se poate interpreta în sensul, că prin aceste cuvinte s'a referit la toate impozitele din L. C. D. că numai impozitul elementar, comercial și industrial, fără a fi exceptat dela scădere celelalte impozite complimentare și adiționate.

Asupra recursului făcut de societatea de petrol, „Govora" în contra deciziunei Nr. 481/935, a comisiunei V de Apel depe lângă Administrația de Constatare Directe sectorul I Galben, prin care, în majoritate i s'a admis apelul în parte și i s'a redus venitul net impozabil la suma de 1.308.646 lei.

Având în vedere că, prin cel dintâi motiv de casare recurenta se plânge de violare lege, greșită interpretare a art. 30 și 31 din legea contribuțiunilor directe, prin aceea că, în mod greșit, în mod greșit, Comisiunea de apel a exceptat dela scăderi suma de 154.522 lei reprezentând impozitele adiționate și drumuri, pe motiv că ar intra în excepțiunea legei, atunci când zice „impozitul de față", deoarece această sumă trebuia scăzută din beneficiul brut al intreprinderii, pentru a obține beneficiul net.

Având în vedere că, în conformitate cu art. 31 al. 10 din Legea contribuțiunilor Directe, venitul net impozabil se obține scăzându-se din veniturile brute, rezultate din operațiunile făcute în cursul anului, cheltuelile proprii ale intreprinderii și anume : cheltuelile diverse sau cheltuelele generale privind strict intreprinderea între care intră cele de întreținere și asigurare în afară de impozitul de față, care privește însuși obiectul intreprinderii.

Având în vedere, că legea contribuțiunilor Directe fiind de strictă interpertare, atunci când spune prin art. 31 pct. 10, că se exclude de la scădere, impozitul de față, nu se poate interpreta în sensul, că prin aceste cuvinte s'a referit la toate impozitele din Legea Contribuțiunilor Directe, cum în mod eronat a interpretat Comisiunea de Apel, prin deciunea supusă recursului, ci numai la impozitul elementar comercial și industrial, fără a fi exceptat celelalte impozite, complimentare și adiționale ; că deciunea Comisiunei Fiscale dă o interpretare contrară legii, astfel că nu poate fi obligatorie la interpretarea legii, nici chiar pentru instanțele fiscale.

Că așa fiind, Comisiunea de Apel numai prin exces de putere și violarea art. 31 pct. 10 din legea Contribuțiunilor Directe a pronunțat deciziunea, încât acest motiv de recurs este întemeiat și urmează a fi admis.

Că în ce privește cel de al II-lea motiv de recurs, recurenta se plânge de eroare grosieră de fapt și de exces de putere, nemotivare și omisiune esențială, constând în aceia că deși prin expertiza admisă în dovedirea apelului s'a ajuns la concluzia că plătise impozit mobiliar pentru suma de 405.897 lei, totuși comisiunea admite scăderea pentru 227.271 pe motiv că nu s'a făcut dovada plății și a reținerei, deși concluziile raportului de expertiză sunt categorice.

Având în vedere că, hotărând astfel, Comisiunea săvârșește o eroare grosieră de fapt afirmând că s'a reținut 227,271 lei în loc de 405.897 lei cum reese din raportul de exjertiză și un exces de putere, când înlăturăm concluziunile acestui raport și nici nu motivează înlăturarea lui, săvârșind prin această nemotivare și omisiune esențială.

Că deci, ambele motive de casare fiind fondate, urmează a se admite recursul și a casa deciziunea comisiunei de Apel cu trimitere spre o nouă judecare a apelului.

Admite recursul.

Curtea de Apel S. II Decizia fiscală Nr. 15/937.

CONTRIBUȚIUNI DIRECTE. — Impozitul comercial și impozitele adiționale. — Art. 42 și Art. 69. — Cum se calculează venitul supus impozitului complimentar. — Asupra cărui venit se calculează adiționalele.

Venitul supus impozitul complimentar în cazul distribuirii unui divident este venitul net fiscal, iar nu venitul minimal, plus dividentul.

Adiționalele se calculează la venitul supus impozitul elementar, căci venitul supus complimentarului cuprinde și venitul mobiliare ce sunt scutite prin lege, de adiționale.

Având în vedere primul motiv de recurs, astfel formulat :

„Violarea art. 42 din legea contribuțiunilor, pentrucă s'a stabilit venitul supus impozitului complimentar la o sumă mai mare decât cea reală".

„Având în vedere că, în adevăr, conform art. 42 din legea contrib. directe, pentru societățile peacțiuni, impozitul complimentar se stabilește asupra venitului supus impozitului elementar la care se va adăoga sumele cuprinse în art. 33, inclusiv dividentul".

„Că, în speță, s'a stablit că venitul real supus impozitului elementar, este 227.363 lei, deoarece, din venitul constatat de 827.363 lei s'au scăzut dividentele în sumă de 600.000 lei, care suportă impozitul mobiliar și deci, nu sunt supuse impozitului comercial".

„Că, însă această cifră de 227.363 lei, rămasă după scăderea dividentului, fiind inferioară venitului prezumat minimal s'a majorat venitul impozabil la elementar la 330.000 lei (35.000 lei partea statului)".

„Având în vedere că pentru stabilirea impozitului complimentar, comisiunea de impuneri a adăogat dividentele de 600.000 lei, nu la venitul real constatat în vederea aplicării impozitului elementar de 227.363 lei, ci la venitul prezumat minimal de 350.000 violând astfel dispoziținile art. 42 din legea contribuțiunilor directe".

„Deci, acest motiv de recurs este întemeiat".

„Având în vedere motivul 2 de recurs, astfel formulat :

„Violarea art. 69 și 70 din legea contrib. directe, deoa-

*) Din (Tribuna Financiară Nr. 61/938).

rece s'au aplicat impozitele elemtare la venitul supus impozitului complimentar, în loc să se aplice asupra venitului supus impozitului elementar".

„Având în vedere că, în adevăr, art. 69 din legea contribuțiunilor directe prevede că se vor putea aplica cote adiționale pe lângă unele dintre impozitele elementare ; că impozitul complimentar este un adaus peste impozitul elementar".

„Că în afară de aceste considerațiuni, impozitul complimentar se aplică asupra veniturilor supuse impozitelor elementare și a celor scutite de acest impozit (dividentele) supuse impozitului mobiliar".

„Că, prin urmare, dacă impozitele adiționale s'ar aplica asupra veniturilor supuse la complimentar, ar însemna să se aplice și asupra veniturilor supuse la elementar și asupra celor supuse impozitului mobiliar (dividendele) care, conform art. 70 din legea contrib. directe, sunt scutite de impozitele adiționale".

„Ca atare, comisiunea de Apel aplicând impozitele adiționale asupra venitului supus impozitului complimentar, a violat dispozițiunile art. 69 și 70 din legea contribuțiunilor directe și, ca atare, și acest motiv de recurs este întemeiat".

(Curtea de Apel Buc. S. IV Decizia fiscală Nr. 240/937).

REDACȚIA

Corpul Contabililor Secția Ilfov a hotărât scoaterea unui buletin al Secțiunei.

In legătură cu acest buletin și cu alte buletine ce s'ar scoate de alte Secțiuni din țară, se aduce la cunoștință că „Revista Generală de Comerț și Contabilitate" — rămâne și de aci înainte singurul organ oficial al Corpului Contabililor Experți și Autorizați din întreaga țară, conform hotărârii luată de adunarea plenară a Consiliului Superior din 21 Mai 1930.

Din activitatea Secțiunilor

Secția Ilfov a cumpărat un local propriu în imobilul din str I. Ghica cu lei $3\,^1/_2$ milioane, din care s'a achitat $1\,^1/_2$ milion.

Imobilul va fi gata în Octombrie anul acesta.

A organizat o serie de comunicări și conferințe, car iau fost bine cercetate de membrii.

Secțiunea Iași

Biblioteca secțiunii este înzestrată cu un număr de volume de specialitate în materie de drept comercial, fiscal, contabil, etc., și stă la dispoziția membrilor. In cursul acestui an un număr însemnat de membrii au făcut uz de bibliotecă consultând volumele respective.

Ședințele consiliului s'au ținut regulat, rezolvându-se toate chestiunile la zi. Cu această ocazie trebuie să mulțumim d-lui Prof. Jean Botez, președintele Sfatului Negustoresc care ne-a pus la dispoziție sala Sfatului pentru ședințele consiliului.

Sărbătorirea d-lui Prof. Radu. — In cursul acestui an, după propunerea d-lui Leonida Gheorghiu și cu avizul Consiliului Superior al Corpului, secțiunea Iași în colaborare cu consiliul profesoral al liceului comercial de băeți, am sărbătorit pe d-l prof. Vasile Radu, fost primul director al Școalei Comerciale Superioare din Iași.

Cu ocazia acestei sărbătoriri s'au reunit aci la Iași absolvenți ai primelor serii de absolvenți ai școalelor de comerț din Iași, împreună cu membrii Corpului, dând ocazia unei frumoase manifestațiuni a secțiunei Iași. Sărbătorirea s'a făcut sub președinția d-lui prof. Grigore Trancu-Iași, președinte de onoare al Corpului, evidențindu-se cu această ocazie în discursurile ținute frumoasele sentimente de colegialitate ce există între membrii secțiunei noastre. Au mai luat parte numeroase personalități din lumea intelectuală, politică și financiară.

Astăzi în afară de conturile bilanț, venituri și cheltueli anexate vă rugăm să binevoiți a examina raportul censorilor, dându-ne cuvenita descărcare de gestiune pe anul 1937. Deasemenea vă supunem spre aprobare proiectul de buget pe anul 1938, rugându-vă a-l examina și aproba.

Secțiunea Miercurea-Ciuc

In vâltoarea acestor mișcări de afirmare și promovare de interese, breasla contabililor nu se făcea remarcată de loc și poate ar mai fi durat această pasivitate, dacă nu aveam norocul să se intereseze de soarta noastră un mănunchiu de colegi vizionari și cu multă dragoste de meserie.

Aceștia strâns uniți în jurul Revistei de Comerț și Contabilitate și făcând parte din Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț au dat semnalul luptei de afirmare și de consolidare a clasei contabililor care trăiau resfirați și neluați în seamă de nici un reformator social.

Revenind la drepturile și obligațiunile membrilor noștrii, ținem să accentuăm că cheia succesului organizației noastre stă în mâna fiecăruia.

Fiecare la locul lui de muncă, la masa de lucru, la tejgheaua prăvălii, în slujba Statului, sau a băncii, trebuie să se comporte ;

cu pricepere profesională
cu cinste
cu modestie și
demnitate.

Respectând aceste 4 postulate de conduită, fiecare va reuși să-și câștige încrederea celor cu care vine în contact, să fie cotat un element solvabil, căruia îi se pot încredința și alte misiuni.

Și știința contabilă, ca și alte științe, este în continuu program și continuă prefacere. Se introduc metode noui de înregistrare, se prefac sistemele, totul evoluiază, în pas cu schimbarea legilor economice cu sistemele noui de impunere. Pentru ca profesionistul contabil să nu fie depășit de realitate vremurilor, trebuie să se țină în curent cu evoluția științei contabile. Pentru atingerea acestui scop să nu pregete a citi cât mai mult din lucrările apărute în domeniul contabil și să fie abonat, cel puțin, la „Revista de Comerț și Contabilitate", în care să urmărească cu interes chestiunile desbătute.

Ca o concluziune a recomandărilor de mai sus, vă aducem la cunoștință că intenționăm să organizăm în cursul anului 1938, câteva ședințe, în care câte un membru al Secțiunei va desvolta un subiect cu caracter profesional, interesând specialitatea branșei noastre. Participarea la aceste ședințe va trebui să fie obligatorie mai ales în ceeace privește pe stagiari.

De asemenea tot în vederea instituirii membrilor Secțiunei noastre, vom apela la colegi, cari vor fi însărcinați cu facere de expertize, să se depună o copie după expertizele încheiate, atunci când devin publice, cu scopul dublu.

1. De a servi ca model colegilor care aspiră la aceste însărcinări.

2. Ca un mijloc de control al activității membrilor noștrii, ajunși în situația de a face experțize.

Credem că suntem în asentimentul Dvs. exprimând omagiul nostru de devotament și admirație conducerii Consiliului Superior, care cu atâta râvnă și dragoste lucrează pentru promovarea intereselor clasei noastre.

Secțiunea Tulcea

Anul acesta biblioteca Corpului a fost înzestrată cu cărți folositoare și necesare profesiunei noastre contabile.

Printre altele biroul Secției, prin mijloacele de care dispune a stăruit și convins pe mulți dintre comercianții și industriașii orașului Tulcea, să continue a ține registrele obligatorii, singurele mijloace de orientare, a unui comerciant, care prin ordinele Ministerului de Finanțe, li se tot prelungește termenul dându-se prin aceasta prilejul colegilor de a-și valorifica cunoștințele profesiunei lor, îmbunătățindu-li-se și situația materială.

Secțiunea Turda

Comitetul Secției a fost format astfel:

Președinte: d-l Ion I. Baciu; Vice-președinte: d-l Iacob Trif; Secretar: d-l Nicolae Secuiu; Casier: d-l Florea M. Iliescu; Membrii d-nii: Nicolae Todea, Ianeșiu Dumitru, Mara Ioan, Alex. Chicinașiu.

In Comitetul de Cenzori d-nii: Aristide Gabor, Axente Damian, Hulea Enea.

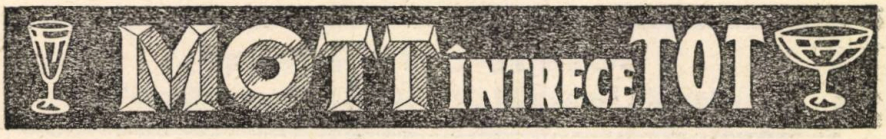

Corpul Absolvenților

Școalelor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România

CONVOCARE

Domnii membrii ai Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România, sunt convocați în Adunarea Generală Ordinară, pentru ziua de Marți 12 Aprilie 1938, ora 7 seara, la Sediul Corpului în București, Str. Teilor No. 12, la ordinea de zi fiind:

1. Darea de seamă, Bilanțul și Contul de Gestiune încheiate la 31 Decembrie 1937, și proectul de Buget pe anul 1938.
2. Raportul Cenzorilor.
3. Descărcarea Consiliului de Administrație de gestiunea sa pe anul expirat.
4. Ratificarea Statutelor, ținând seamă de modificările aduse.
5. Ratificarea înființării noilor filiale.
6. Alegerea a 4 membrii din Consiliul de Administrație, eșiți la sorți conform art. 11 din Statute, în locul D-lor;

N. Butculescu, V. M. Ioachim, P. Drăgănescu-Brateș, Aureliu Marinescu și I. C. Negrescu.

Membrii eșiți la sorți sunt realigibili, conform art. 11 din Statute.

7. Alegerea a 3 cenzori și 3 cenzori supleanți, conform art. 24 din Statute. Cenzorii sunt realigibili.
8. Diverse.

Nu vor putea lua parte la votul Adunării Generale ordinare, decât membrii la curent cu plata cotizației și cu 6 luni vechime, conform art. 9 din Siatute.

Un membru nu poate avea decât o singură procură.

In caz că adunarea nu se va putea ține în această zi, se amână la 19 Aprilie a. c., în acelaș loc și la aceiaș oră, când se va ține cu orice număr de membrii și cu aceiaș ordine de zi.

COMITETUL

COLEGI, Citiți și răspândiți „Revista Generală de Comerț și Contabilitate"

Darea de seamă pe anul 1937

Fiindcă considerăm nu numai ca un merit, dar şi ca un stimulent pentru viitor durata existenţei Corpului nostru şi a „Revistei Generale de Comerţ şi Contabilitate", vom menţiona şi de data aceasta că prin scurgerea anului 1937 — numărăm 32 de ani de existenţă — de muncă şi frumoase înfăptuiri.

Dorind să ţinem o legătură strânsă şi neîntreruptă cu trecutul, căruia, noi, dela acest Corp, ţinem să mărturisim că îi datorăm prezentul, ne achităm de recunoştinţa cuvenită înaintaşilor noştri pentru toată străduinţa, munca şi devotamentul lor, în interesul profesiunei de contabil, aducându-le şi de această dată omagiul nostru de adâncă mulţumire.

Deşi suntem adepţii dorinţei de înoire — în sensul de a ţine pas cu vremurile de prefacere generală de azi, totuşi nu nesocotim trecutul cu faptele lui măreţe şi nu uităm pe acei ce le-au înfăptuit.

Am voi să spunem prin aceasta că ar fi de dorit să existe o strânsă legătură între generaţii, trecerea făcându-se dela una la alta pe calea evoluţiei firesti.

Noi, cei mai în vârste, care suntem în prezent la conducerea acestui Corp, ne facem o datorie de buni colegi amintind camarazilor mai tineri care urmează să ne ia locul, aceste principii nu numai profund morale dar şi sociale. Armonia ce trebue să domnească între generaţii face tăria oricărei organizaţiuni şi îi asigură existenţa şi reuşita.

Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din Ţară, fiind nu numai cea mai veche organizaţie a contabililor, dar şi înfăptuitorul în bună parte a revendicărilor noastre contabile se găseşte nu numai îndreptăţit, dar şi obligat să reamintească tuturor colegilor că numai unirea cum a fost în trecut face puterea şi că recunoştinţa este legea legilor umane.

Incredinţaţi fiind că bunele noastre intenţiuni vor fi just interpretate şi apreciate ca atare, nădăjduim într'un viitor care să aşeze profesiunea contabilă în ierarhia socială ce i-se cuvine în organizaţia noastră de stat, în cadrul principiilor de viaţă nouă stabilite de Constituţia dată ţării de Regele ei.

In anul 1937 nu am avut de înregistrat evenimente deosebite, care să intereseze profesiunea noastră contabilă.

Aruncând o scurtă privire asupra situației externe și interne pentru a ne putea da seama în ce condițiuni s'a desfășurat activitatea economică — socială de care e strâns legată profesiunea de contabil, putem spune în puține cuvinte că anul 1937 a urmat calea trasată de predecesorul său 1936 pe calea înarmărei generale în scopul de a se putea face față unor eventuale conflicte internaționale, care devin tot mai posibile, deoarece nu s'a ajuns prin bună înțelegere la rezolvarea problemelor socotite vitale pentru unele popoare.

Cu cât grupările politice internaționale se întăresc cu atât mai mult și cresc motivele de îngrijorare ale tuturor.

Când cei ce trebue să apere tratatele și să garanteze frontierele fixate prin ele se găsesc în această situație, iar dușmanii acestor tratate și frontiere se întăresc tot mai mult bucurându-se și de o conducere unitară și fermă — fără greoaia guvernare a a țărilor cu regim parlamentar — nu e greu de spus că situația politică internațională este nu se poate mai critică și mai amenințătoare.

In această atmosferă de permanentă nesiguranță, nu se poate vorbi de restabilirea schimbului internațional, singurul care poate readuce ordinea în mișcarea bunurilor de tot felul ale pământului.

Fără libertatea schimbului, afacerile între popoare devin greoaie și autarhia devine din zi în zi mai puternică, fără ca prin aceasta să se ajungă la soluții satisfăcătoare și durabile.

Totul lasă impresia că se are în vedere numai clipa de față, căreia fiecare caută să-i dea o rezolvare oarecare așteptând ca ziua de mâine să-i aducă elemente noui de sprijin.

Față de asemenea sîtuație externă politica noastră internă până spre sfârșitul anului 1937, când s'a schimbat guvernul și-a continuat programul din trecut pe calea unei cât mai bune gospodării și a înarmării țării.

Despre evenimentele importante survenite în cursul anului 1938, prin schimbarea deasă de guverne și prin votarea, pe cale de plebiscit, a nouei Constituții vom vorbi în anul viitor.

Mulțumită programului de înzestrare al armatei cu armament și echipament, urmărit cu tenacitate și perseverență, cum și a comprimării importului, balanța noastră comercială a fost activă intrând în țară multe miliarde, cu care s'a făcut față plăților ex-

terne, iar activitatea industrială și comercială și-a continuat ritmul de progres și prosperitate din anul precedent.

Producția agricolă fiind satisfăcătoare am putut face și export de cereale.

In asemenea situație mulțumitoare de moment, afacerile au mers în continuă creștere, iar colegii noștri contabili, atât cei mai în vârstă care își pierduseră postul din cauza crizei, cât și cei tineri — eșiți de pe băncile școalei — și-au găsit aproape toți întrebuințare, așa încât am putea spune că în profesiunea noastră contabilă nu mai există șomaj.

Trecând la analizarea situției materiale a revistei noastre pe baza contului de gestiune și a bilanțului încheiat la 31 Decembrie 1937, constatăm următoarele:

Cheltuelile de Administrație ale Revistei, se urcă la suma de lei 248.922, iar amortismentele la lei 16.896.

Veniturile după reducerea cheltuelilor de tipar, însumează lei 346.231; la această sumă adăogându-se încă lei 19.280, proveniți din chirii, cotizații și dobânzi, ajungem la suma de lei 365.511.

Diferența de lei 99.693 între venituri și cheltueli înclusiv amortizările constitue excedentul gestiunei 1937.

Propunem ca acest excedent să fie repartizat astfel:

Lei 95.700,— la fond care devine de lei 453.000,— și

Lei 3.993,— la fond pentru gratificații.

Nu s'ar fi putut ajunge la acest excedent dacă nu s'ar fi restrâns cheltuelile și dacă s'ar fi remunerat cât de modest munca comitetului de redacție și a directorului revistei.

Consiliul, socotindu-se în asentimentul Adunărei Generale, ține să aducă mulțumiri membrilor comitetului de redacție și directorului revistei care de ani de zile înțeleg să nu primească nici un fel de plată pentru munca lor depusă zi de zi în interesul revistei noastre.

Excedentele anuale rezultate dintr'o bună gospodărie ne-au permis a cumpăra un apartament din fostul imobil „ACTIVA“ și anume parterul cu suma de Lei 574.534 (cost și cheltueli de înregistrare) din care după cum se vede din Bilanț, mai era de plată la 31 Decembrie 1937, suma de Lei 175.000.

Putem spune că în prezent mai avem de achitat numai suma de Lei 75.000 care se va putea acoperi din valoarea acțiunilor „ACTIVA“ ce posedăm, așa încât ne putem considera proprietari pe deplin ai acestui apartament.

Este pentru noi, cei care de câteva decenii activăm strâns uniţi în jurul Corpului şi revistei, o mare bucurie de a avea un cămin propiu, în care ne vom putea continua activitatea nestingheriţi.

Formalităţile pentru modificările de statute anunţate prin darea de seamă a anului 1936 au fost îndeplinite, aşa că rămân definitive, după cum au fost votate în Adunarea Generală Extraordinară din 29 Martie 1937, afară de unele restricţiuni impuse de Tribunal la art. 6 şi 7 conform sentinţei No. 140 din 22 Oct. 1937 asupra cărora vă cerem ratificarea.

In acest an au luat fiinţă filiala Corpului Absolv. Şc. Sup. de Comerţ din Bârlad a cărei întemeiere v'o supunem deasemenea pentru ratificare.

Mai 'nainte de a încheia aducem vii mulţumiri donatorilor de acţiuni „Activa" cari prin gestul lor au încurajat pe acei ce se sârguesc la conducerea Corpului, cum şi abonaţilor şi colaboratorilor noştri pentru sprijinul ce îi dau Revistei.

COMITETUL

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistenţă, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane şi **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre şi emailate.
Tuburi şi **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Maşini de **gătit** şi **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese şi **capace** de **recoacere** din oţel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi şi **pământ refractar.**

Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comert şi Liceelor Comerciale din România

BILANŢ GENERAL

încheiat la 31 Decembrie 1937 (înainte de Adunarea Generală)

Cassa { în numerar . . . lei 9.425				Fond social	357.300	
Cassa { disponibil la bănci „ 47.364	56.789			Fond amortizarea mobilierului . . .	134.681	
Acţiuni şi Ef. publice V. N. 197.500 V. N.	46.900			Fond amortizarea bibliotecei . . .	19.091	
Garanţii	500			Fond cultural P. Drăgănescu-Brateş .	20.350	
Imobil	574.534			Fond cultural Iosef D. Lazăr . . .	6.475	
Mobilier	134.681			Diverşi creditori	232.955	
Bibliotecă	19.091			Diverse conturi	10.342	
Ef. Publice Fond Drăgănescu-Brateş	20.000			Excedent 1937	99.693	880.887
Ef. Publice Fond Iosef D. Lazăr . .	5.112					
Diverşi debitori	23.280	880.887				
		880.887				880.887

Preşedinte,
N. Butculescu

Secretar General,
Th. Nitzu

Colegiale

— D-l **V. Bertianu,** Director Fabrica Bragadiru, a fost ales Vice-Președinte al Casei Asigurărilor Sociale, București.

— D-l **Prof. V. Stoicovici,** a fost numit în Comisia Superioară a Contigentării.

— D-l **D. Nicolau,** a fost numit Consulul României la Montreal în postul nou creiat.

— D-l **I. Polichron,** a fost numit Director al Contabilității Ministerului Sănătății.

— D-l **Dr. V. M. Ioachim,** a fost numit expert în reclamația depusă de Ministerul Muncii contra d-lui I. Calciu, fost Președinte al Uniunei și Camerei de Muncă.

— D-nii **D. P. Niculescu-Ritz, N. Ioniță** și **I. Ciocoiu,** au fost numiți în Comisia interimară a Casei Centrale a Asigurărilor Sociale.

— D-l **Cornel Todea,** a fost delegat Subdirector general al Casei Centrale a Asigurărilor Sociale.

— Primim dela Institutul Românesc de organizare Științifică a Muncii, programul celui de al 7-lea Congres de Organizare Internațională Științifică a Muncii, care va avea loc la Washington la 19—23 Septembrie 1938.

Pentru orice informațiuni a se adresa biroului de voiaj „Europa" din Str. Doamnei No. 1, București, sau Institutului „I. R. O. M." Str. Clemenceau No. 6, București 3, d-lui Inginer P. Dulfu.

Cereri de înscriere

în Corpul Contabililor autorizați și experți contabili

Secția Bazargic: Isac Moise, Reinhald, Stere D. Papastere, Gheorghe R. Barâmof, contabili stagiari.

Secția Câmpulung-Muscel: Gheorghe Orescovici, cont. stagiar.

Secția Călărași-Ialomița: Marcela M. Negreanu, Florian Rădulescu, Nicolae I. Piciu, Alexandru I. O. Crăciun, contabili stagiari.

Secția Cetatea Albă: Antalie Ivanov, Emil Irimia, cont. stagiari.

Secția Hotin: Cepeliuc N. Niculae, contabil autorizat, Meliuc Boris și Martaniuc Niculae, contabili stagiari.

Secția Sibiu: Ion V. Vasiliu și Ernest Petri.

Secția Tg.-Mureș: Cioloboc D. Avram, contabil stagiar.

Avansări:

Secția Bazargic: Golli St. Dumitru la gradul de contabil autorizat.

Secția Călărași-Ialomița: Ioan C. Alexandrescu, Marin I. Dumitrache, la gradul de contabil autorizat.

Secția Tg.-Mureș: Levy Ema, la gradul de contabil autorizat.

Secția Vâlcea: Gh. Iorgulescu, la gradul de contabil autorizat.

Abonamente

In cursul lunilor dela 20 Februarie — 20 Martie 1938, am primit următoarele sume: *)

Incasate din țară prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale:

Aiud: Carol Papp 1936-37, 320.
Bălți: Lupușor Teodor 1938, 100.
Bistrița: Alexandru Joandrea 1937, 200.
Câmpina: Vasile Crețu 1937—38, 200; E. Brânduș 1936, 200.
Calafat: Grigore Borc.
Câmpulung-Muscel: Ion Diaconescu 1937—38, 320.
Cernăuți: Niedermayer Moses 1938, 160; Fuhrman Adolf, 1938, 160; Efrim Gordhagen 1937, 200; Barbu Stătescu 1937, 200.
Cluj: V. Jormescu 1938, 160.
Deva: Francisc Rinzler 1938, 160.
Diciosânmartin: Alex. Cristovici 1935—36, 320.
Giurgiu: M. S. Dumitrescu 1937—38, 320.
Huși: Solomon Lazarovici 1936—37, 320; Moise Mendrovitz 1936—37, 320.
Ismail: Ioan V. Podolenco 1938, 200.
Mânăstioara: Stelian Cristescu 1938, 200.
Ocnele-Mari: Ilie T. Nicolau 1938, 200.
Rădăuți: Carol Ollinger 1938, 200.
Soroca: Vasile I. Iliescu 1938, 200.
Sămerșel: Ștefan Miron 1938, 200.
Tg.-Mureș: Traian I. Dărangă 1938, 200.
Turnu Măgurele: Vasile Pătru 1937, 160.
Tighina: S. Weiser 1937, 160.
Turda: T. Tămășanu 1938, 200.
Tulcea: Elefterie Cucules 1938, 160.
Urlați: Ionel Guiman 1938, 200.
Timișoara: Carol Kotroczó 1938, 200.

București:

Avramov Dumitru 1938, 200; Carol Andreescu 1938, 200; Eugen Anghelescu, 1938, 200; Traian Adolferescu 1938, 200; Alexandru cel Mare 1937, 100; Bogdan Iacob 1938, 160; N. Bă-

*) Mulțumind d-lor abonați, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

nișor 1936, 100; Maria Boske 1938, 200; Ion Burduloiu 1938, 200; Ioan Boldjar 1938, 200; Gh. Badea 1938, 200; Băloiu P. Ilie 1938, 200; Eugen Bauer 1937, 100; Nicolae Bujoreanu 1938, I. Bercovici 1938. 100; A. Barceanu 1938, 200; Vasile Boc 1938, 200; Crăciun G. Gheorghe 1938, 200; Paraschiv Cazacu 1938, 200; Petre Gh. Constantinescu 1938, 160; Al. Casap 1938, 200; Victor Beloianu 1938, 200; Aurel Cuta 1938, 160; Nicolae Barbu 1938, 100; Anton Cucu 1938, 200; Constantin T. Ioan 1938, 100; Leon Cernea 1938, 200; Casa Grădinilor Publice 1938, 500; Eugen Cerchedy 1938, 200; P. M. Codreanu 1938, 200; M. I. Constantinescu 1938, 200; Ion Comșa 1937, 160; Gh. Cosman 200; Cristu Jufu 1938, 200; G. Dorojan 1938, 200; I. M. Dincă 1938, 160: Const. Detrino 1938, 200; Drogheria Standard 1937 500; D-tru Dumitrescu 1938, 200; Vasile Donigă, 1938, 200; A. I. Diaconescu 1938, 200; Pascal Demetrescu 1938, 200; Jaque Draht 1937, 100; Victor Demetrescu 1938, 200; August Dorwagen 1938, 200; Ioan Drăgănescu 1938, 160; David Herman 1938, 200; Ștefan Enescu 1938, 200; Cristache Evoescu 1938, 100; Elian Albert 1938, 200; Einhorn Nic. 1938, 200; Etinger Maria 1938, 160; Ioan Ene, 1938, 160; Mihail Florescu 1938, 100; Jean Feldman 1938, 200; C-tin Gheorghiu 1938, 200, H. Goldenberg 1938, 100; Filip Georgescu 1938, 200; I. Gropper 1938, 200; Gucher Herman 1938, 160; Iancu Ghitnic 1938, 200; Lupu Ghelberg 1938, 200; Gh. Ghenovici 1938, 200; Moritz Goldstein 1938, 100; Alfred Gunisch 1938, 160; Manea Grebinger 1938, 200; Iacob Goldberg 1938, 200; Andrei Gross 1939, 200; Oscar Grümberg 1938, 100; Goldenberg Ulrich 1938, 200.

Nic. Hârneț 1938, 200; Ioan Hârjeu 1938, 200; Cornel Haralamb. 1938, 200; Osias Haimovici 1938, 200; Dan Hențescu 1938, 200; Hill Peter 1938, 160; D. Helman 1938, 100; Henry Kaminsky 1938, 200.

Ioan P. Ioan 1938, 200; Gh. Ionescu 1938, 200; Emil Iordănescu 1938, 200; N. Ivanovici S-vi 1938, 500; Nae Ionescu 1938, 160; Ioan Iordănescu 1938, 160; C-tin G. Ionescu 1938, 200; Nic. Ionescu 1938, 160; Juster Dan 1938, 200; Iianu Manolache 1938, 200; Ioan Gh. Iliescu 1938, 200; Ionescu Chiriac 1938, 200; Ionescu Ștefan 1938, 200; M. G. Ionescu 1938, 200; N. I. Iliescu 1938, 200; Anton Jost 1938, 200.

Iancu C. Lazăr 1938, 200; Davis Landau 1938, 200; C-tin Lucareli 1939, 200; Alex. Lâncerescu 1938, 160; Nic. Lăzărescu 1938, 200.

Adolf Margulius 1938, 100; B. Mitrani 1938, 200; Moscu Anghel 1936, 200; Mih. Mihăilescu 1938, 160; C-tin Marinescu 1938, 200; Jana Mureşanu 1938, 200; Anton Mungescu 1938, 200; D-tru Măranduc 1938, 160; Petre Mihăilescu 1938, 200; D-tru Mociorniţa 1938, 200; Petre S. Mihăilescu 1938, 200.

Cristache Nedea 1938, 200; Apostol Neagu 1937, 240; Dore Nachmias 1938, 200.

Th. Orghidan 1938, 200; N. Ortisky 1938, 200.

Petricu Petre 1938, 200; Emil Popovici 1938, 200; Popescu Romulus 1938, 200; Gh. T. Petcu 1938, 160; George Prasa 1938, 200; Gh. Petrescu 1938, 100; Popovici Lazăr 1938, 200; Paraschivescu Sterică 1938, 200; Victor I. Pop-Coman 1938, 160; Loughin Popescu 1938, 160; Emilian Popescu 1938, 200; Corneliu Peia 1938, 200; Marin Pâsatu 1938, 200.

C-tin Ripan 1938, 160; Al. Rădicescu 1938, 160; N. Rusescu 1938, 200; David Reizer 1938, 200.

Semo Valeria 1938, 200; Albert Schauer 1936, 160, Gh. Sasu 1938, 200; Alex. Stoenescu 1938, 200; Aron Solomon 1938, 100; C. Staminescu 1938, 160; Soc. Petrol Bloc 1938, 500; I. A. Saigerman 1938, 200; I. Simionescu 1938, 200; Soc. Reşiţa 1938, 500; Vasile Stoicovici 1938, 200; L. Solomonovici 1938, 200; Marin Stănescu 1938, 200; Dumitru Sfâru 1939, 200; Dragomir H. Stătescu 1938, 200; D-tru Stănescu 1938, 200; Gh. M. Stănoiu 1938, 200; Gh. Suşnea 1938, 200; Suliac Ilie 1938, 100; David Saol 1938, 160; Spandomide D-tru 1938, 200; Schmid L. David 1937, 160; C-tin Sporea 1938, 200; Ştefanovici Alex. 1938, 200; Stupeanu Victor 1938, 200; Soc. Creditul Minier 1938, 1000; Leopold Schild 1938, 200; Soc. Steaua Română 1938, 500; Soc. Com. Locuinţe Eftine 1938, 300; Soc. Concordia 1938, 1000; Soc. Naţională de Gaz Metan 1938, 500; Soc. Mica 1938, 500; Schoppel Valter 1938, 200; Stănescu Trifu 1938, 160.

Otilia Tanvinklova 1938, 160; N. Theodorescu 1938, 200; Grigore N. Theodorescu 1938, 100; Tan Pincu 1938, 200; C-tin Tica 1938, 200; S. Teutschländer 1938, 200; Atanasie Tomulescu 1938, 200; J. Tziman 1938, 200.

Vâlcov Nicolae 1938, 200; Voinescu Petre 1938, 200; D. D. Vasilescu 1938, 200.

Colegi, susţineţi revista prin plata promptă a abonamentelor.

UZINELE DE FIER ȘI DOMENIILE DIN:

REȘIȚA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREȘTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REȘIȚANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerț, Grinzi I și U, Fier fasonat, Table groase și mijlocii, Șini și material mărunt pentru ecartament normal și îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucișări, Poduri și alte construcțiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane, Osii, Bandaje, Roți de oțel turnat, Perechi de roți complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ȘI ÎNGUST

Materiale turnate din oțel și fontă, Piese de foraj, Buloane, Șuruburi, Nituri, Etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalațiuni complecte de centrale electrice, industriale și comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcțiuni pentru aparate și unelte de sondaj, Armament și muniții uni, Pluguri și alte unelte agricole, Nicovale, Lopeți, Sape, Etc. Mortar și cărămizi refractare în calități superioare garantate, Mangal, Etc.

MINE, FABRICI ȘI DOMENII

La Reșița, Anina, Bocșa, Oravița, etc.

«MARAȘEȘTI»

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
PENTRU INDUSTRII CHIMICE

BUCUREȘTI. — STR. CARAGIALE, 1 bis

FURNIZEAZĂ:

Acid sulfuric, Oleum, Acid fumigen,
Sulfat de cupru, Ingrășăminte chimice,
Clei de tâmplărie, Gelatină, Acizi
puri, Sare amară, etc.

ORICE INSTITUȚIE MODERNĂ

TREBUIE SĂ POSEDE

O mașină de scris superioară !
O mașină de adunat, rapidă !
O mașină de contabilizat, unică !
Deci alegerea Dv. trebuie să fie numai

«CONTINENTAL»

Produs al Uzinelor „WANDERER"
cari au o reputație mondială bine stabilită.
DEPOZIT GENERAL ȘI VÂNZARE EXCLUSIVĂ
„CARTEA ROMÂNEASCA" S. A.
BUCUREȘTI I. — SPLAIUL REGELE CAROL I No. 3

Pentru automobilele moderne, ULEI SUPERIOR

STANDARD

ESTE ŞTIUT că pentru obţinerea performanţelor superioare, motoarele automobilelor moderne au fost modificate, necesitând lubrifiante superioare.

ESSOLUBE, este un produs al lui „STANDARD OIL Co." of New Jersey fabricat din ţiţeiurile americane în rafinăriile din Statele Unite şi ÎMBIDONAT chiar acolo, ceeace exclude posibilitatea de amestec cu produse inferioare.

Se găseşte în principalele oraşe la reprezentanţii noştrii şi în toate punctele ţării la cabinele «OSIN» ale Societăţii «Distribuţia»

Essolube

AGENŢIA AMERICANĂ

ÎNTREPRINDERILE METALURGICE

DAVID GOLDENBERG FII

SOCIETATE ANONIMA

Bucureşti. — Str. Aristide Briand, 1—3

CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 10.000.000

= UZINE LA BRAILA =

PRODUC:

Fier comercial, Fier de beton, Cue, Sârmă, Şuruburi şi Nituri, Lanţuri, etc.

Adresa Telegrafică: «GOLDENBERGFII»

TELEFON 3.69.00 şi 3.69.09

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREŞTI Calea Victoriei, 15

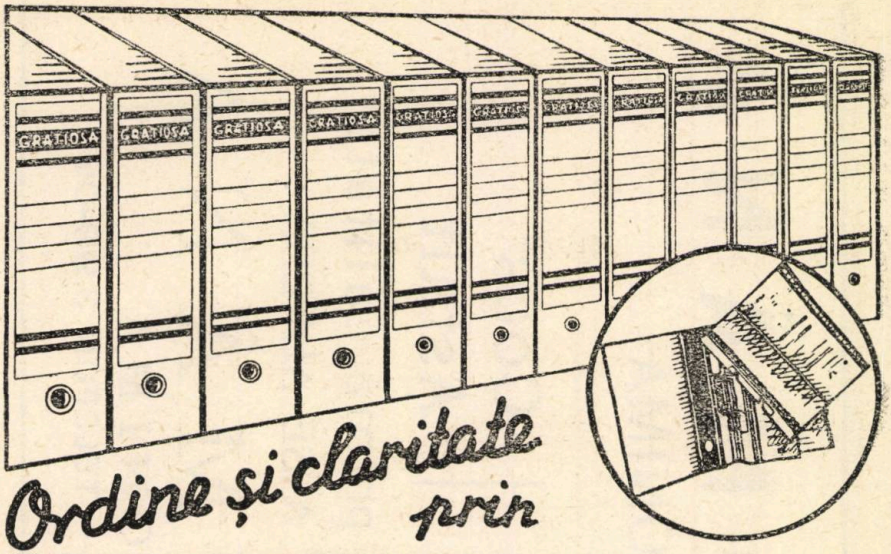

Ordine și claritate prin

REGISTRATURA

GRATIOSA

CEREȚI PROSPECTE GRATUITE

GRATIOSA S.A. SIBIU STR. RÂULUI 12

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și bilanțului întreprinderii unde lucrați, la:

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

Benzină | Motorină | Cocs
Lampant | Păcură | Asfalt

Uleiuri minerale de prima calitate

PENTRU VÂNZARI LA EXPORT A SE ADRESA :

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

BUCUREȘTI. — B-DUL CAROL, 10 ⟿ TELEFON 3.99-09

Definitiv

Contabilitatea de control

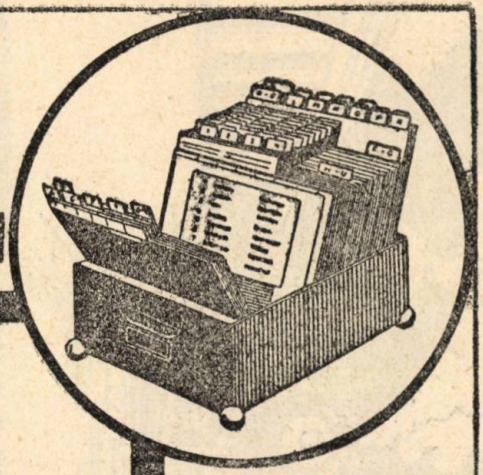

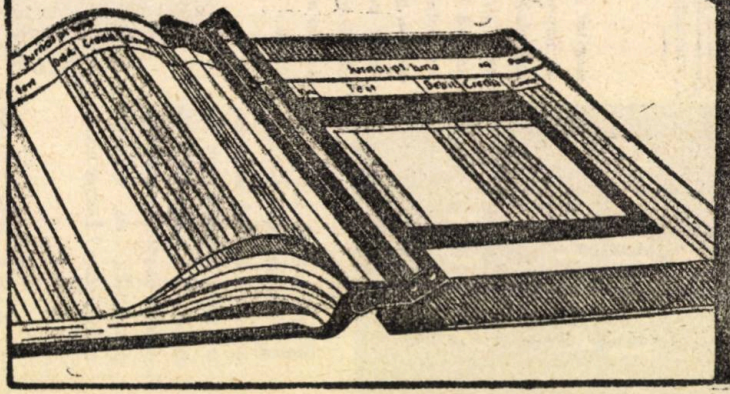

Vă oferă:

1. Mari economisiri de timp.

2. O claritate excepţională.

Cereţi prospecte şi informaţiuni în mod gratuit dela uzinele

„GRATIOSA" S.A.

STR. RÂULUI, 39

S I B I U

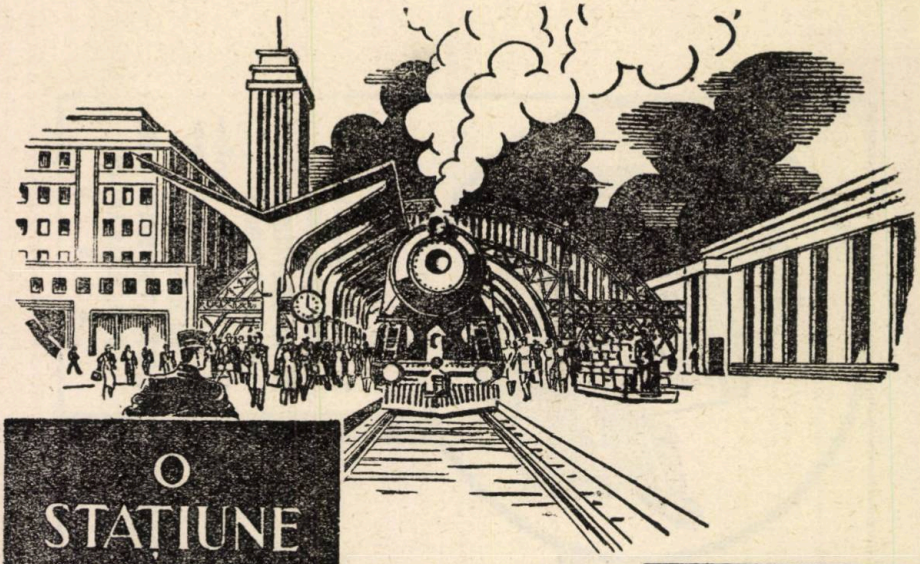

O STAȚIUNE MARE CU O SINGURĂ LINIE

Închipuiți-vă că o mare stațiune de cale ferată ar avea o singură linie pentru toate trenurile care vin și pleacă. Ce s'ar întâmpla oare cu orariul, cu confortul pasagerilor, cu veniturile căilor ferate? Lucrul acesta este tot atât de adevărat și de important pentru serviciul telefonic. Dacă aveți un trafic prea mare pentru o singură linie, afacerile Dv. vor suferi. Clienții se vor enerva, găsind numărul Dv. veșnic ocupat. Veți pierde clienții tot atât de sigur ca și când ați sta cu magazinul închis.

INSTALAȚIUNI PENTRU TOATE UTILITĂȚILE

Societatea de Telefoane ține la dispoziția abonaților diferite tipuri de instalații, pentru utilizările cele mai complicate. Oricât de complexe ar fi necesitățile telefonice ale întreprinderii Dv., un specialist al Societății de Telefoane vă va fi pus imediat la dispoziție, pentru instalația necesară.

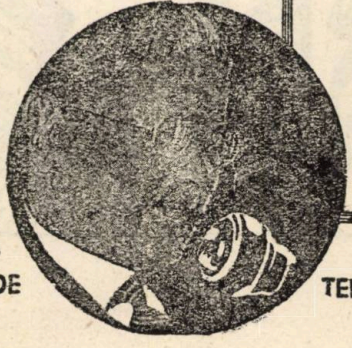

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

„ARAGAZ“

Unanim recunoscut ca cel mai bun combustibil pentru GOSPODARIE ŞI INDUSTRIE

Oricare ar fi întrebuinţarea, fie numai aceia într'un rechaud simplu, fie în cel mai complicat proces termic industrial, „Aragaz“ dă cea mai deplină satisfacţie, realizând

ECONOMII DE MUNCA TIMP ŞI BANI

DEPOZITE IN TOATĂ ŢARA

La Bucureşti, demonstraţiuni la:

REPREZENTANŢA „ARAGAZ“

CALEA VICTORIEI No. 51

MAGAZINUL „SANITAS“

B-DUL BRATIANU No. 36

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

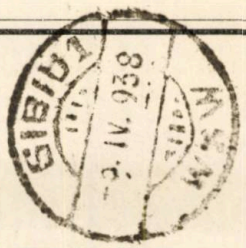

ATENŢIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXVII. — No. 4 APRILIE 1938

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

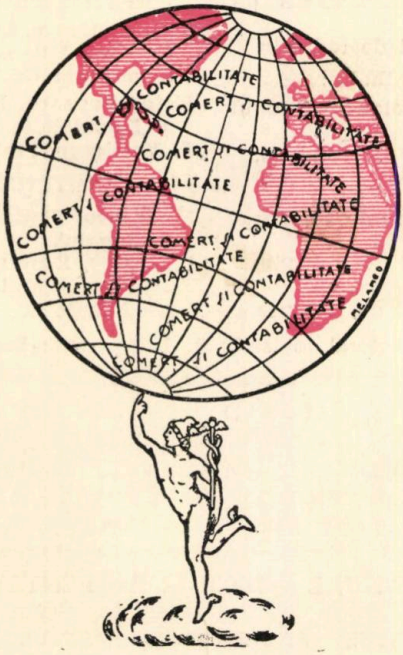

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţi
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab.
Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

N. Arghir, Primarul Comunei Vălenii de Munte.
Membru în Comitetul de redacţie.
V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de consum.
Membru în Comitetul de redacţie.
S. M. Blumenfeld, Comerciant.
Membru în Comitetul de redacţie.
N. K. Constantinescu, Expert contabil.
Membru în Comitetul de redacţie.
P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.
Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului.
Iosif D. Lazăr, Comerciant.
Aureliu Marinescu, Director C. A. M.
Fost Preşedintele Corp. Contab.
I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.
Membru în Comitetul de redacţie.
Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.
A. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.
I. Mazăre, Expert contabil.
Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

CUPRINSUL:

Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Exactitate şi realitate contabilă . . 193
Dr. V. M. Ioachim: Institutul Naţional de Contabilitate . . 195
Dr. Clement Mitru: Raţionalizarea 199
Gh. Vasilescu: Pentru înlăturarea evaziunei fiscale . . . 205
Eugen Sibianu: Originea Composesoratelor 208
M. D. Wechsler: Valoarea impozabilă a produselor la impozitul pe lux şi cifra de afaceri 212
Dem. B. Căluneanu: Asigurările sociale în Franţa 216
Vim.: Timbrul de aviaţie pe registre 225
*** Recenzii. — Reviste 226
*** Jurisprudenţe fiscale 234
*** Din activitatea Secţiunilor 239
*** Cereri de înscriere. — Abonamente 245

Exactitate şi realitate contabilă

Se vorbeşte de multe ori, despre exactitatea şi realitatea bilanţului, sau cifrelor de contabilitate, ca şi cum aceste două cuvinte ar reprezenta unul şi acelaş lucru. Este o mare greşală.

Una este exactitatea cifrelor contabile şi alta este realitatea lucrurilor, pe care cifrele cată s'o exprime.

Cifrele contabile, dacă sunt strecurate de impurităţi (ştornuri) şi conştiincios lucrate, sunt exacte; nici nu poate să fie altfel.

Unele din ele exprimă chiar şi realităţi. De exemplu: când fac totalul cheltuelilor, însemnează că am cheltuit în realitate suma exprimată în cifre. Deşi se poate pune şi în acest caz întrebarea: avut-am oare echivalentul sumelor cheltuite în toate cazurile?

Dar nu putem fi siguri că toate cifrele din contabilitate se vor realiza în viitor. Aşa bună oară avem înscrisă în registre o sumă de încasat dela debitori, care este exactă ca cifră, dar nu pot să ştiu dacă va deveni realitate, căci se poate întâmpla prea bine ca unul dintre debitori, să devină insolvabil. Am o cifră înscrisă în bilanţ, drept cost al imobilelor. Cifra este exactă; atâta m'au costat imobilele anume menţionate în inventar, dar nu pot fi sigur că la un caz de vânzare voiu obţine exact acea sumă; se poate întâmpla să obţin mai mult, cum se poate întâmpla să obţin mai puţin.

Cifra contabilă este exactă, dar nu totdeauna exprimă o realitate. Ea îmi oferă totuşi o bază de calcul, bază pe care contabilul

trebue să caute a o aduce, cu ocazia încheerii bilanțului, sau chiar în cursul anului prin înregistrarea deviațiunilor [1]), cât mai aproape de realitate. Când ajungem la realizare, atunci ne referim la cifra contabilă de bază și constatăm diferența în plus, sau în minus, care poate fi un beneficiu sau pagubă. Bineînțeles că și această diferență trebue privită sub unghiul cheltuelilor ce a necesitat realizarea ei și a realității pe care ea poate s'o exprime în momentul când am realizat-o.

Dr. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

15 Martie 1938.

1) Vezi articolul Comptabilité et Gestion de la Commesnil din No. 3 pe Martie 1938 pag. 139.

REDACȚIA

Corpul Contabililor Secția Ilfov a hotărât scoaterea unui buletin al Secțiunei.

In legătură cu acest buletin și cu alte buletine ce s'ar scoate de alte Secțiuni din țară, se aduce la cunoștință că „Revista Generală de Comerț și Contabilitate" — rămâne și de aci înainte singurul organ oficial al Corpului Contabililor Experți și Autorizați din întreaga țară, conform hotărârii luată de adunarea plenară a Consiliului Superior din 21 Mai 1930.

«MICA» SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ MINIERĂ
CAPITAL SOCIAL LEI 140.000.000
REZERVE LEI 31.793.705
BUCUREȘTI III. — STRADA B. MUSSOLINI Nr. 36—38

MINELE DE AUR: Ruda 12 Apostoli, Brad, Stănija.
MINELE DE CĂRBUNI: Țebea.
CARIERELE: Albești și Mateiași (Muscel).

Face orice afaceri miniere. — Expertize și analize în laboratorii proprii.

Institutul Național de Contabilitate

Din mai multe cercuri s'a emis ideea înființării unui Institut de cercetări și technică contabilă, după modelul celorlalte institute cari funcționează fie pe lângă vreo facultate fie pe lângă un minister.

Aceste institute s'au creiat în general din inițiativa și au concursul profesorilor de specialitatea respectivă din învățământul superior.

Unele desfășoară o activitate rodnică și au dat foarte bune rezultate atât pe tărâmul teoretic cât și pe tărâmul practic.

Menționăm în special „Institutul de cercetări agronomice" institutele medicale, „Institutul de chimie" etc.

Când s'a emis ideia înființării unui asemenea institut și pentru contabilitate, am crezut că ideia va fi îmbrățișată cu căldură de forurile superioare, cari reprezintă la noi disciplina contabilă, arătând prin aceasta că oficialitatea se interesează de aproape de această chestiune.

Nu știm dacă în Consiliu Academiei de Comerț s'a discutat vreo dată această idee, care a fost dată chiar sub forma unui început de realizare din inițiativă privată în revista „Arhiva Contabilă" și s'a concretizat ulterior într'un proect, din care extragem următoarele:

— „Se înființează pe lângă Academia de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București, pe ziua promulgării acestei legi, un „Institut Național pentru știință și technică contabilă" având de scop studiul și promovarea științei contabilității cu aplicațiunile ei în intreprinderi și administrațiunile publice.

— Acest institut se administrează de un consiliu compus din 12 persoane, din care jumătate vor fi desemnați de Academia de Inalte Studii Comerciale iar jumătate de instituțiile și persoanele cari vor contribui la formarea veniturilor necesare acestui institut.

Președintele Consiliului va fi de drept cel mai vechiu profesor de contabilittae dela Academia de Inalte Studii Comerciale.

— Conducerea lucrărilor curente o va avea un director, care va trebui să îndeplinească următoarele condițiuni:

a) Să fie doctor al Academiei de Inalte Studii Comerciale ;

b) Să fie expert contabil cu o activittae neîntreruptă pe tărâmul științei și technicei contabile de cel puțin 10 ani.

Institutul va avea bugetul său propriu, care se va întocmi de Consiliul de Administrație al Institutului și se va supune spre aprobare Ministerului odată cu bugetul Academiei.

— Veniturile Institutului se formează din :

a) O subvenție prevăzută în budgetul Ministerului de Instrucție după posibilitățile budgetare ;

b) O contribuție din 5% din veniturile Corpului Contabililor Autorizați și Experților Contabili ;

c) Contribuția instituțiilor, intreprinderilor și particularilor cari vor voi să facă parte din acest Institut.

— Institutul Național pentru știința și technica contabilă este persoană jupridică, fiind reprezentat prin Președintele sau Directorul Institutului.

— Pentru realizarea scopului său, Institutul va strânge și coordona material cu privire la știință și technica contabilă, va întocmi monografii contabile cu aplicații speciale la România va edita publicațiuni cu caracter contabil, va încuraja asemenea lucrări, va organiza cursuri și prelegeri în domeniul contabilității, în rezumat, va întreprinde orice acțiune pentru promovarea științei și technicei contabile în România".

Acest Institut ar fi urmat să procure și fondurile necesare pentru a se da un loc mai mare învățământului contabilității la Academia de Comerț, unde situația pe care am relevat-o în Revista de Comerț și Contabilitate Nr. 11/1937 se menține și astăzi, negăsindu-se mijloacele materiale pentru lucrări practice de contabilitate în seminarii.

Pe lângă Academiile de Inalte studii comerciale din străinătate sunt nu numai catedre, dar chiar secții speciale de 2—4 semestre pentru experții contabili (Leipzig, Berlin, Geneva) pentru funcționarii fiscali, pentru studiul prețului de cost (America), etc.

Oficialitatea se ocupă de aproape de aplicațiunile contabilității.

In Germania pe lângă „Reichsausschuss für Wirtschaftlichkeit" există o secție specială pentru contabilitate, care face cercetări, fixează norme de contabilizare, întocmește scheme și formulare pentru diferite categorii de intreprinderi.

In Belgia există o Academie de Contabilitate, care scoate un Buletin.

In Rusia chiar există un „Institut al Experților Contabili" care are atribuțiuni și de ordin științific și de ordin practic, dând în special îndrumări pentru controlarea exploatărilor de Stat.

De curând s'a înființat pe lângă Universitatea din Rosario (America de Sud) un „Institut de Contabilitate" pe lângă Facultatea de științe economico-comerciale și politice.

Iată dispozițiile principale din legea prin care s'a înființat acest institut.

Institutul are ca scop :

a) Să adune și să coordoneze publicațiile referitoare la disciplina contabilă ;

b) Să contribue la progresul științei contabile ;

c) să contribue la progresul aplicațiunilor contabile ;

d) Să studieze și să formuleze principii de organizare pentru intreprinderi ;

e) Să promoveze aplicarea principiilor de contabilitate și de administrare ;

f) Să editeze o bibliografie de cărți, reviste și orice publicațiuni cu caracter contabil ;

g) Să colaboreze cu organele de Stat și facultățile de pe lângă Universități la soluționarea tuturor chestiunilor intrând în cadrul de activitate al Institutului ;

h) Să stabilească legătura cu institutele similare din străinătate și să participe la congrese naționale și internaționale.

ART. 3. — Institutul se va conduce de unul din profesorii de contabilitate dela Fcultate desemnat de Consiliul Facultății.

ART. 4. — Fixează atribuțiunile Directorului.

ART. 5. — Institutul va avea un secretar general și un ajutor. Secretarul general, spre a fi numit, trebue să aibă titlul de „contabil public" și o reputație bine stabilită pe tărâmul contabilitii.

O asemenea inițiativă ar fi putut lua și *„Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experți și Autorizați"* în jurul căruia sunt strânși toți profesioniștii contabili dela profesorul universitar până la ajutorul contabil.

Din inițiativa Corpului s'a făcut un început în această direcție prin creiarea **„Cercului de studii comerciale și contabile"**

prin punerea în discuție a diferitelor probleme contabile, prin tipărirea studiilor rezultate din aceste discuții, precum: Contabilitatea dublă aplicată la Stat, județ, comune.

Bilanțul tip, Prețul de cost în industrii și comerț.

Evaluarea titlurilor la inventar, Reforma codului de Comerț, etc.

Corpul însă nu are exclusiv această preocupare, fiind mai mult o organizație publică pentru reglementarea exercitării profesiunei de contabil și expert contabil.

Un organism special creiat sub auspiciile unei instituții de înalt învățământ comercial — cum este Academia Comercială — având și concursul oficialității, bazându-se și pe întreaga colaborare a Corpului Contabililor Experți și Autorizați — ar putea da rezultate mult mai concrete și mai frumoase.

In afară de profesorii de contabilitate, sunt la Academia de Comerț și alți colegi experți contabili, în frunte chiar cu Rectorul Academiei — cari credem că vor îmbrățișa cu toată căldura această idee, dacă s'ar pune în discuția Consiliului.

Dr. V. M. Ioachim

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

Raționalizarea

Multă lume — cărturari, tehnicieni utilizează adesea noțiunea de rațională pentru a exprima un fapt, o stare, o dorință. Totuși puțini din cei ce o utilizează curent sau ocazional, cunosc adevăratul cadru care o înconjoară și conținutul ei.

Este drept că școala specială — secundară și superioară — trece în revistă această noțiune mai ales la obiectul de învățământ „Intreprinderi", dar aprofundarea ei teoretică, și practică nu se poate face într'un mediu școlar în care preocuparea principală este de a reda fapte extrem de numeroase, aprofundarea nu se poate face — după credința noastră — decât într'un mediu în care preocuparea principală va fi de a promova deprinderea unei interpretări obiective și juste a faptelor.

In scopul de a lămuri problema raționalizării atât teoretic cât și practic, vom publica o serie de articole.

Metoda ce se va utiliza, va fi atât cea inductivă cât și cea deductivă. Vom pleca și dela abstract pentru a ajunge la înțelegerea concretului, dar vom pleca și dela concret pentru a ajunge la verificarea principiilor ce sunt stabilite de teoria pură.

Articolele ce vor fi publicate începând cu No. de față al Revistei, vor lămuri noțiunea în primul rând teoretic, definind'o, apoi se vor face studii aducând exemplificări din viața „reală" pentru a clarifica în ce măsură „principiile — care țin de „idealitate" — sunt aplicabile în viața economică — ce ține de „realitate" ; în al 3-lea loc se vor studia legile pozitive de caracter economic, căutând în conținutul lor postulatele de la baza noțiunei de raționalizare ; în sfârșit se vor studia faptele săvârșite sub imperiul unor astfel de legi pozitive în scopul de a constata în ce măsură ele concordă cu idealitatea principiilor ce țin de teoria pură, cu idealitatea relativă pe care sunt clădite legile pozitive ce țin mai mult de teoria istorică. In acest fel se va putea măsura cât mai exact distanța dintre principiile teoriei pure și dintre faptele brute, adică dintre idealitatea principială și realitatea istorică și actuală.

Clarificarea problemei de raționalizare e utilă pentru tehnicienii corpului nostru, întrucât deschide perspective si-

gure pentru dinamica administrativă precum și pentru criticismul obiectiv din partea celor ce activează în întreprinderile economice.

* * *

Ce este raționalizarea ?

Pentru a o lămuri teoretic, nu vom face o definire pretențioasă, ci una simplă, atât cât e de un folos practic. In acest scop ne vom servi ca punct de plecare de următoarele două definiții :

După „Dictionnaire de l'organisation francaise" rațională-zarea este „revizuirea activităților omenești pentru a substitui practicelor rutinare și empirice, practici adoptate în chip riguros scopului lor prin raționament și bazate pe rezultatele cercetărilor științifice. Raționalizarea într'o accepțiune generală poate ca și bunul simț să se aplice la tot, ea exprimă mai cu seamă o stare de spirit din care organizarea științifică e una din manifestări" ;

A doua definiție, după oficiul de Organizare Economică din Germania, este următoarea : „Raționalizarea este conceperea și utilizarea tuturor mijloacelor ce le oferă tehnica și ordinea metodică pentru ameliorarea economiei generale".

Nu vom analiza definițiile acestea separând ideile pe care le conține fiecare. Vom face însă remarca : fiecare din ele nu exclude ci include ideia că rațională-zarea e de două categorii bine distincte și anume : rațională-zarea economică și rațională-zarea tehnică. Cea economică se referă la cercurile largi de activittae — pe plan național și internațional, — pe când cea tehnică se limitează numai la granițele întreprinderii.

Rațională-zarea economică urmărește o armonizare între compartimentele economice, cu alte cuvinte caută să evite și să înlăture dezechilibrul economic dintre aceste compartimente.

Rațională-zarea tehnică urmărește armonizarea între întreprinderile din același compartiment și în particular de producție similară, cu alte cuvinte caută să evite dezechilibrul economic dintre întreprinderile similare.

Intre cele două categorii de dezechilibru există o diferență importantă : pe când dezechilibrul prim atinge economia națională în mod direct, cel de al 2-lea atinge în mod direct interesele fiecărei întreprinderi.

Și una și alta urmărește realizarea de economii în toate direcțiile : economii de material, de timp, de forțe, de spațiu.

Din cele ce preced precum și din cele ce vor urma, rezultă că între cele două categorii de raționalizare există asemănări, diferențieri, există o interdependență și o interpenetrație între ele, există o erarhie logică și una istorică între ele.

O diferență eșită din poziția pe care o ocupă fiecare din ele în erarhia spațiului economic, este că pe când — în fond — prima categorie se lovește de dificultăți de ordin social, cea de a doua se lovește de dificultăți tehnice. In adevăr, dificultățile de ordin social sunt o consecință a raționalizărei economice, care duce inevitabil către șomaj ; iar dificultățile tehnice apar de îndată ce trebuesc înlocuite mijloacele utilizate de metodele rutinare prin mijloace implicate de metode moderne de producție.

Istoric, diferențierea dintre cele două categorii de raționalizare se verifică în acest mod :

In primul rând s'a născut raționalizarea tehnică datorită nu numai invențiilor ci mai ales impulsului provocat de concurență și supracapitalizare apărute în St.-Unite ale Americei de Nord ;

In al doilea rând, s'a născut raționalizarea economică datorită dezechilibrului economic fără precedent apărut în particular în Germania după războiul mondial.

Cauzele menționate ca ducătoare la raționalizarea tehnică din America sunt în fond de natură tehnică. Aceasta înainte de război.

Cauzele menționate ca ducătoare la raționalizarea economică din Germania sunt de natură economică și pot fi sintetizate într'o cauză unică generată de celelalte cauze : dezechilibrul economic.

Din faptul că raționalizarea economică urmărește armonizarea compartimentelor economice, rezultă că ea nu se poate atinge pe deplin, decât însoțind-o de raționalizarea tehnică, adică prima categorie implică pe cea de a doua. In adevăr, exemplificând, nu se poate obține — teoretic — o armonizare a prețurilor industriale cu prețurile produselor agricole (ceeace echivalează cu o raționalizare economică) decât în cazul când toate întreprinderile producătoare din cele două compartimente economice (industria și agricultura) produc în condiții

egale pe scara industrializărei. Condițiile egale se referă la metode și mijloace moderne. Ori, asemeni condițiuni sunt de esența raționalizărei tehnice. E drept că în practică se poate obține o armonizare între compartimentele economice pe cale intervenționistă, pe cale artificială deci, de exemplu prin acordarea de prime economice, dar astfel de metode nu sunt de esența însăși a raționalizărei economice, ci ele sunt destinate numai să suplinească lipsurile mecanice și organice de ordine rațională până în momentul când aceste lipsuri sunt îndeplinite.

Dacă istoric raționalizarea tehnică precedă celei economice, logic ambele trebue să fie concomitente, întrucât în caz contrar evoluția compartimentelor economice nu este normală neexistând condițiile de nivelare între ele ; nu există deci nici progres normal , nici echilibru economic. Condițiile de nivelare care duc la progres și echilibru economic cuprind metodele și mijloacele de industrializare, apoi standardul de viață. Atât unde cât și celelalte trebue să fie analoage, echivalente. Dovadă că așa trebue să fie, îl constitue faptul că raționalizarea tehnică născută în Statele Unite ale Americei de Nord, ca o prelungire a taylorismului, a sfârșit tot prin un dezechilibru economic extrem de accentuat, după înainte de războiul mondial și câțiva ani după el s'au succedat perioadele de ascendență și descendență economică. Intervenționismul oficial în vederea înlăturărei acestui dezechilibru confirmă lipsa lucrurilor. Dar, o confirmă și unele fapte petrecute în timpul din urmă în particular în St. Unite. Vom da ca exemplificare preocuparea unor industriași de a-și baza progresul întreprinderilor și echilibrul dintre producție și consumație, nu numai urmărind augmentarea beneficiului, a rentabilității, ci urmărind în acelaș timp augmentarea capacității de cumpărare a consumatorului (fie el terț ori propriul muncitor manual sau intelectual). Este cazul clasic a Uzinelor Ford, care prin pricipiul adoptat a dat naștere unei doctrine : fordismul,c are în esență nu este decât primul pas către raționalizarea economică liberală, neimpusă, nedirijată, neetatistă. E primul pas de inițiativă privată, soră bună cu liberalismul economic. Raționalizarea economică după sistemul Ford ține seamă de prețul produselor eftinindu-l în profitul consumatorilor. E adică tocmai contrariul de ceeace se petrece în

sistemul mai vechiu: taylorismul, în care — după cum bine spune H. Himmenthal (un protagonist al raționalizării economice) — „problema prețului nu e soluționată", în afară de faptul că „nici legătura între manifestările economiei particulare cu cele a economiei totale nu e făcută".

Din contra, cu sistemul Ford atât problema prețului cât și problema legăturii între compartimentele economice ale unei economii naționale, intră pe calea unei soluționări parțiale. Iar soluționarea complectă se face evidentă cu necesitate de îndată ce problema legăturei între diferitele compartimente economice devine de ordine publică, națională, și mai apoi de ordine internațională.

Ce rezultă de aici?

Rezultă că în fapt raționalizarea economică nu se poate petrece după legi naturale, cum e cazul cu raționalizarea teînică — ce este impulsionată de unele metode liberaliste: concurența, supracapitalizarea și altele provocate de egoismul pur. Din contra, atari impulsuri fac necesară o intervenție etatistă în vederea atenuărei lor și a direcționării lor către un scop mai superior: respectarea intereselor generale, colective.

Și prin această constatare de ordine practică, intrăm în sfera metodelor și a mijloacelor utilizate de fiecare din cele două categorii de raționalizare.

Unele asemănări, unele diferențieri între ele, interdependența și interpenetrația lor, erarhia logică și cronologică între ele, ne fac să deducem lămurit că în general metodele și mijloacele de care se servesc ele nu pot fi aceleași. In adevăr, raționalizarea tehnică — care se săvârșește în cuprinsul întreprinderei — este sub dependența directă a șefului de întreprinderi, pe când raționalizarea economică — care se săvârșește peste capul întreprinderilor — este sub dependența statului, care o impune și o îndrumează fie direct fie indirect. Metodele și mijloacele sunt deci în funcție de poziția pe care o ocupă fiecare din ele în spațiul economic în care activează.

Care sunt metodele principale de care se uzează fiecare categorie de raționalizare?

Raționalizarea tehnică folosește metode ca acestea: **standardizarea** mijloacelor de organizație, de administrație, de

producție, a produselor însăși, a timpului minim; apoi **stimularea** muncei prin recompense și sancțiuni (stimularea la rândul ei se bază de asemenea pe standarde).

Metoda standardizărei este sinteza activităților ce țin de națiunea generală de organizare: organizarea administrativă, organizarea producției, etc.

Metoda stimulărei este sinteza activităților ce țin de noțiunea specială de administrație.

Cu alte cuvinte, pe când acțiunea de standardizare implică preponderența elementelor statice, acțiunea de stimulare implică preponderența elementelor dinamice. De aici derivă consecința importantă că pe când standardele propriu zise implică o perioadă mai lungă de stabilitate spre a-și verifica eficacitatea, stimulentele implică o perioadă mai variabilă de stabilitate și care perioadă e funcție de pregătirea personalului în direcția profesională.

Mai departe. Raționalizarea economică folosește metode de o anvergură mai mare, ca: **normalizarea** și armonizarea mijloacelor de producție, a produselor, a mijloacelor de organizație și de administrație; apoi **specializarea** pe unitatea producătoare.

In fapt, constatăm metode de raționalizare economică în Germania după războiul mondial. Raționalizarea aceasta este o repercursie a specializărei pe unitatea producătoare mai ales. Astfel în 1925/6 s'a utilizat ca metode: fuzionarea întreprinderilor similare, suprimarea industriilor neeconomice.

Acum care sunt mijloacele de care se folosesc cele două categorii de raționalizare?

Ca mijloace, nu vom analiza pe cele utilizate de orice întreprindere și organism ce activează rațional ori nu și anume: capital, muncă, etc., ci numai organele pe care le implică metodele speciale ce duc la raționalizare. Dar, asupra acestor organe se va insista într'un articol viitor.

Rezumând cele ce preced, se poate conchide că pentru definirea noțiunei de raționalizare în ambele sensuri menționate, trebue să se țină seamă de 4 elemente principale: **scopul, cadrul, metodele, mijloacele.**

Dr. CLEMENT MITRU

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri colegiale.

Pentru înlăturarea evaziunei fiscale

„Fiscalitatea excesivă", cum este denumită în genere de către contribuabili, contribuțiunea fiecărui cetățean la cheltueiile statului, a condus pe contribuabili la întrebuințarea celor mai felurite mijloace pentru a practica o cât mai importantă evaziune fiscală sau, mai clar, pentru a declara cât mai sgârcit veniturile impozabile.

Acest procedeu a dus, în mod fatal, la urcarea cotelor tuturor impozitelor, pentru ca, pe această cale, Statul să recupereze sumele necesare unei normale funcționări a tuturor serviciilor publice.

Chestiunea prezentând o importanță deosebită din toate punctele de vedere, socotesc că este locul să fie studiată mai cu seamă în vederea noului recensământ, astfel încât să se niveleze într'o cât mai mare măsură raporturile între contribuabili și fisc prin acordarea unui sprijin reciproc pentru atingerea aceluiaș scop: *îndestularea tezaurului cu sumele necesare serviciilor publice și echitate fiscală.*

Discutând această problemă, ca apărător al fiscului într'o comisiune de apel, cu o seamă de distinși membrii ai unui important Barou din țară pentru a stabili un criteriu în aprecierea veniturilor impozabile spre a ușura astfel lucrurile Comisiunei, *ei spuneau acest mare adevăr: „dacă contribuabilii ar declara cinstit toate veniturile lor, statul ar putea reduce cel puțin la jumătate cota impozitelor, iar bugetul ar fi supra echilibrat".*

Și, pentru a evidenția acest mare adevăr, am rugat pe cei cu care discutam această problemă să verifice afirmația mea cu raportul dintre realitate și impunerea fiecăruia și . . . mi-au dat dreptate.

Dacă fiecare contribuabil și-ar face acest proces de conștiință, ar constata că în 95 % din cazuri, cel puțin, afirmația de mai sus constitue un mare adevăr.

Mentalitatea generală însă rămâne neschimbată în ceea ce privește datoria imperioasă a fiecăruia de a contribui în mod echitabil la bunul mers al tuturor serviciilor publice și mai ales în raport cu veniturile pe care le realizează prin exercitarea aptitudinelor fiecărua sub scutul Statului. De secole întregi acest proces a rămas neschimbat între contribuabil și fisc și fără în-

doială, vor mai trece secole până când lumea să atingă perfecțiunea morală și în direcția împlinirei complecte a datoriei de cetățean.

Așa fiind realitatea, fără posibilitate de remediere pe calea de mai sus, Statul se îngrădește mai totdeauna de dreptul de a pedepsi evaziunea oriunde o descopere și, în general, aceasta este marea și continua luptă, care se dă între fisc și contribuabil.

Pentru rezultatul acestei chestiuni îmi îngăduesc să fac următoarele sugestiuni cari ar putea înlătura o bună parte din evaziunea fiscală și rog pe colegi, să mediteze asupra acestor sugestiuni și să le complecteze cu experiența și cunoștințele lor astfel încât drepturile Statului să fie cât mai complet apărate, iar contribuabilui neșicanat.

1. Dacă, prin lege, Statul, Județul, Comuna și instituțiile publice, ar avea dreptul să cumpere orice fel de bunuri de care ar avea nevoe sub orice formă *la valorile* declarate de contribuabili sunt sigur că venitul acestor bunuri, care s'ar declara de contribuabili sub imperiul unei legi de acest fel, s'ar dubla cel puțin și ar merge succesiv spre realitate, numai după primele exercitări ale acestui drept de quasi-apropiere.

2. Dăcă agentul de percepere și urmăriri — această ultimă și neglijată unitate fiscală — ar fi îndrumată și spre represiunea evaziunei fiscale fiind transformat *în agent de percepere, urmărire și constatare*, și mai ales dacă, pe lângă salariul pe care-l primește azi, i s'ar acorda o remiză de 2—3 % din încasările efectuate de el, cred că această unitate fiscală ar putea juca un rol aproape hotărâtor într'o cât mai justă și mai echitabilă așezare a impozitelor și ar veghea și la o cât mai redusă evaziune fiscală.

In adevăr, *agentul de percepere și urmarire fiind singurul organ fiscal aproape zilnic în contact cu contribuabilul*, având o rază de activitate limitată, cunoscând, prin felul funcțiunei sale, situația reală a fiecărui contribuabil, va putea furniza organelor de constatare, împuternicite a face impuneri sau a aproba scăderi, cele mai precise elemente pentru o justă apreciere a fiecărui caz și fiind personal interesat *a avea un debit cât mai mare și cât mai realizabil*, pentru a putea încasa o remiză cât mai mare, va depune toată priceperea și toată puterea lui de muncă pentru a apăra cât mai complet interesele Statului.

Agentul de percepere, urmărire și constatare, neavând în privința constatării — decât obligația de a semnala controlorului

cazurile rămase neimpuse şi de a informa asupra cererilor de scădere, va fi scutit de suspiciunea vreunui interes în această direcţie, întrucât prin aceasta atribuţia limitată dată lui nu împiedică cu nimic asupra aprecierei controlorului, ci numai că informează *la timp* pe acesta despre actele şi faptele fiscale ivite in cercul lui de activitate.

Acest rezultat ar fi atins în întregime însă numai dacă agentul ar avea dreptul, prin lege, să reţină, *din fiecare vărsare zilnică*, remiza acordată, căci numai astfel el va fi stimulat să facă toate eforturile posibile pentru a încasa cât mai mult din această remiză şi implicit, să lichideze cât mai complet debitul dat lui spre încasare.

Cred că sugestiile de mai sus merită a fi studiate şi eventual completate fiindcă problema evaziunei fiscale este de importanţă capitală.

Aşi fi bucuros dacă colegi mai competinţi ca mine ar face în această revistă sugestiuni de natură a face practica evaziunei cât mai redusă.

GH. VASILESCU
Expert-contabil

«CONCORDIA»
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
PENTRU INDUSTRIA PETROLULUI
CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 867.000.000

DEPARTAMENTUL UZINELE METALURGICE PLOIEŞTI

Ateliere mecanice, Turnătorii de oţel, Fontă, Bronz, Alamă, Trefilerie, Foraje, Cazangerie, Aparate de foraj, etc.

FABRICA DE MUNIŢII
FABRICA DE TUNURI

Originea Composesoratelor
construcția lor juridică, administrativă și funcționarea lor ca factor financiar, economic și contabil

In Revista Generală de Comerț și Contabilitate din 4 Aprilie 1937, d. Const. Igrișan a dat publicității unui articol de mare importanță economică-financiară și anume : „Intreprinderi economice neglijate: Composesoratele".

Are dreptate, căci aceste întreprinderi ca și altele din Ardeal, Banat și Bucovina au fost neglijate în aparență cu anumite scopuri, deoarece după Unire, făcută cu atâtea jertfe de români, în luptele exagerate politice înfiltrate și rătăcite și în sufletul curat al poporului nostru, s'a trecut peste momentele importante economice și financiare, asigurarea unei demne și mai bune situații economice și financiare, a populației băstinașe românești, tocmai ca de pe urma acestor neglijențe neobservate la timp, de o parte dintre oamenii conștienți în dauna masei românilor și a administrației românești, să se lase să-și urmeze cursul moștenit de administrare în favorul străinilor, cari au copleșit țara și a nouilor acaparatori de mari venituri, numai pentru o simplă semnătură depusă pe actele de încheiere defectuoase și frauduloase a gestiunei acestor întreprinderi.

Această chestiune a acestor Composesorate, cu preocupat și preocupă și astăzi numai o seamă de persoane cinstite și conștiente de felul cum se administrează aceste averi, ca fonduri secrete și de propagandă străină și de distrugere a pădurilor noastre ,fără de a le mai replanta.

Pentru a se cunoaște istoricul acestor Composesorate, originea, construcția lor juridică, precum și administrarea și funcționarea lor, financiar-economică și contabilă, din constatările și cercetările și din datele culese dintrun raport făcut de către d. V. Hodor, Inspector General Administrativ, aceste Composesorate, după cum au evaluat în desvoltarea lor după natura lor istorică, juridică și administrarea lor dela înființare și până astăzi, le prezint sub două grupări distincte și anume :

I. COMPOSESORATELE NOBILILOR ȘI II. COMPOSESORATELE URBARIALE

I

Composesoratele nobililor devenite rurale

a) Composesoratele nobililor, sunt din punct de vedere al construcției lor juridice, o categorie specifică a comunității de avere.

Ele fac parte din acele instituțiuni de drept, care prezintă una dintre particularitățile dreptului maghiar.

Origina acestor instituțiuni, este foarte veche, iar cercetarea lor ne duce până la timpurile, ce au urmat imediat după năvălirea ungurilor.

Composesoratele nobililor s'au desvoltat din așa numitele „descensus" sau terenuri de ocupație, cari constituesc cele dintâiu formațiuni ale averilor nobiliare.

Terenurile de ocupație erau teritoriale, luate în stăpânire, îndată după năvălirea lor, de către semințiile, respective triburile ungurești.

Ele nu au trecut în proprietatea individuală a ocupanților, ci au rămas averea colectivă a tribului.

Cu evaluarea vieții economice acetse comunități au început să se desfacă și să se individualizeze prin împărțire.

Dar sistarea comuniunii s'a operat numai privitor la **terenurile arabile** din cari fiecare composesor a primit o portiune determinată intrând în stăpânirea sa exclusivă și formând proprietatea sa exclusivă și formând proprietatea sa individuală. Celelalte bunuri și anume : pădurile, pășunile, stuhăriile, râuri, lacuri și alte suprafețe și-au menținut caracterul lor de avere comună, rămânând proprietatea indiviză a triburilor de nobili.

Fiecare nobil îndreptățit, primea deci în proprietatea sa individuală, o porțiune determinată și demarcată din terenul arabil și în același timp devenea composesorul bunurilor rămase comune, având o cotă ideală din complexul lor.

Și fiindcă mărimea și proporția cotelor de coproprietate din averea comună, era în raport cu mărimea porțiunii de avere trecută în stăpânirea individuală a nobilu-

lui, îndreptățirea sa la averea composesorală era o accesiune, o penitență a proprietății sale private fiind legată organic de dânsa.

Averea nobilului se compune deci din două părți constitutive : partea principală o forma proprietatea sa privată, având ca centru vatra părintească, numită „Curia", iar partea accesorie, o alcătuia cota partea ce-i revenea nobilului din averea colectivă a tribului.

Din această concesiune a averii private, cu porțiunea din averea comună, au rezultat două consecințe : de o parte, s'a născut un raport de dependență, în sensul, că averea accesorie urma întru toate soarta averii principale, mai ales în ce privește schimbările survenite în persoana proprietarului și acest raport de dependență se menținea până în momentul, când averile au fost despărțite, pe cale judecătorească, prin segregațiune, pe de altă parte, că în caz de controversă privitoare la mărimea cotelor de proprietate, aceste cote se stabileau prin proporționalizare, ținându-se seama la fixarea normelor de împărțire de suprafața averii private și a averii părintești.

Dar composesoratele de nobil puteau să ia ființă nu numai privitor la bunuri imobiliare, ci obiectul lor putea să-l formeze și exercitarea comună a unui drept.

Asemenea drepturi erau : pescuitul, vânatul, morăritul, etc., sau diferite îndreptățiri de a percepe vămi sau taxe de drumuri de poduri.

Unele din acele drepturi, decurgeau din însăși natura proprietății nobilitare, ca pescuitul, vânatul, etc., iar altele aveau caracterul de privilegii, acordate de către domnitor și se numeau „jura regalia minora".

Se întâmplă, că o asemenea proprietate, învestită cu aceste drepturi era moștenită de mai mulți erezi sau o dobândeau mai mulți cumpărători.

Lucrul principal, imobilul cumpărat, se putea cu ușurință împărți între succesorii de drept ai primului proprietar. Dar nu se putea înfăptui partajul cu aceeași ușurință în ce privește folosința drepturilor.

Unele din ele nu erau succeptibile de o împărțire fizică, iar la altele considerațiuni de exploatare și de utilizare economică impuneau posesiunea lor colectivă și indi-

viză. Asupra acestor drepturi, beneficiarii se constituiau în composesorat, exercitând atribuțiunile lor în comuniune.

Cotele de proprietate ale composesorilor în acest din urmă caz, se stabileau dacă se ivea vreo controversă, luându-se ca bază de proporționalizare, gradul de filiațiune sau de descedență al composesorilor respectivi, față de autorul lor comun, primul titular al dreptului.

Ca noțiune juridică, composesoratul nobililor, este deci o comunitate de avere, având ca titulari, în număr determinat, cel puțin 2, de coproprietari și având ca obiect bunuri (păduri, pășuni, etc.), sau drepturi (pescuit, morărit, vânat etc.), păstrate în folosința colectivă.

Rezultă de aici, că composesoratul nobililor, nu este altceva, decât o comuniune de propprietate, fiecare dintre composesori dispunând de o cotă parte ideală.

Aceste părți ideale se transmit și se achiziționează cu modurile comune de transmisiune și achizițiune (moșteniri, cumpărări, donațiuni etc.).

Am subliniat mai sus, că composesoratul este partea întregitoare adecă apartinența averii mobilitare private.

In consecință cel ce dobândește, cu orice titlu proprietatea nobilitară, devine odată cu aceasta și titularul porțiunii ideale, pe care antecesorul său de drept o avea în averea composesorală.

Drepturile și obligațiunile reciproce ale copărtașilor unui composesorat, se reglementează după normele fixate privitor la coproprietățile obicinuite. Pe teritoriul Ardealului aceste reguli sunt cuprinse în codul civil general, titlul XVI, art. 825—859.

Doctrina și practica judecătorească a instanțelor superioare maghiare, a adoptat aceste reguli și pentru judecarea litigiilor de pe teritoriul supus regimului dreptului cutumiar maghiar.

Composesoratele sunt administrate, cu excepția composesoratelor de păduri și pășuni, al căror mecanism de funcționare se va arăta mai jos, și de regulă de către un director ales, de către adunarea composesorală. Directorul este obligat a da socoteală detailată asupra gestiunii sale.

EUGEN SIBIANU
Expert-contabil

(Va urma)

Valoarea impozabilă a produselor la impozitul pe lux și cifra de afaceri

Prin Decretul-Lege din Octombrie 1937 se aduce art. 4 din Legea impozitului pe lux și cifra de afaceri, următoarea modificare:

„Prin valoarea de facturare se înțelege valoarea de circulație „a produselor, valoarea care trebuie să cuprindă neapărat amba- „lajul, taxele de consumație, taxe și impozite și orice alte speze, „care toate împreună măresc valoarea finală a facturii".

Textul art. 4 din Legea impozitului pe lux și cifra de afaceri din Aprilie 1934, pe care susmenționatul Decret-Lege îl modifică, precum s'a arătat, preciza că:

„Prin valoare de facturare se înțelege prețul de vânzare al „produselor, plus ambalajul și taxele de consumație".

Dacă prin precizarea acestui articol se arăta că impozitul pe lux și cifra de afaceri se datorește asupra prețului de vânzare al produselor convenit între părți la încheierea afacerii comerciale de vânzare-cumpărare și în care trebuie să fie cuprinsă și valoarea ambalajului, precum și aceia a taxelor de consumație, orice alte speze ocazionate, fie de punerea în posesiune a cumpărătorului, fie de întocmirea obligatorie a facturii, nu erau de natură să intre în calculul impozitului pe lux și cifra de afaceri.

Din acest punct de privire, cifra de afaceri trebuia considerată după litera și sensul Legii impozitului pe lux și cifra de afaceri din Aprilie 1934, ca limitându-se la prețul de vânzare al produselor, convenit între părți la încheierea afacerii comerciale de vânzare-cumpărare și în care trebuie să se cuprindă neapărat și valoarea ambalajului, precum și aceia a taxei de consumație.

Intr'adevăr, lucrând negustorește, industriașul, căci aci este vorba de produse, consideră prețul cu care vinde produsul său, la ușa fabricii, sau depozitului său, suma valorilor, ce l'au costat acest produs până în acel punct, de unde cumpărătorul este obligat a-l prelua în sarcina sa până la locul unde dorește a-l avea așezat, și toate spezele, fie ele de natură negustorească, fie ele de natură legal fiscală, nu pot fi decât în sarcina cumpărătorului.

Deaceia, toate sumele rezultate la întocmirea facturii obligatorii, potrivit legii timbrului pe acte și fapte juridice, precum și potrivit legii impozitului pe lux și cifra de afaceri, nu erau de natură să fie socotite, prin adăugire la suma cifrei de afaceri a

producătorului, căci nu aveau darul să aducă întreprinderii sale vre-un venit.

In adevăr, paragraful 112 din Instrucțiunile Ministerului de Finanțe cu privire la art. 38 din Legea Contribuțiunilor Directe, definește „cifra de afaceri" astfel:

„Cifra afacerilor constă în totalitatea cifrelor, ce formează ope-„rațiunile, din care rezultă *veniturile impozabile* și anume la comer-„cianți și industriași din totalul *prețurilor obținute la vânzările* „din cursul anului".

Cifra de afaceri a întreprinderilor — în speță producătoare — era deci, nu totalul sumelor de bani încasate dela clienți pentru produsele livrate acestora, ci totalul prețurilor acestor produse, prețuri de vânzare, ce aduc un venit impozabil în sarcina acelor producători; toate sumele celelalte decontate de producător cumpărătorului produselor cu ordin negustoresc, sau legal fiscal, nefiind producătoare de venit impozabil, nu puteau fi adăugate la cifra de afaceri pentru a o mări astfel.

Deaceia se ținea socoteală la înregistrarea facturii în contabilitate, debitându-se contul clientului pe deoparte prin descărcarea contului de produse vândute și pe dealtăparte prin descărcarea contului de cassă cu celelalte speze de taxe și impozite obligatorii la întocmirea facturii, făcându-se astfel distincțiune între prețul de vânzare obținut pe produse și producător de venit impozabil, și sumele debursate în interes fiscal, sau de interes negustoresc, neproducătoare de venit impozabil.

Iată însă că, modificarea adusă de Decretul-Lege din Octombrie 1937, schimbă fața lucrurilor în sensul că se aduce la taxare cu impozitul pe lux și cifra de afaceri, nu numai prețul de vânzare al produselor, dar și taxele și impozitele și orice sume care măresc valoarea finală a facturii, adică, prin această modificare se lărgește definițiunea avută asupra cifrei de afaceri, considerându-se că cifra de afaceri este egală cu valoarea finală a facturii.

Astfel, dat fiind faptul că „cifra de afaceri" este potrivit paragrafului 112 din Instrucțiunile Ministerului de Finanțe, cu privire la art. 38 din Legea Contribuțiunilor Directe „totalul cifrelor, ce formează operațiunile din care rezultă *veniturile impozabile*" toate sumele trecute în factură, chiar și taxele și impozitele, precum și toate sumele, ce reprezintă speze de orice fel, sunt — în acest fel — considerate, de drept a fi producătoare de venit impozabil în interesul întreprinderii.

Desigur, că prin modificarea adusă de Decretul Lege din 28 Octombrie 1937 înțelesului cifrei de afaceri, în sensul că această cifră nu cuprinde numai prețul comercial de vânzare al produselor dimpreună cu ambalajul și taxa de consumație, ci și toate spezele, de orice fel, precum și toate taxele și impozitele de cari este lovită acea vânzare și ținând socoteală de prevederile paragrafului 112 din Instrucțiunile Ministerului de Finanțe cu privire la art, 38 din L. C. D., prin care se precizează, că toate aceste sume, într'atât cât intră în cifra de afaceri, sunt producătoare de venituri impozabile, modul de trecere contabilă a facturilor în conturile întreprinderii, capătă dela sine o lărgire în raport cu sensul prevederilor amintitului Decret-Lege, combinat cu paragraful sus menționat.

Cu alte cuvinte, de unde până acum cifra afacerilor cuprindea numai prețul comercial de vânzare al produselor, inclusiv valoarea ambalajului și a taxei de consumație, contul de „produse vândute" închidea în sine numai totalul acestor prețuri obținute în urma încheierilor comerciale. Toate celelalte sume provenind din *debursări* în interes negustoresc sau legal fiscal în sarcina cumpărătorilor erau trecute separat prin conturile respective direct în debitul clienților. In acest fel se făcea deosebire de sumele producătoare de venit făcând obiectul cifrei de afaceri și de sumele ce nu erau producătoare de venit, dar erau debursate de întreprindere în interesul comercializării produselor, neputând intra în prețul de cost al produselor și de aici în cel de vânzare al acelor produse.

In urma modificării aduse de menționatul Decret-Lege nu se mai poate face deosebire în cadrul sensului „cifrei de afaceri" între sumele făcând obiectul prețului comercial de vânzare al produselor (prețul de cost tehnic + cheltuelile de vânzare + plus beneficiul) și sumele debursate pentru anumite speze, taxe și impozite, cari măresc valoarea finală a facturii.

După înțelesul lărgit, ce i-a dat menționatul Decret-Lege, cifra de afaceri închide în sine toate sumele încasate de întreprindere dela client pentru produsele vândute, adică atât prețul comercial de vânzare plus toate spezele, taxele și impozitele, cari consemnate fiind într'o factură obligatorie potrivit Legii timbrului pe acte și fapte juridice, formează astfel prețul obținut de producător, stabilind astfel, că *cifra de afaceri este egală cu suma finală a facturii de vânzare.*

Și după cum paragraful 112 din Instrucțiunile Ministerului de Finanțe cu privire la art. 38 din L. C. D. precizează că cifra afacerilor este totalul operațiunilor din care rezultă veniturile impozabile, reiese că toate sumele, ce formează obiectul facturii de vânzare a produselor sunt producătoare de venit impozabil.

Ca atare, toate sumele debursate de întreprindere cu ocazia încheierii comerciale de vânzare, prin anumite speze, taxe și impozite, ce ies din cadrul cheltuielilor de cost tehnic și comercial, al produselor, trebuesc totuși înglobate în prețul de vânzare al acelor produse, ca astfel să intre în cadrul înțelesului „cifrei de afaceri" și să justifice în acest mod cerința menționatului paragraf: să producă venitul impozabil.

Prin urmare, de unde până acum aceste sume trebuiau contabilizate, la emiterea facturii, potrivit normelor negustorești și normelor fiscale atunci în vigoare, direct în contul clienților, dela data Decretului-Lege amintit, toate aceste sume trebuesc trecute înainte de a ajunge pe contul clienților, pe contul de cheltueli, la rubricile respective de speze, taxe și impozite de vânzare, intrând astfel în compunerea prețului de cost al produselor, spre a fi avute în vedere la stabilirea prețului de vânzare al acelor produse, și de aici la calcularea venitului impozabil, precum și la calcularea impozitului pe lux și cifra de afaceri.

M. D. WECHSLER

D-nii abonați cari nu primesc regulat revista sunt rugați a ne aviza de îndată ce nu primesc un număr. Reclamațiunile târzii sunt greu de rezolvat și de multe ori imposibil de soluționat în mod favorabil.

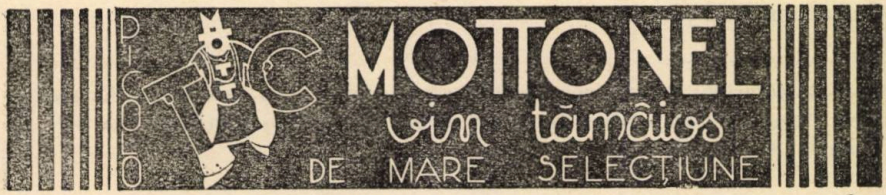

Asigurările Sociale în Franța [1])

Această lucrare este o expunere a Legislației Asigurărilor Sociale în Franța și a primelor rezultate prin organele de aplicare.

Asigurările Sociale sunt o operă de precizie, în care predomină mai mult date și cifre, — pentru a ne arăta modificările pe care le-au suferit legile, în decursul anilor.

Legea asupra Asigurărilor Sociale nu constitue o inovație, ea este desvoltarea naturală a legislației sociale anterioare, — de o jumătate de secol protecția acordată lumii muncitoare se manifestă printr'o serie de legi sociale ca: legi de asistență, legi de încurajare a liberei solidarități, legi de asigurare obligatorie etc.

LEGI DE ASISTENȚĂ

„Asigurările Sociale" prin legile de asistență au contribuit direct la ajutorarea lucrătorilor, nevoiași. Prin legea din 1893 se organizează „asistența medicală gratuită", care există și astăzi. In 1905 se organizează asistența bătrânilor și infirmilor, iar în 1923 legea pentru protecția femeilor gravide și a familiilor numeroase.

Deasemenea și asistența șomeurilor are o mare importanță în Franța.

Toți șomeuri care n'au posibilitatea să-și găsească o ocupație primesc ajutor dela casele de asigurare.

LEGEA DE INCURAJARE A SOLIDARITĂȚII LIBERE

Principial, această lege nu se adresează unui grup special de lucrători ci consideră individul independent de profesiunea sa.

---

1) Materialul pentru acest articol este luat din „Les Assurances Sociales en France" — Exposition Internationale Paris 1937 — Paviilon de la Solidarité — 162 pagini.

LEGEA DE ASIGURARE OBLIGATORIE

O legislație de asigurări sociale se distinge prin două caracteristice : a) solidaritatea, pe care o prevede legea, și care e limitată la o populație salariată. b) Ideea de a impune lucrătorilor obligatoriu, depunerea unei părți din salariu pentru asigurarea contra principalelor riscuri ale vieței, care e foarte veche. Ea a fost realizată și în unele profesiunifesiuni. De exemplu, marinarilor și lucrătorilor minieri, li se acordă ajutoare în caz de boală și pensie de bătrânețe.

Legea din 1910 merge mai departe, impunând tuturor salariaților lucrători și agricultori, **asigurarea obligatorie pentru bătrânețe.**

Din nenorocire, în ajunul războiului, o sentință a Curții de Casație a socotit ca legea să fie obligatorie numai pentru aceia cari prezintă cartea de asigurare.

Legea din 5 Aprilie1928 impune nu numai lucrătorilor să fie asigurați, ci tuturor celor, cari trăesc din munca lor proprie. In această limită, Asigurările Sociale își propun să asigure lucrătorului și familiei lui, un ajutor în caz de boală, de accidente, bătrânețe sau deces. Această schimbare a fost realizată prin „Decretul Lege" din 28 Octombrie 1935, pentru profesiunile comerciale, industriale și agricole.

Dacă examinăm evoluția legilor „Asigurărilor Sociale" observăm că ele au trecut prin trei etape în cursul anilor 1928—1930 și 1935.

1. **Desființarea asigurării facultative.** — Legea din 30 Aprilie 1930 a prevăzut o asigurare facultativă lucrătorilor nesalariați. Acest sistem foarte favorabil în agricultură, nu a corespuns pentru salariații din „Comerț și Industrie".

Decretul-lege din 28 Octombrie 1935 a suprimat asigurarea facultativă meseriașilor (nu agricultori).

Asigurarea facultativă a fost menținută în **agricultură** prin „Decretul-Lege din 30 Octombrie 1935.

2. **Taxele de cotizație.** — Legea din 5 Aprilie 1928 a prevăzut o cotizație de 10% din salariu, atât pentru regimul industrial cât și agricol. Insă legea din 1930 a redus a-

ceastă taxă la 8%. S'a instituit și un sistem de a percepe cotizațiile pe categorii, în raport cu salariul fiecăruia.

Subvenția Statului pentru lucrătorii pensionari și agricoli a fost la început de 540 milioane care apoi a fost redusă la 140 milioane.

3. **Modul de percepere al cotizațiilor.** — Legea din 1928 prevede depunerea cotizației la Casa de Cekuri și Casa de Economie, pe baza de borderouri individuale, vărsându-se în fiecare lună ; legea din 1930 a adoptat sistemul lipirei de timbre speciale, pe o carte de asigurare. Legea din 1935 a revenit la sistemul depunerei în numerar, pe baza de borderouri.

ORGANIZAȚIA ADMINISTRATIVĂ

Organizația administrativă se caracterizează prin următoarele sisteme :

In 1928 administrația legei era încredințată **Oficiilor.** Oficiile departamentare au fost puse sub controlul unui **Oficiu Național.**

Legea din 30 Aprilie 1930 stabilește „simple servicii de Asigurări Sociale" funcționând sub autoritatea prefectului fiecărui departament, cari depindea de autoritatea centrală a administrației generale de Asigurări Sociale, din „Ministerul Muncii".

Legea din 28 Octombrie 1935 suprimă serviciile **departamentare,** grupându-le în 15 servicii **regionale,** ce funcționează direct sub autoritatea administrativă a Ministerului Muncii.

In privința „Caselor" modificările n'au fost mai puțin profunde. Casa departamentară unică se ocupă cu controlul și reasigurarea Caselor primare.

O Casă generală de garanție asigură echilibrul de unitate.

Insă, legea din 1930 a stabilit ca toate Casele de primul grad să fie puse pe acelaș picior de egalitate. Caracterul esențial al legii din 1935 a fost organizarea reasigurării Caselor primare, prin care vechile uniuni de asigurări au fost înlocuite cu uniunea regională, care grupează Casele primare a fiecărei uniuni, luându-și asupra sa împătritul rol : invaliditate, reparații, garanții și higienă socială.

Legislația „Asigurărilor Sociale" se aplică pe tot teritoriul Francez, excluzând regiunea „Rinului de Sus, de Jos și regiunea Moselle, care rămân supuse legislației lor particulare.

Alsacia și Lorena au o fizionomie proprie, care le distinge de noul regim al „Asigurărilor Sociale", aplicat în general și în celelalte ținuturi franceze.

Făcând o comparație cu celelalte departamente franceze, observăm două mari diferențe :

Prima diferență capitală e că, regimul „Asigurărilor Sociale" Alsaciei și Lorenei cuprinde într'un singur tot și accidentele de muncă pe când „Asigurările Sociale din celelate ținuturi franceze exclud acest risc.

A doua diferență fundamentală se referă la libera alegere a asigurării la orice Casă.

LEGEA ASIGURARILOR SOCIALE FRANCEZE COMPARATA CU CELELALTE ȚINUTURI STREINE

In acest capitol se rezumă în trăsături generale, caracteristicele care dau legislației franceze fizionomia sa proprie, pentru a ne forma o idee de instituțiile care funcționează în Franța,—și de a procura cititorului strein, o comparație cu legislația care e în vigoare în ținutul său propriu.

Prima constatare pe care trebue s'o facem e, că în Franța ca și în cele mai multe state europene, Legislația „Asigurărilor Sociale" suferă veșnic modificări și adaptări.

Am văzut până acum, numeroasele modificări pe care le-au suferit legile dela 1928 încoace și aceste modificări nu sunt ultimele.

Criza economică și financiară a unui ținut e fenomenul, care explică marele număr de modificări aduse dela războiu, „Asigurărilor Sociale" a diferitelor state din Europa Centrală și din Franța.

După cum am spus mai sus, prima trăsătură caracteristică a „Legislației Franceze", — e că a realizat dintr'o dată asigurarea **obligatorie a tuturor salariaților** — sub forma unei cotizații unică, — acoperind totalitatea riscurilor sociale.

Diversele forme de asigurare facultativă au fost abandonate, în folosul societății de ajutor mutual.

Un regim de subvenții a fost prevăzut în agricultură, pentru a se desvolta asigurarea liberă prin societățile de ajutor mutual, de fermieri și de exploatatori agricoli.

Legislația Franceză a „Asigurărilor Sociale" nu se ocupă decât de salariați și de persoanele salariate cuprinse în definiția juridică dată prin legea din 1935 arătând cine sunt salariații.

Deasemenea și alte categorii de muncitori ca : servitori, șofeuri de taxi, hamali, ușieri fost asimilați salariaților ; deci legea se aplică tuturor lucrătorilor din comerț și industrie, lucrătorilor minieri, de drum de fier, funcționarii Soc. de „Gaz și Electricitate" precum și agenților diverselor stabilimente publice, care beneficiau în trecut de un regim special.

Plata cotizațiilor diferă dela un ținut la altul.

Cotizațiile cad în sarcina patronului și asiguratului. Ele sunt suportate, jumătate de patron, jumătate de asigurat. Asigurările Sociale funcționează pe sprijinul dat de populația industrială, fără nici o subvenție a Statului ; aceasta neexistând decât în regimul agricol.

In caz de boală, asigurații au dreptul să consulte medicul, sau să intre în spital, dacă au nevoe de vre'un tratament sau intervenție chirurgicală. Chiar și soția și copiii asiguratului au dreptul să consulte medicul sau să se interneze în spital.

Deasemenea li se dă asiguraților o sumă zilnică pe tot timpul cât sunt bolnavi și întrerup lucrul. Acest sistem se aplică și în Germania și Anglia. Regulamentul mai prevede să li se dea și bani înainte, dacă au nevoie. Orice asigurat are dreptul la consultații medicale atât el cât și soția și copiii nesalariați, mai mici de 16 ani.

Asigurații mai au dreptul să ia și medicamente dela dispensarii pe baza unui tichet eliberat de Casa de Asigurări și prescris de medic.

Internarea în spitale se avizează de Casă, ajutorul bănesc de boală este proporțional cu cotizația plătită în ultimele trei sau patru trimestre, înainte de îmbolnăvire. Se bucură de toate avantagiile legii, asigurații care au cotizat regulat 6 luni.

Maternitatea joacă un rol important în Franța. Fe-

meia asigurată și chiar neasigurată e internată într'o maternitate în caz de naștere. Și dacă nu poate să-și alăpteze singură copilul, i se acordă o sumă de bani, pentru a-și pune doică. Ea mai primește și o sumă de bani zilnic, timp de 6 săptămâni înainte și după naștere.

La vârsta de 60 ani asigurații au dreptul la pensie.

ORGANELE RESPONSABILE DE APLICAREA LEGEI IN FRANȚA

Serviciile administrative ale Statului se ocupă cu controlul executării legilor și perceperea cotizațiilor.

Deci, serviciile publice ale „Asigurărilor Sociale" se ocupă cu aplicarea legii pentru toți asigurații fără excepție și Casele de Asigurare acordă împrumuturi sub controlul acestor servicii.

Serviciile administrative propriu zise, grupate sub autoritatea Ministerului Muncii sunt: „Casele de Asigurări Sociale" și Anexele lor. Serviciile administrative însărcinate cu aplicarea generală a legii Asigurărilor Sociale cuprind deoparte „Serviciile Administrative Centrale" iar pe de altă parte „Serviciile Regionale".

Două Ministere își iau asupra-și, dreptul de a conduce Asigurările Sociale. Și fiindcă legea Asigurărilor Sociale e legea de apărare a sănătății publice, aplicarea acestei legi trebue încredințată Ministerului Sănătății Publice.

După cum am mai văzut, legea Asigurărilor Sociale a fost cunoscută în Franța ca și în multe alte ținuturi străine, ca o lege de protecție a lucrătorilor și nu se aplică decât populației muncitoare.

Prin urmare e necesar ca „Ministerul Muncii" să se ocupe cu aplicarea și controlul legilor, având în Minister un Director General, Director și Subdirector.

Sub autoritatea direcției generale a „Asigurărilor Sociale" funcționează serviciile Regionale. Ele sunt în număr de 15 și fiecare în Circumscripția ei.

Centrele diverselor Servicii Regionale sunt:

Paris, Rouen, Lille, Nancy, Reims, Orleans, Dijon, Limoges, Clerment, Ferrand, Lyon, Bordeaux, Toulouse, Montpellier și Marseille.

Serviciile se găsesc sub autoritatea unui director regional. Uniunile regionale în Franța sunt însărcinate cu distribuirea pensiilor și îngrijirea invalizilor în primii 5 ani de invaliditate.

Constituirea și funcționarea Caselor însărcinate cu gestiune propriu zis a asigurărilor sociale se întemeiază pe următoarele principii generale.

I. Separarea dintre riscurile de repartiție și riscurile de capitalizare.

Riscurile de boale — maternitate se basează adesea pe metoda repartiției anuale a sarcinilor pentru acoperirea cărora cotizația va fi proporțională cu sumele ce urmează a fi plătite.

Riscurile de bătrânețe, invaliditate sunt deci riscurile capitalizării în acest scop cotizațiile nu sunt numai sarcina anuală, dar și acelea a scontării lichidării pensiei și decesului asiguratului.

Această definiție ne arată că riscurile uneia cât și celeilalte categorii cer o gestiune aparte.

II. Rolul marilor numere și al compensației.

Intreaga asigurare suportă rolul principiului marelui număr. Fie că se impune caselor un efectiv mic de membri, fie că se orgainzează peste ele Case de reasigurare, cari poate fi obiectul compensării inegalității riscurilor descoperite de diverse Case.

Aceste 2 mijloace au fost întrebuințate în același timp de legiuitorul francez.

a) Pentru riscurile capitalizării se impune un număr oarecare de membrii.

Trei mii pentru Casele de bătrânețe — deces.

Cincizeci mii pentru Casele de invaliditate.

b) Pentru riscurile de repartiție, legea marilor numere, este egal de avantagioasă, de oarece legiuitorul nu a voit să interzică micile Case de a nu lua ființă, în cazul când nu pot suporta aceste sarcini, pot ceda locul lor altor case mai puternice, așa că se vede ca anual case mici dispar ca număr în schimb casele puternice câștigă noi membri.

Legea marilor numere prin decretul din 28 Octombrie 1935 a instituit un sistem de compensație foarte larg, diverselor Case primare de repartiție.

Uniunea rigională este însărcinată de a compensa și garanta Casele grupate în fiecare circumscripție, subordonându-le Casei generale de garanții, care este delegată de a compensa și garanta diversele Uniuni regionale.

Al III principiu constituirea fondului comun care se menține pentru asigurarea bătrâneței.

Casa generală de garanții continuă să gireze fondul de majorare cari trebue să suporte plusurile destinate de a le purta pensia de bătrânețe cu minimum prevăzut de decretul lege.

Casa Națională de retragere pentru bătrânețe și cu oarecare rezervă, Casele departamentare de retragere pentru lucrători, funcționează ca și Casele de drept comun pentru asigurați.

In fine, Casa Generală de Garanție complectează organizația administrativă a regimului agricol.

Comitetul General al Uniunilor Naționale al Caselor de Asigurări Sociale, — are de scop să prezinte rezultatul tuturor lucrărilor, pe care le-a întreprins fiecare Casă de Asigurare în domeniul său respectiv.

OPERA CASELOR ASIGURĂRILOR SOCIALE

Acest ultim capitol, rezumă pe scurt cu ajutorul câtorva cifre rezultatele înregistrate de Casele Asigurărilor Sociale dela aplicarea legii până astăzi. Astfel examinează succesiv opera caselor de Asigurări, — în materie de boală, de maternitate, invaliditate, bătrânețe și deces.

In caz de boală sau de intervenție chirurgicală asiguratul e internat în sanatoriu ; sau dacă e victimă vre'unui accident pe stradă nimeni nu-l poate despăgubi cu bani, decât Asigurările Sociale.

Căci omul, dacă suferă un accident sau i se întâmplă altă nenorocire, luptă cât poate până își epuizează micile economii și ar ajunge în mizerie sau și-ar pune capăt zilelor, dacă Asigurările Sociale n'ar îndepărta aceste nenorociri.

Tot în acest capitol se încearcă să se determine numărul asiguraților, care sunt înscriși în asigurare, și plătesc cotizația, dar acest număr e greu de determinat cu exactitate.

Relativ la sumele încasate și cheltuelile pe care le-au avut constatăm că din anul 1930 și până la sfârșitul anului 1935 sumele încasate de Case au diminuat, dar în schimb sumele cheltuite nu încetează să crească.

In fine, putem spune, marea majoritate a Caselor de Asigurări sociale, subvenționează și încurajează spitalele, clinicele, cabinetele medicale și dispensariile.

La sfârșitul acestei expuneri a Legislației Asigurărilor Sociale în Franța, prin organele de aplicare a legilor putem trage câteva concluziuni generale.

„Asigurările Sociale", (cel puțin în regiunea neagricolă) funcționează în Franța prin singurile sale resurse, fără a apela la bugetul Statului, deci **autonomia financiară** este una din caracteristicele legislației franceze.

Toți aceia care conlucrează la aplicarea legei în Franța sunt demni de prețuit deoarece soarta și succesul Asigurărilor Sociale se datoresc în mare parte organelor de conducere, cari luptă să păstreze neștirbită **autonomia** Instituției.

Astfel au putut să aducă „Solidarității Sociale" viața și libertatea care-i dau adevărata semnificațiune.

DEM. B. CĂTUNEANU
din Casa Centr. a Asig. Sociale

Un gest frumos

In urma apelului ce am adresat colegilor noștri care posedă acțiuni Soc. „ACTIVA", de a ni le dona în vederea achitării restului din costul apartamentului ce am cumpărat din Imobilul sus zisei Societăți din Str. Teilor No. 12, pentru a ne asigura un sediu propriu, au răspuns următorii colegi, cedându-ne acțiunile lor și cărora Comitetul Corpului Absolvenților Școlilor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale le exprimă vii mulțumiri:

Titu Andreescu 10 buc., N. Ardeleanu 5 buc., N. Bănulescu 2 buc., A. Berceanu una acțiune, H. Brendorfer 2 buc., Ernest Crivda 2 buc., V. Cațafani una acțiune, Andrei Gheorghiu 2 buc., V. M. Ioachim 20 buc., N. Ioanițiu una acțiune, Th. Nitzu 5 buc., M. S. Zentler 10 buc., Gh. Zamfirescu una acțiune.

Timbrul de aviație pe registre

Extragem din ziarul „Argus" din 24 Martie 1938 următoarele în legătură cu registrele la micii comercianți:

Se observă că dispoziția Ministerului de Finanțe referitoare la registre, nu are un efect practic, deoarece reprezentanții comitetului fondului național de aviație au susținut cu suces la instanța de judecată, că aceste ordine nu sunt obligatorii pentru acest comitet.

In sentința tribunalului Sighișoara din 12 Ianuarie 1938, în această chestiune se spune:

„Având în vedere că apelantul a mai invocat în sprijinul său faptul, că Ministerul de Finanțe cu ordinul Nr. 234481 din 7 X. 937 a îngăduit că ținerea registrelor să devină obligatorie abia cu începere dela 1 Ianuarie 1938".

„Având în vedere că această dispoziție ministerială poate fi obligatorie pentru organele în subordine a Ministerului de Finanțe, nu însă pentru Casa Fondului Național al aviației și mai puțin pentru instanțele de judecată".

„De aceea bine și legal a fost găsit contravenient apelantul și amendat ca atare".

Considerăm și noi că dispoziția Ministerului de Finanțe prin care se scutesc de ținerea registrelor micii comercianți nu poate avea nici un efect față de instanțele de judecată, dacă această dispoziție nu se încadrează în textul art. 32 Cod Comercial cu următorul conținut:

„Dispoziținea cuprinsă în prezentul titlu (firmă și registru) nu se aplică colportorilor, comercianților, cari fac trafic ambulant, cărăușilor sau acelor, al căror, comerț nu iese din cadrul unei profesiuni manuale".

De aceea noi credem că toți acei cari și-au înscris firma au tot interesul să țină cât de sumar registre comerciale, fiind astfel în regulă și față de codul comercial și față de legea timbrului fiscal precum și față de legea timbrului de aviație.

Altfel, plătesc taxa de lei 200 (două sute) și riscă totuș să sufere rigorile legilor, cari n'au putut fi desființate printr'o decizie ministerială.

VIM.

Recenzii

Economia Dirijată de *Prof. Dr. Karel Englis*, guvernator al Băncii Naționale Cehoslovace, traducere în românește în Biblioteca Monetară, Economică și Financiară, tipărită cu cheltuiala Băncii Naționale a României, cu un cuvânt înainte de *Mitiță Constantinescu*, Guvernator al Băncii Naționale a României. București 1938. — Relevăm și de această dată adânca înțelegere și solicitudine, pe care Banca Națională a României, sub înțeleapta guvernare a D-lui Mitiță Constantinescu, o acordă lămuririi chestiunilor economice de mare actualitate. După apariția volumului „Contribuțiuni la problema reorganizării creditului în România" despre care am vorbit în coloanele Revistei noastre, ni se înfățizează opera D-lui Profesor Englis, guvernator al Băncii Naționale Cehoslovace, despre Economia Dirijată.

Domnul Guvernator Mitiță Constantinescu, în cuvânt înainte, explică scopul tipăririi și răspândirii unei serii de opere științifice valoroase, care în multe cazuri nu pot fi ușor accesibile cercetătorului român.

Este în adevăr o mare înlesnire ce se face culturii românești prin punerea la îndemâna economiștilor noștri a unor astfel de isvoare de cercetări pe ogorul științei, pentru care suntem datori a-i exprima adâncă recunoștință și înaltă admirație.

„Problemul Economiei Dirijate este de o puternică și stăruitoare actualitate" spune Domnul Mitiță Constantinescu.

In adevăr am avut să înregistrăm după marele războiu mondial măsuri adânci de economie dirijată în Rusia Sovietică, Italia, Statele-Unite, Germania și mai puțin pronunțate în alte țări ca Japonia, Franța, România, Cehoslovacia, Portugalia, Elveția etc. și chiar în conservativa Anglie.

Sub numele de economie dirijată sau planificaă — spune autorul — se înțelege ansamblul și cuprinsul activității în sensul de a interveni în mersul economiei individualiste cu scopul de a conserva și ameliora viața.

Economia dirijată sau planificată este considerată ca antiteza liberalismului, este opusă liberii concurențe, capitalismului etc. ca un conceput deosebit, superior, ca ceva nou.

In cuprinsul lucrării autorul analizează diverse sisteme ordonatoare ale preocupării națiunilor de a-și păstra ființa și de a-și îmbunătății condițiunile de viață:

a) Sistemul individualist, b) Sistemul Cooperatist, c) Sistemul Solidarist, tendința spre sindicalism și necesitatea din ce în ce mai mult simțită a unei organizări totalitare a vieții în stat, a unei planificări întreprinse de către stat.

Este drept că din cauza crizei ivite in urma marelui răsboi s'a simțit nevoia unor măsuri luate prin autoritatea statului.

Autorul arată care este esența economiei dirijată, raportul ei cu sindicalismul, face o clasificare a noțiunilor și arată care este situația în Cehoslovacia.

Autorul nu urmărește să recomande sau să respingă un sistem sau altul, ci să analizeze elementele lor, pentru a putea lumina problema din toate direcțiile și a desluși drumurile care nu înconjoară.

Ne aflăm la o răspântie — afirmă autorul — și roagă pe toți cei ce nu sunt de acord cu părerile expuse și vor să exprime concepții deosebite să o facă îndemnați de aceleași bune intențiuni.

Economia dirijată, apare nu numai ca o măsură de a eși din criză, ci ca o politică de continuitate a guvernării în stat.

In economia dirijată, grija continuă și superioară pe care organele Statului sunt chemate să le exercite, presupunând o largă înțelegere, o înaltă concepțiune, o desăvârșită competință și o cinste neprihănită, vor produce desigur o îmbunătățire a vieții în toate domeniile. Condițiunea esențială este însă și totul depinde de oamenii care vor aplica și spiritul de colaborare omenească, poate chiar părintească și nu de șicană, sau birocrație anchilozată, în care vor lucra.

Condițiunile tehnice de tipărire la „Cartea Românească" sunt excelente și vădesc sacrificiul pe care Banca Națională a României l-a făcut în desăvârșirea bunelor sale intențiuni.

Dr. Drăgănescu-Brateș

Gh. Em. Filipescu : **Un glas din popor către oamenii superiori.** Intr'una din conferințele ținute la Radio, am vorbit despre „Comercianți și Literatură", în care am încercat să arăt că artele și comerțul — idealul și materialul — nu sunt două lucruri ce se exclud. Am citat cazuri de negustori, industriași, financiari, cari s'au ocupat cu literatura, au scos cărți, reviste, au dat sprijin artelor, asemenea am citat cazuri de literați, cari au făcut comerț în frunte cu Caragiale, Gherea, la noi; Balzac, Voltaire la Francezi etc.

Iată că acum d-l Gh. Em. Filipescu, cunoscutul meseriaș și comerciant de încălțăminte, ne oferă încă un exemplu strălucit al tezei susținută de noi.

D-sa este un pasionat și am putea spune un cunoscător al iteraturii clasice, din care s'a inspirat în broșura cu titlul de mai sus.

Cu citate din: Platon, Petrarca, Dante, Pericle, Socrate, etc., și desvoltă ideia sa, care face subiectul broșurii ș. a.: omenirea ca să prospereze în adevărata lumină și fericire trebue să fie condusă de câțiva *oameni superiori* (teoria elitei, pe care a expus-o magistral d-l Andrei Corteanu în studiul său: l'Evolution de l'Etat).

Acești oameni — superiori prin cultura sufletului și a minții, prin înțelepciune, prin credință în Dumnezeu — au datoria să se apropie, să se unească spre a forma mănuchiul de prestigiu și autoritate, care să conducă țara.

Dela acești oameni, autorul așteaptă o regenerare a tuturor forțelor unei națiuni, o colaborare mai strânsă între toate straturile sociale și între popoare ajungându-se la mult dorita pace între oameni.

Și, spre deosebire de atâți defetiști și pesimiști, d-l Filipescu nu spune că asemenea oameni trebue să ni-i trimeată Providența ci ne arată că-i avem între noi în toate domeniile de activitate: în armată, în știință. în literatură, în technică, în viața economică, etc.

Nu dă nume și bine face, ci ne lasă să-i identificăm noi din cele scrise.

D-l Filipescu nu se mulțumește cu aceste constatări de ordin sufletesc, D sa atinge în treacăt și importante probleme economice, pe care ar dori să le vadă rezolvate nu prin legi economice, ci prin iubirea de oameni, prin înălțarea omului deasupra materiei.

Așa, d-sa nu găsește nici-o justificare ca în timp ce în unele părți este supraproducție de bunuri necesare existenței, în alte părți mor oameni de foame; nu înțelege dece — când sunt atâtea nevoi de satisfăcut — sunt totuși atâția șomeuri; — nu înțelege dece medicii duc o grea existență, în timp ce satele duc o viață lipsită de orice higienă.

Sunt desigur întrebări interesante, pe care toți oameni de bine și le-au pus și din când în când și guvernanții noștrii s'au ocupat de ele.

Credem însă că până să ajungem la acea educare a sufletelor pentru că prin iubirea de oameni să soluționăm toate aceste problemn, trebue să privim activitatea și năzuințele oamenilor și prin prisma intereselor economice, deci anumite legi economice nu trebue trecute cu vederea, atâta timp cât interesul material formează și el unul din îndemnurile la muncă.

Privind lucrurile și prin această prismă, găsim că nu este în totul întemeiată critica pe care autorul o face asociațiunilor de producători în vederea unei mai bune organizări a producției și distribuției; asemenea nu trebue să desconsiderăm aportul, pe care marea finanță și spiritul de întreprindere l-a adus progresului omenirei.

Dacă ne-am fi bazat numai pe sentimentul iubirei de oameni nu știm dacă știința și technica ar fi făcut atâtea progrese.

Este adevărat că de binefacerile civilizației nu beneficiază într'o măsură dreaptă întreaga omenire, însă nu e mai puțin adevărat că omul cel mai umil duce o altă viață azi, față de viața primitivă din trecut.

Unind interesul material cu străduințele către o înălțare a sufletelor pentru o mai largă iubire de oameni, se poate mai repede ajunge la idealul întrevăzut de „un om din popor", care a știut să folosească atât de frumos realizările technicei și producțiile înțelepciunei omenești, înlesnind atât de strâns profesiunea sa de producător de bunuri materiale cu gândirea înaltă a oamenilor, pe cari îi preocupă și marile probleme ale umanității.

Dr. V. M. Ioachim

H. Stahl: **„Falșuri amuzante și falșuri artistice la B. N. R., C. F. R., P. T. T. și Datoria Publică".** Buc. 1938. Marvan 48. D-l Profesor H. Stahl, expert grafolog pe lângă Curți și Tribunale, autor a mai multor lucrări de grafologie, stenografie, dactilografie și literatură, premiat de Academia Română, ne dă la iveală într'un mod condesat, cum știe D-sa, să expună, observațiunile foarte judicioase trase din cele peste 1.800 rapoarte de expertiză grafică, pe care le-a întocmit în decurs de 37 ani.

D-sa, împarte observațiunile sale asupra falșurilor amuzante și artistice cu mult humor și documentare.

Recomandăm colegilor experți contabili și celor din bănci și alte instituțiuni această lucrare, care este de natură a trezi spiritul de cercetare în multe cazuri dificile.

Brateș

G. T. Susnea: **Legea Administrativă și Întreprinderile de utilitate publică.** C. R. 1938. — Autorul constatând unele contraziceri între conținutul legei Administrative și al regulamentului ei de aplicare, cât și unele lipsuri ce ar putea fi împlinite în vederea organizării raționale a întreprinderilor de utilitate publică, ne înfățișează observațiunile sale în dorința de a contribui la desăvârșirea operei menite să aducă îmbunătățiri condițiunilor de trai ale colectivităților.

D-l Susnea, care a dat publicității unele studii de seamă în ce privește organizarea muncii în întreprinderi, pune toată pregătirea sa la contribuție în broșura ce ne înfățișează.

S'ar părea că este prea tare în expresii când zice: „Atmosfera de lene și mucegai ce domnește în întreprinderile și Administrațiile noastre publice, se datorește în special rutinei și amestecului nefast al politicianismului în viața lor". Față de suferința marelui public, din cauza biurocratismului rău înțeles, pare a fi îndreptățit. Trebue extirpat — după expresia autorului — „cancerul organizării" — care este rutina, politicianismul și demagogia.

Domnia-Sa critică legea contabilității publice care s'a dovedit și o lege pur fiscală, cu neglijarea a tot ce privește organizarea și exploatarea întreprinderilor publice cu caracter economic. Prin noua lege Administrativă din Martie 1936 (art. 196) au fost trecute în sarcina Ministerului de Interne atribuțiunile Consiliului Superior al administrării întreprinderilor și avuțiilor publice, atribuțiuni de mare importanță din punct de vedere tehnic și administrativ. Ministerul de Interne — scrie autorul — neavând un serviciu organizat, nu pare a avea posibilitatea să le îndeplinească cu eficacitate. Prin introducerea budgetului și a bilanțului tip s'a făcut un însemnat pas către organizarea rațională a acestor întreprinderi, dar lipsește un organ central de îndrumare și control.

Autorul recomandă a se introduce o contabilitate bine organizată.

In concluziuni subliniază ideia de concentrare a întreprinderilor de utilitate publică prin sindicalizare sau asociere și necesitatea creerii organului de îndrumare și control.

Brateș

Rugăm pe D-nii ABONAȚI să bine-voiască a ne semnala, printr'o carte poștală erorile strecurate în scrierea adreselor, cum și orice MODIFICARE DE ADRESA necesară.

Reviste

Analele Băncilor, anul 20-lea. Ianuarie-Februarie 1938. — Ne bucură păşirea în anul al 20-lea de apariţie a acestei folositoare reviste de specialitate, mai ales că la primele numere apărute acum 20 ani, am pus şi eu ceva din sufletul şi iniţiativa mea la baza acestei reviste. Considerând că apariţia revistei a avut şi ea să sufere alături de băncile noastre, în timpul de grea încercare prin care a trecut întregul nostru sistem bancar şi cu atât mai mare este meritul coducătorilor acestei reviste, şi faptele bancare înregistrate şi comentate cu multă competinţă în coloanele acestei reviste, vor rămânea în istoria noastră economică.

In articolul de fond d-l Dr. Constantin Untaru atrage atenţiunea asupra tendinţei tot mai accentuate de specializarea sistemului bancar în România şi necesităţii unor bănci serioase specializate pentru afacerile de bursă şi pentru acordarea de credite pasagere agenţilor din bursa de valori.

Studiul editorial asupra pieţii monetare şi capitalurilor în România pe primele 3 trimestre, 1937 este foarte instructiv şi documentat.

Conţine apoi informaţii interesante asupra băncilor din ţară şi străinătate. **Brateş**

Le Comptable, anul XXVI, revistă ce apare lunar în Bruxelles, 117, Avenue Albert. In numărul din Ianuarie şi Februarie tratează următoarele articole : Projet de loi réglementant l'exercice de la profession d'éxpert-comptable; Lignorance de la comptabilité; Anniversaire; Mécanographie; Lois coordonnées sur les sociétés commerciales; consultations: Répartition des Frais généraux; Journal centralisateur; Pasicrise; Varia; Code de l'honneur et des devoirs professionnels des experts judiciaires; Bibliographie, Les Revues.

Instituto de Jubilaciones y Pensiones del Uruguai revistă lunară în al 3-lea an de apariţie în No. 9-10 din 1937, având sediul în Montevideo, Cesilla Correo No. 1135, tratează următoarele articole: El Edificio Sede del Instituto de Jubilaciones y Pensiones del Uruguay; Algunas ideas directrices eu Materia de Prevision Social, por el Sr. Augustin C. Gaggero; El servicio sanitario en el Seguro de Vida, por el Dr. Augusto Bunge; Como

deben invertirse los fondos de reserva del Seguro Social, por Mario Antonioletti; El seguro Nacional de Bienestar en Gran Bretana; La poesia de los Numeros compilacion) y comentario por el Sr Augustin C. Gaggero; El Huerto del Obrero, per Oscar Alvares Andreris. El Seguro Obligatorio contra la Tuberculosis, en Italia. por el Dr. Renato Turchi.

Bulletin de l'Associations des Anciens et Anciennes Elévès de l'Ecole Superieure de Commerce de Neuchatel, în al 47-lea an de apariție, tratează în No. 3 din Martie 1938, următoarele articole: A nos membres; Nouvelles de l'Ecole; Réception 1937; Une école de solidarité; Cours de vacances 1937 à Francfort sur Main; Manifestations à Paris, cu cuvinte amabile, la adresa colegilor din România prezenți acolo; Journées alsacennes; Nouvelles personelles; Liste des membres à vie.

Le Commerce, revistă ce apare la Paris, 54, Rue de Clichy sub îngrijirea destoinicului său Director D-l G. Commesnil, e în al 59-lea an de apariție și în No. 894 din Martie 1938, tratează următoarele articole foarte interesante: Le plan comptable de Schmalenbach de D-l Havier Kieffer; Les frais des fabrication dans la brasserie-Interventions du Comptable; Les participations des sociétés étrangères dans les sociétés francaises et l'import cédulaire sur le revenu des valeurs mobilières, de Camille Rosier; Les expéditions des actes de l'Etat-Civil, de Y. Bayte; Les Graphiques, de R. H. Parillaud; Organisations d'une société cooperative, de Norbert Durand, Expert-comptable S. C. F.; Nos lecteurs, nos demandent; Le problème comptable; Informations économiques; Pour être a la page; Livres et revues; Declarations à faire en Avril et Mai; Documentation Juridique; Travail et prevoyance sociale,

H. E. C. ce apare la Paris, 23 bis, Rue de Balzac, tratează în No. 2 din Februarie 1938 următoarele articole: Rassemblement H. E. C; Le Président Schwob d'Héricourt; Groupement syndical; Le propagaz; La politique H. E. C.; Situations H. E. C.; Entre nous; Indiscrétions; Nos groupes; Nouvelles des promos.

Ramuri Revistă în al 30-lea an de apariție, având sediul la Craiova în No. 2-3 tratează mai multe subiecte cu caracter li-

terar ca: Eminescu și Poezia pură de T., Păunescu-Ulmu; Versuri de D. Iov; Specificul Oltenesc de Const. D. Ionescu; Prin negrul greu și umed de Alex. Struțeanu; Așa cum i-am cunoscut: D. Gr. Trancu-Iași de C. Gongopol; Corabia aeriană (versuri) de Mihail Procopie; Problema de educare a maselor de Al. Dima; La moartea lui Gabriel d'Annuzio de Const. D. Ionescu. La capitolul „Comentarii și însemnări critice" găsim recenziile mai multori lucrări ca: Al. I. Odobescu, opere literare; Ion Petrovici, Figuri dispărute; Nichifor Crainic, Programul statului etnografic; Ion Agârbiceanu, „Sectarii" roman; Constantin D. Ionescu, prin munții Mehedințului.

Economia Națională, revistă economică, statistică și financiară, apare lunar, cu sediul în București, Str. Maria Rosetti No. 33, tratează în Nr. 3 pe Martie a. c., articole interesante ca: Spre noui orizonturi, de C. I. Băicoianu; Geografia umană a economiei țărănești din România, de George Stanciu; Contribuțiuni la problema reorganizării Creditului din România, de Dr. L. Colescu; Eră nouă pentru Biserica Română Ortodoxă? de Preot I. Băncilă; Recenzii de N. Cornățeanu.

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNA
BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. — Transmisiuni Moderne. — Injectoare de ars Păcură. — Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru, 3 Motoare «DEUTZ», Mașini-Uneite, Scule, Pompe, etc.

Jurisprudențe fiscale*)

CONTRIBUȚIUNI DIRECTE. — Impozitul comercial. — Art. 31 și 32. — Scăderea sumelor plătite pentru lucrul efectuat în afara fabricii, a amortismentului investițiunilor făcute în cursul anului, a lipsei de casă, a combustibillului, a cheltuelilor făcute cu funcț. însărcinați cu verificarea gestiunii și a cheltuelilor pentru reclame. — Calculul rezervelor pentru creanțe dubioase.

Sumele plătite pentru lucrul efectuat de lucrătorii externi, chiar mde ar putea fi calificate ca plăți de salarii, se scad din beneficiu și fără a se fi reținut și scăzut impozitul pe salariu.

Se scad amortizările și pentru investițiunile făcute chiar în cursul anului impunerii, căci legea contrib. directe nu se opune la o asemenea scădere.

Lipsa de cassă se scade dacă e mică și în raport cu quantumul fondurilor mânuite.

Ambalajul și combustibilul se scade dacă nu s'a făcut dovada că a mai rămas ceva din ele la închiderea exercițiului.

Cheltuelile făcute cu controlul și verificarea operațiunilor sucursalelor, se scad chiar dacă nu s'a reținut și vărsat impozitul pe salariu.

Cheltuelile de reclamă se scad dacă sunt plătite efectiv în cursul exercițiului.

Rezervele pentru creațe dubioase se calculează la totalul creanțelor, indiferent dacă sunt sa unu dubioase.

„Văzând primul motiv de recurs, astfel formulat:

„Violarea art. 31 al. 3 și 10, art. 39 al. 1 din legea contribuțiunilor directe, violarea și greșita interpretare a art. 25, 47 și 106 din legea contribuțiunilor directe, fiindcă i s'a respins cererea de apel, de a se scade suma de 597.261 lei, sumă plătită pentru lucrul efectuat în afara fabricii, deci cheltuială făcută în interesul strict al intreprinderii".

„Având în vedere că Comisiunea de Apel înlătură cererea societății recurente, de a scădea această sumă, motivând că ea reprezintă plăți făcute lucrătorilor externi, angajați când

*) Din Tribuna financiară No. 63/983.

societatea a avut un surplus de lucru și că pentru aceste sume nu s'a făcut dovada că s'a reținut și plătit impozitul".

„Având în vedere, însă, că, conform art. 31 al. 10 din legea contribuțiunilor directe, din beneficiul brut se scade — pentru a se afla beneficiul net impozabil — între altele, cheltuelile diverse sau cheltuelile generale privind strict intreprinderea, între cari intră și cele de întreținere și asigurare".

„Că cheltuelile de confecțiuni de haine care se efectuează în afară de atelierul societății, când există surplus de lucru, evident că sunt cheltueli cari privesc strict intreprinderea și cari concurează la realizarea beneficiului, prin urmare trebuesc scăzute din beneficiul brut".

„Că chiar dacă aceste plăți ar putea fi calificate ca plăți de salarii, care și ele se scad conform art. 31 al. 3 din menționata lege și dacă art. 48 prevede obligațiunea comercianților, industriașilor, etc., cari plătesc lucrătorilor salarii sau orice alte indemnități, de a reține și vărsa circumscripțiilor de percepție impozitul asupra sumelor ce plătesc, neîndeplinirea acestei obligațiuni este sancționată de art. 103 al. c din legea contribuțiunilor directe, cu amenda legală, cu impozitele elementare prevăzute de art. 47, fără însă să li se creieze o decădere din dreptul de a reduce din beneficiul brut sumele plătite și admise la scădere din art. 31".

„Ca atare, acest motiv de recurs este întemeiat".

„Având în vedere cel de al doilea motiv de recurs, modificat pe motivul suplimentar depus, astfel formulat :

„Violarea și greșita interpretare a art. 31 al. 7 și 10, 39 și 141 din legea contribuțiunilor directe și exces de putere, fiindcă nu i s'a admis la scădere suma de 75.883 lei, amortisment legal de 15 la sută, la suma de 500.883 lei, valoarea investițiunilor făcute la sucursala din Str. Șelari No. 13".

„Având în vedere că Comisiunea de Apel a respins cererea recurentei de a scădea acest amortisment, motivând că investițiile s'au făcut chiar în cursul anului impunerii și că, prin urmare, amortizarea sumelor investite urmează a începe din anul următor".

„Având însă în vedere că art. 31 al. 7 din legea contribuțiunilor directe, admițând cererea unui amortisment până la cota de 15 la sută, pentru instalațiunile făcute de întreprindere, nu pune această condițiune : ca amortizarea să înceapă

din anul următor celui în care s'a făcut cheltuiala — așa cum a decis Comisiunea de Apel. Că dealtfel, din moment ce nu se contestă că invenția folosește întreprinderii pentru realizarea unui beneficiu mai mare — beneficiu care folosește statului, fiind supus impozitului comercial, este fără sens soluțiunea Comisiunii de Apel, de a nu admite la scădere amortismentul chiar din primul an, când s'a făcut cheltuiala".

„Deci și acest motiv de recurs este întemeiat".

„Având în vedere cel de al treilea motiv de recurs, astfel formulat :

„Violarea art. 31 al. 10, 39, al. 1 din legea contribuțiunilor directe, 52 din codul comercial, nemotivare și exces de putere, fiindcă ss'a respins cererea de a se scade suma de 5.028 lei, reprezentând lipsa de cassă".

„Având în vedere că Comisiunea de Apel respinge această cerere, motivând că lipsa privește pe casier și că recurenta nu a justificat-o cu nimic".

„Având în vedere că față cu deverul anual al societății, de 7 milioane lei, lipsa la cassă de 5.028 lei reprezintă un coeficient de 0.0075 la sută, fapt inerent manipulării acestor fonduri și cum această lipsă la cassă este operată în registre, Curtea găsește acest motiv de recurs întemeiat și în admite".

„Având în vedere motivul 4 de recurs, prin care recurenta se plânge de violarea și greșita interpretare a art. 31 al. 10, și 39 al. 1 din legea contribuțiunilor directe, 52 din codul comercial, nemotivare și exces de putere, fiindcă i s'a respins cererea de a se scade suma de 30.000 lei, combustibil și 25.000 lei ambalaje".

„Având în vedere că Comisiunea de Apel a menținut impozabile aceste două sume, motivând că este imposibil ca la lichidarea unui exercițiu să nu mai rămână nimic din materialele cumpărate în timpul anului, pentru combustibil și ambalaj.

„Că, însă, din raportul de expertiză dresat în cauză de expertul contabil Alex. Bărbulescu, se constată că în inventarul dresat la finele anului nu figurează asemenea materiale, ceiace însemnează că n'a existat.

„Că, față cu această constatare, rezultată din acte, aprecierea Comisiunii de Apel este arbitrară, iar deciziunea este dată cu exces de putere, nefiind sprijinită pe niciun act".

„Ca atare, și acest motiv de recurs este întemeiat".

Având în vedere motivul 5 de recurs astfel formulat:

„Violarea și greșita interpretare a art. 31 al. 3, 10 al. 1, 25, 26, 47 și 106 din legea contribuțiunilor directe, 52 din codul comercial, eroare grosieră de fapt și exces de putere, fiindcă i s'a refuzat scăderea sumei de 86.000 lei, cheltueli cu voiajul funcționarilor însărcinați cu verificarea gestiunii sucursalelor sale din provincie".

„Având în vedere că Comisiunea de Apel a respins cererea societății pentru scăderea acestei sume, deși contestă că suma este complect justificată cu acte, însă o consideră ca un plus de salariu funcționarilor care au executat acele însărcinări de verificare a operațiunilor sucursalelor, și că, prin urmare, trebuiau reținuți și vărsați impozitele pe salariu".

„Considerând, însă, că cheltuelile cu controlul și verificarea operațiunilor sucursalelor sunt cheltuelile strict necesare întreprinderii, deci motivarea Comisiunii constitue o denaturare a faptelor, făcute cu exces de putere".

„Ca atare, și acest motiv de recurs este întemeiat.

„Având în vedere motivul 7 de recurs astfel formulat:

„Având în vedere violarea și greșita interpretare a art. 31 al. 10 și 32 al. b din legea contribuțiunilor directe, cum și exces de putere fiindcă i s'a respins cererea de a se scade suma de lei 123.187, care reprezintă amortisment pentru creanțele dubioase".

„Având în vedere că Comisiunea de Apel a adăogat această sumă la beneficiu, motivând că societatea n'a făcut dovada că paguba este efectiv încercată".

„Având în vedere însă că art. 32 din legea contribuțiunilor directe prevede că după alegerea beneficiului net se mai scad rezervele speciale pentru creanțele dubioase, trecute ca atare în bilanț, iar cota lor se fixează la 3 la sută din totalul plasamentului în creanțe, putând fi sporită până la 10 la sută".

„Având în vedere că, prin urmare, art. 32 din legea contribuțiunilor directe admite facerea de rezerve speciale, pentrucreanțele dubioase, fixând o cotă care prevede că se calculaeză asupra totalului sumei plasamentului în creanțe ale întreprinderii, adică indiferent dacă există sau nu pagubă, rezultată în cursul anului la creanțele sale, ci numai ca o prevedere pentru eventualele pagube. Ca atare, interpretarea dată de Comisiunea de Apel este greșită și videază dispoziți-

nile acestui text de lege, astfel că și acest motiv de recurs este întemeiat".

„Având în vedere motivul 8 de recurs, prin care societatea „Cehoslovaca" se plânge că s'a violat art. 31 al. 10 39 al. 1 din legea contribuțiunilor directe, exces de putere, eroare grosieră de fapt și nemotivare, fiindcă i s'a refuzat scăderea sumei de lei 270.000, cheltuili pentru reclame".

„Că Comisiunea de Apel respinge scăderea acestei sume, motivând că reclamele au fost făcute în ultimele zile ale exercițiului și că deci n'au folosit la realizarea acestui beneficiu".

„Că, însă, din raportul de expertiză se constată că cheltuiala este efectivă și că ea s'a făcut în timpul exercițiului, ale cărei operațiuni au servit la impunerea de față".

„Că, prin urmare, fiind vorba de o cheltuială strict necesară întreprinderii, Comisiunea de Apel a violat dispozițiunile art. 31 al. 10 din legea contribuțiunilor directe și deci acest motiv este întemeiat.

(Curtea de Apel Buc. Secția IV, Decizia fiscală No. 213/937).

ORICE INSTITUȚIE MODERNĂ
TREBUIE SĂ POSEDE
O mașină de scris superioară !
O mașină de adunat, rapidă !
O mașină de contabilizat, unică !
Deci alegerea Dv. trebuie să fie numai
«CONTINENTAL»
Produs al Uzinelor „WANDERER"
cari au o reputație mondială bine stabilită.
DEPOZIT GENERAL ȘI VÂNZARE EXCLUSIVĂ
„CARTEA ROMÂNEASCA" S. A.
BUCUREȘTI I. — SPLAIUL REGELE CAROL I No. 3

Dela Secțiuni

SECȚIUNEA CONSTANȚA

Extras din darea de seamă citită la Adunarea Generală din Februarie 1938

Vechiul Consiliu ales la 26 Ianuarie 1936, și al cărui mandat de conducere a încetat, a desfășurat în decursul celor 2 ani de conducere o vie activitate pentru păstrarea și creșterea prestigiului Corpului Contabililor, intervenind pe lângă toate autoritățile în drept și cerând aplicarea cu strictețe a dispozițiunilor prevăzute în legea de organizare a Corpului.

In acest scop s'au trimis tuturor instituțiunilor publice din județ, precum și instituțiilor bancare și întreprinderilor comerciale tablouri și dări de seamă extrase din legea și regulamentul de organizare a Corpului

S'a cerut Tribunalului Constanța aplicarea dispozițiunilor cuprinse în art. 5 din lege; iar în cursul anului 1937, Tribunalul a delegat pe un membru al Corpului cu verificarea gestiunilor falimentare aflate la Tribunalul Constanța pe ultimii 15 ani.

S'a intervenit deasemenea pe lângă Tribunal pentru respectarea art. 6 din Legea Corpului și dispozițiilor ministeriale cerând să se acorde expertize contabile numai membrilor trecuți pe tabloul Secției.

S'au ținut reuniuni unde s'au discutat chestiuni profesionale în legătura cu viața economică. La aceste reuniuni au vorbit D-nii: Profesor Nicolae Pascu despre: „Criză și Capitalism" și Ilie Manolescu despre „Regimul Comerțului Exterior și al Devizelor în România".

S'au ținut conferințe cu scopul perfecționării cunoștințelor contabile pentru membrii contabili autorizați, care au avut un succes desăvârșit. Aceste conferințe s'au ținut la Liceul „Mircea cel Bătrân" și Liceul Comercial de Băeți și aducem mulțumiri Direcțiunii acestor licee pentru ospitalitatea dată.

S'a cerut Sfatului Negustoresc ca să intervină pe lângă membrii săi ca să nu mai angajeze în serviciu decât contabili membrii ai Corpului și am găsit tot sprijinul și bunăvoința din partea președintelui Sfatului D-l Gh. Stețcu.

Se citesc Conturile de Profit & Pierdere și Bilanț pe 1937,

şi raportul Consiliului de Cenzori, dându-se descărcarea pentru gestiunea anului 1937.

In urma alegerilor dela 6 Februarie a. c. Consiliul Secţiunei Constanţa s'a constituit astfel:

Dumitru Tascovici, preşedinte, Vasile Perianu, vice-preşedinte, Ilie Manolescu, secretar, Aur. Alexandrescu contabil, Eremia Munteanu, casier şi Vintilă Găgiulescu, Nicolae Pascu, Gheorghe Filip şi Atanase Comăneanu membrii.

SECŢIA TIMIŞOARA

Adunarea Generală a Secţiunei Timişoara din 6 Februarie a. c. a ales:

Membrii în consiliu: D-nii Mihail Suciu (membru de drept), Ion Theodorovici, Ionel L. Frăţilă, Pavel Bojin, Dr. Iulian Potra, Profesor Ioan Vinţoiu, Traian Mircu, Ioan Albu şi Virgil G. Matuşoiu.

Biroul s'a format astfel: Preşedinte D-l Mihail Suciu expert contabil, directorul Băncii Naţionale, Vice-Preşedinte D-l Ioan Theodorovici expert contabil, directorul băncii Victoria, Casier D-l Pavel Bojin, expert contabil, şeful contabil al Băncii Naţionale şi secretar D-l Virgil G. Mătuşoiu, expert contabil, funcţionar la Banca Naţională.

SECŢIA ILFOV

Consiliul de administraţie pe anii 1938—1939:

Preşedinte Huber Gheorghe; Vice-preşedinte Bărbulescu Şt. Alex.; Secretar Pristăvescu I. Const.; Casier Enescu Gheorghe; Contabil Ionescu Victor; Deleg. B. N. R. Romaşcanu Mihail; Membrii Prof. Cesar Miron, Caraianu C. Nic., Oancea Valeriu.

Consiliul de cenzori:

Barzon Şt. Constantinescu, Dumttrescu Chr., Fumu Mihail, Martin I Constantin, Papadumitru Oscar.

Domnii abonaţi rămaşi în restanţă cu plata abonamentului sunt rugaţi cu insistenţă a achita abonamentului, fie direct, fie prin intermediul Secţiunilor Corpului Contabililor, sau la prezentarea încasatorilor noştri.

† Georges Patrognet

Când primăvara aceasta, atât de dulce — aduce împrospătarea naturii — veșnic tânără ! sufletul de elită și blând al unui entusiast modest și blajin, dar care ne imprimă din toată a lui făptură: colegialitatea desăvârșită și adânci regrete și-a luat sborul veșniciei, lăsând în urmă luminoasa dâră a scurtei lui existențe, — frumos și lăudabil întrebuințate — în clipa zilei de 16 Marte crt.

Ca fostul lui profesor și îndrumător cunoscându-l, și pe părinții lui regretați — francezi de origină, — muncitori corecți între ale lor și din îndepărtate timpuri stabiliți ca viticultori de seamă în patria lor adoptivă, deplâng pierderea prea timpurie a acestui devotat și distins funcționar al Băncei Naționale.

O clipă de reculegere și neuitare pentru bunul coleg și prieten !

LEONIDA I. GHEORGHIU
Profesor
fost Director al Sucursalei
B. N. R. din Iași

†

Miercuri 6 Aprilie 1938 la ora 10 seara a încetat din viață, după o grea suferință, colegul

Ioan I. Popescu
Expert-Contabil

fost mulți ani Director la Magazinele „Mercur".

Inmormântarea a avut loc Duminică 10 Aprilie, ora 2 d. a. la Cimitirul Reînvierea.

Fie-i țărâna ușoară.

BANCA DE CRE
S. A. BU

ACTIV — **Bilanţ general încheiat**

Cassa			
Numerar efectiv		497.383.469	
Disponibil la B. N. R. şi C. E. C. .		233.701.063	
„ „ „ Ct. sume de încasat p. devize intrate şi disponibil în valute străine negociabile		217.077.331	
Cupoane scăzute şi titluri eşite la sorţi		2.161.411	950.323.274
Disponibil la bănci			
In ţară		17.406.960	
In străinătate		62.689.663	80.096.623
Portofoliul de titluri			
titluri româneşti cu venit fix			
Efecte publice . . v. n. 122.914.450	35.713.110		
Obligaţiuni industr. v. n. 102.900.000	97.000.000	150.7 3.111	
cu venit variabil			
Acţ. cotate la Bursă v. n. 106.175.700	131.874.780		
„ necotate „ v. n. 14.357.020	5	131.874.785	
Titluri străine . . v. n. 3.710.500		1.303.644	283.891.540
Din titlurile de mai sus sunt angajate:			
Efecte publice . . v. n. 53.226.800	24.369.336		
Alte titluri . . . v. n. 89.763.350	115.322.953		
	139.692.389		
Portofoliul de scont			
Plătibil în ţară			
Cambii fără garanţii		11.887.292	
„ garantate cu titluri, mărfuri, etc.		6.850.000	
„ garantate cu ipoteci		200.000	
Portofoliu comercial		229.382.753	248.320.045
Din portofoliul de mai sus se află reescontat:			
Plătibil în ţară		1.050.000	
Debitori			
Din ţară			
Debitori fără garanţii		520.037.100	
„ garantaţi cu titluri		129.633.529	
„ „ „ mărfuri . . .		172.241.895	
„ „ „ ipoteci . . .		171.274.591	
„ „ „ garanţii diverse		295.865.726	1.289.052.841
Din străinătate			2.364.803
Debitori beneficiind de legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934 (cota rămasă)			36.761.065
Participaţiuni			
In ţară			
La întrepr. industr. v. n. 341.577.225	154 518.174		
La alte întreprinderi v. n. 65.587.250	56.062.809	210.570.983	
In străinătate . . v. n. 27.580.600		17.255.963	227.826.946
Din care angajate . v. n. 46.336.400	36.995.568		
Imobile			
Pentru uzul propriu		95.413.330	
„ locuinţele funcţionarilor . .		3.500.000	
Alte imobile		60.531.915	169.445.245
Mobilier			11
Total Lei . . .			3.278.082.393

BIT ROMÂN
CUREȘTI
la 31 Decembrie 1937

PASIV

Capital social			400.000.000
Fonduri de rezervă			190.000.000
Fonduri de amortisment			
Pentru creanțe dubioase		142.542.531	
„ imobile		7.197.139	149.739.670
Dobânzi nerealiz. la creanțe dubioase			12.239.703
Depuneri spre fructificare			
Din țară			
Pe livrete de economie plătibile la purtător			314.536.799
Creditori și depuneri			
Din țară			
La vedere	1.368.721.764		
Pe teren	14.844.385	1.383.566.149	
Din străinătate			
La vedere	161.194.647		
Pe teren	23.650	161.218.297	1.544.784.446
Creditori			
Din străinătate			
In valute			313.688.841
Angajamente de reescont			
In țară la B. N. R.			63.822.000
Cecuri și ordine de plată emise			
Cu plată în țară			202.244
Dividende neridicate			972.744
Conturi diverse			233.936.281
Conturi tranzitori			2.066.086
Beneficiul net			
reportat din anul trecut		13.318.172	
al anului curent		38.775.407	52.093.579
Total Lei . . .			3.278.082.393

BANCA DE CREDIT ROMAN S. A. BUCUREŞTI

CONTUL DE PROFIT ŞI PIERDERE

DEBIT — **încheiat la 31 Decembrie 1937** — CREDIT

Cheltueli de Administraţie			Reportat din beneficiul anului trecut		13.318.172
Salarii şi indemnizaţii	80.824.256		**Dobânzi încasate**		
Diverse	22.308.769	103.133.025	Dela portofoliul de scont	4.864.217	
Impozite şi taxe		11.295.894	Dela debitori	118.484.777	123.348.994
Dobânzi plătite			Comisioane încas. şi venitul devizelor		72.159.881
La depuneri	47.742.078		Venitul portofoliului de titluri . .		20.593.793
La alţi creditor	19.092.408		Venitul participaţiunilor		10.121.046
La reescont	6.567.612	73.402.098	Venitul imobilelor		1.886.839
Amortizări la titluri şi Participaţiuni		5.791.049	Diferenţe de curs realizate la portofoliul de titluri		1.452.947
Beneficiul net			Beneficii diverse		2.833.973
Reportat din anut trecut	13.318.172				
Al anului curent	38.775.407	52.093.579			
Total Lei . . .		245.715.645	Total Lei . . .		245.715.645

Vice-Preşedinte: (ss) **O. Kaufmann.** Şeful Contabilităţii: (ss) **Em. Marcovici.**

Verificat şi găsit în conformitate cu Codul de Comerţ şi Legea Bancară

Cenzori: (ss) **G. G. Ioan,** (ss) **Dr. I. Gărneţu,** expert-contabil, (ss) **Octav Ulieş.**

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor autorizați și experți contabili

Secția Brașov: Hans Salmen, Ștefan Mailat, Vasile Negoț, contabili stagiari; Ignatie Stossel, contabil autorizat.

Secția Botoșani: Criță Gh. Dumitru, contabil stagiar.

Secția C.-Lung-Muscel: Nicolae N. Stanciu, Aurel Duran, contabili stagiari.

Secția Chișinău: Bahman Sarra, Mandache M., Condei Nicolae, Pușcariu Emil, Șerban Aurel, Stamatiu Ștefan, Roșca Nicanor, Bălan Ștefan, Petcov Pavel, Gheorghiu Christofor, Stamatiu Raisa, Comunov Cumina, Pușcașu T. Gheorghe, Băleanu I. Nicolae, Sorotchi Iosif, Osmolovschi Gheorghe, Salagor Gheorghe, Brotchi Iuliu, Petrov Theodor, Mihul Eugen, Florescu Barbu, Baba Ioan, Istoc Nicolae, Lazăr Ioan, Tănase Afanase.

Secția Craiova: Ilie Gh. Iliescu și Ioan Raicu.

Secția Deva: Bogdan Ioan, Ghilea Lazăr, Botoran Ștefan, Kovaciu Antoniu, Modola Emil, Ioan Popoviciu, contabili stagiari.

Secția Focșani: Nistor I. Constantin, Damian M. Niculai.

Secția Făgăraș: Iosif Tișca, contabil stagiar și Oscar Valeriu Smeu, contabil autorizat.

Secția Huși: Neculai I. Mihai, Neculai Gh. Moroșanu.

Secția Iași: Petru Iliescu, Gavaza Niculae, Dumitru Rădulescu, contabili autorizați și Popovici Gh. Dimitrie, contabil stagiar.

Secția Sighișoara: Sipos Adalbert, Buresch Iosif, Moga S. Ioan, Blaga Gheorghe, Porea V. Emil, Straussman Iosif, Rucărean Silvestru, Terchilă Viorel, Oprea Ioan și Metter Augustin, contabili stagiari.

Secția Vâlcea: Ilie C. Simoiu, contabil stagiar.

Secția Timișoara: Andras Cornel, Ardeleanu Valeriu, Bălulescu Vasile, Bobocel I. Nicolae, Crainic Rusaliu, Danciu N. Mihai, Fleșeriu Octavian, Florescu C. Constantin, Strizu Moise, Vasi Th. Atanasie, contabili stagiari.

Avansări la gradul de contabili-autorizați:

Secția Deva: Hold Vasile, Răducanu Pantelimon, Brackner Mihai Const., Luca Ioan.

Secția Focșani: Anastasiu Ioan, Niederhoffer Fr., Neiger Josef.

Secția Huși: Constantin I. Darie.

Secția Sighișoara: Fintoc Traian, Olimpiu Varga, Popa Dumitru, Cerghezan Ioan.

Secția R.-Vâlcea: Maria Gh. Radulian și C. Dăscălete.

Secția Timișoara: Fraunhoffer Petru, Gigity Ioan, Liptay Ernest, Marina I. G., Maghyar Iacob, Menzenrat Enric, Sauer Iosif, Wild Francisc, Wingeron Nicolae, Tăpălaga Ioan, Zbegan Alexandru.

Reînscrieri :

Secția Timișoara: Munteanu Liubomir, contabil autorizat.
Secția Vâlcea: Victor Petrescu, expert contabil.

Șterși din Corp pentru neplata cotizațiilor :

Secția Făgăraș: Toma Petrescu, Ioan Poșa, Adolf Schmidt, Aurel Șerban, Ioan Tuturea și George Comșută.

Secția Timișoara: Brebenar Pavel, Dichman Iuliu, Felter Richard, Iovanel Eftimie, Kaldor Ioan, Olariu Ilie, Radu N. Virgil, Szasz Emil, Stănculescu Dumitru, Stein Francisc, Stinghe Gh., experți contabili; Arnold Alexandru, Bercovici Simion, Bruck Iosef, Simion Ciocârlie, Cioca Nicola, Doboșan Moise, Fischer Nicole, Fogel Eugeniu, Holtz Alexandru, Gerdanovici Eugen, Heber Matei, Heiblein Geza, Ionescu Silvian, Iuncu N. Constantin, Kaldor Ștefan, Kiss Pavel, Klein Carol, Lang Vilian, Manolescu Carol, Marian Damaschin, Marzinkievici Ludovic, Wissner Carol, Ostoiu Mihai, Dr. Păcurariu Ioan, Reidlinger Alexandru, Schanen Gavril, Schon Francisc, Schorsch Emilia, Tioldan Octavian, Turanschy Petru, Waltzer Anton, Weinberger Ignatie, Wechsler Maximilian, contabili autorizați; Deutsch Adalbert, Habetin Ioan, Neigel Ioan, Păcurariu Pavel, Petculescu Constantin, Tury Ludovic, contabili stagiari.

Transferări :

Secția Făgăraș: Vasile Badea, dela Secția Sighet la Făgăraș.
Secția Vâlcea: Paul D. Ionescu, expert contabil, transferat la Secția Zalău; Victor Petrescu dela Secția Vâlcea la Secția Oradea.

Decedați :

Secția Focșani: Chizeil Z. Iancu.

Ridicări de suspendări :

Secția Arad: Joo Sarolta, contabil autorizat.
Secția Tg.-Mureș: Levy Ema.

Arătați înaintașilor voștri că ați știut să trageți profit din sfaturile și lucrările lor și încredințați publicitatea reclamelor, precum și bilanțului întreprinderii unde lucrați, la:

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă și apără interesele noastre.

Abonamente

In cursul lunilor dela 20 Martie — 10 Aprilie 1938, am primit următoarele sume: *)

Incasate din țară prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale:

Aita Mare: Eugeniu Luca 1938, 200.
Azuga: Ioan Tatulea 1937—38, 400.
Bacău: Mazilu Dnmitru 1936 37, 400.
Bălți: Gheorghe Harob 1936—37, 400.
Brăila: Francisc Brandello 1936—37, 400; I. Găciulescu 1936—37, 400.
Bolgrad: Nicolau Milea 1936—37, 400.
Bârlad: Emanoil Ciortan 1936—37, 400.
Bocșa Montană: I. O. Petry 1938, 200.
Constanța: Ilie Dincă 1936—37, 400; Ion Cristiu 1936, 200; Ștefan Tabibiom 1936—37, 400; Alfred Lewy 1936, 200; Haralamb Filip 1936—37, 320; Rudolf Hess 1936—37, 400; Andrei Tonschi 1936—37, 400; Cohn I. Moise 1936, 200.
Cernăuți: Gertler Chaim 1936—37, 400; Silvestru Netea 1936—37—38, 480; Orest Bucksch 1936—37, 400; Fl. Marinescu, 1936—37, 400.
Covasna: Konya Nicolae 1938, 200.
Craiova: Ștefan I. Șerbu 1936—37—38, 600; D. Oprescu 1936—37, 400; D. Marinescu 1936—37, 400; Matei Müller 1936—37, 250.
Chișinău: Jean Cerchez 1937, 200.
Drăgășani: Nic. Crețeanu 1936—37, 400.
Focșani: Ion Irodeanu 1938, 200.
Făgăraș: Dumitru Cismaș 1936—37, 400.
Giurgiu: Gh. Th. Dragoș 1936—37—38, 600.
Ghimeș: Balasz Andrei 1938, 200.
Galați: Enăchescu Vasile 1936, 200; Leon Reznic 1936, 200.
Herța: M. Corșpan 1937, 160.
Iași: Moscu Solomon 1936, 160; Ilie Ionescu 1936—37, 320.
Lugoj: Iclazom Emil 1937—38, 400; Rudolf Hohl 1937, 200.
Mercurea Ciuc: G. Gardo 1938, 200.
Moreni: I. Nițulescu 1936—38, 600
Oradea: Gheorghe Dumitrescu 1937—38, 400.
Ploești: Jean M. Niculescu 1936—38, 600.
Roman: Chr. Ștefănescu 1936—37, 400.
Rădăuți: Gavril Coca 1937—38, 200; Epifanie Danciuc 1936 și 1937, 320; Eugen Priscovnic 1938, 160.

*) Mulțumind d-lor abonați, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

Satu-Mare: Mihai Monuș 1937, 200; Ion Odeșteanu 1937, 200; Birö Adalbert 1936—37, 320.
Sf. Gheorghe: Vasile Manofescu 1938, 160.
Sighișoara: F. Horac 1938, 160.
Șercaia: Vasile Bârsan 1936 - 37, 400.

ucureşti:

V. Slăvescu 1938, 200; Stanciu Albert 1938, 200; Soc. Redevența 1938, 500; Mauriciu Scherer 1938, 200; Richard Seewald 1938, 160; Sacha Silberman 1938, 200; Soc. Dacia Română 1938, 500; Vasile C. Servu 1938, 200; Ioan Saragea 1938, 200; Martin Segal 1938, 200; Ilie P. Stănescu 1938, 160; Maria Samson 1938, 200; N. Săndulescu 1938, 200; Traian Suciu 1938, 200; Samuilă Avram 1938, 200; Soc. Națională de Credit Industrial 1938, 1000. Gh. Stoenescu 1938, 160; I. Selăgeanu 1938, 200; Frantz Schneider 1938, 200; I. I. Săvescu 1938, 200; Ignat Schreiber 1937, 200; I. Siderof 1937, 100; Haralambie Serafim 1938, 200; M. Streitman 1938, 200; M. Szekely Pajor 1937, 200; Iosif Schapira 1938, 200; Ștefan Th. Ștefan 1938, 200; Petre Spireanu 1937, 200; Lulu Sain 1938, 200; Al. Săvuleanu 1938, 200; Marcel Schönfeld 1938, 200; Soc. Generală de Asigurare 1938, 400; Soc. Mărășești 1938, 500; Soc. Carpatina 1938, 500; Soc. Colentina 1938, 500; Soc. Fichet 1938, 500; Soc. Schenker 1938, 500; Soc. Falk 1938, 500; Soc. Socec 1938, 500; Soc. Distribuția 1938 500; Soc. SteauaRomâniei 1938, 500; Soc. Rom. Americană 1938, 500; Soc. Bancara Rom. 1938, 500; C. T. Teodorescu 1938, 200; I. Tăcutu 1938, 200; N. Vasilovici 1938, 200; Wachner Einrich 1938, 200.

H. R. Trandafirescu 1937, 200; Emanoil Tomescu 1937, 100; D-tru Trandafir 1937, 200; Ion Tutuc 1937, 200; I, Tanasiu 1937, 200; J. Tzisman 1937, 200; Athanasie Tomulescu 1937, 200; Tănăsescu Emanoil 1936, 200; Vasile Trandafir 1937, 160; I. Teuschländer 1936, 200; C-tin Tircă 1936, 200; Alex. Tomescu 1937, 200; Traian Trifulescu 1937, 200; Dragomir Urloiu 1937, 200; Zoltan Zoldy 1937, 200.

Vașoti Gh. 1938, 200; I. Valdeanu 1938, 200; Wittner Ionel 1938, 200; Vâlcu Manole 1938, 200; C. Todea 1938, 200; Fabrica Wolf 1938, 200; Silvia Vasilescu 1938, 200; Vasile Zorca 1938, 200; I. M. Ungureanu 1938, 200; D. G. Zamfirescu 1938, 200.

(Continuare în numărul viitor).

Manuscrisele, cari se primesc după 5 ale lunei, nu se publică de cât în luna următoare, dacă bineînțeles Comitetul de redacție a admis manuscrisul. Rugăm a ni le trimite scrise numai la mașină.

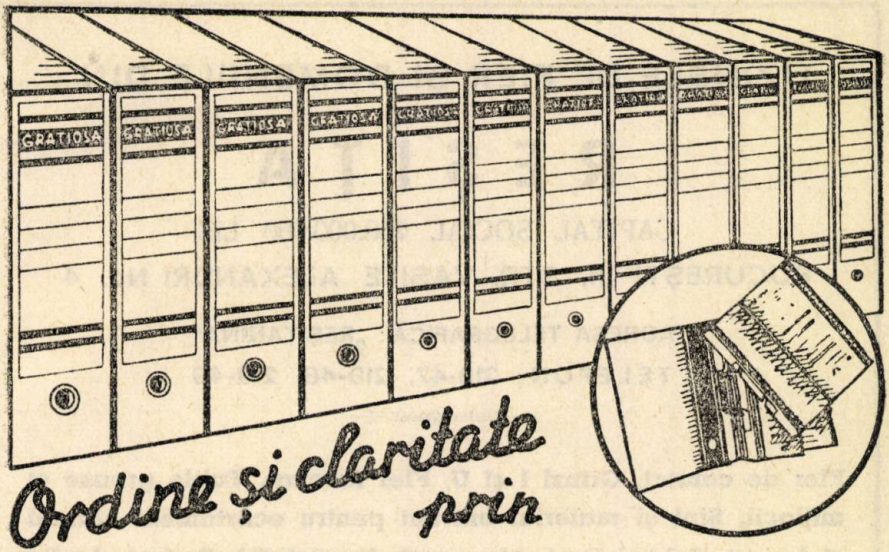

Ordine și claritate prin

REGISTRATURA

GRATIOSA

CEREȚI PROSPECTE GRATUITE

GRATIOSA S.A. SIBIU STR. RÂULUI 12

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartament normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane, Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, Etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, Etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, Etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

ÎNTREPRINDERILE METALURGICE

DAVID GOLDENBERG FII

SOCIETATE ANONIMA

Bucureşti. — Str. Aristide Briand, 1—3

CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 10.000.000

= UZINE LA BRAILA =

PRODUC:

Fier comercial, Fier de beton, Cue, Sârmă, Şuruburi şi Nituri, Lanţuri, etc.

Adresa Telegrafică: «GOLDENBERGFII»

TELEFON 3.69.00 şi 3.69.09

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREȘTI Calea Victoriei, 15

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

Benzină | Motorină | Cocs
Lampant | Păcură | Asfalt

Uleiuri minerale de prima calitate

PENTRU VÂNZARI LA EXPORT A SE ADRESA:

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

BUCUREȘTI. — B-DUL CAROL, 10 ⟷ TELEFON 3.99-09

Pentru automobilele moderne, ULEI SUPERIOR

STANDARD

ESTE ŞTIUT că pentru obţinerea performanţelor superioare, motoarele automobilelor moderne au fost modificate, necesitând lubrifiante superioare.

ESSOLUBE, este un produs al lui „STANDARD OIL Co." of New Jersey fabricat din ţiţeiurile americane în rafinăriile din Statele Unite şi ÎMBIDONAT chiar acolo, ceeace exclude posibilitatea de amestec cu produse inferioare.

Se găseşte în principalele oraşe la reprezentanţii noştrii şi în toate punctele ţării la cabinele «OSIN» ale Societăţii «Distribuţia»

Essolube

AGENŢIA AMERICANĂ

A MOTT ÎNTRECE TOT

Definitiv

Contabilitatea de centrală

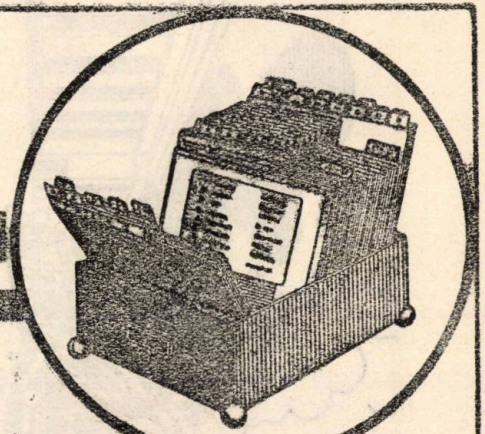

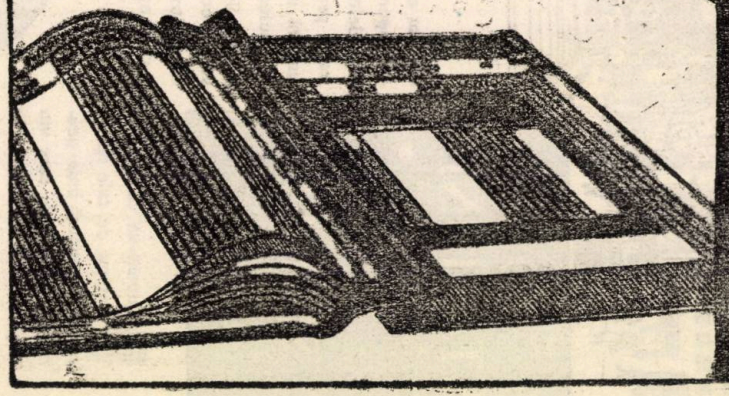

Vă oferă :

1. Mari economisiri de timp.

2. O claritate excepțională.

Cereți prospecte și informațiuni în mod gratuit dela uzinele

„GRATIOSA" S.A.

STR. RÂULUI, 39

S I B I U

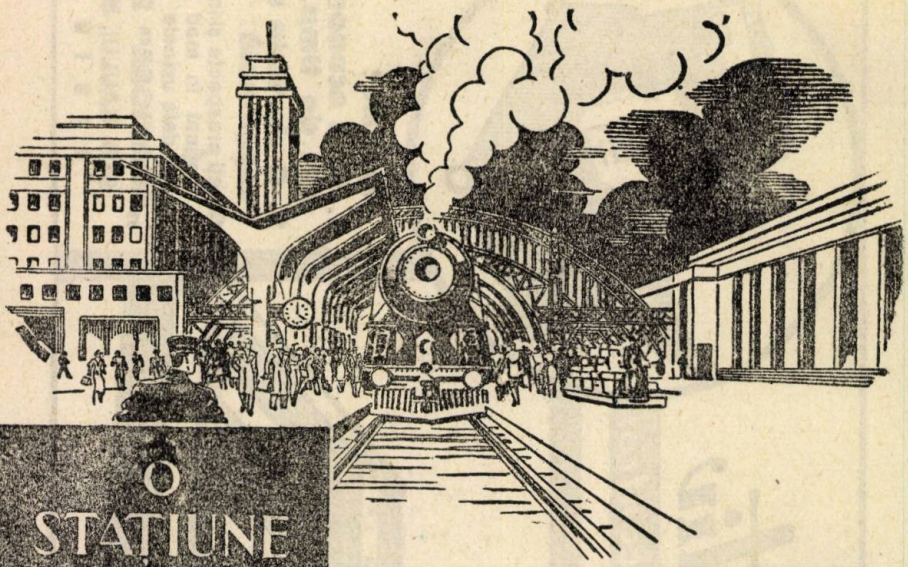

O STAȚIUNE MARE CU O SINGURĂ LINIE

Închipuiți-vă că o mare stațiune de cale ferată ar avea o singură linie pentru toate trenurile care vin și pleacă. Ce s'ar întâmpla oare cu orariul, cu confortul pasagerilor, cu veniturile căilor ferate? Lucrul acesta este tot atât de adevărat și de important pentru serviciul telefonic. Dacă aveți un trafic prea mare pentru o singură linie, afacerile Dv vor suferi. Clienții se vor enerva, găsind numărul Dv. veșnic ocupat. Veți pierde clienții tot atât de sigur ca și când ați sta cu magazinul închis.

INSTALAȚIUNI PENTRU TOATE UTILITĂȚILE

Societatea de Telefoane ține la dispoziția abonaților diferite tipuri de instalații, pentru utilizările cele mai complicate. Oricât de complexe ar fi necesitățile telefonice ale întreprinderii Dv., un specialist al Societății de Telefoane vă va fi pus imediat la dispoziție, pentru instalația necesară.

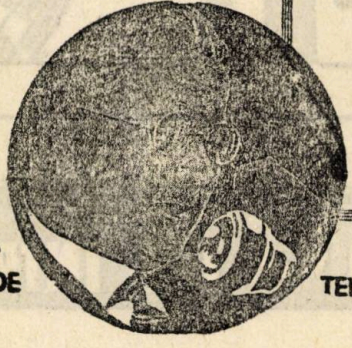

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

„ARAGAZ“

Unanim recunoscut ca cel mai bun combustibil pentru GOSPODARIE ŞI INDUSTRIE

Oricare ar fi întrebuinţarea, fie numai aceia într'un rechaud simplu, fie în cel mai complicat proces termic industrial, „Aragaz“ dă cea mai deplină satisfacţie, realizând

ECONOMII DE MUNCĂ TIMP ŞI BANI

DEPOZITE IN TOATĂ ŢARA

LA BUCUREŞTI, DEMONSTRAŢIUNI LA :

„SANITAS“ S. A. R.

B-DUL BRATIANU No. 36

TELEFON 2.31.55

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXVII. — No. 5 MAI 1938

REVISTA GENERALA
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

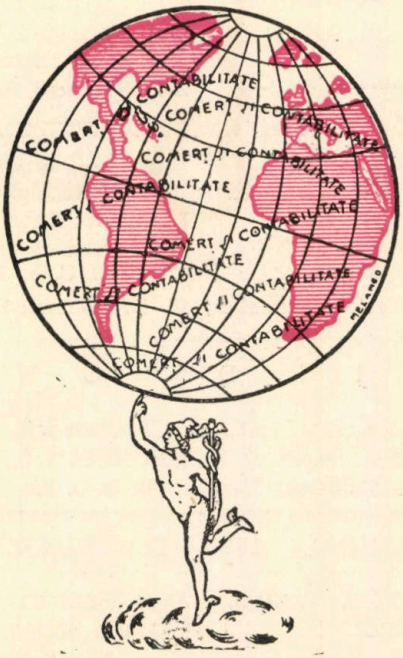

BIBLIOTECA CENTRALĂ
„ASOCIAȚIUNII"
SIBIIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţl
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

CUPRINSUL:

Aureliu Marinescu:	Pro Patria	249
Dr. P. Drăgănescu-Breteș:	Concordatul preventiv	251
Dr. V. M. Ioachim:	Titlurile de folosință și drepturile ce le conferă	253
Eugen Sibianu:	Originea Composesoratelor	257
Mihail I. Florescu:	Creațiuni profesionale	265
Paul Marc:	Analiza cenzorială a cheltuelilor Contenciosului	268
Gustav Herscovici:	Despre registrele micilor comercianți și industr.	275
***	Recenzii. — Reviste	278
***	Jurisprudențe fiscale	287
***	Dela Corpul Contabililor Experți și Autorizați	295
***	Dela Consiliul Superior al Corp. Cont. Exp. și Aut.	296
***	Cursul de expansiune economică	298
***	Colegiale. — Cereri de înscriere	300

PRO PATRIA

Inițiativa pentru proslăvirea eroilor noștri, s'a desăvârșit.

In sfârșit, după 20 ani dela războiul cel sfânt pentru întregirea neamului, foștilor elevi ai Școlii Superioare de Comerț din Bulevardul Domniței, căzuți pe câmpul de onoare, li s'a hărăzit pentru veșnică pomenire un loc de cinste în Școala, care, înțelegându-și menirea, a dat țării nu numai elemente de muncă constructivă, cari au ridicat prestigiul profesiunii noastre la nivelul meritat, dar și **oșteni de frunte.**

Pe frontul de luptă, ca și pe frontul muncii, colegii noștri nu au stat pitulați la servicii auxiliare, ci **au luptat în primele rânduri;** unii din ei sfârșindu-și viața pământească apărând cu dârjenie satele în cari au văzut pentru prima oară lumina zilei.

Cinstire mare, deci, cei de azi, trebue să dea atât memoriei eroilor căzuți la datorie, cât și ge-

nerației căreia i s'au cerut numai sacrificii pe toate tărâmurile.

In reculegere să ne gândim că, tot ce suntem, tot ce avem și tot ce năzuim cinstit, **datorăm înaintașilor.**

La 5 Iunie se va desveli, cu ceremonialul cuvenit, placa de marmoră căreia sculptorul Onofrei i-a dat viață pentru eternitate, săpând, într'un cadru artistic, numele următorilor eroi : Dumitrescu Ilie, Vasiliu N. Dumitru, Huber Anton, Crivăț Ion, Marineanu Marin, Stănculescu Vasile, Ionescu Marin, Știucă Constantin, Ionescu N. Mihail, Filip Gheorghe, Mihăescu Alexandru, Slăvescu Ion, Bureția Marin, Berești eanu Nicolae, Constantinescu P. Dumitru, Margine Mihail, Făgărășeanu Constantin, Tripcovici Marin, Bătrânu E. Nicolae, Țanovici D. Gheorghe, Ioanin G. Ștefan, Știrbescu Mihail și Israilovici A. Herman.

Cei ce au absolvit cursurile Școlii până la război, cât și cei ce au urmat războiului, au datoria să ia parte la apelul nominal ce se va face după anuarul Școlii, ascultând cu adâncă smerenie și cu firească mândrie, pe străjerul care, salutând cu respect, va răspunde cu glas răspicat și sonor pentru fiecare din cei cari lipsesc : **„mort pentru patrie".**

AURELIU MARINESCU

Domnii abonați rămași în restanță cu plata abonamentului sunt rugați cu insistență a-l achita fie direct, fie prin intermediul Secțiunilor Corpului Contabililor, sau la prezentarea încasatorilor noștri.

Concordatul preventiv

Această Instituțiune de drept romanic introdusă la noi prin legea dela 10 Iulie 1929, a fost abrogată, după 9 ani de existență prin decretul lege din 5 Mai 1938. Au fost abrogate și toate modificările aduse concordatului preventiv prin legile din 4 Iulie 1930 și 25 Octombrie 1932.

Pentru concordatele care până în ziua publicărei acestui Decret-Lege în Monitorul Oficial au fost votate prin deciziunea luată de adunarea creditorilor se aplică mai departe dispozițiunile legii concordatului preventiv. „Deasemenea rămân supuse procedurei legii concordatului preventiv și cererile de concordat admise în principiu, dacă debitorii respectivi se obligă prin declarație scrisă făcută la grefă în termen de 10 zile dela data promulgării zisului Decret-Lege să plătească cota concordatară, care nu poate fi mai mică de 75 % din creanțele chirografare, într'un termen de cel mult 2 ani și în rate care în mod obligatoriu vor fi egale și trimestriale.

Un mare pas înainte a fost făcut prin abrogarea legii concordatului preventiv, pentru redresarea economiei naționale în ce privește mai ales întărirea ideii de credit prin proteguirea, de astă-dată, a creditorului.

Un însemnat pas înainte a fost făcut și din punct de vedere tehnic al *preciziunii legilor*, conținut în art. 2 al zisului Decret-Lege, care prevede că: „Ratele vor fi în mod obligator egale și trimestriale". Iată o preciziune de care a suferit foarte mult legea abrogată, impreciziune care de altfel se repetă foarte des, în multe texte de lege făcute de oameni, care trăesc departe de realitățile vieții.

Poate că a fost bună legea concordatului preventiv pentru timpul de criză prin care am trecut, pentrucă „ea se baza pe un principiu etic, al *riscului social*, adică de a împărți, în caz de criză generală, pagubele între câți mai mulți membrii ai Societății „Humanitatis cauza", așa scriam în studiul critic despre „concordatul preventiv" [1]). Dar tot în acest studiu spuneam (pag. 9): „astăzi nu mai este debitorul partea cea slabă care trebue să fie ocrotit; creditorul merită toată atențiunea, căci el este acela care

1) Publicat în București, Imprimeriile Independența 1932.

prin economiile sale, prin cedarea unei părți din avutul său, pune în măsură comerțul și industria să producă, fecondându-le munca.

Trebue să încurajem strângerea economiilor și să le înlesnim plasarea lor în câmpul fertil al producțiunei, iar nu dosirea lor în loc steril, în fundul tezaurelor, sau prin scorburi de copaci.

In concluziunile acelui studiu mai spuneam (pag. 14): „în felul cum este alcătuită legea astăzi nu poate avea un caracter permanent; ea are numai un caracter tranzitoriu „și mai departe (pag. 15)"; astfel fiind, dece tindem să ajungem la mersul normal, trebue să se modifice cotele ridicându-le treptat până la sută la sută".

„A veni în ajutorul debitorului, care din împrejurări excepționale și independente de voința lui, sau de puterea lui de a influența evenimentele externe, nu mai poate plăti, nu însemnează a sacrifica interesele creditorilor în așa fel încât creditul să fie sdruncinat".

In adevăr noul Decret-Lege prevede în art. 4 că: „Dela data prezentului Drecret-Lege reîntră în vigoare dispozițiunile art. 834—844 din Codul Comercial din vechiul regat, referitoare la moratoriu, abrogate prin legea concordatului preventiv".

„Aplicarea acestor dispozițiuni, ca și acelora din art. 845—865 acelaș cod, care se referă la concordatul post falimentar se extinde pe cuprinsul întregei țări".

Dacă din punct de vedere juridic, dispozițiunile unei legi abrogate pot să mai fie din nou puse în vigoare rămâne de discutat. Nu avem noi competința să lămurim această chestiune. Relevăm dorința legiuitorului de a acorda o oblăduire debitorului de bună credință ajuns în jenă de plată.

Nu ne facem un titlu de glorie, dar ținem a scoate în evidență că în Cercul de Studii al Corpului Contabililor și al Corpului Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț, în cadrul căruia am alcătuit și subsemnatul studiul de mai sus, s'a discutat chestiunea concordatului preventiv, s'a arătat lipsurile și impreciziunile ei, ca și urmările păgubitoare pentru creditul țării noastre, urmări relevate și în expunerea de motive al noului Decret-Lege și ne bucură faptul că între primele manifestări ale noului Minister al Economiei Naționale, vedem îndreptate privirile către reînvierea creditului.

Aceasta o dorim și noi din toată inima.

Dr. P. DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

Titlurile de folosinţă şi drepturile ce le conferă

In Nr. 11 şi 12/1937 din această revistă ne-am ocupat de răscumpărarea acţiunilor proprii şi am arătat că la noi despre această răscumpărare vorbeşte art. 146 cod. com.

Acest articol îngăduie achiziţionarea propriilor acţiuni însă numai cu „scopul de a amortiza succesiv capitalul social la societăţile, al căror fond productiv, prin chiar regulata exploatare, este expus la micşorare sau dispariţie sau când averea societăţii, în temeiul unor sarcini de reversiune sau răscumpărere, se compune din drepturi cu durată limitată".

In asemenea caz, spune mai departe legiuitorul, statutele vor prevedea eliberarea de „titluri de dividend" şi vor determina partea beneficiului anual, ce se rezerva acestor titluri de dividend, cari însă nu mai au nici un drept la activul social".

Acţiunile se răscumpără numai din beneficiul net.

Codul nostru de Comerţ pune deci principiul că „titlurile de folosinţă", eliberate în schimbul acţiunilor amortizate, nu mai au dreptul de cât la o parte din beneficiul anual determinat prin statute, de aceea le-a şi denumit *„titluri de dividend"* spre deosebire de legislatorul francez care le-a numit „action de jouissance", iar legislaţia germană „Genussscheine" — ceeace corespunde denumirii, pe care şi la noi practica a dat-o acestor titluri.

Ce caracter au şi ce drepturi conferă aceste titluri ?

Căci trebue să recunoaştem că forma, sub care legiuitorul nostru se ocupă de bonurile de folosinţă nu mai corespunde situaţiei de fapt.

Mai întâi, emisiunea acestor titluri nu se limitează numai la cazurile prevăzute în art. 146 cod. com. ci se emite şi fără să existe condiţiile din suszisul articol, dacă statutele prevăd aceasta, cu condiţia că — dacă este vorba de înlocuiri de acţiuni — aceasta nu se poate face decât din beneficiu.

Ca întotdeauna, practica mergând înaintea legii, jurisprudenţa a avut să se ocupe — în lipsă de texte de legi — de caracterul acestor hârtii.

Chiar legiuitorul german — care abia în Septembrie 1931 cu ocazia modificării legii asupra soc. pe acţiuni s'a ocupat de „Genussscheine" — nu dă vre-o precizare asupra lor, ci se mulţumeşte să oblige conducerea societăţilor ca să le menţioneze în raportul către adunarea generală.

Definiţia curentă pentru „Genusschein" înainte de a se ocupa legiuitorul de acest titlu era : „o hârtie la purtător, la ordin sau nominativă, prin care se recunoaşte proprietarului ca terţiu, — dacă este acţionar — o participare anumită la beneficiul anual şi adesea — în caz de lichidare — şi la rezultatul lichidării sau chiar în timpul existenţei societăţii în anumite condiţii plata sumei, pentru care a fost emisă.

(E. Brodmann-Komaentar zum Aktienrecht Berlin 1928).

Aceeaşi definiţie o reproduce şi Prof. Rheinstrom în comentarul său „Das neue Aktienrecht, München 1932) cu privire la legea din 19 Sept. 1931.

După definiţia aceasta, în această categorie intră şi *„părţile de fondator"* cunoscute şi de codul nostru de comerţ şi de practica comercială, cum şi orice titluri, cari consacră un drept la o parte din beneficiu, fie ca remuneraţie a unui aport imaterial sau a unor servicii.

In Franţa, situaţia deţinătorilor de titluri de participare la beneficii a fost reglementată prin legea dela 23 Ianuarie 1929.

Această lege precizează că drepturile acestor deţinători sunt fixate prin lege, statute şi prin deciziile adunărilor generale ulterioare, — adunări însă cari nu pot reduce drepturile fixate prin statute, de cât şi cu aprobarea adunării generale a posesorilor de părţi beneficiare.

Aceşti posesori — în afară de dreptul stabilit la beneficiu *pot avea şi dreptul la cota parte din ceeace rămâne la lichidare, după ce toate acţiunile au fost achitate.*

Dacă acest drept este pus în statute, atunci el este neîndoelnic.

Dacă nu este prevăzut în statute şi nici nu este o clauză care să precizeze că deţinătorii de asemenea titluri participă numai la beneficiu nu şi la produsul lichidării, jurisprudenţa admite că au dreptul să participe şi la repartiţia rezultatelor lichidării, în proporţia în care statutele le dădea dreptul să participe la beneficiile anuale, deoarece spune Roche „în sta-

diul actual al jurisprudenței civile, plusul rezultat la lichidare peste capitalul social, este un beneficiu" *).

Chestiunea însă nu este atât de simplă, căci, după cum recunoaște mai departe și Roche, beneficiul, — ca și capitalul — este de două feluri : *juridic* (monetar) și *economic* (substanțial).

Și în epoci de depreciere monetară, poate să existe beneficiu monetar, fără să existe beneficiu economic, cu alte cuvinte surplusul la lichidare se poate să fie numai rezultatul unei depreceri monetare, așa că acționarii deși iau mai mult numerar, însă ca valoare intrinsecă iau poate mai puțin decât capitalul ce l-au depus.

In asemenea condițiuni, mai poate fi vorba de beneficii din exploatare, cari au fost sustrase repartiției în fiecare an ?

Dacă nu este vorba de o depreciere monetară, iar surplusul din lichidare se datorește rezervelor făcute în decursul anilor — vizibile sau ascunse — ori amortismentelor excesive, atunci s'ar putea admite punctul de vedere reprezentat de Roche, însă și atunci cu rezerva examinării atente a statutelor și a provenienții surplusului.

Dacă statutele prevăd că posesorii de „titluri de beneficiu" participă la beneficiu, după ce s'a scăzut rezerva legală sau o rezervă statutară, atunci este îndoelnic, dacă au drept și la surplusul din lichidare datorit formării acestei rezerve, care, după părerea noastră, se cuvine numai acționarilor.

Dacă însă rezultatul favorabil al lichidării se datorește faptului că nu s'a distribuit deținătorilor de titluri de folosință, întreg benficiul ce li se cuvenea, aceștia pot pretinde să participe la acest rezultat în măsura, în care participau la beneficiu.

In ce privește „titlurile de dividend", de care vorbește art. 146 cod. com, român, acest drept, în lipsă de dispoziții statutare precise, este mai greu de valorificat la noi, deoarece textul spune categoric că aceste titluri nu mai au nici un drept la „activul social".

S'ar putea interpreta această interdicție în sensul că se referă la activul social în timpul existenței societății, nu și la produsul lichidării, care ar cuprinde beneficii acumulate, la

*) Roche : La relativité des bilans 1935.

cari n'au participat, la timpul său, deținătorii de titluri de folosință.

Este un punct de vedere, care s'ar putea susține, credem, fără multe sanșe de reușită.

Problema, după cum vedem, fiind încă în faza interpretărilor și jurisprudențelor, este bine ca statutele să precizeze drepturile deținătorilor de orice fel de titluri participante la beneficii, cari nu sunt acțiuni, spre a se evita discuțiuni și procese.

Dr. V. M. IOACHIM

Originea Composesoratelor

construcția lor juridică, administrativă și funcționarea lor ca factor financiar, economic și contabil

(Urmare) [1]

Veniturile și sarcinile composesoratului sunt împărțite și distribuite între composesori în măsura funcțiunilor de proprietate cari în cele mai multe cazuri sunt foarte inegale.

In caz de controversă, stabilirea cotelor de proprietate se face de către judecătorie, prin proporționalizarea sau agregațiune. Proporționalizare poate să fie cerută de către oricare composesor.

Proporționalizarea poate să aibe ca scop, nu numai stabilirea cotelor de proprietate, dar și stingerea raportului de composesiune în care caz composesoratul încetează de a exista și singuratecele porțiuni trec în proprietatea individuală a fiecărui coproprietar.

Segregațiunea se face după anumite principii.

Normele ei sunt înscrise în legile XII din 1836, LIII din 1871, XLV din 1880, XXIX din 1886.

Criteriile de proporționalizare sunt de două feluri :

Cele ordinare sunt :

1. Locurile de casă sau curiile vechi.

2. Gradul de filiațiune și de descedență.

Cele extraordinare sunt :

3. Cota de participațiune la veniturile și sarcinile comune.

4. Mărirea averii intravilane.

5. Mărimea averii intravilane și extravilane.

In ce privește teritoriul Transilvaniei propriu zis, s'au statornicit alte criterii de împărțire și aceste sunt enumerate taxativ în legea LV din 1871 art. 2—7.

O chestiune foarte mult discutată a fost în doctrina juridică maghiară, dacă composesoratele se pot considera sau nu persoane morale. Majoritatea doctrinelor au contestat personalitatea lor morală, susținând, că composesoratul nu are o ființă distinctă de acea a singuraticilor copărtași. S'a mai afirmat că, nu are o destinațiune proprie a

1) Vezi Revista de Comerț și Contabilitate No. 4 din 1938.

lui față de care să cedeze interesele particulare față de ale composesorilor.

S'a tras la îndoială, că un composesorat ar avea un organ reprezentiv permanent.

Totuși practica judecătorească mai nouă a recunoscut personalitatea juridică a composesoratelor în cazul, dacă ele sunt organizate ca corporațiuni (deciziunea casației ungare, pronunță la 6 Februarie 1908 în procesul Nr. 2801/1907).

O reglementare specială li s'a dat pe cale legislativă, composesoratelor privitoare la păduri, locuri sterile și privitoare la pășuni.

In ceeace privește : composesoratele privitoare la pășuni, legea XII, din 1894, dispune organizarea lor legală, fixând normele ei. Art. 6—12 etc., din, această lege prin care se determină și detaliile acestei organizări și modul de utilizare economică a pășunilor. In conformitate cu art. 11 adunarea composesorilor este îndreptățită a alege un consiliu composesoral și organe executive încredințându-le conducerea afacerilor composesorale.

ART. 12. — prevede că împățirea pășunilor composesorale nu se va efectua decât cu încuviințarea Ministerului de Agricultură. Orice hotărâre sau dispoziție a adunării composesorale, a consiliului, sau a organelor de execuție poate fi atacată cu apel, care va fi judecat în prima instanță de către Comisiunea Administrativă, în a doua instanță de către Ministerul de Domenii.

O organizare similară s'a dat și composesoratelor de păduri prin legea XIX din 1898. Pentru a se reglementa raporturile dintre coproprietari și a se asigura conservarea pădurilor, prin o administrațiune rațională, sub control tehnic cuvenit, a intervenit legiuitorul decretând în legea XIX din 1898 organizarea composesoratelor și supunându-le tutelei administrative.

Dela intrarea în vigoare a acestei legi, toate afacerile privitoare la administrarea pădurilor composesorale se rezolvau, în baza unui regulament compus după prevederile legei prin adunarea coproprietarilor.

Hotărârile adunării se executau de către președinte și organele executive (comisiune. econom, casier, etc), alese de adunare. Adunarea avea dreptul a învesti cu o parte a

atribuțiunilor sale legale pe președinte, sau organele executive.

Adunarea era oprită a hotărâ înstrăinarea și împărțirea individuală a teritoarelor folosite în indiviziune (30).

Președintele conduce afacerile, reprezintă pe proprietar în fața autorităților. Prezidează adunările convocate de el în termenele reglementare, (26—27).

Drept de vot au proprietarii, în raport cu partea lor din teritor. Proporția de proprietatea se stablește în caz de contestație și neînțelegere, de către instanțele judecătorești (28—29).

Venitul rezultat după amenajament din produse și alte foloase ordinare, se împărțesc după scăderea datoriilor și cheltuelilor, între proprietari în raport cu dreptul fiecăruia.

Dacă din venit nu se acoperă cheltuelile, adunarea percepe dela coproprietari o contribuție, sau în bani sau în prestațiune de muncă. Aceasta se percepe după felul impozitelor §§ 31, 32 și 33.

Valorificarea produselor se face prin licitațiune — de regulă — după estimațiunea și controlul organelor silvice (§§—ii, 36 37, 38, 39).

Tutela administativă asupra composesoratelor o exercită comitetul administrativ.

Hotărârile adunării composesorale se puteau ataca cu apel la comitetul administrativ prin președintele adunării, sau prin oricare interesat. Impotriva hotărârilor comitetului administrativ, cum și în contra procedurii delegaților trimiși, se putea înainta recurs la contenciosul administrativ.

Regiumul înaugurat prin Legea XIX-1898, n'a dat în toate cazurile rezultate fericite. Executarea exactă a legii și atingerea scopurilor economice avute în vedere de către legiuitor erau condiționate de zelul, pregătirea tehnică și prudența conducătorilor. Aceste calități dat fiind că în fruntea composesoratului, unde remunerația funcționarilor a fost totdeauna minimală, ajungeau persoane, fie lipsite de cunoștință de specialitate indispensabile sau alese cu nesocotirea considerațiunilor de capabilitate, fie călăuzite numai de satisfacerea intereselor lor individuale, arareori erau prezente la conducerea composesoratelor. De aceea în majoritatea cazurilor, exploatarea industrială a pădurilor a

fost deficitară, soldându-se cu pierderi de multe ori incompensabile.

O parte din vină pentru aceasta situație precară au purtat și organele silvice ale Statului, cari nu exercitau cu suficientă rigoare și în mod regulat controlul exploatărilor și a gestiunii, lăsându-le la hazardul nepriceperii și experimentărilor riscate ale unor laici.

b) Prin dispozițiunile legii pentru extinderea aplicațiunii codului silvic, din anul 1923 art. unic Codul Slivic din vechiul Regat, cu toate modificările lui a fost estins asupra întregului teritor al României. Dela această dată pădurile composesoratelor de nobili și cele urbariale urmau a fi administrate de către Casa Pădurilor, întocmai cu pădurile Statului din vechiul Regat. Aceeași lege abrogă din momentul promulgării ei, toate legile și regulamentele în vigoare în provincii.

Aliniatul doi din lege prescria, că venitul net anual, rezultat din exploatare să se pună la dispoziția proprietarilor, conform drepturilor ce au fiecare. Ultimul aliniat al legii promitea decretarea unui regulament de administrație publică cu instrucțiuni detailate în ce privește punerea în practică a legii.

Acest regulament nu s'a elaborat, însă și astfel organele Statului și ale composesoratelor, în lipsa unei îndrumări și norme precise, nu se știau conforma nouei situațiuni, măsurile de administrare fiind lipsite de unitate și fără o directivă reală.

Dar acest regulament, a cărui lipsă a fost timp de doi ani realmente simțită, se pare nici nu va mai fi elaborat, pentru că între timp legiuitorul a introdus regulamentul legii pentru satisfacerea trebuințelor normale de lemne de foc, din anul 1925, o serie de dispoziții și norme privitoare la administrarea și exploatarea tuturor pădurilor supuse administrațiunii de stat în provinciile alipite.

Dispozițiunile respective se cuprind în art. 14 și sub titlurile A.B.C. din legea citată.

Organele silvice ale statului sunt învestite numai în administrarea tehnică a pădurilor composesorale. Gestiunea economiei interne se face de către composesori potrivit legilor sau a statului ce îl au.

Regulamentul determină destul de amănunțit atribuțiunile organelor silvice, precum și obligațiunile și drepturile proprietarilor. Ceeace privește gestiunea internă adunarea composesorilor și organele alese de el, și-a păstrat și pe mai departe atribuțiunile și drepturile de chivernisirea pădurilor.

La adunările generale ale composesorilor trebuie să participe un reprezentant al organelor silvice ale Statului. Hotărârile adunării se trimit direcției regionale, prin șeful ocolului respectiv spre aprobare. Lipsa aprobării atrage nulitatea hotărârii Contra deciziunilor direcțiunii silvice se poate face contestație la Casa Pădurilor (Titlul B. p. 8).

Composesoratul este obligat a înainta anual și încă înainte de 1 Ianuarie a fiecărui an, ocolului silvic respectiv bugetul cheltuelilor și al veniturilor, spre verificare și spre a lua aprobarea celor în drept (titlul B. p. 7).

La sfârșitul anului de gestiune, composesoratul este îndatorat a încheia socotelile, serviciul silvic, fiind în drept a controla gestiunea financiară și modul cum s'au făcut socotelile (titlul B. p. 7).

Composesoratul este obligat a executa întocmai toate dispozițiunile primite dela organele silvice ale statului și a achita în termen sumele datorate pentru adminstrarea și paza pădurilor. In caz de neconformare și în baza raportului motivat a ocolului silvic, respective a direcțiunei silvice, Casa Pădurlor va putea opri exploatarea sau acordarea de noui parchete (titlul B. p. 9).

In titlul D. alin. 1. se enunță principiul, că pădurile administrate de Stat vor servi pentru acoperirea trebuințelor de combustibil și lemne de construcție cum și pentru asigurarea de venituri permanente proprietarilor lor.

Composesoratele vor primi în fiecare an fără cerere și autorizație specială, parchetele stabilite în amenajamente.

Posibilitățile anuale se vor distribui composesoratelor potrivit nevoilor personale și drepturilor ce le are fiecare copărtaș.

Cantitatea competințelor de lemne de foc și de construcție, se va stabili și distribui de către organele de conducere (consiliu de administrație) în limita materialului dis-

ponibil și potrivit dreptului proporțional al fiecărui composesor.

Partea din posibilitatea anuală, care trece peste trebuințele composesoratului, se va vinde la licitație publică, cu îndeplinirea formelor cerute de art. 48 din Codul silvic, având în vedere și dispozițiunile cuprinse în regulamentul serviciului exterior cu privire la vânzarea materialului lemnos din pădurile statului.

a) Din cele arătate se învederează, că dispozițiunile înscrise în regulamentul analizat mai sus, constituesc o bază suficientă pentru organizarea administrărei composesoratelor. Ceeace se impune, este doar o complectare, o închegare definitivă a normelor de administrare.

Totuși în administrarea pădurilor composesorale și chiar a pășunilor se constată oarecare nesiguranță și nedumerire. Organele de conducere nu știu, care este textul de lege, care trebuie respectat.

Sunt județe ca acele din secuime (Ciuc, Treiscaune, Odorheiu), unde organele de administrațiune se conformează codului silvic din 1918 și regulamentelor anexe, dar în cele mai multe județe din Ardeal să persistă în aplicarea legii XIX din 1898. Nesiguranța aceasta se poate atribui parte schimbărilor prea repetate în materie de legiferare și parte în recunoașterea neseriozității legilor și a regulamentelor decretate. Se mai explică această nesiguranță și prin faptul că, codul silvic n'a fost pus integral în concordanță cu regulamentul legii, pentru satisfacerea trebuințelor de lemne de foc.

Sunt unele dispoziții în codul silvic, cari sunt contradictorii cu prevederile resepctive ale regulamentului.

Astfel art. 43 din codul silvic prevede, că adunarea obștiilor va fi prezidată de judecătorul de ocol. Regulamentul nu conține o asemenea dispoziție și prin urmare comopsesoratele în multe locuri sunt prezidate și pe mai departe tot de președintele lor, ales în conformitate cu statutul pe care îl mențin în vigoare.

Codul silvic în art. 45 dispune, că orice hotărâre a adunării devălmașilor, va putea fi atacată cu apel, înaintat judecătoriei codului respectiv.

Față de aceasta, regulamentul din chestiune prevede

că orice hotărâri luate de adunare se vor supune aprobării regiunii silvice, iar deciziunea dată de regiune se poate contesta la Casa Pădurilor.

Dar lipsurile și puținele contraziceri din acest regulament, s'ar putea foarte ușor complecta și elimina de lege. In acest caz administrarea pădurilor composesorale, nu ar mai întâmpina greutățile izvorâte din dispozițiile contradictorii sau din interpretarea greșită a unor texte incomplecte sau neclare.
a sporit și ea, complicațiunile în legătură cu chivernisirea averilor composesorale.

In ceeace privește exproprierea pădurilor composesorale, comisiunile însărcinate cu executarea legii n'au mai căutat să fie uniforme în apreciere.

d) Punerea în practică a legii pentru reforma agrară,

Art. 32 din legea și regulamentul reformei agrare declară de expropriabile suprafețele păduroase, cari întrec limita fixată de legiuitor (100 resp. 200 jug.)

Art. 34 precizează, că la fixarea suprafețelor pădurilor comunale se va ține socotelă de pădurile urbariale, composesorale întinderea lor intrând în suprafața ce urmează a se atribui comunei respective.

Textele arătate din lege au fost în deosebite chipuri interpretate de către organele de execuție și s'a ajuns la aplicațiuni foarte divergente.

Unele comisiuni au expropriat din pădurile composesorale toată suprafața ce întrece limita fixată de legiuitor. Această măsură a fost în orice caz excesivă, pentru că art. 32 dispune exproprierea pădurilor numai în măsura trebuinței, adică în măsura în care exproprierea pădurilor s'a făcut numai în măsura trebuinței, adică în măsura în care exproprierea este reclamtă de înființarea sau complectarea pădurilor comunale.

Alte comisiuni au pronunțat exproprierea în întregime a pădurilor composesorale și le-au înglobat în supafața pădurilor comunale.

In sfârșit s'au găsit comisiuni, cari au expropriat pur și simplu în întregime pădurile composesoratelor în favoarea statului. Ilegalitatea acestei măsuri este evidentă.

De pe urma discordanței în procedeul comisiunilor de expropriere starea pădurilor comunale s'a înrăutățit considerabil. Din cauza nesiguranței privitoare la soarta lor juridică și la persoana proprietarului, administrarea și paza lor au fost neglijate și devastate. Comunele nu s'au preocupat de chivernisirea acestor păduri, din cari cauze au fost distruse de străini fără limită, pentrucă nu cunoșteau cu certitudine nici suprafața, care li se va acorda la împroprietărire.

Iar membrii composesoratelor se desinteresau și ei, admițând a lua măsurile necesare tehnicei forestiere și de conservare, pentru că în situațiunea de nesiguranță, nu cunoșteau nici ei suprafața care li se va lăsa în mod definitiv în stăpânire.

Spre a curma neajunsurile din această situațiune de echivoc, prelungirea căreia ar aduce și mai departe, daune însemnate bogățiilor noastre forestiere, se impune căutarea unor remedii grabnice spre a preveni prejudiciile viitoare.

Despre acestea ne vom ocupa în numărul viitor.

EUGEN SIBIANU
Expert-contabil

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNA
BUCUREȘTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcțiuni de fier. — Destilatoare și Agitatoare. — Transmisiuni Moderne. — Injectoare de ars Păcură. — Instalațiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru, 3
Motoare «DEUTZ», Mașini-Unelte, Scule, Pompe, etc.

Creaţiuni profesionale

In toate domeniile de activitate umană se ivesc spre rezolvare probleme cari deşi soluţionate pe baza cunoştinţelor clasice căpătate de profesionist din studii şi practică, totuşi acestea, pentru rezolvarea lor desăvârşită, au nevoe de elemente noi născocite de profesionist.

In domeniul contabilităţii — mai mult poate decât în oricare altul — profesionistul are nevoe să rezolve astfel de probleme. Desigur că nu e vorba de debit şi de credit. E vorba de nevoia ce se naşte în practica meseriei de contabil de a crea noi conturi când contabilitatea trebue să-şi arate foloasele în administrarea de noi valori.

Un exemplu tipic în această privinţă am avut în legea pentru lichidarea datoriilor care, în parte din articolele ei, da un alt caracter creanţelor şi contabilul trebuia să le despartă în două sau trei categorii. Pentru aceste noi categorii desigur că are nevoe de conturi noi. Conturile, în alcătuirea lor, trebuiau să cuprindă, pe lângă denumirea de fond a creanţei şi noul ei caracter.

Ţinând seamă de faptul că titlurile conturilor trebuesc scrise în jurnal cu un caracter de litere mai vizibile şi că fiecare titlu de cont trebue să fie scris — pe cât e posibil — pe o jumătate din coloana de explicaţiuni a jurnalului, ele trebuesc astfel alcătuite, încât, să exprime în fraze lapidare adevăratul caracter al bunului contabilizat.

Pentru a demonstra cu un exemplu nevoia ce are contabilul de a utiliza noi conturi, ne vom închipui că la o bancă s'a ivit nevoia să emită carnete de credit de care să beneficieze asociaţii ei. Folosul lor ar fi că asociatul, beneficiar al carnetului de credit, se poate prezenta la magazinele cu care banca are legătură ca să-şi facă cumpărăturile pe credit. Asociatul, la primirea carnetului de credit dela bancă, se angajează să-l plătească la epocile care-i convine iar banca achită furnizorilor creditele acordate asociaţilor — de asemenea — la epocile stabilite între ei, — în general după ce au fost încasate.

Admitem că aceste carnete de credit sunt tipărite pentru sume dela 1000 la 10.000 lei.

Vom contabiliza un carnet de credit dela primirea lui la bancă şi până la lichidare.

Astfel, când primim carnetele de credit în portofoliu, vom înregistra:

Canete de credit la **Carnete de credit de emis**

Valoarea carnetelor de credit aflate în portofoliu . . Lei 10.000

Un asociat solicită credit pe baza carnetului și, în urma garanțiilor căpătate de bancă dela beneficiarul carnetului că-și va respecta angajamentele de plată, îi înmânează carnetul de credit și vom înregistra:

15 Martie 1937

Debitori carnete de credit la **Carnete de credit**

Anghel Ionescu.

Valoarea carnetului de credit eliberat azi . . . . . Lei 10.000

Prin urmare carnetul de credit din portofoliu a trecut în mâna beneficiarului și operațiunea contabilă făcută ne arată schimbarea intervenită în patrimoniul băncii. Dar cu această ocazie a intervenit o schimbare nu numai în activul băncii ci și în pasivul ei, pentrucă în loc să mai avem carnete de credit de emis, avem carnete de credit în circulație.

Deci — în acelaș timp — vom înregistra:

15 Martie 1937

Carnete credit de emis la **Carnete credit în circulație**

Valoarea carnetelor de credit date azi în circulație . Lei 10.000

Carnetul de credit, sau o rată din carnetul de credit, ajunge la scadență, debitorul achită și înregistrăm:

15 Sept. 1937

Cassa la **Debitori carnete credit**

Anghel Ionescu.

Incasat valoarea carnetului său de credit . . . . Lei 10.000

Banca are angajament cu furnizorii să plătească furnitura dată beneficiarului de carnet în cinci rate lunare a 2.000 lei astfel că la scadența ratelor banca nu mai are în circulație carnetul întreg ci numai o parte din el și o rată de plată, astfel că în ziua scadenței vom înregistra:

20 Sept. 1937

Carnete credit în circ. la **Rate de plată**

Valoarea ratelor de plată prevenite din carnetele de credit . . . . . Lei 10.000

Beneficiarul ratelor — în cazul de față furnizorul — vine să încaseze ratele scadente și înregistrăm:

20 Sept. 1937

Rate de plată la **Cassa**

Achitat rate din carnete de credit . . . . . Lei 10.000

Colegii, care voesc, pot analiza și constata că toate conturile sunt lichidate.

MIHAIL I. FLORESCU
Contabil autorizat

«CONCORDIA»

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
PENTRU INDUSTRIA PETROLULUI
CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 867.000.000

DEPARTAMENTUL UZINELE METALURGICE PLOIEȘTI

Ateliere mecanice, Turnătorii de oțel, Fontă, Bronz, Alamă, Trefilerie, Foraje, Cazangerie, Aparate de foraj, etc.

FABRICA DE MUNIȚII
FABRICA DE TUNURI

Analiza cenzorială a cheltuelilor Contenciosului

Ipoteza controlului cenzorial

Dacă cenzorii Soc. anonime ar proceda la controlul departamentului contencios, este probabil că vor întâmpina mari greutăți, gestiunea acestui departament fiind în mod curent considerată în afara razei de sesizare și control a contabilității. Urmarea naturală a acestei mentalități este că situația proceselor, a actelor juridice care dovedesc proprietatea noastră asupra patrimoniului precum și atâtea alte evidențe de acest gen, sunt ținute după metode, pe cari noi contabilii nu le găsim destul de potrivite și eficace pentru a răspunde cerințelor moderne de analiză și orientare.

In adevăr, la cererea cenzorilor, secretariatul nu poate prezenta o analiză cât de sumară a complexului de pricini ale întreprinderii date contenciosului spre urmărire.

Este Contenciosul un departament ?

Trebuie să recunosc — în prealabil — că ideia de a întitula contenciosul departament s'ar putea să nu fie primită de toată lumea fără rezerve. Aceasta pentru motivul că noțiunea de departament este legată de aceia de activitate continuă și constructivă.

Se va părea deci curioasă încercarea de a conferi contenciosului acest titlu și a-l pune astfel în rândul acelor compartimente ale întreprinderii, a căror activitate se poate solda eventual cu un rezultat pozitiv ! Dar această încercare dă drept să se mire numai acelora care refuză să se încadreze în curentul ideilor moderne. Dacă ne vom da osteneala de a ne apropia acest spirit nou, vom judeca altfel această problemă. Vom constata astfel că acest departament există în virtutea unui sistem care domină economia societății în care trăim. Fiind obligați a accepta situația dată, vom încerca cel puțin să-i reglementăm viața după normele ce conduc și celelalte departamente ale întreprinderii.

Pentru a elucida mai bine chestiunea ridicării contenciosului la gradul de departament, cred că ar fi util să stabilim în prealabil ce condiţiuni trebuie să întrunească o secţiune a întreprinderii pentru a putea fi considerată ca departament. Vom vedea apoi dacă contenciosul se poate sau nu încadra în rândul departamentelor.

Imi voi permite să sugerez câteva din aceste condiţiuni pe care le consider principale. Prima şi cea determinantă, după părerea mea, este ca activitatea respectivă să prezinte o latură technică — într'o accepţie mai largă a cuvântului — care să se ceară neapărat condusă şi executată de oameni cu calificare şi competenţă. A doua condiţiune este ca activitatea acestui grup de oameni să suporte o programare şi să poată fi condusă după principiul economic al rentabilităţii. Şi, în sfârşit, a treia condiţiune este ca factorul conducător să-şi poată asuma — într'o anumită măsură — răspunderea activităţii şi a rezultatelor secţiunei.

Răspunderea rezultatelor? S'ar putea ca reprezentanţii vechei practici să se opună acestei înecrcări pe motiv că rezultatele contenciosului ar fi într'o mare măsură aleatorii. Ar însemna să renunţăm la încercarea de a raţionaliza contabilitatea dacă ne-am împiedica de primul obstacol, real sau aparent.

Sunt rezultatele conteciosului nesigure? Desigur că da. Dar noi ştim că în întreprinderile progresiste se ţine socoteala — se programează, se fac bugete, se fac calcule asupra celor mai nesigure activităţi. Dar elementul nesiguranţă din activitatea contenciosului nu poate fi măcar comparat cu corespunzătorul lui din comerţul de articole de modă femenină. Şi cu toate fluctuaţiunile şi capriciile acestei mode se fac programe în care se fixează cote de vânzări pe articole şi epoci pentru acest fel de marfă. Programului îi urmează altă socoteală, bugetul, care se elaborează pe aceleaşi baze de presupusă nesiguranţă. Un coeficient oarecare de nesiguranţă nu poate fi deci o piedică pentru programarea unei activităţi. Dar în această direcţie mai putem da şi alte exemple. In elaborarea bugetelor lor, industriile americane, merg până acolo încât quantifică *funcţiunile* tuturor departamentelor: manipularea depozitelor,

a valorilor, timpurile ; tot ce este activitate se prescrie, se prevede, se programează [1]).

Cu ajutorul datelor obținute prin analiza pieței — un element destul de nesigur — întreprinderile americane au ajuns la o atare perfecție în socoteli, — încât Wolworth Manufacturing Co. care fabrică 20.000 de articole deosebite, a fost în stare să atingă o siguranță de 99% în aprecierea cifrei lor de afaceri, chiar în primii ani ai funcționării bugetului lor.[2]).

Și, ca să atingă și în această direcție un record, aflăm că americanii caută să raționalizeze însuși probabilitatea [3]).

In lumina acestor fapte concrete, sugestia noastră de a programa și înregistra activitatea contenciosului nu va mai putea fi considerată ca o încercare riscată. Este ceeace aș fi dorit să pun în evidență înainte de a continua expunerea sugestiei mele pentru analizarea și înregistrarea activității acestui departament.

Evidența actuală a gestiunii Contenciosului

In mod normal, actualmente, gestiunea contenciosului se strecoară anonimă prin canalul câtorva conturi de cheltueli, amestecate cu celelalte conturi de cheltueli administrative.

Atât funcțiunea cât și nomenclatura acestor conturi ne spun câte ceva despre natura cheltuelilor, dar nimic despre activitatea, despre rezultatele obținute de conducătorii acestui departament. Cu alte cuvinte, dacă am încheia o socoteală, sau am face o situație, cuprinzând un spațiu oarecare de timp, n'am putea afla datorită actualei concepții de ținere a evidenței activității contenciosului, decât totalul cheltuelilor, clasificate după natura lor : onorarii, cheltueli de procedură, deplasări, etc. Dar nimeni nu va putea spune — nici contabilul respectiv, — care a fost situația începătoare atât generală cât și specială a pricinilor întreprinderii și în ce măsură au contribuit aceste cheltueli să schimbe lucrurile — în bine, evident — și care este raportul între acest rezultat și prevederile respective.

---

1. *Dr. R. Ludwig Neuberg :* Das Industriebudget. Verlag von Georg Stilke, Berlin, pg. 24.

2) Idem, pagina 32.

3. Același, pag. 67.

Ideia de rentabilitate, de eficiență n'a fost niciodată pusă în legătură cu contenciosul, aceste două noțiuni, considerându-se ca fiind într'o dovedită incompatibilitate.

Este chiar în curs o concepție care privește activitatea contenciosului sub un unghiu fatalist. Un proces, o acțiune juridică odată predată contenciosului este considerată ca în afară de viața întreprinderii. Este mărturisirea că întreprinzătorul socoate creanța dela început ca pierdută și se dezinteresează de mersul acțiunii. Adesea se întâmplă ca spezele să ajungă, eventual să întreacă valoarea sumei reclamate ; acest lucru este însă foarte rar calculat și în consecință la fel de rar luat în considerație.

Această stare de lucruri trebuie remediată, rezultat la care se poate ajunge prin ridicarea acestei secțiuni la gradul de departament. Ideia de a judeca și activitatea juriștilor după criteriul industrial, al rentabilității, ideia de a fi eficient și conștiința legăturii intime ce există între rezultat și retribuție, trebuie să stăpânească permanent pe conducătorii noului departament.

In ce va consta schimbarea ?

Schimbarea ce va interveni va trebui să îmbrățișeze două câmpuri deosebite :

a) Concepția despre rolul nostru în întreprindere și

b) Concepția despre rolul activ al socotelilor ce trebuie să prezentăm conducătorilor.

Noi vom trebui să ne considerăm ca cenzorii permanenți ai întreprinderii și ca auxiliari prețioși ai cenzorilor oficiali, reprezentanții direcți ai acționarilor. Nu vom trebui să uităm un moment că misiunea cenzorilor externi nu este numai exercitarea unui control material al unor cifre prezentate într'un fel care denotă lipsa oricărei concepții critice, de discernământ, orice maturitate în gândire. Lor trebuie să le prezentăm lucrări care să le dea posibilitatea de a controla valabilitatea unor criterii de organizare și analiză a afacerilor. Numai în al doilea rând le incumbă verificarea exactității materiale a cifrelor înscrise în registre.

In privința activării rolului nostru în întreprindere sunt desigur multe de spus. Aș vrea să mă mărginesc la a raporta

această activare la tratarea operațiunilor departamentului în discuție. Iată momentul în care se inițiază o acțiune, urmărirea unei creanțe.

Având de a face cu un nou departament, îi vom preda procesul cu un titlu, căci creanța se poate să se găsească într'una din următoarele situații : creanță bună, client solvabil sau insolvabil, cu acoperire sau fără, proces ușor de câștigat sau nu, încadrându-se în suma de X% cât a prevăzut firma în programul ei de lucru pentru clienți răi platnici sau depășind această sumă și atâtea altele. Analizând aceste situații mai de aproape, cred că le putem grupa în cadrul câtorva aspecte, din care dăm numai trei.

Primul aspect care se cere neapărat înregistrat de contabil este fără îndoială cel economic. El decide dacă avem interes să ducem procesul, dacă realizarea creanței pe calea justiției trebuie sau nu urmărită. Al doilea aspect este cel financiar. Deși nu este în genere determinant, prezintă totuși importanța sa, deoarece de rezultatul analizei acestui aspect depinde dacă putem iniția procesul. Fiind posibil adesea ca starea finanțelor noastre să ne impună o tranșare amicală a diferendului, chiar în condțiuni defavorabile. Al treilea aspect, va fi cel juridic, adică clasarea afacerii într'una din multiplele situații în care un proces se poate afla. Astfel procesul se poate afla în categoria celor ușor de câștigat, de scurtă sau lungă durată și atâtea altele.

Această cântărire a fiecărei afaceri în parte și corespunzătoarea ei înregistrare, va reprezenta noua procedură a contabilității în materie de contencios.

Rezultatul unor astfel de înregistrări ne vor duce cu siguranță la scopul urmărit : o orientare mai complectă în situația acțiunilor noastre juridice.

Modele de bilanțuri pentru diverse aspecte

Activitatea contabilului are un singur țel : să dea socoteală, *la epoci cât mai scurte posibil*, de situația întreprinderii sau a unuia din departamente. Cum această socoteală nu se poate da bine decât în forma unui bilanț (situație), vom da mai jos câteva sugestii pentru bilanțurile diverselor aspecte ale departamentului în speță :

Aspectul economic

ACTIV

Creanţele debitorilor cu acoperire

Datoriile clienţilor preluate pentru acţionare.
Cheltuieli de iniţiere şi procedură.

Creanţele debitorilor fără acoperire

Cu desvoltările de mai sus.

Cheltuieli de judecată reclamate

La creanţele cu acoperire.
„ „ fără acoperire.

PASIV

Obligaţiunile noastre faţă de direcţie

a) Valoarea sumelor acţionate ;
b) Cheltuieli reclamate ;
c) Sume primite pentru iniţierea acţiunilor.

Aspectul financiar

ACTIV

Acţiuni uşor de stins prin înţelegeri

Capital recuperabil în orice moment, cu mici reduceri.
Capital recuperabil cu pierderi mai însemnate.

Acţiuni de lungă durată

Capital recuperabil.
Capital probabil pierdut.

Cheltuieli de proces reclamate

Capital probabil recuperabil.
Capital imposibil de recuperat.

PASIV

Obligaţiunile noastre faţă de direcţie

a) Valoarea proceselor preluate ;
b) Cheltuieli reclamate în justiţie ;
c) Avansuri pentru cheltuieli de proces.

Aspectul juridic

ACTIV

Acțiuni definitiv câștigate

Investite cu titlu executoriu.
In curs de învestire.

Acțiuni aflate în ultima instanță

Procese pierdute

Apelate de noi.

Cheltuieli reclamate

La acțiuni definitiv câștigate.
„ „ în ultimă instanță.
„ „ pierdute.

PASIV

Aceiași redactare ca la celelalte aspecte.

Dar cu schițarea bilanțurilor acestor trei aspecte ale uneia și aceleiași activități, n'am epuizat tot ce se putea spune în această direcție. Ași putea spune numai unul din aspectele care nu s'au lucrat și care reprezintă o latură extrem de importantă : programul departamentului !

Deși se poate să mai fie și altele, noi ne mărginim la aceste trei aspecte, a căror lectură credem că vor da destul de meditat celor interesați [1]).

PAUL MARC

1) N. R. Chestiunea urmăririi prin Contabilitate și verificării prin censori a activității secțiunii contencios fiind de mare însemnătate, rugăm pe d-nii colaboratori cari pot să de lumini noi, să o facă.

Incurajați și răspândiți Revista Generală de Comerț și Contabilitate, organ oficial de publicitate al Corpului Contabililor.

Despre registrele micilor comercianţi şi industriaşi

Mărturisesc că am fost foarte surprins de cele publicate în diverse gazete, acum câtva timp, referitoare la „scutirea" micilor comercianţi şi industriaşi de ţinerea registrelor obligatorii.

Iată ce spune însă Min. Finanţelor în ordinul circular cu No. 470554 din 12 Martie 1938 :

„Faţă de dispoziţiunile categorice ale legei timbrului, precum „şi a deciziei comisiei centrale a timbrului din 2 Iulie 1924, „Ministerul se găseşte în imposibilitate de a acorda o scutire a „taxelor de timbru, legal datorate pentru registre".

„Ţinând însă seama de faptul neputinţei ţinerii la curent a „registrelor comerciale şi de situaţiunea în care se găsesc aceşti „mici comercianţi şi industriaşi, neştiutori de carte, pentru a veni „în ajutorul lor, Ministerul dispune ca în schimbul unei taxe for- „fetare de lei 200 anual să fie dispensaţi de a mai trece opera- „ţiunile în ele şi deci a le ţine la curent".

Cum era şi firesc, mulţi mici comercianţi şi industriaşi se prevalează de aprobarea Ministerului de Finanţe, greşit publicată în toate gazetele, în sensul că se cred scutiţi de a mai avea registre, deci nici de a mai achita taxele de timbru fix şi aviaţie.

Pentru lămurirea acestora, precum şi a colegilor contabili, m'am hotărât a scrie acest articol.

Codul comercial prevede registrele obligatorii: Jurnal şi Inventar pentru comercianţi, adică acei cari fac acte de comerţ art. 3 şi 22. In art. 50 legiuitorul spune că registrele comerciale *ţinute în regulă* pot face probă în justiţie între comercianţi pentru fapte şi chestiuni de comerţ.

In caz de faliment, comerciantul poate fi declarat bancrutar sau fraudulos în cazuri mai grave, dacă nu a ţinut registrele obligatorii : Jurnal şi Inventar.

In legea concordatului preventiv se prevede că, odată cu cererea comerciantului de a i se admite concordatul, trebuie să prezinte registrele Inventar şi Jurnal pe trei ani în urmă regulat ţinute. Totodată prevede şi sancţiuni pentru contabilii autorizaţi şi experţi cari nu ar fi arătat activul şi pasivul comerciantului.

Legea Timbrului art. 4 § 19 spune că sunt obligaţi a ţine

registre, comercianții, soc. comerciale, etc, adică în genere cei ce fac acte de comerț conf. art. 3 cod. com.

Legea pentru fondul național al Aviației în art. 9 consideră contravențiuni:

„*a)* Neposedarea sau neținerea efectivă a registrelor obligatorii, „după legea contribuțiunilor directe, cum și refuzul de a prezenta „la cerere pentru control registrele, documentele, etc."

Ceva mai mult: La 11 Noembrie 1936, Ministerul Finanțelor trimite o circulară, organelor în subordine prin care:

„Atrage atenția că deși art. 108 din legea Contr. directe „exceptează pe micii comercianți și industriași dela ținerea pentru „constatarea impozitului de plătit conform acestei legi, acest „articol nu a modificat nici codul comercial nici legea timbrului „în ce privește registrele comerciale, nici fiindcă aceste din urmă „legi urmăresc cu totul ait scop decât legea fiscală."

In continuarea aceluiaș ordin circular se arată că:

„Inaintea Inaltei Curți de Casație Secțiuni Unite, s'a pus „chestiunea dacă art. 108 din L. Contrib. Directe a modificat „Legea Timbrului înesensul că ea nu se aplică micilor comercianți, „industriași și meseriași și Instanța supremă prin Decizia Nr. 10 „din 27 Ianuarie 1927 s'a pronunțat în sensul că și aceștia tre- „buiesc să aibe registre comerciale".

Micii comercianți, meseriași și industriasi, văzându-se de astă dată obligați în mod formal și de fisc — instituția publică de care se lovesc mai mult decât de oricare alta — de a avea registre și a le ține în regulă, au intervenit prin Uniunea Camerelor de Comerț și Industrie și au obținut termene peste termene pentru a-și face registrele legale.

Astăzi din partea aceluiaș Minister ne pomenim cu ordinul circular arătat de mine mai sus, care aduce cu el o inovație în acest domeniu. De astă dată Ministerul arată că nu poate renunța la taxa timbrului prevăzută de art. 4 § 19 dar că pentru a nu mai avea pretenția la aplicarea justă a art. 75 din aceiaș lege care cere efectiva ținere a registrelor, cere plata unei taxe forfetare de lei 200 (douăsute) anual.

Ce se va întâmpla cu un mic comerciant, meseriaș sau industriaș, care desigur independent de voința și sub așteptările lui e nevoit să ceară concordat sau să fie declarat în stare de faliment? Având registrele vizate la Ad-ția Financiară și înarmat cu

chitanța de plata sumei de lei 200 poate el scapa de pedeapsa prevăzută de lege pentru bancruta frauduloasă?

Răspunsul este un NU categoric.

Codul de comerț nu poate fi modificat printr'un ordin al Min. de Finanțe.

Mai e încă o chestiune.

Pe cine consideră Ministerul Finanțelor mici comercianți și Industriași?

Intrebăm asest lucru pentru că în dtveresele legi fiscale și de muncă noțiunea de mic comerciant și industriaș e confuză. Acum în urmă Ministrul de Finanțe a dat un comunicat, considerând mici comercianți pe acei cu un venit până la 75.000 lei, dispoziție care nu se bazează pe nici un text de lege, după cum de altfel întreg ordinul cu privirea la taxa de 200 lei nu are la bază lege.

Legea cifrei de afaceri scutește de ținerea registrului special și de plata impozitului respectiv pe micii industriași cari cumulează mai multe condițiuni: să nu aibe mai mult de 7 lucrători să nu intrebuințeze o forță mai mare de 5 H. P., etc.

După decretul lege din 1 Aprilie 1938, aceștia ar urma să beneficieze de taxa forfetară de 200 lei pentru a nu ține la zi registrele.

Legea Asigur. Sociale prevede că până la 10 salariați, patronul rămâne tot un mic comerciant sau meseriaș.

Numai cei ce trec peste acest număr de salariați, sunt considerați de această lege mari comercianți și industriași.

In concluzie sunt de părere ca, domnii colegi să explice comercianților și industriașilor că trebuiesc neapărat să aibe registrele obligatorii: JOURNAL și INVENTAR cari să fie regulat ținute. In special cei ce întrebuințează creditul sub orice formă: poliță, cont deschis, etc.

Deasemeni se impune ca Ministerul Finanțelor și Uniunea Camerelor de Comerț și Industrie să dea un comunicat lămuritor în această chestiune.

GUSTAV HERSCOVICI
Contabil autorizat

Recenzii

Gr. Trancu-Iași: **„Oameni și Năzuințe".**[1]) Tiparul „Scrisul Românesc". Craiova. — De mai bine de trei luni stă, undeva, între volume ce-și așteaptă rândul la citit, la răsfoit ori numai la privit, cartea d-lui Trancu-Iași.

Imprejurări neprielnice, o adevărată conspirație a evenimentelor m'au împiedicat în tot acest timp să aștern pe hârtie gândurile cele bune deșteptate de cartea acestui încorigibil optimist și să dau expresiune plăcerii reale, adânci, pe care paginile palpitante de credință, de bunătate și duioșie ale d-lui Trancu-Iași au stârnit-o în inima mea.

O fac acum cu rara satisfacție pe care o avem ori decâte ori îndeplinim o faptă ce place zeilor și cinstește în aceiași măsură sacrul simțimânt al prieteniei.

Căci fostul dregător are numai prieteni, de toate vârstele și din toate categoriile sociale de la cele mai umile și până la cele mai înalte, amici care-i simt prietenia sa mereu prezentă, totdeauna activă și săritoare, veșnic egală, surâzătoare, plină de soare, de omenie, de dulceață și de căldură.

Mă prenumăr și eu în legiunea aceasta de prieteni, prețuitori credincioși al talentului său de scriitor, al spiritului său veșnic în mișcare, al culturii sale pline de pitoresc și de substanță, al elanului său permanent de generozitate și bunătate care fac din Gr. Trancu-Iași o adevărată personalitate a vremii noastre. In cartea ce o am sub ochi, îl regăsim pe autor așa cum îl cunoaștem cu toții în fiecare zi, așa cum îl vedem în fiecare din manifestațiunile și nenumăratele ipostaze ale unei activități ce ne înmărmurește prin varietatea sa caleidoscopică, prin ubicuitatea sa în spațiu, prin universalitatea sa ce disprețuește timpul, specializarea, îngrădirile ridicate de confortul didactic ori de conformismul oamenilor de duzină. Activitatea lui curge, neîntreruptă, ca un fluviu, mai degrabă poate ca o revărsare de ape, primăvara, când sus în creerii munților se topesc zăpezile, care vor alimenta apoi, curgerea neîncetată a șuvoaelor de apă, ce fertilizează câmpiile din vale, unde cresc grânele bogate, pometurile mândre, florile suave, ce împodobesc și întreține viața.

[1]) Din „Libertatea, Economică, Politică, Socială, Culturală No. 8/938.

Din inima d-lui Trancu-Iași pornesc adevărate șuvoae curgătoare, efluvii permanente de simpatie molipsitoare, de bunătate ce înțelege totul și cucerește totul în calea sa.

O generozitate care-i ascute sensibilitatea, o bunătate care-i adâncește înțelegerea în timp și în spațiu, care-l face să anexeze oameni și opere, idei și principii, întegrându-le în propia sa personalitate, adoptându-le ca pe niște ființe înrudite, membri ai aceleași familii morale.

Inima d-lui Trancu-Iași devine astfel un fel de pantheon în care cohabitează în cea mai cordială și mai frățească armonie cele mai diverse exemplare de umanitate, un poet ca Varhaeren, alături de un muzicant ca Chopin sau Enescu, un gânditor și luptător ca Jaurès alături de un înfăptuitor ca Regele Ferdinand, ironia amară a unui Erasmus alături de ilusionismul feciorelnic unui Romain Rolland. Din această simplă înșirare de nume și figuri ilustre ale cugetării, sensibilității și forței de acțiune în mișcare, ne dăm seama încotro merg preocupările d-lui Trancu-Iași, care-i sunt idealurile, din ce-i urzită sensibilitatea și întreaga sa structură morală.

Ea se îndreaptă, ca mânată de o forță fatală și ireductibilă înspre cele mai înalte categorii ale idealului — Muzica, poezia și acțiunea socială, generoasă și risipitoare pentru cei mulți, pentru toți ofensații vieții aceștia, constituesc țelurile finale pentru care se osenește autorul și-și împrăștie verva sa spumoasă, talentul său scânteetor, în pagini, a căror citire ne bucură și ne înalță sufletește.

O afinitate electivă cum i-ar spune Goethe, îl mână invincibil pe autorul nostru către piscuri, către vârfurile de munte, unde se respiră mai bine și mai puternic decât în altă parte, dând cărței sale o unitate nevăzută, dar totuși simțită, prin climatul moral care stăpânește oratoria, scrisul ca și întreaga viață de om public a d-lui Trancu-Iași.

Dinamic, idealist, duhliu și optimist, d-l Trancu-Iași scrie în cartea sa pagini inspirate care ne conciliază cu viața, oricât ar fi ea de brutală ori nedreaptă uneori, exaltează în sufletul cititorilor pornirea spre acțiunea fecundă și realizatoare, trezește elanuri de generozitate socială, care mângâe și încălzesc chiar cele mai împietrite inimi. Cum am putea rămâne nesimțitori în fața acestei admirabile caracterizări a eroismului unui Beethoven:

„Nu sunt eroi aceia cari triumfă prin arme, nu sunt eroi aceia

„cari triumfă prin știință, sunt eroi aceia cari triumfă prin bu-„nătate. Și Beethoven este expresia umană a acestei bunătăți".

Și câtă vibrație interioară, cât patriotism cald și activ în îndemnurile sale necontenite din atâtea și atâtea pagini ale cărții sale de a face din muncă, un blazon moral al țării, de a-i creia prin muncă un nou ritm vieții naționale însăși ?

Pagini sobre, curajoase, care sunt în aceiași măsură ale unui vizionar social în cea mai nobilă accepțiune a cuvântului, Cartea d-lui Trancu-Iași nu este numai o ofrandă adusă pe altarul prieteniei și devoțiunei către marile spirite de care s'a ocupat, ci este și o faptă bună, pentru care cititorii și nenumărații săi prețuitori trebue să-i fie recunoscători, căci în figura sa rabelesiană, nu-i unul să nu vadă aevea pe acel „Passeur d'eau" al lui Verhaeren „qui garda tout de même pour Dieu sait quand. Le roseau vert entre ses dents"·

George Strat

Bilanzwahrheit und Bilanzdelikte de *Fr. Niederauer.* Junker und Dünnhaupt Verlag Berlin 1937, pag. 234.

Problema adevărului în bilanț a fost tratată cu multă competință în ultimii ani. S'a pus în special mai întâi chestiunea dacă bilanțul trebuie să oglindească unul și același rezultat, oricare ar fi caracterul întreprinderii și ori care ar fi obiectul bilanțului.

Și al doilea dacă rezultatul indicat în bilanț exprimă o realitate absolută și dacă există mijloace pentru a ajunge la un bilanț exact.

Părerile sunt foarte împărțite. Dela prof. Fr. Gobbis, care a spus că „il bilancio è una approssimazzione" până la prof. Leitner din Berlin, care într'un raport a afirmat că „Die Bilanzwahrheit ist eine Utopie", s'au făcut tot felul de aprecieri asupra sincerității bilanțului. Relevăm din aceste aprecieri aceia a prof. Georges Roche din Paris, care în lucrarea sa „La relativité des bilans", a demonstrat cu un lux de argument că „l'exactitude du bilan est relative".

Dr. Fr. Niederauer, în lucrarea de mai sus, reia această chestiune, afirmând că deși nu se poate vorbi de o exactitate a bilanțului, totuș sunt anume limite, peste care dacă se trece, bilanțul nu mai întrunește însușirile unui act, care oglindește situația întreprinderii.

Autorul merge mai departe și afirmă că adevărul în bilanț, care nu poate fi decât unul și același, poate fi prins și exprimat, dacă știința contabilă și legiuitorul s'ar pune de acord asupra

câtorva principii de bază, privind estimațiunea și înregistrarea actelor economico-juridice.

Ca principiu de evaluare, el susține că singurul just este prețul sau costul din momentul încheerii bilanțului, pentrucă, după cum spune și d-l prof. Alesseanu, bilanțul exprimă situația întreprinderii la un moment dat în funcție de situația pieței la acel moment.

Combate ca nejuridică și neconformă cu realitatea, dispoziția din art. 261 cod comercial german și cere ca să se adopte o singură normă de evaluare și anume aceia din art. 40 pentru firmele individuale (prețul curent). Este de acord ca beneficiile rezultate din evaluare să nu se distribue, trecându-se într'un fond de rezervă până la realizarea lor.

Cu această restricție, teoria evaluării pe prețul curent poate fi acceptată, dealtfel a și fost pusă în practică la noi, prin legea bancară dela 1934, pentru titluri.

Autorul extinde acest principiu și la bunurile de investiții, cu deosebire că diferența de evaluare o trece la un cont „Vermögenswertänderung", care exprimă modificarea adusă în valoarea nominală a capitalului, adaptându-l situației monetare.

Prin aceasta, el se apropie de teoria bilanțului organic al lui Schmidt, propunând și el să se separe rezultatele din estimațiuni de rezultatele din tranzacțiuni, — principiu care găsește o largă aplicațiune în epoca de depreciere monetară, după cum am arătat și noi în lucrarea „Bilanțul și fluctuațiile monetare".

Dr. Niederauer se ocupă în mod special de inventarierea bunurilor imateriale, cerând ca și acelea, cari n'au fost dobândite prin cumpărare, trebue să fie evaluate și trecute în bilanț, precum : dreptul de firmă, vadul comercial, mărci de comerț, cheltueli de organizare, etc.

Credem că pentru unele din aceste bunuri, care n'au fost dobândite dela un terț în schimbul unui preț, o evaluare, după aprecierea personală a întreprinzătorului, ar face ca bilanțul să exprime și mai puțin realitatea ca până acum, deoarece nu ar exista un criteriu anumit pentru a face estimațiunea unor asemenea bunuri.

Tot ca o urmare a temei sale privind adevărul în bilanț autorul nu recunoaște *„rezervele tacite"*, care sunt menite să ascundă realitatea.

Autorul rezervă o parte din lucrarea greșelilor și delictelor de bilanț, arătând că dispozițiunile legale sunt foarte laconice în

această privință, iar technica contabilă nu este întotdeauna de acord asupra noțiunii de „delict de bilanț".

Totuș sunt unele fapte, care contrariu dispozițiunilor prescrise de lege și care au de urmare o falșificare a adevărului, fapte ce se încadrează în „delicte contabile".

Lucrarea d-lui Niederauer prezintă un interes deosebit prin multiplele și importantele probleme ce le pune.

Dr. V. M. Ioachim

Desvoltarea și Structura Economică a Țării Oltului. — Cu un plan de organizare de *Alexandru Bărbat.* — Cluj, Tipografia Națională 1938 (320 pagini 8-0).

D-l Profesor Universitar Gh. Moroianu în prefață observă că studiul social economic al D-lui Bărbat asupra Țării Oltului nu poate fi lipsit de un interes deosebit pentru noi, cu atât mai mult cu cât Țara Oltului a fost aproape un veac o feudă a Țării Românești și e nevoie ca autoritatea Statului să repare marile nedreptăți comise față de românii din Țara Oltului de vitrega stăpânire străină de odinioară.

In partea I-a autorul face considerațiuni geografice în ce privește așezarea și întinderea Țării Oltului.

In al II-lea capitol ne vorbește de economia Țării Oltului în vremea feudalismului economic, atingând și problema navigației pe Olt.

In capitolul III tratează economia Țării Oltului dela ridicarea iobăgiei ardelene până la liberarea politică a românilor ardeleni (1848—1918).

In capitolul IV, care este cel mai important, tratează economia Țării Oltului după realizarea unității politice a românilor.

D-sa, relevă spiritul negustoresc al populației din partea Oltului, care ar trebui încurajat și susținut pentru a putea pune în valoare însemnatele bogății ale acestei regiuni, între care se numără, nu ca cele mai puțin importante, numeroase stațiuni balneoclimaterice și turistice, ca și vânatul și pescuitul.

In concluzii autorul face aprecierea că: „După reintegrarea Țării Oltului în drepturile ei politice și economice firești, în cadrele României întregite, se constată o viguroasă pornire spre refacere a acestei țări pe teren economic. Elementul românesc se repune singur, cu puteri proprii și o formidabilă vigoare, în vechile rosturi și drepturi strămoșești.

„El își caută chiar rosturi economice nouă"

„Străduințele individuale ale harnicilor români din țara Oltului, trebue susținute și îndrumate de stat, spre folosnl maxim al lor, al ținutului lor și al țărei întregi".

In partea 2-a autorul ne dă un plan de organizare economică a Țării Oltului, bazat pe cifre statistice care abundă în partea intâia și cu indicațiuni asupra organizărei sistematice în toate ramurile de activitate: agricultura, silvicultura, creșterea animalelor, vânatul și pescuitul, meșteșugurile, industria, comerțul și turismul cu mijloace economice, financiare, legislative și cu mijloace de muncă și de capital gospodăresc.

In anexă ne dă o listă foarte interesantă de 239 emigranți din Țara Oltului, care au ajuns negustori și industriași patron în vechiul regat; cu numele și pronumele, comuna de origină, felul întreprinderii și locul de așezare, precum și o listă de 145 emigranți care au ajuns negustori și industriași patroni în America de unde au trimis însemnate fonduri familiilor lor în țară.

Un deosebit interes prezintă și biografiile câtorva familii ale celor plecați din Țara Oltului și așezați pe alte meleaguri ale țării noastre.

Lucrarea D-lui Bărbat este un studiu economico-social foarte serios, bazat pe cercetări personale și consultarea unei bogate literaturi în limbele română, maghiară, franceză și germană a unui important număr de reviste, ziare, anuare, acte și documente de care s'a servit în documentata sa expunere însoțită de tabele grafice și hărți lucrate cu iscusință ca și de sugestive fotografii.

Dr. P. Drăgănescu-Brateș

V. Stoicovici: **La corespondance télégrafique conventionnelle. Codes télégrafiques, clef télégrafiques,** București. Tipografia Văcărescu 1936. — Față de rapiditatea mijloacelor de transmiterea știrilor și de necesitatea legăturilor comerciale, ca această transmitere să se facă cu cea mai mare urgență, pe de altă parte față de tendința de a reduce cheltuelele la minimum posibil, se impune din ce în ce mai mult folosirea codurilor telegrafice și cheilor telegrafice. Aceasta ne oferă încă un avantaj: secretul comunicărilor. Sunt unele case cari au codurile lor speciale.

D-l Profesor V. Stoicovici, analizează în mod științific sistemele de alcătuire a codurilor telegrafice apoi regulele internaționale în transmiterea telegramelor cifrate sau în cod, modul lor

de taxare şi în fine analizează câteva coduri telegrafice de un uz mai important, cum sunt codul A. B. C., codul Bentley, codul A. C. M. E., codul Rudolph Mosse şi altele. In partea finală se ocupă de chei telegrafice cari măresc siguranţa în transmiterea comunicărilor şi de maşinele de cifrat şi descifrat, născocite de mintea omului pentru înlesnirea lucrului şi pentru mai multă preciziune.

Lucrarea d-lui Profesor Stoicovici, este interesantă nu numai pentru marele case de bancă şi comerţ, dar şi pentru toţi acei cari au mai des de făcut comunicări telegrafice ca şi pentrn studenţii Academiilor Comerciale. **Brateş**

Reviste

A apărut **„Editorial"** anul I, Nr. 1. Aprilie 1938. Buletin de informaţiuni editoriale şi de librărie. Tip. Cartea de Aur, Smârdan 4, Bucureşti. — Neobositul proprietar, director şi animator al Editurei „Naţionala", d-l S. Ciornei a dat la iveală un nou buletin informativ cu ocazia împlinirii a zece ani dela înfiinţarea Editurei „Naţionala Ciornei".

Calităţile şi realizările dinamicului editor S. Ciornei sunt scoase în evidenţă şi tâlmăcite de scriitori însemnaţi, de editori de seamă, de profesori cunoscuţi şi de librarii din ţară pe cari d-l Ciornei i-a stimulat în a oferi publicului o literatură românească, în a forma o categorie de cititori constanţi, în a ridica nivelul cultural al marilor mase şi al elevilor în special.

Urăm noului confrate şi puternicei Edituri „Naţionala Ciornei" viaţă lungă şi prosperă. **Dr.**

Economia Naţională, revistă ce apare lunar sub direcţia D-lui C. I. Băicoianu având sediul în Str. Maria Rosetti No. 33 în No. pe Aprilie tratează următoarele chestiuni: Naţionalismul de C. I. Băicoianu; Cea mai mare bogăţie de Arhimandridul Scriban; Revizuiri în ştiinţa economică de Ilie Nicolescu; Noua Constituţie şi viaţa economică de Ion Gheorghe Iosif; Către o istorie a literaturii economice în România de Th. Ludu; Cadrul natural al economiei ţărăneşti în România de George Stanciu şi Funcţiunea economică românească a Dunării şi Un Minister al Economiei Naţionale de Gh. Stanciu.

Analele Economice și **Statistice,** revistă lunară ce apare sub direcția D-lor Profesori Gh. N. Leon și Victor Slăvescu cu sediul în palatul Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale, Piața Romană, în numerile 1-3 găsim următoarele articole: Prof. N. Basilescu de Prof. Gh. Tașcă; România de mâine de Prof. Gh. N. Leon; Liberalism și Cooperatism de Prof. Gh. Tașcă; Agricultura divizată în Anglia de Prof. Lionel Robbins; Romanizarea vieții economice de Dr. Gh. Brânzescu; Programul de convenții comerciale ale Statelor Unite față de politica și comerțul mondial de Henry F. Grady; Invățământul economic superior în Statele Unite de Dr. Vasile Vasiliu. La rubrica „Cronica Economică și Financiară" avem următoarele cronici: Analiza critică a bilanțului B. N. R., semnat de Dr. Radu Stoenescu și Cooperația în Bulgaria semnat de Corneliu D. Bălăcescu.

Buletinul A. G. I. R., organul Asociației Generale a Inginerilor din România cu sediul în București, B-dul Tache Ionescu 31, în numărul pe Martie găsim următoarele articole: Metoda matematică și problema voinții omenești în economie de Ing. Mihail Manoilescu; Politica forestieră franceză de Ing. Silvic Nicolae N. Tănăsescu; Organizarea lucrărilor de comasare în com. Dorolea jud. Năsăud de Ing. Agronom Const. I. Ciulei; A. G. I. R. și problema drumurilor de Ing. I. Demetrescu. Mai găsim rubricele „Profesionale și Societare"; „Jurisprudențe profesionale", apoi „Note, Cronici și Comentarii".

Le Commerce, revistă ce apare lunar la Paris cu sediul în 54 Rue de Clichy, sub conducerea D-lui G. Commesnil, în No. 4 pe Aprilie găsim următoarele articole: La conversion des effets étrangers de G. Commesnil; La pas de porte de Parraud Charmantier; Un peu de pratique de G. Commesnil; V-e Congres des Experts Comptables a Berlin 1938; Statistiques et chiffres-mesures; Le probleme comptable; Nos lectures nous demandent; Documentation fiscale; Documentation juridique.

La Vie au Bureau, revistă ce apare lunar la Bruxelles, 76 rue Sf. Lazare, în No. 2 din Februarie 1938 găsim următoarele articole: Achat payable par rente; Code d'honnneur des experts judiciaires; La Crise à l'horizon s'avance; Dangers fixcaux dela S. P. R. L.; Fatigue oculaire et rendement; Faute grave de l'assuré; Feu mon prédécesseur; Forme du serment de l'expert;

Gage commercial; Guide de droit commercial; Répartition des frais périodiques dans un grand magasin de détail; Rôle du client enquêteur; Secret profesionnel des experts comptables.

The Journal of Business Education, revistă ce apare lunar, în Pennsylvania, 512 Brooks Building, Wilkes-Barre, în numărul pe Martie a. c., tratează următoarele articole; Editorial Comment; Criticism, Comment-and Challenge de Frederick G. Nicols; Shorthand for General Use; If Not, Why Not? de Godfrey Dewey; Administration of Duplicating in a Small High School de K. Ezra Bucher; A, Summer in a Retail Storc de Allan Lefliu; A. National Study of Consumer Business Education de Paul S. Lomax; Reformation of the German Vocational Training System for Commerce and Trade de Frederich Feld; Sight and Sound Aids in Commercial Subjects de Yrving Rosemblum.

ADUNAREA GENERALĂ A SOC. DE ASIG. «GENERALA»

Vineri, 15 Aprilie 1938, a avut loc a 40-a Adunare Generală a Societății de Asigurare „GENERALA" referitoare la gestiunea anului 1937.

Simpla inspecțiune a bilanțului scoate în evidență temelia solidă a acestui puternic așezământ financiar administrat cu mare prudență.

Activul cuprinde: imobile pentru Lei 282.737.012; efecte pentru Lei 124.133.177 la cursul zilei; ipoteci Lei 62.927.016; numerar Lei 59.292.302.

La pasiv capitalul social împreună cu rezervele patrimoniale însumează Lei 103.322.036, după care vin rezervele tehnice și matematice cu Lei 331.675.430, precum și cele ale reasigurătorilor străini de peste Lei 155 milioane, reținute în păstrarea Societății.

Asigurările de viață în vigoare însumează lei UN MILIARD 623 MILIOANE, iar totalul despăgubirilor plătite până în prezent reprezintă aproape DOUĂ MILIARDE lei.

Adunarea a hotărît distribuirea aceluiași dividend net de impozite de lei 70, la acțiunea de Lei 1.000, valoare nominală, ca și în anul precedent, plătibil cu începere dela 18 Aprilie 1938.

Jurisprudenţe fiscale*)

TRIBUNALUL BRAILA SECŢIA II-A

Sentinţa corecţională Nr. 1205 din 11 Octombrie 1936
Preşedinţia d-lui *Petre Crăciunescu*, Jude Consilier

(Extras)

LEGEA REGLEMENTARII DEVIZELOR. — Originea ei. Rolul Băncii Naţionale a României în cumpărarea devizelor. Contravenţia prevăzută de art. 5. Dacă poate fi constatată numai după valoarea mărfurilor declarată la data exportărei. Soluţie negativă. Proces verbal de contravenţie pentru „declaraţiuni neexacte" bazat pe registrul comerciantului neregulat ţinut însă neobligator. Lipsă de bază legală.

PROBE. REGISTRE COMERCIALE. — Scindarea continutului lor. Inadmisibilitate.

Legea privitoare la reglementarea comerţului de devize din 1 Octombrie 1932 îşi are originea în dispoziţiunile legii de stabilizare din 7 Februarie 1929.

Pentru a fi locul la contravenţia prevăzută şi pedepsită de Legea din 1932, Banca Naţională a României se substitue în singurul cumpărător al devizelor aparţinând exportatorilor români.

Pentru a fi locul la contravenţia prevăzută şi pedepsită de art. 5 al legii devizelor, urmează a se ţine seamă numai de devizele reprezentând preţul mărfurilor exportate, care au fost realizate efectiv de expeditor, iar nu de valoare declarată la data exportărei.

Declaraţiunile de export A. B. C. având un caracter provizoriu, de incertitudine pentru ceace exportatorul va realiza, ele nu pot servi ca bază pentru aplicarea sancţiunilor din art. 5 al. 2 al legii devizelor, pe motivul că ar conţine „declaraţiuni neexacte".

Dat fiind principiul că numai registrele obligatorii ale comercianţilor, chiar neregulat ţinute fac dovadă contra lor, ur-

*) Din : Revista de Drept Comercial. Decembrie 1937.

mează că un proces-verbal de contravenţie la legea devizelor bazat pe constatările dintr'un registru ţinut neregulat, însă neobligator, cată a fi privit ca lipsit de bază legală.

Conţinutul registrelor comerciale nu poate fi scindat.

* * *

Asupra acţiunii publice deschise prin Ordonanţa definitivă Nr. 52 din 7 August 1936, a Cabinetului II de Instrucţie depe lângă Tribunalul Brăila, contra : . . . . . .

Având în vedere actele şi lucrările dosarului, cum şi concluziunile orale şi scrise ale părţilor, din cari se constată următoarele :

Cu ocazia unor cercetări privind o serie de nereguli, petrecute la Vama Brăila, prin toamna anului 1935, — mărindu-se sfera cercetărilor, — se constată că Soc. „Halpern" din localitate, a comis o serie de infracţiuni la legea devizelor, legea fiscală şi legea vamală ;

Se depun o serie de procese verbale dresate de către d-nii Ilie Mecu, Inspector general al Băncii Naţionale, pentru infracţiune la legea devizelor, George C. Badea, Inspector special de finanţe, pentru contrabandă vamală, şi pe baza lor se deschide acţiune publică, ce formează obiectul procesului de faţă.

Contravenţiuni la legea devizelor :

Considerând că în legea de stabilizare din 1929, se găseşte origina legii din 1 Octombrie 1932, privitoare la reglementarea comerţului de devize ;

Având în vedere că în anii următori stabilizării din 1929, fie din cauza crizei economice mondiale, fie din cauze economice interne, ca aceea a compromiterii recoltelor, balanţei comerciale a Statului deficitară, a plăţii cuponului extern, şi acestea cu efectele lor în desele dificite ale bugetului Statului, — devizele necesare menţinerii raportului fixat pentru acoperirea leului stabilizat erau pe cale de dispariţie, astfel că Banca Naţională era în pericol de a nu mai putea garanta stabilitatea monetară ; pentru preîntâmpinarea acestui pericol, apare în Octombrie 1932, legea privitoare la reglementarea comerţului de devize, cu concluzia ei firească, cum că devizele necesare menţinerii stabilizării leului, urmează să fie puse la dispoziţia Băncii Naţionale — să fie cedate ei, — în schimbul unor sume

de lei stabilizați de o egală valoare, — de către exportatorii români, — devize primite de aceștia pentru exporturile lor în străinătate. Dela această lege din 1932, Banca Națională — acest regulator al vieții economice românești, cu puterea de a controla și dsvolta circulația și creditul țării (vezi dispozițiile legii de stabilizare citate mai sus, — se substitue astfel în singurul cumpărător al devizelor aparținând exportatorilor români ; este însăși rațiunea de a fi și concluzia implicită a legii din Octombrie 1932, — fără de care concluzie aplicarea ei n'ar fi avut nici un rost, — și în lumina acestei interpretări urmează a se analiza contravențiunile de față ;

Considerând că pentru a-și atinge acest scop, această lege prin art. 5 institue trei feluri de contravențiuni, astfel :

a) exportatorii cari se vor dovedi că au făcut declarațiuni neexacte Băncii Naționale asupra mijloacelor străine de plată ce urmează să primească, vor fi pedepsiți cu..... ; b) cei ce vor exporta fără autorizație mijloace de plată străine, bilete ale Băncii Naționale sau valori mobiliare de orice categorie, române or străine, vor fi pasibili..... ; c) cei ce vor face comerț cu mijloace de plată străine.....

Având în vedere că în prima parte a procesului verbal de contravenție dresat la 24 Noembrie 1935, se aduce învinuirea firmei Halpern — recte inculpaților — că a realizat mai multe devize decât a declarat și cedat Băncii Naționale, făcându-se astfel pasibilă de contravenția prevăzută și pedepsită de art. 5 al legii ;

Că pentru a ajunge la această concluzie, procesul verbal analizează fiecare export în parte, făcând comparație între declarațiunea de export — formularele A. B. C. — și suma realizată de către exportator, din străinătate, găsind că la 77 de exporturi, valoarea realizată întrece pe cea declarată ;

Considerând că legea prin art. 5, pedepsește pe exportatorul care se va dovedi că a făcut declarațiuni neexacte Băncii Naționale, asupra mijloacelor străine de plată ce urmează să primească, — de unde cerința de a vedea ce se înțelege prin „mijloace străine de plată ce urmează să primească" ;

Având în vedere că în fapt exportatorii cedau anticipat Băncii Naționale o sumă globală în devize, apoi, odată cu exportarea mărfurilor, prin formularele A. B. C., declarau valoa-

rea mărfii exportate,, la data exportului, — valoare pe care Banca Națională o deducea din totalul devizelor cedate ;

Având în vedere că toate aceste operațiuni erau însă provizorii ; ele apar ca fiind bazate pe o convenție nenumită între Banca Națională și exportatorul ce — înțelegător al nevoilor Băncii Naționale, — de unde urmează a vedea că asupra acestui preț realizat în devize — mijloace străine de plată — pe cari exportatorul urmează a-l primi și pentruca la rândul său, Banca Națională să primească valoarea lui intactă — exportatorul va trebui să facă declarațiuni exacte ; iar dacă ulterior Banca Națională va descoperi că exportatorul a făcut declarațiuni neexacte, astfel că nu i s'a cedat integral prețul realizat în devize, va putea cu succes denunța infracțiunea ;

Având în vedere că față de exportatorii cu devize cedate anticipat, Banca Națională ținând un cont pentru fiecare export în parte, cont la baza căruia urma a fi declarația de export A. B. C., — trebuia să urmărească vigilent numai în acest fel situația contului până la complecta lui realizare și numai apoi să facă scăderea cuvenită din suma globală de devize cedate, căci numai în acest fel situația se definitiva și exportatorul ținut scurt era obligat a face la timp declarațiuni necesare ;

Având în vedere că prin încheierea Nr. 7169 din 14 Iulie 1937, acest Tribunal tocmai pentru a lămuri această situație, ce nu reieșea nici din procesul verbal de contravenție și nici din Ordonanța de trimitere în judecată, și pentru a constata dacă nu cumva se reglementase de către Banca Națională într'un fel situația acestor exporturi, a cerut Băncii Naționale un extras din registrele sale privind partida Soc. Frații Halpern — dela intrarea în vigoare a legii din 1932, — referitor la cedarea devizelor provenite din export, spre a se vedea ce devize a depus anticipat acea firmă și modul cum aceste devize se descărcau pe măsura exporturilor efectuate ;

Având în vedere că printr'o adresă depusă în ședința dela 17 Septembrie 1937, Banca Națională răspunde printre altele : „...Controlul cedărilor a trecut din punct de vedere technic, prin două faze : înainte și după 1 Noembrie 1934. Până la 1 Decembrie 1934, când regimul restrictiv al devizelor era, ca să zicem așa, în faza experimentelor, s'a crezut că obligațiunile impuse de legiuitor, în special cu privire la ținerea registrelor, va fi suficientă, și înregistrările de cedări la Banca Națională,

prin technica lor, n'aveau drept scop de a dubla pe cele cari trebuiau să se găsească în registrele firmelor. Din această cauză, până la 1 Noembrie 1934, cedările se înregistrau global, după felul cum erau efectuate, fără a se individualiza pe vapoare sau vagoane. Adesea Băncile făceau cedarea devizelor într'o formă care punea Banca Națională în imposibilitate de a ține o contabilitate ideală, pentru toată țara, sub raportul unei detailate individualizăr a exporturilor.

Inregistrările anterioare datei de 1 Noembrie 1934, aveau deci rolul unor indicii generale, asupra mișcării devizelor, care să permită dirijarea cercetărilor asupra felului în care firmele își îndeplineau obligațiunile legale".

Având în vedere că din toate acestea, Tribunalul constată, din chiar recunoașterea Băncii Naționale, că dela 1932, data apariției legei și până la 1 Noembrie 1934, — adică tocmai în perioada când se impută comitera infracțiunilor, — situația devizelor cedate Băncii Naționale, în raport cu fiecare export în parte, se găsea într'o complectă lipsă de reglementare ; că, Banca Națională deși primise în depozit importante sume în devize, a rămas într'o stare de provizorat câțiva ani, fără a chema pe exportatori să lichideze, iar la rândul lor exportatorii — profitându-le probabil această lipsă de reglementare, n'au mai adus la cunoștința Băncii Naționale, la cari dintre exporturi realizaseră prețurile ;

Văzute lucrurile prin această prizmă, scrisoarea din 14 Octombrie 1935 apare ca recunoașterea unui exportator care realizase prețul unor exporturi efectuate, dar nu făcuse nici o declarație despre această Băncii Naționale ; declarație însă ce nu-i fusese cerută până atunci.

Considerând deci că declarațiunile A. B. C. luate drept criteriu pentru concluziunile procesului verbal de contravenție din speță — conținând numai valoarea mărfii la data exportării — cu un caracter provizoriu, care va oferi Băncii Naționale un indiciu, o posibilitate de control pentru ceeace exportatorul va realiza în viitor, în acel moment Banca Națională având numai un drept sub condițiune pentru devizele ce exportatorul va realiza, — aceste declarațiuni nu sunt însă cele cerute de art. 5, astfel cum s'a arătat mai sus și ele nu vor putea servi drept bază a infracțiunei, astfel că inculpații cată a fi achitați pentru această imputațiune ;

Având în vedere că inculpații mai sunt trimiși în judecată pentru faptele prevăzute și penate de art. 125 cod. penal, întrucât elementele acestui delict sunt întrunite prin faptul de a declara în formularele A. B. C. valori diminuate, adică de a face declarațiuni mincinoase, cu scopul de a înlesni și ascunde sustragerea devizelor ;

Considerând că legea devizelor din 1932, prin art. 5 al. 2 pedepsind pe exportatorii ce se vor dovedi că au făcut „declarațiuni neexacte", aceste fapte dovedite se vor pedepsi numai încadrate în acest text al legei speciale, — ele nu pot fi pedepsite sub o nouă calificare și de codul penal ordinar, pentrucă numai dispozițiunile generale ale codului penal se aplică și infracțiunilor prevăzute de legi speciale (art. 20 al. 2 cod penal) ;

Că pe de altă parte, declarațiunile A. B. C. — așa cum s'a arătat mai sus — având un caracter provizoriu de incertitudine pentru ceeace exportatorul va realiza, prin firea lucrărilor puteau conține neadevăruri chiar cu buna credință a exportatorului, astfel că inculpații cată a fi achitați și din acest punct de vedere ;

Având în vedere că, pentru a se statornici despăgubirile civile cuvenite Băncii Naționale după aceste criterii ale Tribunalului, — aceasta trebuia să solicite o expertiză care să urmărească filiera fiecărui export în parte, pentru a vedea din actele firmei „Halpern" la cari din cele 77 de exporturi firma realizase efectiv prețul, — azi însă această cerere de despăgubiri privitor la această contravențiune apare ca nedovedită și urmează a fi respinsă ca atare ;

Având în vedere că în partea a doua a procesului verbal din 24 Noembrie 1935, se impută firmei „Halpern" că prin efectuarea unor falsuri în registrele sale din 1934, a ascuns devize frustate Băncii Naționale în acel an, în valoare de 3.012.000 franci francezi, adică 20.400.000 lei; iar prin procesul verbal din 1 Februarie 1936, i se impută aceleiași firme că prin asemenea falsuri în registrul de conturi curente pe anul 1933, a sustras o sumă de 5.605.572,08 franci francezi, adică 36.950.002 lei ;

Având în vedere că ambele contravenții, li se impută inculpaților că prin adăogiri de cifre în creditul contului „Soccom" din registrul de conturi curente, au sporit în mod fictiv sumele reprezentând acel credit, — încât diferența între sumele reale luate din registrul jurnal și cele majorate fictiv de inculpați în

registrul de conturi curente — reprezintă devizele frustate Băncii Naţionale, în cursul anilor 1933 şi 1934 ;

Considerând că potrivit art. 22 c. com. registrele obligatorii pentru comercianţi sunt : registrul Jurnal, registrul Inventar şi registrul Copier ;

Considerând că în conformitate cu art. 52 c. com. registrele comercianţilor chiar neţinute în regulă, fac probă contra lor. Partea care voeşte însă a se referi la dânsele, nu poate scinda conţinutul lor ;

Că de aici se deduce că legea vorbind de registrele neregulat ţinute se referă la registrele obligatorii ; ori, în speţă, procesele verbale de contravenţie întemeindu-se pe un registru neregulat ţinut, însă neobligator, cată a fi primit ca fiind fără bază legală ;

Având în vedere că raportul de expertiză contabilă întocmit de experţii Georgescu, Săvulescu şi Sorescu, constată următoarele la pagina 20 :

„Inscrierea sumei de 36.950.002 — la 1 Ianuarie 1933 în creditul contului „Soccom" a fost acoperită în cursul anului 1933 prin remiteri de mărfuri, după cum se constată atât din debitul contului „Soccom" (Cartea Mare Bănci şi Corespondenţi), cât şi din creditul conturilor de mărfuri exportate.... Faptul că suma de 36.950.002 — intrată la Cassa Societăţii Halpern — a fost folosită pentru cumpărări de marfă şi speze aferente, se constată din modul de funcţionare al contului Agenţiei Bucureşti şi al contului Cassa, aceste două conturi, ambele având funcţiunea de cont Cassa, arată la debit primiri de bani, iar la Credit plăţi de bani pentru mărfuri şi cheltueli". La aceleaşi concluzii ajunge Raportul şi pentru anul 1934, urmărind evoluţia contului „Soccom" pe acel an (a se vedea pagina 24—26 din Raportul de expertiză).

Că de aici urmează a vedea — dat fiind principiul nescindării conţinutului registrelor comerciale, — că modificările suferite de creditul contului „Soccom" se datoreşte remiterelor de mărfuri exportate ; ori, ştiut este că asupra tuturor exporturilor efectuate, Banca Naţională era pusă în curent prin declaraţiunile A. B. C., aşa că, chiar luate ca indicii de fraudă corecturile făcute în creditul contului „Soccom" din registrul de conturi curente, — concluzia la care se ajunge este tot cea faţă de prima contravenţiune, că numai urmărindu-se filiera fiecă-

rui export în parte, pentru a se ști la care export firma Halpern a realizat prețul, Banca Națională va putea lichida aceste socoteli, pentru cari motive inculpații cată a fi achitați, iar cererile de despăgubiri bazate pe aceste contravențiuni respinse ca nefondate ;

Având în vedere că inculpații mai sunt trimiși în judecată pe baza art. 1 și 2 din legea pentru sancționarea abaterilor la dispoziținea reglementării comerțului exterior, canstatate la importul și exportul mărfurilor, din 12 Aprilie 1935 ;

Considerând că art. 12 din regulamentul legii devizelor din 1932, prescrie obligațiunea de predare a devizelor rezultând din exportul de mărfuri ;

Având în vedere că inculpaților li s'a adus imputarea că au călcat dispoziținile acestui articol, ca o consecință a consecință a contravențiunilor la legea devizelor din 1932, arătate mai sus ; dat fiind însă că inculpații au fost achitați pentru aceste infracțiuni, tot ca o consecință, ei urmează a fi achitați și pentru imputarea adusă pe baza art. 12 din regulamentul legii.

Asupra imputațiunilor aduse pe baza legii comerțului exterior din 12 Aprilie 1935 ;

Considerând că nimeni nu poate fi pedepsit pentru o faptă care în timpul când a fost săvârșită, nu era prevăzută de lege ca infracțiune (art. 1 c. p.) ;

Având în vedere că toate contravențiunile imputate inculpaților privesc fapte întâmplate în cursul anilor 1933 și 1934, urmează a vedea că aceste fapte imputate inculpaților fiind comise anterior legii comerțului exterior din 12 Aprilie 1935, — ele nu vor cădea sub incidența acestei legi.

Direcțiunea Revistei face un călduros apel la membrii Corpului Didactic Comercial și în general la toți colegii, cari se ocupă cu chestiuni de contabilitate, să trimeată studii și observații cu caracter contabil. Rugăm să fie scrise la mașină.

Articolele publicate se plătesc.

Dela Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România

Marţi 19 Aprilie a. c. avut loc adunarea generală a Corpului.

S'a aprobat bilanţul cu următorul cuprins:

Au fost realeşi membrii eşiţi la sorţi, asemenea şi cenzorii.

D-l N. Butculescu a fost reales Preşedinte; D-l Dr. V. M. Ioachim şi Aurel Marinescu vice-preşedinţi; D-l Th. Niţu secretar general, şi D-l Dr. P. Drăgănescu-Brateş, director al Revistei.

Adunarea numeşte membru de onoare pe N. Arghir primarul comunei Vălenii de Munte.

S'a aprobat o contribuţie de lei 2500, la placa comemorativă pentru eroii morţi în război pusă la liceul Comercial N. Kreţulescu, din iniţiativa serii 1900.

S'a ratificat contribuţia de lei 10.000 pentru Casa „Cuza Vodă" din Galaţi.

S'a luat act de programul Congresului Internaţional al Învăţământului Comercial din Iulie 1938 la Berlin.

S'a dat mandat biuroului ca să înfiinţeze un serviciu permanent pentru informaţiuni, îndrumări şi coordonarea tuturor acţiunilor cu caracter profesional intrând în cadrul statutelor şi programului Corpului.

Dela Corpul Contabililor Experţi şi Autorizaţi

Vineri 29 Aprilie a avut loc şedinţa plenară a Consiliului Superior.

S'a procedat la constituirea biuroului pe 1938/1939 astfel: Decan: *N. Butculescu*; Secretar general, *Dr. P. Drăgănescu-Brateş*; Membrii în delegaţia permanentă: *Ilie Mecu*, prof. *Gh. Huber* şi *Dr. V. M. Ioachim*, director.

S'a aprobat bilanţul şi Contul de Venituri şi Cheltueli pe 1937.

S'a aprobat ca din cota ce se cuvine Consiliului Superior să se contribue cu încă lei una sută mii la construcţia localului Secţiunii Ilfov, care se va inaugura în toamna anului acesta.

S'a respins contestaţiile la alegerile Consiliului Secţiunilor Ilfov şi Galaţi.

S'au luat în discuţiune chestiunea suspendării membrilor din Corp pe baza decretului-lege de revizuire a cetăţeniei.

Consiliul având în vedere că regulamentul legii a lămurit înţelesul şi spiritul decretului-lege a hotărât să se trimită toate cererile de repunere pe tablou secţiunii Ilfov spre a se conforma.

Cei nemulţumiţi cu deciziunea Secţiunii, se vor adresa Consiliului Superior, conf. regulamentului Corpului.

Dela Secţiuni

Secţia Vlaşca-Giurgiu

Lista de numele şi pronumele membrilor din cari se compun consiliul de administraţie şi cenzori pe 1938 şi 1939:

In consiliul de administraţie: V. Buzagiu preşedinte; D. V. Dimitriu vice-preşedinte; C. Popescu-Vifor secretar; Pandele Manolescu casier; Fl. Gheorghiu contabil; Stelică P. Marinescu bibliotecar; Filip Monţescu, Mihail Vasilescu, Nicolae Bilcea membrii.

In comisia de cenzori: Atanase Ghiţescu, P. G. Stoian, D. Dumitrescu.

De la Consiliul Superior
al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi

Consiliul Superior a făcut următoarele demersuri:

In chestiunea numirii experţilor în Consiliul Superior de Control.

Domnule Preşedinte,

Avem onoarea a ne referi la convorbirea avută de Directorul nostru, d-l Dr. V. M. Ioachim, cu d-l Subsecretar de Stat M. Măgureanu şi vă rugăm să binevoiţi a avea în vedere la numirile pentru Corpul Superior de Control şi pe experţii contabili, membrii ai Corpului nostru înfiinţat prin legea din Iulie 1921.

Credem că experţii contabili, cari obţin acest titlu pe bază de studii de specialitate, practică şi pe baza unui sever examen de

selecţionare sunt indicaţi a face parte dintr'un Corp, a cărui misiune este tocmai verificarea gestiunilor, cari formează însuşi funcţiunea experţilor contabili.

In chestiunea reprezentării Corpului în Parlament.

Domnule Ministru,

Noua Constituţie, punând principiul reprezentării profesionale în Parlament, a dat o vie satisfacţie tuturor categoriilor de muncitori din ţară.

Corpul nostru, care n'a înţeles să se amestece în luptele politice sub formă de partide este fericit că sub forma reprezentării profesionale, va putea avea aleşii săi în Parlament.

In acest scop, ne permitem a supune binevoitoare d-vs. atenţiuni caracterul juridic şi situaţia Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi spre a fi avut în vedere la întocmirea legei electorale, întrucât Corpul nostru intră în prevederile art. 63 din noua constituţie.

Intr'adevăr, Corpul Contabililor Experţi şi Autorizaţi s'a creiat prin Legea din 15 Iulie 1921 ca persoană juridică de drept public.

Acest caracter reiese şi din art. IV al legii, care are următoarea redactare ;

„Pe lângă fiecare Tribunal funcţionează câte o Secţiune a Corpului cu caracter de persoană morală.

„Pe lângă Curtea de Apel din Bucureşti va funcţiona Consiliul Superior a Corpului, în afară de Secţia Ilfov".

Caracterul de instituţie de drept public reiese şi din faptul că acest Corp conferă calitatea de expert contabil şi contabil autorizat, funcţiuni apărate de însăşi legea Corpului cu drepturi şi obligaţiuni ce privesc creditul public.

Exercitarea acestor profesiuni este deci supusă unei reglementări cu caracter public, având la bază anume condiţiuni de admisibilitate (diploma de absolvire s unei şcoli de învăţământ comercial superior şi practic) întocmai ca şi profesiunile de avocat, medic etc.

Astfel fiind, vă rugăm Domnule Ministru, să binevoiţi a trece şi Corpul nostru printre Corpurile constituite în Stat, care au dreptul să fie reprezentate în Senat, iar în ce priveşte Adunarea Deputaţilor vă rugăm a trece Corpul nostru în categoria pro-

fesiunilor intelectuale, întrucât Corpul nostru are acelaşi caracter ca şi celelate Corpuri de intelectuali atât prin titlurile de învăţământ ce se cere la înscrierea în Corp cât şi prin natura funcţiunilor ce îndeplinesc membrii.

Alăturăm legea şi regulamentul Corpului precum şi Darea de seamă prezentată la ultimul Congres al Corpului.

Cursul de expansiune economică şi congresul de învăţământ comercial dela Berlin

Ni se trimite de Biroul Societăţii Internaţionale de Invăţământ Comercial, Secţiunea Germania, următoarele detalii în ce priveşte:

1. Excursiunea de Studii

începe joi 7 Iulie 1938 (iar nu 9 Iulie a. c. cum se avizase întâi) cu punctul de întâlnire Garmisch. Parten Kirchen (la 2 ore şi jumătate de München), trecând din Munţii Alpii Bavarezi, dealungul Rinului şi apoi la Hamburg, cu trenul, cu autocarul pe una din marile autostrade, şi cu vaporul pe Rin, la Hamburg unde se va eşi la largul mării. Excursiunea se încheie Sâmbătă 23 Iulie la Berlin.

In taxa de înscriere se cuprinde călătoria dela Garmisch la Hamburg şi până la Berlin şi primirile oficiale. Rămâne să suporte fie care: Hotelul şi mesele, unde nu sunt primiri (a se vedea programul excursiunei în Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate din Ianuarie 1938, cu rectificarea zilei plecărei care este la 7 în loc de 9 Iulie şi câteva mici schimbări de detaliu ce ar mai putea interveni).

Pentru incuarteruire în timpul excursiunei au grije organizatorii din Germania.

Acei care doresc să se mai oprească în Berlin, sau să ia parte şi la Congresul de Invăţământ Comercial (25-29 Iulie) sunt rugaţi să anunţe la sediul Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ din Bucureşti, sau direct la Mitteleuropäisch Reisebüre, Berlin w 9 Leipziger Platz. spre a li se rezerva camere la Hotel.

2. Congresul de Invăţământ Comercial

va avea loc în zilele de 25-29 Iulie a. c. fiind în discuţie chestiunea importantă a rostului Invăţământului Comercial în formarea profesională (a se vedea programul detailat în Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate Ianuarie 1938 pag. 63).

Cu ocazia Congresului vor fi mai multe recepţiuni şi vizite oficiale.

Pentru participarea la Congres se va plăti o taxă de 15 Mărci.

Cu această ocaziune se vor organiza şi alte trei excursiuni după terminarea Congresului, având ca obiect: muntele, marea şi fluviile germane.

Pentru informaţiuni a se adresa de îndată Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ din Bucurerşti I, Str. Teilor Nr. 12.

«MICA»

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ MINIERĂ
CAPITAL SOCIAL LEI 140.000.000
REZERVE LEI 31.793.705

BUCUREŞTI III. — STRADA B. MUSSOLINI Nr. 36—38

MINELE DE AUR: Ruda 12 Apostoli, Brad, Stănija.
MINELE DE CĂRBUNI: Ţebea.
CARIERELE: Albeşti şi Mateiaşi (Muscel).

Face orice afaceri miniere. — Expertize şi analize în laboratorii proprii.

Colegiale

— Colegii noştri din Craiova d-nii : **Pascu Maglaşu** şi **Grigore Nemţeanu** au fost aleşi membrii în comitetul de conducere al Uniunei ofiţerilor de rezervă, secţia Dolj ; iar d-nii : **I. N. Stănculescu, Dumitru I. Dumitru** şi **I. Varga,** cenzori activi.

— La Corpul contabililor, secţia Ilfov se primesc înscrieri la examenul pentru obţinerea gradului de **Contabil-Expert.**

Data examenului care se va ţine în luna Iunie a. c. se va anunţa ulterior. Taxa lei 500 (cinci sute).

— Un comitet sub preşedinţia d-lui **Prof. Dr. Grigore L. Trancu-Iaşi,** a comemorat la Academia Română în seara zilei de 15 Mai a. c., 100 ani dela naşterea marelui poet al culorii, pictor Nicolae Grigorescu.

Din comitetul de organizare au făcut parte şi colegi de ai noştri. De personalitatea lui Grigorescu ne-am ocupat şi noi în diverse rânduri, relevând dorinţa lui de a face comerţ, dar lipsa de aptitudini l-a făcut să dea greş.

Programul desvelirii în ziua de 5 Iunie a plăcii comemorative a foştilor elevi ai Şcolii Comerciale Superioare, morţi în războiu :

1. Ridicarea pavilionului străjeresc.
2. Serviciul religios.
3. Descoperirea plăcii.
4. Cuvântul iniţiatorilor pentru predarea plăcii.
5. Cuvântul d-lui Director al Şcolii pentru luarea în primire a plăcii.
6. Cuvântul d-lui Profesor Gr. Trancu-Iaşi în numele profesorilor de Contabilitate şi în numele Academiei de Comerţ.
7. Serbare străjerească în aula şcolii.
8. Recepţie în cancelaria şcolii.
9. (Eventual) Masa colegială.

Rudele, prietenii şi colegii celor morţi în războiu, sunt rugaţi pe de o parte să asiste la pioasa ceremonie, iar pe de alta să trimită revistei din timp detalii precise asupra locului şi împrejurărilor în cari eroii noştri şi-au găsit sfârşitul.

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte ştiri colegiale.

Cereri de înscriere

În Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili

Secția Arad: Nemeș Damian, Costea Ioan, Bătrân Gheorghe, contabili stagiari.

Secția Craiova: Ioan B. Stoiculescu, Roventa Constantin, Alexandru Picu, Smarandache Dumitru, Dascălu N. Constantin, Ionescu D. Victor, Fiedler C. Ferdinand, contabili stagiari.

Secția Iași: Popovici Gh. Alexandru și Ștefanovici Aurel.

Secția Lugoj: I. Berenyi Antoniu, Firică Gh. Nicolae, Hodoși Ovidiu S., Weil Ernest, contabil autorizat; Olariu I. Octavian, contabil stagiar.

Secția Oradea: Ardeleanu Petre, Bordaș Gheorghe, Clonda Vasile, Dinculescu Petre, Grecu Ștefan, Jude Horia, Lobotca Paul, Luncan Ioan, Marcu St. Emil, Mihes Dumitru, Pantea Achim, Popa Gheorghe, Saban G. Corneliu, Schöberl Milan, Zach Gheorghe, contabili stagiari; Jucu I. Aurel, contabil autorizat.

Secția Sibiu: Ion Albu, Gottfried Lotsch, Alezandru Lupescu, contabili stagiari; Fritz Kroner, contabil autorizat.

Secția Tg.-Mureș: Alfed Regius, contabil stagiar; Ioan Petreanu, contabil autorizat.

Avansări la gradul de Contabil Autorizat

Secția Arad: Pavel Donath și Iosif Gerner.

Secția Craiova: Marcel N. Constantinescu, König Leonte și Constantin Cristescu.

Secția Oradea: Clujan Gh. Adrian, Farcaș Maurițiu, Kertész Edmund și Ujhely Nicolae.

Secția Tg.-Mureș: Margareta Hochmal, Ionas Desideriu, Schäfer Sighismund.

Reînscrieri

Secția Arad: Georgian Constantin, expert-contabil; Avramescu Ovidiu și Jöo Sarolta, contabil autorizat.

Șterși din Corp după cerere

Secția Oradia: Csaky Gheorghe, expert-contabil.

Secția Sibiu: Gustav Kiszling, contabil autorizat.

Transferări

Secția Arad: Georgian I. Constantin și Gr. Romanescu la Secția Timișoara și Nicolae Strain la Secția Focșani.

Secția Sibiu: Alfred Vulcu, contabil stagiar la Secția Sighișoara; Alfred Cherestel, contabil stagiar la Secția Ilfov; Petri Konrad, contabil autorizat la Secția Brașov.

Secția Oradea: Tică P. Nicolae, expert contabil dela Secția Dolj; Hopârteanu Gheorghe, contabil autorizat dela Secția Teleorman și Suciu Dumitru, contabil autorizat dela Secția Turda.

Abonamente

In cursul lunilor dela 10 Aprilie — 15 Mai 1938, am primit următoarele sume: *)

Incasate din țară prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale:

Anina: Miclea Pavel 1936—37, 400.

Bazargic: Petcof A. Ivan 1938, 200; Petcof A. Mihail 1938, 200; Boniu Gheorghief 1937, 200; Ch. Spungief 1937, 200.

Bârlad: Theodor Sotir 1936—37, 400.

Blaj: Ioan V. Țuturea 1936—37, 400.

Brașov: Maria Manu 1936, 150; Jean Horovitz 1936—37, 400.

Botoșani: I. Moscovici 1936—37, 400.

Brăila: Adolf Heilpern 1936—37, 400.

Buzău: Ilie I. Popescu 1936—37, 400; Vasile I. Furnică lei 100 rest 1937, lei 100 acont 1938; Tudor Popescu 1936, 200.

Călărași: Vasile I. Toma 1936, 200.

Câmpia Turzii: Deac Valeriu 1938, 200.

Cetatea Albă: Cristescu C-tin 1937, 200.

Cernăuți: George Lazăr lei 100 rest 1937, lei 100 acont 1938; Ion Hostiuc 1936, 200; Orest Bondaru 1936, 200; Bivnholz Carol 1936—37, 400.

Constanța: Mircea Puținică 1936, 160; Kevock Pilibosian 1936—37, 400; Emil Lescovar 1936—37, 400.

Cocioc: C. D. Ioanițoaia 1936—37, 320.

Craiova: Iancu Nițescu 1936—37, 400; Ioan N. Popescu 1936, 200; Ioan Gh. Pârvănescu 1936-37, 400; I. Ungureanu 1936—37, 400.

*) Mulțumind d-lor abonați, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

Chișinău: Banca Basarabiei 1936—37—38, 1125; Vasile I. Zamfir 1936, 200.

Crasna-Putna: Fridrichs Herschmann 1936—37, 300.

Fălticeni: Corpul Contabililor 1934—35—36, 480.

Galați: Vasile N. Enăchescu 1937, 200; O. Mustad Fii 1937, 500; Gh. V. Knapp 1936, 100.

Giurgiu: D. V. Dumitriu 1936—37, 320.

Ghidigeni: Gh. C. Turcu 1938, 200.

Iași: Ilie Ionescu 1936—37, 320; Marcu D. Șloim 1936—37, 400.

Ițcani: Steiner Baruch 1937—38, 400; Heinirich Iosef recte Schläffer 1937, 200.

Mercurea-Ciuc: Carol Szvicovicz 1936, 200.

Pașcani: Vasile Frunză 1936, 200.

Petroșani: Othmar Pelion 1938, 200.

Pitești: Traian Popescu 1937, 200.

Orăștie: Solmoși Alfred 1936—37, 400.

Rădăuți: Epifanie Danciuc 1936—37, 320; Gh. I. Dumitrescu 1936—37, 400.

Râmnicu-Sărat: Ioan B. Ciufu 1936—37—38, 600.

Roman: Gheorghe Mircea 1936, 200.

Reșița: Werner Emil 1938, 200.

Satu-Mare: Roth Adolf Abraham 1938, 200.

Silistra: C-tin Ianculescu 1936—37, 400; Radi Rusef 1936—37, 400; Sarchisian Artachi 1936, 200.

Sighet: Mihai Silvestru 1936—37, 400; Einerich Varnai 1936—37, 400.

Sighișoara: Banca Industrială 1936—37—38, 1500; Walter Fleschmacher 1836—37, 400.

Scăeni-Prahova: Nic. P. Cristescu 1936—27, 400.

Târgoviște: I. Marian 1937, 160.

Târgu-Neamț: Const. Ciocan 1936—37, 400.

Tighina: S. Lobacev 1936—37, 400.

Timișoara: Alexandru Elek 1936—27, 400; Traian Nichiciu 1936—37, 400; Francisc Ludovic 1936—37, 320.

Turnu-Severin: Ioan Bădulescu 1935—37—38, 500.

Vișlea de jos-Făgăraș: Nic. Borzea 1936—37—38, 400.

București:

Petre Anghel 1938, 200; Antoniu A. George 1938, 160; Al. Alcalay 1938, 200; Matei Alexandrescu 1938, 100; Inginer Rusu Abrudeanu 1938, 200.

Ioan Bucurescu 1938, 200; S. M. Blumenfeld 1938, 200; L. Buiumovici 1938, 160; Leon Grünberg Brăileanu 1938, 100; Stelian G. Bărbulescu 1938, 160.

Isaia Critz 1938, 200; N. Cheianu 1936—37—38, 600; Iulian Căpățână 1938, 100; Mihail V. Crețu 1938, 160; Lazăr Câmpeanu 1938, 100; Nicolae Caraianu 1938, 200; Cazacu Paraschiv 1938,

200; Constantin Stroe 1938 200; Clinciu Gheorghe 1938, 160; Cristea T. Zamfir 1938, 200; Costică A. Dumitrescu 1938, 160.

George Dobrescu 1938, 200; Direcția Financiară a Municipiului 1938, 1000; Dragomir Dumitru 1938, 200; Vasile Dumitriu 1938, 200; Drăghiceanu Cristescu 1938, 500; Dumitriu Cristian 1938, 200.

P. Ermeliu 1938, 200; Ștefan Enescu 1938, 200; I. Enache 1938, 200; I. Evian 1938, 200; N. Ene 1938, 200; Israil Emanoil 1938, 200.

Floroiu Alexandru 1938, 200; Filip Haralamb 1936—37, 320; Ion Comșa Fulga 1938, 200.

Iuliu Goșler 1938, 200; G. Georgescu 1938, 200; Ganev Dimitrie 1938, 200; Ioan Ghendovici 1938, 200; N. Grigorescu 1938, 200; D. Georgescu 1938, 200; C. Haraga 1938, 200; Albert Haimovici 1938, 200.

Ioina Iosef 1938, 160; Ioina Israil 1938, 160; Gogu Ionescu 1938, 200; Ionovici Bogdan 1938, 200; Ionescu Tănase 1938, 200; Ioan Hh. Ioan 1936—37, 320; Ionescu B. Ioan 1938, 160; Herman Jäger 1936—37, 320; Gheorghe Iosef 1938, 200.

Kaufman Baruch 1938, 200.

A. Lehner 1938, 100; Octav Lăzărescu 1938, 200; I. Litman 1938, 200; M. Luca 1938, 200; Eugen R. Lobel 1937, 100.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

„PETROȘANI"

S. A. R. PENTRU EXPLOATAREA MINELOR DE CĂRBUNI

Bilanțul general încheiat la 31 Decembrie 1937

ACTIV

Cassa	7.143.159	
Acțiuni și efecte publice	139.567.293	146.710.452
Inventar	—	2.443.997.707
Debitori	—	818.192.291
Depozite	—	182.269.686
	—	3.591.170.136
Conturi de ordine	1.312.317.084	

PASIV

Capital	—	1.410.000.000
Fonduri:		
Rezervă ordinară	108.250.595	
„ extraordinară	9.772.374	
Fond pt. creanțe dubioase	12.207.521	
„ de amortizare	1.166.725.012	1.296.955.502
Diverși creditori	558.777.498	
Dividende neachitate	83.146.276	
Casa de Pensiuni:		
Funcționari 109.264.819		
„ aux. 20.658.251	129.923.070	771.846.844
Beneficiu:		
Raport din 1936	3.659.350	
Beneficiu în 1937	108.708.440	112.367.790
	—	3.591.170.136
Conturi de ordine	1.312.317.084	

DEBIT

Contul de profit și pierdere

CRDIT

Cheltuieli generale	—	38.048.905
Dobânzi plătite	—	21.220.108
Impozite	—	67.812.571
Amortismente	—	50.000.000
Beneficiu:		
Report din 1936	3.659.350	
Net pe 1937	108.708.440	112.367.790
	—	289.449.374

Report din 1936	—	3.659.350
Dobânzi încasate	—	144.823
Cupoane încasate	—	21.831.968
Venituri exploatări anexe	—	86.647.108
Venitul brut al exploatării minelor	—	177.166.125
	—	289.449.374

Președintele consiliului de administrație, *Tancred Constantinescu.* Director general, *I. E. Bujoiu*

Direcția contabilității: *Victor Cosma, Eugen Cerghedi,* experți-contabili.

Conform art. 186 din codul comercial am examinat prezentul bilanț și cont de profit și pierdere și l-am găsit în concordanță cu registrele societății

Censori: *N. Balotescu, A. Beck, G. Cretzianu, O. Nanu, A. Rejtö.*

Prima Societate Română de explozivi, Bucureşti

Bilanţul general încheiat per 31 Decembrie 1937

ACTIV				PASIV			
Privilegiul Statului	Emis. I & II 5.500.000			Capital	Deplin vărsat	71.500.000	
	30 % emis.				Vărsăminte necerute	38.500.000	110.000.000
	III . . . 1.650.000	7.150.000		Fond de rezervă legal		13.589.717	
	70 % as. vărs. necerute	3.850.000	11.000.000	Fond de rezervă special . .		4.000.000	17.589.717
Acţionari			34.650.000	Rezervă pentru fond de asigurare în caz de explozie .			54.447.178
Casa			3.415.794	Fond ajutor pentru personal .			690.698
Conturi curente . .			22.086.814	Dividende neridicate . . .			262.202
Investiţii la fabrica din Făgăraşi	Locuinţe . .	10.470.847		Conturi curente creditoare . .			2.716.140
	Fabrici . .	56.906.929		Clienţi			36.105.255
	Maşini şi instalaţiuni	96.723.051	164.100.827	Furnizori . .			15.429.196
Imobil	Făgăraş	1.762.447		Diverse conturi creditoare .			38.866.460
	Bucureşti	12.543.469	14.305.916	Amortizări conf. art. 12 şi 13 din legea pentru construirea Soc. Române de explozivi;			
Materii prime			18.179.295	*a)* Fond pt. rambursarea capitalului		26.935.898	
Materiale de întreţinere .			3.221.724	*b)* Fond pentru reînoirea clăd. şi instal.		106.259.848	133.195.746
Produse fabricate .			32.884.509	Fond pentru amortizarea imobilelor din Bucureşti şi Făgăraşi . .			6.375.403
Efecte publice şi acţiuni	In portofoliu .	23.235.768		Beneficiul net pe anul 1937 . .			11.972.254
	Dep. garanţie . .	15.782.389	39.018.157				427.649.249
Clienţi			28.771.310	**Conturi de ordine:**			
Furnizori			7.904.276				
Diverse conturi debitoare			48.110.626	Diverse garanţii			696.470
Mobilier			1	Depon. de ef. în garanţie . . .			1.350.000
			427.649.249	Div. constit. de gaj şi ipotecă . .			10.630.000
Conturi de erdine:				Depon. creanţe în garanţie . .			2.800.000
Scris. de garanţie . .			696.470	Titluri const. garanţie . .			23.471.200
Efecte primite în garanţie . . .			1.350.000	Credit industrial scris de garanţie .			39.600.000
Contracte de gaj şi ipoteci .			10.630.000	Furnizori mărfuri comandate . . .			7.259.262
Creanţe primite în garanţie .			2.800.000	Depon. titluri în depozit liber . .			663.000
Casa de Depuneri cont titluri garanţie			23.471.200	Dep. de garanţii statutare . .			345.000
M. A. N. ct. scris. de garanţie .			39.600.000				
Div. mărfuri comandate .			7.259.262				
Titluri în depozit liber			663.000				
Garanţii statutare			345.000				
Total Lei . .			514.464.181	Total Lei . . .			514.464.181

Contul de Profit şi Pierdere încheiat per 31 Decembrie 1937

DEBIT			CREDIT		
Cheltueli generale . .	9.108.930		Dobânzi şi beneficii diverse (soldul contului)		3.228.649
Impozite	5.355.221	14.464.151	Beneficiul brut al exploatării pe 1937		43.596.129
Rezervă pentru fond de asigurare în caz de explozie . .	8.695.454				
Rezervă pentru amortismentul investiţiilor . .	8.176.816				
Rezervă pentru rambursarea capitalului . . .	2.785.257				
Rezervă pentru amortizarea imob. Bucureşti, Făgăraşi . .	730.846	20.388.373			
Beneficiul net pe anul 1937 . .		11 972.254			
Total Lei . .		46.824.778	Total Lei .		46.824.778

Preşedintele Consiliului de Ad-ţie, **G. G. Mironescu,** Director general, **Leon Sculy Logotheti,** Director, **Ion Ciocârlie.**

Verificat conform art. 186 din Codul Comercial şi găsit în concordanţă cu registrele.

Conzori: **N. Budurescu, C. Nestor,** expert-contabil; **M. Kogălniceanu, I. Apostolescu.**

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

Benzină | Motorină | Cocs
Lampant | Păcură | Asfalt

Uleiuri minerale de prima calitate

PENTRU VÂNZARI LA EXPORT A SE ADRESA :

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

BUCUREȘTI. — B-DUL CAROL, 10 ⟷ TELEFON 3.99-09

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREȘTI Calea Victoriei, 15

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN:

REŞIŢA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREŞTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REŞIŢANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerţ, Grinzi I şi U, Fier fasonat, Table groase şi mijlocii, Şini şi material mărunt pentru ecartament normal şi îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucişări, Poduri şi alte construcţiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane, Osii, Bandaje, Roţi de oţel turnat, Perechi de roţi complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ŞI ÎNGUST

Materiale turnate din oţel şi fontă, Piese de foraj, Buloane, Şuruburi, Nituri, Etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalaţiuni complecte de centrale electrice, industriale şi comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcţiuni pentru aparate şi unelte de sondaj, Armament şi muniţiuni, Pluguri şi alte unelte agricole, Nicovale, Lopeţi, Sape, Etc. Mortar şi cărămizi refractare în calităţi superioare garantate, Mangal, Etc.

MINE, FABRICI ŞI DOMENII

La Reşiţa, Anina, Bocşa, Oraviţa, etc.

MOTTI ÎNTRECE TOT

Definitiv

Contabilitatea de control

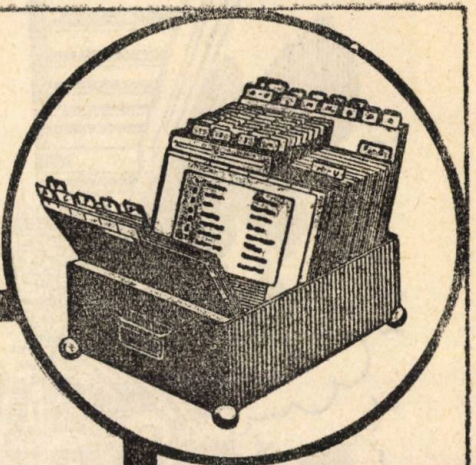

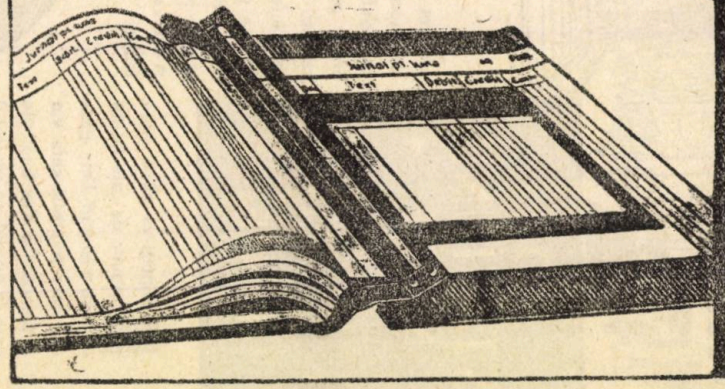

Vă oferă:

1. Mari economisiri de timp.
2. O claritate excepţională.

Cereţi prospecte şi informaţiuni în mod gratuit dela uzinele

„GRATIOSA" S.A.

STR. RÂULUI, 39

SIBIU

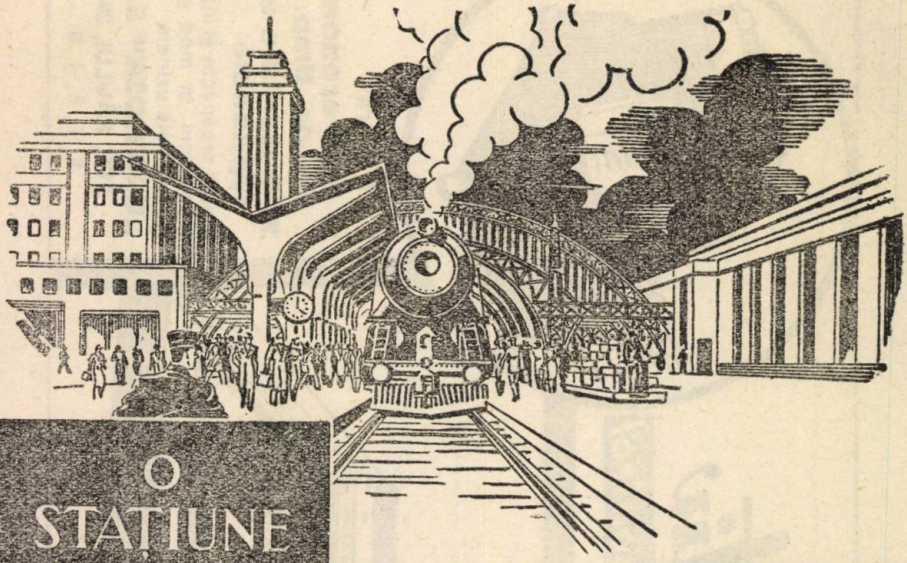

O STAȚIUNE MARE CU O SINGURĂ LINIE

Închipuiți-vă că o mare stațiune de cale ferată ar avea o singură linie pentru toate trenurile care vin și pleacă. Ce s'ar întâmpla oare cu orariul, cu confortul pasagerilor, cu veniturile căilor ferate? Lucrul acesta este tot atât de adevărat și de important pentru serviciul telefonic. Dacă aveți un trafic prea mare pentru o singură linie, afacerile Dv vor suferi. Clienții se vor enerva, găsind numărul Dv. veșnic ocupat. Veți pierde clienții tot atât de sigur ca și când ați sta cu magazinul închis.

INSTALAȚIUNI PENTRU TOATE UTILITĂȚILE

Societatea de Telefoane ține la dispoziția abonaților diferite tipuri de instalații, pentru utilizările cele mai complicate. Oricât de complexe ar fi necesitățile telefonice ale întreprinderii Dv., un specialist al Societății de Telefoane vă va fi pus imediat la dispoziție, pentru instalația necesară.

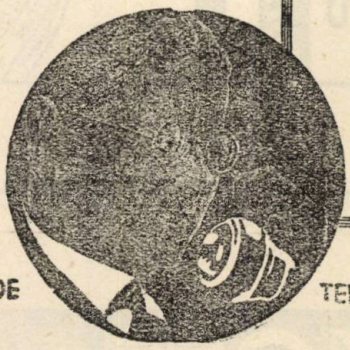

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

„ARAGAZ“

Unanim recunoscut ca cel mai bun combustibil pentru GOSPODARIE ŞI INDUSTRIE

Oricare ar fi întrebuinţarea, fie numai aceia într'un rechaud simplu, fie în cel mai complicat proces termic industrial, „Aragaz“ dă cea mai deplină satisfacţie, realizând

ECONOMII DE MUNCĂ TIMP ŞI BANI

DEPOZITE IN TOATĂ ŢARA

LA BUCUREŞTI, DEMONSTRAŢIUNI LA :

„SANITAS“ S. A. R.

B-DUL BRATIANU No. 36

TELEFON 2.31.55

Adresa :

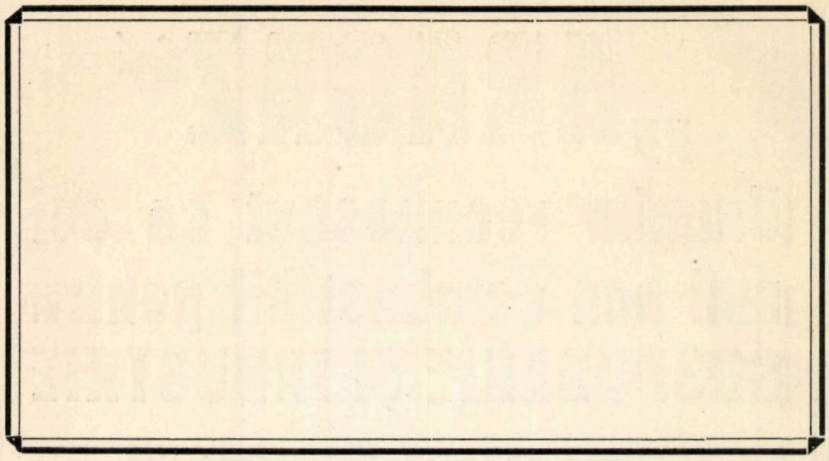

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXVII. — No. 6 Iunie 1938

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII"

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

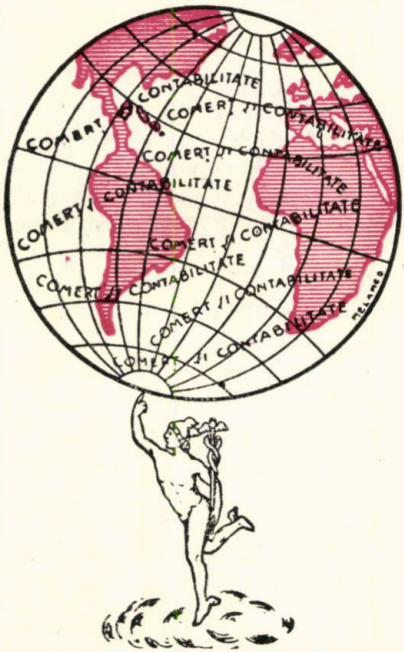

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţi
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

CUPRINSUL :

Prof. Dr. I. I. Mărculescu: Contabilitatea publică la caldeeni şi asirieni 309
Dr. V. M. Ioachim: O nouă funcţiune a experţilor contabili: Consiliatul technic 314
Dr. P. Drăganescu-Brateş: Cariere Comerciale . . . 322
Theodor Ludu: Cronologii contabile române . . . 425
Constantin Igrişan: Contabilitatea dublă în operaţiunile Casei de Depuneri şi Consemnaţiuni 330
Gh. Vasilescu: Impozit mobiliar sau comercial? . 384
I. Ilie: Despre o mult dorită destindere fiscală . . 387
Dr. C. Mitru: Organele care intervin în procesul de raţionalizare 341
*** Impunerea onorariilor şi impozitul supra-cotă 347
*** Dela Camera de Industrie şi Comerţ din Bucureşti 350
*** Dela Consiliul Superior al Corp. Cont. Exp. şi Aut. 351
*** Recenzii. — Jurisprudenţe fiscale . . 534

Contabilitatea publică la caldeeni şi asirieni

Caldeenii şi Asirienii au fost popoare care prin civilizaţia şi prin organizaţia lor de stat au lăsat o dâră de lumină, arătând că încă din trecutul îndepărtat al veacurilor nu poate exista civilizaţie fără o ordine şi fără ţinerea socotelilor atât a averii particularilor cât şi a statului.

De aceste popoare s'a ocupat:

Ammiano Marcellino în debello Persico lib. XXIII Erodot I. 106, 192 III 92 Plinius N. H. VI 26 Strabone XVI 15, 51, etc. dar informaţiuni mai precise le avem din anul 1894 graţie descoperirei făcute de către expediţia de savanţi care au găsit la *Telloch (Caldeea)* un depozit imens de circa 30.000 de tăbliţe de argilă scrise cu litere cuiniforme datând cu 4.000 de ani în. de Christos şi care formau arhiva statului caldean.

Din analiza acestor tăbliţe se poate vedea că la aceste popoare viaţa economică era foarte desvoltată având o contabilitate bine ţinută cu inventare şi conturi contabile după toate regulile, iar impozitele erau fixate şi percepute cu foarte multă socoteală.

La începutul acestui veac s'a decoperit la *Susa* în Persia cel mai vechiu inventar, făcut acum vre-o 5000 de ani. Este cel mai vechi document Caldeo-Asirian făcut în teracotă. El reprezintă inventarierea diferitelor obiecte dintr'un palat regal. Aceste obiecte sunt repartizate după utilizare, astfel: instrumente de războiu, instrumente de vânătoare,de bucătărie, etc. Sutele sunt repartizate cu un cerc mare, zecile cu unul mai mic. Deasemeni tăbliţele descoperite

în *Telloch* conțin multe inventare ale diferitelor temple și palate.

După T. Thureau Dangin comptabilité en Chaldée Revue d'Assyriologie et d'Archéologie Vol. III găsim diferite inventare astfel:

Inventar de oile, caprele, boii, asinii templului Nina

Oi	3	
Capre . . .	5	
Miei	1	
Total . .	9	**Păstor** Hou Pi — Pi
Capre. . . .	20	
Miei	10	
Berbeci . . .	20	
Total . .	50	Păstor Al — la etc.

Din aceste inventare se poate vedea că animalele sunt trecute pe bucăți capete. Poate de aci avem și origina lui *Caput* = capitalul de mai târziu.

Din inventarele găsite rezultă că lucrurile se clasificau după cantitatea produsă, iar evaluarea era făcută după volumul produs. Astfel în Caldeea de jos o tabletă ce aparține colecției *Scheil V. din Franța* și care provine din Mesopotamia din al cincilea an al domniei lui Gimil-Sin sau la 2400 de ani în. de Christos, se află inventarul unei livezi de palmieri unde arborii sunt clasificați după produs. (Scheil V. De l'exploitation des Dattiers dans l'ancienne Babylonie. Revue d'assyr. et d'Archéol. cit. Vol. X 1913. Passavanti op. cit. p. 70).

Inventarul palmierilor

29	arbori	à	60	q.	de	fructe	fiecare.
19	„	„	50	„	„	„	„
34	„	„	40	„	„	„	„
54	„	„	30	„	„	„	„
23	„	„	25	„	„	„	„
39	„	„	20	„	„	„	„
33	„	„	15	„	„	„	„
28	„	„	10	„	„	„	„
28	„	„	5	„	„	„	„
15	„	„	3	„	„	„	„

Socoteala bunurilor era ținută pe conturi, având fiecare partida lui. Găsim atât conturi sintetice, cât și conturi analitice astfel:

Contul cerealelor se află pe o tabletă descoperită în *Acropolea din Susa* și este considerată a fi cel mai vechi cont de cereale. Spicul reprezenta grânele; urmează unghia reprezentând confirmarea primirii, crucea cu cerc ce reprezintă casa regală sau templu (V. Scheil: Textes de comptabilité Proto-Elamites. Mémoires de la Mission archéologique de Perse T. XVII Paris 1923).

Contul grâului și orzului. Orzul era foarte mult cultivat, servind la hrana oamenilor, vitelor și ca mijloc de plată. O tabletă din acea vreme face dovada ținerii socotelii orzului intrat și eșit din tezaurul statului astfel în tabela No. 41 după *Conteneau G.* (Contribution à l'histoire économique d'Umme pag. 74 Paris 1915) găsim contul grâului astfel:

126 q[a] (măsură) lui Ba-ba-a
180 „ lui Ha-ha-du
7 gur (măsură) lui Da-ti fiul lui Sugal-sig
Total . . . gur după socoteala moarei
Funcționar Sugal-gar-si-e

Avem apoi tabela No. 50 care se ocupă cu ținerea socotelii orzului.

Se pot vedea deasemeni conturile stofei distribuite servitorilor palatului (Tabela No. 79), contul aramei predate tezaurului (tab. No. 74), contul salarii (tab. No. 61), contul cheltuelilor (tab. No. 8) etc. (Conteneau op. cit. pag. 22, 71, 75).

Din analiza tabletelor se poate vedea că salariile erau plătite pe zile și cap de lucrător, iar arama pe greutate.

Verificarea conturilor. Faimoasele table din *Ununa* actualul *Djokha* nu se ocupa numai cu ținerea socotelilor ci și cu verificarea conturilor ținute de funcționarii administrativi.

Astfel din analiza tablelor se poate vedea că este vorba de controlul făcut de un funcționar astfel:

Oficiul arhivelor
Regularea conturilor lui Ab.—ba. mu
Funcționar A.tu.
iar mal jos. „*Este exact*".

Aceste Tabele cu privire la verificarea conturilor datează din epoca regilor *Ur* din Caldeea în secolul XXIII în. Christos din epoca bronzului.

Incasările Statului erau percepute în natură și erau ținute într'o ordine perfectă. Astfel pe o prismă de argilă găsită în templul din *Anu* în *Assur* sunt săpate în 809 rânduri analele lui *Tagatpileser* I care a trăit dela 1115-1050 în. de Christos.

Pe aceste tablete se poate ceti;

„Am reclădit în întreaga Asirie depozitele de grâne mărind cantitatea de grâu depozitată de strămoșii mei. Am numărat ca un păstor de oi vitele mele și animalele sălbatece capturate".

Iar pe un monolit de bazalt ce s'a găsit la *Calach* și care se găsește în *Muzeul Britanic* se poate ceti această inscripție:

„Am primit tributul dela Sona din Kirzan: argint, aur, cositor, scule de aramă, sceptre, cămile dromaderi.

„Am primit tributul dela Iohona fiul lui Houmri: argint, aur, farfurii de aur, etc., etc.

Salmanassar, regele legiunilor de oameni, maestosul mandatar al lui Assur (zeul Assirian), rege puternic, regele celor patru regiuni unite, soarele legiunilor de oameni, învingătorul tuturor țărilor...

In a 14-a mea „campanie", făcui recensământul țării mele (120.000 de luptători), trecui Eufratul, etc.

In a 14-a mea „companie", sau an de domnie, făcui recensământul vastelor mele teritorii fără număr".

In urma înfrângerii lui *Ezechia*, regele Iudeei, acesta a trebuit să-i plătească tribut 800 de talanți de argint și de aur, luându-i tot ce era de argint și aur.

(*Revillont Eugéne.* Suppléments aux données juridiques des inscriptions de Rexmare. Revue Egiptologique vol. III 148-153, idem Passavanti op. cit. pag. 76 urm.).

Regii Caldeeni obișnuiau să facă războiu în fiecare an, prada servind întreținerii regelui și o parte sacrificiului către divinitate.

Raporturile dintre cetățeni erau reglementate prin contracte. Astfel găsim contractul unei corporații muncitorești care datează cu 1100 de ani în de Chr. și în care se fixează condițiunile în care vor lucra această corporație. Tableta a fost găsită în apropiere de Babilon și se află în muzeul Britanic. (*J. Oppert et J. Ménant.* Documents Juridiques de l'Assyrie et de la Chaldée Paris 1877 pag. 71 urm).

Din analiza tabletelor de mai sus se poate vedea că ştiinţa contabilităţii s'a impus încă din cele mai vechi timpuri ca un comandament superior în desvoltarea şi organizarea statului.

Prof. Dr. I. I. MĂRCULESCU
Directorul Liceului Comercial
„Marele Voevod Mihai"
din Bucureşti

O nouă funcţiune a experţilor contabili : Consilieratul technic*)

Noua procedură penală la art. 165 a introdus ideea „Consilierului technic" care este de mult aplicată în alte ţări.

Acest articol prevede atât pentru inculpat cât şi pentru partea civilă dreptul de a-şi numi câte un „Consilier technic" care să urmărească lucrarea expertului numit de justiţie, să arate acestuia măsurile, ce crede utile pentru descoperirea adevărului şi să comunice observaţiunile sale asupra lucrării experţilor, într'un raport separat, care se anexează la cel dintâi.

In Italia, codul de procedură italiană din 1913 (art. 208-211) prevede pentru cazul când expertul este numit din oficiu ca inculpatul să propună unul sau mai mulţi experţi, dintre cari judecătorul desemnează unul numit „perito di difesa".

In legislaţia franceză există o dispoziţie analoagă pe baza legii din 1905, care recunoaşte pentru inculpat dreptul de a desemna un expert.

Aplicaţiunea acestei legi se face şi pentru cazul de speculă ilicită, conform legii din 3 Decembrie 1926.

Această lucrare se chiamă „expertise contradictoire", întrucât lucrarea se face în contradictoriu între expertul numit din oficiu şi expertul inculpatului ; raportul se poate face în comun.

Dacă experţii nu sunt de acord, tribunalul numeşte un al treilea ,motivând aceasta tocmai pe concluziile diferite ale celor doi experţi, a căror lucrare este deopotrivă de importantă pentru justiţie.

Consilierul technic din legislaţia noastră are un alt caracter, căci nu numai inculpatul dar şi reclamantul are dreptul să-şi numească un consilier ; numirea se face de partea interesată, iar nu de Tribunal.

Aceasta nu depune jurământ, spre deosebire de legislaţia franceză, unde se prevede jurământul şi pentru expertul-consilier.

Consilierul face raport separat, care serveşte părţii fie pentru a cere o contra expertiză, în cazul când constatările

*) Din lucrarea „Manual de Verificări şi expertize contabile", care va apare în curând.

consilierului diferă de ale expertului numit de Tribunal, fie în apărarea sa.

Dispoziția din noua procedură penală a început să se aplice.

In diferite cauze aflate în cercetare la Cabinetele de instrucție sau la tribunalele corecționale, fie reclamantul, fie inculpatul, fi eambele părți și-au numit un consilier technic dintre experții contabili, acolo unde era vorba de registre.

Acești consilieri nu pot să facă vre-o cercetare în scripte, ei asistă numai partea care l'a numit, putând să ceară prin expertul numit de instanță date și informațiuni în legătură cu obiectul expertizii.

Asemenea trebue să noteze și el tot ceeace expertul oficial găsește că este în interesul obiectivului lucrării sale, făcând observațiile ce le crede și pe cari expertul oficial trebue să le examineze, dacă găsește că servesc la lămurirea cauzei.

Dar misiunea cea mai importantă a expertului consilier este să-și spună punctul său de vedere asupra chestiunilor supuse cercetării, el având o mai mare libertate în ce privește comentarea faptelor și avizul ce-l dă.

Acest raport urmează să fie examinat de instanță cu aceeași atenție ca și raportul expertului oficial, rămânând bineînțeles liber judecătorul să țină sau nu seamă de observațiunile și părerile expertului, asupra cărora va trebui să se pronunțe, întrucât partea se va servi de acestea în susținerea cauzei.

Pentru a-și îndeplini sarcina sa, consilierul expert trebue să cunoască în prealabil punctul de vedere al expertului oficial, de aceea expertul oficial urmează să pună la dispoziția consilierului technic rezultatul cercetărilor sale.

Utilitatea consilierilor technici este de netăgăduit, prin concursul prețios, pe care pot să-l dea părților, expertului oficial și justiției pentru stabilirea adevărului.

De aceea recomandăm cu toată stăruința ca să se facă cât mai des apel la serviciul acestor consilieri.

Iar experților consilieri le recomandăm ca exercitarea acestei noui funcțiuni să fie astfel făcută, încât noua instituție să se încetățenească și la noi.

Pentru aceasta, consilierii technici — dealtfel ca și expertul oficial — trebue să aibă în vedere numai descoperirea adevărului, fără a se considera apărătorul cu ori ce chip al părții, care l'a numit.

Nu ocrotirea părţii în orice condiţii — îngăduite şi neîngăduite, — ci îndrumările şi explicaţiunile technice în cadrul adevărului şi al onestităţii profesionale, trebue să fie misiunea consilierului technic.

Dr. V. M. IOACHIM

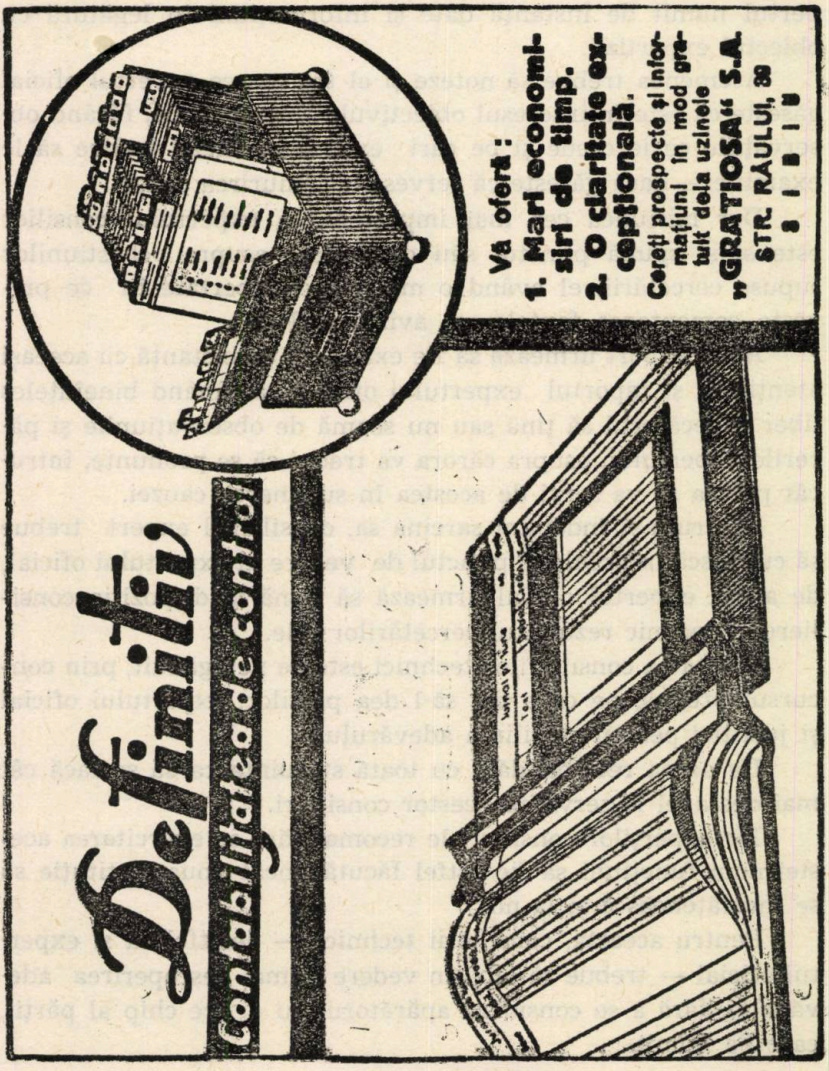

FORMATION PROFESSIONNELLE, ECONOMIE, NATION [1])

Carrières commerciales

MOTTO : „In Kunst und Wissenschaft, sowie im Tun und Handeln, kommt alles darauf an, dass die Objekte rein aufgefasst und ihrer Natur gemäss behandelt werden". GOETHE [2])
Trad.: Dans les arts et les sciences ainsi que dans toute autre activité, il s'agit de comprendre clairement les choses et de le traiter selon leur nature.

Le commerce est l'activité humaine professionnelle dirigée vers l'achat et la vente de tout ce qui peut correspondre à une nécessité de la vie. Comerçant est celui qui fait l'intermédiaire pour la distribution des biens dans les places où ils sont demandés.

Faire le commerce veut dire servir l'humanité ; ce service est d'une importance incommensurable et la société humaine ne saurait s'en passer.

Le commerce est-il une profession ?

Voilà une question qui est d'une grande importance pour pouvoir établir une corrélation entre la vie commerciale et l'enseignement commercial.

La profession, d'après la conception française et roumaine, est l'exercice habituel d'une activité quelconque déclaré publiquement. D'après la conception allemande la profession est l'activité habituelle, de l'homme dans la société, suivant sa vocation interne et sa préparation professionnelle.

Nous retenonns donc, deux points essentiels dans n'importe quelle profession :

a. *La vocation interne*, et

b. *La préparation professionnelle.*

Nous vivons dans l'époque où l'éugénie et la psyhotechnie tendent à marquer leur rôle de plus en plus reconnu.

La vocation interne se manifeste dans chaque individu dès

1) Referat trimis la Congresul Internațional de Învățământ comercial dela Berlin, Iulie 1938.

2) „Maximen und Reflexionen", pag. 239, vol. 7 ed. Weber-Leipzig.

son enfance. On a de nos jours la possibilité de déterminer cette vocation par des moyens scientifiques.

La préparation du professioniste et faite, par la théorie, et par la pratique.

Nous n'entrons pas dans des détails sur „l'organisation métodique de la formation pratique du commerçant", qui est l'objet du point deux (2) du programme de notre congrès. Nous voulons insister sur l'importance de l'enseignement commercial pour la formation professionnelle dans les diverses carrières qui peuvent être caractèrisées comme carrières commerciales. Nous laissons de côte celles qui ont seulement trait au commerce et les connaissances techniques du commerçant, car celles-ci seront traitées au point cinq (5) du programme „La formation commerciale du technnicien et la formation technique du comerçant".

Le commerce de nos temps n'est plus restreint aux frontières d'un pays ; il est plutôt mondial. Cette vérité s'applique même au petit commerce de détail car, dans la moindre boutique il y a des articles de provenannce étrangère, ou d'outre-mer.

Le commerce a pris un essor considérable, parallèlement au progrès des sciences techniques et des moyens et de communication. *Le commerce est devenu l'âme de l'économie nationale.*

Les connaissances nécessaires dans le commerce de nos jours sont multiples et variées. Elles ne peuvent plus être acquises par la pratique seulement ; *pour le grand commerce* des études spéciales et vastes sont absolument nécessaires. La prattique garde toute son importance pour le petit commerce.

Les esprits aiguisés passeront seuls au grand commerce. La pratique est toujours utile et doit aller parallèlement avec les études jusqu'aux plus hauts degrés et c'est par l'expérience et par la hardiesse que les études peuvent être valorifiés, selon la loi éternelle de l'offre et de la demande.

Le commerçant comme individu n'a plus l'importance qu'il avait aux siècles derniers. La collectivité a pris sa place dans le commerce. A côté des petites entreprises commerciales individuelles, nous trouvons les grandes sociétés commerciales. Mais le caractère commercial s'est accentué et a marqué sa place distincte dans les entreprises industrielles, dans les grands monopoles et dans les administrations publiques au ca-

ractère économique. Il est vrai que partout il y a de grandes personnalités, douées de qualités exceptionnelles, de connaissances diverses et plutôt d'esprit d'initiative qui conduisent les hautes destinées, mais elles doivent être aidées par un tas de collaborateurs bien préparaés pour correspondre aux diverses besognes du commerce.

Les carrières commerciales ne sont pas assez bien définies. „Un commerce dans le sens économique du mot, c. à. d. l'achat régulier de biens en vue de leur vente, organisé et effectué comme profession pour gagner la vie, ne se trouve pas aux peuples primitifs" [1]).

Nous lisons dans le volume II 1 du „Moderne Kapitalismus" par Werner Sombart [2]) pag. 109 : „La formation d'une société comme suite de l'idée d'un commerce indépendant fait son apparition à peine au seizième, peut être même au dixseptième siècle. La notion jurdique d'une société commerciale indépendante est encore incertaine au dixhuitième siècle". (Pag. 110) : „Nous rencontrons assez tard une dénomination de l'entreprise commerciale différente du nom de famille du propriétaire et après quelque temps se clarifie la notion de „La raison sociale", qui est autre chose que le sujet vivant du commerce".

Pag. 553 : „Il est certain qu'à l'époque ou le capitalisme commerçait à s'affirmer le nombre des commerçants professionistes s'est accru progressivement. Le procès de différentiation entre le commerce et la production commence déjà au moyen-âge et se développe de plus en plus comme conséquence de l'agrandissement de la production. A côté et comme suite de l'ouvrier en progrès on trouve le commerçant indépendant".

Selon notre avis chaque ouvrier qui a un atelier fait en même temps du commerce. Dans les grandes entreprises industrielles la vente des objets fabriqués est faite par une section spéciale, sinon par une entreprise commerciale tout-à-fait différente. *C'est le commerce qui valorifie la production de toute nature.*

Dans le sens de la formation professionnelle, abstraction faite du sens juridique du mot, on peut considérer comme com-

1) Karl Bücher „Die Entstehung der Volkswirtschaft" Tübingen 1908, pag. 60.

2) Edition Verlag von Dunker & Humblot-München und Leipzig 1922.

merçant, ou bien „ayant une carrière commerciale", toute personne qui s'occupe habituellement pour son propre compte, ou pour le compte d'autrui, — soit comme salarié —, de l'achat et de la vente des biens ainsi que de la direction des affaires de banque, d'assurance, de transport, etc.

On peut même aller plus loin et comprendre dans la notion *„d'ayant une carrière commerciale"* tout collaborateur en matière, comme : directeur administratif, inspecteur, controlleur, chef de rayon, chef correspondant, chef de comptabilité, secrétaire de conseil, attaché commercial, agent de bourse, etc.

Dans l'ensemble des carrières commerciales le rôle du commerçant patron est de plus en plus moins important. Le commerce se manifeste dans le régime cooperatiste sous la forme d'unité coopérative, dans le régime communiste sous la forme de magasins d'approvisionnement ou de vente, dans le régime corporatiste sous la forme de départements spéciaux, et partout, ou l'économie dirigée gagne de la place, se sont les représentants du gouvernement dans les départements économiques qui sont les plus grands commerçants.

L'enseignement commercial doit avoir en vue la formation professionnelle de tous ceux-ci, d'après la situation de l'économie nationale de l'Etat respectif.

Les dirigents de l'enseignement commercial en s'imposant eux-mêmes toutes ces obligations, ont le droit, — pensons nous, — de demander, à côté des anciens élèves des écoles supérieures de commerce, des lycées commerciaux et des Académies de Hautes Etudes commerciales, que l'on choisisse parmi ces derniers les éléments nécessaires qui pourraient mieux correspondre aux diverses carrières commerciales, en vertu de leurs études, de leur préparation et de leur expérience.

En Roumanie nous avons la loi sur le commerce de banque du 8 Mai 1934, qui exige des conditions spéciales pour les affaires de banque.

La loi du 1er Avril 1936 sur la réorganisation de l'enseignement commercial en Roumanie, poursuit le but d'adapter la structure de l'enseignement commercial secondaire à la nouvelle constitution de la Roumanie agrandie. Un conseil permanent d'orientation et de perfectionnement de l'enseignement commercial, qui fonctionne auprès du Ministère de l'Educa-

tion Nationale, a justement cette tâche d'être un organ consultatif pour l'officialité et un organ de propagande et d'encouragement pour les anciens élèves des gymnases et des lycées commerciaux.

Nous nous permettons d'attirer l'attention sur une profession très importante qui devrait être réservée à ceux munis d'un diplôme de l'enseignement commercial supérieur : *la profession d'expert-comptable.*

Qu'on nomme cette profession „public accountant", certified accountant" „incorporated accountant" „chartered accountant" ou simplement „accountant" ou „raggioniere" ou „Buchsachverständiger" ou „Bücherrevisor" ou „Wirtschaftsprüffer" elle doit être considérée comme carièrre commerciale et par conséquent y être admis seuls ceux qui ont été préparés dans une Académie de Hautes Etudes Commerciales, — comme nous avons eu l'honneur de proposer lors du VI-e Congrès International pour l'enseignement commercial tenu à Prague en 1935.

CONCLUSIONS

L'état de la civilisation d'un peuple détermine les besoins des habitants et par suite le commerce ; en même temps celui-ci contribue à élever le degré de la civilisation.

L'enseignement commercial doit être adapté aux besoins du commerce de la nation respective selon l'état de l'économie nationale ; l'enseignement commercial élémentaire doit avoir en vue plutôt les nécessités locales, tandisque l'enseignement commercial supérieur doit réflechir aux relations commerciales internationales.

Dr. PIERRE DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

Cariere Comerciale[1])

Comerţul este activitatea omenească profesională îndreptată către cumpărarea şi vânzarea a tot ceeace poate corespunde unei necesităţi a vieţii.

Comerciant este acela care face mijlocirea pentru distribuţia bunurilor în locurile unde sunt cerute.

A face comerţ înseamnă a servi omenirea ; acest serviciu este de o importanţă nemăsurată şi societatea omenească nu ar putea să se lipsească de el.

Este comerţul o profesiune ? Iată o întrebare care este de o mare importanţă pentru a putea stabili o corelaţie între viaţa comercială şi învăţământul comercial.

Profesiunea este după concepţiunea franceză şi română, exercitarea obişnuită a unei activităţi oare-care, declarată în mod public. După concepţiunea germană profesiunea este activitatea obişnuită a omului în societate, potrivit cu vocaţiunea internă şi pregătirea sa profesională.

Reţinem deci două puncte esenţiale în oricare profesiune: a) **vocaţiunea internă şi** b) **pregătirea profesională.**

Trăim în epoca în care eugenia şi psichotechnica tind să marcheze rolul lor din ce în mai mult recunoscut.

Vocaţiunea internă se manifestă în fiecare individ, din copilărie. Avem în zilele noastre posibilitatea să determinăm această vocaţiune prin mijloace ştiinţifice.

Pregătirea profesionistului este făcută prin teorie şi practică.

Nu intrăm în amănunte asupra organizaţiunei metodice a comerciantului. Voim să insistăm asupra importanţei învăţământului comercial pentru formaţiunea profesională în diferitele cariere ce pot fi caracterizate drept cariere comerciale.

In timpurile noastre, comerţul nu mai este restrâns la frontierele unei ţări. Acest adevăr se aplică chiar micului comerţ cu amănuntul, deoarece în cea mai mică prăvălioară sunt articole de provenienţă străină.

Comerţul a luat un avânt considerabil paralel cu progresul ştiinţelor technice şi mijloacelor de comunicaţie. Comerţul a devenit sufletul economiei naţonale.

---

1) Acest studiu este obiectul unei comunicări la congresul pentru învăţământul comercial, Berlin, 25—29 Iulie 1938.

Cunoștințele necesare comerțului din zilele noastre sunt multiple și variate. Ele nu mai pot fi dobândite numai prin practică și pentru marele comerț sunt absolut necesare studii speciale și întinse. Practica păstrează toată importanța sa pentru micul comerț.

Spiritele ascuțite vor trece singure la marele comerț. Practica este întotdeauna necesară și trebue să meargă paralel cu studiile până la cele mai înalte grade. Prin experiență și îndrăzneală, studiile pot fi valorificate, după legea permanentă a cererei și ofertei.

Comerciantul ca individ nu mai are importanța pe care o avea în secolii trecuți. Alături de micile întreprinderi comerciale individuale, găsim marile societăți comerciale. Dar caracterul comercial s'a accentuat și a marcat locul său dstinct în întreprinderile industriale, în marile monopoluri și administrațiunile publice cu caracter economic. Este adevărat că pretutindeni sunt mari personalități înzestrate cu calități excepționale, cu cunoștințe diferite și mai ales cu spirit de inițiativă, care conduc marile destine, dar ele trebuesc ajutate de o mulțime de colaboratori bine pregătiți pentru a corespunde diferitelor atribuțiuni și lucrări ale comerțului.

Carierele comerciale nu sunt destul de bine definite. „Un comerț în sensul economic al cuvântului, adică, cumpărarea obișnuită de bunuri în vederea vânzării lor, organizat și efectuat ca profesiune pentru câștig, nu se găsește la popoarele primitive". (K. Bücher, „Entstehung der Volkswirtschaft" Tübingen 1908 p. 60).

In volumul II din „Moderne Kapitalismus" de Werner Sombart, citim :

„Formațiunea unei societăți comerciale ca urmare a ideii unui comerț independent își face apariția abia în secolul al XVI-lea, poate chiar al XVII-lea. Noțiunea juridică a unei societăți comerciale independentă este încă nesigură în secolul al XVIII-lea. Intâlnim destul de târziu o denumire a întreprinderii comerciale diferită de numele de familie al proprietarului și după câtva timp se clarifică noțiunea de firmă socială, care este altceva de cât persoana fizică a comerciantului.

Este sigur că în epoca în care capitalismul începea să se afirme, numărul comercianților profesioniști a crescut progresiv. Procesul de diferențiare între comerț și producție începe încă din evul mediu și se desvoltă din ce în ce mai

mult ca o consecință a mărirei producției. Alături și ca o urmare a meșteșugarului în progres, se găsește comerciantul independent.

După părerea noastră fiecare lucrător care are un atelier face în acelaș timp comerț. In marile întreprinderi industriale vânzarea obiectelor fabricate este făcută printr'o secțiune specială, dacă nu printr'o întreprindere comercială cu totul diferită. Comerțul valorifică producțiunea.

In sensul formațiunei profesionale, abstracție făcând de sensul juridic al cuvântului, se poate considera drept comerciant, sau având o carieră comercială, ori ce persoană care se ocupă obișnuit, pentru contul său sau pentru contul altuia — chiar ca salariat—de cumpărarea și vânzarea de bunuri, ca și de direcțiunea afacerilor de bancă, de asigurare, de transport, etc.

Se poate chiar merge mai departe și să se cuprindă în noțiunea de carieră comercială orice colaborator în materie, ca director administrativ, inspector, controlor, șef de secțiune, șef corespondent, șef de contabilitate, secretar de consiliu, atașat comercial, agent de bursă, etc.

In ansamblul carierelor comerciale rolul comerciantului patron este din ce în ce mai puțin important. Comerțul se manifestă în regimul cooperatist sub formă de unitate cooperativă, în regimul comunist sub formă de magazine de aprovizionare sau de vânzare, în regimul corporatist sub formă de departamente speciale și pretutindeni unde economia dirijată câștigă teren, reprezentanții guvernului în departamentele economice sunt cei mai mari comercianți.

Invățământul comercial trebue să aibă în vedere formațiunea profesională a tuturora acestora, după situația economiei naționale a statului respectiv.

Invățământul comercial trebue să fie adaptat la nevoile comerțului națiunei respective după starea economiei naționale ; învățământul elementar comercial trebue să aibă în vedere mai mult necesitățile locale, în timp ce învățământul comercial superior trebue să reflecteze la relațiunile comerciale internaționale.

Starea de civilizație a unui popor determină nevoile locuitorilor și ca o urmare comerțul ; în acelaș timp comerțul contribue la ridicarea gradului de civilizație.

Dr. PETRU DRĂGĂNESCU-BRATEȘ

Cronologii contabile române

Cu tristeţe, privind cât de încet se scrie istoria literaturii contabile române, vrem să însemnăm două constatări : că se lasă nedesţelenit un câmp de cercetări fructuoase, al materialului istoric însăşi ; pe când comentariile merg până la banalizarea unor date cunoscute, care, uneori se cer verificate, coordonate noilor cercetări. Scopul nostru, publicând aceste cronologii, din care ştim, atâtea necunoscute, altele numai rectificări, ori, firește, concluzii, se justifică astfel.

Secolul XVII. Literatura contabilă scrisă la noi nu putea să apară decât odată sau precedând, — cum s'a întâmplat, — scrisul social economic, adică după 1800. Prin călători, sau prin de timpuria legătură de comerţ cu oraşele italiene, nu vedem dece să nu se fi transmis oral norme practice şi simple de contabilitate după interesul imediat al negustorului.

Domnia Fanariotă, în rivalitate cu italienii Constantinopolului, de acolo, să nu fi purtat în Principate nimic din „doppia scriptura", ori grecii atât de dibaci tâlmaci din franţuzeşte „la tenue des livres" ?

Mai mult ca document pitoresc, dar poate păstra şi destulă veracitate, amintim după d. *Mihail Sadoveanu :* Zodia Cancerului. Roman istoric. Bucureşti f. an., că Doamna Anastasia" care era cea mai vrednică gospodină a Moldovei. „Albină harnică" îi zicea George Vodă.

De cum se zărea de ziuă, era şi ea în picioare, primind daruri, îndatoriri şi puţine cumpărături de băcănie pe care le rânduia singură în cămară având sub mâna ei câteva slujitoare şi roabe de credinţă. *După cum însemna tot ce-i intra, ţinea deasemeni catastif de tot ce ieşea* pentru masa domnească, pentru cuhnia slujitorilor, pentru daruri de Mânăstiri şi pentru toate celelalte nevoi întru care de altminteri nu făcea nici un fel de risipă" (p. 137 sublinierea noastră).

Doamna este soţia lui Gh. Duca, iar urmele acestei contabilităţi casnice despre care mai amintesc paginile 322, 323, sunt din timpul a trei domnii după 1679.

1833. Traducătorii, sau dornicii de învăţătură contabilă, au putut afla în ţară printre cărţile franţuzeşti sosite la Iaşi, 13 Aprilie 1833 şi eliberate de cenzură librarului F. Bell, *Com-*

ptabilité des ménages, brochure (cf. *Radu Rosetti.* Despre cenzură în Moldova. Analele Academiei Române. Seria II ; Tome XIX 1906—1907. Mem. Secț. Ist. Buc. 1907. p. 322).

Dintre cărțile germane pentru Heinrich Hemschig, tot la Iași 22 Dec. 1833 purtând permisiunea lui „Soutzo" economistul prinț Nicolae, un exemplar, *Curtin : Schlussel zur Buchhaeltung* (op. cit. pagina 330).

1859. Cursul publicat de contabilitate, pare a fi întâiul, se datorește agronomului *Ion Ionescu* de la Brad. Informația aceeași cu mici variante se repetă după V. A. Urechiă : Istoria școalelor de la 1860—1864... Tome III. Bucureșci 1894, p. 169 urm.

Cursul special de economie politică, finanțe și contabilitate s'a deschis la 20 Octombrie 1859 și a încetat după a treia lecție" scrie de la Brad „pe considerări politice", „ca auditori se aflau înscrise 94 de persoane din toate Ministerele și din toate clasele societății".

Autorizat, Monitorul Oficial al Moldovei îl anunța la 8 Octombrie 1859, iar în programa publicată tot aici, 19 Octombrie, pentru contabilitate Jaclot, după cum citează, e cert în traducerea lui Iarcu.

Cu privire la Monitor aflăm din monografia lui G. Bogdan Duică despre Ion Ionescu. Cât privește cursul l-a publicat Ionescu, după memorie în „Tribuna Română" (Iași) 1,46, Joi 29 Octombrie 1859, p. 2—3, unde pentru contabilitate notează : „Dacă cu toții contribuim în purtarea sarcinilor Statului ; cu toții suntem interesați a ști cum se adună și cum se întrebuințează. De aici este necesitatea unei contabilități regulate care să ne arăte toată mișcarea finanțelor țărei și să ne îndemneze întru a le cerceta și întru a prețui sămile date și socotelile încheiete. Un curs dară de contabilitate este neapărat pentru acei chiamați a îndeplini acest serviciu al Statului. Ținerea socotelilor, dupre regulile admise în țările civilizate...".

Lecția II. Contabilitate s'a publicat tot în „Tribuna Română" (Iași) I, 47, Duminică 1 Noembrie 1859, p. 2—4.

„Contabilitatea are de a însemna aceea ce dă cineva și aceea ce ia". Înșirând debitorii dupe creditori, contabilitatea simplă dă o situație lămurită a socotelilor, dar „Comerțul a inventat contabilitatea în părți duble" și dela italieni s'a răspândit la „toate celelalte popoare".

Pentru Ionescu „Contabilitatea arată producătorului starea lui prezentă dându-i înlesnire de a şti cum se află şi ce face, cât are să dea şi cât are să ia, cât au cheltuit şi ce a dobândit, cu care îşi asigurează ţinerea industriei sale, onestitatea şi liniştea sa. Contabilitatea fiind calculul şi ordinea în locul hazardului şi a confuziei" (p. 2). Neînţelegeri cu ministrul aduce încetarea cursului (Urechie op. cit.), care propune pe Ion Mandinescu" dar rămâne baltă".

186.... Fără a fixa data publicării întâii contabilităţi militare, care pare a fi mai degrabă după 1864, aflăm prin maiorul *Alexandru Jippa : III.* Amintiri din viaţa mea (Sânzana (Bucureşti) I, 3, Sâmbătă 23 Octombrie 1937, p. 4, că „In anul 1861 am fost avansat la gradul de locotenent, când s'a introdus şi actualul sistem de contabilitate în armată, după al Franţei, pentru care au fost aduşi anume ofiţeri instructori francezi".

Invăţământul comercial, nesigur, încercat de Stat prin adausuri de obiecte, sau de clase, încercat de particulari prilejueşte încă satisfacţii noi şi cercetătorului şi ştiinţei. Pornind iarăşi dela Ureche, noi am arătat că *M. A. Canini şi proectul Institutului Comercial din 1858* (Preocupări economice şi financiare (Buc.) I, 3 Martie 1938, p. 17—21) a fost o insistentă încercare, puţin cunoscută, dovadă cele două broşuri peste singura citată. Că folosind ideea va petiţiona în acelaş sens C. A. Rosetti ca prim staroste de negustor, e coincidenţă postumă pentru celălalt apel de învăţământ comercial particular, al lui Flügel. Ele au putut fi imbolduri pentru noi.

V. A. Ureche în Istoria şcoalelor... III, p. 245, scrie pentru anul 1860 : „Eforia ceruse înfiinţarea de şcoală de comerciu. Am văzut mai de mult timp, simţindu-se necesitatea unei asemenea şcoli. Adunarea refuză creditele necesare, şi exprimă dorinţa să se trimită doi tineri la Genova în Italia, pentru ştiinţele comerciale".

Unul, l-am aflat în „Românul" cu articole de economie politică trimise dela Genova din Iunie 1861, continuate şi în 1862, 1863 când se reîntoarce : A. Vericeanu. Celălalt bănuim a fi C. S. Marcovici.

Până când vom scri pe larg această frământare care a dus la legea din 1864 suntem datori o rectificare.

Ureche greşeşte, încât tot ce s'a scris de atunci este gre-

şit, pentru Flügel care nu se numeşte N., ci cel puţin M., dela Mauriciu. Apoi „cercarea" (Ureche) nu datează din 1864 şi nici „la începutul anului 1864" (cum deduce Dimitrie M. Toma). (Preocupări economice şi financiare (Bucureşti) I, 4, Aprilie 1938, p. 19). Apelul dimpreună cu Programa a publicat-o *Mauriciu Flügel* după ce a dat examen şi având „la 24 Iunie trecut, autorizarea d'a stabili o şcoală privată de comerciu" în „Românul" lui C. A. Rosetti din Miercuri 5 Iulie 1861, p. 587, 588., anunţând începerea cursului la 1 Septembrie, ceeace nu se va realiza. Apelul se repetă numere dearândul, modificat în 1861. Revine Flügel mai puţin hotărât în 1862, în timp ce îşi întrebuinţa în ore particulare titlul de profesor.

In *1862* — şi faptele acestea nu s'au ştiut — Winterhalder, a ţinut un curs duminical de contabilitate comercială, gratuit, la care s'au dat şi examene.

Nu puţină nemulţumire va fi simţit Flügel şi mai ales citind articolul: *Şcoala comercială* (Românul VII, 1863, tot de Winterhalder, când o cere pentru cei întorşi din Italia şi anunţă intenţia acestora pentru o asemenea şcoală. Desnădăjduit, ce putea face singur Flügel, decât să se hotărască la „Cursu gratuitu de contabilitate de Academie Sf. Sava" „la care sunt invitaţi toţi doritorii de ştiinţe comerciale".

Credem, că avem dreptul să revenim.

LOUIS TOUISSAINT.

Supunându-se unor fatalităţi pe care le mărturiseam la începutul acestui articol, d. C. G. Demetrescu în „Contabilitatea în România" (Revista generală de comerţ şi contabilitate. (Buc.) XXVI, 1937, p. 317—320) îşi însuşeşte pentru volumul scos de *Louis Toussaint*, la Galaţi, cronologia d-lui Al. Sorescu, 1876, pe care noi în „Literatura contabilă română, sinteza secolului al XIV" din aceeaşi revistă (XXVI, 1937, p. 20—23), o infirmasem, ca fiind ediţie. Şi ne sprijineam afirmarea pe exemplarul din biblioteca Academiei Române, intitulat: *Espunere prescurtată de operaţiuni comerciale şi de comptabilitate* de L. Toussaint. Directorullu şcoli de comerciu din Bucuresci. Tradusă din francesce de Raoul Pontbriant. Autor-lu dicţionaru-lui Romano-Francescu. Bucuresci, f. an., II+137+8 p. nenumerotate cuprinzând indicele şi anunţarea cărţii lui Iuliu Bernard Wechsler.

Tipografia Lucrătoriloru Asociaţi. Seamănă în totul celei-

lalte. Nu știm de vreo ediție franceză după care să fi tradus Pontbriant, și pare că acest oficiu l'a făcut după manuscris, Toussaint cunoscând mai puțin româna.

Prefața arată a fi scris-o pentru România și numai după „programele examenelor pentru școalele profesionale ale Franciei".

Folosind „Istoria învățământului nostru comercial" a foarte amănunțitului N. E. Idieru, vedem că Toussaint a putut semna contabilitatea sa ca director dela data numirii 31 Octombrie 1864 și până la 29 Octombrie 1868 când este transferat cu titlu provizoriu la Galați, pentru cursul de contabilitate și studiul mărfurilor.

Sunt destule întrebări la care nu poate răspunde astăzi istoricul contabilității române, din lipsa cercetărilor pregătitoare, întâmpinat fiind în deosebi de înseilări grăbite, cu un material luat la întâmplare, cu speculații fragmentare.

Mai mult s'a făcut pentru cunoașterea învățământului, la care s'a văzut, mai sunt de adăogat.

Dar, cine poate spune ceva așezat ca într'un fagure, despre Corespondența comercială, existentă totuși la 1840. Sau, care au fost cărțile servind pentru marea masă monetară la transformarea leilor.

După cum pentru indicarea dobânzilor și sconturilor scotea o tablă la 1871, Elie Bosianu, în 1862, directorul contribuțiilor directe din Ministerul Finanțelor, după o pildă pe care a putut-o afla înaintea lui (1865).

La îndemână, metoda biografică a fost mai des întrebuințată, fără să ajungem însă la vreo monografie ; dar două ne par de neîntârziat : a lui Theodor Stefănescu (1842—7 Noembrie 1909) întâiul spirit românesc, și Ion C. Panțu (1860—1927) prima conformație științifică.

THEODOR LUDU

Contabilitatea dublă
în operațiunile Casei de Depuneri și Consemnațiuni

Pentru contabilizarea operațiunilor făcute atât în Centrală cât și la Sucursalele sale județene ce fac parte integrantă din Serviciile Ad-ției Financiare de Incasări și Plăți, Casa de Depuneri ș Consemnațiuni, începând cu 1 Aprilie 1938, a introdus un nou sistem de contabilitate bazat pe principiile contabității în partidă dublă.

Fără a încerca să mai descriem vechiul sistem utilizat, cu numeroasele sale defecte de ordin contabil, al lipsei controlului preventiv sau al imposibilității de determinare a genurilor de operații, ne vom mărgini să prezentăm în linii generale, noul sistem de contabilitate în partidă dublă. Ne servim în acest scop de broșura distribuită Ad-țiilor de Incasări și Plăți, în care sunt cuprinse detailat „Normele pentru introducerea contabilității în partidă dublă", ca și de ordinul circ. Nr. 19.997 din 14. II. 1938.

In rezumat iată foloasele acestui sistem :

I. O descentralizare și descongestionare contabilă prin aceea că :

1. Toate depunerile și consemnările făcute prin Ad-țiile Financiare (a se înțelege cele de Incasări și Plăți) vor avea conturi pe gen de operațiuni și persoane.

2 Conturile — sau partizile — se vor solda în contabilitatea Ad-țiilor Finaciare *originare* chiar dacă drepturile sau consemnările vor fi restituite la Centrală sau la o altă Ad-ție Financiară care achită recepisa în trezorerie, sunt obligate să comunice de îndată Ad-ției Financiare emițătoare (a recipisei) achitarea recipisei și debitarea ei în trezorerie. Operațiunile de trezorerie se vor face între Ad-țiile Financiare sau între acestea și Centrală, pe bază de scrisori de debitare sau de creditare.

II. O separație completă între operațiile de mânuire de cele de înregistrare contabilă ; separație ce face să opereze automat controlul preventiv asupra mânuirii.

Prin urmare vom avea :

1. Depunerile și consemnările se fac pe bază de declarație

tip semnată de deponent. Ea va fi prezentată contabilului, care o va înregistra în straţa de contabilitate (partea 1 — Incasări) prevăzându-o apoi cu numărul de ordine şi simbolul contului la care se va credita în Maestru, după care se va preda casierului pentru încasare şi emiterea recipisei legale.

2. Restituirile depunerilor sau consemnărilor se vor face pe bază de cereri de restituire, semnată propriu de titularul depunerii sau consemnării, ori ataşându-se procura legală a celui imputernicit cu ridicarea.

Cererea se va prezenta contabilului (Casei), care va cerceta dacă recepisa anexată este bună de plată şi dacă titularul poate dispune asupra sumei cerută.

Contabilul înregistrează cererea la restituire în straţa de contabilitate (partea II — Plăţi) dându-i număr de ordine şi notând (din recipisă) şi simbolul contului din Maestru, unde suma a fost înregistrată cu ocazia depunerii, după care se va da casierului pentru efectuarea restituirii, contra chitanţă legală.

III. In ceea ce priveşte operaţiunile de trezorerie, acestea vor fi înregistrate în straţa de contabilitate (partea III-a) şi anume în momentul primirii scrisorilor de debitare sau creditare.

In rezumat, se observă că operaţiunile de încasări, de plăţi ca şi de trezorerie, se vor înregistra în 3 straţe deosebite, întocmite fiecare în câte 2 exemplare cu ajutorul indigoului, din care apoi, câte un exemplar se va înainta în dimineaţa zilei următoare, Centralei din Bucureşti pentru verificare şi centralizare.

In acest fel, în afară de controlul preventiv exercitat de contabilitate asupra casierului, vom avea şi un control ierarhic al contabilităţii Centrale.

Este de foarte mare importanţă faptul, că noul sistem contabil permite clasarea în conturi a operaţiunilor efectuate după criteriul genurilor de operaţii.

Toate operaţiunile patrimoniale şi bugetare au fost grupate în 41 Conturi Generale, fiind apoi simbolizate prin numerotare de la 01 (02, 03, 04 etc.) la 41 putând fi însă multiplicate până la 99 dacă nevoile o vor cere.

Conturile generale sunt ajutate de conturi subdivizionare de gradul I (putându-se înfiinţa şi altele de gr. II în aceleaşi con-

diţiuni) simbolizate tot prin numere începând cu 01 înscrise alături de simboalele celor generale, de care le desparte doar un punct şi putând fi multiplicate deasemenea până la 99.

Menţionăm câteva conturi frecvente în operaţiunile Casei cu marele public, operaţiuni ce se fac bineînţeles prin Ad-ţiile de Incasări şi Plăţi respective, cu arătarea simboalelor lor !

01.00 *Cont Casa.*
01.01 Numerar Casieria Centrală.
01.02 „ Ad-ţiile Financiare.
01.03 Efecte, acte şi obiecte Casieria Centrală.
01.04 „ „ „ Ad-ţiile Financiare.
02.00 *Cont TREZORERII.*
02.01 Trezorerii între Ad-ţiile Financiare.
02.02 „ „ „ „ şi Casieria Centrală.
08.00 Cont Procente cuvenite la depozitele în numerar.
09.00 Cont Depuneri şi Consemnări voluntare.
10.00 Con Depuneri şi consemnări cont vechi.
15.00 Cont Depuneri şi Consemnări judiciare.
16.00 Cont Dep. şi Cons. pe seama şi la disp. aut. publ.
17.00 Cont Dep. şi Cons. pe seama şi la disp. terţi part.
18.00 Cont Consemnări de garanţii.
29.00 Cont Taxa pt. conserv. efecte, acte şi obiecte val.
31.00 Cont Ordine de Restituire.
32.00 Cont Beneficiari Ordine de Restituire.
35.00 Cont Casa de Depuneri şi Consemnaţiuni.
35.01 Cont Vechi.
35.02 Cont Nou.

Importanţa Contului 35.01 constă în faptul că el primeşte prin creditare, toate soldurile active de redeschidere, servind apoi la lichidarea tuturor operaţiunilor înscrise în trecut.

Pentru o edificare mai completă a cititorului nostru, vom reda articolul de redeschidere la o Ad-ţie Financiară, aşa cum s'a înscris în straţa (partea I) de contabilizare, cu ocazia redeschiderii scriptelor pe 1 Aprilie 1938 după noul sistem contabil.

Soldurile de închidere fiind de Lei 1.500.000, numerar și Lei 13.500.000, efecte, articolul a fost următorul :

(Următorii) la 35.01 Casa de Depuneri-Cont Vechi
01.02 Cont Casa — Numerar Ad-țiile Finan. 1.500.000
01.04 Cont Casa — Efecte, acte și obiecte Ad-țiile Financiare 13.500.000
15.000.000

Datorită simboalelor conturilor aceleași operațiuni efectuate pe tot cuprinsul Țării vor fi înregistrate în conturi identice, iar după familiarizarea funcționarilor cu denumirile și simboalele conturilor, înscrierea titlului conturilor va putea fi negrijată, folosindu-se doar de simboale. Pentru aceasta va trebui să se dea o deosebită grijă dela început, determinării conturilor cu ocazia și după declarația de depunere sau de consemnare, a cărei date le înregistrează.

Ca reguli de funcționare menționăm că și aici, — ca în ori ce operațiune patrimonială, — avem 2 feluri de permutațiuni opuse și egale ; de primire-debitoare și de dare-creditare.

Straţele de contabilitate în care s'au operat contabilizarea zilnică, servesc apoi la înscrierea operațiunilor în registrul Maestru sau registru Partizi, în care se deschid conturile în ordinea simboalelor lor.

Pentru controlul exactității operațiunilor înscrise lunar în Maestru, se va extrage balanța de verificare, din care câte un exemplar se va înainta Centralei din București.

Precum vedem din cele de mai sus, o eră nouă se introduce în operațiunile scriptice și gestionare ale unui așezământ de importanța Casei de Depuneri și Consemnațiuni și probabil că acest sistem — în cazul când se va dovedi ușor și practic — va fi precursorul contabilității duble și pentru operațiunile financiare ale Statului.

CONSTANTIN IGRIȘAN
Șef contabil
Ad-ția Incasări Ciuc

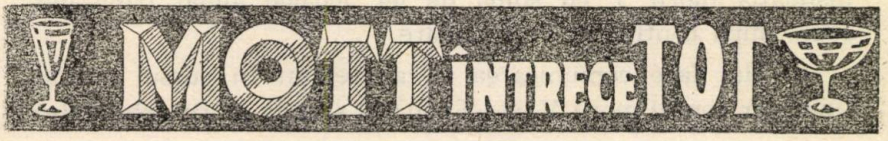

Impozit mobiliar sau comercial?

Banca X, în baza art. 38 din legea sa de organizare, are în administrarea sa un număr important de întreprinderi situate în întreaga țară.

Din cauza împrejurărilor economice Banca X, din București, se găsește la mare parte din întreprinderile industriale în situația juridică de „creditoare ipotecară, pusă în posesie în conformitate cu art. 38 din statutele sale", și, ca atare, poate, fie să exploateze singură acele întreprinderi fie să le arendeze altora.

Se pot ivi diferite ipoteze asupra exploatării acestor întreprinderi.

Vom lua un caz concret și vom studia impunerea acestei spețe sub diferitele forme date ca exemplu.

a) „Moara Y" Soc. Anon. este debitoarea ipotecară a Băncii X, pentru suma de 10 milioane lei, și se găsește în situația juridică următoare:

b) Este societate anonimă pe acțiuni cu un capital de 3 milioane lei și rezerve de orice fel în spiritul punctului 4 art. 39 L. C. D. de lei 1.000.000. Nu este nici în lichidare, nici în stare de faliment ori concordat și nici în aceia situație, care i-ar conferi vre-un drept de scutire sau reducere de impozite.

c) Toate valorile din bilanțul său se administrează de Consiliul de Administrație în afară de instalația de moară, care se exploatează de Banca X, în calitate de creditor ipotecar, pus în posesie.

d) Bilanțul pe anul financiar, ce ne interesează, să închide cu pagubă de lei 1 milion.

e) Banca se impune, după bilanțul său, la sediul Central București.

f) Ea face comunicare Administrației de Constatare potrivit art. 16, 67, 87 și 103 L. C. D. că a arendat d-lui N. Ionescu instalația morii Y cu suma de lei 500.000 anual trimițând copie după contractul de arendare.

g) Mai face comunicarea că a creditat în cursul anului financiar contul morii Y cu lei 500.000 arenda morii debitând-o

în schimb cu lei 850.000 dobânzi la suma datorată în cont curent garantat cu ipotecă asupra morii.

h) La verificarea registrelor morii Y cu ocazia impunerii, instanța specială găsește înregistrat la contul de rezultate, în creditul contului, suma de lei 1.500.000 provenită din măciniș.

Această speță vine spre impunere la Instanța specială și Controlorul Șef face impunerea anuală în modul următor, motivând prin procesul verbal preliminar, venitul impozabil și categoria de impozit, după cum se arată în dreptul fiecăruia din contribuabili.

A. Impunerea Băncii X.

Având în vedere că moara Y a fost arendată cu lei 500.000 d-lui N. Ionescu, potrivit declarației și copiei după contractul de arendare suma intră în prevederile punctului 6 art. 23 L. C. D. și în special în prevederile § 72 de sub art. 27 L. C. D. întrucât suma provine din „exploatarea întregei întreprinderi a unei fabrici" urmează a fi supusă impozitului mobiliar.

Intrucât din contractul de închiriere rezultă că toate cheltuelile de închiriere privesc pe chiriaș chiria de lei 500.000 reprezintă venitul net impozabil nefiind deci cazul a se aplica scăzămintele arătate de art. 27 L. C. D. și deci :

Pentru aceste motive încheie procesul verbal de impunere la impozitul mobiliar stabilind venitul impozabil la suma de lei 500.000. Banca X. apelează procesul verbal de impunere.

In fața comisiei de apel apelantul întemeiat pe D. C. C. publicată în M. Or. Nr. 125/934, care prevede că „sumele realizate de diferite întreprinderi prin încetarea funcționării sau schimbarea activității lor și găsite în registrele lor comerciale, nereprezentând de fapt decât echivalentul beneficiului redus, pe care o societate l'ar fi realizat, dacă și-ar fi continuat activitatea, au caracter de venit comercial ce urmează a se trata ca atare *și nici de cum ca venit mobiliar*".

Având în vedere că suma de 500.000 lei reprezintă venitul provenit din activitatea întreprinderii schimbată numai prin aceia că în loc de a fi provenit din exploatarea întreprinderii de către proprietarul de drept, respectiv moara Y, Soc. Anon.; sau de proprietarul de fapt, administratorul sechestru, pus în pose-

sie, adică de Banca X. direct, ea a fost făcută de un al treilea, care a plătit suma stabilită prin contract de arendare.

Având în vedere că Banca X se impune la sediul său central, că suma de mai sus a fost comunicată Ad-ţiei de Constatare ca încasată şi că nu se poate presupune — având în vedere importanţa acestei Bănci — că suma n'ar fi trecut în registre,

Susţine că impunerea nu e bine făcută şi cere infirmarea ei.

Delegatul Fiscului menţine consideraţiunile din procesul verbal preliminar iar comisia de apel respinge apelul Băncei X.

Apelantul făcând recurs, Curtea de Apel, considerând că „în conformitate cu dispoziţiunile L. C. D. stabilirea veniturilor mobiliare se face pe numele proprietarului şi impuse ca atare conf. art. 23 al. 5 din aceiaşi lege" casează Decizia Comisiei de Apel şi trimite afacerea înaintea aceleiaşi Comisii pentru o nouă judecare".

Afacerea venind din nou spre judecarea aceleaşi Comisii de apel, apărătorul fiscului îşi menţine punctul de vedere iar Comisia de Apel *„admite apelul Băncei X. Anulează impunerea. Se va impune la mobiliar moara Y. Delegatul fiscului în opinie separată pentru menţinerea impunerei".*

Aceasta este dispozitivul Deciziei Comisiei de apel.

După redactarea Deciziei Comisiei de apel şi în termen legal, Fiscul, prin delegatul său, aflându-se în opinie separată, declară recurs.

Această chestiune va face obiectul unui alt studiu.

GH. VASILESCU
Expert-contabil

Arătaţi înaintaşilor voştri că aţi ştiut să trageţi profit din sfaturile şi lucrările lor şi încredinţaţi publicitatea reclamelor, precum şi bilanţului întreprinderii unde lucraţi, la:

REVISTA GENERALĂ DE COMERŢ ŞI CONTABILITATE

care este condusă de colegi ce reprezintă şi apără interesele noastre.

Despre o mult dorită destindere fiscală

Amintirea aspectelor confuze și nesigure politicii din țara noastră, precum și dezorientarea fiecărui cetățean în parte, sunt încă proaspete, iar destinderea ce s'a produs ca un efect psihologic al soluțiunii ce s'a dat, este iar cunoscută.

Cred că nu mă înșel când afirm cel puțin tot atât de dezorientat este fiecare contribuabil când e vorba de aplicarea legilor fiscale și că o destindere în materie fiscală se impune tot în aceeași măsură cum s'a impus una în materie politică. Nu numai marea masă a contribuabililor, dar chiar și specialiștii în chestiuni fiscale inclusiv organele fiscale sunt dezorientați în aplicarea acestor legi. Lucrul nu este de mirare cunoscând că legile fiscale sunt contrazise de multe ori de instrucțiunile lor. Că așa este o dovedește faptul că asupra aceleiași chestiuni diverse instanțe judecătorești dau diverse soluții contrare.

Cele de mai sus se traduc printr'o continuă încordare a contribuabililor care nu știu niciodată dacă cutare act comercial care face, dacă cutare formă biroucratică care redactează, este sau nu supusă vreunui timbru prevăzut în vreunul din numeroasele articole, paragrafe sau circulări de care el n'are de unde să aibă cunoștință, din cauza unei prea vaste literaturi fiscale neadaptabilă posibilităților de însușire nu numai marei mase de contribuabili, dar, după cum am spus, specialiștilor fiscali și contabili. Ca o consecință a celor de mai sus fiecare cetățean este fără voia lui un delicvent fiscal și ceea ce este interesant, un delicvent care se știe „cu musca pe căciulă" dar fără să se știe precis care anume este delictul comis. Ceea ce știe sigur că este exclus ca printre delictele înșirate fie de Legea Contribuțiunilor Directe, dar mai ales de Legea Timbrului și de Legea Fondului Național de Aviație să găsește vreunu care să-l privească. Ne închipuim atunci ce bucurie simte cetățeanul, când își face apariția în pragul întreprinderii sale, persoanele cu servietă care se recomandă controlor al Contribuțiunilor directe, sau al legii Timbrului, sau al fondului Național de Aviație, sau la Cifrei de afaceri, sau al Asigurărilor Sociale, sau al etc. etc.

Lăsând la o parte această parte critică să ne întrebăm altceva. Este în interesul statului ca această situație să existe, sau are mai

mult interes ca legile să fie cât mai concentrate și mai precis continuate? Cred că al doilea răspuns ar întruni unanimitatea.

Inainte de a trage anumite concluzii, voi da câteva exemple care să ilustreze unele inconsecvențe fiscale schițate mai sus.

In Legea Contribuțiunilor Directe știm că cel mai discutat articol este No. 31 în care se specifică cheltuielile recunoscute de fisc. Printre cheltuielile nerecunoscute sunt cele personale, impozitele, și foarte multe cheltuieli de voiaj, bonificări și diverse) care nu sunt după aprecierea fiscului strict necesare, deși sunt recunoscute ca reale. Intrucât aceste cheltueli formează o bună parte din totalul cheltuelilor și întrucât impozitele elementare cu adiționalele se urcă la 20% din bereficiul bilanțului fiscal încheiat, înseamnă că la beneficiul bilanțului contabil, adică la beneficiul real impozitul poate fi de 40-100% din beneficiu, după cum se vede o adevărată confiscare a beneficiului în anii când acesta întradevăr există, fără să mai vorbim de impozitul minimal când există deficite.

In Legea Timbrului. Un act de vânzare de marfă se facturează și se timbrează. Achitarea acestei facturi face parte din același act și nu mai este supus altui timbru. Totuși Comisiunea Timbrului a dispozat în anul 1937 că dacă se fac plăți, urmează a se timbra ca și chitanțele. Nu văd echitatea acestei măsuri, cu atât mai mult cu cât legiuitorul a fost atât de prevăzător încât în Legea Timbrului din 29/4/927 precum și în modificarea ei din 1/4/927 prevede că „chitanțele de descărcare făcute în însuși cuprinsul unui contract supus timbrului proporțional nu sunt supuse timbrului fiscal". Din contră ar fi fost mult mai logic pentru ușurarea administrației contribuabililor ca aceste descărcări chiar dacă sunt făcute pe chitanțe separate, dar privind un act supus timbrului, proporțional, să nu fie supus timbrării, aplicând în acest mod principiul evitării dublei impuneri, enunțat dealtfel de legiuitor în cazul de față, prin fraza citată mai sus.

Profită cel puțin statul în urma dispoziției de mai sus? Din contra, unele firme mici evită facturarea mărfurilor cumpărate. Altele se mulțumesc cu simpla înregistrare în registrele creditorilor în loc de chitanță timbrată, întrucât nu pot apăsa consumatorul cu noi urcări.

Alt exemplu: a luat mărfuri sau bani și a dat o poliță. Actul în sine a fost supus unui timbru proporțional prin timbrarea cambiei. Dacă se achită cambia în întregime, nu mai intervine

o altă timbrare, dacă debitorul achită însă câte 100-200 lei sau sume mai mici, însă parțiale, ar trebui să plătească 5 lei de fiecare dată, timbrul de chitanță.

Care este logica? A intervenit vreun act nou juridic sau comercial dacă o factură sau o cambie se achită treptat și nu odată? Desigur că nu. Nici ipoteza că statul ar urmări opresarea micilor debitori nu rămâne în picioare.

Alt exemplu: Băncile și casele de credit își făceau un titlu de laudă prin primirea depunerilor spre fructificare mărunte, care fără a le aduce un beneficiu material important stimulau totuși economiile. Ele obișnuiau eliberarea unor carnete de depuneri. In cursul anului 1937 On. Comisia Timbrului a dat o decizie prin care supunea timbrării, restanțele acestor treceri în carnete.

E lesne de înțeles că toți acești deponenți care nu încasau dobândă, sau o dobândă derizorie dintr'un calcul de randament foarte simplu au încetat să mai depună. Care este interesul statului? de a stavili depunerile? Nu cred, dar cert este că veniturile n'au fost sporite prin această dispoziție, din contra impozitul mobiliar asupra dobânzilor ce s'ar fi acumulat au avut de suferit.

Ar trebui desigur un alt spațiu decât un articol de revistă pentru a înșira exemplele în care intențiunile leguitorului n'au fost însușite de către comisiunile fiscale și de timbru și au dat instrucțiuni într'un alt spirit. Dar nu enumerarea exemplelor de soiul de mai sus este scopul acestor rânduri, ci care ar fi în mod sumar soluția unei destinderi fiscale?

Pentru îmbunătățirea raporturilor între fisc și contribuabili în așa mod ca interesul Statului să nu sufere s'ar impune:

Revizuirea Legii Contribuțiunilor Directe înglobând în ea instrucțiunile găsite ulterior ca necesare, legiferând precis acolo unde jurisprudența este împărțită și totul simplificat la maximum.

Unificarea Legii Timbrului a legii Fondului Național de Aviație precum și cele judiciare, eforie etc. în ceea ce privește constatarea și perceperea.

In ceeace privește Legea Timbrului ar trebui adoptat principiul ca numai actele juridice și de comerț care inglobează o tranzacție să fie supusă timbrului la originea operației, iar nu și actele ulterioare care sunt accesorii și chestii de ordine sau de administrație și în care fiscul are interesul să producă cât mai puține inmixtiuni și evitarea dublei impuneri ale unui și aceluiași act în diversele lui faze. Adică după ce actul în sine a fost

timbrat să lase latitudinea părților de ași face descărcările odată sau în rate, semnând în corpul actului, pe chitanțe sau pe carnete fără a fi impedicați de alte preocupări fiscale.

Cred că în modul schițat mai sus, complectat bine înțeles cu repararea multor alte lacune s'ar ajunge la o destindere fiscală foarte mult dorită.

I. ILIE
Contabil Autorizat

Domnii abonați rămași în restanță cu plata abonamentului sunt rugați cu insistență a-l achita fie direct, fie prin intermediul Secțiunilor Corpului Contabililor, sau la prezentarea încasatorilor noștri.

UZINELE METALURGICE UNITE
„TITAN, NADRAG, CALAN"
S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

Organele care intervin în procesul de raţionalizare

Intr'un articol apărut în Revista aceasta depe luna Aprilie a. c., s'a definit moţiunea de raţionalizare sub cele două aspecte : economic şi tehnic.

Din definirea făcută deducem că raţionalizarea implică intervenţia anumitor organe de concepţie şi de execuţie. Astfel fiind, nasc următoarele întrebări :

Există „intervenţie" şi în raţionalizarea economică şi în cea tehnică ?

Există organe speciale de raţionalizare şi într'un caz şi în altul ? Care sunt acele organe ?

Existenţa intervenţiei se verifică astfel :

In procesul de raţionalizare economică ea apare din necesitatea de apărare a intereselor generale. Aceste interese nu pot fi apărate prin metodele şi mijloacele liberalismului economic. Nu le poate apăra nici o mână nevăzută dupe concepţia teleologică a şcolii clasice —, ci numai o mână intervenţionistă care impune un program şi un control unitar.

In procesul de raţionalizare tehnică, intervenţia apare din necesitatea de apărare a intereselor personale, egoistice ale întreprinzătorului capitalist. In acest caz sunt operante metodele şi mijloacele liberalismului economic.

Intre aceste două categorii de intervenţii e deci o deosebire iniţială de scop. In consecinţă, ele vor implica şi mijloace deosebite. Prin mijloace înţelegem în cazul de faţă „organe".

Vorbind de „organele" raţionalizării, trebue stabilit dela început că punctul de plecare a raţionalizării e constituit de program şi control.

In firmele individuale în care tot procesul de programare şi de control se petrece numai sub gândirea, acţiunea şi ochiul întreprinzătorului, nu poate fi vorba ca raţionalizarea — cea tehnică — să fie încredinţată altui organ decât însuşi întreprinzătorul. De îndată ce însă volumul activităţii întreprinderei creşte, atunci întreprinzătorul e nevoit să dividă munca lui şi să încredinţeze părţi din ea la alţii. In loc de a îndeplini singur toată munca — de concepţie şi de execuţie — el

îşi rezervă munca de concepţie sau chiar şi această muncă de concepţie este divizată de el în raport cu mărimea întreprinderei, rezervându-şi însă în schimb partea cea mai dificilă şi care vizează în principal „raţionalizarea". Că aşa este o dovedeşte faptul că procesul de raţionlizare duce la pierderi numai atunci când organele de programare şi de control — întreprinzătorul şi delegaţii lui — nu pot să-şi exerciteze sau neglijează să-şi exerciteze sarcina ce le incumbă, în special sarcina de control. In acest caz, organele de execuţie sunt înclinate să treacă uşor dela îndatorirea lor de a „servi" la „abuz". Adică în loc de a executa îndatoririle lor dupe principiile raţionale fixate de organele de concepţie, ei le execută dupe instinctele lor primare.

Aceasta în ce priveşte raţionalizarea tehnică.

Intrucât priveşte însă raţionalizarea economică, deosebirea dintre determinantele acesteia şi determinantele raţionalizării tecnice fiind fundamentală — dupe cum s'a văzut —, interesele de armonizare a compartimentelor economice (armonizare fiind considerat în sensul de nivelare din punctul de vedere al industrializării, al productivităţii, al circulaţiei bunurilor, al preţuirii materiilor prime, materialelor de exploatare şi a produselor) nu pot fi apărate mai bine decât de organe excentrice faţă de compartimentele economice şi anume de organe cu atribuţii mai mult sau mai puţin sintetice, cum sunt de exemplu : Ministerele economice, Ministerul de Finanţe, Băncile de Emisiune.

Practic însă, raţionalizarea economică nu s'a impus totdeauna prin organe excentrice întreprinderilor şi compartimentelor economice, ci ea a plecat câteodată chiar din impulsul unor conducători de întreprinderi private, din nevoia pe care au simţit-o aceştia de a-şi nivela şi mai ales armoniza producţia faţă de consumaţie în ce priveşte cantitatea, calitatea, preţul. Cazul Uzinelor Ford rămâne clasic sub acest raport.

Oricât însă ar căuta întreprinzătorii privaţi să obţină raţionalizarea economică, nu ar putea-o obţine fără ca să se utilizeze pentru aceasta organe adhoc, căci în fapt este imposibil de a se canaliza în mod liber toate voinţele către acelaş scop al apărării intereselor generale. De aceia iniţiativele răzleţe nu fac decât să dea un impuls pentru crearea de către Stat a

unor organe speciale în vederea promovării raționalizării economice.

Deoarece Statul este chemat să direcționeze și să asigure acțiunea de raționalizare economică, urmează că structura complexului de organe pe care le va implica această acțiune va fi diferită dupe cum diferită e structura politică, socială și economică a statelor : socialistă, capitalistă.

In Statele socialiste, totalitare, organele supreme se confundă cu organele socialo-politice, iar organele speciale stau sub îndrumarea și arbitrajul acestora.

Exemplificăm :

In U. R. S. S. Consiliul Suprem cu cele trei Camere ; Prezidiul adică organul executiv al Consiliului Suprem ; comisariatele economice (al industriei grele, al celei alimentare, etc) ; toate acestea iau o parte importantă la îndrumarea, controlul și executiva raționalizării economice și tehnice. Este și explicabil, deoarece această țară face un monopol industrial și unul al comerțului exterior. In principal însă, este explicabil, întrucât aproape întreaga economie națională — mai mult ca 90% — este socializată.

In Italia, Consiliul Național al Corporațiilor (sub arbitrajul și președinția șefului guvernului), are conducerea activităților economice reprezentate prin corporații. Conducerea implicând ca principală îndatorire atribuită : echilibrarea între cerere și ofertă, nivelarea între prețurile produselor diferitelor corporații în scopul de a asigura o circulație normală a bunurilor lor, implică și utilizarea metodelor de raționalizare economică în principal.

In alte state se utilizează organe de caracter public, mixt ori privat.

Ca organe de caracter public sunt Ministerele Economice, unele Consilii Superioare Economice și unele Consilii speciale încadrate în mecanismul Consiliilor Superioare.

Ca organe de caracter mixt sau privat sunt toate institutele și asociațiile de persoane morale (publice și private) cu persoane fizice, fondate fie sub auspiciile Societății Națiunilor fie în afară de aceasta, în vederea organizării științifice a muncei. Cele dintâi sunt inspirate în conduita lor mai ales de Institutul de organizare Științifică a muncei (I. O. S. T.), dupe cum și acesta se inspiră la rândul lui dela ele.

Spre deosebire însă de organele din ţările socialiste, totalitare, care au caracter profund intervenţionist, aceste organe au un caracter liberal, iar unele din ele de pură informaţie ştiinţifică pentru chestiuni de raţionalizare.

Nu vom insista asupra denumirei şi asupra topografiei pe care o prezintă în diferite ţări complexul acestor organe, deoarece o astfel de analiză nu reprezintă un folos practic pentru studiul nostru. Vom da însă sumar unele informaţii — istorice şi tehnice — pe care le credem utile asupra organelor de raţionalizare dela noi.

La noi, nu au existat organe speciale care să urmărească raţionalizarea economică în mod unitar şi sub o directivă autoritară sau de arbitraj. Au existat numai organe publice, mixte şi private, dintre care cele din prima categorie au avut atribuţii restrânse şi oarecum liberale. In Aprilie 1932 însă, s'a înfiinţat un Comitet Naţional Economic. Acestui Comitet i s'a ataşat Comisia de Raţionalizare şi Normalizare existentă la acea dată, în strânsă legătură cu Oficiul de Raţionalizare şi Normalizare (O. R. N.) depe lângă Ministerul de Industrie şi Comerţ, şi cu Institutul Român de organizare ştiinţifică a muncei (I. R. O. M.). Dar nici O. R. N. nici I. R. O. M. nu au avut şi nu au căderea de a proceda pe teren la raţionalizarea economică. Primul organism — de caracter public — influenţează mai mult economia publică ; iar cel de al doilea — de caracter privat — nu are decât un rol educativ, educaţia făcându-se printr'o propagandă publicistică, prin conferinţe, etc. Singurele organisme care au urmărit cu oarecare tendinţă fermă raţionalizarea economică au fost Ministerele economice, deasupra cărora poate fi considerat organul sintetic de importanţă în organizaţia de atunci : Delegaţia Economică a guvernului.

Din topografia complexului de organe schiţat aici pentru ţara noastră, ese în evidenţă că nu a existat un organism special sub directivele căruia să se poată petrece în mod automat şi unitar raţionalizarea economică. Spre deosebire de această situaţie care ameninţă să devină anacronică, apare noua situaţie prin înfiinţarea Ministerului Economiei Naţionale în Aprilie a. c. Dela un complex de organe de raţionalizare economică se trece la acest singur organ (MEN), care înglobează fostul Minister de Industrie şi Comerţ, Ministerul Cooperaţiei, unele servicii din Min. de Domenii şi Agricultură, Direcţia Statistică.

Caracterul fundamental opus al acestui organ faţă de complexul de organe de mai înainte, precum şi definirea atribuţiilor lui în ce priveşte raţionalizarea economică, îi dau un aspect unitar, un caracter sintetic, care îl pune alături de organele similare totalitare, cum este de exemplu Ministerul Economiei Naţionale din Germania.

Pentru a reeşi importanţa organelor de raţionalizare economică, aşa sumar schiţate aici, este interesant de a reda schema de evoluţie în materie de raţionalizare economică precum şi a organelor impuse de această evoluţie.

In antichitate şi în evul mediu, nu putea fi vorba de raţionalizare economică şi technică întrucât pe deoparte nu se găseau compartimente economice industrializate în faţa altor compartimente neindustrializate, aşa cum se găsesc azi, de altă parte munca fiind sclavă şi servă nu putea provoca diferenţieri importante la preţul de cost al produselor, iar în al 3-lea loc populaţia trăia într'o economie închisă, în sensul că circulaţia bunurilor era redusă.

In timpul capitalismului comercial, când circulaţia bunurilor începe să se înteţească, precum şi în timpul mercantilismului din Occidentul şi Orientul Europei, când prind fiinţă manufacturele de proporţiuni din ce în ce mai mari, nu poate fi vorba de asemeni de raţionalizare, întrucât atât circulaţia bunurilor cât şi producţia manufacturieră nu întâlnesc o piaţă saturată şi nici concurenţă. Iar dacă ar fi existat pe ici-colo tendinţe către concurenţă, instituţia breslelor era în măsură s'o anihileze uzând monopolismul pe care'şi baza existenţa.

Insă, nevoia de raţionalizare economică şi tehnică apare de îndată ce liberalismul economic îşi face loc în ideologie precum şi în fapt, de îndată ce apar întreprinderile industriale pe baze moderne ca urmare a marilor invenţiuni, de îndată ce drept o consecinţă a producţiei fără limită apare concurenţa, de îndată ce apare nevoia de industrializare a agriculturii pentru a putea fi pusă pe picior de egalitate cu industria în ce priveşte producţia. Acum apare pedeoparte dezechilibrul economic care care atinge întreaga economie naţională şi internaţională lovind fiecare compartiment economic în parte, iar dealtăparte apare dezechilibrul economic care atinge fiecare întreprindere în parte.

Contra primului dezechilibru se inventează în prima fază

(antebelic) concentraţiunile economice (unele forme de cartele şi de trusturi), iar în cea de a 2-a fază — postbelic — apare intervenţionismul ce tinde să treacă dela forme mai mult sau mai puţin liberale — aşa cum s'a văzut deja mai sus — la forme cu un caracter tot mai pronunţat totalitar. Istoric — în timp şi spaţiu — apar mai întâi cartele şi trusturi în America şi apoi în Germania ; iar în cea de a 2-a fază apare intervenţionismul socialist sau totalitar în U. R. S. S., în Germania, Italia, Austria, România.

Contra celui de al doilea dezechilibru apare în prima fază taylorismul şi fayolismul cu organele lor speciale de studiu, programare şi control ; iar în cea de a 2-a fază se constată tendinţa de expansiune a acestor doctrine în aproape toate ţările lumii prin organismele de organizare ştiinţifică a muncei. Istoric — în timp şi spaţiu — apar organe, fondate în conformitate cu doctrinele menţionate, mai întâi în Statele Unite ale Americei de Nord, apoi în Germania, etc.

Rezumând, materia tratată în Revista noastră depe luna Aprilie a. c. şi cea tratată în articolul prezent, poate fi sintetizată astfel : s'a definit noţiunea de raţionalizare, s'au redat schematic organele de raţionalizare după ce s'a fixat poziţia „intervenţiei" faţă de cele două categorii de raţionalizare.

Luând de bază această materie, vom căuta într'o serie de articole viitoare să prezentăm câteva aspecte de raţionalizare economică practică din economia publică.

Dr. C. MITRU

«MICA» SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ MINIERĂ
CAPITAL SOCIAL LEI 140.000.000
REZERVE LEI 31.793.705
BUCUREŞTI III. — STRADA B. MUSSOLINI Nr. 36—38

MINELE DE AUR: Ruda 12 Apostoli, Brad, Stănija.
MINELE DE CĂRBUNI: Ţebea.
CARIERELE: Albeşti şi Mateiaşi (Muscel).

Face orice afaceri miniere. — Expertize şi analize în laboratorii proprii.

Impunerea onorariilor și impozitul supra-cotă *)

DISPOZIȚIILE MINISTERULUI DE FINANȚE

Potrivit dispozițiunilor legii contribuțiunilor directe, onorariile plătite diverșilor profesioniști și experți întrebuințați în mod incidental de autorități, trebuesc considerate venituri întâmplătoare în sensul art. 51 din legea menționată.

In această categorie intră liberii profesioniști ca : avocați, arhitecți, medici, etc. și ceilalți profesioniști cum ar fi experții contabili.

Intrucât veniturile realizate în acest mod datorită caracterului lor variabil și incert nu sunt avute în vedere cu ocazia impunerilor anuale, ministerul finanțelor a dat dispoziții să se rețină și să verse la Stat următoarele impozite :

5% impozit elementar Stat, pentru liberii profesioniști și 7% pentru ceilalți profesioniști.

2 % adiționale pentru apărarea națională, care se va vărsa tot la Stat.

1% adiționale pentru județ, 2 % adiționale pentru comună, 3% adiționale pentru acțiunea sanitară, și 2% adiționale pentru dumuri.

Aceste cote se aplică asupra venitului net, care se obține scăzând din onorariu 1/3 drept cheltueli.

In ceiace privește *impozitul supra cotă,* el *este fix de* 5% și se așează asupra aceluiași venit, din care se mai scade impozitul elementar și adiționalele de mai sus.

Exemplu de calcul: la un onorariu de 7.500 lei, plătit unui expert contabil, se scade mai întâi 1/3 drept cheltueli și obținem venit net 5.000 lei la care se reține :

7% impozit elementar Stat lei 350 ; 2% apărarea națională lei 100 ; 1% adiționale pentru județ lei 50 ; 2% adiționale pentru comună lei 100 ; 3% adiționale pentru acțiunea sanitară lei 150 ; 2% adiționale pentru drumuri lei 100.

Total impozit elementar Stat și adiționale lei 850.

*) Universul 23 Iunie 1938.

Pentru calcularea impozitului supracotă din suma de lei 5.000 venit net se scade impozitul elementar şi adiţionalele de lei 850, şi ne rămâne suma de lei 4150, asupra căreia aplicând cota de 5% obţinem lei 207,50, care se întregeşte la lei 208, impozit supracotă.

Totdeauna când la calcularea impozitului se obţin şi fracţiuni de lei se neglijează banii până la 0.49 inclusiv şi se întregesc la leu, dacă fracţiunea este mai mare de 0.49 lei.

Deci la onorariu de 7.500 lei, respectiv lei 5.000 venit net, se cuvine 850 lei impozit elementar şi adiţionale, plus 208 lei impozit supra-cotă, în total de reţinut şi vârsat la Stat impozitele în sumă de lei 1058.

Ministerul Finanţelor

Direcţia Contribuţiunilor directe face cunoscut următoarele :

Consiliul Superior al Corpului Contabililor
Experţi şi Autorizaţi

Ca urmare la adresa Dvs. Nr. 533/938, avem onoare a vă face cunoscut că, întrucât onorariile de expertize sunt incadrate la art. 51 al. b din Legea Contribuţiunilor directe, supra cota ce se aplică acestor venituri este cea prevăzută de art. 63, al. 3, adică proporţională de 5 % iar nu progresivă.

CITIŢI ŞI RĂSPÂNDIŢI

REVISTA GENERALĂ DE COMERŢ ŞI CONTABILITATE

Controlul mijloacelor de existenţă ale publicaţiunilor periodice

In Monitorul Oficial Nr. 130/938 a apărut Regulamentul legii pentru controlul mijloacelor de existenţă ale publicaţiunilor periodice.

Dăm mai jos extras din acest Regulament privind ţinerea registrelor şi întocmirea bilanţului.

BILANŢUL

Bilanţul va fi încheiat astfel în cât să arate lămurit, conform registrelor şi inventariului, după conturile din contabilitate:

La activ: Toate bunurile, valorile şi drepturile patrimoniale atât cele în proprietate, cât şi cele în posesie, precum şi eventuala pierdere a exerciţiului.

La pasiv: Capitalul social, rezervele statutare şi de orice altfel, angajamente de plată pe efecte sau în cont, beneficiul net.

Odată cu bilanţul se va încheia şi contul de profit şi pierderi, care va arăta separat, după conturile din contabilitate:

In debit: Cheltuelile de ad-ţie, salariile, cheltueli de imprimare, amortizări, impozite, dobânzi, etc.

In credit: Veniturile din abonamente cu separarea celor din străinătate, veniturile din vânzarea cu numărul, din vânzarea maculaturii, din publicitate, din eventuale dobânzi, chirii sau alte venituri în legătură cu activul patrimonial.

Atât bilanţul cât şi contul de profit şi pierderi vor fi semnate de un expert contabil sau contabil autorizat în conformitate cu legea Corpului de contabili autorizaţi şi experţi contabili.

Ministerul Finanţelor poate oricând dispune verificarea bilanţului şi a contului de profit şi pierderi prin delegaţi speciali, cari vor face menţiune de această verificare în registrul jurnal.

Este interzis oricărui proprietar al unei publicaţiuni periodice, care apare în ţară, de a primi, direct sau prin persoană interpusă, sume de bani sau alte foloase materiale dela străini.

Rugăm pe D-nii ABONAŢI să bine-voiască a ne semnala, printr'o carte poştală erorile strecurate în scrierea adreselor, cum şi orice MODIFICARE DE ADRESA necesară.

Dela Camera de Comerţ şi Industrie din Bucureşti

La Camera de Comerţ şi Industrie a avut loc o consfătuire a tuturor reprezentanţilor Camerelor de Comerţ şi Industrie din ţară, convocaţi de ministrul Economiei Naţionale d-l Mitiţă Constantinescu, spre a-şi arăta fiecare doleanţele şi a se cunoaşte mai bine dorinţele şi tendinţele reciproce.

Au vorbit d-nii: Prof. C. Bungeţeanu, preşedintele Uniunii Camerelor de Comerţ şi Industrie elogiind pe M. S. Regele Carol II care ocroteşte economia ţării şi asigurând asistenţa de întreg concursul Uniunii. D-l N. Penescu, preşedintele Camerei de Comerţ şi Industrie din Bucureşti mulţumeşte d-lui ministru Mitiţă Constantinescu pentru cinstea făcută de a veni la Camera de Comerţ şi Industrie şi arată că rolul Camerelor de Comerţ şi Industrie este de a sta în fruntea realizărilor concrete şi de a lupta pentru a uni şi solidariza negustorimea ţării. Au mai vorbit d-nii: N. Martin, D. Simian-R. Vâlcea, Voronea-Bucovina, P. Firică-Chişinău, Grigore Popescu-Lugoj, D. P. Niculescu-Ritz. Tuturor le-a răspuns domnul Mitiţă Constantinescu, ministrul Economiei Naţionale, care spune că o Cameră de Comerţ trebue să fie un puternic organ de îndrumare morală a comerţului şi industriei sugerează ideia creerei unui târg anual de mostre şi revizuirea organizaţiei târgurilor de cereale, a burselor de valori, a registrului comerţului, a revizuirii legislaţiei mărcilor de fabrică.

Domnia sa se mai ocupă de problema concurenţei neleale şi a arbitrajului comercial.

Această manifestare, foarte înălţătoare, a ridicat mult moralul negustorimii şi industriaşilor, cari întrevăd zările unor zile mai bune subt regimul nouei Constituţii, cu care M. S. Regele Carol al II-lea a înzestrat ţara noastră şi îşi pun nădejdea în adânca şi curata înţelegere a rostului Industriei şi Comerţului, de către titularul Departamentului Economiei Naţionale d-l Mitiţă Constantinescu.

Toată asistenţa a ovaţionat îndelung, cu un entusiasm delirant, pe M. S. Regele Carol al II-lea, ocrotitorul Comerţului şi Industriei.

Braţeş

Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi

La 18 Iunie a avut loc şedinţa plenară a Consiliului Superior sub prezidenţia Domnului Decan N. Butculescu.

S'a hotărât convocarea adunării generale extraordinare a secţiunilor Corpului din ţară pentru Sâmbătă 2 Iulie orele 7 seara în Palatul Camerei de Comerţ şi Industrie spre a se discuta şi aproba Statutele „Casei Generale de Pensiuni şi asistenţă" a Corpului.

S'a format următoarea Comisiune de examinare pentru gradul de expert contabil, Preşedinte D-l Prof. Gr. L. Trancu-Iaşi, Membrii D-nii *Ilie Mecu,* inspector general B. N. R. şi *Jean Constantinescu,* Profesor.

Examenul se va ţine în toamnă.

S'a menţinut hotărârea că trecerea la gradul de expert contabil se face numai pe bază de examen putând fi supuşi numai la un coloquim, acei cari au lucrări de contabilitate bine apreciate.

S'au fixat delegaţii Corpului pentru al V-lea Congres Internaţional al Experţilor Contabili care se va ţine în zilele de 19-24 Septembrie la Berlin.

S'a decis să se ţină o nouă adunare generală a secţiunii Chişinău pentru 3 Iulie respectiv 10 Iulie pentru alegerea Consiliului.

Din activitatea Secţiunei Zalău

D-l Szabo Sigismund propune de a se reînoi delegaţia dată Comisiei numită în şedinţa anterioară, pentru a interveni pe lângă d-l Prim-preşedinte al Tribunalului Sălaj, de a acorda expertize numai experţilor contabili înscrişi pe tablou.

Consiliul aprobă propunerea şi reînoieşte delegaţia Comisiei.

D-l Preşedinte Paul D. Ionescu propune ca toţi experţii contabili din secţiune să declare expertizele făcute în ultimii doi ani precum şi onorariile primite şi să li se pună obligaţia de a vărsa pe seama secţiunei 5% într'un termen de 6 luni.

Consiliul aprobă în totul propunerea domnului Președinte și hotărăște să se trimeată adrese speciale în acest scop fiecărui expert contabil din secțiune.

Domnul Președinte Paul D. Ionescu, arată că această ședință mai este destinată și comemorării amintirei fostului profesor *Gavril Trifu* care a scris un tratat de contabilitate simplă cu 3 decenii în urmă, fiind dimpreună cu profesorul Panțu de la Brașov singurii promotori ai științei contabile în limba română din Transilvania.

Dă apoi cuvântul d-lui vice președinte Grațian Mărcuș — care a descoperit această contribuție a Sălajului pe tărâmul Contabilității.

D-l Grațian Mărcuș, arată importanța descoperirii acestei contribuții din cartea Sălajului ,motiv pentru care desvelește tabloul celui comemorat, așezat fiind în loc de cinste în localul Camerei de Comerț și Industrie. Arată personalitatea profesorului Gavril Trifu, biografia și contribuția sa atât pe tărâmul științei cât și pe al naționalismului.

Pentru știință a scris tratatul său de contabilitate în scopul popularizării cât mai mari a acestei ramuri de știință. Dă apoi citire câtorva pasagii din lucrare prin care se explică foarte frumos importanța și scopul cărții.

La această comemorare asistând și d. director învățător Grigore Rusu, acesta arată că învățătorimea Sălajului mulțumește prin d-sa Corpului Contabililor, pentru faptul de a fi scos din umbră pe un membru al ei care a adus o atât de valoroasă contribuție învățământului și științei — și promite ca învățătorimea Sălăjeană la rândul ei îi va comemora amintirea la fel.

«CĂLĂTORUL ROMANTIC»

Recenta lucrare a d-lui Eugen Herovanu, se bucură de o excelentă primire, constituind pentru subtilul scriitor moldovean, prilejul unui strălucit succes literar.

Al V-lea Congres Internaţional al Experţilor Contabili

România a fost invitată, să participe la al V-lea Congres Internaţional al Experţilor Contabili, care se va ţine la Berlin în zilele de 19—24 Septembrie 1938.

Ordinea de zi a Congresului cuprinde următoarele chestiuni:

Budgetul întreprinderii, Verificarea Bilanţului şi a Contului de Profit şi Pierdere, Dreptul Societăţilor pe acţiuni, Chestiuni profesionale, Verificarea fiscală, Funcţiunile diverse ale verificatorilor şi experţilor contabili, Principii de calculaţie şi influenţa guvernamentală asupra lor. *

Congresul se va ţine în sala mare a Parlamentului.

Deschiderea o va face Preşedintele Consiliului de Miniştri, Dr. Goering, după care va urma o recepţie dată de Ministrul de Justiţie Dr. Franck.

A doua zi guvernul Reichului va da o recepţie în onoarea oaspeţilor străini.

După Congres urmează o excursie prin Germania Centrală până la Nürenberg şi Münich.

Participanţii la Congres se bucură de o reducere de 60 % pe căile ferate germane, inclusiv cele austriace.

Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi, căruia s'a făcut invitaţia de participare, a luat măsuri ca şi ţara noastră să fie cât mai bine reprezentată la acest Congres, delegaţii călătorind pe spezele lor.

Asupra unora din chestiunile încrise pe ordinea de zi, s'au trimis de Corp referate cu privire specială la România.

Membrii Corpului, cari doresc să particpe la acest Congres, vor comunica Consiliului Superior cel mai târziu până la 1 August 1938 spre a se face demersurile necesare pentru vize, valută, etc.

*) A se vedea detalii în Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate Nr. 10/937.

COLEGI, Citiţi şi răspândiţi „Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate"

Recenzii

Technica, Arta, Efortul reclamei de *Paul Komarnicki.* Edit. Cartea Românească.

Intr'o broșură de 40 pagini cu numeroase planșe representând decoruri de vitrine, autorul expune sub o formă sugestivă și succintă — interesanta problemă a reclamei comerciale — arma necesară pentru reușită în comerțul modern.

In câteva pagini autorul prezintă foloasele, pe cari reclama inteligent și artistic făcută, le aduce unei întreprinderi.

D-sa a concretizat foarte bine o bună parte din principiile technice și psihologice, pe cari se bazează reclama și a scos în evidență importanța vitrinei pentru comerț.

Când întreaga noastră negustorime se va convinge de acest adevăr, altul va fi aspectul arterelor noastre comerciale, dintre cari unele păstrează încă pecetia orientalismului, cu firmele agățate deasupra capului trecătorilor, cu mărfurile puse grămadă în vitrine și la intrare, cu lipsa de spațiu și de lumină.

Felicităm pe autor pentru contribuția sa prețioasă la răspândirea noțiunilor despre reclamă și la desvoltarea gustului și interesului pentru acestă artă modernă de a cuceri clientul, în înțelesul de client, nu de cumpărător ocazional.

Reclama, care în străinătate, a ajuns materie de studiu în mai toate școalele de învățământ comercial, este la noi abia la început.

Sunt încă și azi negustori, cari consideră reclama ca o cheltuială nefolositoare.

Aceștia trebue scoși din conservatismul lor și lămuriți asupra foloaselor reclamei, ceeace autorul reușește să facă prin broșura sa.

Darea de Seamă asupra întreprinderilor comercializate ale statului și serviciilor publice cu bugete anexe.

Serviciul Economiei Financiare din Ministerul de Finanțe care a luat locul fostei comisiuni pentru o documentare în supravegherea avuțiilor statului și întreprinderilor comerciale, a publicat o interesantă Dare de Seamă asupra activității întreprinderilor comercializate ale statului. (Regii autonome) sau și serviciile publice cu bugete anexe.

Valoare acestei Dări de Seamă este în primul rând că apare la timp, cuprinzând datele 1936/937 și 1938/939, care au și fost

utilizate la întocmirea bugetului general al Statului pe exercițiul în curs.

Lucrarea este sistematic alcătuită, redând pentru fiecare instituție, în cifre activitatea în legătură cu obiectul întreprinderii, executarea bugetului comparativ pe ultimii 3 ani, situație patrimonială, rezultatele atât bugetare cât și cele comerciale și în fine raporturile financiare dintre aceste întreprinderi de stat.

Eficența fiecărei instituții, progresele realizate, lipsurile de ordin financiar, economic sau administrativ reese în linii generale din datele de mai sus, comentate cu sobrietate și prudență de autorii Dării de Seamă.

Din această Dare de Seamă se vede că unele Regii au dat rezultate foarte mulțumitoare în frunte cu C. A. M., care și-a îndeplinit punctual și cu prisosință toate obligațiunile față de Stat, față de creditori și față de nevoile investiții ale exploatării.

Nu tot acelaș lucru se poate spune la alte Regii, cum este de ex. C. A. P. S. care n'a vărsat Statului în nici un an redevența prevăzută în buget și a cărei rentabilitate este foarte redusă față de imensul patrimoniu ce-l are spre administrare.

Alte Regii suferă de lipsă de capitaluri pentru punerea în salvare a bogățiilor ce le administrează — ceeace le face să nu dea maximum de randament.

Asemenea Dări de seamă publicate la timp, sunt foarte folositoare, în primul rând pentrucă dovedesc o preocupare mai stăruitoare a Statului de a urmări deaproape activitatea acestor instituții — care deși autonome — trebue să fie încadrate în acțiunea generală a Statului de a folosi în cele mai bune condiții patrimoniul public.

Apoi lămuresc opinia publică prin cercetarea și punerea în discuție a datelor ce le procură, dând prilejul la observații, propuneri, sugestii și îndemnuri din care pot eși lucruri folositoare.

In fine sunt un mijloc că atât organele superioare cât și opinia publică, să aprecieze capacitatea conducătorilor, iar pentru conducători este un îndemn ca să-și încordeze toate puterile și să dea toată contribuția lor pentru ca să aibă satisfacția alinierii intreprinderii lui printre cele mai bine cotate.

Felicităm pe autorii Dării de Seamă, pentru grija și priceperea pusă la alcătuire și nu ne indoim că va rămâne un obicei ca și

în viitor să se dea la timp publicaţii asemenea date, cu desvoltare poate ceva mai mare a analizei critice din punct de vedere economic şi financiar. **V. M. Ioachim**

Dr. Ion Alexandru-Rocerik: **Reclama şi propaganda.** Tipografia Cuvântul Românesc, Bucureşti 1938. — Autorul care a dat la iveală mai multe lucrări şi articole interesante despre „Târguri şi Expoziţii", nu părăseşte acest teren şi caută a-l cerceta mai deaproape în dorinţa de a atrage atenţiunea asupru reflexelor sufleteşti care trebuesc stimulate pentru propăşirea economică.

Lipsa de cunoaştere a noţiunilor de reclamă sau publicitate şi propagandă şi poate chiar luarea în desidere a cuvântului „reclamă" la noi, a determinat pe autor să releve valoarea şi influenţa lor asupra activităţii economice.

D-sa, face distincţie între reclamă, care interesează pe conducătorii întreprinderii şi propagandă care interesează pe conducătorii Statului.

Utilizând o bogată literatură română şi străină ne dă indicaţiuni de amănunt asupra felului cum să ne facem reclama şi prezentarea produselor agricole şi industriale în vederea unei mai bune desfaceri a lor.

Faţă de ceeace se practică în alte ţări mai înaintate pe tărâmul civilizaţiei noi suntem, ca popor întreg abia la începutul explicării noţiunilor de reclamă şi propagandă pentrucă deabia după înţelegerea rostului lor să trecem tiptil la fapte.

Felicităm pe autor pentru lucrarea sa care va atrage desigur atenţiunea tuturor celor cari vor să dea o cât de uşoară îndrumare în valorificarea produselor muncei româneşti. **Brateş**

CARŢI ŞI REVISTE

Evoluţia preţurilor de gross pe piaţa Bucureşti 1926—1938

Intr'o ediţie foarte îngrijit tipărită cuprinde preţurile de en-gros pe ultimii 12 ani, ale principalelor articole care fac obiectul unor tranzacţii regulate. Această lucrare este însoţită şi de un număr de grafice referitoare la evoluţai preţurilor, care îngădue o urmărire mai uşoară a datelor. Ea umple un gol în documentarea acelora care se ocupă de problema preţurilor şi este de un real folos pentru comercianţi şi industriaşi.

Colegiale

— Constatăm cu satisfacţie că în toate Comisiile Interimare ale Camerelor de Comerţ şi Industrie din ţară a fost numit şi Directorul Băncii Naţionale din localitate, care conform Legii Corpului este şi membru de drept în Consiliul Corpului, stabilindu-se astfel o legătură şi mai strânsă între Corp şi Camerile de Comerţ.

— D-l **Profesor Bungeţeanu,** a fost numit Preşedinte al Uniunei Camerelor de Comerţ şi Industrie, iar d-l **D. P. Niculescu-Ritz,** Vice-Preşedinte.

— D-l **N. Penescu,** a fost numit Preşedinte al Camerei de Comerţ din Bucureşti.

— D-l **Profesor V. Stoicovici,** a demisionat din calitatea de Secretar General al Camerei de Comerţ.

— D-l **G. N. Iosifescu,** a fost numit Preşedinte al Camerei de Comerţ şi Industrie din Ploeşti.

— D-l **V. Negru,** a fost numit Director al Societăţii „ACTIVA".

— D-l **Dr. I. Teodorescu,** fost Director General al Statisticei a fost numit Consilier Superior de Control.

— D-l **I. Tatos,** a fost numit Conferenţiar la Academia Comercială, pentru „Studiul Cerealelor".

†

Avem durerea să anunţăm pierderea distinşilor colegi: **Al. Săvulescu** şi **Dumitru Stănescu-Theodor,** decedaţi înainte de vreme. Pierderea lor lasă un mare gol în Corpul nostru.

† Dem. Stănescu Teodoru

In clipa când secretarul de redacţie al Revistei terminase ultima corectură a numărului de faţă, s'a primit trista veste a drumului spre viaţa vecinică a lui Mitică Stănescu.

Mitică — aşa îl numeau prietenii, colegii, cunoscuţii, — a fost supus în primăvara acestui an, unei operaţii de rinichi, care se părea că ni-l redase pentru mulţi ani, după suferinţa care a suportat-o cu multă bărbăţie.

Ivindu-se în ultimul timp o complicaţie a fost suspus unei a doua operaţii căreia nu i-a mai putut rezista.

Cel de sus l-a chemat înainte de vreme, în plină activitate.

Mitică, ca absolvent al Şcoalei Superioare de Comerţ din Bulevardul Domniţei, seria 1899, s'a distins pretutindeni pe unde a trecut. Intrat în Banca Naţională a României s'a remarcat din primele luni ale carierei sale. Dornic însă de un câmp mai vast de activitate şi-a aranjat dreptul la pensie prea de timpuriu pentru a îmbrăţişa cariera de agent de bursă, carieră în care a pătruns prea puţini din colegii noştri. In cei 20 ani a cucerit piaţa bursei, creind o firmă cinstită a cărei activitate şi al cărei nume va fi cu siguranţă continuată de urmaşii săi.

A fost primul şef contabil al Societăţii Govora Călimăneşti, unde s'a distins ca iniţiativă şi creator în întreprinderile marilor Hoteluri.

Coleg rar, înamorat de profesiunea de expert-contabil a cărei demnitate ţinea s'o ridice din ce în ce mai sus. Prin temperamentul său, inclinat spre comerţ, a făcut parte din falanga acelora cari au muncit din greu, cu mari sacrificii, pentru a indica generaţiei de azi drumul ce trebuie să-l urmeze: nu birocratismul, ci viaţa comercială intensă dela tarabă la marile tranzacţii.

A fost un vizionar.

A suferit mult în timpul războiului la Iaşi din cauza evacuării familiei sale la Cherson, unde a fost surprinsă de revoluţia rusă.

A luat parte la toate manifestaţiunile noastre profesionale: congres, conferinţe, consfătuiri, sărbătoriri, etc. Mai dăunăzi, a venit la Corpul Absolvenţilor unde se înscrisese pentru Congresul Internaţional de Invăţământ Comercial dela Berlin; medicul însă l-a oprit.

Durerea ce am simţit la pierderea dragului Mitică m'a oprit să execut delegaţia prietenilor mei de a vorbi la înmormântare.

Pe această cale arătându-ne cel mai profund regret pentru golul ce-l lasă printre noi, trimitem soţiei sale, familiei şi urmaşilor, pentru a căror îndrumare s'a străduit, exprimarea sincerii noastre păreri de rău pentru pierderea soţului, fratelui şi părintelui lor scump.

Noi vom păstra lui Mitică Stănescu, amintire veşnică.

AURELIU MARINESCU

Jurisprudenţe fiscale

Impozit complimentar. — Rezerve pentru amortizare. — Intră în calcul Art. 42 l. c. d. — Adiţionale. — Venit elementar. — Art. 70 l. c. d. — Impozit comercial. — Pierdere la efecte. — Scădere. — Art. 31 l. c. d.

Pentru aflarea rentabilităţii, la stabilirea impozitului complimentar, se adaugă la capital toate rezervele de orice fel, deci şi rezervele pentru amortizări.

Cotele adiţionale se calculează la venitul stabilit pentru elementar.

Se scade din beneficiu pierderea suferită prin devalorizarea efectelor cuprinse în inventar.

Asupra recursului făcut de Ministerul de Finanţe, contra deciziunii Nr. 1.471/936 a Comisiunei de Apel pentru aşezarea contribuţiunilor directe de pe lângă Administraţia Financiară a Jud. Prahova ;

Având în vedere că prin motivul de casare Ministerul de Finanţe impune comisiunei de apel, violare de lege, exces de putere şi deturnare de acte, atunci când pentru stabilirea impozitului complimentar, adaugă la capital şi fondul de rezervă pentru amortizări, deoarece susţine recurentul, între rezervele de cari se ocupă art. 42 din lege şi amortizări, sunt diferenţe profunde, căci pe când rezervele sunt prevalări din beneficiu pentru evenetualităţi cari poate nici nu se vor ivi şi măresc fondurile de lucru, amortizările sunt din potrivă înlocuirea unei deprecieri a activului ş iele se fac chiar când nu există beneficiu.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recursul de faţă se constată în adevăr, că, comisiunea de apel, pentru formarea impozitului complimentar a adăugat la capitalul Soc. Drajna şi suma ce reprezintă fondul de rezerve pentru amortizări, motivând că art. 42 vorbeşte de rezervele de orice fel şi cari nu sunt prevăzute de art. 32 şi 33 din lege.

Având în vedere că art. 42 din legea contribuţiunilor directe, când prevede că, cota de impunere pentru impozitul complimentar, variază după rentabilitatea capitalului, adică după raportul dintre capital şi beneficiu net, prevede în acelaş timp că pentru aflarea rentabilităţii se vor adăuga la

capital și totalul rezervelor de orice fel, afară numai de cele prevăzute de art. 32, întrucât au concurat la realizarea beneficiului, deci și rezervele pentru amortizări, întrucât mai înainte de a fi imputate deprecieii activului, au fost și ele întrebuințate în cursul anului, contribuind la formarea beneficiului.

Că deci comisiunea de apel, făcând o justă aplicațiune în cauză a art. 42 din legea contribuțiunilor directe, acest prim motiv de casare cată a fi privit ca neîntemeiat.

Având în vedere că prin cel de al doilea motiv de casare se susține că comisiunea de apel, prin exces de putere admite a se calcula cotele adiționale la venitul stabilit pentru impozitul elementar, deoarece conf. par. 226 din instrucțiunile de sub art. 69 din l. c. d. aceste cote, în cazul Soc. anon. Drajna, trebuesc calculate, la venitul ce compune complimentarul dela art. 42, deoarece zisa societate a fost supusă și la impozitul complimentar prevăzut de art. 42 precitat.

Având în vedere că din deciziunea atacată de recursul de față se constată în adevăr că, comisiunea de apel a admis motivul din apelul Soc. Drajna referitor la calcularea cotelor adiționale și a decis că ele să se calculeze la venitul stabilit pentru impozitul elementar.

Având în vedere că art. 70 din l. c. d. care se ocupă de impunerile adiționale, fără să facă vreo distincțiune între soc. anonime ce suportă și impozitul complimentar din art. 42 și celelalte intreprinderi particulare, prevede clar că, cotele adiționale se vor aplica pe lângă impozitele elementare.

Că dar dispozițiunile contrarii din instrucțiunile la care se referă fiscul, întrucât nu desvoltă ci contrazic principiul legii, ele nu pot fi ținute în seamă și ca atare — pentru acest motiv neputându-se imputa comisiunei de apel nici în această privință un exces de putere și acest al doilea motiv de casare caută să fie privit ca neîntemeiat.

Având în vedere că prin cel de al treilea motiv de casare se invocă de recurentul fisc exces de putere, lipsă de motivare și denaturare de acte și fapte, prin aceea că consideră ca o pierdere efectivă diferențele de curs asupra efectelor societății Drajna.

Având în vedere că în desvoltarea acestui motiv, fiscul susține că aceasta nu este o pierdere efectivă, deoarece efectele n'au fost vândute, că valoarea lor reală s'ar putea ridica

și că deci nu poate fi considerată pagubă decât pierderea din momentul vânzării.

Având în vedere că potrivit art. 24 din codul comercial, comercianții sunt datori atât la începutul activității lor cât și în fiecare an, să întocmească un inventar și bilanț în care efectele și datoriile active, trebuesc evaluate după prețul curent, la epoca facerii inventarului.

Că deci potrivit acestui text, efectele din activul unei intreprinderi, trebuesc trecute în inventar la cursul legal din momentul încheerii bilanțului, diferențele de curs în plus sau în mins urmând a fi operate în iinventariile și bilanțurile viitoare.

Că deci pierderea suferită prin devalorizarea efectelor la facerea inventariului, trebue acoperită ; ca atare paguba trebue să fie scăzută din beneficiu.

Că deci comisiunile de fond, admițând și acest capăt de cerere în impunerea societății Drajna, au făcut o justă aplicare a legii și ca atare și acest al treilea motiv de casare să fie respins.

(Curtea de Apel Buc. S. I Decizia fiscală Nr. 199/197).

«CONCORDIA»
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
PENTRU INDUSTRIA PETROLULUI
CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 867.000.000

DEPARTAMENTUL UZINELE METALURGICE PLOIEȘTI

Ateliere mecanice, Turnătorii de oțel, Fontă, Bronz, Alamă, Trefilerie, Foraje, Cazangerie, Aparate de foraj, etc.

FABRICA DE MUNIȚII
FABRICA DE TUNURI

UZINELE DE FIER ŞI DOMENIILE DIN REŞIŢA

SOCIETATE ANONIMĂ

ACTIV — **BILANŢUL INCHEIAT LA 31 DECEMBRIE 1937** — PASIV

		Lei
STABILIMENTE:		
Domenii	427.907.440	
Mine	288.400.459	
Clădiri pentru exploatări şi birouri	268.311.981	
Clădiri pentru locuinţe	237.614.064	
Maşini şi instalaţiuni	1.347.777.041	2.571.010.985
Mobilier		1
Stocuri de produse şi de materiale		699.412.537
Numerar şi disponibil la bănci		91.657.843
Titluri în val. nom. de lei	435.186.882	326.342.305
Efecte publice în val. nom. de lei	395.236.100	160.080.791
Debitori		300.666.396
		4.149.170.862
CONTURI DE ORDINE ŞI EVIDENŢĂ		
Garanţii statutare		712.000
Efecte şi creanţe în gaj la Creditul Industrial şi la C. E. C.		400.427.053
Bonuri de tezaur în lei şi lstg cu scadenţe 1938 şi anii viitori		303.076.905
Cauţiuni în titluri şi în scrisori de garanţie		943.741.574
Diverşi, mărfuri în consemnaţie		1.152.617
Total lei		1.649.110.149

		Lei
Capital social		825.000.000
Fond de rezervă legal		375.193.429
Fond de rezervă special (taxat)		126.200.149
Fond de rezervă pentru creanţe dubioase		50.000.000
Fond de amortizări		1.233.561.292
Datorii garantate cu ipoteci		594.084.970
Creditori		574,455.243
Furnizori		82.521.423
Conturi tranzitorii		161.037.327
Dividende neplătite		8.000.338
Beneficiu net: Report din 1936	4.066.318	
Beneficiu pe 1937	115.050.382	119.116.700
		4.149.170.862
CONTURI DE ORDINE ŞI EVIDENŢĂ:		
Deponenţi de garanţii statutare		712.000
Efecte şi creenţe gajatc		400.427.053
Bonuri de tezaur primite pentru comenzi de efectuat în 1938 şi anii viitori		303.076.905
Cauţiuni în titluri şi în scrisori de garanţie		944.741.574
Mărfuri în consemnaţie		1.152.617
Total lei		1.649.110.149

Direcţiunea Financiară şi a contabilităţii *Carol Fleischhacker, N. Constantinescu* expert contabil

Verificat şi găsit conform cu registrele:

Cenzori: *Ç. Brătescu, V. Chiriţescu, St. Epure, Dr. V. Ioachim*, expert contabil, *Gaston Legrand* expert contabil

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

Incheiat la 31 Decembrie 1937

CHELTUELI		Lei	VENITURI	Lei
Cheltueli generale		69.543.290	Beneficiu reportat	4.066.318
Dobânzi		101.553.265	Beneficiu brut	900.188.916
Impozite		275.502.645		
Contribuțiuni și cheltueli pentru scopuri sociale.		88.224.515		
Dodarea fondului pentru creanțe dubioase		49.870.192		
Amortizări		150.000.000		
Diferențe de curs la titluri și efecte publice		45.125.633		
Diferențe la plăți în valute străin e		5.318.994		
BENEFICIU NET:				
Report din 1936	4.066.318			
Beneficiu pe 1937	115.050.382	119.116.700		
Total lei		904.255.234	Total lei	904.255.234

Direcțiunea Financiară și a contabilității *Carol Fleischhacker, N. Constantinescu,* expert contabil

Verificat și găsit conform cu registrele:

Cenzori: C. Brătescu, V. Chiriţescu, St. Epure, Dr. V. Ioachim, expert contabil, *Gaston legrand*

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili

Secția Dolj-Craiova: Duță C. Nicolae, stagiar; Ilie F. Popa, autorizat.

Secția Focșani: Kutelecu Ap. Gheorghe, contabil stagiar.

Secția Giurgiu: Constantin Macovei, Gh. Cornabatu și Constantin Ghițulescu.

Secția Iași: D-tru Gr. Băncescu și Bădărău Leon.

Secția Mercurea-Ciuc: Marinescu I. Mihail, Stănescu Constantin și Stoenescu Ecaterina, contabili autorizați.

Secția Oradea: Negru Pavel, contabil stagiar.

Secția Tg.-Mureș: Kiss Iuliu, Oscar Hauptman, Mark Ioan, Heiuș Ștefan, contabili stagiari.

Avansări la gradul de contabili autorizați:

Secția Dolj-Craiova: Rovența Constantin, Alexandru Picu, Smărăndache D-tru, Dascălu Constantin, Ionescu D. Victor, Fiedler C. Ferdinand, Bernard Moisescu și Alexandru Marinescu.

Secția Giurgiu: Ivan G. Mihail.

Secția Mercurea-Ciuc: Csutak Ernest, Păcurar Irina, Schmidt Paraschiva. Lazăr Iosif, Medeș Spiru, Micu Grigore, Vajda Ladislau și Vacar Ladislau.

Secția Oradea: Haiduc Ștefan și Rosenberg Iosef.

Secția Tg.-Mureș: Otto Gölner.

Reveniri asupra suspendării din Corp
pentru neplata cotizațiilor

Secția Dolj-Craiova: Alexandru Marinescu, contabil autorizat.

Suspendări din Corp pe baza art. 26 din regulament

Andriska Ladislau, Beresz Adalbert și Roskopf Ioan, experți contabili.

Ștergeri din Corp în urma decesului

Benedek Maximilian, expert-contabil.

Transferări

Secția Dolj-Craiova: M. Dobrița Pașalega, Leibner Noe, C. Drăgotescu și N. Săndulescu la Secția Ilfov.

Secția Giurgiu: Constantin Bocărnea și Silviu Ghețu la Secția Ilfov.

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri colegiale.

Abonamente

In cursul lunilor dela 15 Mai 1938—30 Iunie 1938, am primit următoarele sume: *)

Incasate din ţară prin încasatorii noştri sau cu mandate poştale:

Brăila: Alvirescu Arcadie 1937—38, 400; Dimache Teofil 1938, 200; Banca Comercială Română 1937, 500; Gold Sigmund 1937—38, 400; Isac Israel 1937—38, 400; Mileteanu Leiba 1936, 200; Haim Rosenberg 1937, 200; P. Groswald 1938, 200; Corpul Contabililor 8.480; Lascăr Solomon 1938, 200; D. Atanasiu 1938, 200; Richard Bachl 1934—37 530; 200; D. Atanasiu 1938, 200; Richard Bachl 1934—37 530.

Buzău: Revereanu Ştefan 1937 200; Drăgănuţă Ştefan 1937, 200; Bodeanu Toma 1937, 200; Zamfirache Burducea 1936, 200; D. Schächter 1937, 200; Ioan Mirea 1937, 200; Stoica Iordache ½ 1938, 100; Dumitriu C. Ioan ½ 1937, 70; Huda D. Ştefan 1937, 200; Vasile Talaşman 1938, 200; Ioan Damian 1936, 200; Ciolanu Gheorghe ½ 1938, 100; D. Mărculescu 1938, 200; Ştefan Morărescu 1937 200; George Lovin 1937, 200; Liceul Comercial 1936—37 şi ½ 1938, 500; Poper D. Herman 1938, 200; Gibescu Corina 1937 ½-1938, 300; Tudor Popescu 1937, 200; Milea Cristea 1936 şi 1937 400; Ion Bănică 1937, 200; Nicolae Şugotel 1938, 200; Gh. D. Anton ½ 1938, 100; M. Rosenstein 1938, 200;

Constanţa: A. Alexandrescu 1936 şi 1937, 400; Vasile Dragomirescu 1937—38, 400; V. I. Găgiulescu 1938, 200; Schenker & Co. 1937—38, 1.000; Adler Albert Oscar 1936-37, 400; Gh. D. Tofan 1938, 200; D-na Marieta Oprescu 1937, 200; H. R. Hess 1938, 200; Heschia Jerusalim 1937—38, 400; Diogene Stoicescu 1937, 200; Mustafa A. Ziaedin 1937, 200; T. Dusea 1937, 200; D. Nicolau ½ 1936 şi ½ 1937, 200; Liceul Comercial de Fete 1937—38, 400; Federala Băncilor Populare 1937—38, 400; Mircea Puţinică 1937, 200; Alex. Angheliu 1936—37, 300; Ioan M. Alexandru 1938, 200; Gh. Antonie 1936—37 400; Eremia Munteanu 1935—36 şi ½ din 1937, 460; E. Lescovar 1938, 200; N. Comăneanu 1938, 200; M. D. Cochino 1936—38, 600; Gh. Tacorian 1937, 200; D-ra Aspasia Cornutzo 1937, 200; Corpul Contabililor 1937—38, 400; Aurel V. Stanciu 1937—38, 320; Ion Mocanu 1936—38, 600; Liceul Comercial Băeţi 1937—38, 400; Mihai Tarpă 1937—38, 400; Bercovici Calman 1937—38, 400; Bercovici

*) Mulţumind d-lor abonaţi, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamaţiuni pe cuponul m. p.

Lazăr 1937, 200 ; Hazmonay N. Hazmonay 1936—37, 300 ; Moise Cohn 1937, 200 ; Filip C. Gheorghe 1935—36 400 ; N. Garbi 1937, 200 ; Stan N. Vlădilă 1936, 200 ; D. Cociașu 1936-37, 400 ; Joca Constantin 1936, 200 ; Albert Bachl 1937, 200 ; Nicolae Iacobescu 1937, 200 ; N. Tențulescu 1936, 200 ; Iosif Heilpern 1936—1937, 400 ; N. Clenciu 1937, 200 ; M. Sibiceanu 1935—36 și ½ 37 500 ; Marcu Stănculescu 1933 și 1934 320 ; C. Mavromati 1936—38, 400 ; Ion Ghermachian 1936, 200 ; Gh. Burgher 1934, 160 ; Spiegler Lupu 1935, 160 ; Israel Solomon 1937, 200 ; Gheldman Heldman 1937—38, 400 ;

Câmpia Turzii : Valeriu Dandea 1938, 200 ; Orășanu Emil 1938, 200 ;

Cernăuți : Schestauber Valerian 1938, 160 ;

Chișinău : Iulie Pileavschi 1936, 100 ; 1937, 200 și ½ din 1938, 100 ; I. Comănescu 1937, 150 ;

Craiova : Iacob Braun 1936—37, 400 ;

Corabia : Nicolae I. Șelariu 1937, 160 ;

Bazargic : Petre Stoica 1937, 200 ; M. Pandelescu 1937, 200;

Ismail : Z. Morgenstern 1936—37, 400 ;

Giurgița-Curmătura : I. P. Bazavan 1938, 200 ;

Galați : Armășanu Theodor 1938, 200 ; Traian Cristodorescu 1935, 200 ; Traian Tănăsescu 1937, 200 ; Banca de Credit Român 1936, 500 ; Carol Tetic 1937—38, 400 ; L. Missir 1934—36, 320 ; Watson & Jouell S. A. R. 1938, 500 ; N. Nicolau 1935, 200 ; N. A. Gheorghiu 1937—38, 400 ; Albu Vasile 1937, 200 ; Focșa Elisabeta 1937, 200 ; Solomon Heilpern 1937—38, 400 ; Ion I. Popovici 1936—37, 400 ; Lidman Haimovici 1936, 200 ; V. Enăchescu 1938, 200 ; Vasile Macri 1936, 200 ; G. V. Knapp ab. 1937, 200 ; Chiricuță Eftimie 1936, 100 ; Ladislau Farcaș 1937 și 1938, 400 ; G. Vârgolici 1938, 160 ;

Ploești : Mișu Ionescu restanțe 200 ; Alexandru Gheorghiu 1938, 200 ; N. Gh. Mociornița 1938, 200 ; Ioan I. Dinu 1938, 200 ; Gh. Iosifescu 1935—36, 400 ; Heinrich Alterescu 1937, 200 ; Vasile Mărculescu 1938, 200 ; Ștefan Moțoi 1936, 200 ; Gabriel Papp 1938, 200 ; D-na Margareta Cristescu 1936—37, 400 ; Radu Stănculescu ½1938, 100 ; Ioan Gh. Lăzărescu 1935-36, 200 ; C. Zahariade 1937, 200 ; Societatea „Concordia" Reclame 6.000 ; George Duma 1937, 200 ; St. Pagina 1937-38, 400;

Silistra : Anton Gherghief 1937, 100 ;

Vatra Dornei : Silvia Grigorovici 1938, 100 ;

București :

I. R. Moscovici 1938, 160; Leonida Murea 1938, 100; Rudolf Maghiar 1938, 200; Moisescu Stelian 1938, 80; M. Marcus 1938, 100; A. Mirodeanu 1938, 200; Ion Moroianu 1938, 200; St. Minculescu 1938, 160; V. Mihail 1938, 200; Mihail Mathias

1938, 200; Miclescu Bănică 1938, 200; Ilie G. Molenski 1937, 160; Henri Mauson 1938, 200; Mauriciu Marcu 1938, 200; Gh. Marinescu 1938, 100; Ştefan Mezaroş 1937, 100; I. Michelsohn 1936, 200; Moscu Mizrache 1938, 200; Ştefan Manolescu 1938, 200; Gh. Marinescu 1938, 200; S. Mărculescu, 1938, 200; Cristache Mateescu 1938, 200.

C. I. Niculescu 1938, 200; Aurel L. Nicolau 1937, 200; I. Nedeianu 1938, 200; Gh. Gh. Nicolescu 1938, 200.

C-tin Oprescu 1936-37, 400; Olteanu Zaharia 1938, 200.

Th. Poteraşi 1938, 200; D. Paraschiv 1938, 200; Al. Pegulescu 1938, 200; A. Papier 1938, 200; Herman Pedvisocar 1938, 160; Ion N. Papae 1938, 200.

Rădulescu M. Ioan 1938, 100; Sofronie Roşca 1938, 200; Gh. Rădulescu 1938, 200; N. Boţica-Rădulescu 1938, 200; C-tin C. Rădulescu 1938, 200; Radu Al. Stoian 1938, 200.

Soc. Com. de Tramvaie 1938, 1000; H. Saltzman 1938, 100; C. Săndulescu 1938, 200; Pantelimon Săndulescu 1938, 160; D. Stănescu-Theodoru 1938, 200; Isac Segal 1938, 160; Sandu C. Ioan 1938, 200; Suliac Ilie 1938, 100; Al. C. Stoicescu 1938, 100; R. Stoenescu 1938, 200; Al. Sorescu 1937-38, 400; Chr. Sapian 1938, 200; Olimp Stelorian 1938, 200.

A. Tomasian 1938, 160; Teitel Benedict 1938, 160; Traian Trifulescu 1938, 200; Isidor Pavel Teitler 1937, 200; Al. Tomescu-Brăila 1938. 160; Moise L. Tangui 1938, 160; Prof. I. Butuc 1938, 200; Tuliu Barbu 1938, 200.

ORICE INSTITUTIE MODERNĂ

TREBUIE SĂ POSEDE

O maşină de scris superioară !
O maşină de adunat, rapidă !
O maşină de contabilizat, unică !
Deci alegerea Dv. trebuie să fie numai

«CONTINENTAL»

Produs al Uzinelor „WANDERER“
cari au o reputaţie mondială bine stabilită.
DEPOZIT GENERAL ŞI VÂNZARE EXCLUSIVĂ

„CARTEA ROMÂNEASCA“ S. A.

BUCUREŞTI I. — SPLAIUL REGELE CAROL I No. 3

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA
etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREȘTI Calea Victoriei, 15

„ARAGAZ“

Unanim recunoscut ca cel mai bun combustibil pentru GOSPODARIE ŞI INDUSTRIE

Oricare ar fi întrebuinţarea, fie numai aceia într'un rechaud simplu, fie în cel mai complicat proces termic industrial, „Aragaz“ dă cea mai deplină satisfacţie, realizând

ECONOMII DE MUNCĂ TIMP ŞI BANI

DEPOZITE IN TOATĂ ŢARA

LA BUCUREŞTI, DEMONSTRAŢIUNI LA :

„SANITAS“ S. A. R.

B-DUL BRATIANU No. 36

TELEFON 2.31.55

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

Benzină | Motorină | Cocs
Lampant | Păcură | Asfalt

Uleiuri minerale de prima calitate

PENTRU VÂNZARI LA EXPORT A SE ADRESA :

ASTRA ROMÂNĂ

SOCIETATE ANONIMA

BUCUREȘTI. — B-DUL CAROL, 10 — TELEFON 3.99-09

UZINELE DE FIER ȘI DOMENIILE DIN:

REȘIȚA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREȘTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REȘIȚANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerț, Grinzi I și U, Fier fasonat, Table groase și mijlocii, Șini și material mărunt pentru ecartament normal și îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucișări, Poduri și alte construcțiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane, Osii, Bandaje, Roți de oțel turnat, Perechi de roți complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ȘI ÎNGUST

Materiale turnate din oțel și fontă, Piese de foraj, Buloane, Șuruburi, Nituri, Etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalațiuni complecte de centrale electrice, industriale și comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcțiuni pentru aparate și unelte de sondaj, Armament și muniții, Pluguri și alte unelte agricole, Nicovale, Lopeți, Sape, Etc. Mortar și cărămizi refractare în calități superioare garantate, Mangal, Etc.

MINE, FABRICI ȘI DOMENII

La Reșița, Anina, Bocșa, Oravița, etc.

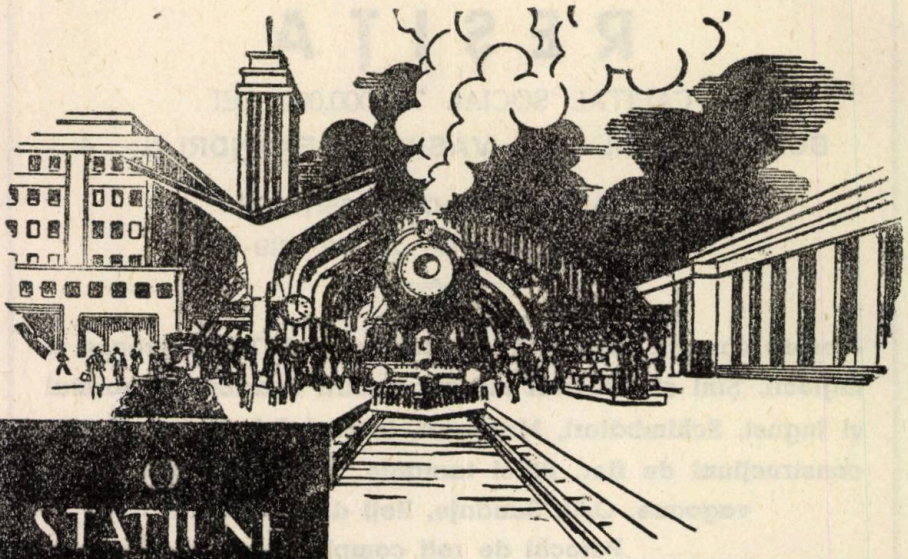

O STAȚIUNE MARE CU O SINGURĂ LINIE

Închipuiți-vă că o mare stațiune de cale ferată ar avea o singură linie pentru toate trenurile care vin și pleacă. Ce s'ar întâmpla oare cu orariul, cu confortul pasagerilor, cu veniturile căilor ferate? Lucrul acesta este tot atât de adevărat și de important pentru serviciul telefonic. Dacă aveți un trafic prea mare pentru o singură linie, afacerile Dv vor suferi. Clienții se vor enerva, găsind numărul Dv. veșnic ocupat. Veți pierde clienții tot atât de sigur ca și când ați sta cu magazinul închis.

INSTALAȚIUNI PENTRU TOATE UTILITĂȚILE

Societatea de Telefoane pune la dispoziția abonaților diferite tipuri de instalații, pentru utilizările cele mai complicate. Oricât de complexe ar fi necesitățile telefonice ale întreprinderii Dv., un specialist al Societății de Telefoane vă va fi pus imediat la dispoziție, pentru instalația necesară.

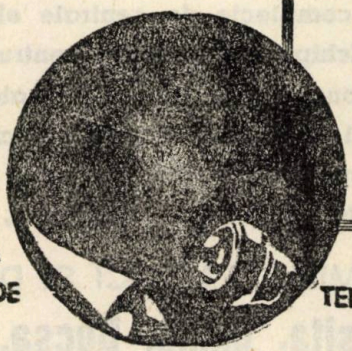

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

MAŞINI CU CARTELE PERFORATE

„HOLLERITH"

PENTRU

MECANIZARE şi RAŢIONALIZARE

ÎN

CONTABILITATE

ŞI

STATISTICA

..La întreprinderi industriale, Bancare, Societăţi de Asigurare, Administraţii Publice şi Comunale, etc.

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREŞTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

Adresa :

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ției Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

ANUL XXVII. — No. 7—8 Iulie-August 1938

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

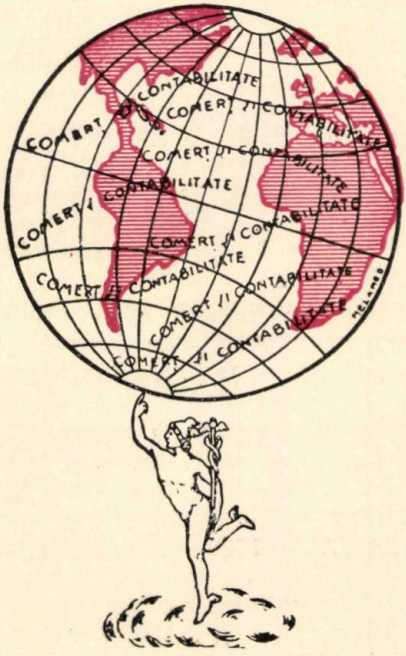

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
Boltuş Lucian, Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţi
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

† M. S. REGINA MARIA

DOLIUL REGAL — DOLIUL ȚĂRII

M. S. REGINA MARIA A TRECUT LA NEMURIRE

Douăzeci milioane de Români, uniți într'un singur mănunchi prin bravura Regelui Înțelept și Loial Ferdinand I și a Demnei Lui Soții Regina Maria, a Cărei stăruitoare credință în destinele poporului român nu s'a desmințit nici-o clipă, atâția inși au trecut la 18 Iulie printr'o înfrigurată și groaznică zi de îngrijorare, adresând Celui de Sus rugi fierbinți pentru salvarea Scumpei Ființe, Regina Maria, din ghiarele morții.

Cu toată rezistența Sa cunoscută, nefiind nici-o altă dată bolnavă, Aceia Care a păsit fără teamă aproape singură în 1913 printre holericii din Bulgaria ; iar în marele război, pe front și în spatele lui, a bravat în toate spitalele urgia bolilor molipsitoare, acum a rămas învinsă ! „Firea" și-a luat drepturile ei.

La ora 17.38, în acea zi Majestatea Sa Și-a dat obștescul sfârșit.

Plânge tăcută și mult îndurerată toată populația de prin plaiuri, dealuri și câmpii, plâng copii și bătrânii, căci nu era colț de țară unde să nu fie cunoscută și adorată.

Depe patul de operație dintr'un sanatoriu, cu emoție am tresăltat de durere și eu, care urmăream comunicatele oficiale cu înfrigurare. Am tresăltat odată cu durerea poporului întreg, cu atât mai mult cu cât

am slujit peste 40 ani direct pe Marea și Nobila Regină, Căreia am fost prezintat în calitate de contabil al Casei Regale, încă dela sosirea Sa în Țară.

Nu uit măreția, gândirile alese Inalte și protectoare ale Sale, nici vorbele înțelepte și bunătatea sufletească cu care întâmpina pe om, din orice clasă socială era el. Ascultând-O sau privind-O numai, Regina Maria inspira tuturor un sentiment de adânc devotament, ce nu putea avea sfârșit.

Nu uit curajul cu care întâmpina toate durerile și greutățile vieții ce zilnic I se iveau în cale despre care atât de mult a scris.

Nu uit sutele de Instituții și Opere de binefacere ce a creiat sau a protejat, dându-le ajutoare și îndrumări. Ce vor deveni toate acestea acum ? De bună seamă că oficialitatea, mai totdeauna searbădă și rece în asemenea materie, le va etatiza fără posibilitate de îndrumare și de desvoltare.

Nu uit sutele de slujitori mari și mici, cari O dumnezeiau și pentru care avea întotdeauna o vorbă dulce, mângâetoare, o încurajare sau un dar ! Toți, toți au pierdut pe Aceia Ce nu va mai reveni. Cum se vor mângâia aceștia oare !...

Nu uit durerea cu care a îndurat pierderea Celei mai tinere odrasle a Sa și grijile avute de toți Ceilalți, când erau mici, acoperindu-I cu rara înțeleapta și neprețuita Sa duioșie și bunătate.

Nu uit, căci le-am urmărit, scrierile Sale,

neperitoare, pline de adevăruri pentru cei maturi sau închipuiri fermecătoare pentru toți copii ce așa de mult adora și proteja.

Dar mai presus de toate, nu uit cuvintele duioase până la lacrimi, de despărțire din locurile unde Și-a petrecut copilăria când a plecat spre noua Țară aleasă, peste care avea să-Și arunce vraja Sa fermecătoare și Valul binefacerilor, scrise la sfârșitul primului volum din Memoriile Sale „Mamă", „Mamă". !

Și doar pleca în lume, din care acum a eșit atât de timpuriu, lăsând încă multe opere în curs de desăvârșire !

Inalții Copii Regali au rostit cu durere la 18 Iulie, ultimele cuvinte de „Mamă". De aci încolo tot firul invizibil ce legà trecutul de prezent trec direct asupra Urmașilor a Căror durere nu poate găsi decât o slabă mângâiere în dragostea desăvârșită a Poporului român.

O mamă nu se mai regăsește !

A trecut la nemurire o sfântă nobilă și bună Regină.

Nici cei de azi, nici Istoria Țării Românești, nici aceia a Neamurilor străvechi din care Se trăgea cu atâta mândrie, nu O vor uita.

N. BUTCULESCU
Decan

ANUL XXVII. — No. 7—8 IULIE-AUGUST 1938

CUPRINSUL :

N. Butculescu: Doliul Regal — Doliul Ţării 370
Drăgănescu-Brateş: Bilanţul tip 373
Dr. V. M. Ioachim: Contabilitatea şi acţiunea pt. eft. traiului . 375
Al. Tănăsescu: Jocul conturilor 378
Graţian Mărcuş: Un necunoscut popularizator al contabilităţii: Gavril Trifu 384
M. Niedermayer: Contabilitatea prin reportare şi contabilitatea mecanică 388
Gh. Vasilescu: Doctrina planurilor economice şi a economiei dirijate 394
M. D. Wechsler: Amortizmentul o rezervă? Amortizmentul element de calcul al rentabilităţii? . . . 398
Constantin Igrişan: Reglementarea creerii debitelor constatate. 404
Eugen Sibianu: Originea composesoratelor (urmare) . . 408
Aureliu Marinescu: Solemnitatea desvelirii plăcii comemorative a colegilor morţi în războiul pentru întregirea neamului 417

Bilanţul tip

In materie de contabilitate bilanţul este un tablou rezumativ din care se poate vedea situaţia unei întreprinderi sau a unui patrimoniu la un moment dat şi rezultatele obţinute pe o perioadă determinată.

Cuvântul bilanţ a intrat în vorbirea curentă şi în literatură, cam cu acelaş înţeles de rezumat al unei activităţi şi al rezultatelor obţinute : bilanţ politic, bilanţ social, etc.

Bilanţul contabil sperie pe mulţi prin diversitatea cifrelor ce cuprinde. Totuşi, dacă aceste cifre sunt aşezate în mod logic cu denumiri pe înţelesul tuturor, ele se pot înţelege foarte lesne.

Pentru întreprinderile bancare, prin legea pentru organizarea şi reglementarea comerţului de bancă din 8 Mai 1934 s'a impus un formular tip de bilanţ, care deşi cu oarecari lacune a însemnat un pas înainte în raţionalizarea socotelilor acestui fel de întreprinderi.

Din iniţiativa d-lui Mitiţă Constantinescu, Ministrul Economiei Naţionale, s'a format o comisiune care să studieze formularea unei scheme de bilanţ tip pentru întreprinderile comerciale şi industriale. In această comisiune, însă, nu a fost numit nici un reprezentant al Consiliului Superior al Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili din România, care este organul central de coordonare şi îndrumare a intereselor contabile pe întreg

cuprinsul ţării. Şi doar în numeroasele congrese ţinute de Corpul Contabililor dela 1923 încoace s'a discutat mult această chestiune.

Consiliul superior a făcut un demers în acest sens. Sperăm că d-l ministru al Economiei Naţionale va soluţiona favorabil acest demers.

Intr'un bilanţ, după expresiunea d-lui prof. Victor Slăvescu, nu trebue să dăm prea multe amănunte, căci viaţa economică fluctuează ca valurile mării într'o continuă agitaţie. Bilanţul trebue să redea nivelul mării şi nici decum toată frământarea valurilor.

Pe lângă o înţelegere lesnicioasă, bilanţul tip mai prezintă şi marele avantaj din punct de vedere statistic că, bilanţurile având o nomenclatură şi aşezare uniformă se pot concentra uşor într'un bilanţ general pe întreaga ţară, care să arate situaţia economică a comerţului, industriei, etc.

Sperăm că toate acestea vor fi luate în seamă de onorata comisiune instituită dintr'un înalt spirit de înţelegere a nevoilor timpului.

DRĂGĂNESCU-BRATEŞ
Doctor în Ştiinţele Economice
şi Expert Contabil

Telegrama Corpului Absolvenţilor Şcolilor Superioare de Comerţ cu ocazia marelui doliu al ţării :

M. S. REGELUI CAROL AL II-lea

Corpul Absolvenţilor Şcolilor Comerciale Superioare din ţară, adânc îndurerat de pierderea Ilustrei Regine a poporului român, exprimă Majestăţii Voastre cele mai devotate sentimente, asigurându-Vă că sunt strâns uniţi în jurul Tronului în marea durere ce covârşeşte pe Majestatea Voastră.

Contabilitatea şi acţiunea pentru eftenirea traiului

Acţiunea pentru eftenirea traiului se duce cu multă energie de Ministerul de Interne, care a luat unele măsuri, ce încep să-şi producă efectul.

Rămâne desigur deschisă problema dacă prin mijlocul preţurilor maximale sau al limitării de beneficiu pe cale administrativă se ajunge la soluţiuni cu efect de durată — sau calea măsurilor economice, care să sporească producţia şi să favorizeze concurenţa, duce mai sigur la rezultatele dorite.

Nu ne îndoim că toată lumea este de acord că limitarea preţurilor şi a beneficiilor la articole lăsate liberei concurenţe nu poate fi decât o măsură provizorie, adecvată unor împrejurări speciale şi că tot acţiunea economică rămâne cea mai indicată pentru a pune în condiţiuni cât mai favorabile cât mai multe bunuri la dispoziţia consumatorilor.

Căci să ne înţelegem: eftenirea traiului nu însemnează numai decât reducerea nominală a preţurilor, ci stabilirea unui raport mai echitabil între aceste preţuri şi venitul mijlociu al naţiunei.

Dar scopul acestui articol nu este de a analiza problema eftenirei traiului, ci de a examina o latură puţin luată în consideraţie în discuţiunile ce se duc cu privire la această problemă. O parte din presă şi din organele administrative acuză anumite categorii de comercianţi şi industriaşi — uneori pe toţi laolaltă — că speculează excesiv publicul, că realizează beneficii enorme, că în rezumat sunt spoliatorii nevoilor publicului.

Pe dealtă parte însă, industriaşii şi comercianţii susţin cu aceeaşi tărie că — impovăraţi de dări şi de alte cheltueli — abia îşi ţin existenţă, că unii dau din capitalul adunat în vremuri bune, că sunt atâţia cari ajung la faliment, pentru că uneori nu scot nici cheltuelile. După cum vedem, două teze cu totul opuse. Cum se susţin ambele teze?

Uneori prin simple afirmaţiuni, nedovedite cu nimic, alteori prin anume cercetări şi calcule făcute empiric şi la întâmplare.

Se spune de ex: Azi s'au vândut caisele 4 lei kgr. în piaţa mare şi a ajuns la cutare magazin depe calea Victoriei 12 lei kgr. deci acest magazin câştigă 200 %.

Un kilogram de schweitzer costă 100 lei, vândut la un restaurant mai mare în porții revine la 225 lei, deci 125 % beneficiu.

Desigur că astfel prezentate cifrele produc impresie.

Cei vizați însă răspund că în primul caz este vorba nu de fructe amestecate la cutie, ci de fructe alese, că regia unui local curat și bine întreținut cu un personal de serviciu stilat reprezintă un coeficient important, care urcă prețurile de cost simțitor.

Astfel un restaurant din centrul Capitalei a prezentat unele socoteli, din care reese că regia reprezintă 100 %, întrucât numai muzica costă circa 1, $^1/_2$ milion pe an.

Dar nici cei ce susțin specula excesivă, nici negustorii, care susțin că nu poate fi vorba de beneficii excesive, nu se bazează pe date concrete, pe fapte și documente care într'o organizație economică modernă, ar trebui să fie urmărite și înregistrate prin contabilitate.

Nu este suficient a spune că ai regie 100 %, dacă din registre nu reese această cifră sau dacă nici nu ții registre. Nu mai vorbim de stabilirea prețului de cost prin registre, care se face atât de rar la noi, dar cel puțin cheltuelele pe categorii, cifra de afaceri, beneficiul brut și beneficiul net pe o anumită perioadă de timp ar trebui să se găsească în contabilitatea fiecărui comerciant.

In loc ca acesta să fie îndemnul și sfatul din toate părțile, din contră noi am făcut și facem tot ce putem pentru ca să înlăturăm contabilitatea sub pretextul că sau este o povară sau nu este sinceră.

Ideea greșită că impunerea prin clasificare scutește pe comercianții de ținerea registrelor a avut de rezultat că aproape jumătate din comercianți nu mai ține registre, decât în mod cu totul sumar.

In zadar noile instrucțiuni ale Ministerului de Finanțe la Legea Contribuțiunilor directe publicate în Monitorul Oficial Nr. 157 din 12/VII căzând într'o altă extremă — după scutirile acordate până acum — pretinde că toți comercianții să țină registre cu operațiunile trecute zi cu zi și cu cel mult trei zile întârziere, căci la aceasta se răspunde cu un alt ordin al Ministerului, care, contra unei taxe anuale de două sute lei scutește de obligația ținerii la curent a registrelor pe mici comercianți (? !) până la 150.000 lei pe venit, — venit suficient ca să aibă o contabilitate regulată.

Aceste măsuri contradictorii întreține o atmosferă de neîncredere

în contabilitate, de inutilitate a acestor elementare norme de bună gospodărie și când vin momente ca acestea de acuzare de specula, ori de acuzare de risipă în caz de concordat sau faliment etc. comerciantul constată că-i lipsește iustrumentul cel mai prețios și mai precis pentru a dovedi realitatea.

Iată de ce, cerem să se revină la aplicarea vechilor dispoziții de acum aproape un secol din codul de comerț muntean din 1840 care la art. 7 spunea:

„Ori ce neguțător este dator a avea un catastiv jurnal, în care să se arate *pe fiecare zi*, ce are să ia și ce are să dea, lucrările negoțului său, tocmelile sau cele neguțătorești, subscrierile sau giranți de polițe și de obște tot ce primește și plătește cu orice fel de numire și în care să se mai arate, pe toată luna, sumele întrebuințate la cheltuelele casei sale; însă acest catastiv jurnal va fi deosebit de celelalte catastive ce se obișnuește la negoț, dar nu sunt neapărat trebuincioase.

„Este dator a păstra, după orânduiala datei, scrisorile ce primește și a înscrie într'un catastiv pe cele ce trimite; iar neguțătorii care nu vor specula cu polițe sau nu vor avea o mare intindere de negoț, neînlesnidu-se a ține catastive cu doppia scriptură, vor fi datori a avea un catastiv curat, șnuruit și cu șanul judecătoriei, în care vor trece, pe toată ziua toate dările și primirile lor sub orice fel de numire".

Acum o sută de ani se cerea ca un neguțător să treacă pe fiecare zi tot ce primește și tot ce dă și acum se cere să fie scutiți anume negustori de asemenea treceri, pe motiv că unii n'ar ști carte sau n'ar avea timp.

Dacă acum o sută de ani s'a considerat că este o necesitate contabilitatea, azi se mai poate vorbi de neținerea de socoteli la un comerciant?

Desigur că nu și negustorii își fac un prost serviciu atunci când stăruie să fie scutiți de ținerea registrelor.

Din contră, cu o contabilitate regulată cuprinzând toate primirile și dările — cum spune condica din 1840 — pot face oricând dovadă că ei exercită profesiunea lor în cadrul legilor și al omeniei.

Dr. V. M. IOACHIM

COLEGI, Citiți și răspândiți
„Revista Generală de Comerț și Contabilitate"

Jocul conturilor

In lucrarea mea „Contabilitatea în Partidă Dublă prin Imagini", în ediția II-a, pe lângă că încep materia prin arătarea patrimoniului în poze, în care se face o explicație a diferitelor părți alcătuitoare ale patrimoniului, **tind să desluşesc o nouă clasificare a conturilor,** având în vedere că urmează încă 22 de conturi în imagini, cu arătarea tuturor operațiilor posibile în imagini și în explicații cum se întocmește de obiceiu un articol în scriptele noastre.

Pentru aceasta am revăzut *lucrarea Prof. Gomberg din Elveția,* care a studiat clasificarea conturilor încă dela apariția Contabilității în partidă dublă.

Astfel avem teoriile embrionare care divizà conturile partidei duble în două grupe: conturi de persoane (vivi) și conturi de lucruri (morti), care a dăinuit dela 1300 până la 1600. — Apoi în secolul al XVIII-lea apare scoala franceză, cu cele 5 categorii de conturi care deși au fost greșit clasificate la început, mai târziu au rămas sub clasificarea cunoscută de astăzi, spunându-se că au alcătuit Școala cinquntiștilor, (a celor cu 5 conturi).

Aproape concomitent în Austria și în Lombardia, autorii au făcut școala cu acelaș nume, care a avut în vedere mai mult interesul statului, introducând conturile auxiliare clasificând totuși conturile generale tot în 5 serii.

Ultimele teorii s'au mărginit a păstra aceeaș divizare, însă unii priveau din punct de vedere personalistic, și alții din punct de vedere materialistic.

In zilele noastre, clasificarea conturilor s'a menținut, dar s'a distrus mai mult dinamica și statica lor.

Nu dorința de a fi original pe cât unele conflicte științifice de debitare și de creditare a conturilor, m'au făcut să le apropii și să fixez 10 categorii după funcțiunea de debitare și creditare, privită în tot complexul de împerechere de conturi.

In lucrarea mea din ediția II-a n'am făcut uz și n'am afișat-o **fiindcă vreau ca să fie discutată în chip obiectiv,** de oamenii științei contabile, care s'au lovit ca și mine de aceleași dificultăți și numai după ce va dobândi aprobarea, să mi le însușesc cu toată convingerea.

Rămânem bine înțeleși că nu mă depărtez și recunosc ca bună categoriile mari de :

I. Conturi de fond : II. Conturi de valori ; III. Conturi de persoane ; IV. Conturi de rezultate : V. Conturi de ordine.

1. *Conturile de fond* rămân sub aceeaș denumire și cu aceiași însemnătate și în clasificarea mea.

2. *Conturile de valori materiale* au mai existat sub această denumire și la autorii italieni și la autorii români și o găsesc foarte nimerită că specifică despre ce fel de valori este vorba, adică cele pipăibile, cum am avea banii din cassă, marfa, terenul, clădirea, etc.

3. *Conturile provizorii,* care sunt câteodată, tot valori însă, arată locul sau situația în care se găsește valoarea și care se înțelege că are o viață limitată, cum am avea contul Mărfuri în expediție, cum am avea Mărfuri în silozuri, etc.

4. *Conturile de rezultate* nu mă gândesc să le clintesc din o[illegible] și le primesc cu aceeaș funcțiune, care au avut-o încă din anul 1600 depe vremea autorului poet Moschetti, care s'a ocupat în mod special de contul Profit și Perdere.

5. *Conturi de valori juridice individuale.* Iată o categorie care are de scop să curme conflictul științific care există între diferiți autori de contabilitate. Este vorba de contul Efecte de primit, Efecte de plată, Efecte negociate, Efecte scontate, în care fără îndoială că regula generală ar fi că se îndatorează de obiceiu o singură persoană. De aici denumirea cea de conturi juridice individuale, întrucât ele înfățișează un legământ cu aspect activ sau pasiv.

Autorii de contabilitate împart conturile active cum ar fi Efecte de primit, Efecte scontate în conturi de valori și conturile efecte de plată, efecte negociate, în conturi de persoane. Eu nu contest faptul că și într'unele și altele se exteriorizează un angajament activ san pasiv și ceva mai mult cu surpriza pentru cele active că de unde avem o valoare la început, dacă nu e în stare să plătească subscriitorul, o să ne trezim cu un legământ de persoană, fiindcă ne interesează în ultimă instanță, subscriitorul. Tot cam așa se întâmplă pentru noi, când privim legământul nostru față de creditorii noștri sub formă cambială, fiindcă noi ne impunem din capul locului obligația de a plăti. Dar dacă au atâta asemănare în angajament în structura lor, atunci de ce aceeaș substanță s'o împărțim în două categorii de conturi : Conturi de

Valori și Conturi de Persoane? Nu este mai simplu fiindcă și unele și altele se debitează cu valoarea nominală intrată și se creditează cu valoarea nominală eșită, să le spunem că formează aceeaș clasă de conturi juridice individuale?!

6. *Conturi de Valori juridice colective.* — Iată o ncuă clasificare înăuntru contului de valori și unde putem introduce fără nici o grije Contul Acțiuni, Contul Obligațiuni, Contul Efecte publice, Contul Trate și Remize, Conturi Curente în monedă streină, Monede streine, Efecte de plată în monede streine, Cecuri streine, Efecte publice în monede streine, etc., pe motivul că atât la emisiunea unor asemenea titluri, ia parte sumedenie de oameni, cât și la plasarea, și e natural ca să avem pentru *emisiune o valoare nominală*, adică aceea scrisă pe efect, și *pentru transacție o valoare reală*, adică aceaea cu care se vinde și se cumpără și care e în funcție de toate capetele ale acelora prin mâinile cărora trece. Iată deci explicată funcțiunea conturilor du duble valori. care e drept că erau împrăștiate în alte diferite categorii cum ar fi Monedele streine în categoria conturilor de valori, iar Conturilor curente externe în categoria conturilor de persoane.- Este, mi se pare, operația inversă, dela clasificația de sus, pe care eu o explic, în sensul că și atunci când e monedă streină, ea reprezintă voința colectivă a poporului respectiv, pe care se grefează și celelalte conturi, cecuri streine, etc.

7. *Conturi de Valori ideale,* sunt cele care înfățișează un drept pe baza structurii societății actuale, cum l'am avea în brevetul de invenție în patentă, uzufructul imobilului, etc. care dovedește din capul locului înregistrarea cu o sumă determinată și apoi amortizarea treptată pe perioada de durata sa, spre deosebire de conturile de valori provizorii, cari au o durată mai scurtă de un an sau doi. Ceeace m'a facut să le dau o clasificare, este faptul că au ființă prin convenția societății de a respecta unele drepturi pe o perioadă de timp mai lungă.

8. *Conturi de ordine,* cu funcțiunea lor juridică sau economică.

9. *Conturi Personale,* rămân cu funcțiunea lor cunoscută. fotografiind în definitiv tot valorile primite sau date, fără a le răsplăti unei persoane pe un timp determinat.

10. *Conturi de Concentrare,* cum ar fi Bilanțul și Profit și Perdere, denumire dată după funcțiunea de strângere pentru unele la cele de valori, în contul Bilanț și cele de rezultate la contul de Profit și Perdere. Aici ne rezervăm dreptul de a discuta puțin

cum poate să devină un cont de Rezultate cont de valori, fiindcă viceversa este recunoscută când întrebuințăm bunăoară metoda prețului de vânzare, cuprinzând în el și rezultatul, care trece la profit-perdere și valoarea dela inventar în bilanț.

Această discuție are ca rost să desluşească și întrebuințarea din practica recentă sub denumirea de Conturi Tranzitorii, pentru unele conturi de rezultate cu funcțiune de conturi de valori. Mi-a sugerat acest fapt comunicarea D-lui Prof. Schiess, dela Universitatea din Lausanne, care a îndreptat o filipică contabilă împotriva denumirei de tranzitorii față de functiunea acestor conturi. D-sa spune tranzitoriu vine dela cuvântul latinesc „tranzire" care ar însemna a merge de partea cealaltă, a se muta și observația că aceste conturi fie ele ca exemplu, Salarii de plată, Chiria anticipată, nu merg dela activ la pasiv deși privesc două exerciții și atunci îmi împacă și posibilitatea mea de a face împerecheri a fiecărui cont de rezultate cu contul Bilanț, transformându-l într'un cont de valori provizorii, fiindcă așa este funcțiunea lui și putând fi plasat și la pasivul bilanțului.

Cred că îmlădierea aceasta a conturilor în vederea împerecherii trebue să fie posibilă, fiindcă altfel ar trebui să stabilim o sumedenie de reguli, care n'ar avea nici aplicație din cauză că sub formă de report, sub formă de virament, sub formă de troc, sub formă de articol de evaziune fiscală, poate îmbrăca orice explicație. O asemenea transformare, fără reguli fixe, nu ne-ar da aspectul de știință pozitivă sau aproape pozitivă, așa cum îl are contabilitatea.

In adevăr, din însăși studiul acesta al bietelor cartoane cu conturi, se desprinde trei mari adevăruri, care ne înfățișează contabilitatea:

I. **Materia este obiectul de înregistrare al contabilității**, chiar când ea este încredințată unei persoane fără contravaloare, apare atunci substanța, sub formă de drepturi sau obligațiuni ale persoanelor. **Aceasta învedereaza conținutul și exteriorizarea conținutului conturilor prin imagine.**

II. **Debitarea și creditarea nu este altceva decât poziția materiei.** Dacă este așezată în dreapta însemnează credit și ne arată un punct de pornire, iar dacă este așezată în stânga însemnează debit și ne arată punctul de sosire. Ar fi ceeace spunea prof. Gomberg, cauza și efectul redate de contabilitate, vorbind în speță de articolul simplu.

III. Intensitatea în care se produce faptul economic arătată prin debit și credit, se cifrează cu o *gamă infinită de* **mărime exprimată prin cifre debitoare sau creditoare** singurele fapte infinite, întrucât substanța este mărginită, așezarea ei este iarăși mărginită, însă intensitatea schimbării rămâne infinită și iată de ce în lucrarea noastră n'am pus cifre la articole.

Mai multă pozitivitate decât în știința contabilității nu găsesc în alte științe sociale, care nu întrebuințează nici măcar cifrele, nici determinarea poziției, nici clasificarea substanței cu atâta precizie ca în contabilitate.

O altă latură cu aplicații practice din studiul contabilității prin imagini, nu este de natură de a măguli prea mult pe colegii noștri, din punct de vedere al organizației contabile, fiindcă, atunci când a trebuit să explic, bunăoară, debitarea unui cont, care are loc prin creditarea celorlalte toate, am văzut că are la bază un document sprijinitor, iar creditarea la fiecare alt cont trabuia să pun alt document justificativ.

In practică, luând de exemplu o cumpărare de mărfuri, se face numai un singur document, privind titlul articolului:

Mărfuri la **Cassă**
Factura furnizorului Chitanța noastră

Dacă numai factura furnizorului, fiindcă certificarea de achitare se scrie pe aceeaș factură prin cuvântul „achitat", pe care îl pune Furnizorul, care și-a primit banii.

Oare faptul că am spus că sunt limitate conturile într'o întreprindere și ceva mai mult chiar operațiile zilnice sunt tipice și dacă fiecare fel de operație, deci fiecare fel de articol ar avea două documente justificative, unul pentru contul debitor, altul pentru contul creditor, și dacă contabilul ar păstra cu sfințenie această regulă, **mai are el oare nevoe de contabilitate?** Nu este de ajuns teancul de facturi al furnizorilor care ar înfățișa debitul contului Mărfuri și nu s'ar mulțumi cu chitanțierul legat al Cassierului, cu cotor à souche, care ar înfățișa creditul contului Cassa?

Desigur că deocamdată este numai o părere teoretică, care își are explicația în mecanizările americane cu mașini uriașe și care nu fac totuși decât un Jurnal și o Carte Mare, foarte tipică cu două feluri de articole:

Conturi Curente la **Cassă** și
Cassa la **Conturi Curente,**

unde mai repede avem o raționalizare a documentelor de bază decât a articolelor de contabilitate.

Noi credem că se poate da o nouă formă a acestei mecanizări prin raționalizarea documentelor și prin recurgerea la articole sintetice și la întocmirea tablourilor cu mașini eftine de adunat, obținând același randament de muncă și cu o cheltuială minimă. Putem chiar susține tot în interesul contabilității care nu va scădea prestigiul profesional, ci îl va libera de munca migăloasă și repetată neîncetat a articolelor, că e mai bine în unele contabilități, **să se tipărească articolele tipice** și să se lase libere numai spațiile cifrelor, care să se completeze apoi cu mâna. Cartea Mare este posibilă cum am arătat altădată, prin simboale și cu mașini de adunat, descătușind pe contabil de asvârlirea a fiecărei cifre din Jurnal pe partizi, care îi limitează puterea de judecată, întrucât devine un automat al cifrelor trecute totdeauna într'o căsuță sau în alta și apoi adunate cu îngrijire din când în când, în Balanța de verificare.

Aștept cu nerăbdare contribuțiile obiective ale colegilor mei, așa cum am făcut-o când am susținut pentru prima dată mecanizarea contabilității în țara românească. Totdeauna din discuție și anume din cele științifice, trebue să iasă lumină. Aceasta interesează activitatea noastră și activitatea economiei naționale, când ne gândim la întreprinderea uriașe a comunei, județului și statului, care nu vor fi fericite în gospodăria lor până nu se vor apropia cât mai mult de principiile contabilității comerciale și pe aceasta n'o vom simplifica-o!

AL. TĂNĂSESCU
Profesor

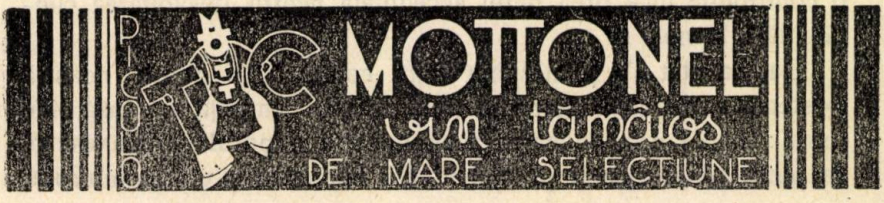

Un necunoscut popularizator al contabilității: Gavril Trifu

Știința contabilttății la români are o istorie prea scurtă pentruca să nu ne dăm silința a releva toate urmele pe care această disciplină le-a imprimat în trecutul românesc. Deosebit de importantă devine însă aeeastă cercetare atunci, când privește viața de dinainte de unire a Transilvaniei, fapta de ordin economic primindu-și o îndreptățită aureolă națională.

Totuși nu va fi nici o exagerare, dacă vom mai constata că într'un anumit compartiment al științei contabilității nu s'a progresat de atunci încoace decât foarte puțin. Și mai ales nu s'au prea ivit autori, cari să aibă curajul, talentul și îndemnarea de a întreprinde, cu metode fericite, popularizarea contabilității în mediul rural.

Problema aceasta a atacat-o profesorul *Gavril Trifu*, din Sălajul dela marginea etnicului românesc dinspre apus, iar omul și opera, oricât de modestă ar fi ea, ilustrează o epocă și cinstește un centru de românism conștient și infocat la granița de Nord-West.

Ca să putem aprecia mediul și timpul în care a apărut lucrarea de contabilitate a lui *Gavril Trifu*, să recapitulăm situația științei contabilității la românii din Ardeal, cu trei decenii în urmă.

Viața bancară românească la sfârșitul veacului trecut s'a desvoltat uimitor. După înființarea băncii „Albina" și reușita ei în afaceri, românii ardeleni au văzut în bănci mijlocul de emancipare pe teren economic. S'au înființat apoi institute bancare în toate centrele românești din Transilvania. Personalul necesar cu studii comerciale și deprinderi contabile a fost crescut de Școala superioară de comerț românească din Brașov, singura de acest gen în Ardealul de altă dată, bine organizată și cu profesori aleși dintre cari *I. C. Panțu*, cu lucrările sale de contabilitate a adus o contribuție încă prea puțin accentuată pentru desvoltarea contabilității la noi.

Dar, la atât s'a și mărginit viața contabilă în firava noastră existență comercială de acum trei decenii. Tendința era însă bine fixată: numai prin educarea economică a poporului românesc se va putea răsbi spre supremul ideal: libertatea și unirea tuturora.

In aceste împrejurări un profesor de matematici din Sălaj, care — deşi a studiat şi a profesat la şcoli străine — în întreaga sa viaţă a muncit cu tenacitate pentru însufleţirea elementelor româneşti, a făcut o încercare îndrăsneaţă. Avea el de gând să deprindă poporul român dela sate cu ştiinţa contabilităţii, desigur a unei contabilităţi simple, însă care să-i dea cunoştinţele elementare şi mai ales judecata contabilă, a averii şi datoriilor, a veniturilor şi cheltuelilor, a câştigului sau pierderii, a progresului sau regresului.

Astfel a apărut în anul 1909, la Institutul Tipografic şi de editură „Victoria" din Simleul Silvaniei (o intreprindere românească a învăţătorului Ioan P. Lazar, un reputat gazetar şi şef contabil al unei bănci româneşti), lucrarea întitulată: **Contabilitate simplă** *scrisă pentru şcóla poporală, şcóla de repetiţiune şi popor, de* **Gavril Trifu,** *prof ord. prep. în retragere. Preţul 50 bani".* Cartea are 54 pagini mari şi fiecare exemplar era compactat ca să fie mai trainic atât în mână elevilor dela şcoalele primare confesionale româneşti, cât şi pentru cei dela cursurile complimentare şi mai ales în mâna grea a ţăranului român, puţin obişnuit a mânui cartea, dar doritor să afle lumini pentru a-şi rostui viaţa pe căi mai bune. Căci pe seama acestora *„cari vreau să înveţe acest lucru de mare folos singur sau cu ajutoriul altora"* a tipărit profesorul Gavril Trifu, în 2.000 exemplare lucrarea sa de popularizarea a contabilităţii, a *„calcului"*, după cum ne mărturiseşte în „Prevorbire" cu argumente azi mai actuale ca oricând.

„De învăţat trebue să-l înveţe cât de grabă toţi, dela **„opincă până la vlădică"**, *căci în zilele noastre nu mai merge nici într'o economică, fiă acea mare sau mlcă, proastă sau domnească, plugărie, măestrie, neguţătorie sau deregătorie, să trăeşci fără* **calcul**, *adecă* (numai) *cu mâna din buzunariu în gură".*

Iar apoi continuă: *„Dacă vom şti cât ni este venitul la an şi cât înaintăm sau dăm îndărăt cu averea noastră, urmează să învăţăm a nu cheltui tot venitul nostru, ci a pune ceva şi de-o latură — bani albi pe zile negre, — apoi a cerca mijloace şi căi de cinste prin cari să ni mărim venitul şi averea noastră".*

Urmăriţi fraza concisă şi logica simplă, dar convingătoare.

„A cruţa mult-puţin poate tot omul dacă vrea tare; a-şi mări venitul şi averea numai aceluia (îi este dat), *care învaţă dela alţi oameni şi din cărţi bune folositoare".*

„Ce n'a învăţat Ionel, arareori o şti Ioan. De mic trebue să

se dedeie (obișnuiască) *omul la ord și regulă în toate lucrurile, dar mai ales în trebi de ale economiei. Drept aceea, învățarea calculării în școalele elementare trebue să se fineasca cu cunoștințele elementare ale contării* (contabilității) *simple. Aceste trebue lărgite și întărite în școala de repetiție* (curs complimentar) *prin lucrarea de multe exemple, ca tânărul eșit din școală să le ducă cu sine în viața practică. Totodată trebue a da ajutoriu și acelor indivizi de etate matură cari ar vrea să învețe acum, în etate înaintată, a-și duce* **carte în regulă** *despre stările economiei lor*".

Principiile de mai sus ar putea să fie reproduse oricând în expunerea de motive a programei analitice a învățământului primar.

* * *

Ceace se remarcă dela început în acestă lucrare, scrisă cu toată competența unui om, care la Budapesta, pe lângă facultate făcuse din proprie inițiativă un curs oficial de contabilitate, iar după ieșirea sa la pensie a lucrat efectiv la bănci românești (Seini, Șimleul-Silvaniei), este grija deosebită de a fi simplu, la înțelesul celor cărora se adresa — talent destul de rar, — de a fi cât se poate de intuitic și de a găsi termeni tehnici românești, potriviți firii limbei noastre. Evident, mai ales încercarea din urmă ne va părea azi bizară, pentrucă astăzi ne-a intrat în sânge terminologia străină. Inventarului îi spunea. „*Aflarea*", — Straţa: „*Prima însemnare*", — Jurnalul Cassei: „*Ziuarul Cassei*", Debitori și Creditori: „*Cartea Credinței*", Debit: „*Dătoria*", Credit: „*Pretinde*", Imobile: „*Nemișcătoare*", Valori măbiliare: „*Mișcătoare*", Sold: „*Intregire*", Rubrică: „*Răvașiu*" etc. Oricum însă trebue să recunoaștem scopul salutar urmărit, acela de a nu înstrăina dela început de contabilitate pe omul sau copilul dela țară printr'o terminologie grea de asimilat.

Lucrarea cuprinde monografia complectă a unei gospodării țărănești pe un an. Iar în cursul exemplelor practice desvoltate dă la fiecare capitol explicațiunile necesare, pe cât se poate de concis și la înțeles. *Capitolul I.* „*Inventariu*" este urmat de *Cap. II.* „*Prima însemnare*". Apoi urmează în *Cap. III.* „*Ziarul Casei*", *Cap. IV.* „*Cartea de Credință*", *Cap. V.* „*Scontul*". (Evidența produselor și altor bunuri), *Cap. VI.* „*Evidența* (scontul) *cambielor*", *Cap. VII.* „*Incheierea*", *Cap. VIII.* „*Deschiderea*". La urmă face un „*Resumat*" pentru recapitularea celor învățate spunând că „*multe poate omul dacă vréa, numai trebue să și vréa, ce póate*",

apoi că pentru învăţarea contabilităţii se cere şi exerciţiu, adecă *„deprindere cât de multă, pentrucă deprinderea îl face pe om măestru“*.

* * *

Cine a fost Gavril Trifu? S'a născut în anul 1845 în comuna Săcălaşeni, din Chioar (jud. Satu-Mare), fiu al preotului gr. cat. român Ioan Trifu. Studiile secundare le-a făcut la Baia Mare, Satu-Mare, iar cele superioare la Budapesta, unde a făcut şi studii speciale de contabilitare şi a fost funcţionar în Minister. Din 1870 până la 1889 a funcţionat ca profesor de matematici la şcoala normală din Zălău, (jud. Sălaj) de unde a fost transferat în interes de serviciu, de fapt însă din cauza atitudinei sale intransigente româneşti, la Subotica (Jugoslavia). Ca pensionar ia parte activă în conducerea de bănci româneşti. Moare la 1912 în Şimleul-Silvaniei (jud. Sălaj) unde este înmormântat.

Gavril Trifu a fost un distins cărturar, publicist activ, autor de manuale, pedagog de seamă şi un vrednic reprezentant al naţionalismului din Sălaj *), iar Corpul Contabililor Experţi şi Autorizaţi Contabili, Secţia Sălaj, a comemorat la 3 Aprilie 1938 la Zălău memoria sa pentru calitatea de a fi fost autorul unui valoros manual de contabilitate şi un precursor al popularizării ştiinţei contabile între săteni.

GRAŢIAN MĂRCUŞ
Expert-Contabil
Secretar al Camerei de Comerţ
din Zălău

*) Leontin Ghergariu: „O societate culturală în Zălău la sfârşitul veacului trecut“.

Contabilitatea prin reportare şi contabilitatea mecanică

O paralelă

Dintr'un anumit punct de vedere deosebim astăzi două metod e de contabilitate.

Contabilitatea prin reportare: Se înregistrează în jurnal apoi în registrele desvoltătoare.

Contabilitatea mecanică: Se înregistreaz în jurnal şi pe contul analitic printr'o singură operaţiune.

Originea contabilităţii prin reportare datează din evul mediu, din epoca desvoltării comerţului.

Contabilitatea mecanică este un produs al timpului raţionalizării.

In multe ţări apusene nu există o întreprindere modernă care ar putea renunţa la întrebuinţarea contabilităţii mecanice. In ţara noastră contabilitatea mecanică îşi cucereşte treptat, treptat, terenul întâmpinând piedici din partea conservatismului colegilor contabili, cari o privesc cu neîncredere.

Contabilitatea mecanică nu este un sistem nou, ci un metod modernizat al sistemului de contabilitate în partidă dublă şi se poate aplica în forma contabilităţii italiene, germane, franceze, americane, etc.

Deosebirea între contabilitatea prin reportare şi cea mecanică o putem înţelege mai bine prin câteva operaţiuni, pe care le vom executa întâiu prin metoda veche de reportare şi apoi după technica contabilităţii mecanice.

Să luăm ca exemplu următoare operaţiune:

Primim dela Firma N. Popescu, Bucureşti, mărfuri cnnform facturei Nr. 606 din 4/4/938, în valoare de lei 20.000.

1. Inregistrăm în Jurnal (Contabilitatea italiană prin reportare):[1])

	Debit	Credit
Mărfuri la Furnizori		
Factura Nr. 606 din 4/4/938		
N. Popescu, Bucureşti	20.000	20.000

1) Liniatura prezentată în exemplele de faţă nu este complectă.

2. Inregistrăm în Cartea Mare pe cont Mărfuri:

Debit	Cont Mărfuri		Credit
La Furnizori . .	20.000		

3. Inregistrăm în Cartea Mare pe cont Furnizori:

Debit	Cont Furnizori		Credit
		Prin Mărfuri . .	20.000

4. Inregistrăm în Registru desvoltător Furnizori:

Debit	N. Popescu, București		Credit
		Factura Nr. 606 din 4/4/938 . .	20.000

Aceeași operațiune executată prin contabilitate mecanică:

Și aici avem un jurnal legat. Se întrebuințează și jurnale în foi volante, însă numai în țări unde legea o permite. In locul celorlalte registre avem foi volante denumite cartoteci (dacă sunt din carton) sau foi de conturi (dacă sunt din hârtie). Aceste foi de conturi — cartotecile se întrebuințează mai rar — sunt așezate într'o casetă (casetă de clasare, clasor, fișier) într'o ordine statornicită după așa numitul plan de conturi, care se întocmește după felul și nevoile întreprinderii.

Spre ex. vom așeza foile de conturi în caseta de clasare în această ordine:

Clienți (A-Z), Furnizori (A-Z), Disponibil (Cassa C. E. C., diverse Bănci) Mărfuri (Cumpărare, Vânzare, Taxe vamale, etc.), Investițiuni (Mobiliare, Imobiliare, etc.), Cheltueli generale (Salarii chirie, luminat, etc.), Conturi de închidere (Balanța de intrare, balanța de eșire, etc.), Capital, Rezerve, etc.

Afară de registru Jurnal, de caseta de clasare cu foile de conturi mai avem un aparat care constă dintr'o placă de aluminiu cu două bare. Cu ajutorul acestui aparat fixăm hârtia indigo (cu o bară) care va acoperi pagina de jurnal (până la rubrica „Denumirea contului") și care rămâne fixată în jurnal până la terminarea paginei resp. terminarea înregistrărilor.

Acum scotem din caseta de clasare foia de conturi „Mărfuri" (când contul Mărfuri este subdivizionat în mai multe conturi,

scoatem contul subdivizionat) o punem deasupra hârtiei indigo astfel că liniatura foiei de conturi să cadă congruent pe liniatura jurnalului (până la rubrica „Denumirea contului" care rămâne neacoperită) o fixăm cu cealaltă bară a aparatului și scriem cu un tot cu peniță tare [1]).

Jurnal pe luna . . . . . 19 . . .

	Debit	Credit	Denumirea contului
Livrarea N. Popescu, Buc.	20.000		Mărfuri

(Se scrie numai pe foaia de conturi și în acelaș timp operația s'a înregistrat automat în jurnal prin transcopiere).

(Se scrie pe Jurnal)

Punem îndărăt foia de conturi „Mărfuri", scoatem foia de conturi „N. Popescu, București" o punem deasupra paginei jurnal (indigo) o fixăm cu aparatul (acest procedeu durează de fapt mai puțin decât se crede) și scriem :

	Debit	Credit	Denumirea contului
Factura Nr. 606 din 4/4/938		20.000	N. Popescu, Buc.

Punem îndărăt foia de conturi N. Popescu, București, în caseta de clasare. Pagina jurnalului va arăta cum urmează :

Jurnal pe luna . . . . . 19 . . .

	Debit	Credit	Denumirea contului
Livr. N. Popescu, Buc.	20.000		Mărfuri
Factura Nr. 606 din 4/4/938		20.000	N. Popescu, Buc.

Să mai demonstrăm niște operațiuni mixte efectuate prin contabilitate mecanică.

Primim dela clientul nostru I. Ionescu un acont de lei 10.000.

Primim pentru diverse mărfuri vândute lei 3.000.

1) In locul scrierii manuale multe întreprinderi mari se servesc de mașini de contabilizat.

Iată înregistrările în jurnal resp. pe foi de conturi:

	Debit	Credit	Denumirea contului
Cassa		10.000	I. Ionescu, Brăila
Cassa		3.000	Vânzarea zilnică
Diverse conturi . . .	13.000		Cassa

Explicație: Am creditat contul I. Ionescu cu lei 10.000.
Am creditat contul Vânzarea zilnică cu lei 3.000.
Am creditat contul Cassa cu lei 13.000.

Livrăm mărfuri clienților noștri pe credit.

	Debit	Credit	Denumirea contului
Factura Nr. 100 . .	3.500		S. Stănescu, Galați
Factura Nr. 101 . .	10.000		V. Vasilecu, Iași
Factura Nr. 102 . .	7.100		N. Niculescu, Craiova
Diverse Mărfuri . .		20.600	Vânzare

Explicație: Am debitat contul S. Stănescu cu lei 3.500.
Am debitat contul V. Vasilescu cu lei 10.000.
Am debitat contul N. Niculescu cu lei 7.100.
Am debitat contul Vânzare cu lei 20.600.

Prin exemplele aici demonstrate se pot vedea clar avantajele contabilității mecanice. Față de efectuarea unei operațiuni la contabilitatea veche prin reportare, economisim prin contabilitatea mecanică jumătate de timp. Prin înregistrarea pe contul analitic am efectuat automat înregistrarea în jurnal, suntem deci cu ușurința la zi atât cu înregistrările în jurnal cât și pe conturile analitice.

Dar avantajul contabilității mecanice nu constă numai în economisirea de timp la efectuarea înregistrărilor. Prin faptul că se înregistrează deodată atât în jurnal cât și pe contul analitic, suprimându-se înregistrările de reportare dela jurnal în celelalte registre, contabilitatea mecanică suprimă toate greșelile strecorate cu ocazia operațiunilor de reportare.

Făcând balanța de verificare vom căuta eventualele nepotriviri la o singură sursă de greșeli: Adunarea coloanelor debitoare și a celor creditoare atât în jurnal cât și pe conturi. Când totalul debitului extrasului lunar (sau chenzinal, săptămânal) pe care l'am făcut direct depe foile cu conturi este egal cu totalul creditului, iar aceste sume sunt egale cu totalul debitului resp. creditului din jurnal, înregistrările s'au făcut exact.

Intreprinderi mici și mijlocii după experința mea nu vor avea nevoe de un registru Cartea Mare Generală. In locul unui registru

Cartea Mare Generală se pot întocmai situațiuni lunare (sau chenzinale, săptămânale) în următorul mod:

La fiecare interval de timp anumit facem extrase depe foile de conturi pe o coală cu 8 coloane, orânduind conturile în aceiași ordine ca și în caseta de clasare.

1	2	3		4		5		6		7		8	
		D	C	D	C	D	C	D	C	D	C	D	C

Coloana 1. Denumirea grupului de cont.

Coloana 2. Denumirea contului analitic.

Coloana 3. Suma totală debitoare și creditoare a contului analitic (dela ultimul bilanț până la data facerii extrasului).

Coloana 4. Soldul contului analitic.

Coloana 5. Suma lunară debitoare și creditoare a contului analitic (se obține prin scăderea sumei totale a epocei precedente din suma totală a epocei prezente).

Coloana 6. Suma totală debitoare și creditoare a fiecărui grup de conturi (pe aceasta obținem prin adurarea sumelor totale ale tuturor conturilor aparținătoare la acelaș grup de conturi. De ex. suma totală (debit și credit) a tuturor conturilor analitice Furnizori.

Coloana 7. Soldul fiecărui grup de conturi.

Coloana 8. Suma lunară debitoare și creditoare a fiecărui grup de conturi.

Dacă debitul fiecărei coloane este egal cu creditul, iar debitul resp. creditul coloanei 3 (sau 6) este egal cu debitul resp. creditul din jurnal, extrasul de mai sus s'a făcut exact.

Strângând aceste coale obținem o Carte Mare Generală.

O intreprindere mare, în special o intreprindere mare industrială, având nevoie de multiple subdiviziuni de conturi pentru calcularea prețului de cost, desigur că va ține un Registru Cartea Mare Generală, în care va trece sumele din jurnal obținute cu ajutorul aparatului de grupat.

Contabilitatea mecanică oferă o posibilitate nemărginită în subdivizionarea conturilor, fără a avea nevoie de introducerea de registre desvoltătoare, cari reclamă mult timp și lucru. Un avantaj extraordinar și un mijloc pentru raționalizarea contabilității.

Contabilitatea mecanică întrebuințează în multe cazuri în locul jurnalului cu o singură coloană jurnalul cu două coloane: o coloană pentru sumele conturilor de persoane (Furnizori, Clienți) și cealaltă coloană pentru conturile de valoare și de rezultate. Sau jurnalul cu trei coloane: O coloană pentru Furnizori, o

coloană pentru clienți și o coloană pentru conturile de valoare și de rezultate. In acest caz vom avea foi de conturi de două resp. de trei feluri.

Cu ajutorul jurnalului cu trei coloane suntem în măsură de a cunoaște la un moment dat totalitatea datoriilor sau creanțelor noastre fără a avea nevoie de balanța de verificare sau Cartea Mare.

Cum am menționat mai sus contabilitatea mecanică se poate întrebuința nu numai sub forma italiană ci și sub alte forme. Existând în România și întreprinderi cari țin contabilitatea americană să menționăm și câteva cuvinte despre contabilitatea mecanică sub forma americană. (Jurnal-Cartea Mare).

Jurnalul american al contabilității mecanice are aceleași coloane ca și jurnalul american prin reportare. Numai la prima coloană sau la primele două coloane care sunt rezervate pentru conturile de persoane se aplică techica transcopierii Cu celelalte coloane pentru conturi de valoare și de rezultate se procedează la fel ca la contabilitatea americană prin reportare. Avem aici numai la conturile de persoane avantajele transcopierii. Forma americană se va întrebuința deci de acele întreprinderi care în afară de conturile analitice Furnizori și Clienți n'au nevoie de conturi analitice sau au conturi analitice în număr foarte restrâns.

Descriind operațiunile de înregistrare după metodul contabilității mecanice am avut în vedere contabilitatea de control „Definitiv" cu care am făcut experiențe foarte bune, fiind un metod, care se acomodează oricărei necesități.

Desigur că descrierile mele sunt incomplecte. Spațiul restrâns nu-mi ingădue de a descrie o mulțime de mijloace technice întrebuințate de contabilitatea mecanică pentru accelerarea găsirii foilor de conturi (călăreți, semne indicatoare) pentru evidențarea plăților scadente, somațiunilor de plată, pentru împiedicarea amestecării sau pierderii foilor de conturi ș. a.

Străduința mea este de a arăta avantajele esentiale ale contabilității mecanice și de a împrăștia prejudecățile colegilor contabili față de ea.

Țara noastră se preface într'o țară industrială. Intreprinderile industriale introduc metode de lucru avansate. Este și timpul ca birourile să adapte metode de lucru moderne aplicând intre altele și contabilitatea mecanică.

M. NIEDERMAYER
Șef contabil la „Literaria" Cernăuți

Doctrina

Planurilor Economice și a Economiei Dirijate

In ultimul timp, paralel cu rapoartele asupra noului etalon monetar propus de mine în vederea procurării de fonduri necesare apărării naționale și marilor lucrări de utilitate publică și strategică, au apărut unele publicațiuni, care ar sprijini teza susținută de mine.

In special, prezintă o mare importanță pagina de sinteză prezentată de „Cercul de studii și documentări economice" din ziarul *Universul* Nr. 118 de Luni 2 Mai 1938 sub titlul *„Elemente de Technică a Planurilor Economice"* precum și lucrarea d-lui Prof. dr. *Karel Englis*, Guvernator al Băncii Naționale Cehoslovace: *„Economia Dirijată"* apărută în „Biblioteca Monetară, Economică și Financiară" a Băncii Naționale a României, aceasta cu o prefață a d-lui Mitiță Constantinescu, Guvernator al B. N. R. și Ministru al Economiei Naționale.

Din publicațiunile amintite mai sus se desprind unele constatări, care ar sprijini într'o largă măsură *planul economic* întocmit de mine încă din August 1934.

Toate încercările de economie dirijată, economie planificată sau planuri economice, întocmite și executate de țările care au făcut cele mai formidabile realizări în domeniul înarmărilor și al marilor lucrări de utilitate publică, *au fost pregătite în vederea unui scop bine determinat* și au fost executate cu tenacitate având în vedere importanța scopului urmărit, lăsând pe cel din urmă plan orice teorii și orice convenționiuni, *care ar fi putut impedica realizarea scopului urmărit în timpul fixat pentru executarea lui.*

In toate țările, ca: Rusia, Germania, Anglia (cu toate țările dependente de Lira sterlină), Italia, Turcia, Cehoslovacia, Statele Unite, etc. prima chestiune, *indispensabila reușitei planului întocmit, a fost aceea* a *mijloacelor de finanțare* și, examinând sistemele adoptate de mai toate aceste țări, *se poate trage concluzia că numai deprecierea monetară a procurat formidabilele mijloace financiare*, cu care țările pomenite au realizat planurile lor economice.

Planul economic rusesc, sau, mai bine, cele două planuri economice, *au fost finanțate numai din resursele interne prin*

însușirea unei părți deosebit de mari din munca și din venitul național.

Planul german, destinat să emancipeze Germania de sub influența pieței mondiale, adică planul *menit să realizeze autarhia Germană, a avut ca scop final organizarea economiei germane în timp de pace pentru a funcționa ca și în timp de războiu, s'a realizat prin mărirea fiscalității (taxe asupra unor articole) și printr'o inflație bine dirijată? care, nu a avut efecte anarchizante asupra pieței? din cauza ca statul a fixat dinainte prețurile și condițiile de muncă, luând măsurile cele mai draconice pentru a împiedeca variația ilegală a prețurilor.*

Chiar dacă măsurile luate de guvernul german au adus scăderea standardului de viață a marilor masse consumatoare sau dacă vor rezulta pagube apreciabile când se va reveni la normal, planistii germani susțin că *scopurile urmărite meritau sacrificiile făcute.*

Și, în adevăr, realizările făcute de Germania în domeniul înarmării-lucrând într'un ritm foarte accelerat și în lucrările publice necesare apărării naționale, merită sacrificiciile făcute.

Este de menționat că și în această țară pe lângă toate cele lalte mijloace de realizare a planului economic, munca națională a jucat un rol important. Ea a fost prestată, din patriotism, parte gratuit iar parte plătită cu monedă națională, a cărei acoperire scăzuse la cote neadmise de nici o lege monetară.

Mijloacele de plată, care nu circulă decât în anumite sfere de activitate și apar ca o imensă datorie flotantă a Germaniei, nu pot fi asimilate emisiunei de hârtie monetă, preconizată în planul meu economic din 3 August 1934, de oarece acestea din urmă sunt bazate pe realități economice, care vor fi luate și considerare la adoptarea noului etalon monetar de toată lumea și revenirea la normal, nu va schimba cu nimic situația generală economică a țării.

Și „experiența Roosevelt" s'a putut realiza tot prin deprecierea monetei, cu toate că în Statele Unite problema a avut cu totul alt aspect, acesta sintetizându-se în grija de cele 17 milioane șomeri și de viața comercială, industrială și bancară paralizate până la faliment.

Tot depreciere monetară a servit și Angliei pentru redresarea vieței economice și chiar Franța a devalorizat francul francez

spre a ameliora crizele perpetue ale monetei, de care e legată atât de strâns moneta noastră.

Insăşi realizările guvernului Tătărăscu, — demn de luat în seamă — făcute în domeniul apărării naționale la noi, se datoresc, în bună parte, reevaluării stocului aur al B. N. R. care nu e în fond decât o timidă devalorizare astfel încât, din cele expuse mai sus, se desprinde în mod indiscutabil *ca singurul mijloc pentru dobândirea imenselor fonduri necesare genului de lucrări cerute de înzestrarea armatei și de lucrările publice necesare apărării naționale sau de utilitate publică este* inflația monetară.

In această chestiune d-l Prof. dr. Karel Englis, guvernator al Băncii Naționale Cehoslovace, în lucrarea sa „Economia *Dirijată*" scrie, la pag. 75, următoarele:

„Un bun mijloc de a impune autarchizarea unei țări este crearea unei mari disparități între puterea internă și cea externă a monetei.

„Această disparitate poate fi mărită și mai mult prin finanțarea, cu mijloace inflaționiste, a programului de înzestrare a armatei și prin sporirea costului mijloacelor de subsistență.

„Cursul ridicat al monetei în străinătate poate fi menținut foarte ușor, prin autorizare de plăți externe numai în măsura plăților în străinătate (clearing)".

Iar d-l Mitiță Constantinescu, Guvernator al Băncii Naționale a României și Ministru al Economiei Naționale, scrie în „Cuvântul Inainte" al lucrării pomenite mai sus la pag. 10.

„Iată deci că economia dirijată — conform susținerilor autorului — încetează de a mai fi pusă în legătură cu criza, războiul sau alte stări economice.

„*Ea se confundă cu ființa Statului, cu realizarea celor mai mari idealuri ale colectivității naționale*".

Iată deci un doctrinar economic recomandând autarchizarea unei țări — chestiunea asupra căreia am stăruit în de ajuns prin singurele mijloace posibile: „*Crearea unei mari disparități între puterea externă și cea internă a monetei*" și dobândirea acestei diparități prin „*Finanțarea cu mijloace inflaționiste a programului de înzestrare a armatei*".

Această chestiune de doctrină economică devine și mai importantă prin aceea că este susținută de 2 guvernatori ai Băncii

de Emisiune a două ţări de o potrivă de obligate să execute lucrări de apărare naţională, fie presante fie absolut necesare.

Pentru ţara noastră, chestiunea este şi mai importantă de oarece însuşi Ministrul Economiei Naţionale susţine o doctrină, care totuşi întârzie să fie aplicată, deşi împrejurările sunt de aşa natură încât orice sacrificii nu ar fi destul de mari faţă de imperativul momentului: *Inarmare.*

Eu am mulţumirea sufletească de a constata că sugestiunile din August 1934, *care vor fi părut atunci ca utopii,* au ajuns aproape principii fundamentale pentru realizarea unor scopuri de talia celor preconizate.

Am însă durerea de a constata că principii vechi, păstrate încă de conducătorii economiei noastre naţionale, au întârziat realizarea acestui plan economic, care încadrează şi alte prefaceri economice, care vor fi consacrate mai târziu tot ca principii fundamentale de economiştii viitori, înţelegând prin aceasta propunerea referitoare la datoria publică şi la structura nouă a budgetului.

GH. VASILESCU
Expert contabil

E. WOLFF
SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
BUCUREŞTI. — STR. DR. ISTRATE No. 7

Cazane cu aburi. — Rezervoare de fier de orice mărime. — Construcţiuni de fier. — Destilatoare şi Agitatoare. — Transmisiuni Moderne. — Injectoare de ars Păcură. — Instalaţiuni de încălzire Centrală.

Mare depozit de articole technice în Str. Sf. Dumitru, 3
Motoare «DEUTZ», Maşini-Unelte, Scule, Pompe, etc.

Amortizmentul o rezervă ? Amortizmentul element de calcul al rentabilității ?

Potrivit ultimului alineat al art. 42 din L. C. D., cota de impunere la impozitul complimentar se stabilește după raportul dintre capital împreună cu totalul rezervelor și beneficiul net, fără rezervele prevăzute de art. 32 și 125 din L. C. D.

Bazați pe textul acestui alineat din lege, unii au socotit, că și amortismentul formează o „rezervă", dintre acelea prevăzute de acel alineat și că trebuie să intre, astfel, în calculul rentabilității întreprinderii cu privire la stabilirea cotei de calcul al impozitului complimentar.

De aceia, s'a adăugat un nou alineat (alineatul g) la paragraful No. 111 din I. M. F. publicat în Mon. Of. No. 150 din 2 Iulie 1925, în care se precizează că : „fondul de amortizare nu „intră în compunerea capitalului pentru stabilirea rentabilită- „ții, cu ocaziunea impunerii la impozitul complimentar, întru- „cât prin art. 42 se prevede, că se adaugă la capital numai fon- „dul de rezervă, sub orice denumire ar fi, iar nu și fondul de „amortizare".

Cu toate acestea, s'a ventilat în ultima vreme ideia că amortizmentul trebuie să intre în compunerea capitalului pentru stabilirea rentabilității întreprinderilor, ca fiind una din rezervele prevăzute de art. 42 din L. C. D., deoarece amortizmentul, ca ori ce „fond de rezervă", este prelevat din venitul întreprinderii și este pus „deoparte", spre a servi la acoperirea unor *eventuale* nevoi viitoare ; deasemenea că, mai înainte de a fi imputat deprecierii activului, a fost întrebuințat în cursul anului, contribuind la formarea beneficiului. Totodată se atacă și chestiunea existenței reale a „fondului" de amortisment, prin aceia că chiar I. M. F. prevăd că fondurile de amortizare pot fi întrebuințate pentru cumpărări de mașini, sau pentru refacerea imobilelor, ceiace ar implica o existență reală a acestor fonduri, neputându-se concepe refacerea investițiunilor din fonduri fictive.

Este amortismentul o rezervă ?

Cunstituește el un fond ?

Aceste sunt punctele în jurul cărora trebuie să se precizeze ideile.

Această precizare este de un interes întreit.

Mai întâiu din punctul de vedere tehnic contabil.

Apoi, din punctul de vedere fiscal, în ceiace privește sensul strict de înterpretare al ultimului alineat din art. 42 L. C. D., precum și din punctul de vedere al urmării ce o poate avea înglobarea amortizmentului în suma de capital, ce trebuie să servească dimpreună cu rezervele de bază de calcul în stabilirea cotei de impunere la impozitul complimentar.

Din punctul de vedere tehnic contabil, amortizmentul este cu totul altceva decât rezerva.

In adevăr, amortizmentul pare că are o oarecare asemănare cu rezerva din mai multe pricini.

Mai întâiu, că atât amortizmentul cât și rezerva se prelevează din venitul întreprinderii, în scop de prevedere.

Apoi, că amândouă sunt precedate de cuvintele „fond de...“

Această asemănare este însă pe cât de aparentă, pe atât de iluzorie.

Și aici este locul să se arate, că nici amortizmentul, nici rezerva, nu sunt fonduri în adevăratul sens al tehnicei contabile, ci poartă această denumire numai din obicinuința unor neinițiați, care le taxează ca atare.

Căci pentru ca o sumă să poată fi obiect de „fond" contabilitate, ea trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni :

1) să fie prelevată din *beneficiul net,* deabea *după ce* s'au dedus sumele necesare pentru creiarea rezervelor legale sau statutare.

2) prelevată, astfel, ea trebuie să fie destinată unui scop special, căruia trebuie să fie afectată înlătuntrul unui termen dinainte stabilit.

3) poate fi întrebuințată, dacă scopul inițial, pentru care s'a creat fondul nu-și mai găsește rațiunea de a fi, în orice altă direcție a utilității în întreprindere.

4) valoarea — înscrisă — a fondului trebuie să fie realizabilă în termen scurt, dacă nu imediat.

Spre exemplu : Fondul de pensie și ajutorare al funcționarilor și lucrătorilor întreprinderii.

Din aceste puncte de privire, nici rezerva și cu atât mai

puțin amortizmentul nu pot fi taxate de fonduri, deoarece nu îndeplinesc condițiunile arătate mai sus.

Rezervele sunt prelevate din beneficiul net imediat după stabilirea lui și se păstrează de întreprindere într'un scop, ce nu poate fi precizat dinainte, fiind de domeniul evenualităților. Acest scop va fi dictat eventual de împrejurări economice defavorabile întreprinderii. Neavând un scop definit, rezervele nu au nici termen de întrebuințare. Rezervele nu se investesc în valori realizabile la termen scurt, din cauza lipsei unui termen de întrebuințare, așa că valoarea lor înscrisă nu trebuie să prezinte o valoare ușor lichidabilă.

Amortizmentele sunt prelevate, din contra, din venitul brut al exercițiului întreprinderii, adică, înainte chiar de încheierea bilanțului, cu scopul de a împlini golul lăsat de deprecierea capitalului învestit din cauza uzurii în urma condițiunilor de lucru tehnic, căruia acel capital învestit a fost supus în procesul de producție în cursul exercițiului întreprinderii. Amortizmentele sunt, adică, sume, cari imputate prețului de cost tehnic al produselor respective, sunt recuperate din prețul comercial al acelor produse (venitul brut) și sunt afectate activului întreprinderii sub diferite forme nedefinite, drept compensație pentru capitalul învestit *cheltuit* prin uzură în facerea produselor în cursul exercițiului. Amortismentul este deci în sine exponentul deprecierii capitalului învestit în proporție cu câtimea de uzură suferită de acel capital învestit și este totodată câtimea de valoare restituită capitalului întreprinderii în proporție cu câtimea de capital învestit cheltuit prin uzură.

Se impune un exemplu practic :

O întreprindere a cumpărat o mașină la prețul de 100.000 lei. Bilanțul întreprinderii arată în activ un capital învestit de 100.000 lei și în pasiv un capital deasemenea de 100.000 lei. După trei ani de funcțiunare mașina respectivă a fost uzată, în urma condițiunilor de lucru tehnic căruia a fost supusă, în proporție de 15% pe an, anume în total cu suma de 45.000 lei. Deși mașina în chestiune este încă în plină putere de productivitate, ea nu mai valorează totuși 100.000 lei, adică nu se mai poate obține pe dânsa acest preț, fiind întrebuințată, uzată, depreciată prin uzură, ci numai 55.000 lei. Prin operațiunea de amortizare se recuperează din prețul comercial al produselor, la care a dat loc acea mașină, suma de 45.000 lei. Deci valoarea

reală a mașinii (în al patrulea an de funcționare) 55.000 lei plus amortizmentul de lei 45.000 nu fac împreună mai mult de 100.000 lei valoarea capitalului inițial, învestit la vreme în acea mașină.

Se vede, deci, din cele de mai sus, că prin operațiunea de amortizare nu s'a creat nici un fond și cu atât mai puțin o rezervă, ci cu totul altceva, anume : s'a reconstituit capitalul inițial al întreprinderii.

Amortizmentul nu are un mod strict de întrebuințare, atât în ceiace privește suma de întrebuințat, cât și în ceiace privește modul ei de întrebuințare — de învestire — în întreprindere, deoarece se așează în activul întreprinderii, prin însăși felul de recuperare, drept capital inițial disponibil.

Termenul de „refacere a investițiunilor" este cu totul generic. Din amortizmentele recuperate în modul arătat mai sus, se pot face, oricând nevoia o cere și disponibilitățile financiare o permit, orice fel de invsetițiuni „noui". Aceste investițiuni noui, nu es, cu toate aceste, din cercul capitalului inițial al întreprinderei, adică nu măresc cu nimic capitalul inițial al întreprinderii, ci înlocuesc în felul acesta pe cele vechi, ce sunt eșite din uz, sau sunt pe cale de a eși.

Adică, aceste noui investițiuni făcute din capitalul reconstituit, din și prin amortizmente, refac investițiunile amortizate; acesta este sensul tehnc al „refacerei investițiunilor" prin amortizmente.

Astfel fiind, amortizmentul este supus unui regim, care ese din cercul strâns de condițiuni impuse fondului, căci nu are mod strict de întrebuințare, și nici termen de întrebuințare.

In altă ordine de idei : Amortizmentul nu poate fi conceput drept o rezervă.

Mai întâiu, pentru că amortizmentul *pune la loc*, pe dată, din prețul comercial al produselor, valoarea capitalului învestit *cheltuit* prin întrebuințarea (uzura) lui la facerea acelor produse, indiferent de rezultatul favorabil, sau nefavorabil, al exercițiului întreprinderii, în care este operat, pe când rezervele, spre a putea fi constituite, cer un beneficiu de exercițiu, care să permită constituirea lor și constituite fiind, astfel, să servească *cândva* la *acoperirea* unei *eventuale pierderi fortuite* de capital învestit.

Apoi, pentru că amortizmentul fiind luat din venitul brut al exercițiului, recte din prețul comercial al produselor pune la, loc capitalul cheltuit în facerea acelor produse, nu mărește cu nimic capitalul inițial al întreprinderii, nu mărește, prin urmare, nici posibilitățile de activitate ale întreprinderii, și rezervele fiind constitiute din beneficiile, adică din rezultatele excedentare, ale întreprinderii, care se așează în afară de capitalul inițial al întreprinderii, vin să se așeze alături de acest capital inițial, mărind astfel, posibilitățile de activitate ale întreprinderi, formând, prin urmare, un al doilea capital pentru acea întreprindere.

Deosebirea între „fond", amortizmente, și „rezerve" este, deci, pe cât de evidentă, pe atât de esențială.

Fondul este constituit din beneficii, după deducerea rezervelor întreprinderii, într'un scop anume determinat și este investit, pentru motive de lichidare, în valori adecvate.

Rezerva este constituită din beneficiul întreprinderii într'un scop nedeterminat și este, *prin urmare investită în valori, ce nu cer o lichidare imediată și constituită,* fiind că mărește posibilitățile de activitate ale întreprinderii de vreme ce se situiază în afară de capitalul inițal al acelei întreprinderi, formând, astfel, un „capital de rezervă".

Amortizmentul reprezintă o parte din prețul de cost tehnic al produselor și recuperat fiind din prețul comercial al acelor produse, în momentul vânzării acestora, înlocuiește — pe dată — câtimea de capital învestit depreciat de uzură în urma condițiunilor tehnice de lucru, cărora a fost supus în procesul de producție la creiarea produselor, în poporția câtimei de întrebuințare tehnică, precum și pe seama și numai în marginile capitalului inițial al întreprinderii.

Amortizmentul, fiind de esența capitalului inițial al întreprinderii se întrebuințează în mod spontan, pe baza programului de lucru al întreprinderii, în investiții noui, cu scopul de a le înlocui pe cele vechi eșite, sau aproape să iasă din uz.

Constatarea, ce se face adeseori, că amortizmentul prelevat, sau recuperat, din venitul brut al întreprinderii, stă separat de investițiunile asupra cărora s'a amortizat, prin faptul că acele investiții sunt încă în plină putere de productivitate rentabilă pentru întreprindere, este cu totul neverosimilă,

deoarece este fapt, că investițiunile au suferit în decursul exercițiilor „uzura", o depreciere corespunzătoare cu efortul cheltuit în procesul de producție în acest decurs de vreme și că, astfel, ele nu mai valorează suma de capital inițial investit într'însele, așa că amortizmentul operat nu are altă menire decât aceia de a înlocui în speță această diferență de valoare de capital.

Acesta este dealtfel sensul adausului la paragraful No. 111 din IMF publicat în Monitorul Oficial No. 150 din 2.7.1925, prin care se decide că „fondul" de amortizare nu intră în compunerea capitalului pentru stabilirea rentabilității, fiind el însăși unul și același capital prevăzut de art. 42 din L. C. D.

Dealtfel, art. 42 din L. C. D. face distincțiune între capitalul — cel inițial — al întreprinderii și rezervele aceleiași întreprinderi.

Desigur, că legiuitorul a înțeles prin rezerve, numai acele valori, cari constituie „capitalul de rezervă" al întreprinderii, constituit separat de capitalul inițial, din anumite câtimi de beneficiu efectiv, în vreme, ce nu a făcut nici o mențiune despre amortizmente — despre *fondul* de amortizment — care se trece în bilanț cu totul separat de rezervele întreprinderii. Pricina lipsei acestei mențiuni se găsește tocmai în aceia că amortizmentele nu sunt rezerve, ci din contră, ele sunt capital inițial, care dacă ar fi fost adăugate la cota de calcul al rentabilității întreprinderii, potrivit art. 42 al L. C. D., *ar fi mărit,* în acest fel, *în mod fictiv* capitalul social al întreprinderii și *ar fi micșorat,* totodată, tot *în mod fictiv* coeficientul de rentabilitate fiscală, în dauna art. 42. din L. C. D., ceiace ar fi adus un viciu organic esențial, atât din punctul de privire tehnic contabil, cât și din punctul de vedere fiscal impunerii prevăzută la acel articol din lege.

M. D. WECHSLER

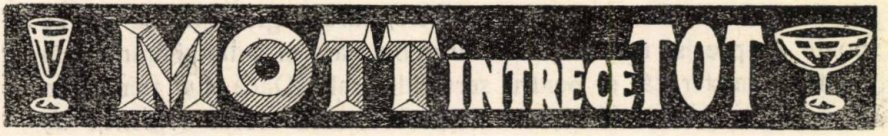

Reglementarea creerii debitelor constatate

Ministerul finanțelor prin cele două administrații financiare: *a)* de constatare și *b)* de încasări și plăți, fiecare cu activitatea teritorială întinsă pe întregul teritoriu al județului respectiv, îndeplinește cea mai grea misiune din timp de pace pentru Stat; alimentarea tezaurului public cu banii necesari funcționării tuturor serviciilor de înarmare și apărare pentru caz de războiu, precum și a celorlalte numeroase servicii publice și sociale.

Dacă urmărim activitatea fiecăreia din aceste două administrații, observăm într'adevăr următoarele diferențieri de activitate și specializare:

a) Administrațiile de constatare, aplică legile fiscale privind crearea și darea debitelor spre urmărire provenind din: impozitul contribuțiunilor directe, impozite indirecte și timbru, cu amenzile respective și în plus amenda pentru comerțul ilicit cu zaharină.

Toate aceste atribuțiuni sunt îndeplinite de circumscripțiile de constatare, fiecare condusă fiind, de câte un controlor titular, ele având raza de activitate ca aceea a preturilor;

b) Administrațiile de încasări și plăți primesc debitele constatate din impozite și amenzi, apoi cele remise de către ministere și regii autonome, plus numeroase alte debite date de către diferite autorități publice cum sunt: amenzile școlare, premilitare, sanitare și veterinare, vamale, apoi taxe spitalicești, etc.

Din această ramură de activitate principală rezultă desigur încasările, pe care în cea mai mare parte administrațiile de încasări le realizează prin unitățile de percepere răspândite în întreg județul și anume: agenți pentru comune, percepții de agenție pentru cercuri mai restrânse (3—5 comune) și în fine percepțiile de circumscripție identice cu cele de constatare ca activitate teritorială, ele având mai cu seamă un rol de control și de colectare a încasărilor efectuate de celelalte unități în subordine.

Pentru *controlul contabil precis* de efectuat asupra activității acestora cu privire la încasări, există carnetele chitanțiere cu cotor și vârf, confecționate și puse oficial la dispoziția acestora în spiritul art. 3—4 din legea de urmărire, care reglementează cât se poate de precis, modul lor de întrebuințare și administrare, atât pentru minister cât și pentru servîciile sale. Dacă mai remarcăm că aceste carnete chitanțiere nu sunt altceva decât *registrul de*

casă al organelor fiscale, ne putem da seama de importanța lor, cu atât mai mult, cu cât vârfurile emise în mâna plătitorilor contribuabili, formează unicul act probatoriu legal recunoscut și opozabil fiscului.

In treacăt vom mai aminti — după cum rezultă și din titulatură chiar — ad-țiile de încasări și plăți mai au încă o activitate, sau ramură de activitate, aceea a plăților bugetare de tot felul, care deasemenea se bucură de un control și legiferare precisă și nesupusă criticei noastre de astăzi.

Vom trece acum la activitatea ad-țiilor de constatare, care, după cum am văzut, își manifestă activitatea principală, unică și permanentă prin crearea de debite provenite din impozite și amenzile respective.

In adevăr, potrivit art. 74 (utilizăm legea cu textul codificat din 1935) din L. C. D. constatările de impozite se fac în regulă generală :

1. Cu ocazia impunerilor periodice și anuale și
2. In cursul anului și din oficiu (art. 92).

A. Impunerile anuale se fac în primă instanță de către delegații fiscului desemnați din Corpul funcționarilor de constatare și legal în intervalul dela 15 Aprilie pânăla 31 Mai al fiecărui an.

B. Impunerile făcute în cursul anului ca și cele din oficiu se fac de agenții fiscului. Constatările lor sunt consemnate în procese-verbale ce dresează, fie preliminar fie chiar definitiv.

In ce privește constatarea contravențiunilor (art. 115) se observă că și acestea se fac prin dresarea de procese-verbale, fie de către organele de inspecție și control, fie din partea funcționarilor delegați în mod special cu aceasta de către Ministerul Finanțelor.

Ce am vrut noi să remarcăm prin cele de mai sus, cu privire la constatarea impozitelor, la stabilirea debitelor și dresarea proceselor-verbale respective fie pentru amenzi, fie pentru impozite și eventual taxe; că ele se fac de către funcționarii fiscului delegați special cu asemenea atribuțiuni și că constatările lor sunt consemnate în procese-verbale. Atât !

Și rezumând, vom recunoaște că activitatea pozitivă pentru tezaurul public este concretizată în aceste procese-verbale, *care stabilesc* — cu drept de apel și recurs — *drepturile Statului asupra unor părți din veniturile contribuabililor, ba uneori chiar și asupra averii acestora* (în caz de amenzi).

Iată unde am vrut să ajungem cu discuția.

Prin urmare, putem considera procesele-verbale dresate în scopul constatării și creerii debitelor, fie pentru cazurile de contravenție fie pentru impozite, *de o importanță tot așa de mare ca și chitanțierele puse la îndemâna organelor de percepere în scopul realizării debitelor.*

In adevăr, procesele-verbale servesc drept acte de bază la contabilizarea nominală a debitelor create. Dar noi nu înțelegem prin aceste acte numai dreptul creat în favorul Statului față de contribuabil, ci mai mult, înțelegem actul de bază care să justifice în mod succint și într'o ordine desăvârșită, activitatea organului de constatare cu privire la crearea, contabilizarea *și remiterea spre urmărire a debitelor constatate* fără acele întârzieri ce nu au nimic cu funcționarul muncitor și cinstit.

De aceea credem că administrarea distribuirii, confecționării și întrebuințării unor procese-verbale oficiale menite să servească la crearea de debite de tot felul, *trebue să îndeplinească exact condițiunile de confecționare* (numai de Ministerul Finanțelor) *distribuire, control și întrebuințare impuse chitanțierelor.*

Fără introducerea acestui sistem de administrare a acestora, este a se continua cu povestea sacului (Leagă-l bine la gură, că fundul are destule găuri . . . fie ele și mai mici !)

Am observat ce e drept o grije deosebită asupra acestora pentru ca nu cumva ele să fie anulate în justiție (în cazurile de contravenții) însă s'a neglijat a se controla ce se întâmplă după ce acestea devin execuutabile ; vreau să zic că un control contabil asupra activității acestor organe nu este organizat sau în tot cazul suferă și leacul ar fi propunerea noastră de mai sus.

Este adevărat că sunt și azi carnete de procese-verbale (Md. 10 pentru impunerile comerciale, industriale și profesionale și Md. 9 pentru clădirile noi) formate din file cu câte trei exemplare. Dar oare ajunge numai atât ? Cine oare s'ar mulțumi numai cu primirea de chitanță, fie ea și oficială, dacă ar presupune că este detașată dintr'un carnet ce funcționează în afară de lege (e sustras !) Statul ? Adică păgubașul ?

Ca încheere mai observăm că nouile carnete de procese-verbale redactabile în câte trei exemplare cu ajutorul indigoului, din care unul — actul de bază — rămâne la cotor, singurul ce formează și actul legal de creare și contabilizare a debitului cons-

tatat. Exemplarului al 2-lea se vor ataşa eventual alte acte preliminare cu care apoi se vor clasa la dosarul fiscal.

Distribuirea se va face numai tttularilor de circ., iar administratorii şi controlorii şefi, pot avea fiecare câte un asemenea carnet, dar şi mai bine ar fi ca aceştia, ori de câte ori fac constatările lor prin procese-verbale, manuscrise dresate la faţa locului, să solicite şi completeze în carnetul circ. respective procesele verbale tip pentru a se putea face contabilizarea, crearea dosarului şi imborderarea cazului spre a fi remis pentru urmărire. Idem pentru orice eventuale organe de control. Cu finele anului, cotoarele totalizate, reprezentând debitele create în acel exerc. se vor confrunta cu totalurile partizilor de debite primite la ad-ţiile de constatare — şi remise prin urmare către cele de încasări spre urmărire — pentru a se stabili *dacă nu cumva din eroare a rămas debit stabilit însă care nu a fost* remis organelor de urmărire. In acest fel se va putea face şi un control precis asupra diligenţei acestora cu privire la remiterea debitelor cel puţin din lună în lună,

Credem că este o măsură ce nu mai poate să întârzie fiindcă este imperativul vremii care o impune atât ca moral cât şi ca material pentru Stat şi suntem siguri că d-l G. Alesseanu, primul preşedinte al Inaltei Curte de Conturi, reîntors de curând din Polonia, cu ocazia proximelor modificări ce credem că sunt în perspectivă a se face legii contab. publice, în înţelegere cu d-l Ministru al Finanţelor, vor medita şi impune fără întârziere, între altele şi punctul nostru de vedere.

Este chiar în interesul Statului, în acela al contribuabilului şi chiar şi în interesul funcţionarilor.

CONST. IGRIŞAN

AU APĂRUT :

Monografia Agricolă	pentru clasa		VIII
Monografia comerţului de coloniale ...	„	„	IV, VIII
Studiul comerţului	„	„	I
Studiul comerţului	„	„	II
Studiul contabilităţii	„	„	II
Studiul coutabilităţii	„	„	III

de **Dr. ALEX. C. VASILESCU**

Se găsesc de vânzare la Administraţia Revistei şi la Editura Ciornei, str. Sf. Vineri No. 22, Bucureşti.

Originea Composesoratelor

construcția lor juridică, administrativă și funcționarea lor ca factor financiar, economic și contabil

(Urmare) [1]

1. Prima dintre soluții pentru apărarea bogățiilor noastre forestiere ar fi ca administrația Statului care până acumă conduce și supraveghează numai administrația tehnică a pădurilor composesorale prin oamenii calificați, ar trebui estinsă și asupra gestiunii și asupra exploatării economice a acestor păduri, care trebuește abandonată.

A doua soluție actuală este ca pădurile composesorale să fie declarate de expropriate în favoarea communelor, cărora le aparțin membrii composesori și ar fi încorporate la pădurile comunale și administrate de acestea.

Prima soluție ar avea efectul, că pădurile composesorale ar fi administrate de oameni calificați, scăpând astfel de riscurile diletantismului.

Ea ar mai avea meritul a nu atinge dreptul de proprietate al composesoratelor asupra suprafețelor rămase neexpropriate și a menține și mai departe cu îngrădiri definite de naționalizare ființa juridică distinctă a composesoratelor.

Adaptarea acestor soluțiuni ar reclama însă elaborarea unui regulament, în care să se specifice și să se fixeze, în mod amănunțit atribuțiunile organelor silvice ale Statului și drepturile composesoratelor.

Regulamentul va trebui să statueze mai ales modul de distribuire al materialului lemnos disponibil, modul de valorizare al materialului, care întrec trebuințele de combustibil și de lemn de construcție al îndreptățiților, modul de întocmire și executare al bugetului de venituri și cheltueli.

Cu o deosebită exactitate vor trebui să se delimiteze drepturile adunării composesorilor în ce privește discutarea și fixarea bugetului împărțirea materialului lemnos, repartizarea cheltuelilor de administrație, repartizarea venitului net, asigurându-se pe seama adunării generale remedii de

1) Vezi Revista de Comerț și Contabilitate No. 5 din 1938.

drept (apel ori contestație la direcțiunea silvică, sau la casa pădurilor) împotriva actelor de administrațiune ale organelor de Stat.

Credem, că o administrațiune rațională, condusă de persoane inițiate în materie, ar folosi și conservarea pădurilor și în acelaș timp și a intereselor particulare ale composesorilor, sub controlul sigur al organelor Statului.

2. A doua soluție, care sacrificând într'o anumită măsură cerințele culturii forestiere ar înfățișa încă avantagii din punct de vedere politic și ar respecta, ce-i drept sub altă formă, drepturile individuale de proprietate.

Soluția ar consista în desfacerea comuniunii impusă printr'o lege nouă tuturor composesoratelor.

Sistarea comunității de avere s'ar opera prin segregațiune pe cale judecătorească.

Stabilirea singuratecelor cote părți s'ar face cu observarea cotelor de proporționalizarea, înscrise în legile pe cari le-am semnalat în textul acestui memoriu.

Competințele astfel statornicite ar trece în stăpânirea exclusivă și liberă a copărtașilor, bine înțeles cu restricțiunile fixate în codul silvic față de orice proprietate de pădure (art.. 12, 13, 14, 17 din codul silvic).

S'ar decreta, că reînființarea composesoratelor nu se va putea face decât cu aprobarea Ministerului de Agricultură

Prin adoptarea acestei a doua soluții, ar deslega cu o aproximativă echitate atât latura politică cât și cea strict juridică a problemei.

Impotriva acestui proiect nu s'ar putea ridica obiecțiunea, că implică o nouă expropriere, pentru că prin reglementarea propusă s'ar impune proprietarilor numai o nouă formă de exploatare a bunurilor fără a atinge mărimea pro-

Aceeași confusiune se constată și la exproprierea pășunilor. Explicând în diferite chipuri dispozițiunile art. 24 și 26 din legea agrară comisiunile s'au făcut pasibile de greșelile comise și arătate la tratarea exproprierii pădurilor. In multe părți este greu a statornici cu siguranță suprafețele ce aparțin, fie statului, fie comunelor, fie composesoratelor.

Analogia situației ne îndreptățește să propunem ca mij-

loace de îndreptare, soluțiile recomandate în legătură cu composesoratele de păduri.

A treia soluție susținută de noi este posibilitatea ca să se treacă toate pădurile composesorale în patrimoniul comunelor. Trecute aceste în patrimoniul comunelor, s'ar avea în vedere numai interesul public, nesocotind orice drepturi ale composesoratelor, însă fără a-i deposeda sau despoia pe acestea și de aceste ultime rămășițe ale drepturilor lor de proprietate. In acest caz va trebui să se lărgească principiul exproprierii, deoarece numai, în baza unui text de lege s'ar putea opera aceste translațiuni de drept.

Prin această trecere s'ar simplifica administrarea pădurilor, iar pentru comune s'ar creia o nouă sursă de venituri reale, evidente și bine administrate.

II.

COMPOSESORATELE URBARIALE

Composesoratele urbariale sunt apariținni juridice mult mai recente.

Ele s'au născut după desființarea iobăgiei proclamată de legile aduse în anul 1848.

Spre a înțelege însă mai bine funcțiunea economică și construcția juridică a composesoratelor urbariale precum și circumstanțele, cari au determinat nașterea lor, este nevoie să aruncăm o privire retrospectivă asupra fazelor de desvoltare, prin care au trecut în Ungaria, în cursul vremilor raporturile dintre iobagi și proprietari.

Reglementarea iobăgiei ca instituțiune permanentă s'a făcut în secolul al XIV-lea, Regele Carol Robert a întrodus impozite anuale regulate, dintre cari cel mai important, era un impozit numit „Lucrum camerae" (folosul camerei). Așezarea acestui nou impozit a împărțit populația țării în două clase, cealaltă care trăia pe averile nobililor, era datoare a purta povara tuturor birurilor. Acești din urmă erau iobagi.

Tot ce avea în posesiune nu le aparținea cu drept de proprietate pentru ca proprietatea terenurilor o avea stăpânii lor feudali, ci numai cu drept de uzufruct, grevat de îndato-

rirea de a face proprietarului felurite prestațiuni. In fiecare an se întocmea o conscriere acelora, cari făceau economie și trăiau pe moșiile persoanelor privilegiate și toți acei care au fost trecuți în acest conspect, erau considerați de iobagi și obligați a plăti boierescu. Indatoririle iobagilor se stabilea fie prin obiceiul locului, fie prin contract. Documentul care conținea specificarea prestațiunilor, se numea „Urbarium". Cel mai vechiu urbariu datează din anul 1334 și se află cuprins în statutele capitalului din Zagreb.

Prestațiunile datorite de iobagi proprietarului, se pot diviza după natura lor în trei grupe.

1. Prestațiuni de muncă (robot) pe care iobagul le săvârșea fie ca lucru manual, fie cu vită sau trăsura sa într'o zi anumită de stăpâni.

2. Biruri și dijme. Ele se pot clasa deasemenea în două grupe.

Biruri în bani și prestațiuni în natură. In bani se plătea birul de pământ (census, teragium). Conform art. de lege XV din 1514, iobagii căsătoriți (rustici uxerați) erau datori a plăti proprietarului în fiecare an un floren de aur adică 100 dinari. Construcțiunile în natură erau zeciuiala și a noua parte din toate produsele sale agricole (grâu orz etc.). Iobagul a fost obligat a vărsa stăpânului a zecea respectiv a noua parte astfel că iobagului nu-i rămânea decât 8 părți din agoniseală. In afară de acestea iobagul era dator a preda proprietarului, la anumite intervale o parte din stocul său de animale domestice. Enumărarea amănunțită a acestora o găsim în legile XI, XVII, XIX, XX din 1514.

3. Foloasele rezervate proprietarului prin exercitarea exclusivă a unor drepturi. In aceasta categorie intrau: Dreptul de licență, de pescuit de morărit, de vamă, de măcelărie.

Iobagul nu putea exercita aceste drepturi. Mai mult era obligat a-și procura carnea în anumite anotimpuri numai din măcelăria stăpânului, a-și măcina bucatele numai în moara acestuia. Ar fi prea lung să enumărăm toate îngrădirile de acest fel.

Prin legiuirea tripărtică a lui Verböczi, soarta iobagilor s'a înrăutățit și mai mult, pentru că s'a declarat de neobligător urbariul și s'a ridicat iobagului dreptul de a se muta

în mod liber de pe o proprietate pe alta. In urma acestei leguiri barbare, iobagul a fost la sat la bunul plac al stăpânului său, legat indisolubil de glie (glebat ad strictus).

Abia în timpul domniei Mariei Terezia au luat lucrurile o întorsătură mai favorabilă, când prin reînființarea și sistematizarea urbariului iobagilor li s'a asigurat o soartă mai omenească. In urma triumfului ideilor de libertate, proclamate de revoluția franceză s'a pus și în Ungaria problema emancipării iobagilor.

După mai multe legi succesive intermediare (XXXV din 1890 IV-XIII din 1836, XII din 1840, IV din 1834) care toate măreau câte un pas înainte spre o complectă emancipare a iobagilor, în sfârșit prin legile aduse în anul 1848 (art. 8, 9, 11, 12) se desființează iobăgia.

In legătură cu această emancipare s'au născut și composesoratele urbariale. Obiectul lor formează pășunile și pădurile cari în baza legilor de segregare, au fost trecute în proprietatea și posesiunea foștilor iobagi din pădurile și pășunile nobililor, drept răscumpărare a drepturilor de servitute. Aceste terenuri păduroase sau de pășune nu s'au împărțit pe cap de proprietar, ci au rămas în proprietatea indiviză și posesiunea colectivă a foștilor iobagi Ele se numesc composesorate urbariale.

Regulele după care s'au constituit aceste composesorate și după cum s'au distribuit terenurile sunt înscrise în legea LIII din 1871.

La aranjarea urbarială a servituților de pădure, s'a admis ca principiu de bază, că foștii urbarialiști să primească o întindere păduroasă suficientă pentru acoperirea trebuințelor obișnuite.

Dacă între părți nu se putea realiza o transacțiune, mărimea și locul părților de pădure competente urbarialiștilor, trebuiau să fie statorite cu respectul considerațiunilor impuse de circumstanțele locale și stabilite în lege de către instanțele judecătorești (§ 27), Legea prevede minimul întinderilor păduroase ce urmau a se separa în favoarea urbarialiștilor.

Un fond iobăgesc avea îndreptățirea la cel puțin 2 jugăre și la cel mult 12 jugăre pădure (§ 27-29). Prin excepție se fixa o cotă de 16 jugăre în favoarea iobagilor, cari se

ocupau cu cărbunăritul, sau negoț de lemne și o cotă de 22 jugăre în favoarea celor urbarialiști ai căror foști stăpâni nu aveau în afară de suprafețe păduroase proprietate de altă natură. Minimum acestor competințe era limitat la 2 jugăre, sub această limită neputându-se coborî, decât într'un singur caz excepțional.

Teritoarele astfel demarcate și despărțite rămân în stăpânirea colectivă a urbarialiștilor, constituind un composesorat, care nu se poate nici stinge, nici disolva (§ 32). Administrarea și amenajarea acestor păduri trebuia să se facă în baza unor regulamente sub controlul organelor administrative

Regulele de exploatare și de administrare, au fost determinate în legea XIX din 1898 (§-ii 25-26) pe care am analizat-o mai sus și care se aplică și composesoratelor urbariale.

La măsurarea și separarea terenurilor de pășune aceeași lege stabilește minimul competințelor de pășune acordabil fiecărui fond de urbarialist (§ 39). Ca limită inferioară era prevăzută suprafața de 2 jugăre, iar ca limită superioară suprafața de 22 jugăre. Acolo unde terenurile de pășunat aveau o întindere neobișnuit de mare, se putea depăși și aceasta din urmă limită.

Competințele astfel demarcate treceau în proprietatea individuală a urbarialiștilor, cari aveau libertate a le păstra în folosința lor exclusivă, sau a se constitui în composesorat.

Pe când composesoratele de pădure s'au format în baza unui text imperativ a legii, dimpotrivă composesoratele de pășuni sau înființat pe bază concrețională.

Funcționarea și administrarea acestor categorii a composesoratelor urbariale, au fost reglementate pe cale legislativă prin legea XII din 1894. Dela punerea în aplicare a acestei legi composesoratele urbariale, sunt supuse tutelei administrative.

In ceeace privește organele de reprezentare și de execuțiune, sunt tot cele arătate mai sus, în legătură cu composesoratele nobililor.

Regimul introdus prin estinderea codului silvic din 1910, precum și prin regulamentul legii pentru satisfacerea tre-

buințelor de lemne de foc a avut și asupra composesoratelor urbariale aceleași efecte pe cari le-am semnalat în legătură cu composesoratele nobililor.

Urmările și modalitățile de aplicațiune ale legii pentru reforma agrară au variat și în ceeace privește composesoratele urbariale o situațiune cu totul similară cu starea în care au ajuns prin punerea în practică a aceleași legi „Composesoratele de nobili".

Din cele expuse mai sus se constată, că origina composesoratelor ne duce până la timpurile ce au urmat năvălirii ungurilor, căutându-se chiar dela începutul istoric al acestora să se impună imperioasa grije de a se organiza administrația acestora și împiedica modul de distrugere a pădurilor, când deasemenea se tindea și la un fel de a dispune cu mai multă grije și economie și de mărirea de porțiune de averi seculare trecute în stăpânirea individuală a nobililor.

Acestor forme le-a urmat deodată cu alte reforme de Stat și legiuirile silvice mai întâi ungare și austriace, prin cari s'a căutat să se dea acestor comunități nobile o autonomie astfel ca acele composesorate, să fie administrate prin felul lor unic de exploatare și de utilizare economică, luând ca baze de proporționalizare, gradul lor de filiațiune sau de descendență al composesorilor respectivi.

Și aceste administrații au fost modificate treptat, mai întâi prin legile silvice austriace din 1852 și cele ungare din 1898.

Nu lipsesc aceste formațiuni de administrare din legile silvice ruse din 1776, introduse în Basarabia la anexarea ei din 1812, modificate și reformate și prin legile românești din anii 1843, 1851, 1860, 1864, 1872, 1881, 1900, 1906, 1913 când în anul 1910, se pune în aplicare prin codul silvic, al cărui dispozițiuni fiind prea blânde, nu se putea pune stavilă distrugerii pădurilor.

Deci pentru a se putea pune în aplicare și extinde și dispozițiunile bune ale codului silvic din 1910, mai întâi în anul 1920 și pe urmă în anul 1923 prin articolul unic și dispune modificarea acestuia în sensul majorării de 10 ori a tuturor amenzilor, despăgubirilor și valoarea materialelor

prevăzute la art. 7, 14 și 59 până inclusiv la art. 76 din acest cod.

Cu această ocaziune se mai amintește că pădurile, composesoratele urbarialiștilor, foștilor nobili și fideicomisele din Ardeal, să se administreze de Casa Pădurilor întocmai ca și pădurile din vechiul regat, cu aceea ca venitul anual să se pună la dispoziția proprietarilor conform dispozițiunilor ce le au.

Deasemenea se amintește de Composesorate și în legea pentru organizarea Cooperației din Martie 1929 și regulamentul acesteia din 1932, cari ar intra în prevederile acestei legi ale modificărilor acestora, astfel ca toate obștele de moșneni răzeși, grupările de coproprietari de pădure, livezi și pășuni și legea pășunilor chiar oricare ar fi titulatura lor, deci și composesoratele fără de a se mai referi și la alte legi.

Deci se vede că și prin legiuirile noastre silvice se continua modul de administrare al composesoratelor cu mai puțină grijă, în administrarea composesoratelor cari dacă s'ar fi studiat și pătruns în realitatea acestor administrații, se putea și se poate constata, ceeace se constată deja și astăzi că aceste composesorate nu servesc numai interesele proprietarilor sau composesorilor, deoarece veniturile acestora și astăzi se întrebuințează de cel mai multe ori pentru acoperirea lipsei sumelor pe cari nu le mai au, pentru a servi propagandă contra intereselor noastre naționale românești.

Se constată deci că trecerea acestor composesorate din Ardeal chiar și sub regimul nouilor legi ale noastre, au primit o formă de administrare, tot ca cele moștenite, deoarece nu se prevăd toate măsurile suficiente pentru asigurarea unei administrații naționale și cu prevedere de continuare pentru viitor.

Astfel fiind, este cert că în toată literatura noastră economică, financiară, fiscală și contabilă chiar, nu există ceva ce ar putea complecta lipsurile neobservate de toate legiuirile noastre.

Toate dispozițiunile luate în această materie nu complectează baza reală și de drept a acestor numeroase orga-

nizaţii de întreprinderi economice, cari sunt scoase de sub administraţia propriu zisă comunală.

Deşi aceste composesorate sunt puse sub controlul Oficiului Naţional al Cooperaţiei, iar adunările generale sunt prezidate de către Judecătorul Ocolului respectiv, totuşi nu îndeplinesc nici o formă legală de contabilizare, tocmai pentru a nu se putea constata modul de inventariere şi administrare a averii acestor composesorate.

Regulamentul de administrare al acestor composesorate de asemenea nu este întocmit numai parţial, fără de a se pune în concordanţă şi cu legiuirile noastre esenţiale de administrare, supraveghere, contabilizare şi controlul averii acestora.

EUGEN SIBIANU
Expert-contabil

UZINELE METALURGICE UNITE
„TITAN, NADRAG, CALAN"
S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistenţă, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane şi **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre şi emailate.
Tuburi şi **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Maşini de **gătit** şi **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese şi **capace** de **recoacere** din oţel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi şi **pământ refractar.**

Solemnitatea

desvelirii plăcii comemorative a colegilor morţi în răsboiul pentru întregirea neamului

In ziua de 6 Iunie cu deosebită solemnitate s'a descoperit la Şcoala Superioară de Comerţ din Bulevardul Domniţei (azi Liceul Comercial N. Cretzulescu) placa comemorativă, executată din iniţiativa seriei 1900, pentru preamărirea memoriei foştilor elevi ai şcolii, morţi în marele războiu pentru întregirea neamului.

Au asistat la această pioasă serbare reprezentanţi ai Ministerului Educaţiei Naţionale, ai Ministerului de Domenii, ai Ministerului de Războiu, ai Camerii de Comerţ, ai Băncii Naţionale a României, ai Societăţilor „Cultul Eroilor" şi „Marilor Mutilaţi de Războiu", ai Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ, toţi profesorii şcolii şi reprezentanţi ai celorlalte şcoli Comerciale din Capitală, toţi elevii precum şi foarte mulţi absolvenţi ai şcolii.

Serbarea, încadrată în program străjeresc, a început cu ridicarea în curtea şcolii a pavilionului străjeresc sub acordurile imnului regal cântat de toţi străjerii, toţi profesorii şi întreaga asistenţă.

D-l Inspector Jean Petrescu în câteva cuvinte bine simţite a arătat rostul străjeriei şi modul ei de manifestare.

Intreaga asistenţă a trecut apoi în localul şcolii în faţa scării de onoare, unde s'a aşezat placa comemorativă.

Preotul bisericii Negustori a oficiat întâiu slujba sfinţirii plăcii, apoi un parastas pentru odihna sufletelor colegilor morţi pentru patrie.

Răspunsurile bisericeşti, date de elevii şcolii, şi în special modul împresionant cum a fost cântat „veşnica lor pomenire", a mişcat până la lacrămi toată asistenţa.

Inlăturarea pânzei de către D-l sculptor Onofrei a dat la iveală celor de faţă opera D-sale simplă ca execuţie, dar impunătoare ca înfăţişare.

După desvelirea plăcii şi stropirea ei cu apă sfinţită s'au ţinut următoarele cuvântări:

Cuvântarea subsemnatului în numele iniţiatorilor

Domnule Ministru,
Onorate familii ale eroilor căzuţi,
Onoraţi reprezentanţi ai societăţilor de eroi,
Domnilor Profesori, Iubiţi colegi, Drag tineret,

Au trecut numai două zile dela sărbătorirea în întreaga ţară a acelora din sângele şi ţăr'na cărora s'a ridicat România de azi; au trecut numai două zile de când copilaşii în cadenţa cântecelor patriotice şi sub mirosul de tămâe au presărat flori proaspete pe morminte; au trecut numai două zile de când părinţii cu plete albe, fraţii, surorile, soţiile şi copii celor căzuţi la datorie, au îngenunchiat, unii înaintea mormântului eroului necunoscut, alţii înaintea monumentelor simbolice, iar alţii înaintea altarelor.

Astăzi, absolvenţii şi elevii acestui sfânt templu al culturii comerciale, stau cu smerenie înaintea plăcii pe care s'a imortalizat pentru vecie numele acelora, cari, deşi prin profesiunea lor au fost desemnaţi pentru servicii auxiliare, au ţinut să lupte în primele rânduri, lăsându-se în eroismul lor sfârtecaţi de schije, ciuruiţi de gloanţe sau sfărâmaţi de obuze.

Ei, care pe frontul muncii au apărat cu sfinţenie *patrimoniul instituţiilor în care au lucrat,* au pornit pe frontul de luptă ostăşească *pentru redobândirea patrimoniului înregistrat în istoria neamului nostru.*

Se spune că poetul Iosif pe când se găsea în agonie pe patul spitalului, studenţimea română cântându-i sub ferestre cântecul „La arme" poetul a tresărit şi a spus: *„da să cucerim ce avem de cucerit";* în acel moment poetul visa epopeea pe care, atât de simbolic, ne-a redat-o pictorul Costin Petrescu în prima parte a superbei frescă dela Ateneul Român; — colegii noştri căzuţi, în elanul lor, au avut înainte aceeaş sfântă icoană: *inventarul Daciei Traiane.*

Unii s'au sfârşit la Turtucaia, alţii la Jiu, alţii la Mărăşeşti şi Oituz, iar Vasile Stănculescu, acel drag animator al apărării profesiunii noastre, — unul din creatorii revistei „Comerţ şi Contabilitate", — a căzut apărându-şi satul Livada (Prahova) în care se găseau părinţii lui.

Luaţi aminte deci, tineri străjeri ai ţării şi ai tronului, ce, au făcut acei cari au trecut pe băncile acestei şcoli.

— Acum 13 ani, cu prilejul sărbătorirei unui sfert de veac dela absolvirea școlii la apelul nominal al seriei mele făcut de regretatul profesor M. A. Demetrescu, colegul meu Atanase Zamfirescu, aflat aci de față, rănit de patru ori pe câmpul de luptă, a răspuns ostășește pentru fie care din cei ce lipseau: *mort pe câmpul de luptă*!

Chiar în clasă, într'un explicabil entuziasm s'au colectat primele fonduri pentru prea-mărirea eroilor morți, dându-mi-se însărcinarea să aduc la îndeplinire inițiativa luată.

A mers greu, dar am făcut-o.

Vom face și noi azi apelul recapitulativ al eroilor *):

Dumitrescu Ilie, Vasiliu N. Dumitru, Huber Anton, Crivăț Ion, Marineanu Marin, Stănculescu Vasile, Ionescu Marin, Știucă Constantin, Ionescu N. Mihail, Filip Gheorghe, Mihăescu Alexandru, Slăvescu Ion, Burețea Marin, Bereșteanu Nicolae, Constantinescu P. Dumitru, Margine Mihail, Făgărășanu Constantin, Tripcovici Marin, Bătrânu B. Niculae, Tanovici D. Gheorghe, Iulian P. Ion, Dumitrescu G. Gheorghe, Ioanid G. Ștefan, Știrbescu Mihai, Israilovici A. Herman, Cosmescu Alexandru, Șerbănescu Ștefan, Matache Ion, Eliescu Mihail, Iordache V. Constantin, Samos Gheorghe, Popescu Haralambie.

Mulțumesc în numele seriei mele acelora care ne-au înțeles și ne-au ajutat ca să desăvârșim această inițiativă, mulțumesc deasemenea D-lui sculptor Onofrei, care a dat cu atât talent viață marmorei reci.

— Azi, prezint spre păstrare D-lui Director al Școlii această sfântă pagină recapitulativă a cataloagelor dintre anii 1894—1916, acest inventar al avant-gardei eroilor noștri și spun avant-gardă pentru că în dosul ei, *întrezărim apoteoza colegilor noștri din toate Școlile Comerciale din țară, care au luptat pentru recucerirea patrimoniului strămoșesc.*

Sufletele nemuritoare ale colegilor noștri dragi dispăruți la datorie, părăsind în aceste clipe mormintele și mausoleele și plutind deasupra noastră, chemați fiind de sfânta slujbă, sunt mulțumiți că, ceea ce ei ne-au dat, *predăm cu inventar tinerei generații de străjeri care, sub deviza că vor munci cu credință pentru țară și tron, va trasmite, la rându-i, neștirbit, vitoarelor generații,* **întreg patrimoniul strămoșesc.**

*) S'a citit de cel ce a rostit cuvântarea numele a 32 eroi, răspunzându-se de către un străjer pentru fiecare din cei citiți: *mort pentru patrie.*

Cuvântarea d-lui Profesor D. Rădulescu, Directorul Liceului.

D-nelor, d-lor și dragi școlari,

Am comemorat, în ziua de 2 Iunie, pe erorii noștri, pe cei 800 de mii de eroi, care ne-au dat România de azi. Ne-am dus la mormintele lor și am ascultat rugăciunile de slavă ale preoților și cuvântările reprezentanților autorităților.

Azi ne-am adunat aci — rudele lor și reprezentați ai autorităților — ca să comemorăm pe eroii acestei școli, care deși aveau alt rol în viață, s'au pus în fruntea apărătorilor țării și au căzut pe câmpul de onoare. Numele lor, săpat pe această marmură rece, de către sculptorul Onofrei, va fi săpat și în inimile noastre calde și, cât timp va exista această școală, în fiecare an, la distribuirea premiilor, noi toți vom preamări numele lor de eroi.

Luăm în primire această placă, făcută din inițiativa absolvenților acestei școale, seria 1900, adică absolvenți care acum sunt în pragul pensiei, sau ieșiți la pensie, dar care n'au uitat că au fost elevii acestei școale, după cum n'au uitat pe camarazii lor eroi.

In numele acestei școale, aduc mulțumirile mele, în special reprezentantului acestei serii, d-lui Aureliu Marinescu, care a pus toată inima, ca să vadă această piatră așezată în hall-ul acestei școale.

Cu credință în Dumnezeu, cu dragoste pentru Regele nostru iubit, Marele nostru Străjer, să strigăm cu toții: Trăiască Regele! Sănătate! (Asistența răspunde un puternic „sănătate")

Cuvântarea d-lui Profesor dr. Grigore L. Trancu-Iași

Domnule Director General,
D-nelor, d-lor, și iubiți elevi ai școlii,

Este una din lecțiunile cele mai frumoase, care s'au predat în această școală! Oricât talent, oricâte cunoștințe, orcâtă experiență, am pune la catedră, ca să arătăm copiilor acestora tineri știința noastră, nimic nu prețuește ca lecțiunea de azi.

Am vrut ca în numele tutuor absolvenților școlilor de comerț, să aduc prinosul meu de laudă și de recunoștință seriei 1900, în frunte cu inimosul nostru coleg, Aureliu Marinescu.

Cât am condus Ministerul Muncii și al Asistenței Sociale, am socotit că lecțiunile cele mai bune de patriotism sunt mormintele

eroilor și educațiunea orfanilor. Mormintele eroilor evocă totdeauna abnegațiunea și dragostea de țară, pe care ei au pus-o mai presus decât viața lor, iar orfanii de războiu arată că merg pe urmele înaintașilor lor, fiind o permanentă dovadă a eroismului și a dragostei de țară. Am căutat ca, lucrând pentru aceste activități, să fac o lecțiune de patriotism.

Adineauri, când se striga catalogul seriei, se spunea: „Mort pentru Patrie".

Nu, dragii mei, ăștia nu sunt morți; sunt morți cei în viață, care nu știu să-și facă datoria; sunt morți cei în viață, care sunt indiferenți la acțiunile mari; sunt morți cei în viață, care nu vin să se împărtească la această fântână nesecată a dragostei; sunt morți acei care nu văd frumosul, care nu au ochii lor puși în slujba admirației frumosului.

Un poet spune: „Dacă ochii au nevoe de o rază de soare, dacă ființa omenească are nevoe de un parfum de roze, și rozele au nevoe de oameni, căci altfel cine le-ar admira dacă nu ar fi oamenii?

Sunt fericit că pot să aduc omagiul meu celor morți pentru Patrie.

In numărul jubiliar al „Revistei de Comerț și Contabilitate", s'a închinat un articol comercialiștilor. În ce consistă acel articol? Este o scrisoare de pe front, în care se spune: „Ce ar fi să vin acasă, dacă nu-mi voi fi îndeplinit datoria pentru țară? Nu-mi cereți să vin acasă; cereți ca Patria, cu dreptate să fie triumfătoare"! Dacă vă rugați pentru întoarcerea noastră și numai pentru întoarcerea noastră, acesta este egoism, rugați-vă pentru victoria dreptății" [1]).

Acest articol — d-nelor și d-lor — a fost închinat comercialiștilor.

L'o fi simțit ei? O fi găsit antenele necesare în sufletele comercialiștilor? Mă îndoiesc, pentrucă azi, materialismul și grijile de fiecare clipă, opresc omul să se înalțe mai sus...

La moartea unui amic, toți spun: „Ce este viața!?"... Dar cum iese pe poarta cimitirului — dați-mi voie să întrebuințez o expresie mai potrivită — fiecare este un animal (evit termenul propriu) pentrucă se preocupă de meschinările de fiecare clipă și uită contactul cu eternitatea.

---

1) Revista de Comerț și Contabilitate, Anul XXVII Nr. 7 1 Ianuarie 1938.

Dragi copii, cel care vorbește azi în fața voastră, a fost un copil umilit și sărac, care a învățat la „școala de comerț", care a rupt cu prejudecățile vremii, și prin muncă, stăruință și sacrificiu, a ajuns să creeze Ministerul Muncii în țara românească.

Iată de ce, azi, când vin să vă vorbesc, ca profesor onorar al acestei școli, o fac cu gândul să pun ceva în inimile voastre din inima mea, și să vă spun: iată cum se cinstesc eroii, iată cum se cinstesc cei ce știu să-și facă datoria.

Și, dragii mei, datoria și eroismul nu sunt numai pe câmpul de război!

Datoria și eroismul sunt la fiecare pas în viața practică!

Se vorbea de învățământul comercial, de absolvenții care trebuiau să îndeplinească serviciul auxiliar. Un student al meu, care acum este locotenent-colonel, va traduce o carte despre „rolul intendenței în războiul din Africa, dintre Italia și Abisinia". Războiul acesta n'a fost cucerit numai de armatele regulate; războiul acesta a fost cucerit și de absolvenții școalelor de comerț, de armata intendenței.

Iată de ce vreau să însuflu în voi sentimentul că o armată nu trebue să mai fie separată de alta. Inainte vreme se urca cineva pe un cal, lua 200 de viteji și spunea: „După mine, pentru Patrie, etc, ,etc,". Azi, războiul este activitatea fiecăruia: și în tranșee, și în spitale, cei ce-și fac datoria contribuie la triumf; și în viața practică, la fiecare îndeletnicire pe care o veți avea, la fiecare scrisoare pe care o veți scrie, făcându-vă datoria, veți contribui la realizarea victoriei celei mari, la triumful nostru din punct de vedere economic.

Iată de ce am vrut să subliniez această pagină rară în istoria comercialiștilor.

Vă rog, Domnule Director General, să transmiteți D-lui Ministru omagiile noastre.

In această Aulă l'am petrecut pe fostul Director Pașcanu la vecinica odihnă.

In această Aulă cste sufletul școlii...

Un profesor englez spunea: „Universitatea din Oxford are renumele ei. nu pentrucă acolo sunt laboratorii mai bune și biblioteci mai alese, ci pentrucă acolo este sufletul tuturor îndrumătorilor Angliei"!

Iată de ce aș dori ca prin radio-difuziunea zidurilor acestei școli să găsesc antenele sufletelor elevilor, să le insuflu simțul

datoriei împlinite, pentru a fi la înălțimea acelor eroi pe care azi îi slăvim.

Cuvântarea d-lui Căpitan Ionescu-Dobrogeanu, reprezentantul marilor mutilați de război.

Domnule Director, onorată asistență și dragi străjeri,

Dacă Dumnezeu ne-a hărăzit generației noastre, să împlinim visul milenar al întregirei Neamului și Patriei, voi tineretul sunteți generația căreia vă încredințăm testamentul de a asigura și a transmite urmașilor noștri acest pământ făcând ca România Mare să rămână deapururi întregită.

Neamul nostru a stăpânit acest pământ sfânt, ca neamul cel mai nobil și mai ospitalier, unde cei care l'au călcat și-au lăsat oscioarele și numai istoria îi mai pomenește.

Noi suntem din generația care am slujit sub cei doi mari domnitori: sub Regele Carol I, care a dat independența și Regatul României și sub Ferdinand Cel Loial, care a slujit țara sa cu credință; voi aveți fericirea să slujiți sub M. S. Regele Carol al II-lea, care prin voi vrea să dea educația unei generații.

Iată marea operă a străjeriei, unde munca intelectuală se împletește cu munca fizică.

Se cuvine ca bogățiile atât de mari ale țării noastre — unde este propriu zis raiul lumii — să le stăpânească neamul nostru, emancipat prin cultură.

Noi care simbolizăm jertfa totală — care pe lângă cei 800 de mii de eroi, împreună cu văduvele și orfanii se ridică la 2 milioane, cât a dat Neamul nostru prin războiul de întregire — închidem ochii mulțumiți sufletește, acum când vedem răsărind zorile unei Românii noi.

Să strigăm cu toții: Să trăiți voi tineretul;

Să strigăm, așa cum este formula „Credință și muncă pentru Țară și Rege";

Trăiască Majestatea Sa Regele Carol al II-lea;

Trăiască Marele Voevod de Alba Iulia;

Trăiască România Mare.

— Cuvântărilor a urmat corul școlii, sub conducerea d-lui Profesor Budală, care a cântat câteva imnuri patriotice cu atâta măestrie, entuziasm și însuflețire încât cei de față au regretat terminarea programului.

Programul a fost încheiat cu următoarele cuvinte rostite de d-l Profesor Rădulescu, Directorul liceului :

„Serbarea fiind terminată, aduc mulțumirile mele d-lui Di-„rector General Sterian, care a luat parte, d-lui Profesor onorar „Trancu-Iași, care nu uită niciodată școala noastră, d-lui Căpitan „invalid Ionescu, din partea Societății Mutilaților de război, precum „și elevilor care ne-au dat concursul la această înălțătoare serbare.

„Doresc să plece acasă, purtând în inimile lor cuvintele calde „auzite aici și să nu uite pe urmă examenele care se apropie".

Să trăiți :

Astfel s'a terminat executarea unei inițiative pentru a cărui realizare, trebuie s'o spun, am întâmpinat foarte, foarte multe greutăți ; realizarea ei însă așea cum am dorit'o și mai cu seamă atmosfera de însuflețire din timpul serbării, m'a satisfăcut cu prisosință.

Cei cari a luat parte la serbare vor păstra o neștearsă amintire a mișcătoarelor clipe prin care — au trecut.

Mulțumiți trebuie să fie și toți colegii noștrii în viață pentru că toate generațiile viitoare vor citi cu pietate numele înaintașilor lor, foști elevi ai școlii, cari au căzut pentru patrie.

Nu pot încheea acest articol fără cuvenitul omagiu cuvenit părinților, fraților, surorilor, soțiilor și copiilor acelora al căror nume va rămâne săpat pe piatră și cari, asistând la această pioasă serbare, au plecat având în ochi un amestec de lacrămi de durere și lacrămi de recunoștință.

Eu, am avut lacrămi de mulțumire când am strâns mâinile atâtor mame, surori, frați, soții și copii cari emoționați îmi spuneau : sunt mama lui Slăvescu ; sunt fratele lui Slăvescu ; sunt soția lui Marineanu, suntem soția și copii lui Anton Huber, etc., etc.

Florile și jerbele aduse de rudele iubiților noștri foști colegi, depuse în fața plăcii, ar trebui să fie un imbold pentru noi toți, ca în fiecare an de ziua eroilor să petrecem câteva clipe, având în mâini flori de primăvară, **înaintea plăcii, care, de azi înainte va simboliza eroismul tuturor colegiior din întreaga țară, căzuți pentru patrie.**

AURELIU MARINESCU

Cuvântări stenografiate de **Cristofor Munteanu**, Profesor de steno-dactilografie la Liceele Comerciale Nicolae Kreţulescu și Regele Carol I.

De la Consiliul Superior
al Corpului Contabililor Experți și Autorizați

Sâmbătă 2 Iulie 1938, s'a ținut la sediul Corpului, ședința Consiliului Superior împreună cu Secțiunile județene spre a discuta anteproectul pentru înființarea Cassei de Pensiuni a Corpului, — anteproect adoptat de adunarea generală a secțiunei Ilfov.

D-l *V. Vlaicu*, delegatul secțiunei Cluj, a prezentat următorul memoriu, arătând lacunele anteproectului:

„Incredințați din partea Secțiunei Cluj, avem onoarea a vă prezenta următărul memoriu în chestiunea proiectului de statut pentru Casa de pensiuni, asigurări și asistență, arătând punctul de vedere și hotărârile Consiliului secțiunei noastre, dimpreună cu motivele și explicațiunile necesare.

Chestiunea Casei de pensiuni, asigurări și asistență a Corpului nostru are o istorie a sa proprie de 16 ani, care se poate împărți în două epoce distincte și anume:

a) perioada dela 1923 până la 1935 și

b) dela 1935 până astăzi.

Primii 12 ani de evoluție a chestiunei se caracterizează prin inițiativa centrală a Consiliului Superior în colaborare cu Secțiunea Cluj pe care avem onoarea a o reprezenta înaintea Domniilor Voastre.

Iar ultimii 4 ani din viața chestiunei cuprind o serie de idei lansate din partea membrilor Corpului.

Dintre numeroasele moțiuni și hotărâri luate de Congresele noastre, credem necesară reproducerea textuală a hotărârei congresului dela Constanța din anul 1929:

„Congresul Corpului contabililor experți și autorizați întruniți la Constanța în 22—24 Iunie 1929, în urma raportului d-lui V. Vlaicu, Cluj, hotărăște înființarea unei Case de asigurare și pensiuni sub forma unei societăți anonime și autorizâ Consiliul superior, ca împreună cu Secțiunea Cluj, să procedeze la formalitățile de constituire îndatăce va avea cel puțin 1000 (una miie) de adeziuni de membri asigurați.

La capitalul acestei societăți vor contribui și secțiunile dimpreună cu Consiliului superior, pe lângă asigurați.

La asigurările de ajutor se vor admite numai membri ai Cor-

pului Contabililor experți și autorizați". (Vezi Rev. Gen. de Com. și Cont. No. 7—8 din Iunie 1929)".

„Față de această moțiune a menționatului congres al Corpului nostru auntem nevoiți a declara opiniune separată în ce privește susținerile articolului întitulat: „O privire retraspectivă", din No. 5 din 1937 al Rev. Gen. de Com. și Cont., deoarece din punctul de vedere istoric noi, de bună credință, am considerat și considerăm moțiunea citată mai sus ca un fel de hotărâre serioasă destinată înfătuirei reale.

Ori, dacă însuși Congresul a declarat prin moțiunea sa, că „a hotărât", el a fost conștient de importanța cuvintelor sale.

Din punct de vedere istoric prezentul proiect de statut al Casei de pensiuni se găsește în divergență de tot ceeace s'a discutat și s'a hotărât la congresele noastre.

Dar pe lângă acestea Secțiunea Cluj mai are de făcut și importante obiecțiuni din punct de vedere tehnic.

Regimul technic special pentru întreprinderile de asigurări de orice fel este dat prin Legea pentru constituirea și funcționarea întreprinderilor private de asigurare și reglementarea contractului de asigurare din 7 Iulie 1930.

Iar condițiunile technice legale pentru Casele sau fondurilor de pensiuni se găsesc în Regulamentul de aplicarea Art. 125 din Legea pentru unificarea asigurărilor sociale, Art. 6 (Mon. Oficial No. 227 din Noemvrie 1936).

In sfârșit, organizarea practică a caselor de pensiuni s'a cristalizat prin experiență după una din următoarele două concepții:

a) concepțiune bugetară și

b) cea acturială.

O concepție intermediară nu ar fi exclusă, dacă se aplică în mod just și servește scopului.

Dar proiectul de statut al Casei de pensiuni, etc. al Corpului se abate dela toate normele technice menționate mai sus și nu ține seamă nici măcar de economia technică a cunoscutului anteproiect pentru statutul fucționarilor particulari, apărut în Februarie 1937, anteproiect, care, în partea III statutează asupra *Casei de Pensiuni a Funcționarilor Particulari din România.*

Redactat în acest fel, proiectul de statut al Casei de pensiuni, asigurări și asistență a Corpului Contabililor autorizați și experți contabili în cazul că ar lua ființă, ar avea urmări dezastruase pentru întreagă organizația noastră profesională.

Iată părţile slabe ale proiectului de statut dela ordinea zilei:

1. **Cotizaţiile sunt insuficiente.**

Faţă de cotizaţia de 20% asupra salariului de bază care se cere prin Art. 64 punct 1 şi 4 combinate cu Art. 70 din anteproiectul Statutului funcţionarilor particulari din Februarie 1937, prezentul proiect de statut nu prevede decât 5% asupra pensiei asigurate (Art. 20 punct e).

2. **Deficitul** provocat de insuficienţa cotizaţiei este concludent. Singura măsură justă pentru aprecierea acestui deficit este rezerva matematisă stabilită potrivit normelor actuariale şi prevederile Art. 20 din Regulamentul de aplicare Art. 125 al Legei pentru unificarea asigurărilor sociale. Vom lua deci două exemple dela limitele obligaţiunilor de asigurare asumate.

3. **Primul exemplu:**

Se înscrie la pensie un contabil de 28 ani, familist, cu soţie şi trei copii Işi alege clasa III. de pensionare cu o cotizaţie lunară de 150— Lei pentru o pensie nominală asigurată de 3.000— Lei lunar, urmând a ieşi la pensie în etate de 60. ani. Care este socoteala rezervei matememetice?

Valoarea actuală în momentul înscrierii sale, este următoarea:

1.	Pt. Lei 36.000,—	pensie de activitate . .	Lei 27.266,—
2.	„ 18.000,—	pensie iniţiativă de infirmitate	„ 23.050,—
3.	Pt. Lei 720,—	spor anul de infirmitate	„ 11.484,—
4.	„ 9.000,—	pensie de văduve, iniţială	„ 15.436,—
5.	„ 360,—	spor la pensie de văduve	„ 6.042,—
6.	75% din drepturi	pentru orfani minori cca.	„ 20.000,—
	Totalul obligaţiunilor Casei de pensii . .		Lei 103.278,—
	Minus:		
	Valoarea actuală a cotizaţiilor anuale de câte lei 1.800,— anual (150,— lei lunar) .		Lei 28.111,—
	Rezerva matematică		Lei 75.167,—

Atâta este deficitul, cu care se începe afacerea aceasta, la înscrierea contabilului nostru. Dar exemplul este concludent pentru justeţea cotizaţiei de 20% cuprinsă în proiectul *Casei Generale de Pensiuni a Funcţionarilor Particulari* (partea III, din anteproiectul statutului funcţionarilor particulari), întrucât compensarea totalului obligaţiunilor Casei de pensiuni e aproximativ de 4 ori

valoarea cotizaţiei prevăzute prin proiectul de statut dela ordinea zilei.

4. **Al doilea exemplu.**

Se înscrie la pensie un contabil de 53 ani, prevalându-se de Art. 21 al Statutului. Işi alege clasa III, singura convenabilă pentru el, pentru o pensie anuală nominală de Lei 72.000.

Işi va răscumpăra 8 ani utili, potrivit Art. 23 alin. al doilea, cu scopul de a obţine, la etatea de 60 ani, vechimea minimală de 15 ani utili, când va ieşi la pensie cu suma anuală efectivă de Lei 31.680.

Obligaţiunile Casei de pensiuni faţă de ansamblul de riscuri ale acestui contabil, având ca risc familiar numai soţia, deoarece copiii lui sunt toţi majori, sunt următoarele valori actuale în momentul înscrierii şi anume:

1. Pentru Lei 31.680,— pensie de activitate .		Lei 95.357,—
2. Pentru Lei 31.680,— pensie de infirmitate .		Lei 67.330,—
3. Pentru Lei 15.840,— pensie de văduvă . .		Lei 26.298,—
Totalul obligaţiunilor Casei de pensii . . .		Lei 188.985,—
Minus:		
a) Valuarea actuală a cotizaţiei de 300 Lei lunar	Lei 19.000,—	
b) Vechimea răscumpărată	28.800,—	Lei 47.800,—
Rezerva matematică		Lei 141.185,—

Concluziunea este similară cu aceea din primul exemplu de mai sus.

5. **Complectarea golurilor** provocate de insuficenţa cotizaţiunilor,— prin proiectatul de Statut — se impune în sarcina Secţiunilor Corpului contabililor experţi şi autorizaţi, prin contribuţiuni sistematizate asupra taxelor de membri la Corp, asfel:

30 % potrivit Art. 6. punct c)
20 % potrivit Art. 9. punct a)
10 % potrivit Art. 10. punct b)

Total 60 % din taxele de înscriere şi cotizaţiile anuale achitate Secţiunei de către membrii Corpului. Ori, Art. 18, alin. al doilea limitează mai precis sarcinile Secţiunilor la 80 % din bugetul anual de venituri al Secţiunei.

In felul, acesta activitatea propriu zisă a Secţiunei este paralizată, ori secţiunile sunt condamnate la o totală inactivitate proprie organizaţiei actuale profesionale. Nu se va mai putea continua

opera caritativă şi filantropică de până acum şi va trebni să se întrerupă plata burselor de studii acordate copiilor contabililor. In schimb secţiunile sunt obligate să facă de serviciu pentru Casa de pensiuni. Cu alte cuvinte organizaţia noastră profesională este transformată într'o instituţie de asigurare „*sui generis*", care nu urmează nici Legea întreprinderilor de asigurare, nici Regulamentul Caselor de pensiuni şi nici economia anteproiectului *Casei de pensiuni a funcţionarilor particulari din România* (Februarie 1937). Căci pentru acoperirea deficitului ei aproape disparent, aceasta din urmă găseşte necesară o contribuţie din partea Statului de 10.000.000,— Lei în primul an şi câte 15.000.000,— Lei în anii următori din bugetul Ministerului Muncii, Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale.

Ori, deficitele incomparabil mai mari ale proiectelor de statut dela ordinea zilei sunt aruncate pur şi simplu în sarcina secţiunilor Corpului contabililor experţi şi autorizaţi.

6. Inadvertenţa schimbului de roluri.

Dacă în gestiunea unei Case de pensiuni se ivesc în practică deficite din cauza desechilibrului dintre rezerva matematică şi activul Casei, de regulă patronul întreprinderei este chemat să complecteze aceste goluri. Prin o scăpare din vedere, proiectul statutului dela ordinea zilei, în locul patronului contabililor, cheamă în garanţie Corpul contabililor. Aceasta ar putea fi doar singura îndreptăţire de a angaja veniturile bugetare ale Secţiunilor în scopurile Casei de pensiuni.

7. **Răscumpărarea anilor utili** pentru vechimi anterioare înscrierii la Casa de pensiuni, potrivit alineatelor din urmă ale Art. 6. din Proiectul dela ordinea zilei, este un titlu de impunere a Secţiunilor cu câte 1.000,— Lei din averea lor pentru fiecare membru asigurat. După numărul membrilor ce se vor înscrie în această categoriea, averea Secţiunilor, agonistă cu atâta trudă, se poate considera ca şi expropiată. Mai rău este, că de această prevedere vor beneficia, în Transilvania, mai mult elementele minoritare in dauna elementului etnic românesc, întru cât acesta din urmă aparţine în mare parte la fonduri de pensiuni constitutite.

8. **Organizarea serviciilor Casei de pensiuni,** potrivit Art. 17, alin. al 2-lea, se face în dauna sau pe cheltuiala Secţiunilor, care sunt obligate să lucreze gratuit Casei de pensiuni, prin organele lor onorifice. Evident, se poate imagina şi o organizare de ser-

vicii gratuite pe țară, prin obligația impusă Secțiunilor de a face prin organele lor slujba Casei de pensiuni, fără plată.

Dar nu se poate imagina, că aceasta ar fi o organizație cu pretenții de eficiență.

9. Izolarea Casei de pensiuni pe piață.

In situația sa de splendidă izolare în urma constituției sale diferită de branșa întreprinderilor de asigurare, Casa de pensiuni se exclude dela orice colaborare cu societățile de asigurare, de pe piață. Faptul poate deveni fatal pentru proiectata noastră instituție.

O lege specială, vrând-nevrând, trebue să fie obligatoare, dar nu trebue să fie infailibilă. O lege nu-și poate impune obligativitatea sa decât prin consimțământul oamenilor buni.

Casa de pensiuni, asigură și asistență a Corpului contabililor autorizați și experți contabili ar fi astfel unica instituție de asigurare, fără posibilitatea reasigurărilor, în cele mai grele riscuri imaginable, cum sunt riscurile de pensiuni.

10. Regimul bugetar

Prin Art. 18 proiectul de statut al Casei de pensiuni introduce condițiuni suspensive în calea satisfacerii obligamentelor de plată ale Casei.

Sunt în viața practică și case de pensiuni organizate după principiile concepției bugetare, dar nici una nu s'a gândit să aplice aceste principii în sens invers. In mod normal obligamentele de plată ale Casei de pensiuni sunt date prin condițiile contractuale de asigurare prevăzute prin Statute, iar bugetele Casei se execută promt în vederea efectuării plăților date. Proiectul dela ordinea zilei inversează însă chestiunea și condiționează efectuarea obligațiilor de plată de limita prevederilor bugetare. Este și aceasta o siguranță, dar nu pentru asigurați, ci pentru Casa de pensiuni".

Domnule Președinte!
Onorată Adunare generală!

Acestea sunt în esență motivele și explicațiunile pentru care Secțiunea Cluj a Corpului contabililor autorizați și experți contabili, prin glasul subsemnaților delegați, declară, că nu-și însușește principiile nici unui fel de acțiuni negative și riscate, care poate avea drept consecință distrugerea organizației noastre profesionale,

ci rămâne credincioasă atitudinei sale istorice în ce privește chestiunea înființării „Casei de pensiuni, asigurări și asistență a Corpului contabililor experți și autorizați", în sensul moțiunei votate în Congresul nostru dela Constanța din 1929.

Suntem pentru înființarea unei Case de pensiuni, asigurări și asistență a Corpului, sub forma unei societăți anonime, constituită potrivit legiuirilor de specialitate în vigoare.

In acest scop Secțiunea Cluj declară, că va semna la această înființândă societate anonimă, acțiuni în valoare nominală de 100.000,— Lei (una sută mii Lei), renunțând pe timp de 10 ani la dividende în favoarea Casei de pensiuni.

Cluj-București, 2 Iulie 1938.

Corpul contabililor autorizați
și experților contabili
Secțiunea Cluj.

Prin delegație:

Vasile Vlaicu m. p.
Director
de Societate deasigurare i. p.

Dr. Ghiță Dragoș
Profesor.

La acest punct de vedere se raliază mai toate secțiunile din Ardeal.

D-nii *Al. Bărbulescu* și *Victor Ionescu*, dau lămuriri în ce privește anteproectul, care este adaptat situației dela secția Ilfov, pentru care s'a făcut.

Participarea nu este obligatorie și privește numai pe membrii secției. Spune că va ține seamă de observațiile din memoriul depus, comitetul având autorizarea adunării generale să facă orice modificări.

Au mai vorbit d-nii: *A. Gheorghiu-Galați, Al. Manole-Arad, Teodosiu-Putna, I. Manolescu-Constanța, N. Grigorescu-Craiova, V. Teodoru-Buzău*, etc.

Toți vorbitorii recunosc utilitatea unei asemenea Case, însă sunt de părere că fondurile secțiunilor sunt prea mici pentru a se conta pe ele în organizarea unei asigurări.

D-l *Dr. V. M. Ioachim*, dă lămuriri asupra acțiunei întreprinse de Consiliul Superior pentru aducerea la îndeplinire a deziderateleor congreselor, expunând bazele anteproectului de lege ce se întocmise sub ministeriatul d-lui D. R. Ioanițescu. Crede că tot pe această cale se va da soluția completă.

D-l *N. Butculescu*, rezumă desbaterile, constatând că aproape unanimitatea secțiunilor cer o reexaminare a chestiunii, ceeace se va face în toamnă, după ce Consiliul Superior va aduna tot materialul.

In ce privește inițiativa luată de Secția Ilfov, d-sa îi dorește tot succesul, însă trebue să se pornească pe baze sigure în ce privește calculele și posibilitățile de plată.

Arată că așa cum sunt întocmite calculele în ante-proectul Secțiunii Ilfov, nu vede posibilitatea asigurării pensiilor arătate în proect, mai ales că veniturile suplimentare din fondurile Secțiunii sunt destul de reduse.

De aceia în proect se prevede că pensiile pot fi reduse în măsura veniturilor.

Insă în acest caz, nu mai este vorba de o asigurare care presupune la o anumită contribuție, o anumită prestație din partea Casei.

Chestiunea având nevoie să mai fie studiată, d-sa este de părere să se mai amâne înfăptuirea Casei până se vor fixa bazele solide ale nouii instituții, a cărei reușită trebue să fie asigurată.

«CONCORDIA»

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
PENTRU INDUSTRIA PETROLULUI
CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 867.000.000

DEPARTAMENTUL UZINELE METALURGICE PLOIEȘTI

Ateliere mecanice, Turnătorii de oțel, Fontă, Bronz, Alamă, Trefilerie, Foraje, Cazangerie, Aparate de foraj, etc.

FABRICA DE MUNIȚII
FABRICA DE TUNURI

Jurisprudențe fiscale

Impunerea prin înlăturarea registrelor „Straţa“ nu este un registru obligator *).

Comisia I de impunere stabilise impozitul în cazul Soc. anon. Frații Goldenberg, prin apreciere înlăturând registrele. Impotriva procesului verbal de impunere dat în ziua de 15 Aprilie 1937, societatea a făcut apel, susținând în fața Comisiei de Apel că motivele ce au indrituit prima instanță să înlăture registrele erau nefundate și lipsite de bază legală; a solicitat apoi încuviințarea unei expertize contabile, care să constate netemeinicia motivelor reținute dc comisia de impunere pentru a înlătura registrele și astfel dacă expertiza va constata sinceritatea și regularitatea registrelor, impunerea să se facă pe baza lor și a bilanțului prezentat de Societate. S'a admis și efectuat expertiza, care fiind favorabilă, a indrituit societatea ca la termenul de judecată, să ceară ca impunerea să se facă în conformitate cu bilanțul și registrele ei.

Comisia de Apel a respins însă apelul societății, tot pe considerația că registrele ar fi nesincere și neregulat ținute, motivând decizia în felul următor: „având în vedere că din raportul de expertiză și acel al controlului se constată că nu se poate verifica sinceritatea încasărilor, fiindcă societatea nu posedă situația zilnică spre a se putea vedea exact sumele înregistrate, etc.“.

Societatea a atacat cu recurs decizia Comisiei invocând ca motiv de casare, violarea art. 22 și 29 din codul comercial. Anume că instanța de apel a nesocotit aceste texte când a hotărât că lipsa stratei zilnice constitue o neregurariate în ținerea registrelor.

In adevăr nici un text de lege nu impune comerciantului obligația de a avea un registru „straţă zilnică“: un asemenea registru nu este cuprins în enumerarea din art. 22 cod comercial, și atunci Comisia de Apel a comis un exces de putere când prin nesocotire textului art. 22, a înlăturat registrele ca bază de impunere pe motiv că societatea n'a posedat un registru neobligator după lege.

Recursul s'a desbătut în fața Curții de Apel S. III, ca instanță

*) Argus 4 Iulie.

de casare. Curtea, după deliberare, a admis recursul şi a casat decizia Comisiei de Apel, trimiţând afacerea spre a fi judecată din nou de către instanţa de fond. S'a stabilit astfel că „straţa" zilnică nu este un registru obligator şi că lipsa lui nu poate indritui organele de impunere să înlăture registrele şi bilanţul societăţii comerciale ca bază de impunere.

Legea timbrului. Registre comerciale. Mic comerciant. Obligativitatea. Art. 4 par. 19 l. timbrului.

Comercianţii înregistraţi, cari nu pot fi calificaţi comercianţi ambulanţi sau comercianţi al căror comerţ nu ese din cadrul unei profesii manuale, nu pot fi dispensaţi de ţinerea registrelor în baza art. 103 pct. 1 lcd. şi art. 9 din legea cifrei de afaceri *).

Asupra recursului făcut de Ministerul de Finanţe în contra sentinţei Nr. Ca. 2633/3/936 din 19 Februarie 1937 a trib. Sibiu S. I-a, prin care s'a admis apelul introdus de contravenientul Johan Guist, s'a anulat procesul verbal de contravenţie dresat de organele fiscale la 10 Martie 1936 aprobat cu decizia Administraţiei financiare de constatare Sibiu şi a scutit pe numitul contravenient la plata amenzii de 864 lei, la care a fost impus pentru că a contravenit la dispoziţiunile art. 4 par. 19, legea timbrului, prin aceea că nu posedă registrele cerute de zisul text cu toate că este comerciant având băcănie şi cârciumă.

Având în vedere, că recurentul îşi bazează recursul său pe greşita aplicare a art. 5, din codul de comerţ, art. 103 pct. b, din legea contrib. directe şi art. 9, din legea cifrei de afaceri şi exces de putere prin aceea, că Tribunalul a anulat procesul verbal de contravenţie cât şi prin decizia de amendare consideraţiunea că contravenientul ca mic comerciant disp. legii relativ la posedarea şi ţinerea registrelor comerciale, jurnal şi inventar, fără însă ca numitul contravenient să fi făcut dovada că întruneşte condiţiunile art. 5 c. com. care se referă la mici vânzător, iar art. 105, din legea contrib. nu dispensează pe comercianţii mici dela ţinerea registrelor comerciale, ci îi scuteşte numai de amendă, iar dispoziţiunile art. 9 din lege cifrei de afaceri se referă la mici comer-

*) Din „Administraţia financiară" Nr. 125/938.

cianți și nici decum la comercianți, așa că ținerea registrelor este prevăzută expres în art. 4 par. 9 din legea timbrului de către comercianți înscriși cu firme, fără distincție.

Având în vedere concluziunile orale puse de reprezentantul recurentului în desvoltarea motivelor de casare de mai sus:

Asupra motivelor de casare de mai sus:

Având în vedere, că tribunalul pentru a ajunge la soluționarea dată motivează anularea procesului verbal de contravenție și scutirea contravenientului de amendă aplicată pe considerațiunea că art. 4 par. 19 din legea timbrului se referă numai la comercianții cari sunt obligați conf. codului de comerț la ținerea registrelor comerciale pe când contravenientul fiind mic comerciant în sensul art. 5 din codul de comerț și art. 9 din legea impozitului pe cifra de afaceri, nu este obligatorie ținerea unor astfel de registre.

Având în vedere dispozițiunile art. 4, par. 19 din legea timbrului după care sunt supuse la taxele de timbru specificate de 5 lei fiecare filă din registrele jurnal și inventar, ținute de comercianți, societăți industriale, comerciale, etc. iar conf. al. 4 ținerea tuturor acestor registre este obligatorie iar timbrul la care sunt supuse se va percepe prin viză, iar potrivit art. 75 din aceeași lege, neposedarea sau neținerea efectivă a registrelor obligatorii de pe această lege cum și în caz de refuz a prezentării lor, contravenientul va fi supus la o amendă până la o pătrime din impozitul comercial.

Considerând pe de altă parte că prin dispozițiunile art. 22-34 din codul de com. din vechiul regat se prevede cu registrele obligatorii pentru comercianți „jurnal și inventar" arătând modul cum trebue să fie ținute și prin art. 34, se dispune ca ținerea registrelor obligatorie, nu se aplică corportorilor, celor cari fac micul comerț ambulant, cărăușilor sau celor al căror comerț nu nu ese din cercul unei profesiuni manuale.

Asemenea și prin dispozițiunile art 5 și urm. din Transilvania se prescrie ținerea obligatorie a registrelor comerciale jurnal, cartea mare, inventarul, iar la ținerea lor este obtigat fiecare comerciant înregistrat, care este îndatorat să aibă registre ținute în regulă, în afară de mici comercianți cari fac un trafic ambulant sau exercițiuni comerțului lor, este de o foarte mică însemnătate rezumându-se la vânzări mici și fără a fi ajutați de vre-un personal auxiliar considerând că legea timbrului în mod necontestat

prevede în dispoziţiunile art. 19, un impozit obligator pentru registre şi de care fiscal nu poate să fie frustat, prin neţinerea registrelor sau neconcurarea filelor necesare trecerii operaţiunilor pentru care comerciantul datoreşte fiscului timbrul de 5 lei pentru fiecare filă de registru.

Că, comercianţi înregistraţi şi cari nu pot avea calificarea nici de comercianţi ambulanţi sau al căror comerţ nu ese din cercul unei profesii manuale nu pot fi dispensanţi de ţinerea registrelor în baza art. 103 pct. 1 din legea contrib. directe şi art. 9 din legea cifrei de afaceri, care se referă numai la micii meseriaşi şi micii comercianţi, acei cari vor fi clasificaţi ca atare cu venituri până la 150.000 lei anual este făcută numai din punctul de vedere al plăţii patentei fixe şi nu poate avea nici o influenţă asupra prevederilor exprese din codul comercial şi din legea timbrului, care prescrie că toţi comercianţii fără discuţiune cu excepţie numai a celor ambulanţi şi ne înregistraţi, trebue să posede registre vizate de administraţia financiară.

Astfel fiind, întrucât e constantă, în speţă că contravenientul Johan Guist, exercită comerţul de coloniale şi cârciumă şi are firmă înregistrată înscris cu impozit comercial, urmează ca dânsul neintrând în categoria comercianţilor cari fac micul trafic ambulant sau al celor al căror comerţ nu ese din cercul unei profesiuni strict manuale este obligat să posede registre comerciale, aşa cum prevede art. 4 par. 19 din legea timbrului în care situaţiune, Curtea găseşte că Trib. numai printr'o greşită interpretare şi violare a textelor sus menţionate cum şi cu acces de putere, a stabilit, că contravenientul nu trebue să posede registre comerciale timbrate conf. art. 4 par. 19 din legea timbrului, deci recursul Ministerului de Finanţe, este fondat, cată a fi admis a casa şedinţa atacată şi a evoca fondul.

In fnnd: Pentru aceleaşi consideraţiuni descrise mai sus apelantul contravenient fiind obligat a poseda registre comerciale timbrate apelul său este nefondat, cată a fi respins ca atare şi în consecinţă a se menţine procesul verbal de contravenţie.

Curtea de Apel Braşov S. II. Decizia fiscală No. 1858/937.

Impozit comercial. — Pierderi din conversiune. — Lipsa unui cont special. — Amortizare. — Art. 73 l. conv.

Lipsa trecerii pierderilor realizate din conversiune într'un cont special, cum cere art. 73 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane, nu poate fi un impediment al scutirii de impozit, atunci când intreprinderea declară că a afectat amortizării tuturor pierderilor o sumă egală din venitul realizat.

Asupra recursului declarat de fisc contra deciziunii fiscale Nr. 1617/936 a Comisiunei de Apel pentru așezarea contribuțiunilor directe din 1936 a jud. Cernăuți, prin care s'a respins apelul fiscului contra deciziunei de reportare în ce privește impunerea intimatei Banca Feinstein din Cernăuți pe exercițiul 1936—1937.

Având în vedere că prin motivul de casare se critică deciziunea instanței de fond că prin violarea art. 73 din legea pentru lichidarea datoriilor agricole și urbane din 1934 și a prevederilor deciziei Com. Centrale fiscale din M. Of. Nr. 125/934 a decis că nu trebue să se adauge la venitul de 180.000 lei raportat de pe exercițiul suma de 2.069.246 lei trecută prin registre ca pierderi suferite prin aplicarea legii conversiunii, fără să-și fi creiat în prealabil un fond de amortisment așa cum prevede art. 73 din zisa lege.

Considerând că prin acest text se dispune că persoanele fizice sau societățile comerciale obligate prin lege la ținerea registrelor și cari ar fi suferit prin aplicarea legii conversiunii reduceri din creanțele lor vor fi în drept să amortizeze aceste reduceri contabilizându-le într'un cont special, scutindu-se de impozitele aferente sumele destinate amortizării.

Considerând că din termenii întrebuințați rezultă în prim rând fără nici o îndoială, că sumele destinate amortizării sunt scutite de orice impozit iar quantumul sumelor destinate acestui scop nu este limitat — prin derogare de la regulele admise de legea contribuțiunilor directe — punându-se prevederea în vederea amortizării o sumă egală cu însuși quantumul pierderilor.

Că acordarea acestui drept își găsește explicația în aceea că legiuitorul a voit să dea posibilitatea întreprinderilor să-și clarifice cât mai curând situațiile financiare tulburate în mod destul de serios prin aplicarea acestei legi cerută imperios de interesele generale și prin care a impus sacrificii destul de mari tuturor instituțiilor de credit.

Că tot din intrepretarea acestui text rezultă că trecerea reducerilor suferite într'un cont special, este cerută în scopul de a se putea ști care este quantumul lor, constitue deci o simplă recomandare, fără ca lipsa acestei operații să poată fi un impediment al scutirei de orice impozit, atunci când intreprinderea declară — ca în speță — că a afectat amortizării tuturor pierderilor o sumă egală din venitul realizat.

Că din decizia atacată cu recurs constatându-se că intimata a susținut că din venitul realizat a destinat suma de 2.069.246 lei pentru amortizarea pierderilor suferite prin aplicarea legii de conversiune, adăogată la venitul impozabil, fiind scutită — susținerea nu poate fi înlăturată — așa cum pretinde recurentul — numai pentru lipsa de contabilizare atât timp cât nu s'a contestat quantumul lor, omisiune care este pur formală și nu poate înlătura așa cum s'a arătat, numai ea singură, scutirea acordată.

Ca fără a discuta obiecțiunile făcute în apărare de intimată trase din legea pentru înlesnirea creditului și cea a comerțului bancar, pe care comisiunea și le insușește în motivare — întrucât dispozițiunile lor relative la pierderile din conversiune și modul înscrierei în registre neavând alt scop decât acela de a da posibilitate intreprinderilor să-și întocmească un bilanț real, n'au nici o legătură cu speța, Curtea găsește că soluția dată de instanța de fond se menține pe considerentele arătate mai sus și nu s'a violat nici textul invocat și nici vre-o altă dispoziție cu caracter obligator.

Că deci motivul fiind intemeiat, urmează ca recursul să fie respins ca nefondat.

(Curtea de Apel Cernăuți S. II Decizia fiscală Nr. 178 din 29 Sept. 1937).

ANUNȚ

„BANCĂ serioasă din Cernăuți caută director destoinic, energic, imediată angajare, origină etnică românească, studii economice și practică bancară.

Ofertele cu arătarea pretențiunilor și activității anterioare vor fi adresate: Cernăuți, Căsuța Postală Nr. 16, cu mențiunea „Director Bancă".

Colegiale

— D-l **Gh. Piopeanu,** Secretar general Teatrul Național și d-l **August Ștefănescu,** Directorul Contabilității Ministerului Educației Naționale, au fost numiți în Consiliul de Ad-ție al Casei de Pensii a Teatrelor.

— D-l **Prof. Bungețeanu,** a fost ales cenzor la Astra-Română în locul defunctului Chr. D. Staicovici.

— D-l **Eugen Demetrescu,** a fost avansat Director al Timbrului în Ministerul de Finanțe, în locul d-lui St. Bogdănescu avansat Cosilier la Curtea de Conturi.

— D-l **Ștefan Tănăsescu,** a fost numit Directorul Contabilității Casei de Depuneri.

— D-l **M. Gr. Romașcan** din Serviciul de Studii al Băncii Naționale a României a fost numit Comisar al Guvernului pe lângă Camera de Comerț și Industrie din București.

Cereri de înscriere

In Cerpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili

Secția Arad: Kovacs Iuliu, contabil autorizat.

Secția Botoșani: Dupu Sava, Mărgineanu Dumitru, contabili stagiari.

Secția Chișinău-Lăpușna: Jireghie Petre, Boxan Valentin, Ribelschi Smil, Goldenstuc Asur și Mordcovici Isac.

Secția Iași: Gavrilescu N. Gheorghe și Zonis Sama.

Avansări la gradul de contabili autorizați:

Secția Botoșani: Zaharia Isack și Katz Moise.

Transferări

Secția Arad: I. Georgian și Gr. Romanescu, transferați la Secția Ilfov și Prizli Cornel la Secția Timișoara.

Secția Botoșani: Berl Weinstein dela Secția Iași, transferați la Secția Botoșani.

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri colegiale.

Abonamente

In cursul lunei Iulie 1938, am primit următoarele sume *)

Incasate din ţară prin încasatorii noştri sau cu mandate poştale:

Cernăuţi: Ioan Bileţchi 1937—1938, 320.
Chişinău: Lupu Wolf 1938, 160.
Cluj: Camera de Comerţ 1936—1937, 1000.
Constanţa: Ştefan Ştefanian 1937—1938, 400.
Focşani: Adolf Seiffert 1938, 200.
Galaţi: Vasile Popa 1938, 200: G. V. Karapp 1937, 100.
Iaşi: Avram Goldenberg 1936—1937—1938, 480.
Jibou: Pop Antoniu 1937, 160
Lugoj: Neuman Hugo 1938, 200; Zoltan Daniels 1938, 200.
Lupeni: Iuliu Tămăşdan 1938, 160.
Oradea: Aurel Vlădescu 1938, 160.
Paşcani: Vasile Frunză 1937, 200.
Roman: Gheorghe Mircea 1937, 200.
Timişoara: Buchim Traian 1936—1937, 400.
Scăeni: Fabrica de Hârtie Scăeni 1935—1936—1937, 1500.

Bucureşti:

Adrian Aritonovici 1938, 200; Aslan V. Digram 1938, 200; M. Abramovici 1938, 100; Anghel Maxim 1937, 200; V. Brăcăcescu 1938, 200; D. Bobină ab. 1935-1936-1937-1938, 640; Butză M. Alexandru 1938; 209; Nic. Banescu 1936—1937, 320; Apostoleanu Dionisie 1938 200; Zaharia Butnariu 1938, 160; P. R. Croner 1938, 200; Th. Cristescu 1938, 200; Romulus Cornea 1938, 160; Constantin Mimi 1938, 200; Alex. Cherulescu 1936—1937, 320; Drăgoiu Ştefan 1938, 100; Eugen Demetrescu 1938, 200; Gh. Dascălu 1938, 160; Adolf Davidovici 1938, 160; Pascal Dumitrescu 1938, 200; Elias Grünberg 1938, 100; Vasile Enescu 1938, 200; Cristache Enescu 1938, 100; I. Eskenasy 1936, 100; Grama Const. 1938, 100; Gross Hascal 1938, 200; Beniamin L. Goldenberg 1938, 100; Goldenberg Florian 1938, 100; V. M. Ganea 1938, 200; Guiu Gheorghe 1938, 200; Sofir

*) Mulţumind d-lor abonaţi, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamaţiuni pe cuponul m. p.

Georgescu 1937—1938, 320; E. Handelman 1938, 100; Solomon Horovitz 1938, 200; D. Helmam 1938, 100; Victor Haisek 1938, 100; Gh. Huber 1938, 200; Gabriel Ionescu 1938, 200; Alexandru Ignat 1938, 200; Iacques Iscovici 1938, 100; Ionescu Matei 1036—1937—1938, 480; D. G. Ionescu 1938, 200; Eugen R. Loebel 1938, 100; Lefinderman Mundi 1938, 100; Prof. I. Lucian 1938, 200; Lucaci Moise 1938, 100; A. Merza 1938, 200; Apostol Marinescu 1938, 200; Vasile Marinescu 1938, 200; N. Mazeti 1938, 200; Nastase C. Milea 1938, 160; Dimitrie Matac 1938, 200; Florea Manicatide 1938, 100; Iosif A. Mathias 1938, 100; I. Moscovici 1938, 100; Ştefan Mezaroş 1938, 100; Oscar Papadumitru 1938, 200; Gh. Petrescu 1938, 100; Adrian Popovici 1938, 160; I. Polichiron 1938, 200; R. C. Pădure 1938, 200; Th. Protocvanu 1938, 160; M. Gh. Popescu 1938, 200; V. Penescu 1938, 200, Mihail Popovici 1938, 100; Popescu Severin 1936, 200; N. Penescu 1938, 200; Th. Panaitescu 1938, 200; A. Platzamian 1938, 100; Petrescu Mircea 1938, 200; Mih. Gh. Popescu 1938, 200; Victor Puiu 1938, 200; A. Gingulescu ab. 1938, 160; Th. Radeş 1938, 100; Florea Rusu 1938, 160; Dolfi B. Stern 1938, 200; Mandy Rosen 1938, 160; Roşu Nicolae 1937-1938, 400; Ion Schina 1938, 160; P. I. Suvliţă 1938, 100; Ioan Stcfec 1938, 200; Lucian I. Soare 1938, 200; Ioan M. Stănescu 1938, 160; M. Schapira 1937, 200; I. Siderof 1938, 100; Sigmund Segall 1938, 200; Silveanu Valentin 1938, 200; Ştefănescu Ctin 1938, 200; Mihail S. Theodor 1938, 200; Crăciun Teişanu 1938, 200; Alexandru Tănăsescu 1939. 200; Ion Ţurcanu 1938, 100.

Gh. Voican 1938, 200; Iuliu Varju 1938, 100; Wagner Elek 1938, 100;

Haim Zaidman 1938, 100: Zwirn Herman 1936—1927, 320 Zisu Iosif, 1938, 100;

Rugăm pe Domnii abonaţi cari se mută să ne comunice imediat, pe o carte poştală, noua adresă.

In comunicare se va arăta numele complet, precum şi vechea adresă.

Administraţia Revistei
Bucureşti, I, str. Teilor 12

Necunoscuţi

Dăm mai jos numele abonaţilor cărora nu li s'a putut distribui Revista inapoindu-se cu menţiunea „Mutat fără adresă“ şi rugăm pe d-nii abonaţi, cum şi pe toţi cei care le cunosc adresa sau locul unde au ocupaţiunea, să binevoiască a ne informa cu o c. p. la Administraţia Revistei.

Loco

1. Victor Avramescu, str. Polonă Nr. 65.
2. Gh. Brejbeanu, str. Amiral Murgescu Nr. 29.
3. Broşiu Valeriu, Creditul Minier, B-dul Tache Ionescu Nr. 43.
4. Mihail V. Creţu, Calea Victoriei Nr. 31 Et. I.
5. Adolf Davidovici, str. Isvor Nr. 102.
6. Mihail Florescu, st. Eminescu Nr. 11.
7. Carol Herşcovici, str. Aviator I. Muntenescu Nr. 5.
8. Christache Mateescu, str. Precupeţii Vechi Nr. 34.
9. Gh Pancev, Fund. Oraţiu Nr. 20.
10. Rauh Ioan, str. Melodiei Nr. 8.
11. Sigmund Dulberg, la Banca Moldova.
12. Speteanu M. Gheorghe, str. Viitor Nr. 179.
13. Vulpescu Gh. F., str. 13 Septembrie Nr. 51.
14. Marcu Kaufman, str. Ţepeş Vodă Nr. 20.

Provincie

1. Varjaşi Ştefan, Fabrica de zahăr Arad.
2. N. Em. Gaşpard, Director Banca Naţională Arad.
3. Banfi Alexandru, Dir. Băncile Bănăţene Unite Arad.
4. Dumitru Maziliu funcţionar, Banca Naţ. a României Bacău.
5. Andrei Barbas, str. General Presan Nr. 5, Braşov.
6. Eugenia Adam, Prof. Lic. de Fete, Botoşani.
7. Weisz Alexandru Dr. str. Reg. Ferdinand Nr. 82, Cluj.
8. Kiss Iosif, Soc. Anon. de route moderne, Cluj.
9. Paul Tomescu, str. Calomfirescu Nr. 58, Craiova.
10. Nicolae F. Giovănescu, str. Regele Ioaniţiu, Nr. 45, Craiova.
11. Marcu D. Sloim, str. Cupei Nr. 41, Iaşi.
12. Ioan Mierluţiu, str. Ingustă, Nr. 9, Oradea.
13. Cimca Gheorghe, B-ca Românească, Satu-Mare.

14. Elmer Berkeş, Procurist Banca Ardeleană, Satu-Mare.
15. Ică Pantelie, str. Providenţei, Nr. 7, T.-Severin.
16. Brenker Friedich, Piaţa Regele Ferdinand, Nr. 18, Sibiu.
17. Aviviu I. Dumitrescu, Dir. Banca Naţională, Suceava.
18. Iosif Lengyel, Dir. Intr. de Transbordare, str. Iancu Văcărescu, Nr. 34, Timişoara.
19. Vasile Atanasie, Piaţa Asăneşti, Nr. 1, Timişoara.
20. Calmuc Gheorghe, str. Brătianu, Nr. 8, Timisoara.
21. Mihailovici Iuliu, Banca de Credit Român, Timişoara.

Rugăm plătiţi-ne abonamentul, se adună datorie, an de an şi vă va veni mai greu să ne plătiţi odată totul: iar nouă ne pricinuiţi mari pagube prin întârzierea plăţii, lipsindu-ne de fondurile necesare pentru apariţia la timp a Revistei.

Numai prin micul contribut al tuturor putem menţine şi îmbunătăţi Revista.

Administraţia Revistei

ORICE INSTITUŢIE MODERNĂ

TREBUIE SĂ POSEDE

O maşină de scris superioară!
O maşină de adunat, rapidă!
O maşină de contabilizat, unică!
Deci alegerea Dv. trebuie să fie numai

«CONTINENTAL»

Produs al Uzinelor „WANDERER"
cari au o reputaţie mondială bine stabilită.
DEPOZIT GENERAL ŞI VÂNZARE EXCLUSIVĂ
„CARTEA ROMÂNEASCA" S. A.
BUCUREŞTI I. — SPLAIUL REGELE CAROL I No. 3

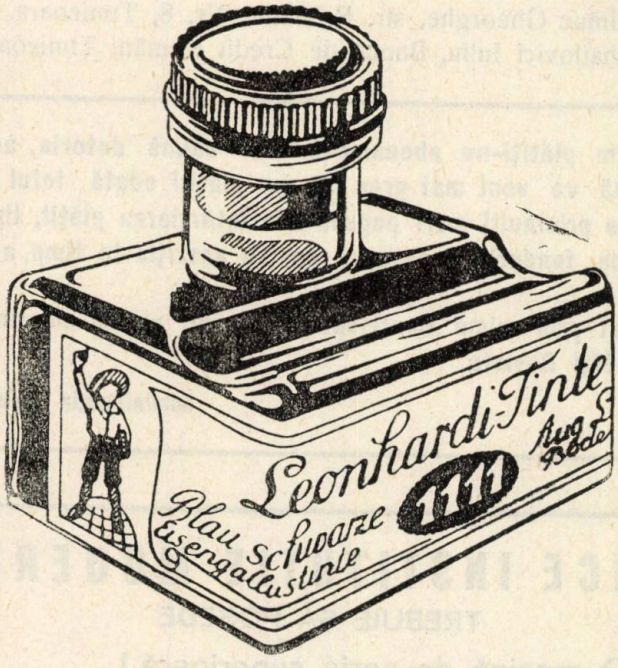

Cerneala Leonhardi Nr. 1111

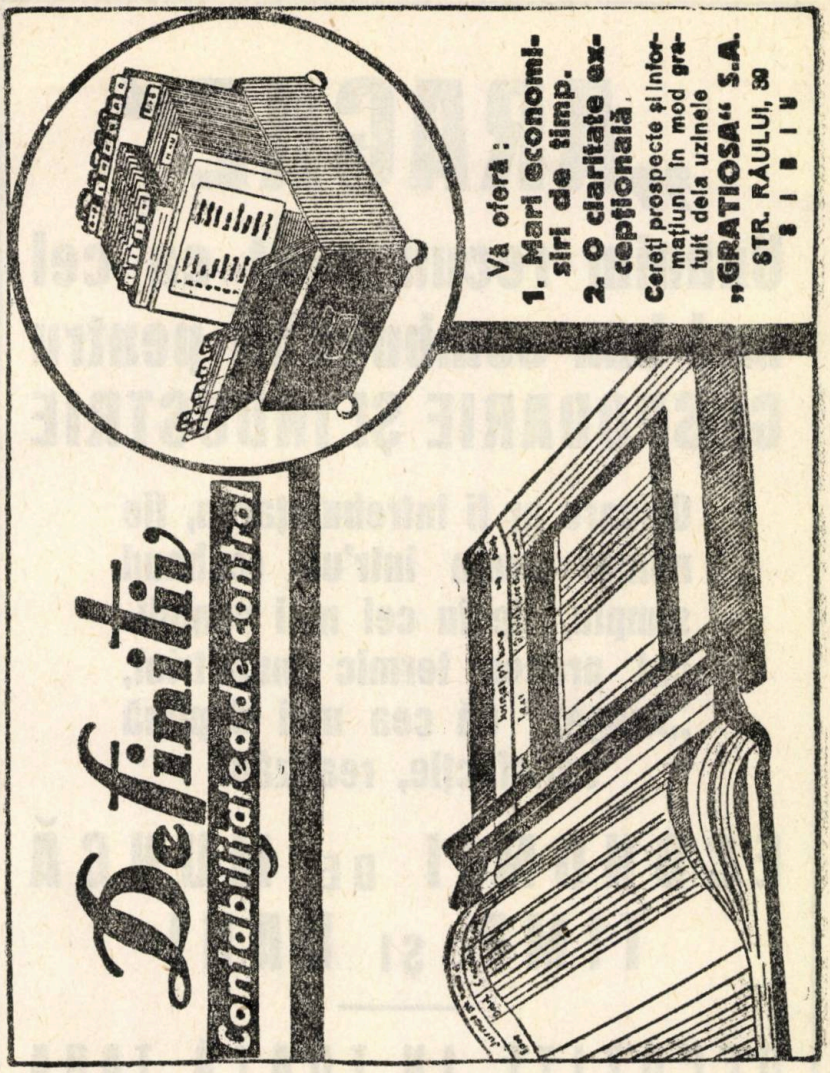

Colegi, conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerț și Contabilitate, care este singurul organ oficial de publicații al Corpului Contabililor Experți și autorizați din România, conform hotărârei luată de adunarea plenară a consiliului Superior din 21 Mai 1930.

„ARAGAZ“

Unanim recunoscut ca cel mai bun combustibil pentru GOSPODARIE ŞI INDUSTRIE

Oricare ar fi întrebuinţarea, fie numai aceia într'un rechaud simplu, fie în cel mai complicat proces termic industrial, „Aragaz“ dă cea mai deplină satisfacţie, realizând

ECONOMII DE MUNCĂ TIMP ŞI BANI

DEPOZITE IN TOATĂ ŢARA

LA BUCUREŞTI, DEMONSTRAŢIUNI LA :

„SANITAS“ S. A. R.

B-DUL BRATIANU No. 36

TELEFON 2.31.55

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREŞTI Calea Victoriei, 15

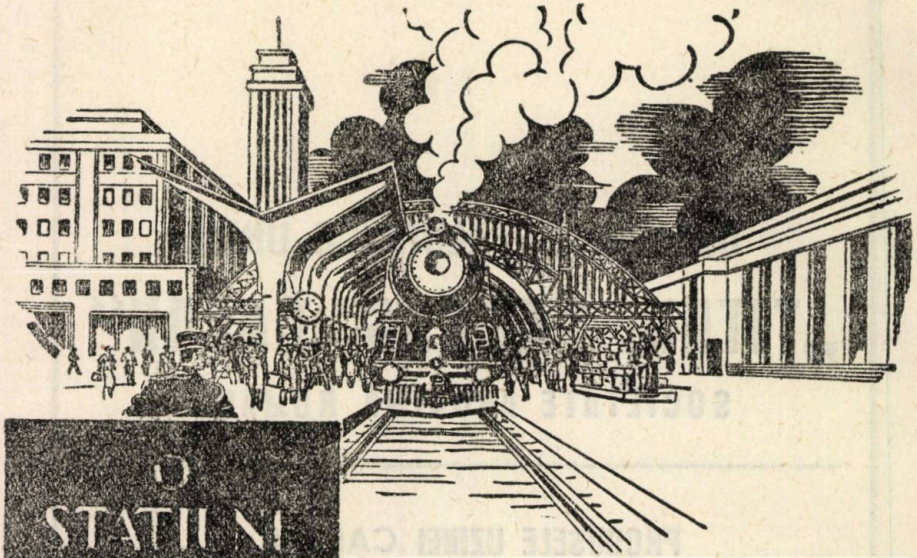

O STAȚIUNE MARE CU O SINGURĂ LINIE

Închipuiți-vă că o mare stațiune de cale ferată ar avea o singură linie pentru toate trenurile care vin și pleacă. Ce s'ar întâmpla oare cu orariul, cu confortul pasagerilor, cu veniturile căilor ferate? Lucrul acesta este tot atât de adevărat și de important pentru serviciul telefonic. Dacă aveți un trafic prea mare pentru o singură linie, afacerile Dv vor suferi. Clienții se vor enerva, găsind numărul Dv. veșnic ocupat. Veți pierde clienții tot atât de sigur ca și când ați sta cu magazinul închis.

INSTALAȚIUNI PENTRU TOATE UTILITĂȚILE

Societatea de Telefoane ține la dispoziția abonaților diferite tipuri de instalații, pentru utilizările cele mai complicate. Oricât de complexe ar fi necesitățile telefonice ale întreprinderii Dv., un specialist al Societății de Telefoane vă va fi pus imediat la dispoziție, pentru instalația necesară.

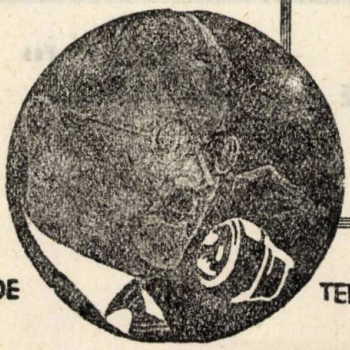

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

MAŞINI CU CARTELE PERFORATE

„HOLLERITH"

PENTRU

MECANIZARE şi RAŢIONALIZARE

ÎN

CONTABILITATE

ŞI

STATISTICA

La întreprinderi industriale, Bancare, Societăţi de Asigurare, Administraţii Publice şi Comunale, etc.!

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREŞTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

Adresa :

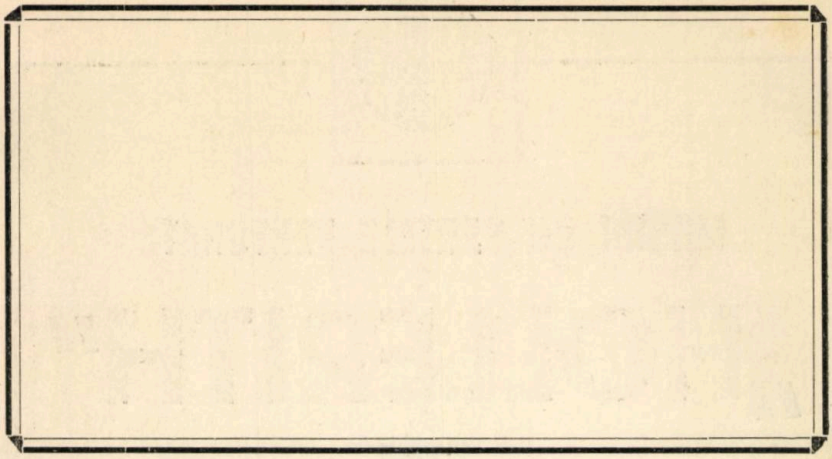

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXVII. — No. 9 Septembrie 1938

REVISTA GENERALA
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

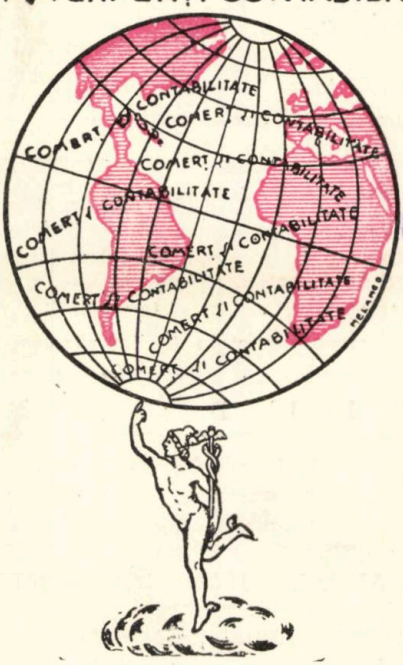

BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţi
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXVII. — No. 9 SEPTEMBRIE 1938

CUPRINSUL :

Răspunsul M. S. Regelui Carol al II-lea la telegrama de condoleanţe 445
N. Butculescu : Bătrânii cari se cramponează 446
Dr. V. M. Ioachim : Rolul delegatului fiscului în expertizele fiscale 449
Brateş : Călătoria de studii economice în Germania şi Congresul Internaţional de învăţământ comercial şi îndrumarea profesională la Berlin 451
Dr. Ion I. Mărculescu : Fachliche Ausbildung des Kaufmanns 467
Dr. M. Niţulescu : Controlul registrelor, găsirea fraudelor . 473
Theodor Ludu : Louis Deplanque în româneşte, 1873 . . 483
*** Dela Secţiuni 488
*** Recenzii 493
*** Jurisprudenţe fiscale 499
*** Colegiale 500
*** Cereri de înscriere — Abonamente 503

La telegrama trimisă Majestăţii Sale Regelui Carol al II-lea, cu ocazia marelui doliu al ţării, Majestatea Sa a binevoit să răspundă, cu următoarea telegramă :

PALATUL REGAL
Bucureşti

—

D-lui Dr. V. M. Ioachim

Vice-preşedinte al Corpului Absolvenţilor Şcolii Comerciale Superioare

Mulţumiri pentru condoleanţele exprimate.

CAROL R.

Bătrânii cari se cramponează

Prin două articole destinate să facă efect — asupra mulțimei, — publicate în Buletinul Contabililor al Secției Ilfov, colegii dela această Secție atacă direct atitudinea ce am luat în chestia înființării Casei de Pensiuni a Corpului, îndemnându-mă ritos să mă retrag din conducerea Corpului Contabililor. Mai înainte de a mă gândi să le fac această plăcere, pe care nu actuala conducere a Secției Ilfov o merită, țin să reamintesc unele lucruri în deajuns de cunoscute.

In Grecia este un vechi proverb care sună astfel:

„Când nu ai măcar un bătrân în orice conducere, trebue să-l cumperi".

La alegerile Comitetului Secției Ilfov, care au precedat pe cele ce au dat actuala conducere, încrezător în făgăduelile d-lor: Gh. Huber, prof. C. Miron și prof. Costache și dornic de a vedea întinerindu-se cadrele, am luat asupra mea singur trecerea în Tabloul Secției Ilfov, printr'o largă interpretare a legii, a aproape 200 membrii noui A.L.A.C.I.-ști, care au asigurat reînoirea cadrelor. D-nii citați mai sus pot confirma inițitiva luată de mine. Unde sunt acești domni astăzi?

Gestul și inițiativa mea de altă dată, văd cu mare regret că au dat greș. „Bătrânul" și-a făcut o dată datoria față de tineret, însă cei cu desăvârșire serioși dintre tineri au fost înlăturați și înlocuiți prin alte elemente nerecunoscătoare dintre cari unii au fost chiar sprijiniți de cei bătrâni pentru obținerea și în Corp de drepturi egale, obținând titlurile prin măsuri excepționale.

Nu ne putem opri însă de a ne exprima regretul că întreg Consiliul al Corpului Contabililor Autorizați și Experți Contabili al Secției Ilfov, într'o dare de seamă publicată în Buletinul Secției No. ... Iunie-Iulie 1938 pag. 4. a întrebuințat expresii jignitoare la adresa înaintașilor noștri azi bătrâni, cari și'au depus tot zelul și activitatea în folosul profesiunii și cărora se datorește existența organizației de azi.

Deși, după inițiativa d-lui V. M. Ioachim, am fost de acord să se aprobe subvenții serioase Secției Ilfov pentru clădire, azi încep a regreta gestul văzând că ele intră pe mâini neexperimentate și grăbite.

Țin să relev că semnătura Vice-președintelui Corpului Contabililor Secția Ilfov pusă ca președinte pe telegrama de condoleanțe adresată cu ocazia dureroasei perderi a neuitatei Regine Maria, e o dovadă de grabă și de neexactitate, pe care Buletinul Contabililor Secției Ilfov, era dator să o rectifice ! ?

Repet și acum neîncrederea mea completă în conducerea și reușita Casei de Pensiuni, astfel cum e concepută de Secția Ilfov.

Deh ! știu eu ? Vor fi poate de alocat lefuri, jetoane, bune diurne presupunându-se că participările vor fi mari.

In consfătuirea reprezentanților mai tuturor secțiunilor din țară convocați la 2 Iulie a. c. — mai toți s'au pronunțat în contra proectului Casei de Pensiuni alcătuit de Secția Ilfov așa cum a fost întocmit, dar colegii Secției Ilfov s'au grăbit să vină la această consfătuire cu fapte împlinite, deși fuseseră stăruitor povățuiți să aștepte ziua de 2 Iulie, mai ales în vederea întocmirei unui proiect complet pe întreaga țară.

De ce atâta grabă ? zel, ambițiune și dorința ca toți contabilii din România să aibă o Casă de asigurare condusă de **Secția Ilfov !**

Colegul Vlaicu din Cluj, un mare specialist în materie, a dovedit în consfătuirea din 2 Iulie, erorile capitale ale proiectului.

Am publicat în No. trecut al Revistei greșelile semnalate de Secția Cluj.

Dăm aci și alte întâmpinări primite cu acel prilej dela alte Secții, de care reprezentanții Secției Ilfov ,n'au voit să țină seamă.

Dela Secția Galați :

„Consiliul Secției, examinând proectul de Statut al Casei de Pensiuni, constată lacune și vicii fundamentale, care duc la distrugerea existenței secțiunilor. Obligațiunea de a ne supune hotărârei adunărei o considerăm ilegală și o respingem. Secțiunea nu aderă la proectul prezentat.

„Cerem amânarea pentru studiere serioasă, Memoriul urmează.

Dela Secțiunea Deva :

„Consiliul Secțiunei noastre în ședința sa din 30 Iunie a. c., după cetirea proectului de statut al Casei Generale de

Pensiuni şi Asistenţă a Corpului, după ample desbateri a hotărât că nu aprobă proectul de Statut în forma lui actuală".

Dela Secţiunea Bihor:

„Nu putem aproba proectul de Statut astfel cum este conceput şi rugăm să se noteze în procesul verbal: opunerea Secţiei Bihor".

Am comite o grea culpă faţă de contabilii din toată ţara, dacă eu şi alţi colegi cu experienţă din Consiliul Superior am îndeplini dorinţele celor ce ne somează atât de puţin elegant.

Şi acum aşi dori să ştiu cari din membrii Corpului m'ar povăţui să cedez firele conducerii reprezentanţilor nerăbdători ai Secţiei Ilfov.

Voi lăsa pe aceştia să-şi urmeze calea greşită ce au apucat; iar în Congresul din anul viitor, dela Braşov, al Corpului se va aduce din nou chestiunea în desbatere, după ce şi Consiliul Superior o va examina cu toată atenţia necesară.

Decan

N. BUTCULESCU

P. S. Cu această ocazie ţin să răspund numeroaselor întrebări cu privire la ştergerile din tabloul Secţiei Ilfov şi la suspendările şi reînscrierile de membrii.

Am rugat pe d-l director al Consiliului Superior să examineze caz cu caz ştergerile şi reînscrierile în tabloul de contabili autorizaţi şi experţi făcute de Consiliul Secţiei Ilfov, spre a se vedea dacă toate s'au făcut pe baze legale. N. B.

N. R. Publicăm explicaţiunile d-lui Decan N. Butculescu, deşi ele nu intră în cadrul materialului Revistei noastre, care s'a menţinut, în tot timpul dela apariţia ei până azi pe linia dreaptă a studiilor obiective în domeniul comerţului şi contabilităţii.

Nu ne putem opri însă a ne exprima regretul că întreg Consiliul Corpului Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili al Secţiei Ilfov, într'o dare de seamă publicată în Buletinul Secţiei pe Iunie-Iulie 1938 pag. 4 a întrebuinţat expresii jignitoare la adresa înaintaşilor noştri, azi bătrâni, cari şi-au depus tot zelul şi activitatea în folosul profesiunii şi cărora se datoreşte existenţa organizaţiei de azi.

După cele scrise, Revista noastră consideră chestiunea închisă.

Citiţi şi răspândiţi „Revista de Comerţ şi Contabilitate" apreciată mult şi în străinătate.

Rolul
delegatului fiscului în expertizele fiscale

Revista „Administrația Financiară" Nr. 129 pe luna Iulie publică o foarte interesantă hotărâre a Curții de Apel, Secția VI, din 23 Februarie 1933, pe care o reproducem mai departe, în care se lămurește într'o formă limpede și logică—care este rostul și rolul delegatului fiscului într'o expertiză fiscală.

Am fost cei dintâi, cari, încă acum 10 ani, într'un articol nesemnat în ziarul „Argus", am atras atenția asupra modului greșit cum se interpretează și cum se îndeplinește misiunea funcționarului fiscal desemnat de comisiune „să asiste" pe expert în lucrarea sa.

De la început, a fost o lipsă de precizare și o confuzie în ce privește drepturile și îndatoririle acestui asistent.

S'a mers cu confuzia până acolo, încât unele Comisiuni dispuneau ca expertiza să se facă „împreună cu delegatul fiscului" căruia îi fixau onorariu ca și expertului.

A trebuit să intervină un ordin al Ministerului ca să nu se mai acorde onorariu delegaților fiscului. Delegatul fiscului se consideră că este un organ de control al lucrării expertului cu drept de a face și el ori ce cercetări ar voi în registre, de a întocmi un raport și de a-l supune Comisiunei.

Așa încât Comisiunea care a ordonat expertiza, se vede în fața a 2 rapoarte : unul al expertului, altul al delegatului fiscului, care de obiceiu conchide în vederile fiscului.

Am arătat și în scris și verbal organelor în drept, că nu acesta este rolul delegatului. El nu este decât reprezentantul unei părți în proces (fiscul) și asistă la expertiză cu același titlu ca și contribuabilul.

Expertul este obligat să-i convoace pe amândoi la expertiză ; dacă o parte lipsește — fie chiar delegatul fiscului, — expertul nu este ținut să amâne expertiza, până găsește timp delegatul fiscului să asiste.

Acesta ca și contribuabilul, poate pune întrebări, poate cere să se cerceteze anumite chestiuni, dar el nu are căderea să îndeplinească oficiu expertului, revizuind întreaga lucrare și examinând el scriptele și documentele. Aceasta este treaba

expertului, a elementului neutru și de specialitate, care în acest scop a fost numit de justiție, nu de organele fiscului.

N'am putut găsi înțelegere la organele superioare fiscale și sistemul celor două rapoarte depuse la Comisiune continuă și azi.

De aceia, unii contribuabili renunță la expertiză, preferând ori judecarea prin apreciere, ori cercetarea numai a delegatului fiscului, făcând economie de un onorariu (de expert), știind că în cele din urmă cuvântul hotărâtor tot raportul delegatului fiscului îl va avea, cu toate că juridicește comisiunea n'are să se ocupe de acest raport, care este un act administrativ intern, pentru a se servi de el fiscul, respectiv procurorul în instanță.

Deciziunea Comisiei V de apel consfințește acest principiu elementar de drept fiscal, care până acum n'a fost luat în considerație.

Iată, concis și clar, considerentele deciziunei :

„Pe cale administrativă fiscul a delegat un controlor, care să asiste la facerea expertizei și care a asistat".

„In loc de a face observațiile sale expertului, ca simplu mandatar al fiscului, controlorul dresează și el un proces verbal separat, conținând opinia sa asupra registrelor".

„Comisiunea în deciziunea atacată, în loc de a examina raportul expertului numit de ea, primește constatările mandatarului fiscului și înlătură fără nici-o motivare concluziile și constatările expertului, care demonstra și ajungea la concluzia că registrele sunt regulat ținute".

„Inlăturând în acest mod registrele, comisiunea a „săvârșit o nemotivare a deciziei și violarea art. 39 l. c. d.".

Atragem atenția contribuabilor și colegilor experți asupra acestei decizii și asupra motivării recursului, motivare cu care suntem în totul de acord, și-i îndemnăm ca ori de câte ori delegații fiscului vor căuta să depășească rolul de asistență, să li se atragă atenția asupra limitei mandatului lor, iar la judecată, contribuabilii să stăruie asupra probatoriului, pe care numai raportul de expertiză îl constitue.

Dr. V. M. IOACHIM

COLEGI, Citiți și răspândiți „Revista Generală de Comerț și Contabilitate"

Călătoria de studii economice în Germania
şi Congresul internaţional de învăţământ comercial şi îndrumare profesională la Berlin

Sub auspiciile Societăţii Internaţionale de Invăţământ Comercial Secţiunea Germană şi a Biroului Internaţional al Muncii (B. I. T.) dela Paris a avut loc o triplă manifestare de ordin ştiinţific şi cultural :

I. O călătorie de Studii pentru cunoaşterea la faţa locului a unei părţi din Economia Germană ;

II. Un Congres Internaţional Tehnic şi

III. Un Congres de Invăţământ Comercial şi ca anexă o expoziţie a organizării şi roadelor învăţământului profesional în Germania.

I. CALATORIA DE STUDII

La călătoria de studii (Wirtschaftskursus) au luat parte 400 delegaţi din 20 State, inclusiv Germania.

Din România au participat :

D-l profesor George Alesseanu, prim-preşedinte al Inaltei Curţi de Conturi cu doamna şi domnişoara ; d-l prof. Universitar Const. Bălescu ; d-l Stefan Ciuntu, fost director în Suc. Băncii Naţionale, d-l dr. Petru-Drăgănescu-Brateş, reprezentantul Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România cu doamna ; d-l Marin St. Dumitrescu, comerciant din Giurgiu, d-l prof. Emil Flavian cu doamna ; d-l Nic. Grigorescu, cenzor S.T.B.; d-l prof. Universitar Sabin Opreanu, reprezentând Academia de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Cluj ; d-l profesor Clement Paladescu din Sibiu, cu doamna şi fiul ; d-l Constantin Tascu, fost şeful Serviciului Contabilităţii B. N. R., d-l Ioan Viorel, funcţionar, Turcheş-Braşov ; d-l Nic. Wingeron, procurist d ebancă, Lipova (Banat) şi d-l Gh. Zancov, fost Director de Sucursală în B. N. R.

Călătoria s'a făcut în cele mai bune condiţiuni dela Garmisch-Partenkirchen din Alpii bavarezi, prin München, Stuttgart, Mannheim, Frankfurt am Main, Köln, Düsseldorf,

Wuppertal-Elberfeld, Essen, Duisburg, Hannover și Hamburg, cu tren special, cu vaporul pe Rhin și cu autobuzul pe autostradă. In toate localitățile s'au făcut primiri oficiale la care au luat parte : reprezentanții autorităților locale, președinții Camerelor de Comerț, profesori, industriași, comercianți și s'au ținut conferințe cu explicațiuni asupra vieții economice a regiunei și însemnătății ei în totalul economiei germane. S'a putut admira frumusețile naturale ale munților și pădurilor pe care omul a știut să le inobileze prin muncă și să le facă de folos ; apoi activitatea industrială și marea mișcare comercială mai ales în porturile Duisburg, cel mai mare port în interior al Europei și Hamburg, pe care Germanii tind să-l fomeze ca unul din cele mai mari porturi mondiale.

In Mannheim d-l dr. P. Drăgănescu-Brateș, corespondant S. I. E. C. în România, fiind rugat să spună câteva cuvinte la radio asupra impresiunilor din cursul călătoriei, a rostit următoarele :

Die rumänische Delegation an den XX-ten Wirtshaftskursus der Internationalen Gesellschaft für Kaufmännisches Bildungswesen, fühlt sich glücklich an den Kursus teilgenommen zu haben.

Wir haben hier ein Volk in seinem Heimat zur Arbeit und zur Freude gesehen ; wir halten seinen Fleiss und seinen Ordnungsgeist in tiefster Verehrung, wir bewundern die deutsche Arbeitsorganisation D. A. F. in ihrer Realisierungen. Das Problem der Siedlung für Industriearbeiter ist beispielsweise gelöst worden.

Die ungesheuere Entwickelung der Verkehrssmittel ist musterhaft.

Ich muss noch die Vielseitigkeit und die feine Qualität der Industrieller Erzeugnisse erwähnen, wie zum Beispiel : die Zeisfabrikate, die landwirtschaftlichen Maschinen und Buchungsmaschinen, für die wir ein besonderes Interesse haben, um die rumänische Arbeit zu bewerten.

Wir freuen uns dass das deutsche Volk friedlich an die Weiterförderung der Kultur zu arbeiten gesinnt ist.

D-l Drăgănescu-Brateș, a rostit și următoarele cuvinte în românește :

Delegațiunea Română la Cursul de Expansiune Econo-

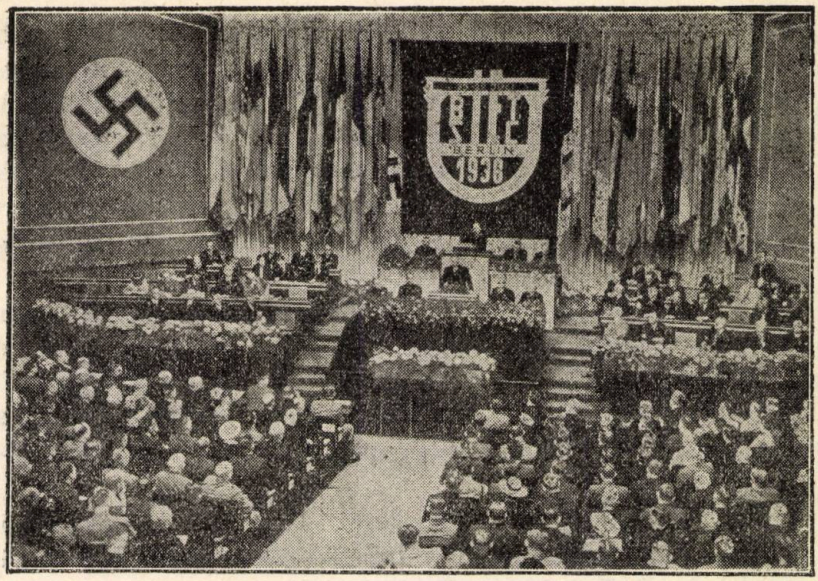

Deschiderea Congresului. Berlin 25 Iulie 1938.

Sala Congresului în timpul desbaterilor.

mică, organizat de Societatea Internațională de Învățământ Comercial, Secțiunea Germană, aduce mulțumiri organizatorilor și tuturor colaboratorilor lor, în special Camerelor de Comerț și Industrie, Camerei Economice a Reichului și Intreprinderilor de tot felul, care în timpul călătoriei de Studii Economice prin Germania, le-au dat prilej să vadă la lucru acasă la ei un popor harnic, disciplinat, dornic de cultură și de pace.

Cei 19 delegați români trimitem de aci dela Radio Saarbrücken, vorbind din Mannheim, salutul nostru cordial și omagial domnului Rector Răducanu pe care-l așteptăm la Berlin și domnului profesor Trancu-Iași, marele animator și om de cultură al României, pe care îl dorim și am vrea să-l avem aci cu noi.

In orașul Wuppertal delegatul Corpului Absolvenților Șc. Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România d-l dr. P. Drăgănescu-Brateș, a avut rândul să mulțumească, în numele celor 19 națiuni streine participante, pentru primirea făcută spunând următoarele :

Danksagung des rumänischen Landesgruppenleiters Dr. Petre Draganescu-Brates, im Namen der 19 an dem XX. Internationalen Wirtschaftskursus teilnehmenden fremden Nationen.

Herr Präsident!
Hochverehrte Damen und Herren!

Ich möchte bitten, mir erlauben zu wollen, für einige Augenblicke meinen Gedanken freien Verlauf zu lassen.

Ich meine, wir, diejenigen, die an dem Kursus teilgenommen haben, mögen uns als die wenigen Beglückten der Welt ansehen. Den es ist ein seltenes und wahres Glück, das wir gehabt haben, solch glänzende und hochinteressante Tage und Stunden erlebt zu haben.

Während des in solch ausgezeichneten Verhältnissen und lebhafter Kameradschaft, ja in einer Familienatmosphäre verlaufenen Kursus haben wir die besondere Gelegenheit gehabt, die von so vielen berühmten Dichtern meisterhaft erwähnten und besungenen Schönheiten und Sehenswürdigkeiten der bayerischen Alpen, der Main-Neckar — und Rhein-Täler und hier des schönen bergischen Landes

zu bewundern, die wir zwar tief empfunden haben, obschon wir kaum genügende Wörter finden, unserem Anmut Ausdruck zu verleihen.

Wir haben blitzleuchtende, wissenschaftliche Vorträge gehört, Werkstätten und Schulveranstaltungen besichtigt, und einen Teil des unermüdlichen, weitausgedehnten und charakteristischen wirtschaftlichen Lebens Süd — und Westdeutschlands kennengelernt.

Und überhaupt sind wir glückliche Zeugen der aus uralter Zeit wohlbekannten, bewerteten und nie widersprochenen deutschen Gastfreundschaft gewesen.

Im Namen der 19 fremden Nationen, die an dem Kursus beteiligt sind, danke ich unseren deutschen Herren Kollegen verbindlichst für die äusserst liebenswürdige Weise, in welcher Sie uns entgegengekommen sind, und an erster Stelle richtet sich unser Dankbarkeitsgefühl an den lieben Vater unserer Wirtschaftskursusfamilie, an Herrn Otto Sartorius, dem in einem Privatgespräch unser hochverehrter Kollege, Her Professor Alesseanu den Ubernamen „Stradivarius" verliehen hat, da er unerschöpflich mit seiner wie aus einer Stradivariusgeige hervorquellenden melodischen Stimme und mit unübertroffener Geläufigkeit auserwählten, geistreichen, erquickenden Reden uns überall begleitet, geleitet, ja, bezaubert hat. Mein Dankwort geht noch an Herrn Vice-Präsidenten unserer Internationalen Gesellschaft für kaufmännisches Bildungswesen, Herrn prof. Schneider, für all die Mühe, die er sich gibt, die Leitung dieses Kursus auf einer rechten und hohen Linie zu halten.

Und nun, meine hochverehrten Damen und Herren, sind wir der Bergischen Industrie — und Handelskammer von Wuppertal-Elberfeld, Remscheid und Barmen, die durch den Herrn Präsidenten dr. Wachs vertreten ist, besonders dankbar, und ich begrüsse die Anwesenheit des Herrn Oberbürgermeisters dieser Stadt und sontigen Behördenvertretern die alle dazu beigetragen haben, dass wir hier in diesem reichen und stark industriellen Gebiet, in so kurzer Zeit, viel Interessantes und Schönes sahen, und für den freundlichen Empfang, den Sie uns zugute kommen liessen.

Wir haben hier das schöne Land und die schönen Berge gesehen ; wir haben — die Gruppe, in der ich war — die

im modernsten Stil eingerichtete Werkstätte von Gebrüder Dowidat — GEDORE — eine weltbekannte Marke und Firma, besichtigt, wo wir die bergische Tüchtigkeit bei der Arbeit wahrgenommen haben ; wir haben im Zoo einen bergischen Kaffee genossen. Ich will die artistische und mit grösster Sorgfalt und Genauigkeit ausgearbeiteten Einladungen, die uns gestern im Zuge verteilt worden sind, und die auf Seide gewebten, kunstreich durchgeführten Speisefolgen, nicht minder schätzen. Mit einem Worte, es haben sich alle an dem XX. Internationalen Wirtschaftskursus in Wuppertal zur Ausführung gelangten Veranstaltungen voll von einem tiefgewurzelten und feinen Kunstgefühl erwiesen.

Und um zu schliessen, möchte ich noch hinzufügen, dass wir, die wenigen auserwählten Wandervögel, hier bei den würdigen Nachfolgern der weltberühmten Hansastädte und des fleissigen, begabten und kräftigen Deutschtums, wichtige Ansporne der Kulturergebnisse, wertvolle Beispiele und unvergessliches Andenken in unseren Herzen gefunden haben, die wir als etwas Schätzbares, Dauerhaftes und für unsere Seele hochschwingendes mit nach Hause bringen werden. Und ich denke, im vollkommenen Einklang mit allen unseren auswärtigen Herren Kollegen und Kolleginnen zu sein, indem ich Sie versichere, sehr geehrter Herr Präsident, Hochwürdiger Herr Oberbürgermeister und verehrte dietusche Kollegen, dass wir an die während dieses XX. Internationalen Wirtschaftskursus so schön und lehrreich verbrachte Zeit oft und mit Freude denken werden, und dass wir auf deutschen Boden, in diesen Gau und speziell hier, in Wuppertal, sehr gern wiederkehren werden.

II și III. CONGRESUL

Călătoria de studii s'a terminat la Berlin unde a început dublul Congres de Invățământ Tehnic și Comercial la care au luat parte 1.500 de persoane din 43 State.

Din România afară de cei de mai sus, au mai luat parte :

D-l profesor dr. Ioan Răducanu, Rectorul Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București ; Președintele delegației Române, reprezentând Consiliul de Indrumare de pe lângă Ministerul Educației Naționale, d-l

La München.

La Garmisch Partenkirchen.

profesor M. Lacrițeanu cu doamna. D-nii : Donea și Missir din partea Ministerului Muncii.

Au mai fost înscriși din România, dar nu s'au prezentat : d-l inginer profesor Constantin Bușilă, d-l inginer inspector general Ioan Sterian, d-l prof. universitar Sp. Iacobescu, d-l prof. univ. Virgil Madgearu, fost ministru, d-l prof. dr. Ioan Mărculescu cu doamna ; d-l prof. univ. Ilie Purcaru, d-l prof. univ. Victor Slăvescu, fost ministru, d-l prof. univ. Trancu-Iași, fost ministru, d. dir. prof. Jean Constantinescu.

In Congres s'au discutat chestiuni referitoare la învățământul comercial, economic și cel profesional tehnic. A fost prezent la deschidere d-l dr. Berhhardt Rust, Ministrul Educației Naționale și a prezidat d-l dr. Phil Ludwig von Winterfeld, mare industriaș. Au fost prezentate 60 referate (3 din România) și au vorbit peste 120 referenți.

Directorul Revistei noastre, d-l dr. Drăgănescu Brates, a avut onoarea să prezideze Secțiunea E a Congresului.

DOUA CONGRESE

O idee

In dublu Congres Internațional care s'a ținut la Berlin despre Invățământul Comercial și Invățământul Profesional în general, aceiași idee a fost precumpănitoare : *mai multă atenție să fie dată învățământului de specialitate ;* fiecare om să aibă o meserie sau profesiune și pentru acestea să facă o școală specială.

In toate discuțiile și referatele a fost subliniată necesitatea unei *conlucrări continue între școală și practică ;* școala trebuie să se țină mereu la curent cu toate noutățile, cuceririle, descoperirile și invențiunile minții omenești, și trăgând principiile generale, să ofere tineretului tezaurul cunoștințelor acumulate și sistematizate, iar omului matur să-i dea posibilitatea de a se ține la curent cu progresele realizate în toate domeniile, respectiv fiecăruia în domeniul care-l interesează.

Dar în Germania școala este ceva mai mult : este un mijloc de a da tineretului și omului matur o educație civică în spiritul național-socialist.

Noua Lege din 6 Iulie 1938, obligă la o școlaritate de trei ani pe ori cine vrea să exercite o meserie, sau o profesiune sau dacă vrea să-și schimbe ocupația, matur fiind, afară numai dacă a urmat sau urmează o școală superioară specială.

Ideia de „Ausbildung" și „Fortbildung" *cultivare și continuare a cultivării preocupă* în deosebi opinia germană.

Intreprinderea este interesată la acesta și obligată să întreție dacă mijloacele permit, o școală proprie sub supravegherea organelor de Stat.

Expoziția școalei profesionale germane „Deutsche Berufserziehung" ne-a arătat realizările uriașe în domeniul Invățământului Profesional practic prin conlucrarea între școală, întreprindere, „Hitler Jugend" (îndrumarea tineretului) și „Deutscher Arbeitsfront" (organizarea muncii germane). Nu mai puțin contribuiesc cu vorba și cu fapta, camerile profesionale, camerile de comerț și administrațiile comunelor.

IN VIITOR

Cum Invățământul Tehnic are ca organ central internațional „Le Bureau International pour l'Enseignement Technic" din Paris, iar Invățământul Comercial are o Societate Internațională de Invățământ Comercial cu sediul la Zürich, s'au separat viitoarele Congrese hotărându-se a se ține : cel de Invățământ technic în 1940 la Londra, iar cel de Invățământ Comercial — după propunerea d-lui Rector Prof. dr. Ion Răducanu — în 1941 la București.

Iată invitația delegației române :

Herr dr. Draganescu-Brates liest folgende Einladung des Herren Präsidenten der Rumänischen Delegation, prof. dr. Jon Raducau, Rektor der Handeischochschule zu Bucarest, vor :

Die rumänische Delegation weiss die Ehre aufrichtig zu schätzen, welche ihr durch den Beschluss des Ausschusses unserer Vereinigung, als Ort der nächsten Tagung Bukarest zu bestimmen, erwiesen worden ist.

Wir danken Ihnen herzlich dafür, und wir werden alles, was in unseren Kräften steht, daran setzen, um Ihnen die

Gelegenheit zu bieten, die rumänische Wirtschaft an Ort und Stelle gründlich kennen zu lernen.

Wir sind uns zwar dessen bewusst, dass alles, was wir hier in Deutschland gesehen und erlebt haben, sowohl was die Organisation, als auch die den ausländischen Teilnehmern gezeigte grosszügige Aufnahme, und nicht zuletzt was auch das fructbringende Ergebnis des Wirtschaftskursus und der Kongressverhandlungen anbelangt, uns, für die nächste Tagung, vor einer sehr schweren Aufgabe stellt. Und, doch, wird es vielleicht für diejenigen, welche die Mühe einer Reise nach Rumänien nicht scheuen, interessant sein, einen Vergleich zu ziehen zwischen zwei Wirtschaftskörpern, die auf verschiedener Entwicklungsstufe stehen und gleichzeitig, als Ausdruck zweier verschiedener Arten wirtschaftspolitischer Auffassung gelten können.

Somit laden wir Sie alle zu einem Wirtschaftskursus und zu einem Kongress für Kaufmännisches Bildungswesen im Jahre 1941 nach Rumänien auf das herzlichste ein.

Indem wir Sie hiermit bitten, unserer Einladung freundlichst Folge zu leisten, heissen wir Sie, schon jetzt, für den nächsten Kongresstermin in unserrer Heimat herzlich wilkommen !

Călătoriile de studii se fac în fiecare an. In anul viitor, 1939, se va face o călătorie de studii economice în Suedia.

Iată Moțiunile Congresului :

In ședința plenară a Societății Internaționale de Învățământ Comercial s'au cristalizat următoarele puncte :

1. Indrumarea profesională a tineretului trebuie să fie privită azi, în vederea marei ei însemnătăți pentru popor, și economia națională ca o chestiune care trebuie să stea sub conducerea directă a organelor de stat, sau a organizațiilor de specialitate.

Numai prin atenta observare a considerentelor tot mai mari, și mai cuprinzătoare asupra întregei activități economice se poate îndrepta tineretul pe drumul cel bun al profesiunilor. Pentru aceasta este nevoie să se creeze organizații

bine datate din punct de vedere al personalului și al materialului.

2. Inainte de a proceda la îndrumarea profesională a tineretului trebuie ca tineretul să fie trezit la justa înțelegere a vieței profesionale și la obligațiunea d a se dedica acestei vieți cu toate puterile de care dispune. Din aceste motive trebuie să se ia măsuri ca să se încadreze îndrumarea profesională în întregul problemei instrucțiunii profesionale și creșterei tineretului.

Educațiunea în vederea îmbrățișerii mai târzii a unei cariere trebuie să înceapă încă din școlile de învățământ general.

3. Indrumarea profesională a tineretului trebuie să pornească dela dobândirea unei priviri sigure asupra creșterei și desvoltărei populațiunii: ca număr însușiri și răspândirea pe teren.

4. La îndrumarea practică profesională a tineretului trebuie să se ia în considerare toate ramurile de activitate către care ei s'ar putea îndrepta.

5. Ca punct de plecare pentru o îndrumare a tineretului după un plan, trebuie să se aibă în vedere formarea personalității în fiecare individ, considerând în primul rând însușirile și înclinarea fiecăruia.

Răspunderea în ce privește hotărârea de a îmbrățișa o carieră sau alta, după posibilitățile și necesitățile economice, ca și în aceia ce privește răsfrângerea activității fiecăruia asupra binelui general al poporului trebue să rămână în seama însăși a tineretului și a îndrumătorilor lui.

6. Instrucțiunea profesională are de scop mai întâiu să îndrumeze tineretul într'o școală care i se potrivește. Școala are răspunderea pregătirei lui și complectărei cunoștințelor lui anterioare în cele mai bune condițiuni. Instrucțiunea practică profesională i se va da dela A. până la Z. în școlile profesionale.

7. Scopul instrucțiunei profesionale este să scoată un om bine pregătit și echilibrat, atât în ce privește cunoștințele și îndemânarea lui profesională, cât și în ce privește desvoltarea lui fizică, spirituală și întărirea caracterului.

8. Este de dorit ca experiențele căpătate în calea educațiunii profesionale a tineretului în diferite state să fie

pusă la dispoziţia şi altor state pe calea unui schimb internaţional.

9. *Schimbul de Studenţi şi apropierea de practica vieţii.*

Pentru promovarea formării tinerilor negustori pare nimerit ca să încurajeze schimbul de scrisori între elevii şcolilor Comerciale şi între ucenicii din comerţ ai diferitelor naţiuni ca şi schimbul de elevi şi studenţi.

Societatea Internaţională de Invăţământ Comercial (S. I. E. C.) se va interesa ca schimbul de studenţi să fie înlesnit prin actualele organizaţiuni care se ocupă pe acest timp, iar în ţările unde nu există asemenea organizaţiuni, ele să fie create.

In interesul unei sporiri necesare a cunoştinţelor practice în comerţ este neapărat nevoie ca aceştia să fie mai cu atenţiune aduse la cunoştinţa tineretului, într'o măsură mai mare ca până acum. Aceasta s'ar putea realiza printr'un apel mai mare la practicieni, cari să fie aduşi în faţa elevilor sau întrebuinţaţi în învăţământ, prin trimiterea temporară a elevilor şi studenţilor în întreprinderi, prin punerea la dispoziţia studenţilor a materialului din practică şi printr'o activtate mai intensă a profesorilor în practică.

Iată şi rezoluţiunile Congresului de învăţământ technic :

Având în vedere :

1. Progresele continui ale technicei şi organizaţiei în toate ţările,

2. necesitatea ca munca profesională să fie adaptată necesităţilor economice în trasformare şi creştere,

3. necesitatea formării unui tip nou de om eficient care să-şi împlinească lucrul lui spre binele comun, în deplină înţelegere a rolului lui economic şi social ;

Cel de al 7-lea Congres internaţional de învăţământ comercial şi cel de al 5-lea Congres internaţional de învăţământ profesional hotărăsc :

1. Instrucţiunea profesională complimentară este, din punct de vedere technic, economic şi social o problemă de primul ordin, căreia Statul şi întreaga economie a ţării trebue să-i acorde cea mai serioasă atenţiune şi cu toată energia să se caute a i se da o deslegare atât în ce priveşte necesităţile

economice, cât și în ce privește forțele specializate cari au să le împlinească.

2. Instrucțiunea profesională complimentară trebue să cuprindă toate ramurile de activitate și pe toți cei ocupați în întreprinderi mari și mici.

3. In timp ce întreprinderile mari au posibilități de a organiza această instrucțiune în cuprinsul întreprinderii cu mijloace proprii, lipsesc aceste posibilități numeroaselor întreprinderi mici. Pentru cei ocupați în aceste din urmă întreprinderi trebue neapărat să se procure în afară, organizația învățământului profesional complimentar. Această organizație trebue să fie condusă în strânsă colaborare cu cercurile (instituțiunile) economice cu cari vine în legătură, iar în ce privește partea financiară ea trebue să asigure accesul chiar și a celor lipsiți cu totul de mijloace.

4. Instrucțiunea profesională complimentară trebue să fie adaptată necesităților economice. Pentru aceasta este nevoe :

a. Ca programul de studii să corespunndă cerințelor practice ;

b. Ca metoda de predare să aibă un caracter cu totul practic, adaptată după felul și necesitățile celor cari primesc învățătura ;

c. Personalul didactic, căruia îi este încredințată instrucțiunea adulților să fie recrutat dintre specialiștii de seamă în ramura respectivă și cari să fie pătrunși de necesitățile practice ale ramurei profesionale de care se ocupă ;

d. Ca să se creeze instituții cari să aibă drept scop îndrumarea instrucțiunii complimentare a adulților pe baze corespunzătoare diferitelor specialități.

5. Instrucțiunea profesională complimentară trebue să fie condusă după un plan bine coordonat, așa fel ca să evite fricțiunile sau conflictele și să asigure satisfacerea necesităților reale ale țării. Măsurile luate în această direcție în cuprinsul țării trebue să aibă în vedere împlinirea acestor cerințe.

6. Este de dorit ca Biroul Internațional al Muncii (BIET), acolo unde este posibil și cu concursul organizațiilor internaționale interesate, să adune material informativ asupra mijloacelor, metodei și cuprinsului instrucțiunii profesionale complimentare din diferitele state și să întreție un schimb de vederi între diferitele State cu privire la instrucțiunea profesională.

7. In vederea greutăților care stau în calea schimbului de profesioniști între diferitele State ; ar fi de asemenea de dorit ca Biroul Internațional al Muncii să contribue la deslegarea și propășirea acestei probleme.

Dăm mai jos moțiunile Congresului de învățământ profesional :

Voeu sur la première question :

L'élément humain dans le travail.

Le 7-e Congres de l'Enseignement technique.

Considérant : que la loi inéluctable du progrés industriel a pour résultat un transformation continue de l'élément humain dans le travail ;

Qu'il résulte de ce progrès industriel une participation moindre en valeur absolue et en valeur relative ;

Qu'il importe de conserver au salarié une participation au travail qui soit de qualité ;

Qu'il y a lieu de lui manifester aide et protection tant au point de vue matériel qu'au point de vue moral ;

Que le salarié doit retrouver sa dignité et la conscience du rôle social et national qu'il remplit ;

Considérant d'autre part que la diminution de la participation humaine dans la production conduit à l'augmentation des loisirs ;

Emet le voeu suivant :

L'enseignement technique devant la diminution de la participation humaine dans le travail due à la transformation continue économique donnera à ses élèves le goût du travail de qualité.

En présence de l'augmentation de la durée des loisirs due aux mêmes causes de progrés industriel et à la diminution de l'élément humain direct dans la production, il prévoiera et préparera l'utilisation rationelle de ces loisirs pour le bonheur accru de l'individu et le bien de la collectivité.

2-e Question

Le congrès s'est limité à la formation pratique des ouvriers qualifiés.

Il forme le voeu que ces ouvriers soient formés selon des

méthodes qui s'adaptent aux besoins technique, mais qui conduisent dans tous les cas au perfectionnement intellectuel et moral des travailleurs.

3-e Question

LE CONGRES

Considérant que les conditions de l'organisation pédagogique et matérielle des écoles techniques et professionnelles sont fonctions de l'activité économique d'un pays, de ses transformations et de ses propos ;

Déclare qu'il a le plus grand intérêt à ce qu'il en soit tenu compte :

Dans l'organisation administrative des dites écoles ; dans le choix des professeurs, en particulier de ceux qui sont chargés de l'enseignement pratique ; dans les méthodes d'enseignement qui doivent tenir compte des conclusions de travail dans les entreprises industrielles et commerciales ; dans les installations matérielles des écoles.

Etant le voeux que les industriels et commerçants facilitent le contact nécessaire des écoles techniques et professionnelles avec leurs établissement, donnant par leurs organisations corporatifs, les directives nécessaires, s'intéressant financièrement et moralement au développement de telles écoles et au placement des élèves qui en sortent ;

Qu'en conséquence, une place prépondérante soit accordée à la profession organisée dans la direction et le contrôle des établissements d'enseignement technique et industriel pour qu'en définition l'esprit industriel et commercial fasse équilibre à l'esprit pédagogique ;

Que les professeurs d'enseignement pratique soient choisis parmi les ouvriers ou employé pouvant allier, à une connaissance suffisament prolongée de leur spécialité, de leur qualtés pédagogiques susceptibles d'en faire des instructeurs de jeunes débutants ;

Que ces professeurs, une fois choisis, gardent un contact avec la spécialité d'où ils proviennent ;

Que les méthodes d'enseignement soient essentiellement pratiques ;

Que, par des réglements assouplis l'établissement des professeurs d'exercices et leurs applications soient préparés, au

point de vue technique, par les représentants qualifiés des professeurs ;

Qu'on tende à une culture générale étendue des éléves s'ajoutant aux connaissances techniques, notamment à la lecture des dessins pour que soit facilitée leur collaboration avec leurs supérieurs et pour leur permettre de se tenir au courant des progrès dans leur métier ;

Que les écoles professionnelles soient installées dans les condition matérielles qui rappellent de près l'usine, l'atelier ou le magasin et qu'ainsi, en tenant compte des necessités pédagogiques et d'une hygiene rigoureuse, les éléves soient placés dans une ambiance nouvelle où la préparation à la profession serait mise au premier plan des soucis de l'éducation.

Que ces écoles restent constamment dotées d'un matériel adapté au progrès réalisés dans la vie industrielle ou commerciale.

4-e Question

LE CONGRES

Considérant que pour diriger une école professionelle et technique il est indispensable de posséder les qualités essentielle d'un chef ;

Qu'un trés bon directeur doit posséder également une formation technique qui ne doit cependant pas être nécessairement spécialisée ;

Exprime l'avis

a) Que les directeurs d'écoles professionnelles et techniques soient surtout choisis parmi les meilleurs éléments du corps enseignement ;

b) Que ce choix puisse également porter sur des personnes appartenant aux milieux de la production et du travail pourvu qu'il soit vérifié par voie de concours ou examen, permettant de constater qu'ils ont, en plus des qualifications techniques, les qualités pédagogiques et morales que le Congrès considère comme les plus indispensables.

BRATEȘ

Fachliche Ausbildung des Kaufmanns
und kaufmännische Ausbildung des Fachmanns [1])

Die kaufmännische Ausbildung des Fachmanns bedingt die Aneignung einer ganzer Reihe von Begriffen und Theorien, die erforderlich sind, um im Handelsleben praktische Arbeiten leisten zu können.

Unter Fachleuten sind die technischen Leiter in kaufmännischen Unternehmen zu verstehen, die berufen sind, die wirtschaftlichen und gesellschaftlichen Zusammenhänge zu durchschauen, um ihre Vorgesetzten auf neue Verhältnisse im Handel aufmerksam machen zu können und den Betrieb, in den sie eingegliedert sind, jederzeit auf der Höhe zu halten Um dem Handel zu nützen, muss die kaufmännische Fachausbildung zwei Eigenschaften aufweisen : Beherrschnug der erfordelichen theoretischen Schulkenntnisse und eine im täglichen Leben erworbene, wirklich nutzbringende Praxis.

Es möchte den Anschein haben, als bestünde zwischen der theoretischen und praktischen Ausbildung ein gewisser Gegensatz insofern, als der theoretische Unterricht im Handelsschulwesen zuviel Gegenstände umfasst und zuviel Theorie vermittelt. Wird jedoch in der Ausgestaltung des theoretischen Unterrischtswesens mehr und mehr darauf geachtet, es dem Rhythmus des Handelslebens anzupassen, so ist ein günstiges Ergebnis durchaus erreichbar, indem man lediglich auf diejenigen Grundsätze Gewicht legt, die die unentbehrliche Grundlage des Handelslebens bilden, und veraltete Theorien, din im heutigen Handel nicht mehr verwertbar sind, beiseite lässt.

Es ist einerseits von Wichtigkeit, dem im praktischen Leben tätigen Fachmann eine kaufmännische Ausbildung angedeihen zu lassen; andrerseits aber erhebt sich die Frage, ob auf der andern Seite beim gegenwärtigen Stande der Dinge nicht auch eine fachliche Ausbiloung des Kaufmanns nötig ist

So fest auch zu stehen scheint, dass ein Kaufmann für den Handel guter Vorbildung bedarf, so ist sowohl aus den Tageszeitungen wie aus den tatsächlichen Leistungen auf dem Ge-

1) Raport prezentat la Congresul Internațional al Invățământului Comercial ținut la Berlin în Iulie 1938.

biete des Handels ersichtlich, dass nicht alle Kaufleute ihrem Beruf gewachsen sind.

Die Bildung des Kaufmanns unterliegt nicht der genügenden Prüfung. Das Gesetz (d. h. das rumänische Handelsgesetzbuch) sieht zwar eine Reihe von Bedingungen vor, die der Kaufmann erfüllen muss, um seinen Beruf ausüben zu dürfen,, unterlässt es aber völlig, anzugeben, welche Ausbildung für diesen Beruf erfordert wird.

Dagegen ist dieses von der rumänischen Gesetzgebung so sehr vernachlässigte Problem auf internationalen Kongressen vielfach behandelt worden.

Um kaufmännischen Aufträgen gerecht zu werden, werden besondere Kenntnisse vorausgesetzt. Es ist aber von grösserer Bedeutung, für den Kaufmann eine fachliche Vorbereitung zu verlangen, um ihn zu befähigen, im Handel eine führende Stellung einzunehmen.

Die Aufgabe ist gegenwärtig sehr schwer zu lösen.

Es wird nötig sein, statt eines schulmässigen Lehrgangs experimentelle Vortragszyklen einzurichten und Ausflüge zu veranstalten, die den verschiedenen Sonderinteressen des Handels gewidmet sind, um durch freiwillige Teilnahme daran die bestehende Lücke auszufüllen.

Die auf diese Weise gewonnene Belehrung kann von Nutzen sein, indem sie den Teilnehmern die Erzeugunsstätten vor Augen führt, neue Absatzgebiete erschliesst, auf Warenfälschungsmethoden aufmerksam sein lässt, neue Preisberechnungs — und Verkaufsmethoden kennen lehrt, usw.

Es scheint, dass man in Rumänien eine Möglichkeit gefunden hat, das Bedürfnis nach kaufmännischer Ausbildung des Fachmanns und fachlicher Ausbildung des Kaufmanns für die Zukunft in Einklang zu bringen.

Die neuen Lehrpläne der Höheren Handelsschulen, vom 18. Dezember 1937, lassen das Bestreben erkennen, den Absolventen zum Uebergang in den Handel wirklich behilflich zu sein und sie in dieser Richtung tatkräftig zu fördern.

Sie legen zu diesem Zweck neben der Vermittlung einer genügenden Allgemeinbildung auf praktisch fachliche Ausbildug der Schüler besonderes Gewicht.

Der Unterricht enfolgt in zwei Lehrgängen von je vier Jahresklassen ; einem Untergymnasium, und einem Ober-

gymnasium zusammen also in acht Jahren handelsfachlicher Studien.

Sämtliche Unterridchtsgegenstände arbeiten gemeinsam auf die fachliche Ausbildung des Schülers hin; im besonderen erweitert das „Handelswesen" benannte Fach die theoretische Vorbildung und vermittelt dem künftigen Kaufmanne oder kaufmännischen Angestellten die für ihn massgebenden Grundsätze.

Zu diesem Fach treten dann noch „Recht" und „Volkswirtschaft" als Erziehungsfächer, die die Entwicklung des Handels im Dienst des Staates und der Volksgemeinschaft verbürgen sollen.

Die übrigen Fächer, wie Warenkunde, Physik und Chemie usw., ergänzen die Absichten des Gesetzgebers und ermöglichen es dem Schüler, die Waren, mit denen er im praktischen Leben zu tun hat, tatsächlich zu kennen.

Für die letzte Klasse des Gymnasiums wie des Obergymnasiums ist eine im Geschäft oder im Bürodienst grösserer Unternehmungen durchzumachende Praxis verbindlich, die von den Lehrkräften und Leitern der Anstalt zu überwachen ist und für die kaufmänniche Ausbildung im Einklang mit den in der Schule gewonnenen Kenntnissen ganz überraschende Ergebnisse zeitigt. Auf diese Art wird das Ziel des Handelsschulwesens theoretisch und praktisch gut vorgebildete Elemente ins Leben herauszustellen, verwirklicht Die Schüler werden zu disziplinierten Arbeits-und Bildungsfaktoren, die den Trägern des Handels zur Verfügung stehen und ihnen verständnisvoll dienen, bis sie selbst gut ausgebildete und mit allem im Geschäftsleben nötigen Vorrat an Kenntnissen und Fähigkeiten ausgestattete Kaufleute werden.

Entsprechende Ausführungsbestimmungen zu dieser neuen Regelung des kaufmännischen Unterrischtswesens verpflichten staatliche und private Institutionen, die Beziehungen zum Handel haben, Schülern die Gelegenheit zur Aneignung der Praxis zu verschaffen. Die bertreffenden Institutionen sollen ausserdem Absolventen, die dessen würdig sind, durch Stipendien zur Erwerbung besonderer fachlicher Ausbildung, durch Geschäftsgründung usw. wirksam fördern.

Diese Massnahmen verfolgen den fest umschriebenen Zweck, den rumänischen Handel mit Elementen neu zu bele-

ben, die durch eine auf das Interesse des Landes und seiner Bevölkerung eingestellte Erziehung theoretisch und praktisch gut vorbereitet sind.

Sowohl der Fachmann wie der Kaufmann müssen vor allen Dingen die Landesgesetze, Handelsbräuche und Institutionen, mit denen sie zu tun haben, tatsächlich kennen.

Sie müssen wissen, wo Ware käuflich ist, wie und wann sie den Einkauf zu bewerkstelligen haben, um möglichst vorteilhaft Ware guter Qualität an sich zu bringen. Auch das Einkaufen in der Absicht, zu annehmbarem Preise zu verkaufen und den Käufern ihrerseits Vorteile zu bieten, ist eine Kunst. Ein tüchtiger Kaufmann muss es verstehen, seine Kreditan sprüche des Zahlungsmöglichkeiten anzupassen und seinerseits durch die Persönlichkeit des Nutzniessers oder durch Bürgschaften sichergestellte Kredite zu gewähren.

Handel lässt sich nur auf Grund der von der Tagespresse vermittelten Tatsachen treiben; ein fähiger Kaufmann hat die Börsenberichte sowohl des In- wie des Auslandes zu verfolgen, wenn er mit den Vorgängen am Warenmarkte und den Preisnotierungen auf dem laufenden bleiben und seine Kundschaft nicht verlieren will.

Die fachliche und die kaufmänische Ausbildung hat auch auf die Wandlungen des Geschmacks und die Aufnahmefähigkeit der Kundschaft Rücksicht zu nehmen, die im Handel eigentlich die entscheidenden Faktoren sind.

Ohne eine feste und zahlungsfähige Kundschaft kann von Handel ernsthaft nicht die Rede sein. Was natürlich nicht heissen will, dass man nicht bestrebt sein müsse, neue Kunden zu gewinnen, die die Betätigungsmöglichkeiten zu erhöhen und möglichst viel Ware in Umlauf zu bringen geeignet sind.

Zu diesem Zweck müssen die beiden Faktoren, Kaufmann und Fachmann, die heute noch zwei getrennte Kräfte darstellen, zusammenwirken, wobei jedem Teil seine besondere Aufgabe zufällt. Handelsgeschäfte bedingen Inanspruchnahme von Banken, sei es in Form von Bürgschaftsleistung, sei es vermittels Depots, Wechseln usw. Zwecks Beschaffung von Devisen in fremder Währung ist die Nationalbank nicht zu umgehen. Das Handelsgymnasium hat die Aufgabe, den ganzen Mechanismus deutlich zu machen und in seine Benutzung den gesetzlichen Bestimmungen entsprechend einzuführen.

Um rechtzeitig laufenden Zahlungsverpflichtungen nachzukommen und seinerseits Forderungen von Schuldnern einzuziehen, muss jeder Kaufmann die Organisation des Postwesens, der Scheck-und Sparkasse und des Bankanweisungsverkehrs kennen. Der Warenversand macht Kenntnis der Bestimmumgen der Post, der Eisenbahn und des Speditionsgeschäftes notwendig, wenn es gilt, den geeignetsten und schnellsten Verkehr in Handelsbeziehnugen zu treffen.

Zur fachlichen Ausbildung gehört weiter Ausbildung in der Handelskorrespondenz sowohl in rumänicher wie in fremden Sprachen, die zur Herstellung direkter Verbindung mit den am Handel mit uns interessierten Kreisen erforderlich sind. Ebenso wichtig ist die richtige Rechnung oder Buchführung als Mittel, den Gang der Geschäfte zu überssehen, am Jahresschluss das Endergebnis festzustellen und zu wissen, ob die Rechnung mit Gewinn oder Verlust abschliesst. Das Ergebnis einer nach fachlichen Gesichtspunkten eingeteilten Arbeit unter gut vorgebildteter Leitung und mit einem Personal von handelstechnisch geschulten Facharbeitern kann nur erfreulich sein und muss zur allmählichen Erhöhung der Gewinnmöglichkeiten führen. Die Aufgabe der Ausbildung sowohl des rein kaufmännisch wie des fachlich geschulten Personals liegt den Lizentiaten der Handelshochchschulen ob, die als Absolventen der Höheren Handelsschulen oder der für Universitätsstudien vorbereitenden Gymnasien die ihnen auf dem Lehrstuhl, in den Unterrichtsstunden und besonders bei den zu leistenden Arbeiten zufallende Rolle zu würdigen wissen. Ihnen kommt es zu, die fachliche Ausbildung des kaufmännischen Personals möglichst zu fördern und an jeder Höheren Handelsschule eine Stelle zu schaffen, die sich die Veröffentlichung von Zeitschriften und Denkschriften angelegen sein lässt, welche dem heimischen und dem zwischenvölkischen Handel gewidmet sind. Weiter hätten sie im Rahmen der Schule Vorträge über den Handel betrefende Fragen zu halten zu denen alle Kaufleute des Ortes einzuladen wären ; hätten ihre Hörer besonders auch für zeitgemässe Fragen, wie etwa neue Methoden der Qualitätsverbesserung der Ware, zu interessieren. Mit Hilfe der Kaufmannschaft des betreffenden Ortes wären Einkaufsgenossenschaften an den Schulen einzurichten, wie sie sowohl im Interesse der Schüler als der Kaufleute liegen, da

jene so billiger zu Waren kommen und letztere ihren Absatz sowohl wie auch die Produktion erhöhen.

Die Kaufmannschaft dagegen hätte an bestimmten Tagen und zu bestimmten Stunden ihre Betriebsräume zur Verfügung zu stellen, um zu ermöglichen, die geschaffenen Einrichtungen in Augenschein zu nehmen. In den dazu geeigneten Jahreszeiten wären Ausflüge in die Gebiete zu veranstalten,, wo Waren erzeugt und hergestellt werden; sie kommen ebenfalls gleicherweise den Schülern wie dem Handel zugute, der sein Arbeitsfeld erweitert.

Schlussfolgerungen.

Die fachliche Ausbildung des Kaufmanns und die kaufmännische Ausbildung von Fachleuten hängen von zwei Faktoren ab: einmal von dem kaufmännischen Unterrichtswesen, d. h. dem Handelsunter-und-Obergymnasium und weiter der Handelshochschule als höherer, die technisch-theoretische Bildung vermittelnder Anstalt, und zweitens von der die fachliche Theorie ergänzendeu Praxis, die dazu anleitet, die in der Schule gewonnenen Kenntnisse richtig zu verwerten.

Diese theoretische und praktische Ausbildung ist von einsichtigen Männern zu leiten, die imstande sind, durch Vorträge, Veröffentlichungen, Veranstaltung von Besichtigungen, Einrichtung von Genossenschaften die Kaufmannschaft zu interessieren, ihre fachliche Ausbildung zu fördern und den gegenwärtigen Zustand zu heben. Die künftige Organisation des Handels kann nur gewinnen, wenn die führenden Elemente die geeignete fachliche Vorbildung haben und den an den Handel zu stellendeu Ansprüchen gerecht werden. Der Staat und die Anstalten, die direkt mit dem Handel zu tun haben, sollten alles unterstützen, was zu guter Organisation und Leitung des rumänischen Handels beitragen kann.

Neue Gesetze, die solche Entwicklung fördern, sind notwendig; sie haben die theoretische und praktische Ausbildung des rumänischen Kaufmanns dahin zu vervollkommnen, dass er in seiner Person theoretische Bildung mit kaufmännisch-praktischen Fähigkeiten vereinige. Dann wird der rumänische Handel seiner wahren Aufgabe gerecht werden.

Dr. ION I. MĂRCULESCU
Dircktor des Handelsobergymnasiums
„Marele Voivod Mihai"

Controlul registrelor, găsirea fraudelor

In numărul din Iulie 1936 al acestei reviste, am arătat sub titlul articolului „Delicte de bilanț", o serie de delicte ce se comit în redactarea bilanțului, în vederea falsificării aspectului real al elementelor patrimoniale într'un sens sau altul, pesimist ori optimist, potrivit unor interese oculte.

Denumeam în acel studiu, acest fel de manopere, delicte frauduloase și atribuiam bilanțului asupra căruia se exercitau , caracterul de bilanț fraudulos, dacă întrunea 3 elemente :

a) Inexactitatea ;

b) Elementul intențional ;

c) Intrebuințarea bilanțului falsificat, pentru comiterea unui delict : escrocherie, împărțire de dividende fictive, acțiune ilictă pe piața valorilor, fraude fiscale, bancrută frauduloasă, etc.

Se ajunge de cele mai multe ori la asemenea situații dăunătoare intereselor terților și de multe ori și a celor ale massei asociaților (cari nu iau contact cu întreprinderea pe care o susțin, decât odată pe an, în cadrul perorativ al unei adunări generale, în care reprezentația este abil organizată de mâna de oameni care trebue să îngrijească de interesele spectatorilor necunoscători) datorită lipsei unui control efectiv și științific al registrelor, din partea organelor respective.

Deaceea socotim că ne vom fi făcut datoria numai după ce vom analiza, în cele ce urmează, problema controlului contabil și în consecință, modalitățile găsirii, pe de o parte a erorilor, iar pe de alta a fraudelor contabile.

1. DESPRE CONTROL

Controlul registrelor trebue considerat parte esențială a funcțiunii contabilului.

Orice erori în registrele comerciale prejudiciind fie pe întreprinzător, fie pe terți, fac necesare controale cât mai organizate, în vederea identificării acestor erori.

Impărțim erorile în :

a) materiale, afectând o mărire sau micșorare valorică a elementelor de activ patrimonial, prin intrări sau eșiri efective, superioare sau inferioare ;

b) erori de înregistrare în care cuprindem : înregistrările de sume greșite (în raport cu cele care trebuiau înregistrate), contabilizări la alte conturi decât cele la care se referă operația și omisiunile sau dublele înregistrări.

Sunt două controale contabile :

controlul general care, la contabilitatea în partidă dublă, se traduce în compararea totalului jurnalului cu cel al balanței de verificare (respectiv cărții mari) și a căror egalitate sau inegalitate învederează că înregistrările sunt corecte sau că s'au comis erori ;

controlul special constând din compararea sumelor individuale egale între ele și exprimând același fapt și care figurează în două locuri diferite, de exemplu în jurnal și carte — mare sau cum este la partida dublă : la două conturi diferite ale cărții-mari.

Reiese, de aci că nu se poate exercita un control special decât dacă controlul general prealabil, a stabilit existența unor erori. Se pornește deci, dela întocmirea balanței de verificare, care constitue *controlul general al scriptelor.*

Dacă această balanță este exactă, adică dacă cele 2 totaluri sunt egale și între ele și cu totalul jurnalului, înregistrările sunt bune, cu excepția erorilor, care se compensează și care provin de obiceiu, fie dintr'o sumă omisă sau înscrisă în jurnal și raportată în debitul unui cont sau creditul altuia, cu o cifră mai mare sau mai mică, fie dintr'o sumă reportată la un cont în locul altuia.

Pentru lămurirea asupra lipsei de erori provenind din omisiunea sau înscrierea greșită a unei sume în jurnal și în debitul unui cont sau creditul altuia, este necesară verificarea dacă cifra balanței este egală cu totalul general al registrelor auxiliare, ale căror operațiuni trecute în jurnal și reportate în maestru, se găsesc recapitulate în balanță.

Dacă este așa, înseamnă că înregistrările jurnalului și maestrului sunt exacte, din acest punct de vedere ; dacă nu, este necesară operația de punctare a jurnalului sau maestrului cu registrele auxiliare.

Pentrucă este frecventă greșala debitării sau creditării unui cont în locul altuia, trebue controlat, mai întâiu, dacă totalul debitelor și creditelor conturilor de valori, corespund cu cifrele respective ale registrelor auxiliare respective. Ace-

laș lucru și pentru conturile cheltuelilor generale, ale clienților și furnizorilor care, de obiceiu, sunt colective.

Când este însă vorba de erori de înregistrare comise în straţă și repetate în consecinţă, în toate celelalte registre contabile, găsirea lor nu este posibilă decât prin revizuirea fiecărei înregistrări în raport cu piesele justificative aferente. Reiese de aci importanţa pieselor justificative pentru fiecare înregistrare, chiar pentru cele cu caracter intern. (In aceste cazuri vor fi semnate de gestionarii respectivi).

După ce s'au făcut acele controale, o ultimă verificare este necesară : confruntarea inventarului (dacă este posibil și cel puțin la valorile ușor de socotit) cu soldul conturilor din scripte.

2. DESPRE VERIFICARI

Intrând acum în fondul studiului nostru trebue să precizăm că verificarea unei contabilităţi poate privi două puncte de vedere : *al formei* (verificarea materială) sau *al fondului* (verificare morală). Verificarea alipită primului punct de vedere-*material,* are de scop dovedirea regularităţii înregistrărilor și a situaţiilor conturilor. Corolarul acestei verificări este *găsirea erorilor și a fraudelor.*

Verificarea din punct de vedere *moral* se preocupă de studiul raţional al bilanţului, în vederea cunoașterii situaţiei generale și în consecinţă a valorii funciare a întreprinderii, iar corolarul îl constitue *controlul mersului și gestiunii întreprinderii.*

Verificarea materială a scriptelor se sprijină pe balanţa de verificare și pe conturile maestrului. Această inspecţie a registrelor este de obiceiu parţială în sensul că cenzorii, administratorii sau șeful întreprinderii verifică unul sau mai multe conturi luate la întâmplare. Recomandabilă este însă o alegere între conturile de valori, de cheltueli sau de rezultate.

Asupra oricăreia din grupele de conturi s'ar face alegerea, metoda de control este aceiași : se verifică mai întâiu, concordanţa balanţelor de verificare cu maestrul, începând cu soldul de deschidere al exerciţiului, apoi se verifică fiecare articol de intrare și eșire a contului în chestiune, în comparaţie cu înregistrarea din jurnal și cu piesa justificativă aferentă. Și, în sfârșit, după aceste verificări și, dacă este posibil, se confruntă soldul la zi al contului cu realitatea.

Desigur însă, că cel mai precis este controlul general al scriptelor. Se porneşte tot dela verificarea balanţei : se verifică totalizarea acesteia, apoi se punctează fiecare sumă debitoare şi creditoare, cu totalurile corespunzătoare (verificate deasemeni) ale conturilor maestrului, după care se confruntă totalul balanţei cu cel al jurnalului. Abia după această verificare se procedează la controlul special al fiecărui cont de maestru.

GASIREA ERORILOR

Dacă, în urma controlului general, neconcordanţa balanţelor de verificare cu jurnalul, demonstrează existenţa unor erori materiale, fie de cifre sau de calcul, fie de omisiune sau de dublă înregistrare, — pentru a putea descoperi toate aceste enori, trebue făcut apel la un foarte penibil şi, de multe ori, lung punctaj între jurnal şi maestru.

Când este vorba însă, de erori localizate la conturile de maestru, putem avea 6 cazuri :

1. erori la două conturi de valori ;
2. erori la un cont de valori şi unul de rezultate sau de ordine ;
3. erori la un cont de valori şi unul de persoane ;
4. erori la două conturi de rezultate sau de ordine ;
5. erori la u ncont de rezultate sau de ordine şi la unul de persoane ;
6. erori la două conturi de persoane.

In primele 3 cazuri, în care intervin conturi, de valori, confruntarea ecestora cu realitatea, scoate în evidenţă erorile involuntare comise la aceste conturi şi prin acestea şi la contra partea corespunzătoare fiecăreia din cele 3 situaţii.

In cazul al 4-lea nu poate fi vorba de erori involuntare prin însăşi natura acestor înregistrări (au ca obiect înregistrări fie rectificative-virimente, fie de contare la locul cuvenit a unor sume).

In cazul al 5-lea erorile comise nu pot avea decât o existenţă momentană, pentrucă situaţia falsă sau incomplectă a contului personal, iese curând în evidenţă, cel puţin prin intervenţia celui lezat sau greşit favorizat.

Cazul al 6-lea este similar celui anterior, deşi nu influenţează materialmente situaţia generală, prin efectul balansării operaţiei greşite active cu cea corespunzătoare, pasivă.

GASIREA FRAUDELOR

Spuneam în lucrarea noastră citată, că frauda este orice eroare voluntar făcută, în vederea dăunării terților sau eludării legilor. Și cceace este greu de găsit nu este atât greșala în sine, cât intenția vinovată. Deaceea, cel căruia i se încredințează această sarcină grea, trebue să fie nu numai un perfect cunoscător al tuturor principiilor științei conturilor dar și un familiarizat al procedeelor celor mai subtile întrebuințate în ținerea delictuoasă a registrelor.

Procedeul clasic al constatării acestor fraude este găsirea naturii operațiunii adevărate a sumei îndoelnice. Luăm câteva cazuri :

Voind, bunăoară, să găsim cauza înscrierii unei sume în creditul contului *„Cassă"*, pentru achitarea unui efect de plată, se caută fie la contul „Efecte de plată" fie la scadențarul acestui fel de efecte (depinde de importanța contului) cauza semnării sau acceptării efectului în chestiune ; se va căuta apoi, la contul beneficiarului efectului, dacă acesta a furnizat valoarea corespunzătoare efectului și, în caz afirmativ, care este natura valorii, pentru a se urmări la contul respectiv intrarea ei efectivă și în plină proprietate, în patrimoniul întreprinderii ; și, mai departe, pentru înlăturarea temerii că afectul în chestiune este un efect de complezență, se cercetează : dacă valoarea bunului intrat, nu este supra evaluată, cu ce preț s'a vândut, ce reduceri de preț s'au acordat, etc.

Mai luăm un exemplu ceva mai complicat, privind contul *„Mărfuri"*, întrucât deturnarea mărfurilor este de cele mai multe ori, destul de greu de descoperit din cauza dificultății materiale a controlului.

Metoda de urmat constă în cercetarea după registrele auxiliare și piesele justificative, a intrărilor și a ieșirilor prețurilor de cumpărare și vânzare, ținând seamă, bineînțeles și de deșeurile sau scurgerile posibile.

Sunt însă și întreprinderi în care se ține o contabilitate de ordine așa de bine organizată încât să permită controlul material al mărfurilor.

Astfel șeful magazinului ține două registre : un registru jurnal de origină în care notează toate mișcările de mărfuri și un registru maestru în care se trec mișcările fiecărui fel de marfă (intrările și eșirile).

In acest chip se vede că jurnalul arată totdeauna valoarea globală a mărfurilor existente iar maestrul — valoarea existenţelor fiecărui fel de marfă.

Cum se face controlul ? Se verifică înregistrările cu piesele justificative respective : facturi de cumpărare, facturi sau bonuri de eşire sau expediţie şi după ce se înregistrează şi operaţiile făcute dar încă necontabilizate până la data controlului, se stabileşte situaţia contului cantitativă ori valorică : dacă contabilitatea este ţinută cu evidenţă cantitativă raportarea inventarului la situaţia contului de marfă va arăta fie concordanţă fie eventuale diferenţe asupra cărora urmează a se cere lămuriri iar dacă, dimpotrivă, contabilitatea nu este ţinută decât valoric, se procedează la evaluarea inventarului cu preţul de cost, cifra obţinută urmând a se confruntà cu soldul din registru.

In acest chip se constată fraudele eventuale comise şi care constau în exagerarea sau deprecierea cantităţilor şi evaluărilor, în deturnări sau în calculări de profite ilicite asupra inventarului sau asupra preţurilor de cumpărare şi vânzare.

Terminăm cu un ultim exemplu privind contul *„Mobilier şi material"* pentrucă acesta se pretează frecvent la fraude în sensul simulării de cumpărături în vederea mascării deturnărilor. Şi fraudele sunt cu atât mai greu de descoperit cu cât controlul mobilierului şi materialului este el însuşi mai greu de făcut, putându-se, deasemeni, mări ori micşora valoarea bunurilor controlate.

Inainte de a trece la al 2-lea fel de verificare (din p. d. v. moral) insistăm asupra a două chestiuni :

1) VERIFICAREA UNEI CONTABILITAŢI NEREGULATE

O contabilitate este neregulată atunci când lipsa unei balanţe de verificare împiedică exercitarea controlului şi cunoaşterea situaţiei generale a scriptelor. Aceasta este de altfel caracteristica partidei simple şi partidei mixte.

In oricare din aceste 2 contabilităţi, însă, nu este vorba de ceva neregulat, ci de esenţa modului de contabilizare.

Situaţia se schimbă la partida dublă. Aci este foarte greu ca dintr'o contabilitate neregulată să se deducă balanţa şi, în consecinţă, situaţia generală : se întocmeşte această situaţie,

după jurnal, dacă acesta este regulat ţinut iar dacă sunt motive de îndoială asupra regularităţii succesiunii şi sinceităţii înregistrărilor, se controlează, în prealabil, fiecare articol cu piesele justificative respective. In urma acestora, poate fi mai uşoară punctarea maestrului cu jurnalul pus la punct ca mai sus şi, astfel balanţa să fie extrasă chiar din maestru.

2) VERIFICAREA UNEI CONTABILITAŢI DEZORDONATE.

Se poate întâmpla ca o contabilitate să fi fost regulat ţinută până la o vreme, după care pentru diferite motive a fost neglijată în aşa chip că o mulţime de operaţiuni să nu mai fi fost înregistrate nici în jurnal şi respectiv nici în maestru.

Aşa stând lucrurile, controlorul va fi nevoit să revizue toate registrele şi cu ajutorul registrelor auxiliare, pieselor justificative, a corespondenţei şi la nevoe şi cu ajutorul referinţelor verbale ce se pot obţine, — va reface înregistrările greşite, va îndrepta erorile şi omisiunile spre a obţine situaţia de drept a patrimoniului întreprinderii. Se mai complică lucrurile când nici piesele justificative nu prezintă suficiente garanţii de seriozitate. Situaţia aceasta cere controlorului o deosebită îndemânare şi prudenţă în sensul de a proceda cu grijă la stabilirea conturilor debitoare şi creditoare şi după ce va fi fixat rezultatele, va constata situaţia casei şi va proceda la întocmirea inventarului întreprinderii. Cu toate aceste elemente va creeà punctul de plecare al contabilităţii.

Dacă este vorba numai de o neregularitate de formă a contabilităţii sau de dezordine în felul de a fi ţinută, se va putea mai uşor cunoaşte din studiu ansamblului faptelor contabile, dacă este vorba numai de o neglijenţă sau de intenţie frauduloasă.

Registrele falsificate în vederea acoperirii manoperelor necinstite sunt cu atât mai greu de verificat cu cât registrele ţinute sunt mai puţine şi cu cât regularitatea lor formală este mai aparentă.

Dacă înregistrările nu sunt ţinute la zi, ele dau loc la presupuneri care se vor agrava sau uşură după cum timpul scurs dela vremea ultimei înregistrări până la data efectuării controlului este mai lung sau mai scurt.

De multe ori mobilul acestor întârzieri este simpla negli-

jență dar nu de puține ori întârzierea este rezultatul unor intențiuni rele ale întreprinzătorului pentrucă aproape totdeauna când un negustor își simte situația întreprinderii înrăutățindu-se, neglijează intenționat să mai facă înregistrări, cu scopul de a le pune mai târziu la punct prin înregistrări neregulate sau frauduloase.

In sfârșit, sunt curente ștersăturile, răsăturile și scrierea printre rânduri, pete mari de cerneală intenționat făcute pentru a justifica refacerea lor falsificată. In toate aceste cazuri, nu este greu de urmărit buna credință sau intenția frauduloasă.

VERIFICAREA DIN PUNCT DE VEDERE MORAL

Spuneam mai sus că această verificare se raportă la problema sincerității bilanțului, pentrucă se poate întâmpla ca fără să se contabilizeze în registre ,operațiuni imaginare, — se procedează la întocmirea unui inventar, din care să rezulte beneficii exagerate ori să mascheze pierderi efective sau dimpotrivă se pot ascunde beneficii sau exagerà perderi, ori chiar constitui, acolo unde nu există.

Ne referim deci la erorile de inventar, care constau în :

a) evaluarea inexactă a mărfurilor, mobilierului și materialului ;

b) aprecierea inexactă a creanțelor și efectelor din portofoliu.

Se exagerează în bine situația întreprinderii prin evaluarea mărfurilor la prețuri urcate, prin neamortizarea mobilierului și materialului și prin considerarea ca bune — a creanțelor dubioase.

Și, pe dealtă parte, se exagerează în rău situația, prin adoptarea unor procente de amortizare prea mari, prin crearea de minus-valute și prin considerarea ca dubioase — a creanțelor în realitate bune.

Menționăm că pentru un negustor, firmă individuală sau colectivă, care se știe, lasă de obiceiu în întreprindere beneficiile realizate, exagerarea în rău a situației întreprinderii prin mijlocul inventarului nu constitue un prea mare inconvenient, întrucât dacă la bilanțul unui exercițiu se exagerează reducerea amortismentului, minus-valutele mărfurilor și cifra crean-

ţelor dubioase, aceste mistificări ale realităţii se vor anula în exerciţiile următoare, prin constatarea consecintă a unor beneficii proporţional mai mari. Vrem să spunem, altfel, că nu este vorba de ascunderea realităţii ci de amânarea constatării ei.

Se schimbă situaţia pentru negustorii din aceiaşi categorie ca mai sus, dar cari îşi ridică anual beneficiile constatate sau pentru întreprinderile societăţii anonime cari îşi distribue beneficiile sub formă de dividende. In aceste cazuri regularitatea şi sinceritatea sunt absolut necesare cu sancţiunea de a favoriza un exerciţiu în dauna altuia prin realizarea în două exerciţii consecutive, a două rezultate falsificând realitatea într'unul niciun beneficiu iar în celălalt un rezultat prea pozitiv, situaţii cari ar influenţa cursul acţiunilor întreprinderii şi deci ar păgubi sau câştiga acţionarii, în mod nedrept, pe lângă riscul împărţirii de dividende fictive cari, în fond micşorează capitalul, situaţie de natură să antreneze întreprinderea pe drumul operaţiunilor imprudente.

Şi pentru înlăturarea acestor inconveniente găsim la foarte multe întreprinderi de această natură, rezerve special constituite în vederea uniformizării dividendelor şi implicit a păstrării cursurilor acţiunilor la un nivel cât mai constant.

Situaţia se agravează şi cere verificarea post cu post a bilanţului scos dintr'o contabilitate aparent regulată, — ori de câte ori este vorba de „pregătiri de atmosferă", în vederea obţinerii de credite mai însemnate pe piaţă, a cedării întreprinderii sau vânzării unui stoc mai mare de acţiuni sau invers, în vederea retragerii după piaţă prin răscumpărare, a acţiunilor.

Numai o asemenea analiză a elementelor bilanţului care recomandăm să se facă după realizarea unei *verificări materiale* (1) *a acestuia, îngădue apropierea cunoaşterii* situaţiei reale a întreprinderii şi a determinării valorii sale funciare.

Nu se poate ajunge însă la aceste cunoaşteri decât prin aplicarea tuturor principiilor ştiinţei contabile fără care nu se

---

1) Verificarea materială a cifrelor unui bilanţ comportă următoarele constatări : se asigură că înregistrările de regularea de sfârşit de an a conturilor, potrivit constatărilor inventarului, au fost făcute ; se revizue adunările după care se punctează soldurile astfel controlate ale fiecărui cont cu balanţa de inventar şi cu bilanţul şi, la urmă, se verifică adunările acestor amândouă situaţii pentru constatarea concordanţei totalurilor.

poate concepe un control științific și în consecință eficace, în vederea descoperirii neregularităților sau, mai grav, a fraudelor pe care, în studiul nostr uamintit, le-am analizat în măsura importanței frecvenței aplicațiunii lor.

Vom încerca într'un studiu viitor să analizăm diferite situații de bilanț, în vederea celor de mai sus și pentru încheerea discuțiunilor de până acum.

Dr. N. NIȚULESCU

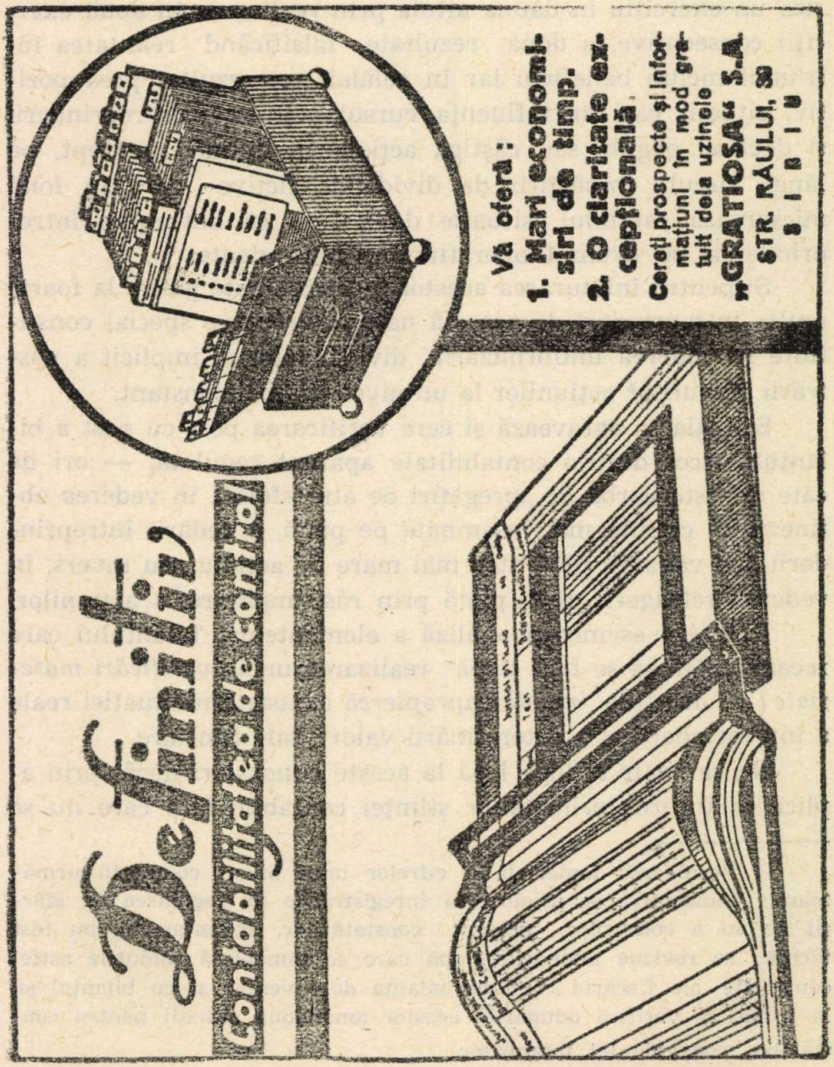

Louis Deplanque în românește, 1873

Ar fi rămas încă necunoscută istoriografiei noastre contabile întâia traducere din Deplanque și ni se pare ultima, datorită librarului bucureștean HONORIU C. WARTHA, dacă un anunț din „Telegraful", București, 4 Septembrie 1873, nu ne atrăgea atenția acestui „Uvragiu forte trebuinciosŭ" tutulorŭ acelorŭ, cari n'a avutu ocasiunea a frequenta școalele de comerciu și cari trebuescŭ să țină Registre comerciale".

Școli erau cinci : la București, Galați, Brăila, Ismail și Ploești, numărând 310 elevi și 30 profesori, după o statistică a instrucțiunii publice pe anul 1872—1873 („Telegraful" 5 Iulie 1873), contrazicând cu puțin istoria lui Idieru.

Dar mai erau unii „cari n'a avutu ocasiune" și fără ei pare-se nu se putea ține rândueală în comptoarele unei negustorimi în avânt.

Tot pentru „evitarea regretabilei ignoranțe comerciale" Societatea pentru învățătura poporului român chema din 1871 la cursuri publice și gratuite, predate de Al. Petrescu, C. Troteanu, iar pentru Contabilitate și Cursul mărfurilor : Th. Ștefănescu.

„Școala de administrație" proectată pentru toamna aceluiași an, programa „Comptabilitatea administrativă și mecanismul financiale"" pe seama lui Elie Bosianu, directorul contribuțiilor directe din Ministerul finanțelor și autorul unui indicator de dobânzi.

Sunt aceste eforturi justificarea și meritul amintitei tălmăciri, când după apariția ei, în 27 Noembrie 1873 prin „Telegraful" un modest Canini sau Flügel german : profesorul Q. Altbach, în particular, dădea „Lecțiuni de Caligrafie și Comptabilitate" în „30 decisiuni" (=lecțiuni), limba germană, aritmetica mercantilă „și mai multe ramuri sciințifice".

Scriitor nu era Wartha decât rareori, chiar de poezii, pe cât se putea sustrage profesiunii, înlăuntrul căreia a desfășurat o insistentă activitate editorială literară : culegere de cântece povestiri, un Almanah al Bucureștilor și îndeosebi Ca-

lendare „profetice“ (anul I, 1862), „amusante“, ori „pentru toți“ ca cel din anul V, 1866, rămas neobservat, deși interesant pentru portretele biografice a 25 de scriitori români. [1])

Ca și atunci când Hodoș și Sadi-Ionescu întocmeau bibliografia periodicelor românești, am găsit la Academia Română numai nr. 14, Marți 9 Martie 1871, 4 pagini (29×22) din : *Felinarulu.* Foie de seră. Bucuresci. Librăria H. C. Wartha, strada Lipscani nr. 7, din colecția încetată în același an, pentru care, pare ca avut numai griji administrative și deloc a scrisului științific comercial.

Cum, de serviciul abonamentelor și reclamelor va fi dela început legat de Librăria Wartha, ziarul *Telegraphulu de Bucuresci* (Bucuresci) Anul I, nr. 1, Joi-Vineri 1 și 2 Aprilie 1871 mai apoi condus de I. G. Bibicescu.

Wartha i-a fost proprietar dela reapariție („Telegraful“ nu s'a tipărit între 22 Decembrie 1871 și 27 Ianuarie 1872) până Vineri 7 Aprilie 1872. [2])

De folos au mai putut fi multele ediții din „Noua metodă practică pentru a învăța cu înlesniri limba.....“ —după F. Ahn— franceză și germană, luând colaborator pe I. Stahl, profesor de limbi și corespondență comercială, pentru care a dat o carte.

Contactul cu literatura franceză („O neîntreruptă corespondençă cu Francia“...) și atenția dată cărților de economie politică și comerț, nu prea obișnuită nici la 1873 între puținele librării (12 după Iarcu), ne sunt cunoscute din *„Septembrie 1863, LIBRARIA BALACEANU ȘI VARTA,* Calea Mogosoe 23 lângă Onor. Consulatu Serbu. *Catalogu alfabeticu dupe numele autorilorŭ de cărți clasice și de fondu francese, latine și ellene. Partea ânteia a Catalogului generalu*

[1]) Chiar așa, notat de atunciu „Buletinul Instrucțiunii publice“, (Buc.) I, 1860, p. 156 : „Calendarulu pentru toți, amusantŭ și interesantŭ, mai cu seamă pentru cele 25 portrete și biografii a unorŭ din *Istorici, politici și poeți,* a eșitu de suptŭ tiparŭ. Elŭ este editatŭ de libraria Wartha, Calea Mogosoiei no. 23. Preciulu unui exemplaru doai sfanți“.

[2]) Când (II, 53) scrie „Către d-nii corespondenți din districte „Subsemnatulŭ cedândŭ proprietatea ziarului „Telegraphulŭ de la ânteiu Aprilie a. c. d-lui C. N. Rădulescu, typografu.....“, se desleagă și de serviciile deținute.

Francesu... Bucuresci 1863, (16 p.), în 8°, Imprimeria Rassidescu.

Conținând tratate de economie politică, dicționarul lui Coquelin, dicționarul biografic de Vapereau, unde sunt și românii. Apoi, Degranges: „Correspondance commerciale"; „La Tenue des livres" (tatăl sau fiul?); Jouve C. I.: „Leçons nouvelles d'aritmetique appliqué au commerce" și A. Monginot: „Nouvelles études sur la comptabilité" (ediția întâi apăruse la Paris 1863).

Iată un librar bine orientat, când schimbând câmpul literar dă publicului: *Cea mai practica metodă pentru a învăța în timpu cellu mai scurtu și fără professore Ținerea registrelor în partida simplă și în partida dubla.* (Opu adoptatu de Tribunalul de Commerciu al Seinei și de scoala de commerciu și de arte industriale din Paris). Elaborată după LOUIS DEPLANQUE. Professore de comptabilitate generale din Paris. De HONORIU C. WARTHA. Prima parte a uvragiului Comptabilitatea în partida simplă. Ediținea I. Bucuresci 1873, 63 p. (20×14) Librăria H. C. Wartha, strada Lipscani 7. Librăria G. Ioanide Comp., strada Mogoșoi 40. Tipografia Națională. Preciulu 1 leu 25 bani. (Biblioteca commerciala).

Observăm, că sărind foarte puțin la început, se traduce fidel — căci nu poate fi vorba de vreo „elaborare", noi înțelegând prin aceasta: prelucrare —din Deplanque, fiind preferat dintre atâția autori, francezi și germani, pentrucă înlesnește învățătura celor „cari n'au pututŭ dobândi în copillăria lorŭ nici o noțiune de comptabilitate" pentru a deveni „unŭ ținătoru perfectu de registre". (Din *Prefață,* aparținând lui Wartho). [3])

Soldarea contului înseamnă *egalitatea* debitului cu creditul. Ținerea registrelor este „Arta de a nota essactu și într'unu modu regulatu", cel care o aplică fiind un „omu de ordine", deosebit de contabil, cam în felul acceptat astăzi subt directiva noui organizări a intreprinderii: „(in sensulu cellu

[3]) Despre circulația pe care a avut-o, adic, întrucât s'a adeverit oportună, amintim că dimpreună cu Tratatul de corespondență sunt prezente în cataloagele de librării, ca cel dela Sibiu 1887 scos de W. Krafft.

mai largu alu cuvântului) trebue să fie totŭ de o dată şi administratore, şi economistu şi financiaru" (p. 18).

Urmează exemplificări, după ce au fost descrise, cu registrele : prima notă, jurnal, maestru, casa banilor, scadenţar, registru de intrare şi eşirea mărfurilor, copia de scrisori şi inventar (=catagrafie). Wartha dă îndatoririle după codul comercial Român. „La main courante " se traduce prin „Prima notă".

Contabilitatea în partidă simplă apare lesnicioasă, însă erorile de trecere din jurnal în maestru nu se pot afla.

„C'est une triste verité, mais qu'il faut dire pour qu'on ne l'oublie pas.....".

Paralela noastră a folosit : „La tenue des livres en partie simple et en partie double, mise à la portée de toutes les inteligences, pour être apprise sans maître..... Troisième édition. Paris 1846, 824 p., apărută întâi cu tot atâtea pagini la 1840, în ediţii neschimbate (a noua, 1858), pe care le-am văzut, a 24 îndreptată de Chariot şi Camelin, având după Reymondin „le fond est resté le même".

Prezenţa acestei a treia ediţii din Deplanque în biblioteca Academiei Comerciale, provenind din colecţia prinţului Manuk, din Basarabia, şi achiziţionată desigur înlăuntrul secolului trecut (Dovezi am găsit în Gheorghe Bezviconi : Manuk-Bei. Ediţia II. Chişinău 1938), adăugându-i foarte vechiul „Rudiment de la comptabilité commerciale" de G. P. Legret, Paris 1811 (dăruit aceleaşi de d. prof. Iorga), vădesc un interes pentru ele în afara şcolii.

Şi, chiar între pereţii ei era prea puţin.

Traducerea lui Jaclot de Iarcu, alte ediţii, alţi câţiva, apoi Toussaint.

Tot la o traducere apelează şi Wartha : Louis Deplanque, tradus în italieneşte, lucrând cu „brouillard-ul" unic, după Jaclot, „largement inspiré de Degranges" scrie Reymondin, în sensul prefeţii fiului Degranges.

O cascadă de competenţe.

Scurtând titlul, fie şi chibzuinţă negustorească, reduce volumul românesc (Cf. ed. 3-a franceză) la o broşură, adică la Principii generale, Termeni tehnici şi Ţinerea registrelor în partidă simplă (56 pagini franceze = 63 pagini româneşti).

Influenţa ştiinţei conturilor franceze se hotăra.

La promisa „partidă dublă" — pe care n'o vedem decât la fel „elaborată", a renunțat Wartha.

Și mărturisim, că remarcăm un bun simț la acest „librar-editor" lipsă multor actuali autori; deoarece, publicând cartea sa în 1874, Theodor Ștefănescu direcționa drumul contabilității românești, răspunzând din plin cerințelor.

Contabilitatea dublă după Deplanque nu mai putea fi *modernă* (așa, nu întrebuința conturile colective).

Ultima dată ne vom întâlni cu *Honoriu C. Wartha* în 1879, serios, făcând o bună alegere în tratatul de corespondență comercială după Degrande, Pagè, Schiebe, Rotschild. Vom vedea.

THEODOR LUDU

MOTT ÎNTRECE TOT

ORICE INSTITUȚIE MODERNĂ
TREBUIE SĂ POSEDE
O mașină de scris superioară!
O mașină de adunat, rapidă!
O mașină de contabilizat, unică!
Deci alegerea Dv. trebuie să fie numai
«CONTINENTAL»
Produs al Uzinelor „WANDERER"
cari au o reputație mondială bine stabilită.
DEPOZIT GENERAL ȘI VÂNZARE EXCLUSIVĂ
„CARTEA ROMÂNEASCA" S. A.
BUCUREȘTI I. — SPLAIUL REGELE CAROL I No. 3

Dela Secțiuni

După cincizeci de ani

In cursul vacanțelor a avut loc la Brașov întrunirea colegială a promoției 1888, a Școlii Comerciale Române din localitate.

Momente înduioșetoare și de dulci amintiri.

Patru din cei doisprezece absolvenți din acel an, ai acestei școli, cu părul nins de vremi și sbucium s'au întâlnit după 50 ani de muncă, necaz și de bucurii, și'au petrecut zilele senine ale tinereței.

La ora 10 $^1/_2$ dimineața cei patru absolvenți jubilari-septuagenari d-nii: Ioan Jaliu, Constantin Pop, Victor Nasta și Ștefan Gâței, însoțiți de prieteni și cunoscuți din localitate, s'au strâns în capela din Groaveri, unde a avut loc un parastas întru pomenirea colegilor și profesorilor, decedați: Directorul Ștefan Iosif (tatăl poetului), Protopop Bartolemei Băiulescu, Ioan C. Panțu, Dr. Ioan Bozoceanu, Andrei Bărsan, Ioan Socaciu, Artemie Feneșan, Ioan Scurtu.

Colegi: Ilie Savu, Emil Borcea, Ioan Perian, Necul. Măcelariu, Alex. Crețoiu, Ioan Comsa, Dumitru Cristian și Mihălteanu.

In numele colegiior întruniți, d-l I. Jaliu fiu al Brașovului, fost mare comersant, iar actualmentente cenzor la diferite instituțiuni din Bacău, a rostit următoarele cuvinte de piosă reculegere:

Iubiți Colegi,

„In anul 1888, căruia din noi iar fi trecut prin minte, că bunul Dumnezeu, ne va învrednici, ca după o despărțire de 50 ani depe băncile liceului Șaguna (atunci gimnaziu gr. or. român) să ajungem acest moment emoționant, de a ne da iarăși mâna frățească, tot la gimnaziul românesc, unde pe vremuri nu ne era permis să purtăm scumpul nostru tricolor național și apoi să petrecem o clipă împreună?"

„Deoparte sufletul nostru e plin de nespusă bucurie căci manifestația noastră colegială de azi se petrece și are loc într'o țară liberă românească și chiar în orașul tinereței noastre în Brașovul nostru iubit, cuib vechi de cultura românească, oraș cu disciplină socială, oraș care în decursul celor 85 ani de existență

a liceului român a crescut și scos atâtea elemente de valoare cu un trecut glorios în viața culturală și economică, oraș în care în decursul veacurilor s'a păstrat cu sfințenie tradiția străbună, credința strămoșească și sentimentul național".

„Dar serbarea noastră de astăzi nu trebue să se mărginească numai la bucuria revederei noastre — avem și pioasa datorie ca să ne gândim și la colegii noștri adormiți în Domnul în număr de 8, cât și la neuitații noștri profesori defuncți în număr tot de 8 — și să le zicem" :

„Odihnească-se în pace și în veci amintirea lor".

S'au depus apoi coroane de flori pe mormintele profesorilor decedați: Bartolomeu Baiulescu, Andrei Bârsan, Ioan Panțu, și a colegului lor Ilie Savu, cari toți își dorm somnul de veci în cimitirul din Groaveri.

Au asistat la parastas pe lângă cei patru colegi întruniți la Brașov și familiile Baiulescu și Savu, d-nii I. Pricu, directorul liceului comercial, Gheorge Curcă, directorul băncii „Albina", directorul B. N. R., președintele Corpului Contabililor, etc.

La ora 12 1/2 a avut loc la hotel „Coroana" o masă comună unde absolvenții anului 1888 împreună cu d-l Curcă' Gamulea, Lăpădatu, prof. univ. etc. și-au retrăit prin povestiri și amintiri, trecutul anilor de trai împreună pe băncile școlei și al celor 50 ani trăiți de atunci resfirați prin diferite meleaguri ale țării.

Apoi au luat parte la festivitatea de încheere a anului școlar, cum și la împărțirea premiilor dela liceul comercial „Andrei Bărseanu".

După vorbirea ocazională a d-lui Dir. I. Pricu, a luat cuvântul în numele absolvenților de 50 ani, d-l I. Jaliu, care în cuvinte pline de sentiment și de românească cu bătrânească înțelepciune a arătat absolvenților de azi calea pentru viitor îndemnându-i să prefere a îmbrățișa comerțul și a-și încheia ei bilanțul propriei lor afaceri și activități.

Reuniunea absolvenților Școalei Superioare de Comerț din Galați după 25 ani dela absolvire.

In localul nou al școalei Superioare de Comerț din Galați, a avut loc reuniunea absolvenților acestei școli, a seriei 1913, adică după 25 ani dela absolvire, cu care ocazie a fost sărbătorit și fostul profesor de contabilitate d. prof. *Ștefan Tenov,* cu ocazia eșirei sale la pensie.

La această sărbătorire au luat parte aproape toți absolvenții seriei, împreună cu soțiile lor, printre care enumerăm : G. Alaci cu d-na, directorul contabilității Industriei Aeronautice Române, G. Buiuca, cerealist din Brăila, H. Braunfeld, mare bijutier din Cluj, Jean Dumitriu, reprezentantul Soc. de Automobile Leonida ,din Constanța, Eugen Grefiens, directorul S. An. de covoare din București, Mauriciu Lovenberg, directorul Soc. An. Rom. Postăvăria Românească București cu d-na, Eremia Oancea, mare proprietar agricol Constanța, Papina Stelian, secretar general al Camerei de Comerț din Ploești, I. Sachelarie, funcționar superior la Banca Națională a României din București cu d-na, C. Stamatiu, funcționar superior la Banca Națională a României din Tulcea, maiorul Miltiade Stoenescu din Sft. Gheorghe, Tomescu A. Alexandru Brăila, directorul Băncei Creditul Ilfovean din București, etc., etc.

Dintre profesorii au luat parte d-nii: I. G. Munteanu, fostul director al școlii cu distinsa sa fiică, Al. Zaharia, actualul director, dr. I. Velichi, Ștefan Tenov, I. Ionescu, Lăzărescu, etc.

La orele 9 dim. d. I. G. Munteanu face apelul nominal după care d. G. Alaci, ține o admirabilă cuvântare, elogiind meritele tuturor profesorilor, arătând în cuvinte simțitoare recunoștința întregei serii pentru felul cum a fost pregătită pentru lupta cu realitățile vieții.

Apoi în corpore s'au luat câteva fotografii ca o amintire a acestei întruniri. După aceia toată lumea a luat parte la parastasul oficiat la Episcopie de către un sobor de preoți, pentru odihna sufletelor profesorilor decedați : Giovanni Fumagalli, Alexandru Densușianu și I. Mihalcea, și al colegilor, Bacevarov D., Cazan D., Dumitrescu I., Georgescu D., Popescu Alexandru și Racoviță D. decedați pe câmpul de onoare pentru întregirea Patriei.

La orele 13 s'a dat de către absolvenți un măreț banchet în salonul de sus al berăriei Opler (Canelos).

Primul pahar a fost ridicat de d. Alexandru Tomescu-Brăila, directorul Băncii Creditul Ilfovean din București, care a închinat pentru Majestatea Sa Regele Carol al II-lea. Toată lumea în picioare a ovaționat pentru M. S. Regele.

Propune și adunarea aprobă instituirea unui premiu în bani, sau titluri de rentă pentru cel mai bun absolvent al seriei 1943, când această serie se leagă a sărbători 30 de ani de la absolvire.

Au mai vorbit d-nii : Maior Miltiade Stoenescu, G. Alaci și alții. D-l profesor I. G. Munteanu, fost director, spune: *„Salut cu drag întrunirea voastră după 25 ani dela absolvirea acestei serii. Ne umpleți sufletul de mare bucurie. Succesele voastre ne încântă cu atât mai mult cu cât voi v'ați ridicat prin muncă și merite personale într'un mediu nefavorabil breslei noastre, nu numai din partea masei populare, cât și din partea oficialității.*

Dat ne este să lucrăm necontenit pentru îmbunătățirea situației materiale și morale a contabililor și a negustorilor noștri. Rolul și chemarea contabililor ne-a arătat Alcaci în admirabila sa cuvântare de azi dimineață și Tomescu în cuvântarea anterioară, precum și Braunfeld. Mulțumesc în special inițiatorului acestei întruniri Tomescu-Brăila care ne-a prilejuit o așa de plăcută, familiară și interesantă reuniune.

In trecut era mai greu. A trebuit să ducem lupte continue împreună cu colegul meu Ștefan Tenov, pentru susținerea tuturor dezideratelor contabililor, care și azi la București, luptă necontenit pentru punerea contabililor pe aceiași treaptă de egalitate cu a celorlalte profesiuni, însă regret că nu toți recunosc meritele de nedesmințit ale lui Tenov. In lupta mea am avut colaborarea necondiționată a lui Zaharia Al. și a lui dr. Velichi".

Inchee ridicând paharul în sănătatea doamnelor, profesorilor colegi, și a foștilor elevi.

D-l dr. Velichi arată că deși intrat în învățământul comercial cu totul strein de cunoștințele vieții economice a știut să se adapteze mediului și sub îndrumările și sfaturile d-lui D. I. G. Munteanu a adus multe foloase practice în domeniul specialității sale.

Urează spor şi prosperitate acelora care împlinesc 25 ani dela absolvire.

D-l Ştefan Ţenov, profesorul sărbătorit, mulţumeşte cu adâncă emoţie pentru manifestarea de recunoştinţă şi de simpatite ce i se arată cu această ocazie. Evidenţiază legăturile puternice şi de neuitat bune amintiri ce le are cu Galaţii unde şi-a petrecut cei mai frumoşi ani de şcoală şi cei mai tinereşti ani de profesorat sub înţeleapta şi părintească sfătuire a d-lui I. G. Munteanu, care i-a fost şi profesor şi mai târziu director şi coleg şi căruia îi păstrează o nemărginită admiraţie şi afecţiune.

Stabileşte în cuvinte entuziaste rolul preponderent ce-l au îngenere profesorii din şcolile comerciale şi mai ales cel de contabilitate în pregătirea şi formarea carierei lor comerciale, a cărei amintire este mai vie şi veşnic actuală în lungul şir al activităţei lor.

Işi arată apoi mândria şi adânca mulţumire sufletească, pe care o simte, când se vede acum înconjurat după 25 ani dela absolvirea şcoalei, a acestei promoţii, numai de factori de conducere şi de frunte în întreprinderile unde activează şi le urează ca şi mai departe în deplină sănătate şi vigoare să cucerească rând pe rând cele mai înalte trepte sociale economice cu cele mai îmbelşugate rezultate materiale.

In tot timpul a domnit cea mai bună dispoziţie şi mulţumire sufletească, iar orchestra care a distrat tot timpul prin cântece de tot felul a încheiat seria cântecilor prin *„Hora Unirii"* la care s'au prins profesorii cu foştii lor elevi, împreună cu doamnele prezente, pentru ca apoi să se despartă toţi, ducând fiecare din ei amintirea unei zile frumoase de înălţare sufletească.

A apărut

STUDIUL CONTABILITAŢII

PENTRU CLASA II GIMNAZIUL COMERCIAL

de PROF. GR. L. TRANCU-IAŞI şi ANDREI GHEORGHIU

Preţul 60 lei

Recenzii

MANUAL DE STENOGRAFIE de profesor *Cristofor Munteanu.* Tipografia Capitalei Bucureşti 1938, pag. 104 (8°) lei 80.

Mărturisesc că nu cunosc secretul acestei ştiinţe şi nu aş putea face o recenzie în cunoştinţă de cauză.

Răsfoind lucrarea d-lui profesor Munteanu, reţin din introducere următoarele cuvinte : „Un sistem de stenografie nu este definitiv. Ca să poată reda cu precizie şi iuţeală toate mlădierile vocabularului, trebuie să ţină seamă de evoluţia limbii care este în continuă prefacere".

Se vede de aci intenţia autorului d e a considera lucrarea sa, în care a pus experienţă de 20 ani — ca o verigă în lanţul continu al cercetărilor şi iscodirilor şi în acest domeniu.

Autorul ne arată importanţa stenografiei între celelalte discipline de învăţământ şi ne dă câteva date din istoricul stenografiei de acum 2000 ani până în zilele noastre.

In cuprinsul lucrării formulează 32 lecţiuni şi tot atâtea game de exerciţii şi reproduce textul câtorva stenograme ca exemple.

Cunoşterea stenografiei este desigur de mare însemnătate, mai ales în zilele noastre, când viaţa se scurge cu o iuţeală din ce în ce mai mare şi nevoia de a lua note într'o scriere prescurtată se simte la fiecare pas.

Recomandăm deci călduros studiul stenografiei şi Manualul domnului profesor Cristofor Munteanu.

CONTRIBUŢIUNI LA PROBLEMA REORGANIZARII CREDITULUI IN ROMANIA.— In *Biblioteca Monetară, Economică, Financiară,* tipărită cu cheltuiala Băncii Naţionale a României şi sub îngrijirea serviciului de Studii B. N. R. Bucureşti 1938 Cartea Românească. Am relatat la timp lăudabila iniţiativă a Băncii Naţionale a României care numai ea putea să se încumete a da la iveală documente de un interes capital pentru cunoaşterea realităţilor economiei noastre naţionale.

In acest al 2-lea volum sunt publicate actele privitoare la constituirea „Creditului Aurifier şi Metalifer", „Creditul

Funcţionarilor Publici", şi „Organizarea Depunerilor în Bănci" cu importante date statistice şi tablouri sinoptice despre repartiţia pe judeţe a capitalului şi rezervelor băncilor viabile la 4 Noembrie 1936, despre Depunerile spre fructificare şi Creditorii Băncilor, despre Plasamentele Productive şi despre Mijloacele de Exploatare Proprii şi Streine.

Lucrarea are în total 226 pagini format mare tipărite cu îngrijire pe o hârtie semivelină ,de 60, albă curată.

Dărnicia primului nostru Institut de Emisiune îşi va găsi credem răsplata în valoarea documentară, pe care o prezintă aceste publicaţiuni şi în cercetarea tot mai asiduă a lor de către cei cari se interesează de problemele economice, din ce în ce mai numeroşi în ţara noastră.

Dr. Drăgănescu-Brateş

Dr. Al. Vasilescu: STUDIUL COMERŢULUI, STUDIUL CONTABILITAŢII, pentru cl. I.—IV. a Liceelor şi Gimnaziilor Comerciale.

Constatăm cu satisfacţie că în ultimii ani s'a dat o atenţiune deosebită manualelor didactice pentru studiul Comerţului şi al Contabilităţii.

Schimbarea programelor analitice a făcut necesară tipărirea unor manuale, în care să se ţină seamă de spiritul şi textul noilor programe precum .i de tendinţa de a se da învăţământului comercial o factură cât mai practică. Noile manuale publicate de d-l profesor Gr. Trancu-Iaşi, împreună cu fostul său elev, profesorul Andrei Gheorghiu, precum şi cele ale colegului nostru d-l Prof. A. Vasilescu, de care ne ocupăm în recenzia de faţă, — satisfac aceste cerinţe.

In cel 2 manuale de *Studiul Comerţului,* d-l dr. Al. Vasilescu face o expunere scurtă, clară şi intuitivă a noţiunilor în legătură cu comerţul, a documentelor şi instituţiunilor comerciale, a funcţiunii comerţului cu toate drepturile şi îndatoririle lui, însoţind aceste expuneri cu fotografii de documente luate din viaţa practică.

Metoda fotografiilor — în locul textelor tipărite de odinioară, — constitue un real progres în întocmirea manualelor didactice, deşteptând şi interesul şi plăcerea elevului.

Asemenea fotografiile a diverse instituţiuni şi fapte comerciale sunt de natură să facă din manualele şcolare pentru

specialitatea aridă a comerțului, cărți ce se citesc cu plăcere de elevi.

In tratarea diferitelor acte și operații comerciale, autorul a dat esențialul atât din punct de vedere al caracterizării tehnice cât și din punct de vedere al dispozițiunilor legale, fără a încărca mintea elevului din cursul inferior cu comentări și definiții numeroase.

Am avea numai o observație de făcut asupra definiției băncii (pag. 22), definiție ce credem că nu este completă, întrucât lipsește a doua funcțiune principală a unei bănci s. a. *acordarea de credite*, mijlocul esențial prin care se fructifică capitalurile disponibile.

Definiția dată de autor se aplică mai mult la casele de economii, pentru care într'adevăr fructificarea capitalului este obiectivul principal, acordarea de credite fiind latura secundară.

In cele 2 manuale de *Studiul Contabilității*, autorul expune cu aceiași conciziune și claritate, noțiunile de contabilitate, punând la contribuție tot ceiace s'a realizat până acum în domeniul științei și tehnicei contabile.

D-sa explică legile contabilității prin teoria modernă a patrimoniului ; nu era rău însă dacă amintea și de vechea teorie a personificării conturilor, care uneori ajută pe elevi să înțeleagă mai bine regulele de debitare și creditare pentru unele categorii de conturi.

Constatăm că în ceiace privește diviziunea și caracterizarea conturilor, D-sa urmează pe fostul său profesor, d-l Sp. Iacobescu, ceeace dealtfel corespunde și cu textul programei analitice.

Consideră conturile de cheltueli drept conturi de rezultate (pierderi) ; noi am arătat în diferite împrejurări că și cheltuelile sunt un activ cu caracter special : activ nerepartizat asupra unor anume bunuri și cari păstrează acest caracter până la sfârșitul anului, când numai ceiace nu se poate recupera din beneficiul brut constitue o pierdere.

Mai departe, d-sa trece Fondul de amortisment printre, conturi de „Fonduri" cari aparțin capitalistului, constituind o obligație de plată față de capitalist.

Credem că nu este o justă caracterizare a acestui cont și aceasta provine din faptul că la noi încă nu se recunoaște

existenţa independentă a unei categorii de conturi s. a. *conturi rectificative de activ şi pasiv,* — grupă în care intră aşa zisul Fond de amortisment, Rezervele pentru creanţe dubioase, Pierdere la emisiune de obligaţiuni, etc.

In ceiace priveşte *conturile de ordine,* autorul menţine vechea înglobare a conturilor de ordine cu cele de evidenţă, nefăcând nici-o deosebire între ele.

In studiul nostru din Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate (Nr. 10-12/1937), am arătat că sunt deosebiri esenţiale între conturile de ordine şi cele de evidenţă, deosebire de care credem că ar trebui să se ţină seamă în viitor.

Tocmai pentru că nu se face această deosebire, găsim şi în manualul d-lui prof. Al. Vasilescu la pag. 127 că ar fi conturi de ordine, acele conturi prin care se înregistrează la proprietar mărfurile trimise în gaj sau consemnaţie, deşi definiţia cunoscută a conturilor este că înregistrează — bunuri în posesie.

Pentru primitorul mărfii articolul este întotdeuna de ordine, pentru trimiţător însă, care este proprietarul mărfurilor, este articol de evidenţă.

Asemenea nu suntem de acord cu autorul când califică drept principial greşită înregistrarea *„Depozitari de mărfuri în Gaj la Mărfuri"*, — probabil sub motive că primul ar fi cont de ordine.

In acest caz primul nu mai este cont de ordine, ci este un cont de persoane cu menţiune şi obligaţiune specială.

Sunt autori cari tocmai nedescărcarea mărfurilor o consideră ca o greşală.

Noi considerăm că ambele înregistrări sunt bune cu condiţia că la contul Mărfuri să nu apară vreun beneficiu din acest simplu transfer de posesie, deşi suntem în principiu partizanii înregistrării prin conturi de evidenţă.

De altfel şi aci autorul a trebuit să ţină seamă de textul programei analitice, în care nu se face deosebirea între aceste două categorii de conturi.

In vol., II. avem satisfacţia să constatăm că autorul în capitolul „Analiza unui bilanţ" a adoptat unele din principiile expuse şi de noi în „Contabilitatea aplicată la Industrie".

D-l dr. profesor Al. Vasilescu a mai tipărit în acelaș timp ; ediția 2-a *„Organizarea și Gestiunea unei Intreprinderi"* precum și *„Organizarea și Gestiunea unei Intreprinderi agricole"* asupra căreia vom reveni fiind o lucrare de mare preț pentru agricultori și contabili, în care se pune la punct multe chestiuni controversate.

Dr. V. M. Ioachim

STUDIUL CONTABILITAȚII PENTRU CLASA II GIMNAZIUL COMERCIAL de *Gr. L. Trancu-Iași* și *Andrei I.* Gheorghiu. Editura Librăriei Academică. București 1938.— Lucrarea este menită elevilor Gimnaziului Comercial, dar ea poate să fie consultată cu folos de oricare contabil autorizat asu expert pentru că este scrisă într'un stil curgător și conține exemple sugestive, datorită muncei unui maestru ca președintele nostru de onoare d-l profesor Grigore L. Trancu-Iași și a unui distins coleg, profesorul Andrei Ghiorghiu.

Comisiunea Ministerului Educației Naționale a recomandat-o călduros.

Dar, numai prefața d-lui profesor Gr. L. Trancu-Iași, dacă va fi citită și încă lucrarea își va fi produs efectul prin înălțarea minței la a cuprinde deodată câteva decenii de viață și activitate a profesorului și elevilor săi.

„Cale nouă se deschide". „Inarmarea comercialiștilor este o datorie față de consolidarea și înălțarea Patriei".

Aceasta este încheerea d-lui profesor Gr. L. Trancu-Iași la prefață.

In adevăr, „cale nouă se deschide", căci însemnătatea Comerțului și Contabilității, începe și la noi să fie înțeleasă ca o necesitate primordială a vieții poporului nostru.

Dr. Brateș

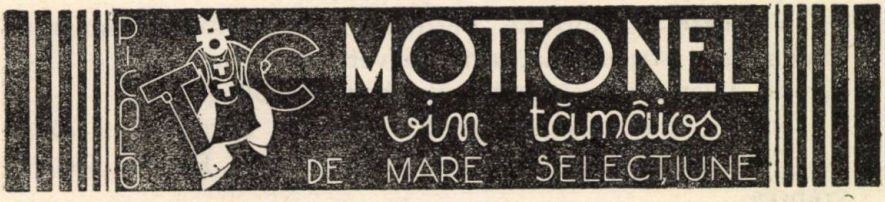

A APĂRUT:

MANUAL DE VERIFICARI ȘI EXPERTIZE CONTABILE, de dr. *V. M. Ioachim*, cu următorul cuprins:

I. **Control, Verificare, Expertize.** O privire generală asupra acestor noțiuni în cadrul literaturii românești și streine. Definiții și caracterizări.

II. **Despre Verificări.** Verificări facultative. Verificări obligatorii (Controlul Societăților pe Acțiuni în România și în străinătate). Verificări Administrative, judiciare și fiscale. Organizarea serviciilor de verificări fiscale în diverse țări.

III. **Despre Expertize.** Expertize particulare. Expertize judiciare (în materie civilă, comercială și penală). Expertize fiscale. Dispoziții legale, caracterizări și aplicațiuni.

IV. **Tehnica Verificărilor și Expertizelor.**

1. *Principii generale:* Determinarea naturii și obiectului lucrării. Fixarea planului de lucru. Alegerea metodei de cercetare; Studiul preliminar al organismului întreprinderii; Studiul preliminar al funcțiunei contabile; Cercetarea regularității scriptelor.

2. *Tehnica propriu zisă a verificărilor, în general:* Examinarea conturilor de Bilanț și din Profit & Pierdere; Examinarea mișcării conturilor; Conturi de ordine și de evidență.

3. *Analiza* critică a bilanțului și înregistrărilor.

Stabilirea și examinarea iuțelii deverului, a mijloacelor de lucru, compunerea activului, analiza lichidității, a rentabilității Societății, etc.

4. *Intocmirea raportului de expertiză.* Cuprinsul raportului. Formă și fond. Importanța avizului experților. Valoarea juridică a raportului.

5. *Drepturile, datoriile și răspunderile Expertului Contabil.*

In cadrul legilor noastre, în cadrul legiuirilor streine. Jurisprudența. Recomandări și propuneri.

V. **Anexe.** Planuri de Verificări și Expertize. Formulare românești și streine. Rapoarte de verificări. Rapoarte de Expertiză. Lucrarea se încheie cu o bogată bibliografie.

Prețul unui exemplar pentru membrii Corpului lei 150.

Comenzi la autor Str. N. Ionescu Nr. 2 Parcul Delavrancea.

Jurisprudențe fiscale

Sumele primite de fabricile cartelate cari nu lucrează, nu sunt supuse impozitului mobiliar. *)

Se știe că între fabricile cartelate intervin convențiuni cerute de interesul cartelului, potrivit cărora, unele din fabrici se obligă să nu lucreze, primind în schimb, la finele anului, o sumă de bani în raport cu volumul de afaceri și beneficiul realizat de cartel și în raport cu importanța fabricei care și-a suspendat activitatea.

Sumele acestea au fost considerate de către fisc drept venituri mobiliare sau „redevențe" (fiindcă fabrica plătitoare, când trecuse în registrele ei efectuarea plății acelor sume, le denumise impropriu „redevențe") — și ca atare fiscul a pretins că sumele acestea urmează a fi supuse impozitului mobiliar în conformitate cu art. 25 din legea contribuțiilor directe. Organele fiscale, cercetând registrele fabricei plătitoare și găsind trecute acele sume, a dresat proces verbal de contravenție și acestei societăți, pe motiv că n'a reținut și vărsat fiscului impozitului mobiliar și contra fabricii care primise sumele de bani. Ambele întreprinderi au fost obligate la plata impozitului respectiv — dela care s'ar fi sustras — plus amenda proporțională; în total 2.623.000 lei.

Intreprinderile impuse și amendate prin procesul verbal au făcut la Trib. Ilfov, apel.

Instanța judecătorească a admis apelul și a anulat procesul verbal ca fiind bazat pe o greșită interpretare a legii și a caracterului sumelor primite de fabricile rămase inactive.

Tribunalul găsise că nu există contravenție; că sumele arătate nu constitue un venit mobiliar, ci un venit comercial, ce nu este susceptibil de impozit mobiliar, el neintrând în compunerea venitului comercial al întreprinderii inactive care primise acele sume.

Tribunalul a mai precizat că ele nu sunt „redevențe", ci niște despăgubiri pentru încetarea fabricilor și a comerțului; așa că aceste despăgubiri constituesc un venit comercial în conformitate cu decizia Comisiei Centrale Fiscale Nr. 125 din 1934.

*) Din ziarul „Argus", 21 Mai 1938.

Colegiale

— D-nii: **N. Butculescu, N. Penescu** și **Dr. V. M. Ioachim,** au fost aleși cenzori la Fabrica de vagoane „Astra".

— D-l **N. K. Constantinescu,** a fost ales în Consiliul de administrație al Casei de asigurare București.

— In cursul lunei Octombrie a. c. se va ține la Corpul contabililor experți și autorizați secția Ilfov-București, examen pentru obținerea gradului de expert-contabil.

Comisiunea este formată din d-l Profesor Universitar Grigore L. Trancu-Iași, președinte și d-nii: Ilie Mecu și Profesor Jean Constantinescu, membri.

— D-l **Prof. Al. Machedon** a plecat la Berlin pentru a lua parte la al V-lea Congres Internațional de Contabilitate al experților-contabili.

— D-l **Const. T. Teodorescu,** vice-guvernatorul Băncei Naționale a României a donat satului Războienii-Noui, dela marginea orășelului Tg.-Frumos, biserica și școala ridicate pe cheltuiala sa și a soției sale.

— D-nii **Dr. A. Gociman,** prof. la Academia Comercială dîn Cluj și **Gh. Dragoș,** prof. la Liceul comercial au fost numiți în comitetul practic al Institutului Național al Cooperației.

— D-l **H. Serafim** a fost delegat administrator al Operei române, până la numirea unui titular.

— D-l **I. Filipescu** a fost delegat să îndeplinească funcțiunea de director general al Casei de Pensii.

A apărut

MONOGRAFIE FORESTIERA

Technică. — Administrație. — Contabilitate. — Chestiuni fiscale

de I. TĂCUTU

Șeful Contabilității ziarului „Universul"

160 pagini. Prețul lei 160.

De vânzare la autor și la sediul Corpului.

† I. Manoilescu

Marți, 2 August, a plecat dintre noi un suflet de elită, o minte cumpănită și un prețios colaborator, Ioan Manoilescu, fost inspector general B. N. R., director al Băncii Timișoarei, delegatul Moldovei în Consiliul Superior al Corpului contabililor.

La înmormântare, d. dr. V. M. Ioachim a rostit din partea Corpului următoarele cuvinte :

„Duminică dimineața o veste zguduitoare ne-a cutremurat pe toți cei ce l'au cunoscut pe omul plin de suflet și de energie, care a fost I. Manoilescu ; un groasnic accident a răpus viața aceluia pe care îl iubeam, în stimam, îl doream totdeauna în mijlocul nostru.

Nu mai este aici vorba de o soartă necruțătoare, a ființei omenești, de o lege naturală, căreia îi suntem supuși cu toții, ci de o forță oarbă, care în orbirea ei, ne-a răpit pe unul dintre cei mai buni colegi, pe ființa cea mai bună și dreaptă, pe sfătuitorul de vremuri grele, care cu un cuvânt dulce, cu o logică strânsă, cu un tact deosebit, știa să găsească totdeauna soluția admisă unanim în chestiunile cele mai grele, ce uneori răscoleau pasiuni și dorinți neîndreptățite.

Ioan Manoilescu a făcut parte din categoria restrânsă a acelor oameni, cari fără sgomot, fără a pune înainte persoana sa, cu alesele sale însușiri, a adus mari servicii ori pe unde a trecut, ridicând prestigiul Corpului Experților Contabili, din a cărei conducere superioară a făcut parte tot timpul.

Tocmai când își văzuse încoronată de succes opera sa, când își creiase o viață independentă și corespunzătoare ostenelelor sale de totdeauna, tocmai atunci un trăznet cade asupra familiei, colegilor și prietenilor, sfărâmând într'o minută o fericire atât de greu dobândită, un cămin atât de duios, o viață atât de frumos trăită.

Un om, care a înțeles să trăiască viața așa cum a trăit-o Ioan Manoilescu în: adevăr, dreptate, cinste și care a considerat fără rost măruntele zbuciumări pornite din pasiuni și vanitate, un asemenea om merită, un alt sfârșit, — un sfârșit ca un as-

finţit de soare, ce încetul cu încetul face loc învăluitoarei nopţi.

Dacă nenorocirea a adus această moarte năprasnică, avem o singură mângâere anume : căldura sufletului său, limpezimea vederilor sale care a aruncat lumină pe ori unde a trecut, vor rămâne deapururi pe pământ în inima şi mintea tuturor, pentrucă dincolo de mormânt spiritul său să fie călăuză şi îndemn întru cele bune pentru cei în viaţa şi pentru cei ce ne vor urma.

Dumnezeu să-l odihnească.

O altă pierdere dureroasă încercăm prin decesul, după o lungă şi grea suferinţă a bunului coleg

† George Lucian Boltuş

înhumat în cimitirul Sf-ta Vineri în ziua de 21 Septembrie 1938.

Unul din întemeietorii Revistei noastre, colegul Boltuş a scris mult în coloanele acestei Reviste şi era în totdeauna alături de noi la consfătuirile hotărâtoare.

Bun, adânc înţelegător, harnic el lasă o urmă neştearsă în amintirea noastră.

La înmormântare a luat parte o delegaţie a Corpului Contabililor şi a Revistei, D-l Drăgănescu-Brateş în cuvinte mişcătoare a adus ultimul salut.

AU APĂRUT :

Monografia Agricolă	pentru clasa	VIII
Monografia comerţului de coloniale ...	„ „	IV, VIII
Studiul comerţului	„ „	I
Studiul comerţului	„ „	II
Studiul contabilităţii	„ „	II
Studiul coutabilităţii	„ „	III

de **Dr. ALEX. C. VASILESCU**

Se găsesc de vânzare la Administraţia Revistei şi la Editura Ciornei, str. Sf. Vineri No. 22, Bucureşti.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizaţi şi Experţi Contabili

Secţia Botoşani : Segall Haim, contabil stagiar.

Avansări la gradul de contabili autorizați :

Secţia Botoşani : Ebercohn S. Bernhard, Schwalb Friederich şi d-ra Nută Mariem zis Maly Ghebergher.

Secţia Dolj-Craiova : Ion Trăilescu, contabil stagiar.

Secţia Miercurea-Ciuc : Zoltan Dicker, Ioan Mathé, contabili stagiari. Alexandru Csutak, contabil autorizat.

Secţia Piatra-Neamţ : Vasile I. Ghineţ, contabil autorizat.

Secţia Zalău : Bikfalvi Iosif, Fried Gheza, contabili stagiari.

Transferări :

Secţia Botoşani : Grigore Hâncu, contabil autorizat, transferat dela secţia Făgăraş şi Anton Ştefan Ferhot, contabil, transferat dela secţia Iaşi.

Secţia Zalău: Olteanu Elvira, transferată la Cluj; Osvath Vasile, transferat la Bihor ; Palffy Coloman, transferat la Tg. Mureş.

Demisii :

Secţia Zalău : Nagy Dionisiu, expert contabil ; Csata Gerzon, contabil autorizat.

Decese :

Secţia Zalău.— Toth Alexandru, contabil expert şi Jakab Francisc, contabil autorizat.

Suspendări pentru neplata cotizaţiei

Secţia Zalău : Balog Ana, Karsai Carolina, Seres Adalbert, Frankovits Alexandru, Koritsanski Iuliu, Crăciun Vasile, Illes Iosif, Braun Gavril, Tempfli Alois, Bolomiri Iov, Weiss Eduard, Rauch Zoltan, Bulyovshi Stefan, contabili autorizaţi ; Szika Ştefan, Zilahi Ştefan, Csanalossy Iosif, Csipkes Carol, Vaida Iosif, contabili experţi.

Ștergeri definitive din Corp, pentru neplata cotizației

Secția Zalău: Andrees Albert, Medvei Ernest, Patay Margareta, contabili autorizați.

Abonamente

In cursul lunilor August — 20 Septembrie 1938, am primit următoarele sume *)

Incasate din țară prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale:

Alexandria: Th. Anghelescu 1935—36—37—38, 600.
Azuga: Fabrica de ciment Portland 1936—38, 1000.
Buzău: I. G. Cristescu 1937—38, 400.
Bazargic: Ivan Mavrodief 1938—39, 200; Ioachim Atanasof 1938, 200; Corpul Contabililor 1938, 200; Fescief I. Hristu 1938, 200.
Bălți: Lupușor Theodor 1938, 80.
Buștenl: Fabrica de Hârtie 1937—38, 1000.
Craiova: Anastasie Georgescu 1938, 160.
Cernăuți: Filk Iulius 1936, 160.
Câmpina: H. Gabor 1936—37, 400.
Chișinău: Aron Rabinovici 1938, 200.
Coscina of. Băniia: Haler Druchman 1938, 200.
Dorohoi: Froim Sărăcuțu 1938, 200; Mihail Cusmaru 1938, 200; Haim Seinfeld 1938, 200; Manes Wolf Schächter 1938, 200.
Deva: Eugen Felsner ab. 1938—39 160.
Galați: Marcu Gotlieb 1938, 120.
Lugoj: Șoimu Romulus 1935—37, 500.
Orăștie: Davidescu Gheorghe 1936—37, 400.
Piatra Neamț: M. Bălan 1936, 200.
Schitu Golești: R. Bârlegeanu 1936, 200.
Timișoara: Marin Vasile 1938, 200.

București:

Dan Athanasescu 1937, 200; Aurelian Alexandru 1938, 160.
I. V. Berteanu 1938, 200; Beniamin Nadler 1938, 200.
Camera de Comerț 1938, 500; Jean Charas 1938, 160; Andrei Chear 1937, 200; Caraman Vasile 1937, 200; Alfred Crestel 1936, 200.
Mihail P. Dobrescu 1938, 100; Ioan Drăgoescu 1938, 200;

*) Mulțumind d-lor abonați, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

Sofia Diaconescu 1938, 200; M. Dumitrescu 1937—38, 200; Radu Dumitrescu 1988, 200; Gh. Dragomireanu 1938, 200.

A. Georgescu 1938, 100; Ștefan Georgescu 1938, 200; H. Goldenberg 1938, 100.

Eduard Henne 1938, 200; I. Hodoiu 1938, 200; Jalaboi Olt Vasile 1938, 200; Kleiniger Mihail 1938, 200; G. Izvoranu 1938, 200.

Marinescu T. Ioan 1938, 200; Leon Marcovici 1938, 160; I. I. Mihăilescu 1938, 100; M Marcus 1938, 100; Munteanu Panfil 1938, 200; Nic. Mateescu 1938, 200; Ștefan Mantea 1938, 200; I. Mărgărit 1938, 200; N. I. Mucica 1938, 100.

N. Nițulescu 1938, 200; A. Nicolau 1938, 200.

SCRIEȚI CU:

CERNEALA «LEONHARDI»

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

ERATĂ

Strecurându-se unele greșeli de tipar în articolul „Contabilitatea prin reportare și contabilitatea mecanică" publicat în Revista Nr. 7—8 Iulie-August a. c. se va citi:

La pag. 390 rândul 5 toc în loc de tot.
La pag. 391 rândul 8 debitat în loc de creditat.
La pag. 391 rândul 18 creditat în loc de debitat.

EXPERT-CONTABIL, cu vastă experiență și practică contabilă de 16 ani în Bancă, Comerț și Industrie; versat în lucrări de expertiză contabile și fiscale, perfect organizator; posedând și practica fiscală, fiind actualmente funcționar în Ministerul deFinanțe.

Caută post corespunzător.

Adresa: NICOLAE S. MARINESCU, Expert Contabil, Cartierul Goga-Bacău.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE **„SOCOMET“** BUCUREŞTI Calea Victoriei, 15

„ARAGAZ“

Unanim recunoscut ca cel mai bun combustibil pentru GOSPODARIE ŞI INDUSTRIE

Oricare ar fi întrebuinţarea, fie numai aceia într'un rechaud simplu, fie în cel mai complicat proces termic industrial, „Aragaz“ dă cea mai deplină satisfacţie, realizând

ECONOMII DE MUNCĂ TIMP ŞI BANI

DEPOZITE IN TOATĂ ŢARA

LA BUCUREŞTI, DEMONSTRAŢIUNI LA :

„SANITAS“ S. A. R.

B-DUL BRATIANU No. 36

TELEFON 2.31.55

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREȘTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA

RAȚIONALIZEAZA

IN INDUSTRIE

POSTCALCULATOR:

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investițiile și amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAȘINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

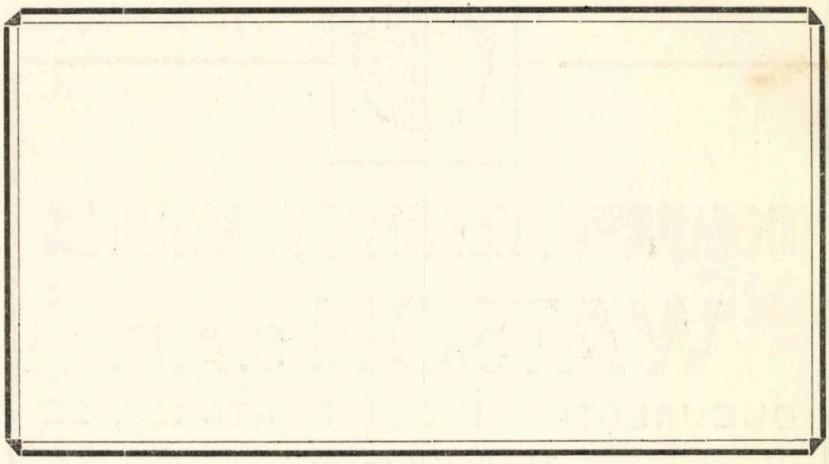

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXVII. — No. 10 Octombrie 1938

REVISTA GENERALA
DE
COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

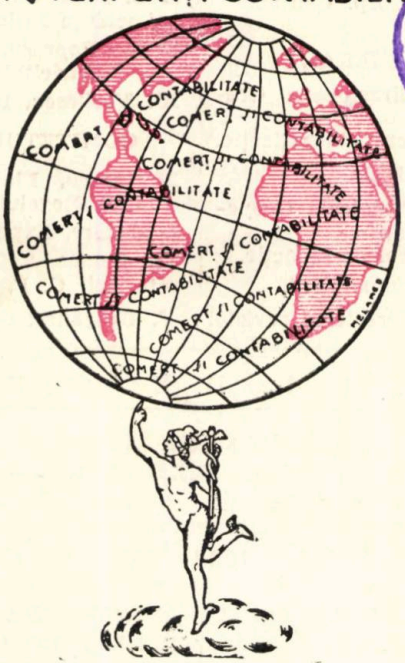

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR No. 12
TELEFON 3-79-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boltuş Lucian,** Dr. în ştiinţe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din ţară.
Hodoş Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Naţională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Naţi
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Şeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost preşed. al Corp. Absol. Şc. super. de comerţ.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la şcoala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil şef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREŞEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacţie.

VICE-PREŞEDINŢI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerţ.
Membru în Comitetul de redacţie.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Preşedintele Corp. Contab. Secţia Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacţie.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacţie.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateş, Membru în Comitetul de redacţie.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului şi membru în Comitetul de redacţie.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuinţe Eftine.

Ştefan Popescu, Director Soc. de Gaz şi Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Şeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateş.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoş Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamţu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iaşi, Ştefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUŢIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENŢA

ANUL XXVII. — No. 10 OCTOMBRIE 1938

CUPRINSUL:

Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Invăţământul profesional 507
Dr. V. M. Ioachim: Concerne şi participaţiuni 509
M. I. Mihăilescu: Despre Louis Deplanque în româneşte, 1873 514
Dr. Clement Mitru: Contribuţia întreprinderilor economice de Stat (I. E. P.) 518
Dem. A. Rădulescu: O nouă orientare a politicii noastre petrolifere 524
Paul Marc: Sugestii pentru o nouă analiză a cheltuelilor ad-tive 527
*** Ţinerea registrelor de micii comercianţii . . 530
Comitetul: Probleme de rezolvat 533
*** Dela Consiliul Superior 535
*** Recenzii 538
*** Jurisprudenţe fiscale — Colegiale 549
*** Cereri de înscriere — Abonamente 555

Invăţământul profesional

Ţara noastră se găseşte în faza de trecere cu paşi repezi dela starea de economie rurală către o stare de economie mixtă, cu un caracter tot mai pronunţat de industrializare.

Prejudecăţile care rezidau în sufletul nostru împotriva îndeletnicirilor economice şi industriale, pare că s'au subţiat şi în tot cazul este îmbucurător faptul că din partea conducătorilor noştri se dă tot mai multă atenţie îndrumării poporului nostru pe calea îndeletnicirilor practice de mare folos pentru viaţa economică a ţării.

Directiva dată de marele îndrumător Spiru Haret către meserii şi micul comerţ care era adaptată la epoca aceia unei ţărişoare, cată să fie astăzi întregită, aţintindu-ne privirea către marile industrii şi comerţul de import şi export care devin necesare în actuala Românie.

Formarea elementului care să-şi găsească imediat locul în marile uzine pregătit fiind pentru lucrări de cea mai mare preciziune, ca şi a elementelor care în vârtejul activităţii comerciale să-şi dea seama de firele care ne leagă de întreprinderile comerciale streine şi de posibilitatea de a ne aproviziona cât mai ieftin, şi de a valorifica la maximum produsele ţării noastre trebuie să fie grija de căpetenie pentru a făuri o stare mai bună economică ţării noastre.

In recentul Congres Internaţional de Invăţământ Comercial şi Technic din 24-29 Iulie 1938, ţinut la Berlin, sub auspiciile Biroului Internaţional de Educaţie Technică dela Paris şi Societăţii Internaţionale de Invăţământ Comercial, cu sediul la Zürich s'a discutat această chestiune pe baze technice.

In vederea dobândirei cunoştinţelor în comerţul şi industria altor ţări şi mai ales pentru perfecţionarea cunoştinţei limbilor streine, s'a propus ca prin organele oficiale care reprezintă intresele comerţului şi industriei să se înlesnească schimbul de elevi, studenţi şi tineri practicanţi sau ucenici din comerţ şi industrie între diferitele ţări.

Practica durează 2 ani şi se face cu plată, pe bază de reciprocitate. Camera de Comerţ Germano-Română, dela Berlin şi corespondenţii din diferitele ţări ai Societăţii Internaţionale de Invăţământ Comercial îngrijesc să facă plasarea.

Ideia predominantă în Congresul dela Berlin, a fost că toată atenţia să fie îndreptată ca fiecare individ să-şi formeze o specialitate la care şcoala să contribuie cu luminile ştiinţei.

Cursurile teoretice pot să fie oferite de însăşi întreprinderea în cuprinsul ei şi acest lucru îl aplică azi cele mai multe întreprinderi mari din Germania, sau în afara întreprinderii la o şcoală specială la care toate întreprinderile sunt obligate să contribuie.

In învăţământul comercial tendinţa este de a forma întreprinzători, a forma adică pe aceia cari să pună la olaltă forţele de muncă şi să găsească debuşeuri pentru produsele naţionale, fie în interior fie în afară.

Invăţământul profesional trebuie să stimuleze voinţa de a lucra şi să înmbunătăţească rezultatul muncii fiecăruia, dându-i posibilitatea să privească şi să încorporeze lucrul său în totalul activităţii întreprinderii din care face parte şi lărgind orizontul să privească activitatea lui în raport cu totalul activităţii economiei naţionale.

Din constatările noastre în cursul călăltoriei prin Germania, făcute cu ocazia acestui congres, am observat că viaţa la olaltă în care fiecare contribuie cu partea sa pentru binele întregului popor (Das gemeinschaftliche Leben) este lozinca dela un capăt la altul al celui de al III-lea Reich.

Dr. P. DRĂGĂNESCU-BRATEŞ

Concerne şi participaţiuni

Concentrarea întreprinderilor a luat în sec. al XX-lea şi în special după război forme noi, cari prezintă particularităţi, ce le face să se deosebească de vechile forme : cartele, trusturi, sindicate.

Noile forme cunoscute în Anglia sub numele de Holding Company, iar în Germania sub numele de „Konzern" — deşi chiar între aceste două noţiuni sunt deosebiri-reprezintă o unitate economică — (Konzern) sau financiară (Holding) formată din întreprinderi cu personalitate juridică proprie — deci autonome din punct de vedere formal, juridic, dar dependinte în realitate de o conducere unitară, care îşi exercită influenţa şi voinţa asupra tuturor întreprinderilor din concern.

Această conducere unitară poate să fie reprezentată printr'o întreprindere — mamă, sub forma unei societăţi pe acţiuni sau printr'o întreprindere sub firmă individuală. Şi în cazul întâi Societatea pe acţiuni poate fi numai de formă, întreprinderea aparţinând de fapt numai unei singure persoane, unei familii sau unui grup restrâns de capitalişti.

Caracteristica la concern, spre deosebire de Holding, este că, şi întreprinderea — mamă — face operaţiuni comerciale în legătură cu afacerile întreprinderilor din cartel, pe când Holdingul este deobiceiu numai deţinătorul de acţiuni şi se limitează la operaţiuni cu caracter financiar.

Concernul poate cuprinde în sine întreprinderi, cu legătură organică între ele — fie de acelaşi fel — (concentrări orizontale) — ceeace apropie concernul de trust — dacă prin aceasta se ajunge la înlăturarea concurenţei, fie cu produse diferite, dar în cadrul obiectivului pricipal al concernului (concentrare verticală) : mine, uzine de semi-fabricate, uzine de produse finite.

Asemenea concerne se întâlnesc mai ales în industria siderurgică şi în general în industria extractivă.

Dar şi în comerţ se întâlnesc asemenea concerne cum este concernul J. Meinl, al cărui obiect principal este comerţul de anume coloniale în special cafea şi care are fabrici şi alte întreprinderi în legătură cu acest comerţ.

Sunt însă și concerne cu o activitate importantă în diferite ramuri, cari n'au o legătură organică între ele cum erau concernele Stinnes și Krueger.

Acestea din punct de vedere economic.

Din punct de vedere juridic, abia în ultimii ani s'a încercat o delimitare a noțiunei de concern și în câteva țări s'au introdus unele dispoziții speciale privind aceste organisme sau altele oarecum asemănătoare, fără a se ajunge la o reglementare a lor.

De altfel, dispozițiile legislative privesc în general nu numai concernele propriu zis ci orice participațiuni de capital, prin care se poate exercita o influență asupra unei alte întreprinderi.

Prof. Dr. Edmund Kunz dela Universitatea din Buda-Pesta în raportul prezentat celui de al V-lea Congres Internațional al Experților Contabili ținut la Berlin în 1938, crede că în art. 179 al Codului Comercial ungar din 1875 se poate găsi cea dintâi dispoziție legislativă cu privire la concerne, deși articolul acesta vorbește de „Convenții de cartele cari urmăresc contopirea rezultatelor a diverse întreprinderi și cari trebue supuse adunării generale".

Jurisprudența ungară și azi aplică acest articol în materie de concerne, respectiv comunității de întreprinderi ca o unitate economică și cu conducere unitară.

In acest sens, definește și legiuitorul german concernul prin art. 15 al legii asupra societăților pe acțiuni din 1937.

„Dacă mai multe întreprinderi de sine stătătoare din punct de vedere juridic sunt unite sub aceiași conducere în scopuri economice, acestea formează un concern, iar fiecare întreprindere este un membru al concernului".

Deoarece la concerne se întâlnește mai mult forma societăților pe acțiuni adunate în jurul unei societăți — mamă, s'a luat în unele legiuiri ca un semn distinctiv al legăturii de concern o anume participație la capitalul întreprinderilor afiliate.

Astfel, legea germană prevede că în caz de dubiu — posedarea a cel puțin 25% din capitalul unei întreprinderi constitue o participație, care presupune o legătură de concern, — ceia ce credem noi că nu totdeauna corespunde faptelor.

Legea americană — Securites Act — din 1933 și legea engleză — Companies Act. — din 1929, consideră drept participare cu caracter de Holding posedarea unui număr de acțiuni, care să reprezinte majoritatea de voturi în adunarea generală, — ceiace credem că este absolut necesar pentru a controla întreprinderea afiliată și a dispune asupra conducerii.

Legislația noastră nu se ocupă special de „concerne", dar în Regulamentul Legii Bancară se pune pentru prima dată noțiunea" de participație", care poate constitui o bază pentru o viitoare legiferare a concernelor.

Art. 5 din Regulament definește participația astfel :

„Titluri și părți sociale, pe care banca le-a dobândit fie prin subscrieri, fie pe altă cale reprezentând plasamente imobilizate pe termen mai lung în diferite întreprinderi, banca exercitându-și eventual influența sa în administrarea acestora.

Iar Consiliul Superior Bancar prin circulara sa din 15 Decembre precizează că : „trebue considerate ca participații numai plasamentele importante în acțiuni sau capitaluri investite în alte întreprinderi pe timp îndelungat și care atrag în acelaș timp pentru posesor dreptul sau posibilitatea de control sau de participare în conducere".

Pentru a da acestor participații caracterul de concerne, nu este suficient a avea posibilitatea de control și de participare la conducere, ci, după cum se exprima legiuitorul german trebuie să fie vorba de „o unitate economică sub aceiași conducere".

Dispozițiuni legislative cu privire la concern sunt foarte puține și ele sunt puse la olaltă cu cele privitoare la participațiuni ; în nici-o legiuire nu sunt norme speciale pentru întocmirea bilanțurilor de concerne, deși în practică — în Suedia, Germania, Anglia, America — sunt câteva concerne care întocmesc bilanțuri centralizatoare ale tuturor întreprinderilor din concerne — denumite „bilanțuri consolidate" sau „bilanțuri unificate".

Sunt însă în unele legiuiri dispozițiuni privind publicitatea raporturilor dintre întreprinderile în concern.

Astfel, legea asupra societăților anonime din Germania (1931) cere ca în darea de seamă către adunarea generală să se arate legăturile de interes cu alte întreprinderi sub forma de cartele, trusturi, concerne, iar în Bilanț și în Contul de

Profit & Pierdere trebuie să se arate separat participațiile la diverse întreprinderi și rezultatele ; asemenea trebuie arătate separat creanțele și datoriile față de întreprinderile în concern precum și acceptele date de o întreprindere din concern față de o alta tot din concern.

Asemenea dispoziţiuni există şi în legea suedeză asupra societăţilor pe acţiuni, care cere să se anexeze şi un bilanţ al întreprinderii afiliate.

Legea suedeză însă nu se referă special la concerne, ci în general la orice participare, ori cât ar fi de mică.

Legea americană cere să se înainteze Oficiului Comerţului o copie depe bilanţul întreprinderii principale împreună cu copii de pe bilanţurile întreprinderilor afiliate cu diverse informaţii sau o situaţie generală (bilanţ consolidat) a tuturor întreprinderilor din concern.

Nu sunt prevăzute norme speciale pentru întocmirea acestei situaţii, însă trebuie să reiasă clar situaţia financiară şi rezultatele fiecărei întreprinderi. Principiile cari au fost folosite pentru întocmirea situaţiei, trebuie arătate într'o notă explicativă. Nu se poate centraliza însă de cât — bilanţuri având ca zi de închidere cel mult trei luni diferenţă faţă de întreprinderea principală.

In Anglia, există numai pentru întreprinderea — mamă obligaţia să arate în bilanţ :

a) Valoarea de înregistrare a participaţii la întreprinderile afiliate.

b) Totalul datoriilor întreprinderilor afiliate către întreprinderea principală.

c) Tabloul datorii întreprinderii principale către întreprinderile afiliate iar directorii întreprinderii mame trebue să dea o declaraţie cum s'au tratat şi contabilizat rezultatele atât la întreprinderea conducătoare cât şi la cele afiliate.

La noi, numai legea bancară se ocupă de participaţiuni, aşa cum s'au definit mai sus, cerând la art. 31 litera, e, că titlurile din participaţiuni să fie trecute distinct de celelalte titluri iar la art. 50 din Regulamentul legii se prevede următoarele :

„Societăţile bancare, cari au participaţiuni, sunt obligate, ca în mod informativ, să le specifice detailat în dările lor de seamă anuale cu indicarea numelui societăţii, a obiectului ei, a capitalului social, a fondului de rezervă, a vechimii, a pro-

fitului sau pagubei, cu care s'a încheiat ultimul bilanț și ultimul cupon de dividend plătit".

Această dispoziție depășește în claritate și amănunte chiar și dispozițiunile din legile, ce le-am citat, cari nu cer să se dea publicității toate aceste date, — date cari sunt foarte prețioase și nu au nici un caracter confidențial, putând fi extrase de oricine din bilanțurile întreprinderilor respective.

După cum am arătat însă, acest regim privește la noi numai întreprinderile bancare, nu orice societate pe acțiuni.

Intr'un număr viitor ne vom ocupa de problemele contabile în legătură cu concernele și participațiunile.

Dr. V. M. IOACHIM

COLEGI, Conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toți membrii sunt obligați să-și achite la zi cotizația și abonamentul. Vă rugăm să achitați la prima cerere abonamentul la Revista „Comerț și Contabilitate", organ oficial de publicații al Corpului Contabililor Experți și Autorizați din întreaga țară.

COLEGI, Citiți și răspândiți „Revista Generală de Comerț și Contabilitate"

Despre: Louis Deplanque

In românește, 1873

D-l Theodor Ludu, iscusit cercetător și istoriograf contabil, în Nr. 9 din Septembrie 1938 al Revistei Generale de Comerț și Contabilitate, scrie :

„Ar fi rămas încă necunoscută istoriografiei contabile în-
„tâia traducere din Louis Deplanque și ni se pare ultima, da-
„torită librarului Bucureștean Honoriu Wartha, dacă un anunț
„din „Telegraful" București 4 Septembrie 1873, nu ne atră-
„gea atenția acestui „UVRAGIU" foarte trebuinciosŭ tutulorŭ
„acelorŭ cari n'au avut ocaziunea a frequenta școalele de co-
„merciu și care trebuescŭ să țină Registre comerciale.

„Iată un librar bine orientat, când schimbând câmpul li-
„terar dă publicului :

„Cea mai practică metodă pentru a învăța în timpul cellŭ
„mai scurtŭ și fără professore Tinerea Registrelor în Partidă
„simplă și în Partidă dublă (Opŭ adaptatŭ de Tribunalul de
„Comerciu al Seinei și de școala de comerciu și de arte in-
„dustriale din Paris). Elaborată după Louis Deplanque. Pro-
„fessore de Comptabilitate generale din Paris, de Honoriu C.
„Wartha. Prima parte a uvragiului, Contabilitatea în partidă
„simplă, Ediținea I, Bucureși 1873, 63 pagini (20 X 14). Li-
„brariu H. C. Wartha, Strada Lipscani 7, Librariul G. Ioanide
„Comp., Str. Mogoșoi 40. Tipografia Națională. Preciul 1 leu
„25 bani (Biblioteca Comercială)."

Din cele descrise se vede entusiasmul autorului la citirea anunțului din „Telegraful" care i-a atras atenția asupra acestul „Uvragiu" foarte trebuinciosu deși, am toată siguranța că despre această publicațiune a avut cunoștință, pentru prima dată, din *„Tratat de contabilitate"* de M. I. Mihăilescu, pag. 16 din 1926, fiind cuprinsă cartea între cele tipărite la noi în țară, în această materie : *Ținerea Registrelor în Partidă simplă după Louis Deplanque, de Honoriu C. Wartha, tipărită la 1873 București.*

La citirea titlului articolului : Louis Deplanque, în românește 1873, mă așteptam :

La o descriere a lucrărilor lui Louis Deplanque, scrise în franțuzește :

La o expunere am(nunțită referitor la :

„Uvragiul foarte trebuincios" elaborat sau tradus de Honoriu C. Wartha.

Având în fața mea uvragiul, descriu coperta lui, conținând 63 pagini (20 x 14).

BIBLIOTECA COMERCIALA

Cea mai practică METODA
pentru a învăța
In timpul cel mai scurt și fără professore

ȚINEREA REGISTRELOR

In partidă simplă și în partidă dublă (Opu adoptat de Tribunalul de Comerciu al Sienei și de școala de comerciu și de arte industriale din Paris).

Elaborată după

Louis Deplanque

Professore de Comptabilitate generale din Paris

de

Honoriu C. Wartha

prima parte a uvragiului
Comptabilitate în partidă simplă.
Ediținea I
București

Librăria H.C. WARTHA. Str. Lipscani Nr. 7.

Librăria G. IOANID & COMP. Str. Mogoșoi 40.

1873.

Preciul 1 leu 25 bani.

Din cele scrise, acest uvragiu este considerat de unii, ca: elaborat după Louis Deplanque, iar de alți, ca : tradus după, *Louis Deplanque, de Honoriu C. Wartha.*

Din cuprinsul copertei uvragiului, se naște o confuziune : Opŭ adoptat de Tribunalul de comerciu al Sienei și de

Școala de comerciu și de arte industriale din Paris, este : Opŭ lui Louis Deplanque, Opŭ elaborat sau tradus de Honoriu C. Wartha, ori : cea mai practică metodă pentru a învăța, în timpul celŭ mai scurtŭ și fără professore: ținerea registrelor în partidă simplă și în partidă dublă ?

In privința lucrărilor lui Louis Deplanque, iată ce scrie Eugéne Leautey :

„Louis Deplanque, un emule de Degranges père un imita-
„teur, dit ce dernièr, mais dont, quoi qu'il en soit, le volumi-
„neux traité est encore lu Deplanque n'y va d'ailleurs pas
„main morte.

„Il n'est pas un écrivain que nous sachions, parmi ceux
„qui ont traité la matière, qui ait defini clairement, simpliment
„et nettement ce que c'est la partie double, ce que c'est la par-
„tie simple, en quoi elle différent l'une de l'autre.

„M. Deplanque, avant de lancer une pareille affirmation,
„aurait peut-être du relire les auteurs dont il s'est inspiré.
„Après quoi, en se relisant lui-même, il aurait évidemment
„constaté qu'il n'avait pas fait mieux que ses devanciers, qu'il
„n'avait fait qu'enseigner absolument les mêmes choses, dans
„des termes semblables, ou à peu près".

Pentru a ne face o idee mai justă despre Louis Deplanque, cred că este bine să se știe că autorii în materie cari i-au precedat, sunt între alții E. T. Jones, autor englez tradus în franțuzește ale cărui lucrări datează din 1795, care era un adversar declarat al sistemului de contabilitate în partidă simplă : apoi Edmond Degranges pére, care profesa opiniuni contrarii ; cum și Jaclot, autor al unui tratat de : Ținerea registrelor învățată în 24 lecțiuni, fără profesor ; și M. Valentin Poitrat, inventatorul așa zisei Contabilități autodidactică franceză.

Despre Honoriu C. Wartha, avem o mențiune din partea lui Demetrie Iarcu, vechi profesor și inspector de școli, în „Manual de contabilitate în partidă simplă și dublă din 1877 pag. 6, care între „Câteva opere de contabilitate în limba română" este menționat și : Ținerea de Registre în partidă simplă, după Louis Deplanque, tradusă de Honoriu C. Wartha în 1873.

Din cele scrise despre acest uvragiu, el este: Elaborat după Louis Deplanque, sau traducere de H. C. Wartha.

Având în vedere cuprinsul acestui uvragiu, adică :

Prefacia, cu conținut propriu al autorului.

Introducere . . . . . .

„Și la noi s'a publicat câteva asemenea uvrage, dar tradu-
„cătorul lor neavând nici practica comerciului, necunoscând nici
„limba comercială a făcut din 'trânsele un adevărat *Chausŭ*,
„așa încât chiar acela care are idea de contabilitate nu ar putea
„înțelege nimic"[1]).

Despre termeni tehnici un șir de operațiuni comerciale reale cu nume românești.

Despre prescripțiunile legii românești relativ la registrele comercianților.

Despre ținerea registrelor și contabilitatea.

Despre ținerea registrelor în partidă simplă.

Prima notă cu operațiuni între persoane cu nume românești, Jurnalul, Maestrul.

Apoi : Casa banilor, Registrul de scadență, Registrul tratelor și remizelor, Registrul de intrarea și eșirea mărfurilor, Copia de scrisori, Registrul de inventar, (Catagrafia) cu dispoziținni *din codul comercial român.*

Se poate spune că uvragiul lui Honoriu C. Wartha, este : „Elaborat după Louis Deplanque", cum declară el însuși ; iar nu este o traducere.

M. I. MIHĂILESCU
Profesor

---

1) *Dopia Scriptura* sau : Ținerea Catastifelor, traducere după J. Jacolt de Dim. Iarcu, începută tipărirea în 1841 și terminată în 1844.
Elemente de Contabilitate sau : Ținerea Registrelor în partidă simplă și dublă pentru cl. IV primară, 1860 și a IV ediție 1863.
Contabilitatea domestică. 1863 și altele mai în urmă.

Contribuţia întreprinderilor economice de Stat (I. E. P.)

la raţionalizarea economică (raţ. ec.), în timpul perioadei depresionare dintre 1929 şi 1934 [1]

Pe ce căi se putea realiza „raţ. ec" de către „I. E. P." ?

Pe două căi : *una tehnică* şi *alta economică*. Cea tehnică presupune concentrări în vederea reducerei *raţionale* a cheltuielilor şi, în al 2-lea rând, adoptarea de mijloace de producţie mecanică. Cea economică presupune specializarea producţiei pe unitatea producătoare, pentru obţinerea unui cost scăzut. La rândul său, costul scăzut se poate obţine printr'o politică de preţuri şi una de investiţii.

Inainte de a se trece în revistă faptele de „raţ. ec." pe cele 2 căi menţionate, e necesar să se precizeze care anume întreprinderi de Stat sunt economice, adică au un caracter agricol, industrial sau comercial, spre a şti care anume instituţii contribue la promovarea „raţ. ec."

Intreprinderile economice de Stat sunt în număr de nouă — în situaţia actuală —, şi anume : Casa Autonomă a Monopolurilor Statului, (C. A. M.), Calea Ferată (C. F. R.), Poşta şi Telegraful (P. T.), Porturile şi Căile de comunicaţie pe apă (P. C. A.), Intreprinderile Miniere şi Metalurgice ale Statului din Ardeal (R. I. M. M. A.), Monitorul Oficial şi Imprimeriile Statului (M. O.), Casa Autonomă a Pădurilor Statului (C. A. P. S.), Pescăriile şi Ameliorările Regiunilor Inundabile ale Dunării (P. A. R. I. D.), şi Regia Exploatărilor Agricole şi Zootehnice ale Statului (R. E. A. Z.)

Care au fost faptele de „raţ. ec" săvârşite de organele suprapuse acestor întreprinderi (organe tutelare) şi de organele subordonate tutelei (Cons. de Administraţie şi comitetul de Direcţie)?

Faptele, vor fi menţionate pentru fiecare din cele 2 căi pe care le-am indicat la începutul acestui atricol.

---

1) — A vedea revistele depe luna Aprilie şi Iunie 1938, referitor la la artitcolele ce tratează despre raţionalizare şi organele care exercită raţionalizarea.

A. In materie de concentrări

Concentrările se fac necesare din 3 categorii de nevoi şi anume : o nevoie de natură tehnică, a doua de luptă contra conjuncturei economice şi a treia de interes general.

1.— Nevoia de *tehnică administrativă,* duce la unificarea în 1929 a trei direcţiuni organizate disparat : Dir. Pescăriilor, Dir. Hidrologică şi Direcţia Imbunătăţirilor funciare, pentru a constitui Regia „P. A. R. I. D." Prin unificare, se evitau greutăţile de executare a lucrărilor. In adevăr, experienţa antebelică şi postbelică probase îndeajuns, că aceste trei direcţiuni „nu mai puteau lucra separat, fiecare cu interesele, cu ambiţiile, cu tendinţele ei de hegmonie şi de acaparare".

Tot nevoia de tehnică administrativă provoacă în 1931, fuziunea celor 3 Regii Publice Comerciale din Ardeal : (Baia). Mare, Hunedoara, Zlatna-Abrud-Secărămb) într'un singur organism (I. M. M. A.)

2. — Nevoia de *luptă contra conjuncturei* provoacă două categorii de concentrări din punct de vedere geo-politic : naţionale şi internaţionale.

a. *Concentrări naţionale.*

In 1931, s'a fundat sub egida *C. A. P. S.* — în calitate de membru fondator —, o asociaţie a exploatatorilor de lemn de foc exportatori spre Ungaria, denumită prescurtat „S. E. L." *C. A. P. S.* stă în fruntea Asociaţiei nu atât prin faptul că e deţinătorul cel mai important de suprafaţă forestieră (deţine cca 1/3 din pădurile Statului), ci mai cu seamă pentru că prin această Asociaţie se înlătură concurenţa dintre participanţii la sindicat.

In 1932 din iniţiativa C. A. P. S. şi sub impulsul guvernului, s'a fundat Uniunea Sindicatelor de Lemn din România, compus din reprezentanţii tuturor cercurilor interesând producţia şi comerţul lemnului. In Uniune, intrau sindicatele regionale pe debuşee, pe esenţă lemnoasă şi pe categorii de interesaţi.

Tot din iniţiativa *C. A. P. S.*-ului, s'a constituit un sindicat compus din ea, Fondul Religionar din Bucovina şi Fondul Grăniceresc Regna, în vederea valorizării reşinoaselor.

Industria transporturilor pe apă (P. C. A.), a încheiat convenţiuni cu *S. R. D.* în vederea repartizării traficului de cereale şi de petrolifere pe Dunărea de Sus. Scopul? Pentru a înlătura concurenţa dăunătoare acestor întreprinderi în mediul depresionar de atunci.

b. *Concentrări Internaţionale*

Toate sindicatele de lemn menţionate mai sus, au fost încadrate în acţiunea *Comitetului Internaţional al Lemnului* (C. I. B.) din Viena în vederea asanării pieţei de lemn central europene. De asemeni, s'au încheiat acorduri şi cu Jugoslavia în 1931 tot în cadrul *C. I. B.*

P. C. A. a aderat la Uniunea Societăţilor Dunărene de Navigaţie cu centrul la Viena, în scop de a asigura transportul de petrol pe apă.

Tot *P. C. A.* a încheiat un acord cu Soc. de Navigaţie pe Dunăre pentru traficul de mărfuri Dunăre-Orient.

3. Nevoia de *apărare a intereselor generale*, a dus către o altă categorie de concentrări, după cum se vede din cele ce urmează.

a) Se trec „drepturile de monopol asupra cărăuşiei publice cu tracţiune mecanică", în folosinţa *C. F. R.*-ului.

Motivul? Se afirmă că ar fi concurenţa pe care autovehiculele o făceau *C. F. R.*-ului, ca fiind exploatate de capitalişti.

Motivul nu pare însă fundat decât în parte. Dovada o face faptul că în alte ţări în care autovehiculele deţin o cotă de trafic cu mult mai mare decât la noi, în raport cu cea deţinută de căile ferate, nu s'a adoptat metoda monopolistă de înlăturare a concurenţei, ci s'au adoptat tot metode capitaliste. Reese, că la noi nu primează acest motiv. Motivul real pare a fi, că prin metode de exploatare capitalistă sunt ameninţate drumurile. In adevăr, pe deoparte nu pot fi impuşi transportatorii la cote prea ridicate, iar pe de altă parte nu se pot aloca din bugetul statului sume suficiente pentru acoperirea cheltuelilor de întreţinere a drumurilor. In al doilea rând, evitarea concurenţei între cele 2 mijloace de transport, face posibilă armonizarea între preţurile traficului lor. Iar indirect, Calea Ferată se poate echipa în vederea raţionalizării tehnice (raţ. t.).

b) Se încorporează Conducta de Petrol a Statului (C. P.

S.), la *C. F. R.* în anul 1934. Motivul e de natură financiară și anume *C. F. R.* își asigură o sursă de venituri destul de importantă.

c) Se încadrează porturile și șenalul Dunării în întreprinderea *P. C. A.*, pentrucă interesele generale sunt mai bine apărate printr'o întreprindere centralizată pentru porturi și căi de comunicație pe apă. Se poate face astfel transvasarea veniturilor din serviciile mai rentabile la cele mai puțin rentabile și deci se poate face o ameliorare și o întreținere mai unitară pentru ele.

d) Se legiferează obligativitatea asocierii între proprietarii de terenuri inundabile (Stat și particulari) în vederea ameliorării terenurilor și a construirei de diguri.

O asemeni obligativitate a mai fost legiferată în 1910, cu deosebire că atunci îmbrăcau forma de *sindicate.*

e) Se legiferează prin legile organice *PARID* și *CAPS,* posibilitatea de asociere între Stat și Cooperative, în vederea exploatărilor piscicole, a pădurilor, a exportului de lemnoase reținoase.

f) Regia *CAM* încurajează asocierea cultivatorilor de tutun, sub formă de cooperative de producție, în vederea progresului economic a acestora. E o latură socială.

g) Se preconizează prin proectul de lege din 1932/3 asupra organizării economiei publice, legalizarea formării unui fond de rezervă prin *concentrarea* sub forma unei rezerve generale a unor anumite cote din beneficiile întreprinderilor economice de Stat. Scopul ? Pentru a promova productivitatea întreprinderilor în raport cu urgența și oportunitatea.

Examinând faptele înșirate mai sus, ajungem la formularea unei concluziuni și a unei întrebări.

Concluzia este, că între concentrațiunile înșirate mai sus și cele din economia capitalistă e o mare deosebire.

Intrebarea este : care au fost rezultatele concentrărilor ?

Vom analiza și concluzia și întrebarea.

Care sunt deosebirile dintre concentrațiunile înșirate mai sus și cele capitaliste analoage ?

Deosebirile sunt de scop, de mijloace, de metode.

Ca scop. Pe când concentrațiunile publice și mixte sunt inițiate de Stat sau de Serviciile Publice, atunci când sunt în

joc chestiuni de tehnică administrativă, de interese generale sau de conjunctură nefavorabilă, concentrațiunile capitaliste au în vedere în prim loc interesele privat-economice ale întreprinderilor componente.

Pe când primele au tendința de a ajunge la un echilibru economic prin metodele raționalizării economice adică prin o politică de prețuri și una de investiții, celelalte nu sunt preocupate direct de echilibrul economic, ci de rentabilitatea prezentă și mai ales viitoare.

Ca mijloace. Concentrațiunile publice și mixte utilizează capital și personal public sau mixt, după caz. De asemeni utilizează procedee publice sau mixte. Din contră, concentrațiunile capitaliste utilizează mijloace private.

Ca metode. Primele urmăresc un monopolism cu repercusii favorabile consumatorilor, adică un monopolism numai de drept. Aceasta însemnează că ele sunt dispuse a purta o politică de sacrificii materiale, cu scopul de a ajunge la un echilibru economic între diferitele compartimente economice.

Celelalte urmăresc un monopolism de fapt, adică nu sunt preocupate de un astfel de echilibru decât întru atât întrucât nu contravin intereselor personale ale componentelor.

Cu alte cuvinte, primele luptă contra principiului de speculație, pe când secundele luptă pentru înfăptuirea acestui principiu.

Monopolismul este metoda comună a amănduror categoriilor de concentrări, dar scopurile urmărite prin acest monopolism, sunt deosebite. Concentrațiunile capitaliste urmăresc o politică de prețuri pur monopolistă și o poziție fermă față de muncitorime, pe când celelalte nu abuzează nici de poziția consumatorilor nici de poziția muncitorilor.

Am afirmat că concentrările servesc interesele generale. In sprijinul afirmației stă faptul că cele înșirate în prima parte a acestui articol, au fost inițiate de servicii economice publice ori de stat. Mai mult, alte țări au utilizat măsuri quasi-coercitive pentru promovarea concentrărilor mixte. E cazul Poloniei.

Din deosebirea ce există între cele două categorii de concentrări, rezultă că nu toate întreprinderile de stat sunt îndreptățite de a încheia cartele. Așa de exemplu, Intreprinderile

Metalurgice nu se pot cartela cu firmele producătoare similare din economia privată atunci când cartelarea ar prejudicia interesele generale. O asemenea situaţie s'a prezentat în perioada depresionară de după 1929. In această perioadă, întreprinderile metalurgice private nu au avut o situaţie critică faţă de piaţă, cum a fost cazul cu industria forestieră. Industriile metalurgice au avut preţuri suficient remuneratorii pentru produsele lor. Cu atât mai mult că produsele sunt în general destinate consumului intern în compartimente economice a căror putere de cumpărare e mai mică decât a compartimentului de industrie metalurgică. Ori, statul nu putea să se asocieze cu interesele lor pentru a-şi asigura şie'şi preţuri mai bune, deoarece aceasta ar fi fost în dauna agriculturei, mai ales.

Cartele de contingentare între industria metalurgică a Statului şi cea privată, s'ar putea încheia pentru unele produse destinate consumatorilor cu un standard de viaţă ridicat, cum sunt în speţă, de ex.: tuburi de fontă, şi numai atunci când interesele economiei naţionale ar pretinde să se limiteze sfera de influenţă a industriei de stat, precum şi în cazul când ar fi de repartizat debuşul exterior.

Despre rezultatele atinse prin concentrări şi despre specializarea pe unitatea producătoare, într'un articol viitor.

Dr. CLEMENT MITRU

A APARUT : MONOGRAFIA FORESTIERA TEHNICA, ADMINISTRAŢIE, CONTABILITATE, CHESTIUNI FISCALE, de **Ioan Tăcutu.** — La Librăria Ziarului „Universul" şi la administraţia Revistei noastre, lei 160.

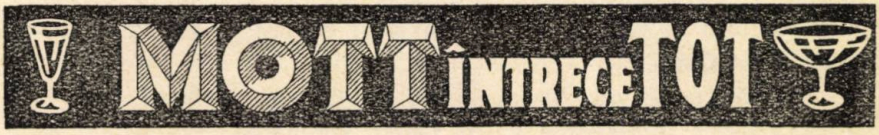

O nouă orientare a politicii noastre petrolifere

In rev. Moniteur du Pétrole Roumain din 1 și 15 Iulie crt. d-l ing. G. Rarincescu publică un articol de deosebită însemnătate asupra rolului pe care îl are petrolul în economia și apărarea națională.

După ce afirmă că în situația actuală a progreselor technice, fără petrol nu se poate asigura circulația bunurilor, d-sa subliniază că în România (deocamdată țară producătoare de petrol), importanța acestui valoros combustibil este mult mai mare ca în alte țări și datorită condițiunilor specifice ale țării, capătă un aspect cu totul special.

Stabilirea condițiunilor de exploatare a zăcămintelor trebuie să fie întotdeauna în funcție de disponibilitățile existente, ținând seamă de progresele technice, de satisfacerea nevoilor noastre economice și mai ales de asigurarea transporturilor, privind apărarea națională.

In coloanele acestei prețioase reviste am susținut că numai astfel se poate folosi cu câștig pentru națiune, această bogăție națională și faptul acesta ne bucură cu atât mai mult, cu cât vine și dela D-l Ing. G. Rarincescu, Directorul Energiei din Ministerul Economiei Naționale, de părerile căruia credem că se va ține seamă la modificarea actualei legislații miniere.

Sperăm deci că rezervele petrolifere ale țării noastre să fie pe viitor cruțate, iar exploatarea actualelor perimetre să se facă numai cu executarea complectă a lucrărilor de exploatare, în regiuni mai depărtate, necunoscute și nu în apropierea șantierelor productive, ca până acum.

Aceasta cu atât mai mult, cu cât și d-sa demonstrează că producția viitoare (totală) a zăcămintelor petrolifere ale României nu va întrece 95 milioane tone și față de ritmul actual al exploatării, abia ar ajunge 10—11 ani, adică ceeace am susținut și noi în No. 3 din anul curent al Revistei Generale de Comerț și Contabilitate.

Dacă nu se vor descoperi zăcăminte noi, viitorul *desvoltării noastre industriale va fi foarte întunecat.* Nu numai că

ne vor lipsi devizele atât de necesare economiei naţionale, în special pentru procurarea armamentului modern în caz de război, dar necesităţile consumului nostru intern în continuă creştere dela răsboi (şi care arată un spor de 9% în primele luni ale anului curent), nu vor putea fi satisfacute decât prin importul produselor petrolifere, fie din U.R.S.S., fie din Irak sau Iran, ţări cu mari rezerve de petrol. Să nu uităm că România la 20 milioane locuitori abia are 33.500 automobile cu un consum de abia 7 litri petrol anual de fiecare locuitor, pe când Statele Unite la 129 milioane locuitori posedă peste 29 milioane automobile cu un consum anual de 500 kgr. produse petrolifere de fiecare locuitor.

Mecanizarea muncilor agricole precum şi refacerea drumurilor noastre, care atrage după sine creşterea circulaţiei automobile, vor mări tot mai mult acest consum.

Examinând statistica comerţului exterior pe primul semestru al anului 1938, constatăm că exportul produselor noastre petrolifere a scăzut cantitativ cu peste 30%, acelaş procent cu care s'a micşorat şi exportul total al României.

Dat fiind faptul că preţurile fob Constanţa sunt superioare încă celor americane (fob. Golf) din cauza urcării navlurilor, România se găseşte în acelaş stadiu ca şi anul trecut. Notăm însă deosebirea *că scăderea generală a preţurilor produselor petrolifere a atras după sine şi micşorarea preţului ţiţeiului dela 17.000 lei vagonul la circa 8.800 lei vagonul, cu tendinţa de stabilizare în jurul acestui preţ.*

In consecinţă vor intra mai puţine devize în ţară şi speranţa unei îndreptări n'ar putea veni decât dela exportul grâului, care a avut o recoltă record în anul 1938.

Observăm că cei mai buni clienţi ai petrolului nostru sunt Germanii şi Italienii, în timp ce exportul nostru pe pieţele engleze şi franceze scade treptat.

Cauza nu poate fi desigur decât excesul de producţie din Iran pentru Englezi şi prelucrarea ţiţeiului din Irak de către rafinăriile franceze.

Dunărea, această arteră minunată de navigaţie pentru noi, ne poate atenua aceste pierderi prin câştigarea definitivă a pieţelor din Europa Centrală şi în special aprovizionarea aliaţilor noştri din Mica Inţelegere.

Construirea conductei de benzină, Ploești—Constanța sau Giurgiu ar stimula desigur mărirea proporției de benzină extrasă din țiței, astăzi încă foarte inferioară față de Statele Unite.

Aceasta ar aduce și desvoltarea instalațiilor de cracking și hidrogenare, care vor putea compensa în oarecare măsură scăderea masivă a producției țițeiului românesc, prin o mai bună valorificare a derivatelor obținute.

Problema stocării păcurei încurcă mult socotelile societăților noastre petrolifere. și ele abia îndrăznesc una câte una, să-și modernizeze rafineriile, în scopul de a obține cât mai multă benzină de calitate, cât mai superioară, prin mărirea indicelui octanic.

Pentru a vedea deosebirea subliniem faptul că întrebuințarea unui carburant de 100 octani permite o *sporire de putere a motorului cu 30% de carburantul obținut de 80 octani.*

Aceasta prezintă o importanță extraordinară pentru aviație, cae reclamă o calitate foarte superioară de benzină, în scopul alimentării numărului tot mai considerabil, de avioane.

După exemplul Italiei în Abisinia și în prezent Japonia în China, aviația are un cuvânt hotărâtor în câștigarea războiului modern.

De aci, dreptul Statului nostru de a proteja un patrimoniu public, impunând societăților să exploateze cât mai rațional zăcămintele de petrol, cu o deosebită grije la folosirea gazelor de sonde, *pentru a asigura — cât mai mult timp — presiunile interioare stratelor productive.*

DEMETRU A. RĂDULESCU

Rugăm stăruitor pe colegii noștri, ca atunci când vin încasatorii pentru plata abonamentului să nu-i mai amâne. Orice deplasare costă bani și timp. Nu avem prea mult nici de una nici de alta.

Sugestii
pentru o nouă analiză a cheltuelilor administrative

Sub acest titlu revista „METHODES"" din Paris îmi publică un articol în numerile ei pe Februarie şi Martie ale acestui an. Cu îngăduinţa conducerii revistei noastre îmi voi permite a reda pe scurt ideile susţinute în acel articol.

Premiza dela care am plecat este aceia că prin actuala analiză a cheltuielilor contabilitatea nu poate sesiza suficient toate mişcările unui departament al întreprinderii, în speţă cel administrativ, ales de mine pentru exemplificare. Cu alte cuvinte, primind o situaţie încheiată la o epocă oarecare, conducerea unei întreprinderi va fi puţin orientată asupra bunei întrebuinţări a unor importante sume de bani, dacă va şti că acestea au fost cheltuite pentru :

speze de voiaj,
telegrame,
poşta,
telefon, etc.

Pentru ce ? Pentru că prin această metodă de a clasifica cheltuelile administrative, pur şi simplu după aspectul lor aparent, nu facem decât să le lipsim pe toate de orice înţeles. Ce propun ? Sugestia mea este ca conturile atât prin funcţiunea cât şi prin nomenclatura lor să dea o orientare reală a activităţii acestei gestiuni. Criteriul după care va trebui să atribuim aceste funcţiuni va fi în consecinţă unul care să ne ducă la rezultatul dorit : analiza şi gruparea cheltuielilor după natura serviciului prestat. In acest spirit am elaborat următorul plan al contabilităţii unei secţiuni administrative, care pentru a putea fi introdus va trebui să suporte adaptările dictate de interesele speciale ale întreprinderii respective. Analiza cheltuielilor în ordine descrescândă până la ultimele desvoltări ce am crezut că pot fi comune unui număr cât mai mare de întreprinderi.

Planul este apt pentru o desvoltare şi mai amplă, dacă întreprinderea are nevoie de ea. Dar această lucrare trebuie să fie executată pe şantier, adică de contabilul întreprinderii respective, cunoaşterea necesităţilor speciale fiecărei firme fiind

absolut necesară .Iată acest plan. Literile şi cifrele ce preced conturile reprezintă simbolurile respective.

A. GESTIUNEA NORMALA A ADMINISTRAŢIEI INTREPRINDERII.

1) Comunicările între departamentele întreprinderii

a) conferinţe cu cei delegaţi cu diverse misiuni.
b) transmiteri de ordine şi dispoziţiuni scrise.
c) lămuriri, instrucţiuni.
d) socotelile noastre interne (privind mişcarea patrimoniului şi rezultatele).

2) Raporturile cu terţii formând obiectul întreprinderii.

a) Lucrările de birou prilejuite de obiectul întreprinderii.
b) aprovizionarea gestionarilor cu materialele necesare exploatării.
c) vidarea neînţelegerilor cu terţii.
d) socotelile noastre cu terţii.

3) Contactul întreprinderii cu administraţia publică.

a) îndeplinirea formalităţilor preliminare.
b) sprijinirea cererilor noastre cu acte.
c) intervenţiuni pentru accelerarea rezolvării cererilor noastre.

B. INSUFICIENŢELE SERVICIULUI NOSTRU ADMINISTRATIV

1) Afaceri incidentale.

a) procese isvorâte din afacerile întreprinderii.
b) abaterile noastre dela legile în vigoare.
c) reclamaţiile noastre contra terţilor ce lezează interesele întreprinderii.
d) procese cu foştii noştri angajaţi.

2) Lipsuri structurale.

a) procesele noastre cu vecinii răi.
b) cheltueli isvorâte din reaua aşezare a şantierelor, uzinei, fabricei noastre.

C. SITUAȚIUNI IN AFARA SFEREI DE INFLUENȚA A ADMINISTRAȚIEI

1) **Previzibile.**

a) prevenirea cheltuelilor ce ne pot fi prilejuite de accidente și răspunderea civilă.

b) acoperirea riscurilor de incendii, trăsnet, etc.

2) **Neprevizibile.**

a) schimbări în legislația țării.

b) greve.

Pentru a economisi spațiul atât de prețios al revistei, am renunțat să redau considerațiunile și argumentele care întăresc sugestiile mele. Sunt convins că marea majoritate a colegilor noștri le cunosc prea bine ,așa că vor face ei înșiși complectările necesare.

PAUL MARC

ORICE INSTITUȚIE MODERNĂ
TREBUIE SĂ POSEDE
O mașină de scris superioară !
O mașină de adunat, rapidă !
O mașină de contabilizat, unică !
Deci alegerea Dv. trebuie să fie numai
«CONTINENTAL»
Produs al Uzinelor „WANDERER"
cari au o reputație mondială bine stabilită.
DEPOZIT GENERAL ȘI VÂNZARE EXCLUSIVĂ
„CARTEA ROMÂNEASCA" S. A.
BUCUREȘTI I. — SPLAIUL REGELE CAROL I No. 3

Ţinerea registrelor de micii comercianţi

In coloanele aestei Reviste am arătat prin mai multe articole, studii şi jurisprudenţe că micii negustori sunt obligaţi să ţină registre atât după Codul de Comerţ cât şi după legea timbrului.

Am mai arătat că se face un prost serviciu negustorimei atunci când se cere scutirea de a ţine registre, cari trebuie privite nu atât ca o obligaţiune legală cât ca o datorie de bună gospodărie.

Casa Fondului Naţional al Aviaţiei are meritul de a fi pus capăt interpretărilor eronate ce s'a dat până acum.

Dăm mai jos circulara Nr. 44372/938, pe care Casa Fondului Naţional al Aviaţiei, a trimis-o Camerelor de Comerţ şi Industrie, din care se vede că şi micii negustori, sunt datori să ţină la curent registrele comerciale.

„Primind din partea mai multor întreprinderi diverse întrebări referitoare la obligaţia legală de a avea şi ţine registrele comerciale şi mai ales la cererile unora din ele de a le scuti de această obligaţie, socotim că este bine să vă comunicăm şi Dvs. lămuririle de mai jos, ca să aveţi putinţa de a răspunde la rândul Dvs. celor ce eventual v'ar adresa întrebări similare.

Scutirea micilor industriaşi şi comercianţi de a ţine registrele comerciale nu poate fi admisă pentru că :

1) Art. 83 din Codul de Comerţ dispune în mod categoric că orice comerciant (în afară de cei arătaţi precis în art 34 C. Com.) este obligat să ţină registrele : Jurnal, inventar şi copier, cu înregistrări „pe fiecare zi", regulat făcute.

2) Art. 9 din L. F. N. A. socoteşte drept caz de contravenţie : Neposedarea sau menţinerea efectivă a registrelor obligatorii".

Prin urmare faţă de dispoziţiunile categorice ale legilor, chestiunea neposedării sau neţinerei registrelor legale, precum şi chestiunea scutirei de înregistrări contabile nu pot forma obiect de discuţie.

Se invoacă însă greutăţile pentru micii comercianţi şi in-

dustriaşi de a ţine registrele legale, provenite din cauza necunoaşterei regulilor contabile, lipsa contabililor specialişti sau situaţiei materiale a întreprinderilor mici, care nu permite angajarea unui contabil, şi că ţinerea registrelor nu interesează F. N. A. pentru că, registrele comerciale rămâne drept materie impozabilă numai sub raportul timbrărei filelor.

Toate aceste obiecţiuni nu le putem socoti ca îndreptăţite pentru că :

a) In primul rând dispoziţiunile art. 9 şi 15 din L. F. N. A. arată destul de clar că existenţa registrelor şi ţinerea lor efectivă interesează Fondul Naţional al Aviaţiei nu numai sub raportul timbrărei filelor, dar şi pentru faptul că numai registrele legale, regulat ţinute, oferă controlorului toate posibilităţile de a vedea care şi câte sunt actele şi faptele juridice supuse taxărei timbrului de aviaţie, ajutându-i să descopere pe cele care, intenţionat sau involuntar i-ar fi tăinuite.

b) In al doilea rând, nici o lege — nici codul de comerţ nici legea contribuţiunilor directe şi nici legea F. N. A. — nu impune ţinerea registrului Jurnal, după sistemul contabilităţei duble.

Deci ţinerea acestui registru în mod simplu — dar cu respectarea celorlalte prevederi din Codul de Comerţ şi L. C. D. adică : înregistrări regulate, zilnice, sincere, fără rânduri albe fără ştersături sau răzături — este tot atât de legală ca şi ţinerea în partidă dublă.

Ori nu există comerciant — mare sau mic — care să nu-şi facă singur socoteala zilnică pe o foaie de hârtie, operaţie foarte simplă şi de oricine cunoscută impusă de nevoia de a şti cât a câştigat sau cât a pierdut din vânzările unei zile.

Prin urmare, dacă această socoteală nu ar mai face-o micul comerciant sau industriaşi pe foi volante de hârtie, ci direct pe filele registrului Jurnal obligatoriu, cerinţele legale ar fi perfect satisfăcute, fără ca patronul să mai recurgă la ştiinţa şi oficiile vreunui specialist contabil, deci fără nici o cheltuială.

Faţă de lămuririle de mai sus, credem că şi Dvs. sunteţi de acord cu noi că dispoziţiunile legale nu pot fi schimbate prin simpla noastră voinţă, ci, cu bună voinţă din partea celor interesaţi pot fi ori când foarte uşor aduse la îndeplinire fără cheltueli inutile.

Bazându-ne pe acest acord de vederi, adăogăm că vă stăm la dispoziție să vă indicăm chiar și modul cum trebuesc ținute simplu registrele comerciale, ca Dvs. să puteți da indicațiuni mai departe celor care ar avea nevoie de lămuriri.

Pentru un moment, vă rugăm, a evidenția tuturora obligațiunea legală de a avea registrele comerciale ținute regulat și la zi, împreună cu actele justificative pe care se întemeiază toate înregistrările contabile".

p. Director,
Maior N. Rizescu

Șeful Serv. Inspecțiunei,
R. Antonescu

A apărut

MONOGRAFIE FORESTIERA

Technică. — Administrație. — Contabilitate. — Chestiuni fiscale

de I. TĂCUTU

Șeful Contabilității ziarului „Universul"

160 pagini. Prețul lei 160.

De vânzare la autor și la sediul Corpului.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistență, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane și **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre și emailate.
Tuburi și **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Mașini de **gătit** și **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese și **capace** de **recoacere** din oțel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi și **pământ refractar.**

Probleme de rezolvat[1])

Socîetatea anonimă A. & B. a încheiat următorul bilanţ la 31 Decembrie 1937 :

ACTIV		PASIV	
	LEI		LEI
Terenuri . . .	310.500	Hipoteci	120.000
Clădiri	531.600	Creditori diverşi .	437.517
Maşini	419.208	Bănci	281.611
Mărfuri	208.519	Efecte de plată .	155.652
Creanţe	275.950	Capital A. . . .	453.600
Casa	5.003	Capital B. . . .	302.400
	1.750.780		1.750.780

Se convine ca să intre în societate un al treilea asociat C. stabilindu-se valoarea intreprinderii (patrimoniul net) la lei 600.000.

Valoarea posturilor din activ va rămâne însă ne modificată, în schimb se va credita contul de capital al lui C. cu o sumă egală cu aceia ce va depăşi lei 600.000 — pentru conturile de capital ale vechilor asociaţi aducându-se acestor conturi modificările necesare, în raport cu capitalul fiecăruia în aşa fel ca să se păstreze relaţiunea dinainte dintre capital şi avere.

Asociatul C. plăteşte imediat 200.000 lei în numerar şi aduce în societate acţiuni pentru o valoare nominală de lei 50.000 — pe cursul de 160%, cu drept de opţiune la o nouă emisiune, pe valoarea nominală s. a. 2 acţiuni la 3 acţiuni vechi.

Valoarea teoretică a acestui drept de opţiune se trece asemenea în contul aportului lui C.

Se convine ca durata contractului să fie de 5 ani ; după

[1]) Revista institue trei premii pentru cele mai bune soluţiuni în valoare totală de lei 4.000 (patru mii) cari se vor distribui după aprecierea Comitetului de redacţie al Revistei la cei trei, ale căror soluţiuni vor fi găsite mai bune.

această dată se poate denunța contractul din 3 în 3 ani cu un preaviz de 6 luni înainte de încheerea anului. Se convine ca fiecare asociat să ridice câte 3.000 lei lunar pentru munca depusă.

Denunțarea nu are ca urmare lichidarea societății.

Se cere :

1. A se stabili conturile de capital ale celor 3 asociați în noua societate cu înregistrările respective.

2. A se face înregistrările pentru acțiunile aduse de C. și pentru lichidarea mizei sociale a lui C.

3. A se face un scurt proect de contract al noii societăți.

COMITETUL

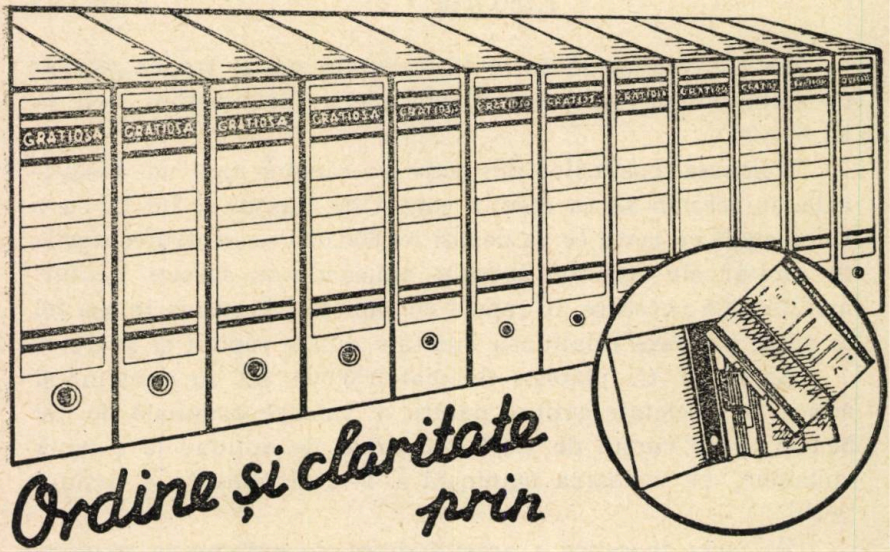

De la Consiliul Superior
al Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi

Sâmbătă 10 Octombrie, a avut loc şedinţa plenară a Consiliului Superior sub prezidenţia d-lui *Decan N. Butculescu* asistat de d-l dr. V. M. Ioachim.

D-sa a deschis şedinţa, făcând un cald elogiu memoriei defunctului I. Manoilescu, fost membru în Consiliul Superior.

S'a hotărât ca locul său să fie completat mai târziu prin procedura obişnuită prevăzută în regulamentul legii.

S'a decis mutarea sediului, începând dela 26 Octombrie 1938 în noul local, proprietatea Corpului Secţia Ilfov, după prezentarea referatului d-lor Ioachim şi Huber.

S'a format o comisiune sub prezidenţia d-lui prof. Spiridon Iacobescu, care va întocmi programul de lucru al Cercului de Studii Comerciale.

Taxa de 5% asupra onorariilor de expertiză

S'a luat în discuţie măsura luată de unele secţiuni de a suspenda din Corp pe cei care nu au plătit taxa de 5% asupra onorariilor de expertize ori n'au făcut declaraţiile cerute de birou în această chestiune.

D. *Gh. Huber,* preşedintele Secţiei Ilfov, arată că această suspendare este în spiritul art. 26 din regulamentul legii, măsura aplicată de Secţia Ilfov a dat cele mai bune rezultate întrucât s'au încasat multe restanţe, depăşindu-se prevederile bugetare.

D. *Decan N. Butculescu* consideră că taxa de 5% face parte din obligaţiunile experţilor, obligaţiune care trebuie respectată fiind şi un act de solidaritate.

Asupra modalităţilor de aplicare însă a regulamentului şi asupra procedurii aplicării sancţiunilor rămâne a se discuta într'o şedinţă viitoare, când biroul Consiliului Superior va prezenta un raport asupra acestei chestiuni.

Reînscrierea membrilor radiaţi

Se ia în discuţiune situaţia membrilor şterşi din Corp, cari ar cere reînscrierea.

Se decide în unanimitate ca cei înscrişi pe baza art. 20 din lege şi şterşi din Corp, să nu mai poată fi reînscrişi, — ceilalţi vor putea fi reînscrişi cu gradul şi vechimea ce au avut-o în momentul suspendării din Corp, achitând toate taxele restante.

Examene pentru Contabilii Autorizaţi şi Experţi

In ce priveşte instituirea de examene pentru contabilii stagiari spre a trece la gradul de autorizat Consiliul în unanimitate constată că atât în lege cât şi în regulament nu se cere altă condiţie decât dovada unei practici de contabilitate de 2 ani dela înscrierea în Corp.

Această practică să fie însă efectivă. Având în vedere că uneori se prezintă certificate de practică de complezenţă, după propunerea d-lui Pristăvescu, se decide a se întocmi un certificat tip cu toate datele spre a se putea verifica realitatea practicei.

Acest certificat va fi contra semnat de un membru din Corp, aşa cum prevede regulamentul legii.

— Consiliul având în vedere cererea unor Secţiuni de a se ţine examene de expert în localitate, menţine deciziunea anterioară de a nu se ţine examene decât la Bucureşti şi Cluj.

Completarea Consiliului

Se cooptează în Consiliu d. dr. I. Mărculescu directorul liceului comercial „Traian" ca reprezentant al învăţământului comercial din Bucureşti.

Vineri 21 Octombrie s'a ţinut şedinţa plenară a Consiliului Superior sub prezidenţia d-lui Decan N. Butculescu asistat de d-l Dr. V. M. Ioachim.

— S'a examinat legea breslelor şi având în vedere textul şi spiritul legii precum şi relaţiunile primite dela Ministerul Muncii, s'a luat act că această lege nu se aplică asociaţiunilor de drept public, în care intră şi Corpul Contabililor.

— Asemenea s'a luat act că nu poate fi vorba de o asociaţiune a contabililor în cadrul legii breslelor, întrucât această profesiune este legiferată şi organizată în cadrul Corpului.

S'a adus mulțumiri d-lui Ministru al Muncii că a prevăzut în Comitetul de Cenzori al breslelor un expert contabil sau contabil autorizat, ceiace va asigura un control efectiv al părții financiare.

— După propunerea d-lui Decan N. Butculescu, s'a hotărât ca și Consiliul Superior al Corpului să se afilieze la Confederația Asociațiunilor de Profesioniști Intelectuali, având în vedere că și alte asociațiuni de drept public fac parte din Confederație.

— S'a luat act de memoriu Asociației Experților Contabili cu privire la măsurile luate de unele secțiuni în legătură cu plata taxei de 5 % din onorariu de expertiză.

— In urma discuțiunilor urmate s'a stabilit că această taxă este legală fiind prevăzută chiar în regulamentul legii. Deci neplata acestei taxe dă dreptul secțiunilor să aplice sancțiunile prevăzute în lege pentru neîndeplinirea îndatoririlor față de Corp.

— In ce privește însă declarația ce se cere de unele Secțiuni, Consiliul constată că ne darea declarației nu se poate sancționa sub nici o formă urmând ca să se găsească un alt mijloc spre a nu se sustrage nimeni dela plata taxei.

— Calculul se va face la onorariul brut ca și înainte.

— După propunerea d-lui C. Pristăvescu, se decide a se face o intervenție pe lângă d-l Președinte al Uniunei Camerilor de Comerț și Industrie ca să se țină în seamă de către Camerile de Comerț art. 21 din regulamentul legii cu privire la obligațiunea pusă societăților de a avea un cenzor expert contabil sau contabil autorizat.

Se numește o comisiune compusă din D-nii:

Profesor Sp. Iacobescu, supl. dr. P. Drăgănescu-Brateș, dr. I. Mărculescu, și Gh. Huber, profesori spre a examina lucrarea d-lui Dr. Mereuță în vederea acordării gradului de expert contabil prin coloquium.

D-l Decan N. Butculescu propune ca la viitorul Congres care se va ține la Brașov să se pună la ordinea de zi:

Inființarea Casei de Pensiuni și Asigurare a Corpului.

Se decide ca să se reia în Noembrie activitatea Cercului de Studii Comerciale cu comunicări și conferințe.

CUGETĂRI

Comerțul este o îndeletnicire indispensabilă vieții omenirei.

Dr. Brateș

Recenzii

STUDIUL INTREPRINDERILOR. — de **Dr. Christea Marcov.** — Odată cu înființarea Academiei Comerciale s'a introdus și la noi ca materie de învățământ „STUDIUL INTREPRINDERILOR".

In anul trecut, odată cu reforma învățământului comercial s'a introdus acest studiu și în liceele comerciale, — ceiace a prilejuit editarea de manuale pentru predarea acestei materii.

D-l Dr. Christea Marcov a tipărit un asemenea manual cu multă pricepere și grije, reușind ca, fără a depăși limitele programei analitice, să dea totuși ceiace este necesar pentru înțelegerea acestei materii.

Urmând pe profesorii săi D-nii: V. Madgearu, V. Slăvescu și C. Bungețeanu, a delimitat noțiunea de întreprindere, având drept caracteristică: **riscul** și **rentabilitatea,** care o deosebește de o gospodărie și chiar de o meserie.

Bine înțeles că această definiție se referă la „întreprinderea economică" pentru că în înțelesul mai larg al cuvântului se poate da denumirea de întreprindere la „orice organism, ale cărui acțiuni succesive și simultane duse după un anumit plan — tind către un scop bine determinat, fixat mai dinainte (J. Carlioz)".

Ca aspect social, autorul la pag. 13 consideră ca o caracterizarea a întreprinderii în regimul capitalist este „dominarea capitalului în detrimentul muncii".

Credem că nu este potrivită această caracterizare într'un manual de școală, chiar dacă regimul capitalist — în deformația sa și mai ales în începuturile sale a prezentat acest aspect. Un regim capitalist poate foarte bine să se împace cu un regim de ridicare morală și materială a salariatului, — ideal către care tind azi legiuitorii și reformatorii sociali.

Autorul se ocupă de formele noi de înțelegere și colaborări economice; aci credem că trebuie să introducem și noțiunea de „concern", care în literatura germană ocupă un loc atât de important. Concernul nu trebuie confundat cu „holdingul", de care se ocupă și autorul, căci prima noțiune se referă la un complex de întreprinderi, cari — juridicește — sunt

independente, dar din punct de vedere economic sunt strâns legate între ele și stau sub o conducere unitară, iar holdingul, după cum spune și autorul, constă în posedarea acțiunilor unei întreprinderi de către o altă întreprindere.

D-l Christea Marcov, expune apoi principiile unei bune administrări, așa cum au fost formulate de părinții raționalizării întreprinderilor : Taylor, Fayol și Ford. D-sa face o analiză succintă a elementelor unei întreprinderi, stăruind asupra mijloacelor de acțiune și folosirea lor rațională pentru o cât mai mare productivitate și rentabilitate.

In ce privește capitalul, credem că ar fi fost interesant să se stărue asupra distincției ce se face de unii autori între : **„capitalul economic"** forță de producție — avere netă reală și **„capital juridic"**, — suma nominală, reprezentând aportul social și adausurile nominale din cursul gestiunei.

Această deosebire prezintă un mare interes în epoci de deprecieri monetare, dând loc la interesante jurisprudențe și dispoziții legislative mai ales în materie fiscală.

D-l Marcov, vorbește la pag. 49 de **rentabilitatea economică,** spre deosebire de **rentabilitatea financiară,** însă în alt sens ; prima reprezentând raportul între beneficiu și capital, a duoa raportul între capital și dividentul distribuit. Păstrând distincția ce am făcut-o noi, rezultatul economic al unei întreprinderi ar fi sporul de avere reală, de forță productivă a întreprinderii.

In epoci de depreciere monetară, se poate ca rezultatul nominal (juridic) să fi fost bun, dar rezultatul economic poate să fie zero.

Dar aceasta ar fi depășit poate limitele programei analitice.

In capitolul referitor la organizarea controlului, autorul s'a raliat mai mult caracterizărilor din literatura franceză, fără a se ocupa special de verificări și expertize.

In lucrarea noastră „Manual de verificări și Expertize contabile" de curând apărut, am arătat ce se înțelege de cele mai multe ori prin control, verificări și expetize, la baza tuturor fiind bine înțeles o acțiune de control, pe care D-l Marcov, a sintetizat-o foarte bine în câteva pagini.

Observăm numai că la pagina 77 vorbind de falșificarea rezultatelor a menționat cu drept cuvânt crearea de conturi de

activ fictiv, dar a omis să adauge și creiarea de pasiv fictiv, — mijloc întrebuințat uneori în materie fiscală.

Autorul rezervă un capitol „Prețului de cost", unde constatăm cu satisfacție că reproduce concluziile, la care a ajuns Consiliul Superior al Corpului Contabililor, — ceiace va contribui desigur la generalizarea și adoptarea în practică a principiilor formulate de acest for, după o largă desbatere.

Ca aplicațiune practică, autorul analizează câteva bilanțuri luate din viața reală și încheie manualul său cu o scurtă „Monografie asupra organizării unei fabrici de zahăr" — monografie care prezintă un deosebit interes teoretic și practic. — Manualul D-lui Marcov consfințește un adevăr pe care nu-l putem în deajuns releva aci și anume : predarea studiilor comerciale trebuie să se facă de elementele, cari unesc studiu cu practica, care, deci, din ocupația și experiența lor adună material, observațiuni și reguli, ce dau viață cursului pe care îl fac, cum este cazul D-lui Profesor Marcov.

Dr. V. M. Ioachim

VERIFICATION DU BILAN ET DU COMPTE DE PROFITS ET PERTES de **Prof. univ. Sp. Iacobescu.** — București Tipografia Tiparul Românesc 1938 pag. 60. — D-l Profesor univ. Spiridon Iacobescu a întocmit această lucrare, care a fost trimisă ca un raport Congresului Internațional de Experți Contabili din Septembrie 1938 la Berlin. (Prüfungs-und Treuhand-Kongress).

D-sa analizează această chestiune din următoarele puncte de vedere :

A. — Bazele legilor de stabilirea și verificarea bilanțului.
B. — Mandat, limite și tehnica verificărilor (bilanțului).
C. — Verificarea obligatorie și facultativă.
D. — Certificarea bilanțului.
E. — Raportul de expertiză.

In documentata expunere a fiecărui punct atrage atențiunea asupra rolului însemnat pe care îl are contabilul la încheerea bilanțului, alături de administrator.

Verificarea pe care trebue să o facă cenzorii suferă de două lipsuri. 1. Incompentința unei părți a cenzorilor și al 2-lea teama de a fi înlocuiți.

Autorul arată care este situația din punct de vedere al veri-

ficări bilanțului și Contului de Profit & Pierdere în alte țări.

Relevă însemnătatea și rolul Consiliului Superior Bancar de la noi ca organ de verificarea băncilor și în fine se ocupă de expertizele contabile și de cazurile în care ele pot să fie necesare.

Raportul D-lui, Profesor Universitar Spiridon Iacobescu a fost unul din cele mai subsanțiale, prezintate la Congresul Experților Contabili dela Berlin și a fost împreună cu cel al d-lor ; Dr. V. M. Ioachim și Prof. Al. Machedon, mândria delegațiunei noastre.

Dr. Drăgănescu-Brateș

MANUAL DE VERIFICARI și EXPERTIZE CONTABILE de **Dr. V. M. Ioachim,** Profesor și Directorul Corpului Contabililor Autorizați și Experți. — Tipografia Carol Göbl Fii București 1938 pag. 256 (8°). — Cu sfială pare că păşim către lucrările cu adevărat caracter tehnic în domeniul contabilității ; fie că ni se par chestiunile generale a fi de un nivel mai înalt, fie că ne temem a nu a avea cititori suficienți. Dar adevăratul aport folositor, în orice știință îl formează lucrările bazate pe experiențe, din care s'au tras regule și principii de valoare științifică.

Astfel de lucrare este manualul dat la iveală de colegul nostru Dr. V.M. Ioachim în care condensează pe lângă învățătura trasă din consultarea numeroaselor lucrări și pubicațiuni contabile române și străine și rezultatele cercetărilor și experienței proprii de peste 20 ani în exercitarea funcției de cenzor la diferite societăți și de expert contabil.

Ceiace interesează în mod deosebit este examinarea unor probleme de contabilitate din punct de vedere teoretic și practic și analiza critică a unor situațiuni contabile și rezultate de gestiunii, zic, a unor, pentru că sunt foarte multe probleme și situațiuni contabile care așteaptă să fie cercetate și analizate la lumina științei.

Ni s'ar părea de prisos, cu toate acestea, socotim de mare însemnătate lămurirea chiar dela început a noțiunilor de ; „control", „verificare", „expertize", „inspecție", care nu sunt unul și acelaș lucru, deși adesea se confundă. Autorul ne arată funcțiunea continuă și de ordin interior a controlului : ne arată însemnătatea verificărilor și expertizelor contabile, care uneori prin extinderea ce iau se alătură și se confundă, deși

verificare însemnează mai mult reexaminarea operațiunilor, de obiceiu de organe streine de administrație, în vederea punerii la punct a însăși organizației, pe când „expertiza" cuprinde în sine, și ideea de exprimare din partea expertului a punctului său de vedere, în ce privește faptul sau faptele asupra cărora s'a efectuat expertiza ; nu ne lămurește suficient noțiunea de inspecție.

Din punct de vedere contabil evident mai mult interesează verificările și expertizele contabile și de acestea se ocupă autorul în cuprinsul lucrării.

In capitolul II tratează verificările particulare (unele cu caracter facultativ, altele cu caracter obligatoriu) verificările fiscale, — verificările administrative și verificările judiciare paralel și compativ în diferite țări și la noi.

In capitolul III se ocupă de expertizele contabile, care pot fi și ele particulare, judiciare și fiscale. O mare dificultate a expertului este faptul că de cele mai multe ori magistratul nu precizează punctele de care are să se ocupe expertul și atunci vedem prezentându-se rapoarte de expertize cu lipsuri, care necesită contra expertize și dau loc la întârzieri, deaceia capitolul IV al lucrării în care se tratează tehnica verificărilor contabile este foarte util și recomandăm călduros tuturor colegilor să-l studieze cu luare aminte și să-l aibe în vedere la facerea lucrărilor și rapoartelor de expertiză.

In fine în capitolul V tratează despre drepturile, îndatoririle și răspunderile expertului contabil, chestiune care a fost discutată și în Congresul Contabililor din România ținut la Constanța în 1929, la care am avut onoarea să prezint un referat.

In anexă ni se dau formulare întrebuințate de Consiliul Superior Bancar, un organ superior de mare însemnătate, pentru verificarea gestiunii băncilor și alte circulări și instrucțiuni în materie de expertize fiscale. Deasemenea sunt redate în traducere scheme de revizuire și verificări întrebuințate în diferite țări, iar la urmă câteva rapoarte de expertize efectuate de autor.

Incheiem această recenzie cu felicitările cuvenite autorului pentru valoroasa lucrare, cu recomandarea că lucrarea să fie cât mai mult cercetată și cu dorința ca alte lucări în această materie să fie cât mai des prezentate cititorilor.

Dr. Drăgănescu-Brateș

CONTABILITATEA PENTRU UZUL CLASEI VI-a LICEU COMERCIAL, de **Dr. Gr. L. Trancu-Iaşi** şi **Dr. I. I. Mărculescu**. — Editura „Cultura Românească" Bucureşti 1938 pagini 304 (8°). — Această contribuţie preţioasă pentru ştiinţa contabilă românească este o dovadă de străduinţa luminătorilor generaţiei de azi şi de mâine ca să ofere elevilor ceia ce nouă ne lipsea pe vremuri, manuale întocmite potrivit programei analitice şi principiilor pedagogice. Fiecare lecţie este tratată în mod practic, desfăşurându-se într'o ordine metodică. Elevul pătrunde uşor în problemele legate de ştiinţa comerţului şi a contabilităţii, pornind dela concret, ajungând la abstract, şi apoi trecând iar la concret.

Partea I este consacrată studiului conturilor de activ ; partea II-a tratează despre conturile de pasiv şi partea III-a despre conturile de ordine sau de evidenţă.

In partea IV-a autorii se ocupă de calcularea conturilor curente după metoda hamburgeză, directă şi indirectă.

In ultimul capitol este vorba de inventar şi bilanţ cu care ocazie ni se dau indicaţii despre publicarea bilanţului şi contului de Profit & Pierdere cu exemple practice.

Lucarea este îngrijit tipărită şi oferă o mare înlesnire pentru tineretul studios. **Brateş**

MONOGRAFIE FORESTIERA, TEHNICA, ADMINISTRAŢIE, CONTABILITATE, CHESTIUNI FISCALE, de **Ioan Tăcutu.** — Tipografia Ziarului „Universul" 1938, pagini 163, format mare. — D-l Tăcutu, după o activitate îndelungată în industria forestieră ş'a adunat cunoştinţele căpătate, le-a sistematizat şi le-a sintetizat, prezentându-ne lucrarea sa cu titlul de mai sus. Lucrarea cuprinde patru părţi :

Partea I-a, se ocupă cu noţiuni tehnice, plan de lucru, plan economic, proect de buget, etc ;

Partea II-a, cu noţiuni de organizare contabilă administrativă ;

Partea III-a, cu înregistrări contabile (Monografie contabilă) ;

Partea IV-a, cu chestiuni fiscale, declaraţii, impunere, apel, recurs, jurisprudenţe, toate privind o întreprindere de orice fel.

Ceiace interesează în mod deosebit sunt observaţiile Dom-

niei-Sale, cu privire la rolul contabilului într'o întreprindere. „Din nefericire" spune Domnia-sa" nu toți pot să-și facă datoria din lipsă de înțelegere a însemnătății contabilității din partea conducerii întreprinderilor.

O parte originală este iarăși aceia referitoare la chestiunile fiscale, unde găsim foarte multe îndrumări de un real folos.

Exemplele practice și modelele de rapoarte, facturi și de registre, special întocmite pentru necesitățile industriei forestiere, sunt de natură să ușureze organizarea și administrarea acestui fel de întreprinderi, iar înregistrările contabile pot fi consultate de toți contabilii, oferind un prețios îndreptar. Recomandăm călduros lucrarea de mai sus „MONOGRAFIA FORESTIERA" de Ioan Tăcutu.

G. Dubovan

COMENTARII ASUPRA ASIGURARILOR SOCIALE, de **N. A. Rusescu.**— 220 pagini ed. Universul 1938. — Literatura Asigurărilor Sociale s'a îmbogățit cu o lucrare de o considerabilă valoare.

Volumul d-lui N. A. Rusescu „Comentarii asupra Asig. Sociale" cuprinde întrepretarea Legii de Unificarea a asigurărilor Sociale — Legea de istorică importanță — care a unificat cele 3 legislații ce dăinuiau până în 1933 pe cuprinsul României Mari. — Se știe că Legea Nenițescu din 1912 nu se aplica în proviciile alipite decât în Basarabia și aceasta abea din 1921, iar în Transilvania și Bucovina mai ființau încă Legea XIX Maghiară și Legea Austriacă.

Criticele ce se aduc unei Legi de a nu fi aplicabilă, nu sunt totdeauna îndreptățite deoarece, o lege prin faptul că e publicată în Monitorul Oficial nu înseamnă că massa cetățenilor a luat cunoștință și că au citit-o cu atenție. Ea este cunoscută juriștilor și puținilor interesați și de multe ori numai în parte, câteva articole cari interesează direct, spre a evita anumite penalități.

Legea trebue înțeleasă și răspândită cât mai mult și, ca să reușească aceasta, comentariile asupra ei trebue să se facă într'o limbă accesibilă marelui public și într'un mod cât mai atrăgător.

Țelul acesta și-l propune și îl îndeplinește desăvârșit lucrarea de față. — Ea analizează punct cu punct Legea de Uni-

ficare a Asigurărilor Sociale — acea Chartă a Muncii a Statului Român — scoțând în relief intenția legiuitorului și drepturile acordate de litera legii, constituind astfel un adevărat tratat de legislație comparată.

„Comentariile" d-lui N. A. Rusescu este cea mai reușită interpretare a Legii de Unificare Legea D. R. Ioanițescu și aceasta e ușor de înțeles dece.

Autorul, pe lângă că e un distins om de știință. are și o îndelungată activitate în conducerea Asigurărilor Sociale.

„Comentariile" d-lui N. A. Rusescu împreună cu interpretarea fericită a „Regulamentului Legii Contabilității Publice în Asigurile Sociale" **(Lămuriri cu privire la Regulamentul de modul și măsura în care dispozițiunile legii Contabilității Publice se aplică în Asigurările Sociale),** dată de Domnii C. STELORIAN și A. COMINOVICI arată grija ce se pune și eforturile ce se fac pentru ridicarea nivelului moral și material al salariaților noștrii asigurați, făcând astfel dovada cea mai elocventă de avântul pe care l'a luat Doctrina Asigurărilor Sociale în România.

Dem. B. Cătuneanu

STUDIUL COMERȚULUI. Manual pentru uzul clasei a V-a Liceu Comercial. (Băeți și Fete), de dr. *Grigore Tranculași și Dr. I. I. Mărculescu. D-l Prof. Universitar Dr. Tranculași,* în cuvânt înainte arată că această lucrare își găsește isvorul în cursurile Domniei-Sale, cu „elevii școalelor inferioare și superioare de comerț din Galați". „In căldura sufletului elevilor mei, găsesc rezonanță pentru a da ucenicilor cunoștințele de comerț și contabilitate", zice Domnia-Sa. La acestea s'au adăogat tratatele de contabilitate și studiul comerțului publicate de D-l, Prof. I. I. Mărculescu. Toate au fost topite în furnal și regenerându-le cu material actual, au fost turnate din nou în forma cerută de noile programe analitice.

Domnia-Sa atrage atențiunea celor ce vor scrie mâine în registre, că scrisul lor formează „istoricul intreprinderii și în același timp o parte din istoricul evoluției economice a lumii".

Comisia instituită de Ministerul Educației Naționale a făcut o recomandare călduroasă acestei lucrări, socotind-o „un îndrumar prețios, pentru care școala le va fi recunoscătoare".

Relevăm legătura foarte deasă care se face în expunerea

materialului cu legile ţării. Numeroase formulare şi documente comerciale uşurează mult înţelegerea manualului.

In partea I se ocupă de generalităţi, despre comercianţi şi despre comerţ ; în partea II-a de faptele de comerţ şi varietatea lor ; în partea III-a de bunurile care fac obiectul comerţului.

Partea a IV-a tratează despre credit (care mă interesează în deosebi) şi constat cu multă bucurie că se vorbeşte despre însemnătatea şi rolul creditului şi se explică felurile creditului şi toate instrumentele care înlesnesc folosirea lui.

In ultima parte se vorbeşte despre oficii de activitate comercială.

Lucrarea conţine 300 pagini, este cu îngrijire tipărită şi suntem siguri că va găsi o bună apreciere în rândurile cititorilor.

Dr. P. Drăgănescu-Brateş

Thé Journal of Business Education. New-York Sept. 1938. — Aceasta este revista oficială economică a consiliului naţional de educaţie pentru profesorii învăţământului comercial din Statele Unite ale Americii de Nord.

Relevăm articolul d-rei Jessie Gibson, despre vânzare şi cumpărare ca un rezultat al personalităţii şi farmecului fiecăruia.

D-l Robert Finch se ocupă de contabilitatea agricolă, se vede că şi în America agricultorii nu prea îşi bat capul să ţină o socoteală a exploatării lor agricole. Dar pe cale de învăţământ Americanii se străduesc să răspândească studiul contabilităţii în şcolile de agricultură.

Revista Americană consacră o mare parte din conţinutul său instrucţiunilor detailate pentru studiul aprofondat al scrisului de maşină, stenografiei şi întrebuinţării dictafonului.

Un articol interesant al d-lui Charles Brockmann, ne arată cum să organizăm şi cum să folosim o bibliotecă pentru necesităţile şcolilor comerciale. In primul rând pune cercetarea ziarelor la rubrica economică, urmărirea indexului de producţie şi de scumpete, întrebuinţarea anuarelor, citirea revistelor şi publicaţiunilor periodice, interpretarea reclamelor şi în urmă consultarea cărţilor.

Dr.P. Drăgănescu-Brateş

Pagini agrare și sociale.— Relevăm articolul d-lui Cicero Gorciu despre Oficiul Național al Textilelor, al cărui scop este o acțiune de valorificare a plantelor textile : inul, cânepa și bumbacul prin intensificarea culturii lor și lucrarea firelor la noi în țară.

Prin instrucțiuni tipărite, broșuri, conferințe, etc., s'a dus o acțiune de propagandă pentru popularizarea culturilor plantelor textile, învederând că un hectar cultivat cu bumbac, poate să renteze dela 10—30 mii lei.

Pentru prelucratul paelor de cânepă au fost înființate două fabrici la Vădeni în județul Gorj și la Vaslui, iar pentru paele de in la Feteşti.

Pânza de cânepă poate fi întrebuințată pentru : cămăși țărănești, bluze pentru străjeri, premilitari și soldați, cearceafuri pentru spitale și armată, dosuri de saltele, carâmbi pentru cisme, centiroane ranițe, corturi, găleți de apă, saci de merinde, prelate, etc.

Tot românul trebuie să susțină această acțiune de interes național.

Dr. P. Drăgănescu-Brateș

Studii Fiscale, Contabilitate, Drept Fiscal și Drept Comercial de Profesor Alexandru Machedon Editura Tribuna Financiară. București 1938 pagini 91 (8°). — Autorul publică o serie de articole apărute în Revista Tribuna Financiară, referitoare la chestiuni fiscale. Ele sunt așezate într'o ordine începând cu sistemul fiscal din România, arătând rolul fiscului ca educător etic și profesional, trece apoi la Bilanțul comercial și impunerea fiscală, face câteva spicuiri din dreptul fiscal relevând texte de legi și ordonanțe, care pot fi toate cu folos consultate de colegii noștri.

Brateș

Buletin d'information et de documentation — publicat de serviciu de studii al Băncii Naționale a României. București Nr. 2 din 1938.

Conține darea de seamă a Consiliului de Administrație a Băncii Naționale a României pe ultimul exercițiu, tradusă în franțuzește, câteva decrete de ordin economic și în partea statistică dă importante date asupra mișcării valorilor și mij-

loacelor de plată bancare, cursul efectelor publice, comerțul exterior și prețurile.

Pentru informarea străinătății cu privire la situația economică a Țării noastre acest buletin este de o reală valoare.

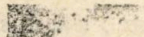

Contribuțiuni la Desvoltarea Turismului în România de Vasile A. Marinescu. Tiparul „Oltenia" București 1938 pagini 87 (8°).

In cuvânt înainte d-l profesor dr. Grigore L. Trancu-Iași, își exprimă satisfația că problema turismului, de care depinde valorificarea bogățiilor și frumuseților Țării noastre, este îndeaproape studiată. De scurt timp, s'a început și la noi propaganda turistică.

D-l Doctorand Vasile A. Marinescu pe lângă părerile câtorva personalități în chestiunea turismului publică într'un mănunchi o serie de articole extrase din revistele și gazetele la cari a colaborat.

Această publicație foarte utilă urmează să fie întregită credem printr'un studiu metodic asupra organizării și exploatării turismului la noi.

Brateș

DE LA SECȚIUNI

Secția Timișoara

Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili, Secțiunea Timișoara aduce la cunoștința membrilor săi că în vederea revizuirii situațiunii lor în Corp sunt obligați, până *la 30 Noembrie 1938*, a prezenta legitimația de membru, ultima chitanță de plata taxelor și dovada depunerii jurământului pe Noua Constituție.

Se atrage atențiunea că este în interesul fiecărui membru a răspunde la invitațiunea de mai sus, spre a evita sancțiunile.

Secția Cluj

Se aduce la cunoștința colegilor, că examenul de Expert-Contabil, se va ține la Secțiunea Cluj, în zilele de 4, 5 și 6 Decembrie 1938, la care se pot prezenta candidați, de pe întreg cuprinsul Transilvaniei, Banatului și celelalte provincii.

Jurisprudenţe fiscale

*Raportul de expertiză suplimentar, dresat de funcţionarul fiscal, delegat să asiste la facerea expertizei de către expertul contabil numit de instanţă, nu poate servi de bază pentru înlăturarea registrelor. *)*

Asupra recursului de faţă făcut de G. Berbier, în contra deciziunei Nr. 1026/937, pronunţată de Comisiunea V de Apel, de pe lângă Administraţia Financiară a Capitalei, Sectorul 2 Negru :

Ascultând pe recurent în desvoltarea motivelor de recurs şi pe intimat în combatere ;

Văzând motivele de recurs în cuprinderea următoare :

I.— Exces de putere şi violarea art. 80 din L. C. D., prin aceia că instanţa de Apel, deşi la cererea fiscului a numit un expert în persoana d-lui R. Crăciunescu, a avut totuşi în vedere şi o altă expertiză a unui domn controlor, care a asistat pe d-l expert la facerea expertizei.

„Art. 80 L. C. D., prevede că experţii se vor delega dintre cei trecuţi pe o listă propusă de Corpul Contabililor şi aprobată de Minister.

„Comisiunea de Apel a procedat astfel, numind ca expert, la cererea fiscului, pe d-l R. Crăciunescu.

„Nicăeri însă în lege, nu se spune că expertul trebuie să fie asitat şi excesul de putere devine mai vădit atunci când se ia în considerare raportul depus de asistent, şi întocmit pe baza unei delegaţiuni, care nici nu se află în dosar, chiar dacă ar exista această delegaţiune, ea s'a dat peste prevederile legale, raportul d-lui expert R. Crăciunescu, fiind singurul care trebuia să lămurească chestiunea regularităţii şi sincerităţii registrelor mele.

„II.— Exces de putere şi omisiune esenţială, comisia prin faptul că instanţa de apel n'a ţinut seamă de facturile depuse la dosar şi cu care facem pe deplin dovada că motivele de înlăturare ale registrelor noastre sunt neîntemeiate.

---

*) Revista Administraţia Financiară Nr. 129 din Iulie 1938

„Dacă s'ar trece peste primul motiv, susținem că raportul d-lui controlor asistent Alexian Ștefănescu, conține numai inexactități.

„In afară de afirmațiunea că motivele de apel n'ar fi fost depuse în termen, afirmația peste care comisiunea a trecut, d-l controlor a conchis la înlăturarea registrelor pentru faptul că la comptul, mărfuri, n'ar fi fost trecute unele medicamente vegetale și populare, cum ar fi floare de tei, care nici măcar nu se facturau, afirmația d-lui controlor este combătută, cu factura Nr. 15.803 ,din 25 Mai 1933, a firmei Standard și cu care am dovedit că am cumpărat și facturat o cantitate de 10 kg. „Flores Teliae", d-l controlor dacă nu cunoaște sensul acestor cuvinte latinești ar fi trebuit cel puțin să ia lămuriri dela mine și atunci n'ar fi comis inexactități, care să inducă în eroare comisiunea.

„Dar deși am depus această factură, comisiunea nici nu face vorbire, trecând peste acest act cu vădit exces de putere și conținând o omisiune esențială.

„D-l contolor a mai arătat că registrele trebuesc înlăturate și pentru faptul că „Cerebrino", deși cumpărată odată cu 167 lei flaconul, iar altădată cu 181 lei flaconul, a fost trecută în inventar cu prețul cel mai mic. D-l controlor în mod intenționat, însă nu voește să arate că din prețul de lei 181, plătit firmei „Standard" trebuie scăzut scontul 5%, precum și timbrele pentru tuberculoși (vezi factura dela fila 30), astfel că prețul real este tot de 167 lei, atât cât s;a plătit firmei „O. A. F.„ cu factura dela fila 29.

„Comisiunea de Apel trecând peste aceste acte depuse de noi fără măcar a se pronunța asupra lor, a comis o omisiune esențială și un grav exces de putere.

„III.— Exces de putere și violarea art. 39, L. C. D., prin faptul că registrele mele au fost înlăturate cu călcarea legii și fără ca această înlăturare să fi fost motivată.

„Registrele mele fiind deci înlăturate fără nici un motiv legal, s'au violat dispozițiunile art. 39 L. C. D.

„Expertiza a fost cerută chiar de fisc, dar d-l expert conchide că registrele mele sunt sincere și regulat ținute.

„Chiar dacă procesul verbal din 19 Iunie 1937, dresat de d-l controlor A. Ștefănescu, poate fi considerat ca având puterea unui raport de expertiză, comisiunea era datoare din

moment ce există contrazicere între cele două rapoarte ca adoptând motivele dintr'un raport să motiveze înlăturarea concluziunilor celuilalt raport de expertiză, care conchide la sinceritatea și regularitatea registrelor.

„In acest sens decizia fiscală a Curții de Apel, Secția II București Nr. 51/931.

„Neprocedând astfel, Comisiunea de Apel, a comis un vădit exces de putere cu violarea art. 39.

„IV.— Violarea art. 30 al. 5, din L. C. D. întrucât conform acestui text de lege, și pe baza venitului net impozabil stabilit conform registrelor, trebuia să fiu clasificat la clasa X-a nu în clasa XII-a.

„Datorită înlăturării ilegale, a registrelor, instanța de apel m'a clasificat la clasa XII-a.

„Cum însă venitul impozabil stabilit pe baza registrelor mele, chiar de către organele fiscale, este de lei 148.595, trebuia să fiu clasificat la clasa X-a.

„Instanța de apel clasificându-mă la clasa XII-a, a violat art. 5 din L. C. D.

Asupra motivelor de recurs :

Având în vedere că delegatul fiscului în ședința dela 13 Iulie 1937, a cerut o expertiză contabilă pentru a stabili dacă registrele sunt în regulă și comisiunea a admis și numit expert pe d. R. Crăciunescu, care a depus raportul.

Pe cale administrativă, fiscul a delegat un controlor care să asiste la facerea expertizei și care a asistat. In loc de a face observațiile sale expertului ca simplu mandatar al fiscului, controlorul dresează și el un proces verbal, separat, conținând opinia sa asupra registrelor.

Comisiunea în deciziunea atacată în loc de a examina raportul expertului numit de ea, privește constatările mandatarului fiscului și înlătură fără nici-o motivare concluziile și constatările expertului, care demonstra și ajungea la concluzia că registrele sunt regulat ținute.

Inlăturând în acest mod registrele Comisiunea, a săvârșit o nemotivare a deciziei și violarea art. 39 din L. C. D., astfel că motivele 1 și 3 sunt întemeiate.

Față de această soluție, cercetarea motivului 2 de recurs devine fără interes pentru rezolvarea recursului.

Că deasemenea este inutilă azi discuţia motivului 4 din recurs prin care recurentul pretinde că pe temeiul registrelor el trebuia să fie clasificat la clasa X-a, căci această chestiune este în funcţiune de admiterea sau înlăturarea registrelor, chestiuni care urmează a fi rezolvate de Comisiunea de Apel, ca instanţă de trimetere.

Asupra motivului suplimentar :

„Omisiunea esenţială, eroare grosieră de fapt, şi exces de putere, prin aceia că instanţa de apel, a omis, a se pronunţa asupra apărării mele, stabilindu-se impunerea prin comparaţie cu Farmacia „Iacoby", era obligată să mă clasifice cu această farmacie, adică în clasa XI-a.

„In adevăr în decizia atacată cu prezentul recurs, se spune textual :

Având în vedere că contribuabilul este de aceiaşi importanţă cu Farmacia Victor Iacoby, totuşi deşi această farmacie a fost clasificată la clasa XI-a, instanţa de apel m'a clasificat pe mine la clasa XII-a.

„Procedând astfel comisiunea de apel a comis şi o omisiune esenţială, eroare grosieră de fapt cu exces de putere.

„Depun alăturatul certificat al Administraţiei de Constatare Indirecte, Sectorul II Negru, Nr. 430/938, din care se constată că încă la 19 Iulie 1937, Comisiunea VI de Apel prin decizia Nr. 201/937, venitul Farmaciei Victor Iacoby, s' a redus la clasa XI-a".

Asupra acestui ultim motiv de recurs :

Având în vedere că comparaţia cu Victor Iacoby, a fost făcută de prima instanţă şi contribuabilul a făcut apel în contra ei, deci nu se poate plânge direct în recurs, unde nici nu se poate prezenta acte noi, şi deaceia certificatul anexat motivului de recurs, nu poate fi luat în discuţie, aşa că acest motiv suplimentar de recurs, urmează a fi respins.

Admite recursul.

Este o datorie de onoare a fiecărui membru al Corpului să fie abonat la Revista de Comerţ şi Contabilitate şi este o mândrie să fie la curent cu plata abonamentului.

Colegiale

— In cartea D-lui Claudio Isopescu „La stampa periodica Romeno-Italiana in Romania e in Italia“ D-l **Prof. Grigore L. Tranculaşi** este citat ca un studiu asupra Logismografiei.

— **D-l Dr. V. Scărlătescu.** Subdirector al Camerei de Comerț și Industrie din București, a fost transferat la Consiliul Superior Economic unde a fost numit conducătorul Serviciului de Studi și Documentare Economică în calitate de Director.

— **D-l V. Dumitriu,** Subdirectorul contabilității la Reșița, a fosi ales cenzor la Astra-Vagoane.

— **D-l St. Constantinescu-Barzon** a fost numit cenzor la Camera de Comerț și Industrie din București din partea Ministerului de Industrie și Comerț.

— **D-l Cezar Miron,** profesor, a fost recomandat de Secțiunea Ilfov ca să facă parte din Comisia de Cenzori U. C. B. în calitate de Expert-Contabil.

— La 14 Octombrie s'au împlinit 60 ani dela înființarea comerțului de ferărie D. Moțoi-Ploești — firmă pe care o conduce azi cu multă energie și pricepere fiul fondatorului — colegul nostru d-l **Ștefan D. Moțoi.**

Ii dorim colegului nostru să fie în fruntea comerțului și la jubileul de 100 ani.

— D-l **Gh. Badea,** Inspector special de finanțe, a fost delegat Director General al Monopolului Alcoolului.

In cursul lunei viitoare va apare : „Studii analitice de CONTABILITATE AGRICOLA în legătură cu tehnica — economia și politica — agrară, precum și cu zootechnia și zooeconomia“ volumul I coprinzând aproximativ 260 pagini de *August Em. Dorwagen,* expert-contabil, fost directorul contabilității din Administrația Domeniului Coroanei.

Tirajul fiind restrâns, amatorii sunt rugați a subscrie de pe acum numărul de xemplare ce doresc să li se rezerve, adresându-se direct autorului în București II, str. General Magheru nr. 7. Costul exemplarului este de lei 300. Volumeul II este în lucru și va apare la începutul anului viitor.

Avem durerea să anunțăm colegilor pierderea bunului nostru coleg

Leonida I. Gheorghiu

fost Director al Băncii Naționale a României, sucursala Iași, fost profesor și fost președinte al Corpului contabililor autorizați și experți contabili secția Iași.

* * *

Am adresat familiei următoarea telegramă:

Familia Leonida I. Gheorghiu

Str. N. Gane Nr. 24. Iași

Corpul absolvenților școalelor superioare de comerț și Corpul contabililor resimt profund pierderea valorosului lor membru și colaborator care a fost profesorul Leonida I. Gheorghiu.

Prezentăm îndureratei familii sincere regrete și respectuoase condoleanțe.

Președinte, **H. Butculescu** Director, **Dr. P. Drăgănescu-Brateș**

«CONCORDIA»

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
PENTRU INDUSTRIA PETROLULUI
CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 867.000.000

DEPARTAMENTUL UZINELE METALURGICE PLOEȘTI

Ateliere mecanice, Turnătorii de oțel, Fontă, Bronz Alamă, Trefilerie, Foraje Cazangerie, Aparate de foraj, etc.

FABRICA DE MUNIȚII
FABRICA DE TUNURI

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili

Secția Chișinău: Zgurschi Victor, Meghii Nicolae, Cojușner Abram, Oinam Ithoc, Cupcea Nicolae și Siric I. Adam.

Secția Craiova: Tită C. Marin.

Secția Făgăraș: Aurel Popa în gradul de contabil autorizat.

Secțiunea Focșani: Alexandru N. Marinovici, și Petre I. Stanciu în gradul de contabili stagiari.

Secția Mircurea-Ciuc: Dicher Zoltan, Ioan Mathé, Alexandru Csutak.

Secția Ploești: Călinescu N. Dumitru, Cristescu G. Teodor, Constantin Gh. Nicolae, Cosmescu M. Gh., Dumitrache I. Gheorghe, Dumitrescu D. Victor, Dragomirescu Gh., Dumitrescu N. Gh., Dumitrescu T. Petre, Gheorghe N. Tănase, Gurău I. Constantin, Ghiorghiu N. Nic., Marian N. Constantin, Ionescu D. Nicolae, Iovulescu N. Nicolae, Ionescu V. Nicolae, Ionescu Gr. I. Nicolae, Lica C. Victor, Mihăilescu N. Ioan, Müller Al Gheorghe și Nenu S. Constantin, Nicolae M. Enache, Oprea C. Gheorghe, Popescu N. Ioan, Pantelimonescu St. Aurel, Popescu I. Gheorghe, Rădulescu Ioan, Rădulescu Grigore, Scărlătescu N. Gheorghe, în gradul de contabili stagiari.

Alexandrescu Gheorghe, Angelescu A. Vasile, Comănescu T. Ioan, Constantinescu A. Paul, Diculescu Grigore, Ionescu M. Marin, Ionescu C. Romulus, Ionescu Gr. Emilia, Minea A. Ștefan, Minescu C. Constantin, Pandelescu G. C-tin, Popescu A. Florian, Petrescu Dorin Romulus, Stoicescu M. Ioan, Teodor Achile Drăgăn, Theodorescu R. Gh., Theodorescu G. Petre, în gradul de contabili autorizați.

Secția Piatra Neamț: Păunescu Stelian și Mrejeru L. Mircea.

Avansări

Secția Tg. Mureș: Alexandru Salamon și Maroscher R. Iosif, stagiari.

Secția Arad: Mihut Ivan și Badalic Ludovic, la gradul de contabili autorizați.

Transferări

Secția Botoșani: Anton Stefan Ferhat, expert contabil, transferat dela secția Iași.

Reînscrieri

Secția Arad: Iuliu Pál, contabil autorizat.

Secția Focșani: Mihai Stroescu, contabil autorizat, dela secția Cernăuți.

Secția Tg. Mureș: Palffy Coloman dela secția Zălău.

Decedați

Secția Focșani: Emanoil D. Ciortan, Ilie D. Stanciu și Marcu Prialnic.

Abonamente

In cursul lunilor dela 20 Septembrie—20 Octombrie 1938, am primit următoarele sume: *)

Incasate din țară prin încasatorii noștri sau cu mandate poștale:

Brăila: Filip Löbel 1937, 160.
Baia Mare: Löwi Ernest 1937, 160.
Brașov: Ion V. Tartea 1937, 200.
Bârlad: Theodora Sotir 1938, 200.
Călărași: C. Graif 1938, 160.
Cernăuți: Ion G. Săndulescu 1937—1938, 320.
Dej: Buzurea Petre 1937, 160.
Galați: G. V. Knapp 1938, 200.
Giurgiu: Marin T. Frâncu 1936—1938, 600; Liceul comercial de băeți 1937—38, 400; Corpul contabililor autorizați și experți 1937—38, 400; Dumitru Dumitru 1938, 200; Buzagiu Vasile 1936, 200; Razi Constantin 1935—1937, 500; Prof. Bucur Pinciu 1938, 200.
Iași: B. Zelmer 1938, 200; Ianculovici Nathan 1936—37, 320.
Ploești: Ioan Lăzărescu 1938, 200; Ștefan Moțoi 1937, 200; C-tin Bâtcă 1936, 160; Gh. N. Iosifescu 1938, 200; Toma Voiculescu 1938, 200; Alex. Antonescu 1938, 200; Anton Păun 1938, 200; Mișu Ionescu 1938 lei 100 și 1939 lei 100; M. Paraschivescu 1938, 200; Ion Zaharescu 1937—38, 400; Ioan I. Gologan 1937, 200; Albert Badeaux 1937, 200; Sebastian Predeleanu 1937—38, 320; Const. Răducanu 1937—38, 400.
R.-Vâlcea: Nicu Statopol 1938, 200.
Timișoara: Lazăr Livius 1936—38, 470.

București:

Altler M. David 1938, 200; N. Albulescu 1938, 200; Avram Arnold 1938, 200; N. Abeles 1938, 200; C-tiu Altangiu 1938, 200; C. Axelard 1938, 200; D. Agapiescu 1938, 200; Anghel Daniel 1938, 200; Aurel Arghiropol 1938, 100; Petre Alexandrescu 1938, 100; Alexandru Apostoleanu 1938, 200.

*) Mulțumind d-lor abonați, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamațiuni pe cuponul m. p.

I. Bercovici 1938, 100; Corneliu Bălășescu 1938, 200; N. Bădulescu 1938, 200; Iosif Bank 1938, 100; Bănulescu Florian 1937, 100; Benedic Can 1938, 200.

Cercul Casei de Credit P. T. T. 1938, 200.

Drăgotescu C-tin 1935—36—38, 500; Crist. Dimoș 1938, 200; Drimer Ichil 1938, 200.

Feibisch M. Luiza 1938, 200; Leon Feraru 1938, 200; Feldman Filip 1938, 200; C. Făgărășeanu 1936—37, 400.

I. Gâlceavă 1928, 200; Berman Goldenberg 1938, 200; Darie Grigorie 1937, 200; I. Goldfeld 1938, 200; C. Gavrilescu 1938, 100; Gr. N. Ionescu 1938, 100.

Ilie Mihail 1938, 200; Petre N. Ionescu 1938, 160; D. Iliescu 1938, 200; Gh. M. Ioan 1938, 100; D-tru Gh. Iliescu 1938, 200; Marin Gh. Ionescu 1938, 200; Ipcar Remus 1938, 200.

Max Kumer 1938, 200; Kamerling Jean 1938, 200.

Mandi Leibovici 1938, 200; Natham Leibovici 1938, 160; Löbel Solomon 1938, 200; Leo Mihail 1938, 200.

Mihai Marin 1938, 200; Ion Maruță 1938, 200; Manea Dumitru 1938, 100; Mauriciu Atias 1938, 200; Mezaroș Ștefan 1938, 100; Mișu Emer 1938, 200.

Niculescu Traian 1938, 200; Aurel Nicolau 1938, 200; Dumitru Orteschi 1938, 100.

C-tin M. Preda 1938, 160; C-tin P. Plopeanu 1938, 100; Adolf Platzman 1938, 100; Const. Petrov 1938, 200.

Petre Purdel 1936—37—38, 500; N. Gh. Popa 1938, 200; Oprescu C-tin 1938, 200; N. Petculescu 1937, 200; A. Omme 1938, 200.

Ion Rădulescu 1938, 100; Rusescu Paul 1938, 200; Rudolf Novac 1938, 200; Roșianu Dem. 1938, 200; C. A. Rădulescu 1938, 200.

Petre Rosen 1937, 200; Rosenberg Lupu 1938, 100; V. Rohr 1938, 100; Rosen Anton 1938, 100; Rosenberg Felix 1938, 200; Th. Rosen 1938, 200: M. Rosen 1938, 200.

Șerban Ioan 1938, 100; Schvald Frederich 1938, 100; S. Schuma 1938, 200; Vogel David 1938, 200; Adolf Theegarten 1938, 200.

Simon Lazăr 1938, 200; M. Schapira 1938, 200; Solomon Adler 1938, 200; Drogheria Standard 1938, 500.

Trandafir Vasile 1938, 200; Țigănășeanu Iulian 1938, 200; Țurcan P. 1938, 100; Vasiliu Stelian 1938, 200; Dobre Zarafu 1938, 200; Zeilig User Maierovici 1938, 160.

Necunoscuți

Dăm mai jos numele abonaților cărora nu li s'a putut distrbui Revista No. 9 înapoindu-se cu mențiunea „Mutat fără adresă" și rugăm pe D-nii abonați, cum și pe toți cei care le cunosc adresa sau locul unde au ocupațiunea, să binevoiască a ne informa cu o c. p. la Administrația Revistei.

LOCO:

1. Stelian Gh. Bărbulescu, str. Vespasian 44.
2. Christian von Bech, Soc. Româno-Americană.
3. Jalaboi Olt. Vasile, str. Herescu Năsturel 2.
4. D. I. Mardan, str. St. Ionescu Anton 27, Parc Iancului.
5. Apostol Marinescu, str, Ștefan Burcuș 5. (Bufet).
6. Dimitrie Moțoc, str. Stupinei 20.
7. Agop Sirinian, str. Lizeanu 23 Et. III.
8. Dumitru Stoicovici, str. Rucăr 54.
9. Carol I. Sereivici, Calea Victoriei 130.
10. Mauriciu Schapira, str. Bradului 28.

PROVINCIE:

1. Reibnagl Carol, Moara Ruchbauer — Comlaus, Arad.
2. Ivan Mavrodief, str. I. C. Brătianu 13, Bazargic.
3 Rosemberg Tiberiu, Calea Moldovei 68-70, Bistrița.
4. Barad M. Elias, str. Bolintineanu 5, Botoșani.
5. Gruenberg H. Meier, str. Vânători 16, Botoșani.
6. Ioan Bilius str. Simionescu 4, Botoșani.
7. Lurtz Ernest, Prefectura Brașov, Brașov.
8. Kohl Robert, str. Valea Lată 4, Brașov.
9. Paveliu Gheorghe, Monopolul Alcoolului str. Sfta. Treime. Cernăuți.
10. Comănescu Ioan str. Regina Maria 3, Chișinău.
11. Leb. Adalbert, str. Decebal 17, Cluj.
12. Goldstein Iosif, str. Chiutăului 18, Turnătoria de Fer, Cluj.
13. Boroș Samuilă, Director, Casa de Păstrare, Cluj.
14. Bulhasz Pavel, Minele Serecani Com. Arghireș jud. Cluj.
15. Andrei Nicolau str. Cuza Vodă 36, Focșani.

16. Iancu Mendel, str. Ştefan cel Mare 36, Focşani.
17. Rudolf Dt. Chiriac, str. Pârguşor 256, Ploeşti.
18. Adolf Denjel str. Ocnei 4, Sibiu.
19. Carol Sill Firma Sill, Com. Cisnădie Iud. Sibiu.
20. Adrian Vulcu Soc. Anon Distribuţia, Sighişoara.
21. Francise Haas, B-dul. Carol 19, Timisoara.
22. Carol Reiter str. Eugen de Savoia 7, Timişoara.

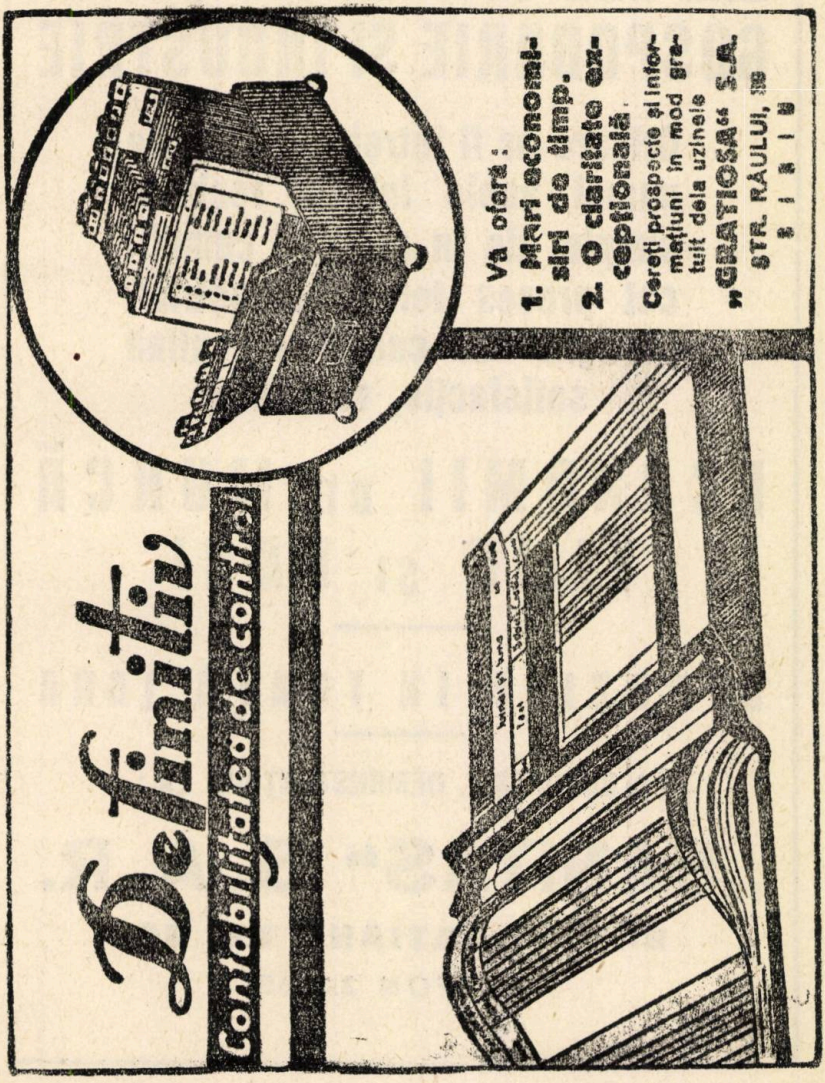

„ARAGAZ“

Unanim recunoscut ca cel mai bun combustibil pentru GOSPODARIE ŞI INDUSTRIE

Oricare ar fi întrebuinţarea, fie numai aceia într'un rechaud simplu, fie în cel mai complicat proces termic industrial, „Aragaz“ dă cea mai deplină satisfacţie, realizând

ECONOMII DE MUNCĂ TIMP ŞI BANI

DEPOZITE IN TOATĂ ŢARA

LA BUCUREŞTI, DEMONSTRAŢIUNI LA:

„SANITAS“ S. A. R.

B-DUL BRATIANU No. 36

TELEFON 2.31.55

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL
DE VÂNZARE

„SOCOMEF“

BUCUREŞTI
Calea Victoriei, 15

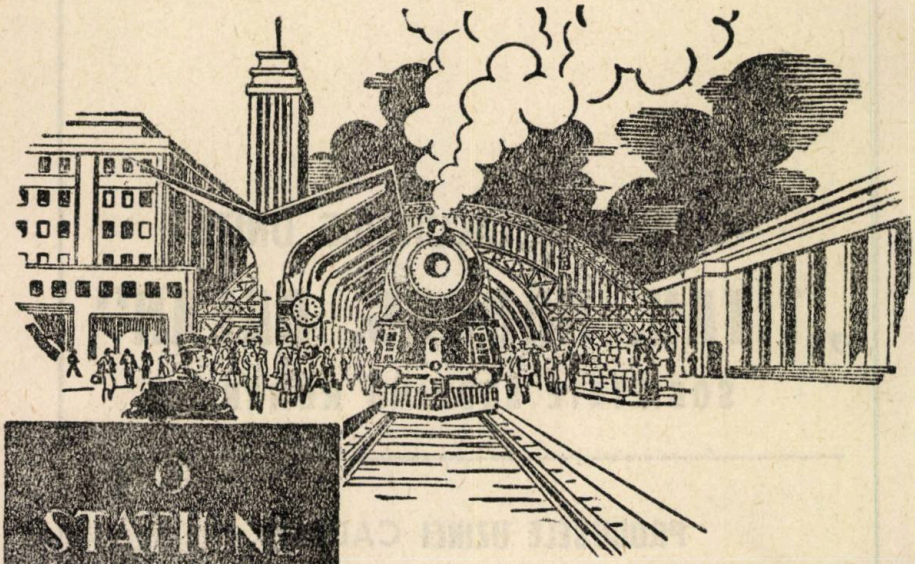

O STAȚIUNE MARE CU O SINGURĂ LINIE

Închipuiți-vă că o mare stațiune de cale ferată ar avea o singură linie pentru toate trenurile care vin și pleacă. Ce s'ar întâmpla oare cu orariul, cu confortul pasagerilor, cu veniturile căilor ferate? Lucrul acesta este tot atât de adevărat și de important pentru serviciul telefonic. Dacă aveți un trafic prea mare pentru o singură linie, afacerile Dv vor suferi. Clienții se vor enerva, găsind numărul Dv. veșnic ocupat. Veți pierde clienții tot atât de sigur ca și când ați sta cu magazinul închis.

INSTALAȚIUNI PENTRU TOATE UTILITĂȚILE

Societatea de Telefoane pune la dispoziția abonaților diferite tipuri de instalații, pentru utilizările cele mai complicate. Oricât de complexe ar fi necesitățile telefonice ale întreprinderii Dv., un specialist al Societății de Telefoane vă va fi pus imediat la dispoziție, pentru instalația necesară.

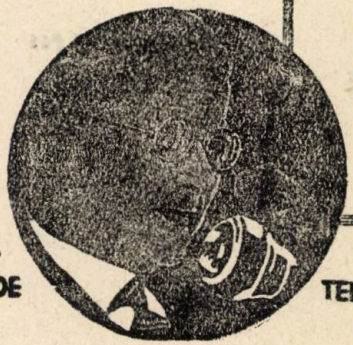

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREȘTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA
RAȚIONALIZEAZA

IN INDUSTRIE

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculația
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investițiile și amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAȘINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

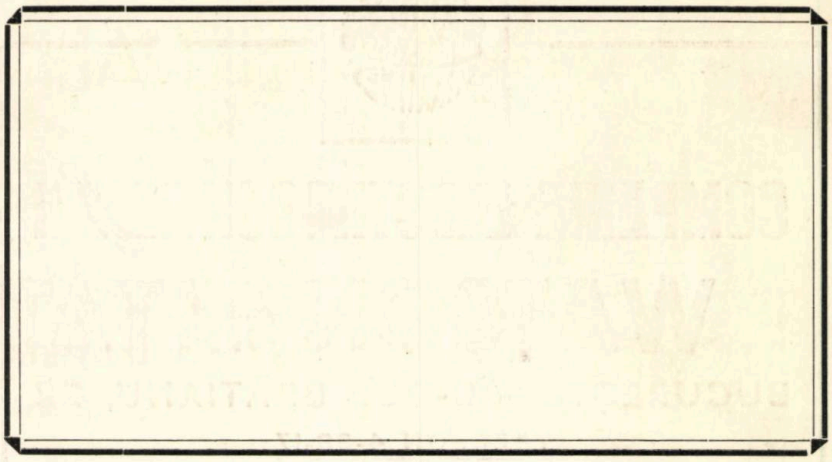

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXVII. — No. 11 Noembrie 1938

REVISTA GENERALA DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

BIBLIOTECA C... ASOCIAȚIU... SIBIIU

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

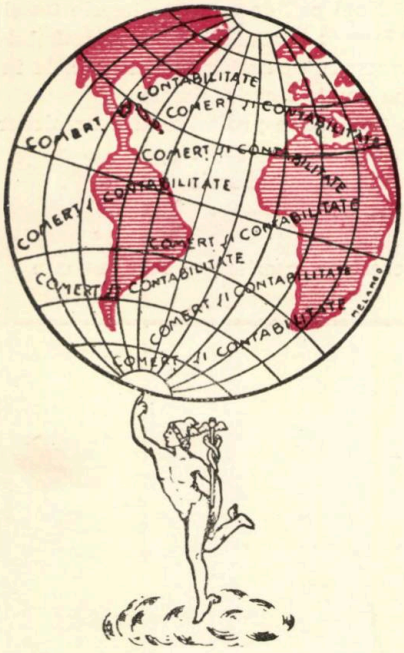

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12
TELEFON 3-79-83

CUPRINSUL:

*** Amiciţia Anglo-Română 567
Dr. Gr. L. Trancu-Iaşi: Suveranul Marei Britanii şi experţii contabili 569
Dr. V. M. Ioachim: Noul cod de comerţ „Regele Carol II" . . 572
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Technicizarea învăţământului . 577
V. V. Longhin: Trecerea operaţiunilor comerciale în registrul jurnal după nouile legiuiri fiscale . . 579
Olimpiu I. Barna: Orientarea profesională a ucenicilor . . . 582
*** Dela Consiliul Superior 586
*** Jurisprudenţe fiscale 589
*** Recenzii 596
*** Colegiale 608
*** Cereri de înscriere — Abonamente . . . 609

GEORGE VI

REGELE ANGLIEI

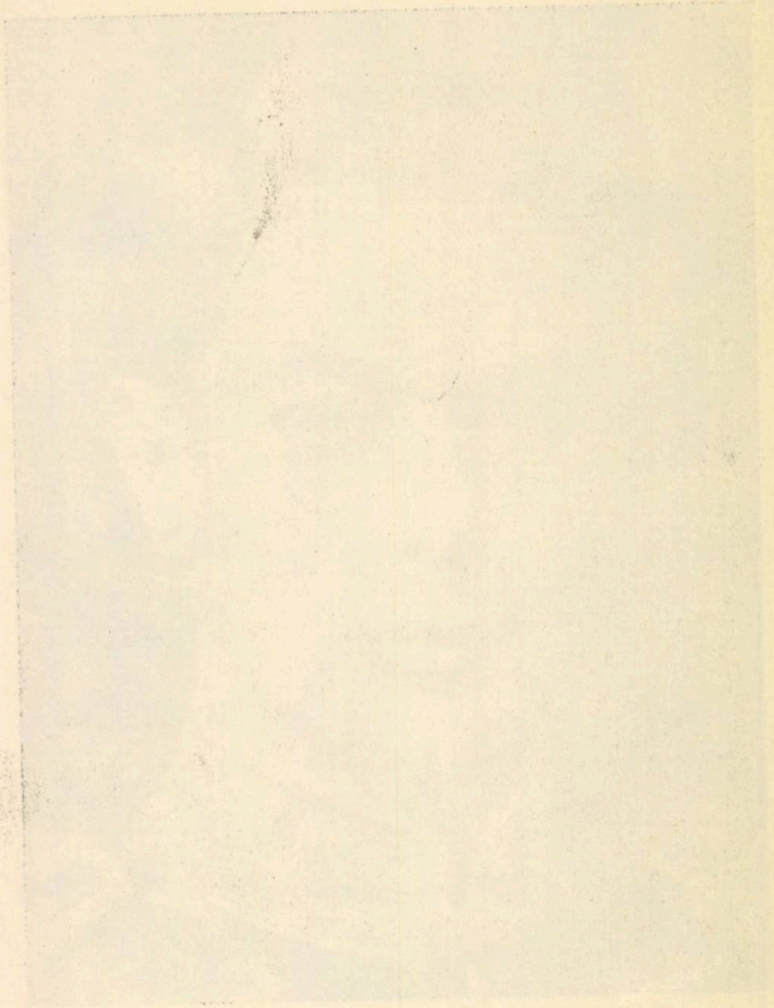

M. S. REGELE CAROL II

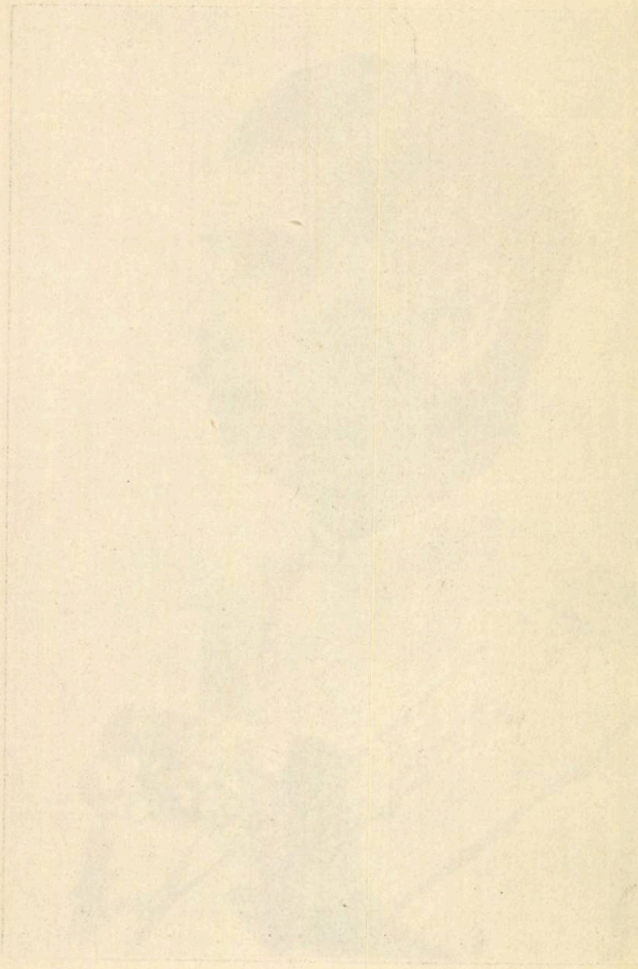

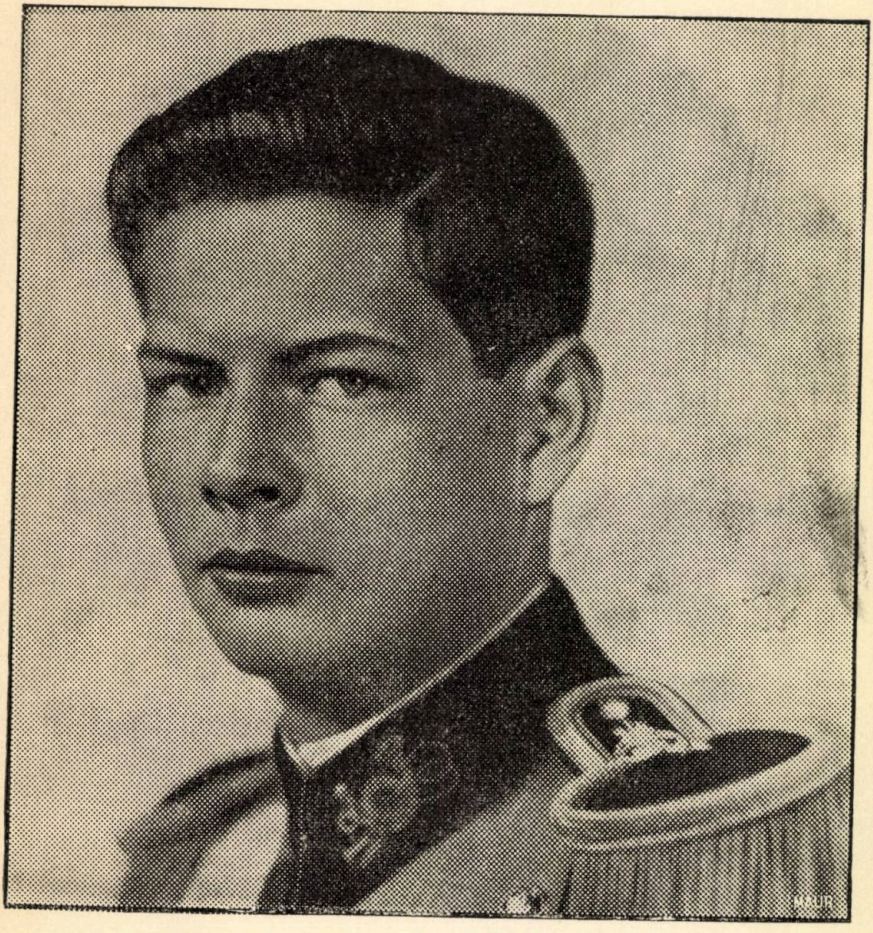

MARELE VOEVOD MIHAI

Amiciția Anglo-Română

Călătoria Majestății Sale Regelui Carol al II-lea al României și a Marelui Voevod Mihai este și va rămâne un punct luminos de mare însemnătate în istoria vieții poporului nostru.

Ambasadorul țării noastre, așa cum Insăși Majestatea Sa Regele S'a declarat, a dus pe pământul Britanic o solie de pace și de conlucrare tot mai strânsă pe terenurile economic și intelectual din partea poporului nostru.

Primirea atât de călduroasă și grandioasă din partea Suveranilor Angliei și a întreg poporului englez dovedesc aprecierea însemnătății poporului nostru în concertul celorlalte popoare și dorința vie de a ne apropia tot mai mult.

Au fost dese ocaziunile în care poporul englez a venit în atingere și colaborare cu poporul nostru. Majestatea Sa Regele Carol al II-lea a amintit „de cetățeni ai Angliei care în veacul al XVI-lea, au luptat în munții României alături de eroul nostru național Mihai Viteazul".

Lordul Mayor (primarul orașului și portului Londra) a relevat „prietenia bazată pe stimă mutuală și reciprocă a două mari națiuni și cimentată prin sacrificiile comune și camaraderia lor în timpul marelui războiu".

O eră nouă de colaborare rodnică Anglo-Română se deschide în fața noastră.

D-l Gr. L. TRANCU-IAŞI

Suveranul Marei Britanii şi experţii contabili *)

de Dr. Gr. L. TRANCU-IAŞI
Prof. universitar

Vizita regală în Capitala celui mai mare imperiu e un prilej de a examina raporturile dintre noi şi marea putere insulară precum şi diferitele aspecte ale vieţii engleze.....

Vor trata unii problema raporturilor economice, alţii vor trata despre influenţa politică a Marii Britanii. Se va scrie despre instituţiile politice şi organizaţia economică. Toţi vor căuta să explice miracolul cum un popor insular domină lumea.

Nu e vorba numai de un imperiu realizat de un cuceritor şi care trăeşte numai „l'espace d'un matin", ci de o realitate organică cârmuită de un statut permanent şi care-i permite să evolueze spre forme de colaborare perfecţionată.

In ce mă priveşte, eu mă voiu mărgini la a expune vederile actualului suveran al Marii Britanii în ce priveşte contabilitatea.

In 1933 a avut loc congresul internaţional de contabilitate la Londra.

Preşedinte a fost Lordul Plender, de curând înălţat la acest rang pentru a se marca importanţa experţilor contabili. Congresul a început cu un serviciu divin la Westminister Abbey şi cu o predică a Arhiepiscopului de York. Rar am văzut o minte clară ca a acestui slujitor al altarului care a ştiut să îmbine învăţăturile bisericeşti cu problemele economice de actualitate. Problemele desbătute prezentau un interes deosebit. Voi cita câteva :

International Finance, cu raportul lui Sir Josiah Stamp ; Fluctuaţiunile valutare în legătură cu înregistrarea operaţiunilor, încheierea bilanţului şi calcularea rezultatelor (Exchange fluctuations in relation to accounting, etc.) cu raportul d-lui Cutforth ; asupra holding-urilor (Holding and Subsidiary Companies), cu raportul lui Sir Albert W. Wion ; Controlul bugetar şi stabilirea rezultatelor în întreprinderile cu participarea Statului sau supuse controlului Statului (The Control of Charges

*) Din ziarul „Excelsior" No. 194 din 12 Noembrie 1938.

and Profits of Statutory undertakings), cu raportul d-lui Wiliam Cash.

Congresul acesta care a avut loc între 17-21 Iulie 1933 avea o importanță deosebită deoarece se ținea în urma conferinței economice. Din partea României, salutam congresul spunând între altele :

Aduc toată lauda mea capacității teoretice a economiștilor. Nici o ramură însă, de activitate omenească, nu dă putința cunoașterii adânci a unei întreprinderi, a unei gospodării, cum dă contabilitatea. Și ce este buna stare economică a unei țări, decât totalul bunei stări economice a entităților comerciale, financiare și industriale și a stării în care bugetul familiar se găsește ?

Din acest punct de vedere, profesiunea noastră a fost lăsată pe planul al doilea și nu știm dacă rezultatele puțin satisfăcătoare obținute de conferințele la care participă numai economiști, fără legături adânci cu viața practică, nu sunt datorate și acestor împrejurări.

La banchetul dela Guildhall oferit celui de al IV-lea congres internațional de contabilitate a luat parte ca invitat de onoare ducele de York, actualul rege George VI, care a spus următoarele :

„Dificultățile cari se resimt în operațiunile internaționale de comerț, din cauza diferitelor măsuri valutare și a limbilor multiple întrebuințate, nu sunt în ce privește Contabilitatea atât de mari ; ele sunt înlăturate prin faptul că principiile Contabilității sunt universale, iar socotelile se țin mai la toate națiunile după aceleași reguli bine studiate. Că este așa o arată faptul că aci se găsesc delegați veniți din 19 țări diferite.

„Oricine dorește să aibă legături de comerț cu altă țară va găsi probabil că nu există diferență în ce privește principiile după care se țin socotelile.

„Din cele mai vechi timpuri ale comerțului, încă din timpul Fenicienilor, negustorii au simțit nevoia să-și țină socotelile și ceeace este mai important, să aibă un expert al cifrelor la îndemână care să le explice amănuntele privitoare la profitul lor, sau la pagubă, în orice situație.

„In prezent, necesitatea de a avea o bună verificare a contabilității și de a lua avizul experților contabili a devenit din

ce în ce mai manifest recunoscută (aplauze) aşa de mult, încât multe societăţi au un contabil expert ca membru în Cosiliul de Administraţie. Mi se pare că un expert contabil care să fie întrebuinţat nu numai ca verificator, ar trebui să fie privit ca o necesitate imperioasă în conducerea activităţii întreprinderilor, întocmai ca un bun medic de casă care veghează asupra bunului mers al unei mari şi prospere familii.

„Medicul de casă veghează la desvoltarea familiei şi dă semnalul când apare vreun pericol (aplauze). Tot astfel rolul expertului contabil în Consiliul de Administraţie ar fi ca să indice drumul de urmat, sau tratamentul de aplicare atunci când cifrele încep să arate o situaţie nesănătoasă în vre-o anumită parte a întreprinderii.

„In plus, în afară de serviciile pe care Experţii Contabili pot să le aducă societăţilor comerciale sau industriale, Mi se pare evident, că ajutorul expertului contabil, chiar pentru o persoană particulară, devine din ce în ce mai mult o necesitate. Eu personal fac apel la un expert contabil care să-Mi verifice în fiecare an propriile Mele socoteli, pentru ca să ştiu unde Mă găsesc (aplauze şi aprobări).

„O cunoaştere a contabilităţii este necesară la tot pasul vieţii. Atât de puternic am acest simţământ, încât sper că uzul recent pus în practică de a *da fiecărui copil cunoştinţele fundamentale în ce priveşte viaţa afacerilor,* în timpul ultimilor ani de şcoală, va fi considerabil extins şi Contabilitatea şi ştiinţa verificărilor contabile va cuprinde o parte importantă în această educaţie comercială".

Aceste cuvinte arată în mod clar concepţia înaltă de care un membru al familiei domnitoare britanice o are despre contabilitate. Poate că şi în această concepţie stă secretul miracolului despre care vorbeam la începutul articolului meu.

ERATĂ

In No. 10 al Revistei pe Octombrie 1938, strecurându-se o greşală în articolnl „Despre : Louis Deplanque în româneşte, 1873", se va citi la pagina 516, rândul 13 de jos în sus : Contabilitate în partidă *dublă* în loc de contabilitate în partidă *simplă.*

Noul cod de comerţ „Regele Carol II"

La 9 Noembrie 1938 M. S. Regele a promulgat noul cod de comerţ publicat în Monitorul Oficial Nr. 262 din 10 Noembrie. Codul va intra în vigoare la 1 Mai 1939, după ce se va face o lege de aplicare.

Prin aceasta se realizează una din cele mai importante opere legislative de unificare, — la care au colaborat cei mai distinşi jurişti, comercialişti economişti, reprezentanţi ai comerţului, industriei şi finanţei.

Imediat după război, Ministerul de Justiţie a format o Comisiune de specialişti pentru întocmirea noului cod comercial, care a lucrat mai multe capitole.

După creiarea Uniunei Camerelor de Comerţ şi Industrie, această instituţie din proprie iniţiativă, a luat în studiu problema, însărcinând pe fostul profesor de drept Comercial, M. A. Dumitrescu, să întocmească ca bază de discuţii un anteproect.

In 1928 anteproectul a fost dat publicităţii constituind un material foarte preţios pentru multiplele chestiuni, cari se ridicau în legătură cu unificarea legislaţiei comerciale.

Dar, marele merit al acestei importante lucrări revine Consiliului legislativ, care, după studii laborioase sub conducerea D-lui M. Măgureanu, actual Sub Secretar de Stat, a întocmit în 1931 un prim anteproect, care a fost dat publicităţii pentru ca să se facă o cât mai largă discuţie.

Ideia a fost foarte bună, pentrucă s'a dat prilejul juriştilor, asociaţiunilor profesionale, etc. să-şi facă propuneri, observaţii, sugestii, de cari Consiliul, după o atentă examinare, a ţinut seamă.

Consiliul Superior al Corpului Contabililor a luat asemenea în discuţie anteproectul, formulând o serie de propuneri, cari au fost publicate într'o broşură şi prezentate forurilor în drept.

Avem satisfacţia să constatăm că cele mai multe din aceste propuneri privind : registrele comerciale, bilanţul, controlul societăţilor anonime au fost trecute în ultimul proect dat publicităţii în 1936.

Codul promulgat la 9 Noembrie este însăşi textul proectului Consiliului legislativ din 1936 cu foarte mici modificări.

Noul cod, în ce priveşte materia legiferată, prezintă unele deosebiri esenţiale faţă de codul în vigoare, cuprinzând fapte juridice şi *instituţii,* cari nu erau în vechiul cod, iar alte instituţii nu mai sunt cuprinse în cod, formând legiuiri separate.

Astfel s'a introdus în noul cod: oficiul registrului comerţului, reglementarea fondului de comerţ, la societăţile comerciale s'a introdus societăţile cu răspundere mărginită, în schimb s'au scos societăţile cooperative, s'a introdus concordatul preventiv scoţându-se moratoriul. S'au scos dispoziţiile cu privire la cambii, cec, care sunt legiferate prin legi speciale.

In fine s'a lăsat deoparte dreptul maritim, pentru care urmează să se întocmească un cod aparte.

Vom da în cele ce urmează câteva din deosebirile noului cod faţă de codul acum în vigoare, în ce priveşte în special contabilitatea şi controlul.

La faptele de comerţ s'a adăugat cumpărarea de imobile cu scop de speculaţie, operaţiile de consignaţie, agenţiile de informaţii, şi publicitate.

In ce priveşte pe comercianţi, s'a păstrat criteriile din actualul cod, adăugându-se, pentru a se evita orice controversă că şi societăţile comerciale au calitatea de comercianţi, dacă au de obiect fapte de comerţ.

S'a păstrat categoria de „mici comercianţi", prevăzând ca şi comercianţii *stabili,* cari fac micul trafic, intră în această categorie, fără a se determina ce este micul trafic.

Pentru aceştia s'a prevăzut că sunt *scutiţi de ţinerea registrelor comerciale.*

Ţinem să menţionăm aci că în primul cod de comerţ din 1840 introdus în Muntenia chiar şi aceştia erau obligaţi să ţină un „catastih-jurnal" aşa în cât după una sută ani — nu era nici un motiv să se prevadă mai puţin decât se prevăzuse într'o epocă, când erau negustori neştiutori de carte.

Ca registre comerciale s'a adăugat pentru societăţi şi *cartea mare,* iar la societăţi pe acţiuni *şi registrul cenzorilor.*

Viza anuală s'a trecut la oficiul registrului de pe lângă Camerile de Comerţ şi Industrie, cari vor fi conduse de un judecător-delegat ,în loc de secretarul Camerii, ca până acum.

S'a introdus la inventar obligaţia ca să se treacă şi averea particulară a negustorului într'o cifră globală aşa cum a propus şi Corpul Contabililor.

In ce privește evaluarea, s'a ținut seamă de normele obișnuite în practică și legiferate în cele mai multe țări. (Cel mai mic preț pentru bunurile destinate schimbului, pentru investiții valoare de cost minus amortizările). Rigistrele societăților pe acțiuni vor fi ținute în limba română.

Noul cod definește mai bine pe *comisionari, agenți de comerț, prepuși, procuriști și mijlocitori*, stabilind pentru fiecare cadrul lor de activitate.

Un capitol nou îl constitue cel privitor la definirea, transmiterea, *gajarea fondului de comerț*, stabilind raporturile dintre vânzător și cumpărător, precum și răspunderile amândorora față de terți, limitând această răspundere pentru predecesor la trei ani.

Cele mai interesante modificări sunt la capitolul societăților comerciale.

La Soc. *în nume colectiv* s'a prevăzut obligatoriu *act autentic* ca și la soc. pe acțiuni.

S'a renunțat la principiul din actualul cod, după care asociații erau de drept comercianți, deși prin dispoziția introdusă în cod credem că s'a dat prilej la felurite interpretări.

La *societățile pe acțiuni* s'a prevăzut un *minimum de capital* (lei 2 milioane), dând în căderea Camerii de Comerț să-se pronunțe asupra suficienței capitalului în raport cu obiectul întreprinderii, consacrându-se astfel o practică, care o adoptase din proprie inițiativă, Camerile de Comerț.

S'a mărit vărsământul *la 50%*. S'a prevăzut obligatorie expertiza numită de Tribunal pentru aporturi în natură, — ceeace după actualul Cod făcea Camera de Comerț.

Noul cod reglementează situația Societăților *neregulat constituite*, cari nu-și pierd pentru aceasta calitatea de Soc. comercială de cât în anumite cazuri ; asemenea se reglementează *situația fondatorilor*.

In ce privește *administrația Societăților*, noul cod prevede o serie de incompatibilități și *limitează la opt* numărul consiliilor pentru acelaș administrator și la *două* numărul societăților, din care cineva poate face parte ca administrator-delegat sau membru în comitetul de direcție.

Noul cod de Comerț obligă pe administratori să țină ședință de Consiliu la sediul societății cel puțin odată pe lună, dân-

du-se astfel Administratorului un rol efectiv — mai ales că, spre deosebire de practica de până acum, administratorii nu mai pot fi reprezentați de un alt administrator.

Se lărgește cadrul răspunderei administratorilor, prevăzându-se că aceștia răspund față de societate nu numai de actele lor, ci și pentru acelea ale funcționarilor, în măsura în care dauna este un rezultat al lipsei de supravehgere.

Administratorii nu au voie să cumpere imobile pentru societate, acest drept fiind rezervat numai adunării generale.

Asemenea le este interzis să se împrumute la societate, nici direct, nici prin soc. afiliate, estinzându-se deci la toate soc. pe acțiuni dispoziținea care este și astăzi în vigoare pentru întreprinderile bancare.

Noul cod îngrădește dreptul Consiliului de a se fixa indemnizații pentru administratori și directori, cari rămâne atributul adunării generale.

In ce privește controlul societăților pe acțiuni, — Consiliul Legislativ, într'o documentată expunere arată în raportul său motivele pentru care a menținut cu unele îmbunătățiri — sistemul cenzorilor din actualul cod.

S'a admis propunerea Consiliului Superior al Corpului de Experți contabili ca la toate soc. anonime cel puțin unul din cenzori să fie contabil autorizat sau expert contabil cu mențiunea că nu e nevoie ca aceștia să fie asociați. S'a menținut însă mandatul limitat numai un an, deși în mai toate legiuirile din ultimul timp s'a prevăzut o durată de 3 ani.

Nu găsim în noul cod dispoziținni cu privire la garanția cenzorilor, care de fapt și după codul în vigoare este ne însemnată față de răspunderea mare pe care o au cenzori.

Aceste răspunderi derivă din atribuțiunile complexe pe care le au cenzorii, cari după noul Cod trebuie să îndeplinească lunar un control efectiv asupra valorilor de tot felul, asupra contabilității și chiar asupra gestiunii. De aceia se prevede obligativitatea retribuțiilor, care se fixează de adunarea generală chiar pentru anul în curs și indiferent dacă întreprinderea dă sau nu beneficii.

Codul Regele Carol II precizează modul de funcționare al cenzorilor în sensul în care l-a cerut și corpul contabililor, adică să poată lucra și individual, exceptând întocmirea raportului asupra bilanțului.

Se prevede ca registrul obligatoriu şi registru cenzorilor.

In capitolul referitor la bilanţ s'a ţinut seamă de toate propunerile făcute de corpul experţilor contabili exceptând bilanţul tip, pentru reglementarea căruia consiliul Legislativ a considerat că nu este încă mometul — deşi credem noi că sub o formă generală s'ar fi putut face un început.

De alt-fel găsim în noul Cod unele preciziuni interesante cu privire la : capitalul social, rezerve, amortizări, fonduri speciale, obligaţiuni, cheltueli de constituire, etc.

Foarte bine a fost inspirat consiliul Legislativ când în art. 279 a precizat că : „Pentru alcătuirea bilanţului se vor observa normele fundamentale ale unei ordonate contabilităţi şi întocmiri de bilanţ".

In ce priveşte dispoziţiile cu priviri la evaluare, de astădată legiuitorul a fost mai precis, ocupându-se aproape de toate categoriile de bunuri.

Dintre toate teoriile cu privire la evaluare, Consiliu legislativ a adoptat principiu celui mai mic preţ legiferat de codul german încă din 1897.

Pentru comercianţi, a menţinut principiu valorii reale din momentul încheerii inventarului, principiu care pus în mod general se depărtează de normele unei contabilităţi obişnuite, întrucât ar însemna să treacă diferenţe din supra evalori fără să fi fost realizate .

Probabil că în practică întreprinderile individuale vor folosi aceleaşi metode de avaluare ca şi Soc. pe acţiuni.

O dispoziţiune foarte drastică în noul cod este aceea privitoare la exerciţiul acţiunii în răspundere atât contra administratorilor cât şi contra cenzorilor şi directorilor, după ce bilanţul a fost aprobat de adunarea general, dacă se descoperea fapte noi.

In ce priveşte distribuţia beneficiului, noul cod a admis principiu introdus în diverse legiuiri străine recente, după care nu se distribuie tantieme, decât după ce s'a distribuit un dividend de 5 la sută asupra capitalului social.

Aceasta nu înseamnă însă că administratorii lucrează onorific, întru-cât au dreptul la jetoane şi indemnizaţiuni fixe care se determină de adunarea generală.

Dr. V. M. IOACHIM

Technicizarea învățământului

Prin noua organizare a învățământului nostru de toate gradele s'a pus la bază o idee :

Technicizarea Invățământului.

Ce însemnează această technicizare ?..

Pare că se lunecase, în desvoltarea învățământului nostru, prea mult pe panta teoretică și întocmai cum atunci când căruța apucă prea mult într'o parte și amenință să dea în șanț, tragem de hățuri și cârmim în partea cealaltă, tot așa cată să se îndrepte acum învățământul nostru către latura practică.

Trebuie să fim atenți însă ca nu cumva să cădem într'o altă extremă. Paralelismul între teorie și practică, între util și frumos, între ideal și real trebuie să fie, credem, linia de urmat pentru ca să mergem pe calea cea bună.

Technicizarea însemnează a fi stăpâni pe technică pentru a se putea cineva avânta spre sublim pe o bază consolidată. Nu însemnează a renunța la avânt. Ca să exemplific ideea, aș spune că mai înainte de a se avânta cineva cu automobilul său pe căile înguste și întortochiate ale munților, trebuie să fie stăpân pe volan și dacă se poate și pe mecanismul mașinei, sau să aibă un bun mecanic lângă el, pentru că drumurile pe înălțimi sunt mai lunecoase și atelierele de reparație mai îndepărtate, așa încât trebuie să ai siguranța mersului și posibilitatea de a repara mașina spre a nu rămâne în drum, în cazul unei stricăciuni.

Stăpânirea technicei trebuie să dea imbold avântului către culmile înalte.

Immanuel Kant în „Kritik der reinen Vernunft“ [1]) spune : „orice recunoaștere speculativă posibilă a înțelepciunii are loc numai pe obiectele în domeniul experienței“.

Dar tot el mai spune : „că orice recunoaștere începe prin experiență, asupra acestui lucru nu poate fi nici o îndoială. Dacă încep prin experiență, nu însemnează că toate ies numai din experiență“.

1) Ediția 5 Leipzig 1799 p. XXVI, 1,850.850.

Mintea omului concepe de multe ori ceia ce experienţa încă nu a dovedit. Puterea de imaginaţie şi voinţa creatoare a omului îl împinge să pună la cale încercări noi în vederea unui scop. Toate progresele au fost realizate de ceia ce omul a întrevăzut întâiu vag în mintea lui şi mai apoi a fost pus, fie de el, fie de altul, într'o formulă precisă ştiinţifică.

In domeniul ştiinţelor comerciale contabilitatea este ştiinţa care prin luminile ei precise ne apropie mai mult de technica vieţii comerciale, fără a nega însemnătatea şi a altor discipline.

Contabilitatea este nu numai studiul conturilor şi ordinei economico-financiare într'o intreprindere ; ea oferă cunoaşterea unui tot prin părţile lui componente.

D-l Prof. Universitar Spiridon Iacobescu în „Cursul de Contabilitate generală" [1]) spune : „Planul cursului aşa cum trebuie să fie executat, tinde să contribuie la formarea totului de cunoştinţe necesare unui bun administrator, conducător, director, cenzor, şef organizator, profesor, expert-contabil, etc".

D-l Prof. Universitar Trancu-Iaşi în lucrarea „Curs de Comerţ şi Contabilitate" [2]) scrie „Contabilitatea este istoria unei întreprinderi, cu alte cuvinte expunerea faptelor şi operaţiunilor cari o privesc" şi într'un articol recent, complectează : „odată cu istoria întreprinderii, contabilitatea înscrie istoria economică a ţării".

Dr. P. DRĂGĂNESCU-BRATEŞ

---

[2]) Curs de Contabilitate generală în legătură cu Dreptul şi Legile Speciale Comerţului de Prof. Spiridon Iacobescu şi Alex. Sorescu. Bucureşti 1923.

[3]) Curs de Comerţ şi Contabilitate de Gr. L. Trancu-Iaşi. Ediţia III. Bucureşti Editura Alcalay 1920 pag. 253.

Colegi, conform art. 26 din Reg. Legei Corpului Contabililor, toţi membrii sunt obligaţi să-şi achite la zi cotizaţia şi abonamentul. Vă rugăm să achitaţi la prima cerere abonamentul la Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate, care este singurul organ oficial de publicaţii al Corpului Contabililor Experţi şi autorizaţi din România, conform hotărârei luată de adunarea plenară a consiliului Superior din 21 Mai 1930.

Trecerea operaţiunilor comerciale
în registrul jurnal după nouile legiuiri fiscale

Art. 23 din Codul Comercial prevede că orice comerciant este dator să treacă în registrul jurnal pe fiecare zi toate operaţiunile sale comerciale.

Doctrina şi jurisprudenţa constantă au stabilit că regularitatea registrului jurnal nu este condiţionată de trecerea operaţiunilor zi cu zi sau în fiecare zi, fiind suficient ca aceste operaţiuni să fie înregistrate în ordine cronologică, indicându-se ziua efectuării lor.

Astfel Curtea de Apel Bucureşti Secţia III, prin decizia 262/931, a mers până a hotărî că registrele comerciale nu pot fi înlăturate pe motiv că înscrierile s'au făcut odată pe lună, atunci când operaţiunile sunt specificate pe zile şi sunt desvoltate în registrele ajutătoare. *)

In legea contribuţiunilor directe până la data de 1 Aprilie 1938, se prevedea ca prima normă de impunere, impunerea după registrele regulat ţinute, fără să se precizeze însă condiţiunile în care asemenea registre au a fi luate în consideraţie de organele fiscale.

In modul acesta regularitatea formală a registrelor comerciale era subordonată numai de îndeplinirea condiţiunilor legale stabilite în codul de comerţ.

Legea contribuţiunilor directe modificată la 1 Aprilie 1938, consacră practica de mai sus, prevăzând, în mod expres, în art. 41, alin. VII, că comercianţii şi industriaşii sunt datori a ţine în regulă registrele comerciale, în forma prevăzută de codurile de comerţ în vigoare în teoriile respective.

In urma modificării din 1 Aprilie 1938, Ministerul de Finanţe a dat o serie de instrucţiuni cu caracter regulamentar, în legătură cu aplicarea legii contribuţiunilor directe (M. O. 157/938, 3301).

La paragraful 132 bis, instrucţiunile se ocupă de art. 41, L. C. D. şi în special de registrele comerciale. Ministerul, re-

*) A se vedea şi decizia No. 31 din 18 Februarie 1938, Curtea de Apel Bucureşt S. V-a.

producând dispoziția art. 23 cod. comercial, introduce o dispoziţiune nouă în ceiace privește trecerea operațiunilor comerciale în registrul jurnal.

Se prevede că înscrierea operațiunilor în registre nu poate întârzia mai mult de trei zile.

Această dispoziţiune introdusă pe cale de instrucțiuni adaogă la lege, deoarece legea contribuțiunilor directe se mărginește să se refere la prevederile legale din codul de comerț; iar art. 23 cod. comerț. dispune numai că operațiunile se înregistrează pe fiecare zi.

Am arătat mai sus că în întreprinderea constantă a doctrinei și a jurisprudenței, legiuitorul comercial n'a înțeles să limiteze data în care trebuie făcută înregistrarea materială a operațiunilor.

Art. 141, L. C. D. arată precis că instrucțiunile au putere regulamentară, de unde urmează că ele nu pot conține dispoziţiuni, care adaugă la lege.

Observăm dealtfel că Ministerul se contrazice atunci când, prin aceleași instrucțiuni de aplicare a legii, dispune că comercianții, care nu trec de mai multă vreme operațiunile în registre, se consideră ca și cum nu ar poseda de fel registre.

Logic în concordanță cu dispoziţiunea prevăzută la paragraful 132 bis, alin. 1. Ministerul ar fi trebuit să mențină și aci termenul de trei zile ; iar nu să întrebuințeze expresia vagă a operațiunilor netrecute „de mai multă vreme".

Dar chiar presupunând că fixarea termenului de trei zile ar fi bine introdusă pe cale regulamentară, totuși observăm că nereglementarea acestei dispoziţiuni nu atrage nicio sancțiune, deoarece amenda egală cu îndoitul impozitului pe un an este prevăzută numai pentru lipsa registrelor sau neprezentarea lor.

Din punct de vedere practic, trecerea operațiunilor în termen de trei zile este imposibilă din cauza întârzierilor inerente cu ocazia vizelor de fine de an ; iar la societățile anonime și din cauza aprobării bilanțului de către adunarea generală, care poate întârzia până la 6 luni dela încheerea exercițiului social.

In afară de aceasta, micii comercianți, neavând în mod permanent contabili la dispoziţie, nu vor putea trece operațiunile comerciale în termen de trei zile ; iar în marile între-

prinderi, contabilitatea lor complicată și diviziunea lucrărilor exclude deasemenea înregistrarea operațiunilor în termen de trei zile.

Din „Revista Administrația financiară No. 132 din 1938. (Reprodus cu permisunea autorului și a Revistei).

V. V. LONGHIN
Consilier la Curtea de
Âpel S. VI Buc.

MOTT ÎNTRECE TOT

Orientarea profesională a ucenicilor

O nouă formă de vieață social-economică preconizată de d. profesor M. Ralea, ministrul muncii, fără îndoială că trebuie să se încadreze îmtr'un mod unitar și perfect orientarea profesională a ucenicilor din industria mare, apoi din industriile miniere și de extracție, șantiere de construcție și lucrări publice, porturi, din industria transporturilor, meseriile și industria mică, industria alimentară, din întreprinderile hoteliere, restaurant, cafenele, întreprinderile de Stat — civile și militare — așa după cum prevede art. 2 din regulamentul de aplicarea legii pentru pregătirea profesională și exercitarea meseriilor, publicat în Monitorul Oficial nr. 196 din 28 August 1937.

Privind orientarea profesională a ucenicilor din aceste ramuri industriale, vom constata că în majoritatea lor, ucenicii sunt recrutați așa după cum ei doresc a îmbrățișa o meserie sau alta, fără ca ei și conducătorii întreprinderilor să facă în prealabil un examen de orientare profesională, cerut de timpurile actuale ca o necesitate economică, financiară dar mai ales industrială. Datorită acestei cauze observăm, că în masa ucenicilor există un oarecare vagabondaj dela o meserie la alta. Desigur că înlăturarea acestui mare neajuns s'ar putea evita, creindu-se pe lângă fiecare întreprindere fără prea multă cheltuială și muncă, un institut pentru orientarea lor profesională.

Organizarea unui laborator de psihotehnie este cerut cu aceeași gravitate, ca și o nouă mașină a cărei randament și rentabilitate este mai mare, datorită nouiei invenții puse în activitate și care trebuie procurată de întreprindere pentruca să nu sufere ramura de producție respectivă.

Orientarea profesională la noi o avem organizată la S.T.B. (Soc. tramvaielor din București) unde datorită muncii depuse de specialiști, s'a organizat un frumos laborator de psihotehnie, unde se face examinarea necesară, în vederea, acestui înalt și frumos scop.

Până acuma, la noi în țară, orientarea profesională bazată pe o examinare psihotehnică a ucenicilor este facultativă, așa după cum prevede însuși art. 8 din suscitatul regulament. Este adevărat, acelaș articol precizează că se vor înființa ofi-

cii de orientare profesională, apoi că se vor stabili localitățile și specialitățile unde această examinare devine obligatorie, gratuită și secretă (art. 9).

Programul nou de muncă economică-industrială, întemeiat de actualul titular al departamentului muncii are o absolută nevoie de această orientare profesională pentru a se realiza noul dicton „Muncă și voie bună".

Pentru aceasta ar fi necesar obligativitatea creierii și organizării laboratoarelor de psihotehnie la toate întreprinderile, având în vedere, că rezultatele vor fi din cele mai satisfăcătoare pentru viitorul întreprinderii respective. Dacă această ideie nu ar putea fi tradusă în realitate, atunci Camerile de comerț în colaborare cu cele de muncă să creieze Oficiile de orientare profesională prevăzute de regulament cât mai neîntârziat, nelăsându-se această problemă dela o zi la alta, până-și va putea primi-o rezolvare fericită pentru viața noastră economică-socială și industrială.

Credem, că puține sunt acele întreprinderi cari să aibă un laborator de psihotehnie sau un Oficiu de oreintare profesională și , mai puține vor fi —desigur — acele cari să-și fi cerut înființarea și funcționarea unor asemenea instituții dela Ministerul Muncii, așa după cum îndrumă articolul 10 din din acelaș regulament. Aceasta nu au făcut-o întreprinderile din cauza cheltuelilor ce s'ar face cu organizarea unor asemenea laboratoare cari trebue să fie prevăzute cu o serie de aparate necesare acestui scop ; iar pe dealtă parte, întreprinderile nu au avut personalul necesar în vederea aceluiaș scop.

Astfel, putem spune că la noi orientarea profesională a ucenicilor se face pe baza unor criterii individuale ale ucenicului, dacă nu caută să îmbrățișeze o meserie care-i mai bănoasă, recomandată de prieteni sau de însuși membrii familiei doritori de o cât mai ușoară asigurare a existenței lui și nici decum de viitorul factor de producțiune.

Acest criteriu de orientare profesională, fără îndoială nu are la bază suma calităților native ale ucenicului, sau mai bine zis nici nu cunoaște și nici nu vrea să țină seamă de ele, datorită lipsei de îndrumare ce poate fi dată — în asemenea cazuri — numai de acele oficii de orientare profesională preconizate de Stat.

Credem, că Ministerul Muncii, în curând va începe o nouă operă de „Muncă și voie bună" creind Oficiile de orien-

tare în marile centre industriale, întocmind fișele tuturor și viitorilor ucenici, cari, an de an sunt gata a îmbrățișa o meserie sau alta.

Desigur, că realizarea acestui mare program este necesar acum mai mult ca oricând. Ministerul Muncii va utiliza în acest scop personalul bine pregătit, cunoscând în amănunte organizarea științifică a muncii, așa după cum a preconizat-o Taylor și o realizează astăzi marele fabricant de automobile Ford. Numai așa vom putea să facem un pas înainte în acest domeniu științific, alăturea de marile state cari au realizat de mult timp marea operă de organizare și raționalizare a muncii.

Existența celor două Instituții de psihotehnie dela București și Cluj nu sunt suficente, deoarece țara noastră în afară de aceste două mari centre industriale mai are multe orașe cari azi nu dispun de binefacerile laboratoarelor de orientare profesională, instituite pe baza organizării științifice a muncii.

Viitoarele instituții psihotehnice fără îndoială vor avea de jucat un rol foarte însemnat, datorită importanței lor mari, având în vedere multiplele lor atribuțiuni specificate în articolul 15 cari realizate așa după cum a specificat legiuitorul, vor aduce cel mai mare aport vieții noastre social-economice.

Pentru a se vedea rolul și importantele lor atribuțiuni lăsăm să urmeze susamintitul articol, în care se precizează următoarele :

1. Studierea meseriilor și profesiilor în general din punct de vedere al mediului în care se exercită ele, a desvoltării lor și a meseriilor economice și stabilirea de monografii profesionale.

2. Orientarea profesională care tinde să dea fiecăruia posibilitatea să-și aleagă profesiunea cea mai potrivită însușirilor sale trupești și sufletești.

3. Organizarea științifică a uceniciei care tinde să găsească cele mai bune metode de predare a unei meserii în cel mai scurt timp, cu cea mai redusă sforțare, cu minimum de cheltueli și un maximum de randament.

4. Selecția profesională care tinde să dea atelierelor, uzinelor, caselor de comerț, administrațiilor publice, etc., posibilitatea să-și recruteze după metode sigure și obiective lu-

crători tehnici şi personalul administrativ cel mai apt şi cel mai potrivit.

5. Studierea indivizilor din diferite regiuni ale ţării din punct de vedere profesional şi a desvoltării intelectuale şi psihice şi stabilirea testelor profesionale.

6. Organizarea ştiinţifică a muncii care tinde să găsească metodele cele mai bune prin care lucrătorii să poată ajunge la maximum de producţie în condiţiunile cele maa prielnice pentru sănătatea lor trupească şi sufletească.

7. Organizarea ştiinţifică a întreprinderilor astfel concepută şi înfăptuită încât personalul selecţionat după cele mai sigure criterii, instruit şi educat după cele mai bune metode şi lucrând după cele mai eficace procedee, să poată coopera într'o unitate desăvârşită de acţiune, asigurând buna funcţionare şi maximum de randament intrepriderii.

8. Prevenirea accidentelor de muncă şi reeducarea profesională a accidentaţilor care tinde să studieze în colaborare cu asigurările sociale, spre a recomanda întreprinderilor şi instituţiilor interesate mijloacele şi metodele cele mai potrivite pentru prevenirea accidentelor şi reeducarea accidentaţilor.

9. Indrumarea şi controlul tehnic al Oficiilor de orientare profesională care cad în sfera de activitate a fiecărui institut.

10. Să înainteze minsterului la cerere sau din proprie iniţiativă, date, memorii, tablouri, avize, precum şi orice alte informaţiuni cu privire la stadiul orientării profesionale în ţară sau în străinătate, sau în legătură cu înfiinţarea de aşezăminte privitoare la orientare.

Deci, organizarea ştiinţifică a muncii numai astfel se va putea realiza, dacă se vor creia — neîntârziat — laboratoarele sau instituţiile de orientare profesională pentru îndrumarea ucenicilor, a muncitorilor, pentru ca viitoarele elemente de producţie să fie îndrumate acolo unde au înclinaţiile înăscute şi stabilite pe baza tuturor examenelor de orientare profesională, aducând astfel cea mai mare rentabilitate pentru întreprindere şi economia naţională.

„The right man in the right place".

OLIMPIU I. BARNA
Profesor

Dela Consiliul Superior
al Corpului contabililor experți și autorizați

Consiliul Superior a făcut următoarele intervenții :

Domnule Ministru,

Suntem informați că se fac demersuri din partea unor asociațiuni pentru a se înființa cu ocazia aplicărei legei breslelor și bresla contabilă.

La examinarea acestor demersuri, vă rugăm să binevoiți a constata că profesiunea de expert contabil și contabil calificat (autorizat) este reglementată prin legea din 13 Iulie 1921, pe baza căreia s'a înființat Corpul Contabililor Experți și Autorizați.

Din acest Corp fac parte toți experții contabili și contabilii calificați întrunind condițiunile legii întrucât cei ce nu sunt înscriși în Corp nu pot exercita profesiunea.

Corpul este organizat ca și baroul de avocați având secțiuni cu personalitate juridică în fiecare județ.

Cele două Asociațiuni cu caracter privat—Asociația Contabililor Autorizați și Asociația Experților Contabili, care au un număr foarte redus de membrii, se interesează mai mult de situația membrilor înscriși în Corp spre a nu li se știrbi din drepturile câștigate pe baza legii.

Cea mai mare parte fiind, din aceștia, funcționari particulari, pentru apărarea intereselor lor în calitate de salariați fac parte din Asociațiuni de funcționari particulari.

Reprezentarea și apărarea profesiunei de contabil în general aparține pentru întreaga țară Corpului Contabililor Experți și Autorizați.

Astfel fiind, vă rugăm, Domnule Ministru să binevoiți a vedea că nu este nici un motiv nici de drept, nici de fapt pentru a se introduce în Regulamentul legii breslelor o breslă a parte a contabililor.

Vă alăturăm la aceasta : Legea și Regulamentul Corpului precum și un exemplar din lucrarea noastră „Dix Ans d'Activité" tipărită cu ocazia Congresului Internațional de Contabilitate ce s'a ținut la București în anul 1931.

Decizia ministerială, prin care s'au format breslele, a prevăzut pe contabili în categoria generală de funcționari particulari.

Domnule Ministru,

Avem onoare a supune binevoitoarei Dv. atenţiune următoarele în legătură cu proectul de lege privind organizarea plasării :

Din acest proect, ar reieşi că şi funcţiunile de contabilitate nu mai pot fi ocupate de cât prin oficiile de plasare.

Ori, această funcţiune atât de conducere, organizare cât şi execuţie este reglementată prin legea specială a Corpului Contabililor Experţi şi Autorizaţi din Iulie 1921, rămânând totuşi în afară de lege acei cari practică profesiunea de contabil, fără a avea studiile cerute de lege şi fără a fi înscrişi în Corp în perioada de tranziţie (1921—1923).

Nefiind în lege, nici un drept de monopol pentru contabilii autorizaţi înscrişi în Corp, ar însemna — dacă plasarea se face la rând — ca locuri importante, de încredere şi de specialitate să fie ocupate de persoanele, cari n'au calificarea cerută de legea Corpului.

Apoi funcţiunile ce le pot îndeplini membrii noştrii în administraţie, în contabilitate etc., au un caracter cu totul personal, fiecare întreprindere cerând ca viitorul ei colaborator să întrunească anume condiţii, ce nu se pot stabili de cât de la caz la caz.

Pentru aceste motive, având în vedere că profesiunea de contabil este reglemntată printr'o lege specială şi că instituţia Corpului se ocupă de plasarea membrilor săi, vă rugăm, să binevoiţi, Domnule Ministru a admite să se scoată funcţiunile de contabilitate din dispoziţiunile legii, sau a admite să se încredinţeze Corpului centralizarea ofertelor şi cererilor de posturi în legătură cu contabilitatea şi funcţiunile anexe.

Consiliul Superior a primit următoarea adresă dela Internationaler Prüfungs und Treuhand Kongress :

Sehr geehrte Herren,

Ihrem Schreiben vom 13 d. M. habe ich mit grosser Freude entnommen, dass, Sie den Gedanken der internationaler Zusammenarbeit der verschiedenen nationalen Berufsverbände aufgenomen haben.

Indem ich Ihnen für Ihre freundlichen Worte zum Gelingen des V. Internationalen-Prüfungs-und Treuhand-Kongresses auf das herzlichste danke, verbinde ich damit den Wunsch auf Ausbau der Verbindung zwischen unseren beiden Berufsorganisationen.

CUGETARE

Comerciantul este un factor de progres economic și social. El pune în valoare munca și produsele de orice fel.

Brateș

„Definitiv"

CONTABILITATEA DE CONTROL

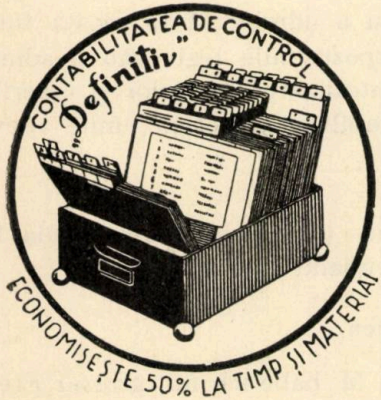

ELIMINĂ:

1. Registrele principale și auxiliare.
2. Orice lucru de reportare.
3. Toate greșelile de report.
4. Orice contare inutilă, etc. etc.

un produs al
UZINELOR
GRATIOSA
Societate Anonimă
Sibiu, Str. Râului, 39

CEREȚI PROSPECTE ȘI LĂMURIRI MAI DETAILATE

Jurisprudențe fiscale

Impozit comercial. — Sindicatul spirtului. — Neimpozabilitate.

Art. 30 l. c. d. [1])

Autoritate de lucru judecat. Dreptul. fiscal. Condițiuni de aplicabilitate.

Sindicatul Spirtului având caracterul unei societăți de drept public, nefiind creiat în scopul realizării și împărțirii de beneficii, ci într'un interes general al Statului, neexistând deci, nici măcar principial posibilitatea unor beneficii, este neimpozabil.

Dacă în fiscal nu există autoritate de lucru judecat asupra quantumului sumei de impunere anuală, există însă această autoritate în ceeace privește stabilirea de principiu a neimpozabilității, sau a caracterului juridic din care derivă neimpozabilitatea.

Asupra recursului de față, de casare :

Având în vedere că prin deciziunea supusă recursului de față, Comisiunea în majoritate a respins apelul contribuabilei, Soc. Anon. Asociația Fabricilor de Spirt industrial și a admis în parte apelul fiscului majorând impunerea la venitul de lei 2.458.226 ;

Că pentru a ajunge la acestă soluține, comisiunea respinge obiecțiunile ridicate de contribuabilă cum că ar fi o asociațiune civilă, fără scop lucrativ, organizată de lege într'un interes public pe considerațiunea că, caracterul comercial al contribuabilei, rezultă din actul constitutiv și statutele sale, cât și din regulamentul referitor la vânzarea și distribuirea produselor Monopolului alcoolului din 26 Septembrie 1934, completat cu regulamentul apărut în Monitorul Oficial No. 5 din 5 Ianuarie 1935, care arată că această societate este o instituțiune cu caracter public și comercial.

Că, deasemenea respinge și obiecțiunea că societatea nu face nici un fel de acte de comerț și nu are nici un fel de beneficiu, constatând că societatea are ca retribuțiune 6%

[1]) Din Revista Administrația financiară No. 127/938.

din totalitatea veniturilor realizate din vânzarea produselor fabricilor de spirt, conform art. 20 din Statute.

Că în privința ultimei obiecțiuni cum că aceste fapte au fost constatate atât prin deciziunile repetate ale instanțelor de drept fiscale, cât și a instanțelor de drept comun și în atare situațiune există autoritate de lucru judecat în acestă privință, Comisiunea o respinge pe considerațiunea că toate aceste hotărâri invocate nu au rămas definitive, fiind înaintea instanțelor de casare, că impunerile se fac anual pe bază de bilanț și deci nu poate exista o autoritate de lucru judecat, precum și că în materie fiscală nu se poate invoca autoritate de lucru judecat, dela o impunere la alta.

Având în vedere că Sindicatul Spirtului a fost constituit pe baza legei pentru represiunea fraudelor în prepararea și comerțul băuturilor alcoolice din 4 Iulie 1927, etc., și are pe baza acestor legi și regulamente cu caracter special prin care se distinge în mod fundamental de societățile dreptului comercial, acest sindicat având numai forma unei societăți anonime.

Că în conformitate cu dispozițiunile legilor de mai sus, sindicatul nu are scop lucrativ și nu realizează nici un fel de beneficii, întrucât menirea lui este să îndeplinească atribuțiunile ce îi sunt date prin lege cu privire la fabricația spirtului și să dispună în mod implicit asupra întregii producțiunii a fabricilor (art. 42 din legea din 1930, art. 141 aceeaș lege și art. 22, 23, etc. din legea Monopolului).

Că, în afară de aceste atribuțiuni mai trebue să dea autorităților concurs efectiv în descoperirea și represiunea fraudelor fiscale conform art. 143, din legea din 1930.

Având în vedere că Sindicatul cu toate că are forma unei societăți anonime este conform celor expuse mai sus, un organ ajutător al Statului și deci are caracterul unei *societăți de drept public,* ceeace reese și din faptul că la îndeplinirea formelor de constituire nu a fost necesară autorizațiunea tribunalului, fiind constituit pe baza unei legi și în conformitate cu art. 146 din legea din 1930 și ultim 1 aliniat al art. 20 din legea Monopolului precum și art. 55 și 54 din Statutele societății, aprobate conform art. 145 de către Ministerul de Finanțe, fiind supus controlului direct al Ministerului de Finanțe, ceeace dovedește și mai mult caracterul

public al acestei instituțiuni, — care a fost creiată numai a executa un mandat legal ce i s'a conferit, și pentru a îndeplini anumite obligațiuni impuse de legea acestei societăți în interesul Statului și nu spre a produce beneficii.

Că, față de toate acestea, recurenta, nefiind o societate comercială de drept comun, cu un capital investit în vederea realizării de beneficii și fiind o societate cu scop lucrativ care să urmărească realizarea și împărțirea de beneficii, societatea nu este impozabilă, impozabilitatea implicând cel puțin principial o posibilitate de beneficii.

Că, aceasta rezultă atât din dispozițiunile 1 și 2, 30, 31 și urm. 42 și 48 L. C. D., cât și din principiile generale care reglementează, în special în cazul societăților comerciale, materia contribuțiunilor directe.

Că în aceste împrejurări, neexistând posibilitate de beneficii întrucât scopul Sindicatului nu este acela pe care și l-ar fi propus fabricanții, ci acela pe care îl impune legea era nevoe să se stabilească în ce fel asociațiunea va acoperi cheltuelile ei, pe care le are și pe care legea le impune.

Că numai în acest scop art. 20 din Statute prevede că asociațiunea va reține pentru acoperirea cheltuelilor sale de administrațiune un coeficient unitar, care nu va putea întrece 6% din prețul de preluare al spirtului loco fabrica.

Că, în acest mod cheltuelile asociațiunei se acoperă prin perceperea unei sume fixe la fiecare litru absolut de spirt livrat Monopolului, iar dacă sumele astfel percepute sunt mai mari ca cheltuelile efective, diferența se restitue fabricanților.

Că de aceia Statutele Asociațiunei nu vorbesc nicăeri de repartizarea de beneficii și tot de aceia nu există dispoziții care să prevadă creiarea unui fond de rezervă, întrucât Sindicatul nu poate avea beneficii.

Că din toate cele de mai sus rezultă deci că societatea recurentă a fost creiată nu cu scopul realizării de beneficii ci într'un interes general al Statului și că deci neexistând nici măcar principial, posibilitatea unor beneficii, nu se poate vorbi de impozabilitate.

Având în vedere că dealtfel această chestiune a caracterului juridic al Sindicatului neimpozabilitatea nefiind de-

cât o consecință — a mai fost discutată și rezolvată în fața instanțelor judecătorești.

Că, în adevăr, nu numai societatea recurentă a fost declarată neimpozabilă pe toți anii anteriori, dar deciziunea No. 87-932 a Comisiunei de Apel, depe lângă Ad-ția financiară a Sect. II Negru, fiind atacată cu recurs de către fisc, prin deciziunea No. 277-936 a acestei Curți, secția IV-a a respins recursul astfel că susmențiunata deciziune a rămas definitivă.

Că, deasemenea prin sentința Tribunalului Ilfov Secția I-a C. C. No. 614 din 4 Mai 1933, dat în contradictoriu cu Ministerul de Finanțe, tribunalul de drept comun a precizat caracterul și scopul sindicatului, declarând expres că „legătura între Stat și Sindicatul Spirtului nu îngădue acestui Sindicat cu activitate cu caracter lucrativ din care să rezulte beneficii impozabile".

Că așa dar, asupra caracterului juridic al Societății recurente există autoritate de lucru judecat căci deși autoritatea de lucru judecat nu există pentru quantumul sumei de impunere anuală, există însă în speță, fiindcă s'a pronunțat într'o chestiune de principiu al neimpozabilității sau al caracterului juridic din care neimpozabilitatea derivă.

Că așa fiind, și fără a mai discuta celelalte motive de recurs, Curtea găsește că recursul de față este fondat și îl admite.

Admite recursul.

(Curtea de Apel București S. V. Deciziunea fiscală No. 103).

Impozit comercial. — Registre. — Inregistrări concentrate. — Inleturare. — Casare. — Art. 34. L. C. D.

Faptul că operațiunile comerciale sunt trecute concentrat pentru o perioadă de timp, adică nu zi cu zi, nu poate îndreptăți înlăturarea registrelor comerciale, atât timp cât nu se constată lipsa de înregistrare a vre-unei operațiuni și cât aceste operațiuni se identifică cu cele prevăzute în actele justificative.

Deliberând asupra recursului făcut de Teodor Ghiorghiu, din Ploești Piața Mare nr. 2, în contra deciziei cu nr. 566 din

25 Iulie 1935, a Comisiunei de apel pentru așezarea contribuțiunilor directe depe lângă Administrația Financiară Prahova.

Având în vedere actele dosarului, susținerile părților și motivele de casare invocate de recurent.

Având în vedere că prin menționata deciziune, Comisiunea de apel, admițând în parte apelul introdus de contribuabilul Teodor Ghiorghiu în contra procesului verbal de impunere nr. 186 din 1935 a Comisiunei a II-a specială de impunere Ploești, Circ. II-a, a redus venitul impozabil al contribuabilului la suma de 250.000 lei, respingând ca nefondat, apelul fiscului.

Având în vedere că recurentul în sprijinul recursului de față formulează două motive de casare, plângându-se prin cel dintâiu motiv, ca, de către Comisiunea de Apel, la darea deciziei de mai sus, s'au violat dispozițiunile art. 39, punctul I din L. C. D. comițându-se și un exces de putere, prin faptul că s'au înlăturat registrele sale comerciale, deși erau bine și regulat ținute, iar prin cel de al II-lea, că s'au violat dispozițiunile art. 39 punctul II, lit. A ; din aceiași lege, prin faptul că, deși Comisiunea constată cifra de afaceri ,totuși stabilește impunerea prin simpla apreciere.

Având în vedere că pentru a da soluțiunea de mai sus, Comisiunea de apel înlătură registrele comerciale prezentate de recurent, pe considerațiunea că, din raportul de expertiză efectuat în cauză, rezultă că operațiunile sunt trecute zi cu zi, totuși ele nu pot fi ținute în seamă dat fiind că înregistrările din lunile Iulie-Decembrie sunt trecute concentrat și nu în fiecare zi.

Având în vedere că din examinarea actelor dosarului se constată în adevăr ca în cauză, în fața instanței de fond, s'a ordonat o expertiză contabilă, din care rezultă că registrele contribuabilului sunt sincere și regulat ținute și operațiunile înregistrate se bazează pe acte justificative și sunt trecute zi cu zi, cu excepția operațiunilor din lunile Iunie-Decembrie 1938, când aceste operațiuni sunt concentrat trecute, însă bazate pe acte justificative.

Considerând că, în conformitate cu dispozițiunile art. 39, punctul I din L. C. D. stabilirea venitului net impozabil se face după elementele bilanțului, pentru cei obligați la publicarea lui sau pentru cei cari l-au încheiat în regulă, cores-

punzând cu registrele regulat ținute, în conformitate cu art. 31.

Că, legiuitorul punând ca principiu că impunerea să se facă după registrele comerciale, este evident că înlăturarea lor trebuie motivată.

Că, faptul că operațiunile din lunile Iunie și Decembrie sunt trecute concentrat adică nu zi cu zi, nu poate îndreptăți înlăturarea registrelor comerciale, atât timp cât nu se constată lipsa de înregistrare a vre-unei operațiuni ; cu atât mai mult cu cât expertul contabil constată că operațiunile sunt sprijinite cu acte justificative și deci din acest punct de vedere, operațiunile deși trecute concentrat, ele se identifică perfect cu cele prevăzute în actele justificative.

Că, în această situațiune, greșit Comisiunea de apel și cu violarea citatului text de lege, prin exces de putere, înlătură registrele comerciale ale contribuabilului, iar motivul de casare invocat de acesta este întemeiat și recursul de față cată a fi admis pe acest motiv și casându-se decizia Comisiunei de apel, a se dispune înaintarea dosarului, împreună cu toate actele, aceleași Comisiuni spre o nouă judecare a apelului.

(Curtea de Apel București sec. 5 decizia nr. 31 din 18 Februarie 1938.)

Colegul nostru *Ion I. Ghelasse*, doctor în științele economice și financiare, inspector financiar în Ministerul Agriculturii și Domeniilor, a dat publicității următoarele lucrări :

Mocanii, importanța și evoluția lor social-economică română
cu o prefață a d-lui Prof. N. Iorga.

Tratat de contabilitate agricolă
aprobat de Ministerul Educației Naționale
cu o prefață a d-lui Prof. univ. Dr. Agricola Cardaș,
decanul Facultății de Agronomie, Chișinău.

Le Commerce et la Valorisation de la laine en Roumanie

Doritorii se pot adresa direct autorului sau la sediul Corpului.

Conferinţe

ANTON CARP

La Sala Dalles a vorbit d-l dr. Petru Drăgănescu-Brateş, în ciclul de conferinţe „Celebrităţi de eri şi de azi organizat de Revista Marilor Biografii", despre Anton Carp ca om de stat şi financiar.

In curând *) se împlinesc 25 ani dela moartea aceluia care a fost guvernator al Băncii Naţionale a României şi Ministru al Agriculturii şi Domeniilor.

D-l conferenţiar priveşte viaţa lui Anton Carp, prin prisma gândirii lui Schopenhauer şi explică însuşirile, faptele şi rolurile pe care Anton Carp le-a avut şi îndeplinit în decursul vieţii sale. Făcând parte din marea generaţie a lui Ion C. Brătianu, Carada, Bibicescu, Theodor Rosetti, Anton Carp a lucrat 33 de ani la Banca Naţională a României la locul de conducere.

Dimitrie Sturdza i-a încredinţat portofoliul Agriculturii şi Domeniilor în vremea convulsiunii din 1907.

Anton Carp a căutat să netezească exagerările din ambele părţi şi a luat o vie parte la înfiinţarea Casei Rurale, menită să dea posibilitate ţăranilor să cumpere pământ prin obştii.

La 1909, sub directiva lui a fost făcut primul inventar al moşiilor statului.

Reîntors în fruntea Băncii Naţionale a României a condus cu mult tact şi înţelepciune această importantă instituţiune având să trăiască şi epoca războiului balcanic ; el a ştiut printr'o acţiune chibzuită să liniştească piaţa financiară, care se găsea în faţa unui război după o lungă perioadă de liniște.

Contimporanii săi l-au sărbătorit aşa cum se cuvine în 1913 şi se cade a ne mai aduce aminte la un sfert de veac dela dispariţia lui de această figură mărinimoasă şi luminoasă, care a fost Anton Carp.

B.

*) La 21 Februarie 1939.

Recenzii

Dr. Horia N. Lupan.— PRINCIPII DE CONTABILITATE AGRICOLA SIMPLA. — D-l inginer agronom Horia Lupan, inspector general agronom, într'o broşură de 32 pagini, expune în mod succint „Principii de contabilitate simplă la întreprinderile agricole".

Denumirea de „contabilitate simplă" în agricultură, a dat naştere la vii discuţii, cari sunt cunoscute şi la noi prin polemica dintre profesorii Cornăţeanu dela Academia agricolă din Bucureşti şi I. Popescu Bălteni, de la Academia comercială din Cluj.

Şi autorul consideră că în agricultură expresiunile „simplă" şi „dublă" nu trebue să se ia după metoda de înregistrare —într'un singur cont sau în două conturi egale şi de sens contrar—ci după felul cum se prinde şi se exprimă venitul net ş. a.

Contabilitateae simplă, spune autorul, priveşte exploataţia ca un tot indivizibil iar cea dublă dă rezultatele pe ramuri de producţie, în contabilitatea simplă, putând fi şi înregistrări duble.

Noi credem că nu este bine ca să dăm acestor două expresiuni altă accepţiune, decât aceea, pe care o au în contabilitate, noţiunea de simplă şi dublă necaracterizând numai o metodă de înregistrare, dar chiar un sistem — sistemul empiric (contabilitatea simplă) şi sistemul raţional (contabilitatea dublă).

Desigur că se poate foarte bine ca şi într'o contablitate dublă să fie un procedeu *„simplificat"* cu redarea rezultatului global al exploatării sau un procedeu *„amănunţit"* cu redarea rezultatelor pe ramuri de exploatare.

Aceasta credem că trebue să fie distincţia, considerând contabilitatea simplă cu unele înregistrări duble — aşa cum este denumită — contabilitatea mixtă.

D-l Lupan consideră că în exploatările agricole cari nu au caracterul unei întreprinderi în mare, este mai potrivită contabilitatea agricolă simplă (simplificată) cu împărţirea veniturilor şi cheltuelilor în 4 grupe sau conturi ş. a. Socoteala (contul) Exploataţiei, socoteala (contul) Menajului, socoteala (contul) Familiei şi socoteala (contul) Intreprinderilor anexe, înre-

gistrând mișcările și între aceste conturi, — ceeace — pentru a avea un control automat — este mult mai bine să se facă prin contabilitatea dublă, după părerea noastră, din moment ce înțelegem să facem această separație între socoteli, care de altfel este foarte justă și este minimul ce se poate cere unei contabilități raționale aplicată la agricultură.

La registre, vedem că autorul consideră „Cartea Mare" drept un registru pentru închiderea socotelilor, — caracterizare iarăși care nu corespunde celei din contabilitate, unde Cartea Mare este registru de partizi, cari se închid la finele anului, pentru a fi redeschise imediat.

Autorul dă o atențiune deosebită întocmirii inventarului împărțit în cele 4 categorii, tratând și problema estimațiunii, după principiile contabilității.

Normele speciale caracteristice bunurilor din agricultură sunt ținute în seamă de autor, care — ca agronom — a fost în măsură să pună la punct unele chestiuni, ce necesită cunoștințe speciale (estimarea animalelor, după categorii, evaluarea plantațiilor tinere, a pădurilor, etc.).

Astfel, d-sa nu face confuzie între animale de muncă, animale de speculație, animale de rentă, animale de prăsilă, aplicând fiecărei categorii normale de evaluare și de contabilizare proprii caracterului lor.

La pag. 23 observăm însă că este de părere să nu se mai inventarieze „creanțele dubioase", înțelegând probabil prin aceasta cele ce nu se mai pot încasa".

Creanțele dubioase sau îndoelnice, cum le denumește art. 24 cod. com. sunt acelea greu de încasat, nu complet pierdute și se evaluează după posibilitatea, — și chiar cele ce nu se mai pot încasa (creanțe în suferință) se trec în inventar pentru memorie cu 1 leu.

In ce privește înregistrările în cursul anului, pentru mișcările înăuntru exploatării, autorul propune să se facă numai cantitativ, iar prețurile, atât pentru produse cât și pentru servicii, se vor nota la finele anului, luându-se prețurile medii ale anului respectiv (pag. 27).

Nu știm dacă autorul se referă la toate muncile, adică și cele făcute cu salariați din afară sau numai la cele cu oamenii exploatării, — plătiți lunar.

Pentru cei dintâi, o socoteală separată, ca muncă prestată și ca plata în contul acestei munci este necesară.

La sfârșit autorul, face o analiză interesantă, cu privire la elementele componente ale venitului net ș. a. cât reprezintă renta averii, cât produsul muncii în total, cât venitul agricol adică aceea ce agricultorul poate consuma, fără a micșora substanța averii sale.

Această separație, care prezintă un deosebit interes, credem că se poate face numai într'o contabilitate rațională, cu o bună organizație, — ceeace nu credem că sunt în măsură să realizeze micile noastre exploatări agricole.

In acestea, am fi mulțumiți dacă s'ar putea avea la sfârșitul anului agricol produsul global, cuprinzând în sine și remunerația muncii și a capitalului sub toate formele : ceeace se străduesc să facă Oficiile agricole prin contabilitatea-tip cu care caută să obicinuiască pe agricultori.

Dr. V. M. Ioachim

INDRUMATORUL CONTABIL PRACTIC de **Constantin D. Igrișan.** — Tipografia „Dacia Traiană" Sibiu 1938 pagini 151 (10 °). — Autorul este condus, după cum spune în Cuvânt înainte, de ideia de a împlini o lipsă mult simțită de către organele gestionare fiscale de percepere și urmărire, perceptori și agenți, către care se adresează Indrumătorul Contabil Practic, privind în special cazurile de insolvabilitate, dispariție și moarte, precum și cazurile de debite fictive.

Domnia-sa începe printr'o expunere a structurii bugetului general al Statului Se ocupă apoi de Regiile Autonome, de Casele Speciale și Autorități publice. Un capitol special este consacrat organizării urmăririlor, cu propuneri practice care ar putea să aducă mulți bani în tezaurul Statului. Viceversa dă indicațiuni prețioase cu privire la debitele fictive și cazurile de insolvabilitate, care dacă se vor rezolva după indicațiunile D-sale, ar aduce o ușurare în scriptele publice și în acelaș timp ar șterge iluzia unor sume de încasat pe care nu se mai poate conta.

In încheere face oarecare propuneri cu privire la rămășițe și impozite curente, între care menționăm pe aceia de a se lua măsuri în potriva contribuabililor certați cu fiscul și de a se

reglementa mai precis eliberarea certificatelor cu care să se justifice plata curentă a impozitelor.

In legătură cu regulata încasare a impozitelor ar fi foarte mult de studiat şi ne bucură că un distins coleg al nostru oferă o contribuţie însemnată în această vastă chestiune.

Brateş

A. C. CUZA. *Economist şi doctrinar al naţionalismului. De Dimtrie V. Pascu, dr. în Ştiinţele Economice. Bucureşti, Tipografia „Lupta" N. Stroilă.* — In 46 de pagini autorul condenseză o parte din vasta activitate ştiinţifică a economistului şi luptătorului pentru cauza naţionalismului A. C. Cuza.

Studiul a fost scris cu ocazia intrării d-lui A. C. Cuza ca membru al Academiei Române în anul 1936, după ce 33 ani fusese membru corespondent. Savantul profesor A. C. Cuza, timp de 5 decenii a contribuit cu o constanţă şi consecvenţă cu adevărat impresionante la propăşirea ştiinţei economice, creind chiar o şcoală nouă, aceia a naţionalismului economic.

D-l Pascu se ocupă deaproape de lucrările „Meseriaşul Român" (p. XXXIV+108, Iaşi 1893) „Monopolul Alcoolului (p. XXVII+141, Buc., 1895). „Lupta contra Alcoolismului în România" (p. 29 Iaşi, 1897). „Ţăranii şi Clasele Diriginte (p. LXIX+35 Iaşi 1895, Naţionalizarea Meseriilor (pag. 44 Iaşi 1902) şi fundamentala lucrare. „Despre Poporaţie", Statistica, teoria şi politica ei (p. XXVI+466, Iaşi 1899, Ed. II. revăzută şi adăogită în 1929 p. VIII+690) în care autorul analizează şi critică teoria lui Maltus şi se ocupă de întreaga problemă a populaţiei. Demnă de reţinut este concluzia d-lui prof. A. C. Cuza că, „fără clasă rurală muncitoare, nici un popor nu are dreptul să existe ca atare şi să-şi creeze o civilizaţie proprie".

Ideia de naţionalitate constitue desigur axa principală şi esenţa gândirei şi idologiei d-lui A. C. Cuza.

„Ea bate şi străbate în toate scrierile sale dela simplul articol de gazetă până la complexul studiu despre naţionalitatea în artă".

„Ea este totodată motorul întregei sale activităţi pe toate tărâmurile vieţii. In acelaşi timp şi finalitatea, scopul ei".

„Definind această idee şi precizând care sunt elementele şi aspiraţiunile sale permanente şi apoi aplicând-o în toate scrierile sale, D. A. C. Cuza, devine cu adevărat un doctrinar al naţionalismului.

Bibliograful consideră studiul de mai sus ca o simplă introducere, pe care ori cine o poate desvolta mai târziu.

Ne unim cu aprecierile sale că scrierile d-lui A. C. Cuza sunt prea puţin cunoscute şi prea puţin cercetate de noua generaţie de economişti orientată mai mult spre sisteme de gândire străină. **Dr. P. Drăgănescu-Brateş**

ORGANIZAREA ŞI GESTIUNEA UNEI INTREPRINDERI AGRICOLE. *Dr. Alex. C. Vasilescu.*

In ultimii ani au apărut câteva manuale de contabilitate agricolă, care erau necesare, dat fiind caracterul economiei noastre naţionale bazată în primul rând pe agricultură.

La aceste manuale se adaugă lucrarea recent apărută a D-lui Prof. Alex. C. Vasilescu care, cu această carte, scoate a doua Monografie Contabilă.

D-sa, dela început atrage atenţia asupra greutăţilor, ce le întâmpină contabilul într'o exploatare agricolă s. a.: complexitatea exploatării şi imposibilitatea unei evaluări exacte a recoltei în pământ şi chiar a preţului de cost în unele cazuri.

Totuşi, având în vedere că sunt autori care în general afirmă că adevărul contabil este relativ şi că nici în bilanţ nu poate fi vorba de o exactitate matematică în materie de evaluare, este în orice caz un mare bine a cunoaşte chiar cu aproximaţie preţul de cost, situaţia averii şi rezultatele exploatării agricole, decât a merge în întuneric, aşa cum merg mulţi agricultori chiar astăzi.

Este adevărat că Monografia Contabilă, aşa cum este expusă de D-l Prof. Alex. C. Vasilescu, plecând dela principiile contabilităţii raţionale (dublă) aplicată în cele mai mici amănunte presupune o întreprindere mai mare cu o bună organizare administrativă şi contabilă.

Intr'o asemenea întreprindere, este necesar să se cunoască rezultatele fiecărei activităţi, preţul de cost al fiecărei categorii de bunuri sau servicii, chiar dacă uneori trebuie să ne mulţumim cu repartizări aproximative ori cu estimaţiuni după preţul curent, cum ar fi la îngrăşeminte.

Chiar la stabilirea prețului de cost al recoltelor, trebuie să se aibă în vedere caracterul special al exploatării agricole, al cărei rezultat este în funcțiune în mare parte de variațiunile atmosferice, asupra cărora omul nu are multă influență, deaceea o repartitzare a cheltuelilor pe suprafețe nu este întotdeauna indicată, ci ar trebui să se aibă în vedere producția totală sub diferitele ei forme.

Iată o chestiune pe care la a doua ediție am dori să o analizeze mai deaproape autorul, care din cele expuse în lucrare dovedește că cunoaște nu numai partea contabilă, dar și partea practică a unei exploatări agricole, — ceiace este necesar pentru a organiza și conduce o contabilitate agricolă.

Autorul este preocupat de această chestiune, atunci când este vorba de repartizat cheltuelile generale prin contabilitate.

Aci D-sa cu drept cuvânt observă că o repartizare după suprafață, nu este potrivită cu caracterul exploatării agricole ; nici procedeul repartizării pe cantitate sau valori nu-l satisface. Deaceea crede că este mai bine să se rămână la vechiul procedeu de a trece cheltuelile generale la Profit & Pierdere, fără a mai încerca o repartiție. — Cu aceasta însă nu s'a rezolvat problema stabilirii prețului de cost comercial — minim de vânzare al produsului.

D-l Prof. Alex. C. Vasilescu, spre deosebire de alți autori, face o distincție precisă între bunuri după scopul la cari servesc : *bunuri de întrebuințare, bunuri de speculații, bunuri de rentă,* distincție care în agricultură pentru *bunuri-animale* are o importanță deosebită, întrucât normele de funcționare și evaluare sunt diferite.

In ce privește evaluarea produselor agricole, autorul pune o problemă nouă, a cărei discuție rămâne deschisă s. a. dacă teoria evaluării cu prețul de cost este adaptabilă unei exploatări agricole, — părerea D-sale, fiind că este o imposibilitate a determina prețul de cost real, care este în funcție și de calitatea pământului și de cantitate cu limite foarte variabile.

Deaceia, autorul propune evaluarea pe prețul zilei redus cu o cotă chiar de 25%.

Este o problemă nouă și foarte interesantă, care merită a fi discutată mai deaproape, examinând și posibilitatea separării rezultatelor unei producții normale într'un regim de exploatare regulată de rezultatele datorite variațiunei ele-

mentelor naturale, căci trebuie să recunoaștem că dacă acestea pot influența cantitatea și calitatea, apoi și felul cum se lucrează pământul este un factor important al rezultatelor.

Lucrarea D-lui Dr. Alex. C. Vasilescu, se termină cu o aplicațiune practică a principiilor expuse, redând întreaga contablitate a unei exploatări agricole complexe.

Manualul D-lui Prof. Alex. C. Vasilescu constitue un mare pas înainte în technica contabilității agricole și îl recomandăm călduros pentru învățământul agricol și comercial precum și pentru agricultori și contabili.

Dr. V. M. Ioachim

René Masson. MANUEL THEORIQUE ET PRATIQUE L'USAGE DES COMMISSAIRES AUX COMPTES, Paris 1937.

Funcțiunea de cenzor atrage din ce în ce mai mult atențiunea organelor publice și a acelora, cari sub o formă sau alta se interesează de societățile anonime.

In ultimii ani, în mai toate țările s'au introdus noui dispoziții privind această funcțiune pentru a face cât mai eficace controlul Soc. Anonime.

Deși instituția aceasta a cenzoratului este destul de veche — aproape tot așa de veche ca și soc. anonime — totuși sunt și acum discuțiuni asupra naturii și limitelor funcțiunii cenzorilor precum și asupra îndatoririi și răspunderii lor.

D-l R. Masson, doctor în drept, a făcut un studiu cât mai complet asupra acestei chestiuni, expunând situația juridică și economică a cenzorilor în lumina dispozițiunilor legale din trecut și a legislației recente.

Autorul constată că noua reglementare a comisarilor de supraveghere, cum îi denumește acum decretul lege din 1935 din Franța, constitue un progres față de trecut prin faptul că s'a introdus un profesionist contabil în Comitetul de cenzori, s'a precizat caracterul de organ permanent de control, cu puteri mult mai întinse ca în trecut.

Merită să fie relevată dispoziția din decretul francez pe care nu o găsim legiferată în altă parte, privind dreptul comisarului să denunțe Procurorului Republicei orice nereguli sau delicte ar constata cu ocazia îndeplinirii mandatului.

Dr. Masson relevând această dispoziție arată și pericolul pe care îl prezintă, punând uneori pe cenzori, în situație delicată,

neștiind dacă este bine și în interesul societății ca să denunțe anume acte, cari n'ar fi atât de păgubitoare societății prin ele însăși.

Autorul se ocupă deaproape de responsabilitatea civilă și penală a cenzorilor înăsprită prin nouile legiuiri, cari sunt totuși destul de elastice pentru a nu se aplica rigorile legii decât în cazuri cu totul izolate.

O parte din lucrare este rezervată technicei verificării și întocmirii raportului.

Un ultim capitol este consacrat unui scurt studiu de drept comparativ tratând situația din Anglia, Germania, Italia.

Regretăm că nu am găsit nimic din România, cu toate că la noi — s'a legiferat sub o formă chiar superioară — aceea ce francezii au reușit să legifereze incomplet abia în 1935, după ce s'au făcut după război vreo 11 proecte.

Și credem și noi, împreună cu autorul, că în Franța nu s'a spus ultimul cuvânt în această privință.

Autorul constată că și decretul lege din 1935 nu rezolvă chestiunea independenței cenzorilor și a remunerației lor. El reia propunerea ce s'a făcut și de alții și anume ca un cenzor specialist să fie numit de Tribunal, după ce se va lua și avizul societății și să nu fie revocat de cât de Tribunal, iar durata mandatului să fie de trei ani.

Credem că formula lui Masson — recomandare cu avizul organelor de reprezentare ale societății respective, care ar putea prezenta mai multe nume — satisface și principiul independenței cenzorilor și pe acela al autonomiei societății, care are dreptul să-și spună cuvântul său la alegerea organului de control.

Cartea d-lui Masson este foarte interesantă pentru cenzori, conducători de societăți, juriști și experți contabili.

Dr. V. M. Ioachim

ASSOCIATION INTERNATIONALE DE COMPTABILITE- BRUXELLES HISTORIQUE. — *de Georges Denhaene.* Colegul nostru Belgian, Secretarul General al Asociației Internaționale de Contabilitate, ne trimite o broșură în care concentrează, prescurtat și documentat, dările de seamă ale congreselor internaționale de contabilitate ținute sub auspiciile acestei asociațiuni.

Ne bucură faptul că vedem România reprezentată încă dela 1911, Martie 12, când au fost votate statutele acestei asociaţiuni, apoi luând parte la congresul internaţional din Septembrie 1911, ţinut la Charleroi. Activitatea Asociaţiei a fost mult timp întreruptă şi o vedem reluându-se la 1922, organizând congresul dela Paris din 1924, la Bruxelles în 1926 la care din nou a participat România. Cu acea ocazie s'a stabilit o schemă generală de Bilanţ Tip, luând ca normă aşezarea conturilor în ordinea lichidităţii la activ şi în ordinea exigibilităţii la pasiv — după propunerea subsemnatului.

La congresele din 1929 la Barcelona ţara noastră a fost din nou reprezentată, luând cuvântul D-nii Profesori : George Alesseanu şi Dr. V. M. Ioachim.

O parte însemnată o are congresul internaţional de contabilitate ţinut la Bucureşti în 1931. Al 8-lea a fost ţinut din nou la Bruxelles în 1935 şi România a fost reprezentată. In fine al 9-lea congres a fost ţinut la Paris în 1937 şi o numeroasă delegaţie din România a luat parte, în frunte cu D-l Decan N. Butculescu. D-l Profesor Universitar Spiridon Iacobescu a prezentat un foarte substanţial raport intervenind cu al său autorizat cuvânt în mai multe chestiuni.

Se vede din expunerea de mai sus că ţara noastră a urmărit de aproape mişcarea internaţională în domeniul contabilităţii şi a luat parte prin referate şi delegaţii ei la luminarea chestiunilor de ordin ştinţific şi profesional contabil.

ECONOMIA NAŢIONALA. REVISTA ECONOMICA STATISTICA ŞI FINANCIARA. *Fondator P. S. Aurelian.* Nr. August — Septembrie 1938. *Director C. I. Băicoianu.* — Conţine un articol semnat de d-l Cibianu Delascorvişte, cu titlul „Dela tragedia Ceho-Slovacă la întărirea apărării noastre naţionale", în care arată sacrificiul Ceho-Slovaciei pe altarul păcii Europene, blamând atitudinea Poloniei, care profitând de împrejurări, a ciuntit o parte din trupul Ceho-Slovaciei.

D-l C. I. Băicoianu, scrie despre Dunărea văzută prin prisma tratatului dela Bucureşti, în care relevă atitudinea demnă a autorităţilor româneşti în timpul războiului mondial, pentru ocrotirea intereselor navigaţiei la gurile Dunării şi sprijinul pe care Banca Naţională şi Statul Român, l-a dat

Comisiunei Europene Dunărene, avansâdu-i sumele necesare pentru plata personalului.

Reproduce o serie de scrisori ai reprezentanților Austro-Ungari, Ruși și Germani, din care se vede că în timp ce Austriacii căutau să acapareze toată Dunărea, nici Germania nu se lăsa mai pe jos ; Rușii au rechiziționat materialul flotant depe Dunăre, fără să plătească și avea tendința de a încălca drepturile și neutralitatea Comisiei Europene Dunărene. Relevă drepturile ce-și rezervase Germania și Austro-Ungaria, prin pacea dela București.

Studiul este în continuare și-l vom urmări cu interes.

Înfăptuirea silozurilor de cereale, este semnalată cu bucurie ca o măsură menită să puie în valoare bogăția solului nostru.

Dr. P. Drăgănescu-Brateș

MANUAL DE LUCRARE DE LABORATOR. *Pentru cl. VIII secundară, de Anton Pecuraru, chimist, profesor secundar. București 1938.* — Lucrările de laborator formează baza educației solide în ori ce manifestare, nu numai în fizică și chimie.

Manualul d-lui Pecuraru este menit să îndrumeze pe elevi în efectuarea lucrărilor de laborator și formularea observațiunilor și concluziilor ce au de făcut.

Brateș

EDUCATION FOR COMMERCE *sub Direcția d-lui Harold Downs. August 1938, Londra, Editura Sir Isac Pitman & Sons Ltd.* — Se ocupă deaproape de toate chestiunile care interesează învățământul comercial.

Subliniem articolul „Examinatori și examinați" de Hubert Watson.

Nici în Anglia nu sunt populare examenele. Se referă la epoca examenelor și crede că luna Decembrie — sau Ianuarie este cea mai potrivită pentru a alterna cu examenile din Iunie sau Iulie.

Orice examen este pentru candidat un timp de criză.

Mai relevăm articolul Biblioteci pentru școlile Comerciale de „Frederic Evans".

Autorul spune că una dintre notele distinctive ale omului cult este interesul pentru cărți și înțelege cărți bune, nu de nuvele populare. Bineînțeles cărțile de literatură ca acele

de W. Scott, Dickens, Thackeray, Arnold Bennet, H. G. Wells și alții sunt foarte bune ca un mijloc de a căpăta cunoștințe generale, pentru că o desăvârșită educație tehnică, în cel mai înalt înțeles, poate fi bazată numai pe o sănătoasă cultură generală.

Se insistă ca studenții să fie încurajați în a-și forma o bibliotecă proprie a lor ; cărțile de împrumut din biblioteci sunt mijloace de propagare a microbilor. **Brateș.**

Cărți și Reviste

România Industrială, București Octombrie 1938. Valoarea economică a regiunilor sudete ; Situația economică a Jugoslaviei ; Situația Căilor Ferate în Germania ; Comerțul Franco-Sovietic. Evoluția Europeană a exportului de cărbuni. Săptămâna financiară, etc.

Curierul Financiar București, Sept. 1938. Cuprinde : O nouă misune încredințată d-lui Inspector General, Const. Tăutu de R. A. ; La Garda Financiară s'au realizat frumoase progrese de Romulus N. Alexandru ; Noui îndrumări privind controlul la cifra de afaceri ; de Ion N. Ciolac ; Domiciliul Fiscal de Stefan Tănăsescu ; art. 120 L. C. D. în noua sa redactare, de Sibian Popescu, etc.

Buletinul Asociației Funcționarilor C. A. M. București Nr. 4—6, 1938 cu următorul sumar : Editorial de Gh. Georgescu; Noilor Pensionari C. A. M. de Eugen Aslan; Simple constatări de fapt, de Ioan Ghiscop ; Medalioane ; Nic. Gâlcescu, Aurel Marinescu și Pantelimon Zachia de As.

Economia. Revista Trimestrială. București Sept. 1938.

Prima zi de școală ; Din clasicii economiei ; Rolul școalei și al Familiei în Educația spiritului de economie ; Pregătiți sărbătoarea „Zilei Economiei" ; Plasamentele Cec-Ului de Dr. Caius Bordosi, etc.

La vie au bureau. Bruxelles 76 rue St. Lazare, Octobre 1938 cu următoarele articole :

Le comptable devant les questions économiques et sociales de Charles Gondat ; Le Gaspillage dans les Bureaux, de W. H. Wolff ; des Délais de grâce, de Raoul Boudart ; Diagrammes synthétiques pour suivre les Ventes, la Clientèle et les Représentants, de F. R. Vanrompaey, expert-comptable, etc.

Buletin de l'Association des anciens élèves de l'Ecole Supérieure de commerce de Genève. Septembre 1938, conţine informaţiuni colegiale şi dare de seamă asupra festivităţilor cinquantenarului.

Il Bollettino del Contribuente. Milano, Nr. 13 Septembre 1938 cu următorul sumar : Note e questioni di attualità ; Cronaca legislativa, Giurisprudenza tributaria ; Pareri e comunicati ; Notizie vare ;

Revista de Contabilidade e Comercio, Porto (Portugal) Nr. 23 Setembro de 1938. Autarquias Economicas, pela Prof. Dr. Luiz Viegas ; Propaganda e Publicidade, Recordanodo, por J. Bastos Monteiro ; De Contabilidad Moderna Sistemas por decalco, pelo Prof. Miguel Munoz Arbeloa ; Juro Continuo, pelo Dr. Antonio Carreira ; Administraçao Contabilidade e Escrituraçao, pelo Tenente — Coronel J. R. Costa Junior, etc.

Revista de Ciencias Economicas Buenos Aires Junio de 1938. Sobre la ley de Laplace reducida, de Carols E. Dieulefait ; Evólución histórica de la economia argentina, de Lucio M. Moreno Quintana ; Evolución de la industria del hierro, de Lorenza Dagnino Pastore ; El azúcar, Estudio histórico-económico-Geográfico, de Gregorin Simkin ; Informacion económica nacional, Informacion financiera nacional, etc.

Colegiale

AXA BUCUREȘTI-LONDRA

— D-l **Nicolae S. Penescu** Președintele Camerei de Comerț și Industrie București, într'o ședință a acestei Camere a analizat situația raporturilor noastre economice cu Anglia. A hotărât ca prin toate mijloacele, și pe toate căile aceste raporturi să fie întărite și desvoltate.

Axa București-Londra trebuie sprijinită pe legături economice durabile și pe „acea prietenie bazată pe stima mutuală și reciprocă a celor 2 mari națiuni", cum a spus Lordul Mayor (Primarul Londrei).

Facem un călduros apel la toți colegii noștri să se alăture acestei mișcări și să dea dovadă în acțiunea lor că știu să prețuiască prietenia britanică.

— In numărul pe Decembrie a. c. va apare articolul D-lui Prof. Gr. L. Trancu-Iași: Reflecțiile unui contabil.

— D-l **Prof. I. Răducanu** a fost reales pentru a treia oară rector al Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București.

— D-nii: **D. P. Niculescu-Ritz** și **V. M. Ioachim** au fost numiți în Consiliul de Administrație al Societății „Grupul Technic Român.

— D-l **Anton Cominovici,** Directorul contabilității Casei Centrale a Asigurărilor Sociale, a fost numit Președinte al Comisiunii de Cenzori de pe lângă Uniunea Camerelor de muncă, iar

— D-l **C. Georgescu,** Sub-director, a fost numit Președinte al Comisiei de pe lângă Camera de Muncă din București.

D-l **Al. Tănăsescu,** Profesor, a trecut cu succes examenul de doctor la Academia de Inalte Studii Comerciale.

— Examenul de expert-contabil se va ține la București în zilele de 10-11 Decembrie a. c.

Comisiunea de examinare este prezidată de d-l Prof. Grigore L. Trancu-Iași.

— Corpul Absolvenților Școalelor Superioare de Comerț și Liceelor Comerciale din România, a hotărât să acorde 2 (două) burse la 2 (doi) elevi de licee Comerciale.

Bursele se vor acorda prin concurs.

Rugăm pe colegi să ne trimită scurte știri colegiale.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili

Secția Bălți: Robert Gorodichi, contabil stagiar.

Secția Bârlad-Tutova: Kaufman Froim, contabil stagiar.

Secția Botoșani: Max sin Simon zis Rudich, contabil stagiar.

Secția Călărași-Ialomița: Stănescu Florian și Ion Stănescu, contabili stagiari.

Secția Cetatea-Albă: Gheorghe G. Vasiliu, contabil-stagiar; Vasile Major, expert-contabil.

Secția Dolj-Craiova: Vasile N. Copae și Jacques M. Benvenisti, contabil stagiar.

Secția Iași: Vittner Alfons și Feldman H. Strul.

Secția Orheiu: D-na Motali M. Goiman-Duhovnai.

Secția Timișoara: Maniov Bartolomeu, Raia Toma, Ștrengaru Alex., Popa S. Gheorghe, Francisc Rampesz, Victor Veină, Traian Iorga, Eduard Wilhelm, Ambruș, Adalbert, Waidmann Matei și Doț Ioan, contabili stagiari; Cruceanu Ștefan și Stroe Marin cu gradul de contabili autorizați.

Secția Vâlcea: Helmuth Schulerus, Gruia N. Ioan, Mihail Gr. Ștefănescu, Apostol G. Stoica Dumitru Ionescu, Ioan Ciobescu, Neamțu Ion și Paraschiva Tivig, contabili stagiari.

Avansări la gradul de contabil autorizat:

Secția Călărași-Ialomița: Traian Valter.

Secția Cetatea-Albă: Ioan I. Ionescu și Alexandru Mutschler.

Secția Botoșani: Sin Iosub Leiba, Iusofov S. Matel, Gutman Marcu Șmil, Sin Sulim I. Lazăr.

Secția Timișoara: Aurel F. G. Enescu, Francisc Bayerle, Bălan M. Valeriu, Bretter Alex., Sagovici Petru.

Secția Vâlcea: Petre C. Vornicu și Radu Bărbulescu.

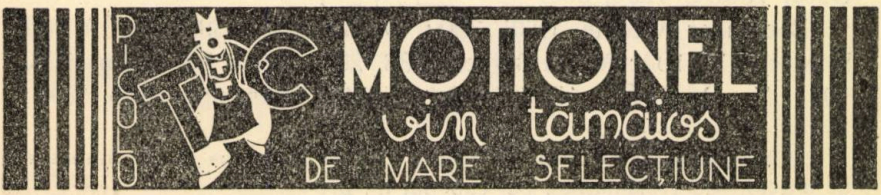

Abonamente

In cursul lunilor dela 20 Octombrie — 20 Noembrie 1938, am primit următoarele sume: *)

Incasate din ţară prin încasatorii noştri sau cu mandate poştale:

Bazargic: Florea C. Bunget 1938, 200; Damianof Nicolae 1938, 200; Jeleascu Dimitrof 1938, 200.
Băicoi: D. C. Popescu 1937—1938, 400.
Bârlad: Corpul contabililor 1938, 160.
Cernăuţi: Petre Ghiţescu 1936—37, 400.
Constanţa: Sary Aristotel 1938, 160.
Craiova: David Alschel 1938, 160.
Diciosânmartin: Simeny Carol 1938, 200.
Galaţi: I. Ilie 1938, 200.
Isvoarele: Athanasie Ionescu 1938, 160.
Iaşi: D. S. Eşanu 1938, 100.
Lugoj: Ion D. Stoenescu 1937, 200.
Oradea: Petre Năstase 1938, 100.
Orheiu: S. Tartaţehi 1936, 100.
Piteşti: Traian I. Popescu 1938, 160.
Reşiţa: Iarcu Vasile 1938, 200.
Sinaia: Vladimir Boldojar 1937—38, 400..
Sibiu: Ion N. Bratu 1938, 200.
Tecuci: D. Cosmescu 1937—38, 400; Mihail Iliescu
T. Severin: 1937 şi 1938, 240.
Topleţ: Herzal Carol 1938, 200.
Zalău: Graţian Marcuş abon. 1939 şi 1940 lei 400.

Bucureşti:

Antoniu Abraham 1938, 200; Jean Abramovici 1938, 200; Oscar Andrei 1938, 200.

Bachmaer Nicolae 1938, 200; D. Baichis 1938, 160; Alfred Brandt 1938, 100; Maria Bercea 1938, 200; Iancu Bernştein 1938, 100; M. Bărdeanu 1938, 100; Dimitrie Bănescu 1938, 200;

*) Mulţumind d-lor abonaţi, rugăm a ni se comunica orice schimbare de adresă, sau reclamaţiuni pe cuponul m. p.

Eugen Bauer 1938, 100; Barzon St. Constantinescu 1938, 200. Const. Constantinescu 1936-37-38, 500; Vitali M. Cauli 1938-39, 400; Aurelia Cazacu 1938, 200; Prof. Al. Costache 1938, 200; Eduard Cohen 1938, 200; Iacob Comoli 1938, 200; M. M. Creigel 1938, 200; Eugen Carpen 1938, 200; Alex. M. Chivulescu 1938, 160.

Nicu A. Dumitriu 1938, 200; Victor Dimitriu 1938, 200; David Cohn 1937, 200.

Epimonda Balamac 1938, 200.

Jean Finţig 1938, 200; Comşa Fulga 1938, 200; Manole Foglu 1938, 200.

Leon Grünberg 1938, 100; Oscar Grünberg 1938 100; Nic. Grămescu 1938, 100.

H. Fianu 1938, 200; Herşcovici Gustav, 1937-38, 400; Gh. Hoară 1937-38, 400; HirschMilo 1938, 200.

Ioan L. Grigore 1938, 200; Nic. Ivănescu 1936-37 400; Jitariu Irimia 1937-38, 320; Marcel Iacobsohn 1938, 200.

Heinrich Labes 1938, 200; Moro Kofler 200.

Adolf Margulius 1938, 100; Mirescu Vasile 1938, 160; Mutapovici Victor 1937-38, 300; I. Marcovici 1938, 100; Mihail Oţelescu 1938, 200; I. Mitoşeriu 1937, 200; Nic. Muntenu 1938, 200.

Ion V. Neaţă 1938, 200; Negoescu Pascal 1938, 100; D. Nicolaescu 1938, 200; Ion I. Nicolaescu 1938, 200.

Angela Popescu 1938, 200; B. Pavlovschi 1938, 200; Zută Popescu 1938, 100; Agop Papazinian 1938 200; G. Nicolaescu 1938, 200; D. Niţulescu 1938, 200.

B. Rozenberg 1938, 100; Iosif Rosenthal 1938, 200; N. Roman 1938, 100; Th. Rades 1938, 100; Redlinger Oscar 1938, 200.

Sigmund Iosef 1938, 100; E. Schaller 1938, 200; G. Sersea 1938, 200; Eugen Staia 1938, 200; Jean Schlipca 1938, 200; D. Stoenescu 1938, 200; I. Stoicescu 1937, 200; Haia Saitman 1938, 100; Segal Herman 1938, 200; A. Schvarţz 1938, 200; Atanase Sagheas 1938, 200.

Prof. Al. Tănăsescu 1938, 200; Tănăsescu Emanoil 1938, 200.

I. Urech 1938, 200; Ioan Ungureanu 1938, 200.

Wald Iacob 1937-38, 200; Vladislav Fischer 1938, 100; Bruno Waisbrod 1938, 200; Paul Weintraub 1938, 200; Felix Weigel 1938, 160; Gh. Vanghele 1938, 200; Dumitru Vasilesu 1938, 200; D. Vişinescu 1938, 200.

P. Zeronian 1938, 200; Zinger Iancu 1938, 100.

Necunoscuți

Dăm mai jos numele abonaților cărora nu li s'a putut distribui Revista Nr. 10, pe luna Octombrie, înapoindu-se cu mențiunea: *„Mutat fără adresă"* și rugăm pe D-nii abonați, cum și pe toți cei cari le cunosc adresa sau locul unde au ocupațiunea, să binevoiască a ne informa cu o c. p. la Administrația Revistei.

LOCO

1. Alexandru Cel Mare, str. Mecet Nr. 7.
2. A. Georgescu, Pitar Moș Nr. 27.
3. Pârvu Constantin, str. Adrian Nr. 30 bis.
4. George Pincus, Fund. Lânăriei Nr. 4.
5. Agop Sirinian, str. Liseanu Nr. 23, Etaj 3.
6. D. Mărănduc, B-dul Tache Ionescu Nr. 26.
7. Titirigă Gh. Ioan, Sft. Nicolae Nr. 26.
8. Iacob Carol, Labirint Nr. 123.
9. Moscu Ioan, str. Berzei Nr. 25.
10. Henry Leibovici, str. Polonă Nr. 103 bis.
11. Iosef A. Schapira, Calea Văcărești Nr. 156.
12. C-tin T. Theodorescu, Barbu Delavrancea Nr. 55.
13. I. Tanasiu, Banca Națională, Serv. Contencios.
14. Al. Cuțulescu, Calea Moșilor Nr. 242.
15. Ferri Ermo Anibal, str. Povernei Nr. 28.
16. Victor Olach, Banca Națională.
17. Nicolae Bănescu, Banca Națională.
18. Căp. Ad-tor Zait Theodor, str. Petre Liciu Nr. 9.
19. Gh. Zancov, Dr. Florea Theodoru Nr. 4 Cartierul Cotroceni.

PROVINCIE

1. Kelemen Stefan, Comuna Hălmeag jud. Făgăraș.
2. Berty Klein, Firma „Sared" Cernăuți.
3. Blatt Maria, str. Măcelarilor Nr. 8, Cluj.
4. Viertel Leopold, str. Hurmuzachi Nr. 5, Cernăuți.
5. Barad M. Elias, Bolintineanu Nr. 5, Botoșani.
6. Stere Paveliu str. Traian Nr. 154, Tecuci.
7. Dimitrie Regleanu B. N. R. Tecuci.

«CONCORDIA»

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
PENTRU INDUSTRIA PETROLULUI
CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 867.000.000

DEPARTAMENTUL UZINELE METALURGICE PLOEŞTI

Ateliere mecanice, Turnătorii de oţel, Fontă, Bronz Alamă, Trefilerie, Foraje Cazangerie, Aparate de foraj, etc.

FABRICA DE MUNIȚII
FABRICA DE TUNURI

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistenţă, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane şi **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre şi emailate.
Tuburi şi **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Maşini de **gătit** şi **sobe** „Vesta".

Articole noui:

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese şi **capace** de **recoacere** din oţel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi şi **pământ refractar.**

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA
etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMEI“ BUCUREȘTI Calea Victoriei, 15

„ARAGAZ“

Unanim recunoscut ca cel mai bun combustibil pentru GOSPODARIE ŞI INDUSTRIE

Oricare ar fi întrebuinţarea, fie numai aceia într'un rechaud simplu, fie în cel mai complicat proces termic industrial, „Aragaz“ dă cea mai deplină satisfacţie, realizând

ECONOMII DE MUNCĂ TIMP ŞI BANI

DEPOZITE IN TOATĂ ŢARA

LA BUCUREŞTI, DEMONSTRAŢIUNI LA :

„SANITAS“ S. A. R.

B-DUL BRATIANU No. 36

TELEFON 2.31.55

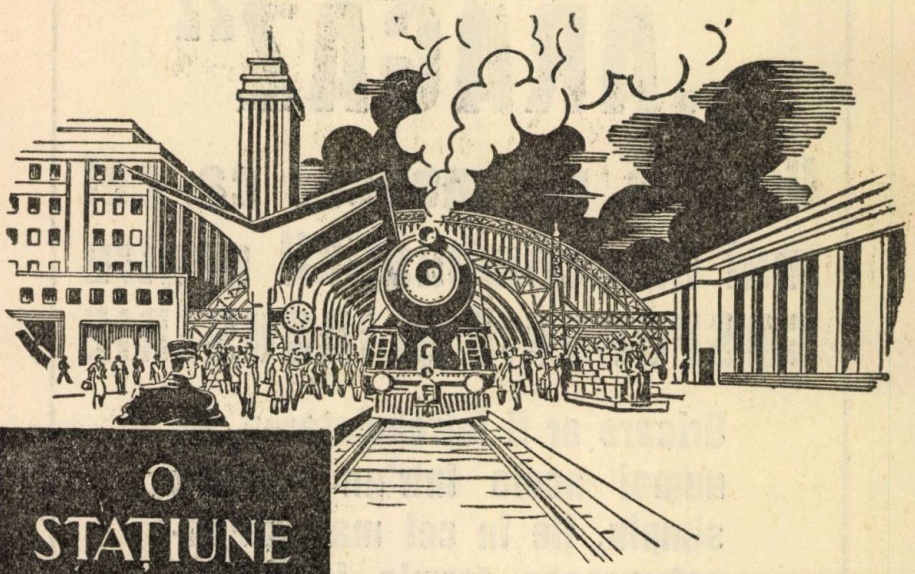

O STAȚIUNE MARE CU O SINGURĂ LINIE

Închipuiți-vă că o mare stațiune de cale ferată ar avea o singură linie pentru toate trenurile care vin și pleacă. Ce s'ar întâmpla oare cu orariul, cu confortul pasagerilor, cu veniturile căilor ferate? Lucrul acesta este tot atât de adevărat și de important pentru serviciul telefonic. Dacă aveți un trafic prea mare pentru o singură linie, afacerile Dv vor suferi. Clienții se vor enerva, găsind numărul Dv. veșnic ocupat. Veți pierde clienții tot atât de sigur ca și când ați sta cu magazinul închis.

INSTALAȚIUNI PENTRU TOATE UTILITĂȚILE

Societatea de Telefoane ține la dispoziția abonaților diferite tipuri de instalații, pentru utilizările cele mai complicate. Oricât de complexe ar fi necesitățile telefonice ale întreprinderii Dv., un specialist al Societății de Telefoane vă va fi pus imediat la dispoziție, pentru instalația necesară.

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

BUSINESS INTERNATIONAL MACHINES

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREȘTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA
RAȚIONALIZEAZA

IN INDUSTRIE

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculația
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investițiile și amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAȘINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

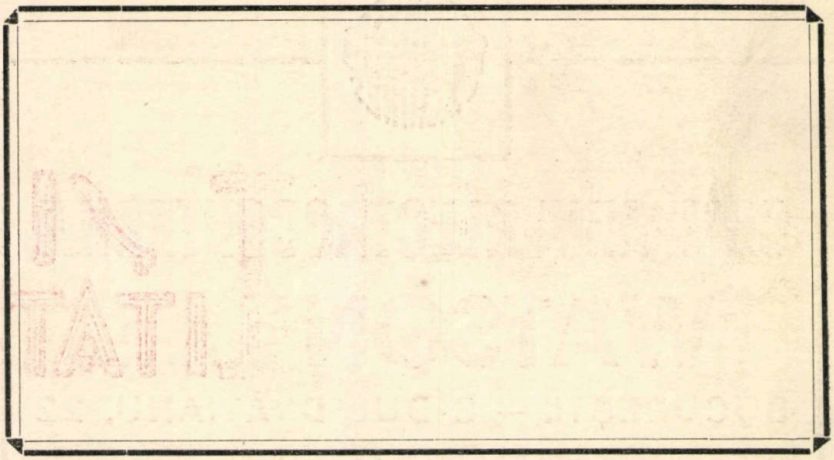

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei

BUCUREȘTI, I. — STR. TEILOR No. 12

ANUL XXVII. — No. 12 PUBLICAȚIE LUNARĂ Decembrie 1938

REVISTA GENERALĂ DE COMERȚ ȘI CONTABILITATE

PROPRIETATEA CORPULUI ABSOLVENȚILOR ȘCOLILOR SUPERIOARE DE COMERȚ.
PUSĂ LA DISPOZIȚIA CORPULUI CONTABILILOR AUTORIZAȚI ȘI EXPERȚI CONTABILI.

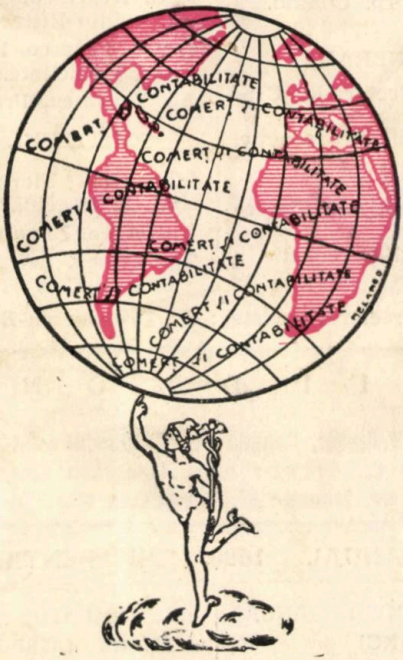

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BUCUREȘTI. — STRADA TEILOR Nr. 12
TELEFON 3-72-83

FUNDATORII REVISTEI IN 1908

N. Butculescu, Decanul Corp. Cont.
† **Boituș Lucian,** Dr. în științe de stat.
† **Eftimiu M. G.,** Bancher.
† **Gheorghiu I.,** Contabil expert.
† **Herbst Otto,** fost Dir. Oficiul de vânzare al fabr. de hârtie din țară.
Hodoș Ulpiu, fost comisarul guvern. la Banca Națională a României.
Negrescu C. I., Director Soc. Loc. Eft.
Plopeanu G., Secret. g-l al Teatr. Nați
Spirescu G. Al., fost dir. de bancă.
Sersea Th., Șeful Serv. Invent. C. F. R.
† **Rasidescu St. I.,** fost președ. al Corp. Absol. Șc. super. de comerț.
† **Rosen Isac,** fost cont. expert, fost profesor la școala com. „Cultura".
† **Stănculescu I .V.,** fost contabil șef la Banca Agricolă.

COMITETUL CORPULUI

PREȘEDINTE :

N. Butculescu, Decanul Corp. Contab. Membru în Comitetul de redacție.

VICE-PREȘEDINȚI :

V. M. Ioachim, Secretar Camera de Comerț.
Membru în Comitetul de redacție.

Aureliu Marinescu, Director C. A. M. Fost Președintele Corp. Contab. Secția Ilfov.

SECRETAR GENERAL :

Theodor Nitzu, Subdirector la Creditul Industrial.
Membru în Comitetul de redacție.

CONSILIERI :

D. Bobină, Director Centrala Cooperativelor de Consum.
Membru în Comitetul de redacție.

S. M. Blumenfeld, Comerciant.

N. K. Constantinescu, Expert contabil.

P. Drăgănescu-Brateș, Membru în Comitetul de redacție.

Andrei Gheorghiu, Profesor.
Casier al Corpului și membru în Comitetul de redacție.

Iosif D. Lazăr, Comerciant.

I. C. Negrescu, Director, Soc. Com. Locuințe Eftine.

Ștefan Popescu, Director Soc. de Gaz și Electricitate.

Al. Vasilescu, Profesor.

COMITETUL DE CENSORI :

Marinescu, Florian, Ad-torul Casei M. S. Regelui.

I. Mazăre, Expert contabil.

Th. Sersea, Șeful Serviciului Inventarierii C. F. R.

Directorul revistei : **P. Drăgănescu-Brateș.**

MEMBRII DE ONOARE

Profesor Alesseanu Gh., N. Arghir, Coandă Gr., Clinceanu I. D., Cristescu Dem., Hodoș Ulpiu, Hurmuzache C., Profesor univ. Iacobescu Spiridon, Neamțu C., Profesor univ. Gr. Trancu-Iași, Ștefănescu Alex. N., Zissu Al. N.

ABONAMENTUL ANUAL **1000** LEI PENTRU INSTITUȚIUNI

500 LEI ABONAMENTUL ANUAL PENTRU BĂNCI

ABONAMENTUL ANUAL PENTRU MEMBRII CORPULUI CONTABILILOR & BĂNCI POPULARE LEI 200

EXEMPLARUL 40 LEI

IMPRIMERIILE INDEPENDENȚA

La Revue
de Commerce et de
Comptabilité
vous présente ses
meilleurs voeux

A nostri letlori
auguriamo

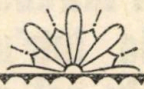

Revista Generală
de Comerț și
Contabilitate
vă urează
LA MULȚI ANI !

Beste neujahrs
Glückwünsche

With all the good
wishes and the
compliments
of the season !

„ARAGAZ“

Unanim recunoscut ca cel mai bun combustibil pentru GOSPODARIE ŞI INDUSTRIE

Oricare ar fi întrebuinţarea, fie numai aceia într'un rechaud simplu, fie în cel mai complicat proces termic industrial, „Aragaz“ dă cea mai deplină satisfacţie, realizând

ECONOMII DE MUNCĂ TIMP ŞI BANI

DEPOZITE IN TOATĂ ŢARA

LA BUCUREŞTI, DEMONSTRAŢIUNI LA :

„SANITAS“ S. A. R.

B-DUL BRATIANU No. 36

TELEFON 2.31.55

CUPRINSUL:

Gr. L. Trancu-Iaşi: Reflecţiile unui contabil 615
Dr. V. M. Ioachim: Consideraţiuni contabile asupra concernelor şi participaţiunilor 621
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Inaintarea la grad 625
Tiberiu Polak: Planul conturilor şi contabilitatea unitară . . 627
Paul Mark: O reformă necesară în munca de report . . . 633
I. Tăcutu: Ofer colegilor 20 premii a 1.000 lei 636
*** Dela Corpul Absolvenţilor 640
*** Recenzii 642
*** Jurisprudenţe fiscale 650
*** Colegiale 657
*** Cereri de înscriere — Abonamente 659

Reflecţiile unui contabil

(Pe marginea cărţii *Racconti del mio Orto* de Francesco Chiesa).

Voi spicui din această carte câte-va gânduri în legătură cu profesiunea de contabil.

Francesco Chiesa, nu Celestino Chiesa autorul unei cărţi de Logismografie [1]), scrie un roman înlănţuit din „Povestirile din grădina mea" (Racconti del mio Orto).

Povestitorul este un om cumsecade, **contabil** şi are 50 de ani: Unul dintre acei oameni la cari munca zilnică, modestă şi riguroasă, se împacă cu gândurile şi riscurile unui spirit cu totul poetic. Şi nu e lipsit nici de o oarecare atitudine de observator al vieţii şi al moravurilor. Dar, mai presus de toate, e vie într'ânsul *pasiunea pentru pământ.* El cultivă o bucată de pământ, în orele libere într'un colţ din parcul sălbăticit al Vilei Flavia, o căsoaie destul de dărâmată, proprietatea comunei, unde contabilul locuieşte cu o fiică a sa, devotată cu mândrie, ca o Sfântă Martha, cultului virtuţilor practice şi domestice. Alături de dânşii, o vecină, îngrijind de danteleriile preoţeşti, femee excelentă în vorba căreia bunul simţ (unealtă uneori cam greoaie şi stângace) are ascuţişul şi scânteerea unui ac.

Tată — tu eşti un artist

Tată — îmi spune într'o seară fiică-mea — tu nu eşti decât un artist.

1) Logismografia de Ing. Celestino Chiesa, edit. Hopli Milano 1888.

Mira — răspunsei — nu ai dreptul să pronunți cu astfel de surâs numele sfânt de artist. *De altfel, nu e adevărat, din păcate, că sunt artist. Țin de zece ani și în chip ireproșabil, contabilitatea d-nei Rosa, văduva Gnecchi și în trei seri pe săptămână dau lecții de această materie, respectabilă dar nepoetică, tinerilor Cercului Industrial. Dacă vine în fața justiției un proces în care sunt numere și registre, mă chiamă pe mine ca să descurc fuiorul... Și singura carte pe care am publicat-o, știi prea bine, nu e un volum de versuri, deși are multe începuturi, multe spații goale și multe lucruri inteligibile numai pentru cei inițiați. E volumul acela de contabilitate, care ne-a dat ceva parale nouă și mulți bani editorului meu. Eu sunt, cum o recunoaște toată lumea, un clasic în contabilitate, o autoritate în materie de partidă simplă și partidă dublă. Și ție îți par un artist?*

Ordinea și ustiție

Părintele — în conversație cu Mira — îi spune:

Lucru foarte bun e economia; dar mult mai importante sunt ordinea, justiția și urmărirea delicvenților — fără de care — nu se pot păstra nici regatele și nici grădinile.

In registrele lui Terzi

Contabilul este însărcinat să examineze registrele lui Terzi care fugise.

Iată reflecțiile lui în fața înregistrărilor:

E sigur că figura acelui Terzi mi se părea pe fie ce zi mai ciudată și mai greu de înțeles. Timp de mulți ani, până cu puține luni înainte de fugă, totul era limpede și perfect, cele mai mici posturi justificate de documente inatacabile... *Și dintr'o dată o mulțime de încurcături: cheltueli trecute de două sau trei ori prin artificii de contabilitate, încasări dispărute cu o artă de scamator... Apoi patru polițe false. Intr'o zi dădui peste niște răsături cam suspecte, care mă siliră să cercetez totul cu lupa, cu lupa fizică și cu cea metafizică.*

Contabilul și problemele morale

Astfel mă întrebam, pentruce acest biet profesor de contabilitate nu-i indiferent la problemele morale și nu vorbește întotdeauna aridul limbaj al meseriei sale.

Meșteșugul meu e unul din cele mai folositoare, apreciate și

prozaice; și în adevăr are un mare avantaj, acest meșteșug cu totul prozaic pentru cel căruia îi place, în orele de răgaz, să se gândească la arta pură.

Un petec de cer strălucitor peste paginile jurnalului și ale Cărții Mari

Intr'o dimineață ca asta să iau o cafea mi s'ar fi părut ceva nepotrivit și totuși ador cafeaua. Apoi, la 8 1/2 precis, am intrat *cu totul vesel în întunecosul birou al d-nei Rosa văduva Gnecchi; să înregistrez facturi, să așez rubrici, să rezolv corespondența, să adun cifre. Ce gaură întunecoasă era acel birou, băgat în fundul unui colț de curte larg de patru pași.*

Dar, *în acea dimineață un petec de cer strălucitor clipea la înălțime deasupra acelor turnulețe scorojite de case și mi-era deajuns. Lumina peste paginile jurnalului și ale cărții mari; dădea cifrelor înghesuite în coloane o mișcare, un aer de gângănii vesele; făcea să scântee în lucrurile cele mai modeste și obișnuite, acel grăunte de surâs care slavă Domnului, e în toate lucrurile. Apoi, la ora 12 precis mă îndreptam spre casă cu două sau trei mic povești pe care să le spun Mirei în timpul prânzului. Și în aer acel dangăt mulțumit de clopote. Și în stomacul meu o poftă de mâncare ca a unui copil în creștere.*

Păcatele tinereții

Intr'o zi un individ care lucrează la periferia Codului penal îi aduce o scrisoare... un păcat din tinerețe! Da! E scrisul meu de altă dată, acel scris mic prea aplecat și oscilant pe care apoi l'am îndreptat cum ți'ndrepți caracterul în vârsta judecății. Frazele mele de atunci... nu mai scriu așa acum, mi-ar face scârbă; dar atunci, la douăzeci de ani, când nu erau vorba de *redactări de calculul de comerț și de economie politică, imitam pe D'Annunzio în acest fel.* Imi permiteam atunci să-mi iau la revedere dela modista mea cu acest salut: „Și în cupa mâinilor tale de crin depun printr'un rit sacru, Melancolia mea". Iar dedesubt iscălitura mea, în lung și'n lat, nume și pronume, chiar așa cum ar fi vrut-o prietenul meu subt polița sa.

Și am semnat o poliță

Apoi, eu mă tem de ridicol mai mult decât de moarte. Trebuia să pun mâna, să pun mâna cu orice preț pe acea scrisoare ridicolă; *și am iscălit polița. Cinci sute de lire.*

Dar scadența ? Cine se gândește la ea ?

Toți oamenii fac așa sau mai rău. Mai rău : polița vieții noastre, de exemplu, cine se gândește că va ajunge la scadență ? Totuși este o poliță care reprezintă pentru fiecare dintre noi mai mult de cinci sute de lire, și marele bancher nu acordă reînoiri nu se obligă la termen fix. E în stare s'o trimeată la protest dintr'o clipă într'alta. Totuși cine se gândește ?

Virtuțile profesiunei de contabil

Eu sunt (după cum am mai spus de mai multe ori) un contabil cinstit și demn de stimă, având virtuțile cele mai bune ale profesiunii : o scriere frumoasă, socoteală infailibilă, ordine, scrupul și, ceeace valorează mai mult pentru a fi apreciat de lumea serioasă, nici o dovadă evidentă de fantezie, de geniu artistic, de neliniște spirituală. Dar apoi nu sunt tot și nici totdeauna un contabil. *Odată închise registrele, mă las câte odată puțin dus, așa sum orice căruțaș lasă din când în când vita sa muncitoare să se ducă cum vrea. Când îmi permit să merg astfel, se întâmplă adesea că eu ies un pas sau două din obișnuitul și plictisitorul făgaș, și ce lucruri extravagante, nu de vită de jug, mi se învârtesc în cap. Tot ceeace am povestit până acum, se explică astfel.*

Recursul la literatură

Am încercat zadarnic toate mijloacele și pe cele spirituale am citit un cânt din Dante, cinci pagini din Rațiunea pură de Kant : toate lucrurile mai curate, toate lucrurile mai grele. Nimic.

Și contabilul își vinde inelul...

Preferai să-mi vând frumosul meu inel de smarald ; despre un inel poți oricând spune că l'ai pierdut. Și chiar dacă Mira m'ar face distrat : puțin mai putea adăuga la ceea ce a spus de o sută de ori și mă scăpa de aprecieri mai rele.

După o săptămână nu mă mai durea. Apoi veni iarna : câteva răceli, o jumătate de duzină de cărți, contabilitatea mea, plimbările mele ; și trecu și iarna. Odată revenită primăvara, reluai cu seninătate și râvnă dublă lucrările din grădina mea.

Și-și părăsește grădina dela Villa Flavia.

Municipiul a vândut totul unei întreprinderi de construcții, care e nerăbdătoare să fructifice, până la ultimul petec, acest frumos teren.

De îndată ce vom fi plecați noi, se va arunca în aer acoperișiul, se vor dărâma pereții. Pentru ca să câștige timp, au și început să doboare vechile plante din parc:

Și...

Și era noapte, și se auzea prin geamuri un văjâit liniștit care nici nu părea sunet de clopote. Și putui, o clipă, să privesc în juru-mi fără mânie, și să revăd, cu o tristețe liniștită, biata casă din care mă goneau, rămășițele scumpei mele grădini pe care mi-o distruseseră.

Dar măslinul va crește mare.

Intr'o zi fiica sa Mira spuse contabilului nemângăiat după grădina lui

Tu tată, care citești atâtea cărți, pun rămășag că nici nu știi istoria toiagului Sfântului Iosif. Sfântul Iosif și Maica Domnului mergeau dela Nazareth la Betleem ca să se supună, cum știți poruncii Impăratului Romei.

Intr'o zi când nu mai putea de oboseală, Sfântul Iosif s'a gândit să-și facă rost de un toiag; și într'adevăr a tăiat de pe o moșie din cale un măslin tânăr, care era singura plaută mai dreaptă, îl curăță de ramuri și făcu un frumos toiag. Dar nu terminase încă, și iată că veni după dânsul proprietarul moșiei, un bătrân sgârcit și rău, furios ca un animal; și cuvintele pe care le spuse celor doi sfinți călători, nici Lucifer nu le-ar fi găsit mai rele.

Dar Fecioara, înduioșată mai mult decât ar fi meritat acel mojic, îi răspunse: „Bătrâne, nu te necăji. Eu îți promit, în numele Aceluia ce se va naște mâine, că tu vei trăi destul. Tu nu vei muri înainte ca măslinul tău să crească mare și frumos ca înainte, și așa a fost".

N'am vrut ca să nu împărtășesc colegilor contabili rândurile de mai sus.

Se vor revedea unii pe ei? Le voi strecura o picătură de mângăere în sufletul lor? O rază de speranță în mai bine?

In coloanele înguste ale „Cărții Mari", am vrut să le dau un strop de Soare din această „Carte Mică".

De Nădejde !
De Inălțare !

Ce recunoscător aşi fi fost lui Chiesa să fi scris această carte cu câteva decenii înainte !

Şi s'o fi cetit şi eu.

GR. L. TRANCU-IAŞI
Profesor Universitar

Atelierul Central de haine ofițereşti din str. Cobâlcescu, 28 caută un ajutor contabil cu practică, de origină etnică românească şi cu serviciul militar satisfăcut.

Doritorii se vor adresa d-lui Maior Giorgianu.

Consideraţiuni contabile
asupra concernelor şi participaţiunilor

Am văzut în articolul precedent că nu există dispoziţiuni legale cu privire la obligativitatea întocmirei unei situaţiuni contabile generale a unui concern.

In uz însă este destul de răspândită mai ales în America practica de a întocmi bilanţuri consolidate (unificate) cuprinzând totalitatea activului şi pasivului şi rezultatul general a întreprinderilor din concern.

Această practică există de câtva timp într'o măsură mai restrânsă în Germania, Anglia, Suedia.

Asupra formei în care se întocmesc aceste bilanţuri şi asupra normelor pentru concentrarea diferitelor elemente ale patrimoniului şi ale rezultatelor nu există un punct de vedere comun nici chiar în aceiaşi ţară.

Aproape fiecare concern îşi are normele sale; deaceia la Congresul Internaţional al Experţilor Contabili, care s'a ţinut la Berlin în Septembrie 1938, nu s'a putut ajunge la o schemă unitară, — ceiace dealtfel ar fi şi foarte greu, mai ales că deocamdată nu s'a încetăţenit peste tot nici chiar practica întocmirei de bilanţuri consolidate.

Cele mai desvoltate bilanţuri unificate sunt în America — unde — spre deosebire de Anglia — sunt arătate separat : situaţia patrimonială şi rezultatele după Societatea de la cari provin, însă şi aci în general se arată numai rezultatele nete nu şi cele brute.

In Statele-Unite, dacă nu există norme comune pentru întocmirea acestor situaţiuni, se cere în schimb prin Securities Act din 1933 ca în darea de seamă să se arate principiile după care s'a întocmit bilanţul unificat .

In general se trece într'un asemenea bilanţ elementele patrimoniale separate după natura lor numai pentru întreprinderile în care concernul este interesat cu cel puţin 75% din acţiuni, celelalte fiind trecute în bilanţ ca participaţiuni cu norme de evaluare speciale, aşa cum am arătat în Nr. 11/937 al Revistei (se aplică în general regulele de estimaţiune dela investiţii).

Când concernul posedă totalitatea acţiunilor unei întreprinderi, atunci elementele patrimoniale ale acestei întreprin-

deri precum și rezultatele se trec fără dificultate în totalitatea lor în bilanțul concern.

Când însă nu posedă totaliatea acțiunilor, atunci se adoptă deobiceiu una din următoarele două metode : se trece totalitatea activului și pasivului precum și rezultatele, creindu-se în schimb un cont de pasiv pentru cota parte a acțiunilor, ce nu sunt în proprietatea concernului (cota parte care se referă la averea netă) sau se trece direct în bilanț elementele patrimoniale și rezultatele în poporția în care sunt posedate acțiunile.

In fine unele concerne trec la rezultate numai dividendul distribuit, ceia ce desigur nu dă o oglindă exactă a rentabilității întreprinderii din concern.

Bineînțeles că alcătuirea unui bilanț general presupune pe cât posibil aceiași dată de încheere la toate întreprinderile și norme comune pentru planul de conturi, pentru funcționarea și încheerea lor și mai ales pentru estimațiuni.

In ce privește evaluarea, pentru întreprinderile aflate în streinătate chestiunile valutare și de transfer ridică o mulțime de probleme și de greutăți de care trebuie să se țină seamă.

Importante probleme contabile și fiscale ridică mișcările din lăuntrul Concernului, adică dela o întreprindere la alta, aparținând aceluiași concern .

Pot asemenea mișcări să dea loc la rezultate active sau pasive și este necesar ca în bilanțul consolidat să apară creanțele dintre întreprinderile aflate în același concern ?

Asupra celei de a doua întrebare se pare că există o oarecare unitate de vederi, în sensul că nu trebuie umflat activul și pasivul cu asemenea creanțe, care se compensează între ele și nu au o influență directă asupra situației financiare a concernului, cu rezerva însă ca să nu participe la asemenea creanțe sub o formă oarecare persoane sau întreprinderi streine de concern.

Asupra primei întrebări nu se poate da soluție unică.

Mai întâiu din punct de vedere fiscal, rezultatele normale trebue să apară în contabilitatea fiecărei întreprinderi care — având personalitate juridică separată — formează prin ea însăși un subiect de impunere independent, asemenea când întreprinderea nu aparține în întregime concernului.

Apoi, noi credem că și din punct de verede contabil și economic, o evidențiere a rezultatelor pe întreprinderi este necesară

chiar dacă, pentru publicitate și pentru o mai ușoară privire generală, s'ar face o compensație între rezultatele interne ale concernului, în care caz este necesar ca încă din cursul anului să se facă o separație între rezultatele din afară și rezultatele datorite mișcărilor în interiorul concernului.

Dealtfel, rezultatele mișcărilor în interiorul unui concern sunt condiționate reciproc,așa că rezultatul general al concernuliu nu este influențat dacă se păstrează aceleași norme de evaluare la întreprinderile din concern și nu se fac manipulări de bunuri sau operațiuni scripturale cu intențiunea de a prezenta o situațiune altfel decât cea normală.

Să luăm câteva exemple:

O întreprindere din concern vinde alteia un teren, care era trecut în bilanț cu lei 1.000.000.

Valoarea reală a terenului este de lei 2.000.000. Reprezentanții celor două societăți pot conveni, — după indicațiile date de conducere a concernului, ca să se treacă drept preț al vânzării valoarea din registre, cu condiția ca taxa de înregistrare să se plătească la valoarea reală și numai dacă nu sunt și alți interesați la întreprinderea vânzătoare (acționari din afară de concern, creditori), ceiace în practică se întâmplă rar. Trecerea cu aceiași valoare ar fi justificată prin aceia că terenul a rămas în concern și prin această transpunere în contabilitatea altei societăți nu se adaugă nimic la puterea economică ori financiară a concernului.

Dacă vânzarea se face pe o valoare mai mare se poate, deși s'a trecut o valoare mai mare la societatea cumpărătoare, diferența să nu apară ca un beneficiu nici la întreprinderea vânzătoare nici în situația concernului înregistrându-se la un cont de rezervă, ceiace rezolvă chestiunea dacă sunt terți interesați.

Inregistrarea vreunui beneficiu din această tranzacție, dacă în operațiunile concernului nu intră și cumpărarea și vânzarea de terenuri, nu este de recomandat.

Alta este situația dacă este vorba de tranzacțiuni în legătură cu operațiunile concernului.

Ex.: O fabrică de mașini din concern vinde mașini unei industrii de bunuri de consumație.

Inregistrarea se poate face pe prețul de cost (cost comercial), fără beneficiu sau pe prețul obișnuit de vânzare al fabricei.

Noi considerăm că atâta timp cât este vorba de o persoană juridică separată, care în proporții cât de reduse are de obiceiu și alți interesați, între care în primul rând fiscul, trebuie să se țină seamă de valoarea de schimb, deci inclusiv beneficiul.

Acest beneficiu deși nu rezultă din operațiuni făcute cu terții — în afară de concern — nu umflă beneficiul general al concernului, pentru că la întreprinderea cumpărătoare în perioada de amortizare a mașinelor, beneficiul din vânzarea produselor va fi mai mic cu pulsul de amortisment, care se face la valoarea de schimb în loc să se facă la costul de producție al mașinei.

Bineînțeles că această compensare nu se face în acest caz chiar în primul an, ci în decurs de mai mulți ani.

Când este vorba de mărfuri ce se trec dela o întreprindere la alta, compensația se face chiar în același an sau cel mult în anul următor, afară de cazul când se fac tranzacții anormale, obligându-se ca o întreprindere din concern să cumpere dela alta mărfuri cu mult peste puterile sale de desfacere.

In acest caz beneficiul, trecut la întreprinderea vânzătoare, nu corespunde unei situații normale pentru că nu se desăvârșește operația prin vânzare mai departe la terți, în afară de concern.

O atențiune deosebită merită înregistrările referitoare la dobinzi, cheltueli, etc., între întreprinderile din concern, care uneori nu reprezintă contra valoarea normală a serviciilor prestate, ci constitue un mijloc de a modifica rezultatele pe întreprinderi, societatea — mamă absorbind pe această cale parte din beneficiile întreprinderilor afiliate sau acoperind pagubele unei alte intreprinderi din concern.

Uneori prin aceste înregistrări chiar rezultatul general al concernului poate fi modificat, repartizând cheltueli și dobinzi asupra altor întreprinderi, unde sub o formă sau alta nu mai apar printre sume deductibile din beneficiu brut, ci se adaugă la diferite valori din activ, fie în cursul anului fie cu ocazia estimațiunei la inventar.

Deaceia, o situație clară și reală a unui concern nu se poate avea fără norme uniforme de contabilizare și de estimațiune.

Dr. V. M. IOACHIM

Inaintarea la grad

Legea pentru Organizarea Corpului de Contabili Autorizaţi şi Experţi Contabili din România, la art. 4, prevede diferitele grade în care se pot găsi membrii Corpului, iar în regulamentul legei la art. 11, se prevede că : „Dovezile de practică ce se cer în conformitate cu punctele b şi c din art. 4 al legei şi cu art. 9 şi 10 din prezentul regulament, vor trebui să fie semnate şi de un contabil autorizat, cel puţin, la cazul b, sau de un expert contabil la cazul c., fie că el face parte din întreprinderea care eliberează certificatul, fie că este din afară".

Ce sens are această semnătură ce se cere a fi pusă pe dovezile de practică ? Poate fi ea interpretată ca o semnătură de complezenţă, sau de cunoaştere amicală a colegului care cere să fie înaintat în grad, sau implică ea ceva mai mult, implică o cunoaştere a calităţilor şi cunoştinţelor profesionale, ca şi a însuşirilor sufleteşti şi implică prin urmare oarecum o responsablitate morală că recomandatul este apt şi merită într'adevăr să fie promovat în gradul său profesional.

Cred că nicăeri mai nimerit ca în coloanele „Revistei Generale de Comerţ şi Contabilitate" nu se poate pune şi discuta această chestiune pentru ca să ajungem la o formulă de recomandare mai cuprinzătoare a sensului adevărat al recomandării. Imi permit a da mai jos o formulă care este numai o propunere şi poate fi succeptibilă de îmbunătăţiri prin contribuţia binevoitoare a acelor în mintea cărora, această chestiune, poate deştepta interes şi care nu vor pregeta a face propunerile lor.

Ar fi bine ca asemenea propuneri, să vie dela toate secţiunile Corpului nostru şi poate chiar prin Consiliul Superior să fie adoptată şi generalizată o formulă pe întreaga ţară.

Iată propusa formulă :

„Subsemnatul, membru al Corpului Contabililor Autorzaţi şi Experţi Contabili cu gradul de . . . . recomand către Onor Consiliul Secţiunei . . . . . a Corpului pe D-l . . . . . care cere a fi promovat în Corp dela gradul de . . . . . la gradul . . . . . .

şi afirm pe a mea răspundere că am lucrat cu recomandatul meu la diverse lucrări de contabilitate şi am avut ocazia să constat că felul priceput cum a lucrat îl îndreptăţeşte a fi promovat în gradul profesional următor.

Rog deci Onoratul Consiliu al Secţiunei . . . . . a Corpului, să binevoiască a-i admite cererea, dacă bine înţeles toate celelalte condiţiuni cerute de legea şi regulamentul Corpului nostru au fost îndeplinite".

In acest fel se va produce, credem, o conlucrare mai strânsă între membrii Corpului nostru care va avea de efect, de sigur, o osmozare, adică aplicaţiunea principiului fizic de trecere a cunoştinţelor căpătate, mai ales din practică, dela unii membri la alţii.

Dr. P. BRĂGĂNESCU-BRATEŞ

ORICE INSTITUŢIE MODERNĂ
TREBUIE SĂ POSEDE
O maşină de scris superioară !
O maşină de adunat, rapidă !
O maşină de contabilizat, unică !
Deci alegerea Dv. trebuie să fie numai
«CONTINENTAL»
Produs al Uzinelor „WANDERER"
cari au o reputaţie mondială bine stabilită.
DEPOZIT GENERAL ŞI VÂNZARE EXCLUSIVĂ
„CARTEA ROMÂNEASCĂ" S. A.
BUCUREŞTI I. — SPLAIUL REGELE CAROL I No. 3

Planul conturilor și contabilitatea unitară

Contabilul chemat să organizeze contabilitatea unei întreprinderi începe activitatea sa prin întocmirea planului conturilor, adică fixează conturile care vor funcționa în contabilitatea respectivă. Clasificarea conturilor este de aceeași vechime ca și activitatea contabilă însăși. Nu se poate închipui ca tocmai contabilitatea — disciplina ordinei — să lucreze fără un plan anticipativ întocmit.

Autorii de manuale de contabilitate ne prezintă clasificarea conturilor din punct de vedere pedagogic. Această împărțire este foarte utilă acelora care se introduc în arta și știința contabilă.

In general, la baza clasificării conturilor din punct de vedere științific stau următoarele teorii : [1])

1. Teoria personificării conturilor. După această teorie fiecare cont reprezintă o persoană reală sau prezumtivă.

2. Teoria materialistă împarte conturile după bunurile, creanțele, serviciile, adică după materia care formează obiectul contului.

Se înțelege că clasificarea după teoria personalistă pare astăzi prea simplistă și incompletă. Dar nici cea după teoria materialistă n'are bază științifică de clasificare.

Clasificarea care se bazează pe criterii strict științifice este aceea care clasifică conturile după natura juridică a diferitelor elemente ce compun patrimoniul.

După această clasificare avem următoarele categorii de conturi patrimoniale : [2])

Activ	Pasiv
I. Conturi de valori.	I. Conturi de capital, fonduri, rezerve, amortizări.
II. Conturi de persoane debitoare.	II. Conturi de persoane creditoare.
III. Conturi de ordine sau de evidență.	III. Conturi de ordine sau de evidență.
IV. Conturi de rezultate (de activ, nefavorabile).	IV. Conturi de rezultate favorabile.

1) V. Articolul d-lui dr. Ioachim : Clasificarea și funcționarea conturilor. Revista No. 3 1934.

2) Prof. Sp. Iacobescu și Al. Sorescu: Curs de Contabilitate Vol. II.

Scopul lucrării de față nu este de a prezenta clasificările mai sus amintite. Ne am propus de a prezenta clasificarea conturilor care poate forma planul contabilității necesar organizării practice a administrațiunii unei întreprinderi. Firul nostru călăuzitor nu va fi deci numai știința pură, ci și arta de a aplica, de a întocmi sistemul, cadrul contabil al unei întreprinderi.

Problema de a organiza este cu atât mai grea cu cât mai desvoltată este întreprinderea. Intr'o întreprindere mare, contabilitatea are funcțiuni multiple și anume :

a) funcțiunea de a controla activitatea întreprinderii ;

b) funcțiunea de a ne informa asupra situației întreprinderii ;

c) funcțiunea de a arăta rezultatele întreprinderii.

La începutul secolului știința întreprinderilor începe să se ocupe cu problema planurilor de conturi. In același timp încep și lucrările pentru întocmirea planurilor de calculație a prețului de cost. După războiul mondial se pun însă adevăratele baze ale unei activități intense în acest domeniu. Mai ales Germania și Austria a căror resurse au fost reduse, inaugurează de atunci politica de economie : „Sparwirtschaft". In acest scop se impune în primul rând un control minuțios *al prețului de cost,* ceeace se poate ajunge numai printr'o contabilitate industrială bine întocmită. Primii specialiști în această materie au fost J. F. Schär care tratează chestiunea în lucrarea sa „Buchhaltung und Bilanz", Carl von Sazenhofen ne dă în 1923 sub titlul : „Lehrbriefe der Arbeitersparnis im Büro bei der Selbstkostenberechnung und Buchführung" un adevărat curs practic de organizare contabilă. Cel care a sistematizat lucrările este profesorul Schmalenbach din Köln cu lucrarea sa „Der Kontenrahmen" (Cadrul Conturilor) apărută în anul 1927.

In străinătate, afară de autori specialiști sunt anume organe oficiale și semioficiale care se ocupă cu aceste chestiuni. In Franța Confédération Général de la Production Française și Comité National de l'Organisation Française lucrează în acest domeniu. In Germania Reichskuratorium für Wirts-

[1]) A patra ediție prelucrată a apărut în 1935 în ediția G .A. Gloeckner, Leipzig.

chaftlichkeit este organul chemat pentru coordonarea lucrărilor care se referă la planurile de contabilitate. Ca rezultat al lucrărilor sale acest oficiu a editat deja o mulțime de planuri contabile unitare așa zise „Einheitsbuchführungen" pentru diferite branșe. [1])

La noi în România Seminarul de Intreprinderi dela Academia Comercială din București îi revine meritul de a cerceta aceste probleme, de a urmări rezultatele din străinătate. Desigur studenții acestui seminar părăsind școala vor tinde de a aplica cunoștiințele dobândite și de a le adapta realităților românești. Domnul Prof. dr. C. Bungețianu publică între alte, în cursul d-sale de Intreprinderi Particulare clasificarea după sistemul decimal Dewey și ne prezintă și o clasificare după sistemul mnemotehnic.

II. DEFINIȚIA ȘI SCOPUL PLANULUI CONTABIL

Planul contabil — în înțelesul pe care-l dăm noi noțiunii, este ordonarea clară a tuturor conturilor care se găsesc și care se vor înșira încă în contabilitatea unei întreprinderi. Scopul lui este, pe de o parte de a învedera clar compunerea contabilității după un anumit sistem, iar pe de altă parte are drept țintă de a ușura lucrările de contabilitate. In acest scop planul conturilor se folosește de simboale pentru distingerea conturilor. Simboalele sunt formate din cifre, litere sau combinarea acestora.

Pentru reprezentarea mai clară a mersului lucrărilor, planul contabil se folosește de reprezentarea grafică.

Simboalele și reprezentarea grafică au mai multe avantaje :

a) Ele ușurează lucrul, pentrucă dintr'o singură privire simbolul ne spune caracterul, locul și funcțiunea contului.

b) Face posibilă diviziunea muncii în contabilitate fără a pierde legătura între întregul și „parțialul", ceeace este asi-

---

[1]) Einheitsbuchführung für mittlere Maschinenfabriken.
Einheitsbuchführung für Braunkohlenbergbau.
Einheitsbuchführung für Eisengiessereien.
Einheitsbuchführung für Webereien etc. etc.

gurat tocmai prin planul și denumirea logică a conturilor analitice.

c) Se evită greșelile de înregistrare, iar greșelile eventuale se găsesc mai repede.

d) Face posibil un control mai efectiv.

e) Ușurează lucrările de încheiere, elementele fiind astfel aranjate ca ele să servească acestor lucrări.

f) Furnizează cifrele necesare atât calculării prețului de cost, cât și pentru diferite statistice.

Dar planul conturilor a lui Schmalenbach numit cadrul conturilor (Kontenrahmen) se face ceva mai mult. El prezintă prin diferite schițe și reprezentări grafice funcțiunea conturilor și legătura dintre diferite conturi. Chiar în introducerea lucrării sale el spune că planul conturilor este baza orgnizării socotelilor întreprinderii, iar reprezentarea grafică poate deveni baza întregii organizațiuni administrative reprezentând și legătura dintre serviciile diferite, circulația pieselor, hârtiilor, etc. Planul conturilor are deci o importanță atât pentru organizatorul și conducătorii întreprinderii, cât și pentru organele de executare a lucrărilor. Reprezentările grafice la rândul lor au marele avantaj că ele exprimă pe scurt și intuitiv ceeace se poate exprima numai greoiu printr'un text lung. De aici decurge și importanța lor pedagogică pentru aceia cari vor să cunoască și să compare diferite metode de înregistrare.

SIMBOLURILE

Am văzut ce rol au simbolurile pentru planul conturilor. Formele cele mai obicinuite ale simbolurilor sunt următoarele :

1. Simboluri formate din litere. De exemplu sistemul Ruff de contabilitate folosește astfel de simboale pentru clasificarea conturilor în fișiere și prescurtarea lor în registre. Astfel litera B. este rezervată pentru conturile în legătură cu bani, deci contul cassa, contul băncilor, Cec etc. Litera M. pentru mărfuri, D. pentru debitori, C. pentru creditori, S. pentru conturile de cheltueli (Spese), O pentru diverse conturi.

După cum vedem aceste litere formează un fel de prescurtare ca și simboalele elementelor din chimie. Dl. pro-

fesor Tănăsescu din București recomanda acest mod și la predarea contabilității în școală.

2. Simbolizarea prin cifre este mai rațională și se întrebuințează din ce în ce mai mult. Aceste simboale sunt indispensabile mai ales acolo unde se lucrează cu mașini contabile, cari nu au litere ci numai cifre și la mașinile contabile cu fișe găurite : Powers și Hollerith.

3. Combinarea de litere și cifre. Acest sistem denumește grupul principal din care face parte contul cu o literă, iar cifra de lângă literă arată grupa secundară sau numărul contului individual din grupa respectivă. De exemplu toate conturile de valori vor purta litera V., contul Casa V 1, efectele de primit V 2, contul Valute străine V3.

4. Sistemul zecimal al lui Dewey. Melvil Dewey, conducătorul bibliotecii de stat din New-York a făcut în 1873 un catalog cuprinzând toate domeniile de știință pe baza clasificării decimale. Prin acest sistem a putut ordona sistematic biblioteca în cât să se găsească ori când și cât se poate de repede o carte, pe de altă parte de a putea completa biblioteca înșirând cartea procurată în planul întocmit. El a împărțit cărțile în zece grupe principale prevăzute cu cifrele dela 0 până la 9.

Grupa 0 : lucrări generale ;
„ 1 : lucrări filozofice ;
„ 2 : Religie ;
„ 3 : Științe economice, juridice, drept, administrative ;
„ 4 : Filologie ;
„ 5 : Științe naturale și matematici ;
„ 6 : Științe aplicate ;
„ 7 : Arte ;
„ 8 : Literatură ;
„ 9 : Istorie și Geografie.

Fiecare din aceste grupe se subdivid iarăși în 10 grupe De exemplu grupa 3-a se prezintă astfel : 3 urmat de o adecă 30 generale, 3 urmat de 1 adecă 31 statistică, 32 științe de stat etc. Fiecare grupă se desvoltă dându-i-se subdiviziuni notate cu cifre la locul al treilea dacă de ex. 31 statistică, 311 statistică comercială, 312 statistică industrială, etc.

Acest sistem s'a preluat pe urmă și pentru necesitățile con-

tabile și de administrație economică. Astfel Carl von Sazenhofen clasifică în modul următor conturile din contabilitatea industrială. El rezervă grupa principală 1 pentru conturile de activ, grupa 2 pentru cele de pasiv, grupele 3 până la 3 pentru cheltueli și grupa 9 pentru rezultate.

REPREZENTAREA GRAFICA A PLANULUI

Pentru demonstrarea intuitivă a planului s'a recurs la reprezentarea lui grafică. Ne putem orienta mai bine într'o localitate sau o regiune, dacă avem o hartă, decât dacă cunoaștem numai descrierea prin cuvinte a locurilor. Tot așa și în acest domeniu, schița, reprezentarea grafică ne permite o privire generală asupra întregului, înlăturând rătăcirea în detaliu. Dar încă ceva. Reprezentarea grafică ne mai arată și corelația între părțile componente ale planului, ne indică și funcțiunea deci dinamica, mecanismul planului. Chiar la unii autori de manuale de contabilitate găsim explicația prin figuri a funcțiunii conturilor. Alți recomandă chiar filmul pentru acest scop. [1])

Schmalenbach a fost și pe acest teren deschizător de drumuri nouă. In legătură cu planul lui contabil ne prezintă cele mai complete schițe reprezentative și care redau funcțiunea întregii contabilități. Le voiu analiza după prezentarea generală a sistemului schmalenbachian.

(Va urma). Or. TIBERIU POLLAK

[1]) Vezi Prof. A. Tănăsescu: Manual de contabilitate și articolele din Revista Gen. de Com. și Cont. despre filmul contabil.

CUGETARE

Comerciantul este un întreprinzător; el trebue să aibă inițiativă energie și tact.

Brateș

Rugăm stăruitor pe colegii noștri, ca atunci când vin încasatorii pentru plata abonamentului să nu-i mai amâne. Orice deplasare costă bani și timp. Nu avem prea mult nici de una nici de alta.

O reformă necesară în munca de report

Inconvenientele muncii de report

O bună parte din activitatea zilnică a executanților din serviciul contabilității este absorbită de munca de report, adică de trecerile din registrele cronologice în cele analitice de diverse categorii. O economisire rațională a eforturilor depuse pentru executarea acestor reporturi ar reprezenta un țel demn de a fi urmărit de orice organizator care dorește să contribue la rezolvarea unei importante probleme. Cu condiția de a nu lua drept raționalizare orice măsură care în fond n'ar fi decât o vulgară economie de timp. Teama mea nu este exagerată, pentrucă în mod curent mecanizarea oricărei lucrări din secția contabilității — bineînțeles cu o oarecare mărire a rendamentului — este prezentată drept raționalizare, ceiace contravine în mod strigător noțiunei adevărate a acestui cuvânt.

Pornind a executa o lucrare de raționalizare, primul pas ce va trebui să întreprindem va fi acela de a stabili cu preciziune adevăratele inconveniente ale vechiului procedeu, ceiace în medicină ar corespunde diagnozei. Numai după aceia vom încerca unul sau mai multe remedii, până la găsirea celui mai mulțumitor. Un falș diagnostic va avea drept consecință un remediu la fel. Ne întrebăm deci : să fie oare risipa de timp principalul inconvenient al actualului procedeu ? Este adevărat, această muncă prilejuește o evidentă risipă de eforturi, dar aceasta ar reprezenta un inconvenient secundar ; sunt altele mai importante, dacă le judecăm după pierderile pe care fiecare le poate genera. Iată o enumerare a lor :

1. Imixtiunea executanților în domeniul conducerei :

a) libertatea fiecărui executant de a interpreta operațiunea, de a'i fixa un text după concepție proprie, text care uneori se poate să nu fie cel mai clar și mai just.

2. Extinderea câmpului de greșeli :

a) posibilitatea fiecărui executant de a greși și reportarea acestor greșeli până la infinit.

3. Erori și omisiuni involuntare legate de structura procedeului :

a) reportarea pe un cont greșit.

b) omisiunea totală a reportării unei sume,

c) inversarea unei sume.

4. Falșuri :

a) reportarea intenționată pe un cont străin,

b) reportarea altei sume decât cea cuvenită,

c) reportarea unei sume imaginare, care nu există nicăeri în registrele cronologice.

Din înșirarea acestor erori și falșuri reese că munca de report permite, ba înlesnește chiar prin însăși natura ei aceste fapte și stări păgubitoare bunului mers al lucrărilor.

Problema ce ni se pune este deci aceasta :

putem aduce vre'o schimbare cu urmări fericite în munca de report, muncă care absoarbe azi majoritatea orelor de lucru ale funcționarilor departamentului contabilității, generând multe erori și înlesnind falșuri ?

Deslegarea acestei probleme ne va fi ușurată de stabilirea precisă a cauzelor principale ale inconvenientelor ce decurg din munca de report, iar justa apreciere a acestor cauze condiționează găsirea adevăratului remediu.

Cauza principală

Ceiace înlesnește neregulata prestare a muncii de report este în primul rând libertatea de care se bucură executanții respectivi și în consecință dificultatea exercitării unui control eficace. Să luăm un exemplu. Saldacontistul unei întreprinderi are datoria să debiteze pe clientul X cu suma Y, dar nimeni nu'l poate împiedica s'o înscrie în sarcina clientului Z. Dacă se pune de acord cu încă unul sau doi colegi de ai săi frauda va fi cu greu descoperită și numai după multă vreme. Căci azi siguranța corectei reportări se întemeiază pe un prea mare coeficient de încredere. Or, într'un sistem de muncă ideal, coeficientul de încredere necontrolată trebuie redus la minimum posibil ; principalul factor de garanție trebuind să fie infailibilitatea sistemului însuși. Sarcina organizatorului va fi deci să reducă la minimum posibil această libertate a executanților, acordându-le în schimb avantajul de a putea face sugestii în direcția perfecționării metodelor de lucru. Folosul va fi apreciabil pentru toată lumea. Intreprinderea va culege pe cele mai bune din procedeele propuse, iar executanții vor fi scutiți de a lucra după metode care nu'și pot sus-

ține cu argumente logice și în contradictor dreptul de a exista.

Soluția

Care este deci soluția și cum procedăm pentru a o afla ? N'avem decât să medităm cu atenție la inconventientele menționate și soluția va reeși limpede din analiza lor. Ziceam că executantul poate trece o sumă greșită sau inversată sau să o omită cu totul. Redactorii primi ai justificativelor pot greși iar cei de mâna doua să copieze la rândul lor și să retransmită aceste greșeli. Ce ar fi de dorit ? Ca să fim siguri că suma X și textul corespunzător vor figura în toate registrele analitice în același fel, fără nici o schimbare. Atunci soluția apare limpede : să întrebuințăm, dacă este posibil, pentru toate registrele analitice același text cu aceiași sumă, adică multipla întrebuințare a unei singure înregistrări. Dar cum realizăm practic acest deziderat ?

Să luăm pentru exemplificare un text, o înregistrare obișnuită :

30 Nov. 1938 15 Kw' lumină Moreni imobil No. 4 apartament No. 6 à 12. Lei 180 — Electrica.

Ca să întrebuințăm de mai multe ori acest text ar trebui să găsim posibilitatea de a'l multiplica, de atâtea ori cât vor dicta necesitățile. Cum ar fi posibil acest lucru ? In primul rând prin copierea și apoi prin multiplicarea lui. Ambele operațiuni sunt extrem de simple. Putem obține o copie pe o coală albă de hârtie pusă sub pagina de jurnal, pe care scrim. In interesul obținerii unui număr cât mai mare de copii, indigo-ul va fi copiativ. Bineînțeles că liniatura jurnalului va fi făcută după sistemul Ruf, adică în așa fel ca să permită redactarea articolului într'un rând, având indicația conturilor în părțile laterale, deobicei la dreapta. Fiecare rând va însemna deci o înregistrare, iar dacă prin șapirografiere vom obține câte 10 copii după fiecare din aceste foi de jurnal, înseamnă că avem posibilitatea de a întrebuința fiecare înregistrare de 10 ori. Toate acestea fără nici o muncă în plus.

Cum utilizăm aceste înregistrări, menite a înlocui reportarea ?

Foarte simplu. Maestrul și celelalte registre auziliare vor trebui să fie reprezentate printr'o cartotecă. Iar în loc de a reporta din registrul cronologic, vom tăia și lipi fiecare rând —adică fiecare înregistrare— pe cartonul respectiv. Iată un exemplu din care vedem de câte ori se poate întrebuința un text și anume chiar textul pomenit mai sus.

Să presupunem că înregistrarea din exemplul nostru face parte din contabilitatea unei mari întreprinderi. In acest caz contabilitatea va fi obligată să furnizeze diverselor secțiuni ale întreprinderii mai multe orientări, din care desprindem pe cele ce urmează :

1. Care este consumul global de curent pe Nov. 1938 ?
2. idem, numai de lumină ?
3. idem, idem, din Schela Moreni ?
4. idem, numai în locuințele din Moreni ?
5. idem, numai din imobilul nr. 4 din Moreni ?
6. idem, idem, apartamentul nr. 6 din imobilul nr. 4 Moreni ?
7. Care este situația furnizorului nostru Electrica ?

Putem noi răspunde la toate chestiunile enunțate mai sus?

Cred că da, ceiace se poate controla prin cercetarea figurei ce urmează la finele articolului. Fiecare linie reprezintă textul strict necesar pentru a da înțeles contului respectiv, numerile corespunzând întrebărilor din chestionarul de mai sus.

Rezolvăm oare pe această cale problema principală ? Adică aceia de a avea în toate registrele analitice același text și aceiași sumă, neschimbate din eroare sau intenționat ? Reprezintă această soluție maximum de garanție care se poate omenește cere ? Este noul procedeu prea complicat sau cere un efort superior celui vechi ? Iată întrebările ce se pot pune. Răspunsurile fiind satisfăcătoare, înseamnă că noua metodă este bună.

Avantajii

Am experimentat sistemul și am găsit că lucrarea este foarte lesnicioasă și la îndemâna oricui are o cât de slabă cunoștință despre lucrările de birou. Cartonul complect acoperit cu tăeturile din jurnal — reprezentând înregistrările — se prezintă frumos la vedere, astfel că estetica n'are decât de câștigat. Munca de control, atât de dificilă în vechiul sistem

încât necesita o persoană deosebit de perspicace, devine extrem de uşoară şi la îndemâna unui funcţionar fără însuşiri excepţionale. Greşala nu este totalmente exclusă pentrucă ea este intim legată de orice activitate, dar este banalizată prin uşurinţa cu care poate fi găsită în noul sistem. Căci în noua ordine poate greşi efectiv numai acela care redactează înregistrarea unică. Dar datele acestei înregistrări sunt controlate în cazul nostru de cel puţin 7 peroane, după justificative deosebite. Este imposibil ca măcar una din aceste 7 persoane să nu găsească eventuala erore. Cât priveşte controlul material el este uşurat prin cele mai simple procedee. Iată de exemplu o greşală curentă, trecerea pe alt cont decât cel just. In vechiul sistem controlul trebuia făcut pentru fiecare înregistrare în parte, cu ajutorul piesei justificative, originale sau uneori printr'o analiză a textului. In noul sistem n'avem decât să aruncăm o privire la titlul cartonului şi alta la drepta unde ni se indică contul pe care ar fi trebuit să figureze înregistrarea. Aceste două indicaţii nefiind la fel ni se semnalează o eroare, care va putea fi uşor rectificată. Prin faptul că dăm înregistrării unice o întrebuinţare atât de mare, suntem obligaţi a redacta textele cu îngrijire, logică şi preciziune, altfel suntem împiedicaţi de a ne folosi atât de larg de aceste înregistrări. Putem da o desvoltare nelimitată registrelor analitice, după cum le putem reduce la un minimum dorit, criteriul conducător fiind folosul pe care orientările furnizate le-ar putea prezenta pentru întreprindere.

Un avantaj în plus oferit de sistem este acela că el ne permite să uzăm de aceiaşi tăetură atât pentru a debita contul de exploatare — în exemplul nostru : Lumină pentru locuinţele din Schele — cât şi pentru creditarea contului furnizorului respectiv. Pentru a profita de această dublă întrebuinţare nu avem decât să inversăm ordinea coloanelor Debit-Credit pe cartoanele de furnizori, astfel că ceiace va apare pe cartonul de exploatare în debit, va însemna credit pe cartonul furnizorului, din cauza inversării titulaturii Debit-Credit.

E de prisos să spun că metoda poate fi întrebuinţată pentru diverse alte scopuri, dintre care citez numai unul : evidenţa cantitativă a valorilor de diverse categorii. In cazul când sistemul va da satisfacţie, cred că nimic nu se va opune ca el să fie aplicat peste tot unde va putea fi de folos.

PAUL MARC

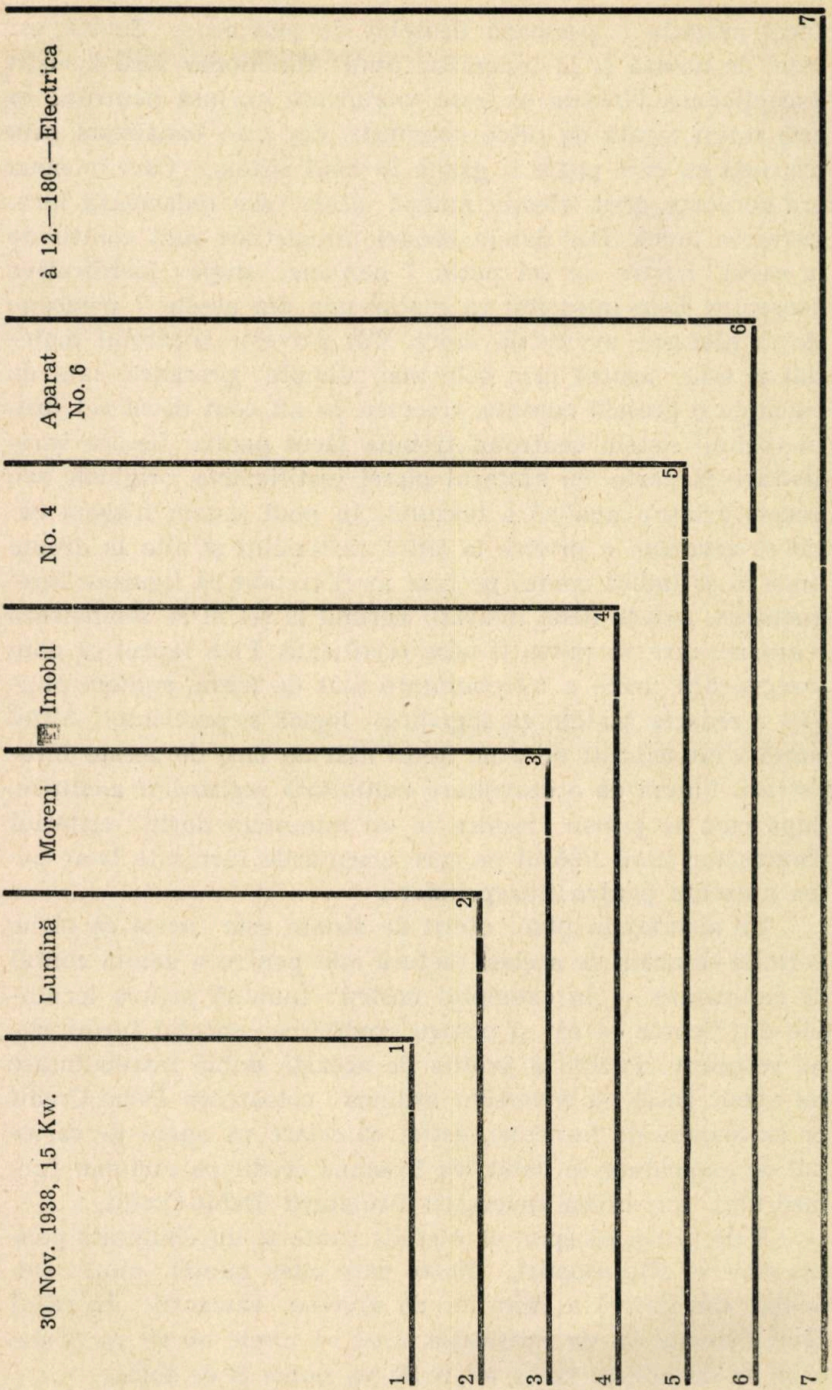
30 Nov. 1938, 15 Kw.
Lumină
Moreni
Imobil
No. 4
Aparat No. 6
à 12.—180.—Electrica
1
2
3
4
5
6
7

Ofer colegilor 20 premii a 1.000 (una mie le)

Subsemnatul am tipărit pe cont propriu lucrarea :

Monogarfie Forestieră, Technică, Administraţie, Contabilitate, Chestiuni fiscale.

Este o lucrare care pe lângă valoarea ei ca aplicaţiune, contabilă, atrage din primul moment prin prezentarea de adevărată artă technică tipografică, pe hârtie velină, 168 pagini format mare 1/8 din coală, cu numeroase planşe şi tablouri, cu o copertă în culori adequată fondului, o adevărată surpriză şi costă numai 160 lei exemplarul.

Am tipărit numai 1600 exemplare pentru circa 20.000 contabili, comercianţi, industriaşi, etc.

N'am dat-o la librării, ci am expediat-o direct celor ce mi-au cerut-o.

Pentru că o reducere de 20-30 lei la exemplar n'ar fi atât de atrăgătoare şi mai mult nu pot face, ţinând mult ca ultimele 500 exemplare pe care le mai am, să intre în posesia colegilor contabili şi să lichidez, acord 200 premii a 1.000 una mie dacă se vând 500 exemplare în condiţiunile următoare :

De fiecare lot de 50 exemplare vândute, ofer imediat un premiu de 1.000-una mie lei, şi mai ofer cititorilor şi achizitorilor cari trimit comenzi de cel puţin 5 exemplare câte un bon de premiu de 1.000-unamie-lei.

Comenzile se pot grupa prin : Secţiile judeţene ale Corpului Contabililor Autorizaţi şi experţi contabili, Camerile de Comerţ şi Industrie, Şcoalele Silvice sau Centrale de exploatare ale C.A.P.S Federalele Cooperative, Corespondenţii şi Depozitarii ziarului Universul din fiecare oraş, aşa că grupându-se 5 inşi, participă fiecare individual şi participă şi grupa lor la tragerea premiilor.

Tragerea premiilor va avea loc în ziua de 15 Ianuarie 1939, la orele 10 dimineaţa la Administraţia Revistei Generale de Comerţ şi Contabilitate când poate participa oricine.

Comenzile însoţite de cost se vor trimite D-lui I. Tăcutu la Administraţia Ziarului Universul, Str. Brezoianu Nr. 23, pentru MONOGRAFIA FORESTIERA.

ION TĂCUTU
Şeful Contab. „Universul"

Dela Corpul Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România

In ziua de Sft. Nicolae, Patronul Corpului Contabililor, un grup compact de membrii ai Corpului Absolvenţilor Şcoalelor Superioare de Comerţ şi Liceelor Comerciale din România şi colegi din Corpul Contabililor, s'au găsit la sediul Revistei noastre din Str. Teilor, unde d-l preşedinte de onoare profesor Gr. L. Trancu-Iaşi a rostit câteva cuvinte înaripate, relevând rolul şi însemnătatea Corpului nostru şi a urat sănătate şi ani mulţi Domnului Nicolae Butculescu, decanul Corpului contabililor autorizaţi şi experţi contabili din România.

De acolo au mers cu toţii în corpore la biserica Sft. Nicolae Şelari, unde s'a făcut o rugă pentru sănătatea şi prosperitatea Corpului contabililor, conducătorilor şi membrilor lui.

După amiază o delegaţie compusă din d-nii : prof. universitar Gr. L. Trancu-Iaşi prof. univ., Sp. Iacobescu, Dr. V. M. Ioachim, Dr. P. Drăgănescu-Brateş, Aureliu Marinescu şi Ioan C. Negrescu, au prezentat personal urări d-lui decan Nicolae Butculescu.

* * *

La finele lunii Noembrie a. c. a fost inaugurat sediul Institutului de Studii şi Educaţie Muncitorească de sub preşedinţia d-lui profesor universitar D. R. Ioaniţescu, fost ministru.

Cu acea ocazie d-l Dr. P. Drăgănescu-Brateş, directorul nostru a spus câteva cuvinte din partea Corpului contabililor.

Domnia-sa a relevat rolul însemnat care revine colegilor noştri de a fi factorii de echilibru, care să arate adevăratul rezultat al întreprinderilor de tot felul şi să indice justa distribuire în părţi proporţionale a acestui rezultat între factorii cari iau parte la producerea lui. In acelaşi timp colegii noştri pot pune la dispoziţia Institutului date precise bazate pe cifre contabile pentru alcătuirea diferitelor lucrări statistice necesare studiilor acelui Institut.

* * *

D-l Profesor universitar Gr. L. Trancu-Iași președintele de onoare al Corpului Contabililor, a luat inițiativa să se retipărească tratatul de contabilitate al defunctului profesor C. Petrescu.

In acest scop domnia-sa a donat o primă sumă ; asemenea au subscris câte 500 lei d-nii : N. Butculescu, prof. Andrei Ghiorghiu, I. Mecu, dr. P. Drăgănecu-Brateș, dr. V. M. Ioachim, Prof. Jean Constantinescu și C. Neamțu.

Inscrierile se primesc la Consiliul Superior al Corpului. Subscriitorii vor primi exemplarul tipărit.

* * *

Corpul Absolvenților Școalelor Superioare a donat lei 5.000, în titluri de stat Liceului Comercial N. Kreţulescu, care să se adauge la celelalte donațiuni făcute de seriile de absolvenți pentru ajutorul elevilor săraci.

Asemenea Corpul a hotărât să acorde : două burse a 6.000 lei anual, la doi elevi unul din cursul inferior și altul superior al Liceului Comercial, pe baza unui examen.

Inscrierile se fac la Secretariat Str. Teilor Nr. 12 cel mai târziu până la 10 Ianuarie 1939.

Recomandăm unica lucrare traducere în românește de **Ion Tăcutu,** din care mai sunt câteva exemplare **Technica modernă a vânzării,** Manual de publicitate de prof. Louis Angé din Paris, cu o frumoasă prefață la traducere de d-l Profesor Universitar Gr. L. Trancu-Iași.

Preț redus pentru colegi lei 60 exemplarul.

Cererile însoțite de cost se pot adresa la Revistă sau d-lui I. Tăcutu, șef contabil la ziarul „Universul".

Recenzii

CĂRŢI ŞI REVISTE

Constantin Gh. Demetrescu şi *I. A. Constantinescu : Studiul organizării întreprinderilor.* Editura Socec & Comp. Bucureşti.

Introducerea Studiului Intreprinderilor în programa analitică a liceelor comerciale a prilejuit alcătuirea de manuale privind această materie.

Ne-am ocupat în Nr. 10/938 al Revistei de manualul d-lui profesor Chr. Marcov.

In numărul acesta, avem plăcerea să prezentăm cititorilor noştri manualul d-lor profesori Gh. Demetrescu şi I. A. Constantinescu.

Păstrând cadrul programei analitice, autorii au ţinut să dea acestui obiect de învăţământ toată amploarea cuvenită, adăogând chiar pe alocuri noţiuni şi idei, cari nu sunt cuprinse în programă, folosindu-se în acest scop de literatura streină cea mai recentă, de puţina literatură românească în acest domeniu şi de observaţiunile şi de experienţa proprie.

Foarte interesante sunt schemele, cari reprezintă prin sintetizare organismul unei intreprinderi, activitatea în lăuntru şi în afară diferitele funcţiuni ale unei întreprinderi, etc.

Autorii tratează întreprinderea nu numai din punct de vedere *privat,* ci şi din punct de vedere *social,* relevând funcţiunea socială importantă a unei întreprinderi prin contribuţia ei la progresul social, la ridicarea bunei stări şi la cheltuelile necesare întreţinerii vieţei de Stat.

Aceasta este o latură, care trebuie mereu relevată, pentru a se îndepărta credinţa că între interesele *privat-economice* şi cele *publice* ar fi o antiteză, căci după cum spun autorii : „rentabilitatea către care tinde orice întreprinzător formează din punct de vedere privat economic *scopul,* în timp ce din punct de vedere social, constituie un mijloc".

Deaceia la pagina 29 cu drept cuvânt autorii spun :

„Organizarea trebuie să pună de acord interesele indivi-

duale de prosperitate și de independență economică cu necesitatea disciplinei și a intereselor sociale".

Tot pe linia acestei gândiri, d-nii Demetrescu și Constantinescu consideră că „rolul societății trebuie să se întindă nu numai la chestiunea organizării muncei, ci și la aceia a repartizării beneficiilor între cei trei factori ai întreprinderii : întreprinzători, salariați și consumatori (pag. 62).

Manualul cuprinde trei părți strâns legate între ele, cari ar corespunde celor trei faze ale oricărei acțiuni :

Introducerea, (noțiuni generale, planuri de organizare), desvoltarea (Organele intreprinderii și funcțiunea lor), Concluzia (Bilanțul și analiza lui).

Succint autorii au tratat aceste elemente ale materiei cu multă grije, așa ca să nu lipsească esențialul și raționalul, care trebue să stea la baza întreprinderii moderne.

Pentru analiza bilanțului, autorii se folosesc de teoria patrimonială predată la Academia de Inalte Studii Comerciale, — teorie, care a adus multă lumină în funcționarea conturilor și în exprimarea situației patrimoniului unei persoane.

Considerăm însă că explicațiunea celor duoă părți ale patrimoniului (pag. 145) nu este destul de clară în ce privește pasivul.

Credem că înainte de a înlătura completamente vechea teorie că pasivul reprezintă obligațiuni, era bine să se explice originea acestei teorii în separarea intreprinderii de ființa întreprinzătorilor — ceeace la societățile comerciale este chiar o realitate juridică. Aci afirmațiunea că pasivul reprezintă obligațiuni ale ființei juridice — întreprinderea față de cei ce au adus capitalul (patroni și creditori) este întemeiată și o găsim aplicată în codul belgian, care vorbește de pasiv exigibil și pasiv neexigibil.

Iar dacă considerăm — cum este și just — că pasivul reprezintă, în parte după cum spun și autorii, *drepturile subiectului patrimoniului*, apoi cu atât mai mult pasivul reprezintă și *drepturile terților* asupra activului ; zicem, cu atât mai mult, pentrucă drepturile terților au întâietate.

Formula, deci pe care noi o considerăm mai completă și mai științifică este că : *activul reprezintă componența averii ca materie, iar pasivul reprezintă originea acestei averi ca*

valoare, respectiv drepturile celor, cu ale căror mijloace s'a procurat averea.

Aceiași idee, sub o altă formă, dealtfel o exprimă însăși autorii la pag. 151 ; „Pasivul procură întreprinderii activul, iar activul este datorat pasivului".

O atenţiune deosebită au dat autorii problemei evaluării, precizând că „elementele patrimoniale variază ca valoare după : loc, timp, şi scop precum şi după interesul subiectiv al celui care face evaluarea".

La pagina 168, se spune că *Bunurile de garanţie* se evaluează cu cel mai scăzut preţ. Autorii nu ne spun dacă este vorba de o evaluare, care se contabilizează sau de o evaluare extracontabilă spre a cunoaşte măsura garanţiei şi nici nu ne spune dacă este vorba de bunuri primite în garanţie sau date în garanţie.

Noi credem că la bunurile primite în garanţie nu poate fi vorba decât de o estimaţiune extracontabilă — întrucât nu se poate înregistra rezultate din bunuri, ce nu ne aparţin.

Iar la bunurile date în garanţie, evaluarea urmează regula bunului respectiv.

La Bunurile de rezervă, nu totdeauna se face evaluarea după normele aplicate categoriei de bunuri, în care au fost plasate rezervele. De ex. Efecte publice, cari nu sunt destinate vânzării, se pot menţine cu valoarea de cost, chiar dacă au suferit o scădere temporară. In această privinţă sunt dispoziţiuni speciale în unele legiuiri. *).

In ce priveşte amortismentul, autorii îl trec în categoria pierderilor.

Nu suntem de acord cu această calificare. Amortismentul este o cheltuială ca şi salariile, chirii, etc., cari măresc preţul de cost al obiectelor de tranzacţie.

Este o pierdere numai atunci când nu se poate acoperi din rezutatul brut al tranzacţiunilor, ca şi celelalte cheltueli.

Acestea sunt desigur consideraţiuni personale, cari nu sunt încă acceptate în mod general.

Ori care ar fi părerea colegilor noştri în această chestiune, este bine să se arate şi punctul de vedere de mai sus, care îşi face tot mai mult drum în literatura contabilă .

---

*) Vezi broşura noastră : Evaluarea titlurilor la inventar.

Abstracţii făcând de aceste mici deosebiri doctrinare, manualul d-lor profesori G. Demetrescu şi I. A. Constantinescu, reprezintă o fericită analiză succintă şi o sinteză a Studiului întreprinderii.

Dr. V. M. Ioachim

BULETINUL INSTITUTULUI ECONOMIC ROMANESC Nr. 7-9 anul XVII, tipografia Cartea Românească. Bucureşti.— D-l Profesor Dr. Gheron Netta, Directorul Institutului, scrie un interesant articol despre „Grija pentru materiile prime" relevând rolul covârşitor al materiilor prime pentru existenţa şi viaţa unui stat.

Autorul socoate că am fi mult mai folosiţi dacă vom prelucra în interiorul frontierelor noastre cât mai multe din materiile prime de care dispunem.

D-l Victor Vasiloiu scrie despre „Fundamentul gândirii lui Friedrich Liest".

D-l dr. Mircea Roşculeţ, ne dă o interesantă imagine despre „Mişcarea Comercială şi Maritimă a portului Constanţa".

D-l Ioan M. Moisă, scrie un foarte documentat articol technic „Mecanica în serviciul contabilităţii" vorbind despre mecanizarea contabilităţii la C. E. C. şi arată că numai astfel se pot înregistra cu preciziune şi rapiditate operaţiunile care au crescut enorm la această importantă instituţiune.

De o deosebită însemnătate sunt numeroasele recenzii, bine întocmite, asupra cărţilor primite la Institut.

STUDII ANALITICE DE CONTABILITATE AGRICOLA, de *Em. August Dorwagen* Vol. I. Atelierele grafice Socec & Comp., Bucureşti 1938. — D-l Dorwagen care a mai scris în materia contabilităţii agricole, dă la iveală o carte nouă de contabilitate agricolă, în legătură cu tehnica agricolă, cu economia rurală, cu politica agrară, cu zootehnia şi cu zooeconomia. Tocmai aici este marele interes ce reprezintă această lucrare pentru că ne face să cunoaştem mediul în care are să se aplice contabilitatea agricolă. Domnia-sa ţine seamă însă şi de activitatea comercială a agricultorului, pentru că în definitiv produsele sunt destinate în cea mai mare parte a fi comercializate.

Este adevărat că în ţara noastră tocmai această ramură

de activitate atât de răspândită agricultura folosește foarte puțin luminile contabilității în ținerea socotelilor. Dar este surprinzător că Academia de Inalte Studii Agronomice, nu are nici măcar o conferință pentru predarea contabilității. Contabilitatea pe lângă că ar da marelui sau micului agricultor o evidență a rezultatelor muncii lui, dar ar oferi cifre de o neprețuită însemnătate științifică cu privire la activitatea agricolă a țării noastre.

Lucrarea d-lui Dorwagen, analizează toate elementele cari contribuesc la exploatarea agricolă și la obținerea produselor.

Este interesantă proporția capitalului agricol ce ne dă la pagina 20 :

I. Moșia

a) Pământul aproximativ . .	70 %		
b) Clădiri „ . .	9 %		79 %

II. Mijloacele

A. Capital stabil de exploatare:			
a) Mașini, unelte			
Mobilier aproximativ . .	5 %		
b) Vite „ . .	8 % . .	13 %	
B. Capital circulant de exploatare:			
a) Inventarul de câmp . . .			
b) Cereale și furaje pentru trebuințe proprii . . .			
c) Ingrășăminte			
d) Bani	aprox. 8 % . .		21 %
	Total		100 %

Natural că proporțiile de mai sus pot varia după mărimea, felul și locul intreprinderii, totuși tabloul este foarte sugestiv.

Se ocupă pe larg de evaluarea produselor agricole și renta agricolă, relevând însemnătatea îngrășemintelor naturale cari, azi în cea mai mare parte, se aruncă fără folos.

Rentabilitatea agricolă este și în funcțiune de prețuri și de monedă. Chestiunea prețurilor produselor agricole este în

strânsă legătură cu puterea de cumpărare a marei mase sătești.

In partea II-a se ocupă de teoria conturilor. La pagina 84 precizează: „Contabilitatea agricolă are de obiect să fixeze în mod curent toate mișcările valorilor survenite, pentru a putea obține în tot momentul rezultate parțiale pe culturi și recolte. In acest scop se deschid conturile cerute de împrejurări".

Găsesc că Balanța de Intrare de care se servește la pagina 88 și următoarele complică și întunecă înțelesul.

Era poate mai clar dacă la fiecare din conturile explicate ca însemnătate și conținut ne-ar fi dat și câte un exemplu de debitare și creditare.

Așteptăm completarea în Vol. II pe care autorul ni'l promite pentru anul viitor.

Felicităm pe colegul nostru d-l Dorwagen și recomandăm călduros lucrarea Domniei Sale spre consultare tuturor acelora care au legătură cu viața agricolă.

Dr. Drăgănescu-Brateș

IN SLUJBA SOCIALULUI DELA NOEMBRIE 1933 LA NOEMBRIE 1938, de *prof. D. R. Ioanițescu.* Tip. A. B. C. Str. Lipscani Nr. 5, București 1938.

D-l profesor universitar D. R. Ioanițescu, luminează nu numai dela catedră chestiunile de ordin și de legislație muncitorească, dar ca Ministru al Muncii a avut prilejul să realizeze multe din cele ce sufletu-i cald îl îndemnă să înfăptuiască în folosul marei mase de muncitori.

Declarația Domniei-Sale din 1933, când a predat Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale:

„Avem un patrimoniu social de apărat și-l vom apăra" spune mult în câteva cuvinte. Timp de cinci ani de atunci încoace a activat în domeniul social, intervenind ca legiuirile sociale care au luat ființă sub ministeriatul Domniei Sale, să nu fie deturnate dela adevărata lor menire. Le-a apărat dela tribuna parlamentară, prin presă și prin contactul direct cu breslele profesionale.

Domnia Sa a strâns într'un volum toate aceste intervenții în momente grele. Paginile acestui volum pot constitui

un îndreptar foarte preţios pentru cei ce doresc să se documenteze în cunoaşterea curentelor sociale dela noi şi în aprecierea activităţii unui spirit generos în slujba apărării celor mulţi.

Dr. Brateş

REVISTA INVAŢAMANTULUI COMERCIAL ANUL II-lea. Septembrie 1938, sub conducerea d-lui Profesor *Aurel Lepădatu.* — Această revistă, şi-a desemnat drumul cu multă precizie în rândurile Corpului didactic din Invăţământul Comercial şi mai ales al elevilor, cari găsesc, lucrări mai apropiate de putinţa lor de înţelegere şi se deprind cu gustul cetitului.

Relevă înaltele îndemnări ale M. S. Regelui Carol al II-lea extrase din diferite cuvântări ale Suveranului nostru, totdeauna preocupat de dorinţa de înălţare şi propăşire a poporului Său. Printr'o coincidenţă nepătrunsă articolul „Foloasele Cărţii" de C. Georgescu urmează imediat după „O Vizită la Maestru" în care subsemnatul căutam să pun în evidenţă însemnătatea unei biblioteci, cât de mică. Sunt firi nevăzute cari conduc lucrurile mai presus de înrâurirea noastră. Toate celelalte articole şi în special „Pagina Străjii Ţării" sunt citite desigur cu multă aviditate şi folos.

Este loc destul şi totdeauna pentru publicaţiuni bune.

Brateş

JURISPRUDENŢA FINANCIARA, de *Gheorghe Dragomirescu,* anul II Nr. 5-6. 1938. Bucureşti. — D-l director George Dragomirescu scrie despre „Controlul Bugetar în Statele Totalitare" (Italia, Germania, Rusia Sovietică).

La italieni, controlul este preventiv şi successiv.. Curtea de Conturi are dreptul să refuze viza pentru anumite ordonanţe, acreditive, numiri şi avansări peste limitele legilor organice.

Curtea de conturi a fost liberată de greutatea lucrărilor întârziate, care au fost încredinţate pentru lichidare unui sector autonom al Curţii, ceiace constituie o însemnată inovaţie.

Regimul German, caută a stabili răspunderile acolo unde s'a produs neregula, indiferent de calitatea şi rangul prevaricatorului.

In Uniunea Republicelor Socialiste Sovietice s'a organizat o „Inspecţie Muncitorească şi Ţărănească" în locul instituţiunii „Controlul Imperiului", care să colaboreze cu ministerul de finanţe la prepararea bugetului, având supravegherea execuţiunii bugetare, cum şi controlul conturilor întreprinderilor publice şi particulare.

Acest organ se foloseşte mai mult de elemente politice şi nu technice şi ne gândim în ce măsură poate fi eficace acest control la un buget care la Venituri şi Cheltueli s'a ridicat în 1937 la 98 miliarde ruble care socotite la un curs minimal de 25 lei rubla fac 2.451.737.000.000 lei.

D-l dr. Laurenţiu Grigorescu scrie despre „Intărirea Controlului Finanţelor Publice" în legătură cu noile norme prevăzute de constituţia din 20 Februarie 1938, şi legile ce s'au întocmit în vederea întăririi controlului.

D-l I. A. Popovici, se ocupă de veniturile publice de drept privat. D-l I. G. Grigorici face observaţiuni asupra legii generale de pensiuni. Partea finală cuprinde jurisprudenţe adnotate de un capital interes pentru cercetători. **Brateş**

«CONCORDIA»

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ
PENTRU INDUSTRIA PETROLULUI
CAPITAL DEPLIN VĂRSAT LEI 867.000.000

DEPARTAMENTUL UZINELE METALURGICE PLOEŞTI

Ateliere mecanice, Turnătorii de oţel, Fontă, Bronz Alamă, Trefilerie, Foraje Cazangerie, Aparate de foraj, etc.

FABRICA DE MUNIŢII
FABRICA DE TUNURI

Jurisprudențe fiscale

Legea timbrului — State de plata salariilor, Netimbrarea, Contravenție, Anulare, Art. 4 al. 20 și art. 83 L. T. *)

Statele de plata salariilor nu constituie chitanțe descărcătoare în sensul legii, ci simple piese justificative necesare întreprinderii pentru controlul asupra lucrătorilor, astfel că nu sunt supuse taxei de timbru.

Asupra recursului făcut de Ministerul de Finanțe în contra sentinței civile cu Nr. 293/937 a Tribunalului Dâmbovița S. I.

Având în vedere că recurentul invoacă următorul motiv de recurs:

„Eroare grosieră". Violarea art. 4 al. 20 din legea timbrului.

In adevăr onor. Tribunalul Dâmbovița admite apelul Societății anonime Astra Română, infirmând procesul verbal de contravenţiune prin care susnumita societate, era condamnată la plata sumei de 10922 lei pentru că a contravenit dispozițiunilor art. 4 al. 20 și 83, al Legii Timbrului din 1927, netimbrând statele de pata salariilor.

„Pentru a ajunge la această soluțiune Tribunalul argumentează că statele nu erau semnate, și în această situațiune ele nu pot fi considerate decât ca simple piese justificative necesare întreprinderii pentru controlul asupra lucrătorilor, nici decum ca acte scrise ce trebuiau timbrate.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs reese că Tribunalul pentru a admite apelul Societății Astra Română în contra Procesului verbal de contravenție cu data de 20 Septembrie 1936, și a o apăra de plata oricăror taxe de timbru prevăzut de art. 4, paragraful 20, Legea Timbrului motivează că prin chitanța de predare sau plată în sensul art. 4 paragraful 20 din Legea Timbrului nu se poate înțelege decât actele scrise și semnate de primitorul banilor sau obiectelor. Că actele de plata salariilor nu constituesc chitanța descărcătoare în sensul legii ci simple piese justificative necesare întreprinderii pentru controlul asupra lucrărilor și deci nesupuse taxelor de timbru.

*) Extras din Revista Administrația financiară No. 133/938.

Că deasemenea prima instanţă motivează că taxa de timbru fiind o taxă de act nu se percepe decât pe actele prevăzute de lege şi cum Legea Timbrului ca ori ce lege fiscală fiind de strictă interpretare aplicarea ei nu se poate face decât în cazurile expres şi categoric prevăzute, stabilind în fapt că nu există obligaţiune de timbrare a statelor de plata salariilor.

Că motivând astfel prima instanţă nu a comis nici-o eroare şi nici nu a violat suszisul text de lege.

Că astfel fiind recursul este nefondat şi urmează a fi respins.

(Curtea de Apel Buc. S. I. Decizia fiscală No. 16/938).

*Impozit comercial, Creanţe dubioase, Plasament de creanţe, Ce se înţelege (Prima 38%, Scădere, Utilitatea Cheltuelilor, Chestiunea de fapt, Adiţionale şi drumuri, Scădere, art. 31, 32 L. C. D. *)*

— Pentru a le admite la scădere, legea nu pune nicăeri condiţiunea ca creanţele dubioase să derive numai din plasamente propriu zise ale întreprinderii, înţelegând să cuprindă în noţiunea de creanţe dubioase orice creanţe, pe care întreprinderea le poate considera dubioase, din punct de vedere al realizării lor.

— Urmează a fi admisă la scădere prima de 38% calculată la datoriile în valută streină ale contribuabilului, aceasta constituind o pierdere efectivă.

— Utilitatea pentru întreprindere a cheltuelilor făcute este o chestiune de fapt, care scapă cenzurei instanţei de casare, atât timp cât aprecierea instanţei de fond nu este atacată pentru denaturare.

— Impozitele adiţionale şi drumuri trebuie scăzute din beneficiul brut.

Asupra recursului făcut de Ministerul de Finanţe şi Societatea Anonimă, Fabrica de Uleiuri Vegetale şi Uleiuri Solidificate „Phoenix" împotriva deciziunii Nr. 844/937.

Având în vedere că se constată că Societatea „Phoenix"

---

*) Extras din Revista Administraţia financiară No. 133/938.

fiind impusă de Comisiunea X-a specială de impunere la un venit net de 10.308.334 lei pe anul 1937—1938, la impozitul comercial pentru venitul realizat din întreprinderea de fabrică de uleiuri vegetale şi uleiuri solidificate, atât contribuabila, cât şi fiscul au declarat apel la Administraţia financiară respectivă.

In ceiace priveşte recursul fiscului :

Având în vedere că recurenta a desvoltat două motive de recurs şi anume : 1. violarea art. 32 pt. b., prin respingerea cererei fiscului de a se adăoga la venitul impozabil suma de 1.270.404, reprezentând 10% din contul ce figurează în bilanţul din 31 Decembrie 1936, la cont de creanţe dubioase în sumă de 12.704.048 lei ;

2. Violarea art. 31 pct. 6 şi 7 prin respingerea apelului fiscului care cere să se adauge la beneficiul sumele de 1.844.868 lei şi 425.038 lei, amortizări la investiţiuni complect amortizate;

Asupra primului motiv de recurs ;

Având în vedere că recurenta critică soluţiunea Comisiunei de apel susţinând că numai cu violarea art. 32 pct. b. a respins cererea fiscului de a se majora cu 1.270.404 lei venitul impozabil deoarece suma de 12.270.048 lei ce figurează în contul creanţei dubioase, nu reprezintă un plasament propriuzis al întreprinderii ci depozite de bănci, avansuri de salariu, etc., astfel că scăderea menţinută de instanţă de fond, este în afară de spiritul art. 32 pct. b. din legea contribuţiunilor directe.

Având în vedere că Comisiunea de apel motivează respingerea cererei reprezentantului fiscului, arătând că legea înţelege toate creanţele comerciantului, susceptibile de a fi considerate dubioase, fără distincţiune, fie că derivă din efecte, fie din conturi curente şi constatând în fapt că limita permisă de lege pentru creanţe dubioase, nu este depăşită.

Considerând că potrivit art. 32 pct. b. L. C. D. se scad din beneficiul ales în urma scăderilor art. 31, rezervele speciale pentru creanţe dubioase, trecute ca atare în bilanţ până la o cotă de 3% din plasamentul în creanţă ale întreprinderii, ce poate fi socotită în condiţiunile specificate în text până la 10%.

Considerând că legea nu pune nicăeri condiţiunea că aceste creanţe dubioase să derive numai din plasamente propriuzise ale întreprinderii, înţelegând să cuprindă în noţiunea de creanţe dubioase, orice creanţe pe care întreprinderea le poate considera dubioase, din punctul de vedere al realizării lor, ast-

fel că şi creanţele prevăzute în bilanţul intimatei, pot fi socotite ca intrând în prevederile legii.

Că dar instanţa de fond a făcut o bine aplicare a dispoziţiunilor art. 32, al. m., respingând cererea fiscului de a se adăoga în venitul impozabil cota de 10% din suma contestată, astfel că acest motiv de recurs cată a fi înlăturat.

In ceiace priveşte motivul II din recursul fiscului.

Având în vedere că recurenta a cerut casarea deciziunei Comisiunei de apel pentru consideraţiunea că a respins cererea de a se adăoga la venitul impozabil sumele de 1.844.868 lei şi 425.038 lei, amortizări la investiţiuni, fără să fi ordonat o cercetare în vederea dovedirii faptului că investiţiunile respective sunt complect amortizate.

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs, rezultă că Comisiunea a respins această cerere formulată prin apelul fiscului motivând că din bilanţ, se constată că contribuabilul are clădiri şi instalaţiuni cu maşini pentru cei 102.651.041 lei şi că amtortizările făcute n'au atins cota legală şi fiscul nu dovedeşte afirmaţiunea ce face ;

Considerând că art. 31 al. 6 şi 7 L. C. D., nu prevăd nici-o obligaţie pentru instanţa de impunere să ordone din oficiu cercetări pentru litigiant, astfel că fiscul, parte în litigiu, avea datoria să solicite ca oricare justiţiabil să se ordone o cercetare dacă găsea necesar să dovedească afirmaţiunea ce făcea ;

Că neuzând de acest fapt, în recurs, nu se mai poate plânge că instanţa de fond n'a ordonat din oficiu o probă pe care recurentul avea datoria s'o propună.

Ca fiind astfel, Comisiunea de apel, n'a violat textul arătat de recurent şi a făcut o bună aplicaţiune a principiilor în materie de probă, respingând cererea recurentului ca nedovedită; aşa că şi acest motiv de recurs este neîntemeiat.

Că dar faţă de consideraţiunile expuse de Ministerul de Finanţe caută a fi respins ca nefondat ;

Asupra recursului societăţii anonime „Phoenix".

Având în vedere că recurenta a formulat în potriva aceleiaşi deciziuni a Comisiei a X-a de apel, trei motive de recurs ;

In ceiace priveşte primul motiv de recurs ;

Având în vedere că din decizia atacată cu recurs, se constată că Comisiunea a respins cererea formulată de recurentă de a i se admite scăderea sumei de 7.078.901 lei, din venitul

stabilit de comisiunea de impuneri, motivând că suma de mai sus nu poate fi scăzută, deoarece nu este efectiv plătită ;

Având în vedere că este necontestat că suma de 7.078.901 lei trecută în bilanţul din 31 Decembrie 1936, este rezultată din recalcularea datoriilor vechi în valută streină şi reprezintă prima valutară de 38%, instituită prin jurnalul Consiliului de Miniştri Nr. 2234 din 25 Noembrie 1935, şi Nr. 1173, din 23 Iunie 1936, ce urmează a fi adăogată cursului stabilizat al leului pentru determinarea valorii efective a datoriilor recurentei contractate în valută streină şi operate în registre la cursul inferior, anterior datei înfiinţărei primei valute ;

Având în vedere că nu se poate contesta obligaţia recurentei de a înregistra la încheerea bilanţului, valoarea efectivă a datoriilor sale, dispoziţiunile art. 24 c. com., fiind categorice în a obliga pe comerciant să-şi evalueze datoriie cum e şi firesc după preţul curent la epoca facerii inventarului astfel încât pasivul să figureze în registre la cuantumul său real şi bilanţul să înfăţişeze starea adevărată a situaţiunei reale ;

Considerând că este stabilit în fapt că suma de 7.087.901 lei reprezintă o pierdere efectivă a întreprinderii, întrucât diminuează în mod real beneficiul anului 1936 şi deci este fără îndoială că ea are dreptul să i se calculeze venitul net reprezentând beneficiul adevărat ce are, ţinându-se în seamă această creştere a valorii datoriilor şi diminuarea câştigului realizat potrivit dispoziţiunilor art. 31 l. c. d.

Că dar este fără îndoială că diferenţa de curs solicitată de recurentă a fi scăzută din venitul stabilit de instanţa de impunere, sumă care dealtfel a şi fost plătită în fapt după cum se constată din actul depus la dosar trebuie dedusă din venitul anului 1936, fiindcă numai astfel impunerea are a fi socotită că este aşezată asupra venitului real al întreprinderii ;

Că Comisiunea refuzând să deducă din beneficiul recurentei suma de 7.078.901 lei, în condiţiunile arătate, a violat, disp. art. 31 l. c. d., 24 c. com. şi a impus pe recurentă cu exces de putere, astfel că acest motiv de recurs este întemeiat.

Asupra motivului II de recurs, violarea art. 31 al. 10 l. c. d.

Având în vedere că recurenta se plânge prin acest motiv de faptul că Comisunea de apel a refuzat să-i scadă din beneficiul anului 1935, suma de 172.130 lei, cheltueli de revizie fă-

cute de societate cu întreținerea verificatorilor trimiși de creditorii săi din străinătate ;

Având în vedere că, Comisiunea de apel a respins acest capăt a apelului recurentei, motivând că nu se justifică utilitatea acestei cheltueli pentru întreprindere ;

Că dar rezultă că instanța de fond a apreciat în fapt împrejurările pe care recurenta le-a expus verbal pentru a lămuri cheltuiala făcută și a găsit că nu se justifică utilitatea ei pentru întreprindere, cu alte cuvinte a apreciat că nu este vorba de o cheltuială privind strict întreprinderea în spiritul art. 31 l. c. d.

Ca fiind vorba de o apreciere a faptelor neatacată pentru denaturarea de atributul suveran al instanței de fond, partea I-a a motivului de recurs este neîntemeiată și cată a fi respinsă.

Având în vedere că în partea II-a a motivului de recurs, recurenta a mai cerut casarea deciziunei Comisiunei de apel și pentru considerațiunea că a refuzat să scadă din beneficiu impozitele adiționale, adăogate la beneficiul de instanță de impunere;

Având în vedere că instanța de fond a refuzat să admită la scădere suma reprezentând impozitele adiționale, motivând că adiționalele fac parte din impozitul principal elementar, astfel că nu se pot scade din venit conform art. 31 l. c. d.

Având în vedere că conform art. 31 l. c. d., se scad din beneficiul brut al întreprinderii pentru obținerea beneficiului net, toate cheltuelile întreprinderii deci și impozitele, afară de impozitul de față, adică impozitul pe venitul întreprinderilor comerciale și industriale, care prin paragraful 10 al suszisului articol, este exceptat în mod expres dela scădere.

Având în vedere că impozitele adiționale și impozitul pentru drumuri nu pot fi cuprinse în impozitul din art. 31 paragraful 10 neadmis la scădere deoarece impozitele adiționale sunt stabilite prin art. 70 l. c. d., iar nu printr'un alt articol situat sub capitolul privitor la impozitul pe venitul întreprinderilor comerciale și industriale.

Că acest lucru rezultă și din faptul că l. c. d. prin art. 31 paragraful 10, nu se mulțumește a denumi impozitul de față care privește însuși obiectul întreprinderii" ceiace înseamnă că susnumitul text nu s'a putut referi și la impozitele adiționale ;

Că dar instanța de apel în speță neadmițând la scădere suma plătită ca impozite adiționale, a violat art. 31 paragraful l. c. d., și ca atare această parte a motivului II de casare este

întemeiată urmând a se casa pentru acest motiv deciziunea comisiunei de apel.

Asupra motivului III de recurs.

Având în vedere că recurenta a mai cerut casarea deciziunei pronunţată de comisiunea de apel, pentru consideraţiunea că instanţa a omis să cerceteze cererea ce formulase prin motivul suplimentar de apel, să se scadă amortismentul legal, la sumele care în 1923 până la 1936 au fost trecute în registre la cheltueli şi care au fost refuzate dela scădere prin motivul că ar fi investiţiuni ;

Având în vedere că din deciziunea comisiunei de apel, nu se constată că recurenta ar fi susţinut oral motivul suplimentar de apel, că cu drept cuvânt comisiunea nu s'a ocupat de cererea formulată prin motivul suplimentar de apel, fiind presupus că recurenta a renunţat la acest capăt al apelului său deoarece deşi prezinte în instanţă, n'a pus nici-o concluziune orală în sprijinul cererii sale scrise.

Ca fiind astfel, nu poate fi vorba de o omisiune esenţială, astfel că acest motiv de recurs cată a fi respins ca nefondat.

(Curtea de Apel Buc. S. I Decizia fiscală Nr. 198/038).

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN"

S. A. R.

Tablă neagră, galvanizată, decapată, dublu decapată, cu rezistenţă, **albă,** plumbuită, **ondulată.**
Fier cerc, comercial, beton, profilat.
Fier cerc laminat la rece.
Cazane şi **radiatoare** „Calan" pentru încălziri centrale.
Băi de fontă emailată „Record".
Articole sanitare negre şi emailate.
Tuburi şi **accesorii** de fontă pentru canalizare.
Tucerie comercială.
Maşini de **gătit** şi **sobe** „Vesta".

Articole noui :

Cilindrii din fontă dură pentru luminat tablă.
Mese şi **capace** de **recoacere** din oţel rezistente la temperaturi înalte.
Cărămizi şi **pământ refractar.**

Colegiale

— Consiliul Superior al Corpului Contabililor a dat dispoziții Secțiunilor județene ca să primească înscrierea în Frontul Renașterii Naționale.

— Membrii Consiliului Superior al Corpului Contabililor în frunte cu d-l Decan N. Butculescu s'au înscris în Frontul Renașterii Naționale,

— D-l **Profesor Ion Răducanu**, expert-contabil, a fost confirmat rector al Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București.

— Pentru sărbătorirea a 25 ani dela înființarea Academiei de Inalte Studii Comerciale și Industriale din București a avut loc o agapă la Splendid Parc București.

Au asistat: d-l **Rector Răducanu**, d-nii Profesori: Brancovici, Tașcă, D. R. Ioanițescu, Arghirescu, Tutuc, Porn, Richter, Bungețianu, Sp. Iacobescu, Iscu, I. Gr. Dimitrescu, Stoicovici, I. Angelescu, d-na Ing. Stamatescu.

Deasemeni mai mulți licențiați și doctori ai Academiei.

S'a relevat meritele Corpului Profesoral și rezultatele date de acest Institut de înaltă cultură.

— D-l **Dr. Cornel Todea** a fost numit Director al Casei de Asigurare București, — post pe care l-a mai deținut cu multă pricepere înainte.

— Colegii comercialiști, cari au întreprinderi de ori ce fel sunt rugați a comunica Administrației Revistei: firma, natura comerțului, sediul în vederea publicării într'o rubrică specială ce o înființează Revista pe ziua de 1 Ianuarie 1939.

— Secțiunile sunt rugate să ne trimită știri scurte despre activitatea lor sau membrilor lor, în domeniul profesional, economic sau științific.

— Pentru lămurirea colegilor noștri dela Secțiunile din provincie în chestiunea breslelor le reamintim comunicatul dat de Consiliul Superior încă din luna Octombrie a. c. și publicat în Revista noastră la pag. 536, cum și textul din cererea făcută de Consiliul Superior al Corpului către d-l Ministrul al Muncii, cerere publicată în Revista noastră pe luna Noembrie a. c. la pag. 586.

— S'a deschis Şcoala de Practică Comercială pe lângă Academia de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti. Cursurile se fac între orele 8—10 seara, iar Sâmbăta între orele 6—9 seara.

Inscrierile la Secretariatul special la Academia de Inalte Studii Comerciale şi Industriale din Bucureşti, Piaţa Romană, intrarea prin Str. I. G. Duca.

— La examenul de expert contabil ţinut în zilele de 10—15 Decembrie la Secţia Ilfov, s'au înscris 63 candidaţi. S'au prezentat 58. Au fost admişi la oral 28, din cari au fost declaraţi reuşiţi 22 şi anume:

Suciu D. I., Firu I. Ştefan, Rusescu Gh., Andreescu I. Aurel, Dobriţoiu Octavian, Iancu Ilie, Năstase Grigore, Petrescu I. Gh., Dumitriu I. Victor, Onea N. Iordache, Nicolau Onoriu, Zorca Vasile, Chirilă Gh., Frâncu Sterian, Făgărăşanu Constantin, Greceanu M. Ioan, Hurjiu V. Iosif, Moţ P. Gh., Roman G. C-tin, Teodorescu N. Alex., Ţurcan Petre.

— La examenul de expert-contabil ţinut în zilele de 4 şi 5 Decembrie a. c., la Secţia Cluj, s'au înscris 33 candidaţi.

S'au prezentat 27. Au fost admişi la oral 23, din cari au fost declaraţi reuşiţi 22 candidaţi şi anume:

Balc Petre, Bocaniciu Brutuş, Bunea Gheorghe, Covaciu A. Victor, Damian Axente, Dan Petre, Deheleanu Vasile, Ferhat Memhmed, Garabedian Orsavir, Gherghea Liviu, Kovacs Gavril, Horac Francisc, Ivan D. Romul, Niculescu Horea, Pop Gheorghe, Dr. Pupezea Ion, Sârbu Ioan, Sendruţiu Ioan, Sferdianu Ştefan, Stroia Ioan, Vaida Aurel şi Vlădăreanu Grigore.

ERATĂ

In numărul 10 al Revistei la „Probleme de rezolvat", s'a strecurat o eroare de manuscris tipărindu-se, Societate *anonimă* A. B. în loc de Societate *colectivă* A. B., după cum reese şi din Bilanţ.

Întreprindere bancară din Târgovişte caută contabil absolvent al şcoalei superioare de comerţ şi cu practică în lucrări de birou.

A se adresa d-lui Cordenius Popovici, Bucureşti str. Arcului, 27 în zilele de: Luni, Marţi, Sâmbătă şi Duminică.

Cereri de înscriere

In Corpul Contabililor Autorizați și Experți Contabili

Secția Arad: Căprariu Bauer Carol și Pop Iancu, în gradul de contabili stagiari.

Secția Bârlad: Ozias Blank, în gradul de contabil stagiar.

Secția Călărași-Ialomița: Demayo Rafael, în gradul de contabil stagiar.

Secția Chișinău: Cocio Boris, Popovici Tatiana și Sciuca Elena.

Secția Craiova: Sulcea M. Ștefan, Manolescu V. Alexandru, Leon Alagem, Constantin Pencea, Ion I. Pecingine și Ion I. Ștefănescu.

Secția Huși: Grigore St. Munteanu și Marin Ghiuzu.

Secția Lugoj: Dumitrescu N. Dumitru și Olariu Pompeiu Ioan în gradul de contabili stagiari.

Secția Zalău: Filip Dimitrie, în gradul de contabil stagiar.

Avansări la gradul de contabil autorizat

Secția Arad: Ștefania Zimmerman și Franz Gesa.

Secția Călărași-Ialomița: Levon Ohanessian.

Secția Huși: Elena C. Pivniceru și Cristea V. Calora.

Secția Zalău: Chirvai Aurel.

Ridicări de suspendări

Secția Arad: Pal Iuliu.

Secția Lugoj: Danielis Zoltan, Milevoi Alexandru și Murariu Andrei.

Secția Zalău: Vaida Iosif, contabil expert, Balogh Ana, Eitler Rudolf, Weiss Eduard, contabili autorizați.

Transferări

Secția Călărași-Ialomița: Constantin Nicolau, contabil autorizat dela Secția Trei Scaune.

Decedați

Secția Călărași-Ialomița: Nicolae C. Stănescu.

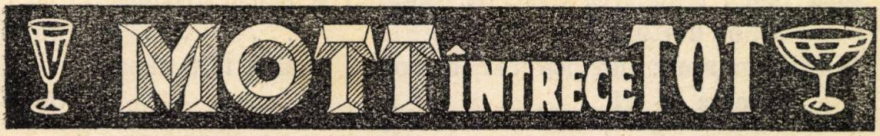

Repertoriul general al materiei publicate în anul al XXVII-lea pe 1938

Nr. 1 Ianuarie

Pag.

Comitetul: Inainte 1
Gr. L. Trancu-Iaşi: Profesiune şi nivel sufletesc 4
N. Butculescu: La 30 de ani dela apariţia Revistei noastre 6
Sp. Iacobescu: Le commencement des écritures comptables 8
Dr. P. Drăgănescu- Brateş: 30 ani 25
Dr. V. Ioachim: După treizeci de ani 26
Dr. Al. Sorescu: Capitalul, Rezervele şi Creditorii în debitul Bilanţelor Engleze 28
D. Sbenghe: Contabilitatea isvor de claritate, ordine şi control 35
I. D. Clinceanu: Istoricul înfiinţării unei Bănci Naţ. a României 37
Constantin Igrişan: Rolul Contabilităţii în controlul celor două Administraţii Financiare 40
S. M. Blumenfeld: Dobânda prezumată la comercianţi . . 47
M. Mihăilescu: Conturi de ordine — Conturi de evidenţă 52
C. D. Hurmuzache: Cum a devenit „Revista Generală de Comerţ şi Contabilitate" proprietatea Corp. Absolv. Şc. Sup. de Comerţ. 56

Nr. 2 Februarie

Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Membrii noştri şi noua Constituţie. 81
N. Georgescu: Trecut şi orizonturi 83
Dr. V. M. Ioachim: Lămuriri în jurul alegerilor dela Corpul Contabililor, Secţia Ilfov 85
* * * Decizia de amânarea alegerilor dela Corpul Contabililor Experţi şi Autorizaţi, Secţia Ilfov . . . 88
Prof. Olimpiu I. Barna: Literatură veche contabilă 92
Dr. Marcel Kendler: Determinarea valorii stocurilor din inventar 100
Ioan Jaliu: Infiinţarea Casei de asigurări şi pensii a contabililor din întreaga Românie 106
M. Niedermayer: Inregistrarea în moneta străină fără transformare în lei. 109

Demetru Rădulescu: Cea mai interesantă excursie a anului 112
* * * Jurisprudențe fiscale. — Recenzii 121
* * * Cereri de înscriere. — Abonamente 131

Nr. 3 Martie

* * * Comercialiștii și Noua Constituție 137
G. Commesnil: Comptabilité et gestion 139
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Să Cucerim Comerțul 145
Dr. V. M. Ioachim: Teoria evaluării a Prof. Montgomery . 150
Dr. Ion I. Mărculescu: A existat contabilitatea la chinezi și indieni? 151
Stelian Popescu: Impunerea sucursalelor 156
Demetru Rădulescu: Anul petrolifer 1937. 163
* * * Recenzii. — Reviste 169
* * * Jurisprudențe fiscale 171
* * * Din activitatea Secțiunilor 179
Comitetul: Darea de seamă pe anul 1937 183
* * * Colegiale. — Cereri de înscriere. — Abonamente 197

Nr. 4 Aprilie

Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Exactitate și realitate contabilă . 193
Dr. V. M. Ioachim: Institutul Național de Contabilitate . . 195
Dr. Clement Mitru: Raționalizarea 199
Gh. Vasilescu: Pentru înlăturarea evaziunei fiscale . . . 205
Eugen Sibianu: Originea Composesoratelor 208
M. D. Wechsler: Valoarea impozabilă a produselor la impozitul pe lux și cifra de afaceri 212
Dem. B. Cătuneanu: Asigurările sociale în Franța 216
Vim.: Timbrul de aviație pe registre 225
* * * Recenzii. — Reviste 226
* * * Jurisprudențe fiscale 234
* * * Din activitatea Secțiunilor 239
* * * Cereri de înscriere. — Abonamente 245

Nr. 5 Mai

Aureliu Marinescu: Pro-Patria 249
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Concordatul preventiv . . . 251
Dr. V. M. Ioachim: Titlurile de folosință și drepturile ce le conferă 253

Eugen Sibianu: Originea Composesoratelor 257
Mihail I. Popescu: Creațiuni profesionale 265
Paul Marc: Analiza cenzorială a cheltuelilor Contenciosului 268
Gustav Herșcovici: Despre registrele micilor comercianți și industriași 275
* * * Recenzii — Reviste. 278
* * * Jurisprudențe fiscale 287
* * * Dela Corpul Contabililor Experți și Autorizați 295
* * * Dela Cons. Superior al Corp. Cont. Exp. și Autorizați 296
* * * Cursul de expasiune economică 298
* * * Colegiale. — Cereri de înscriere 300

Nr. 6 Iunie

Prof. Dr. I. I. Mărculescu: Contabilitatea publică la caldeeni și asirieni 309
Dr. V. M. Ioachim: O nouă funcțiune a experților contabili: Consiliul technic 314
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Cariere Comerciale 322
Theodor Ludu: Cronologii contabile române 325
Constantin Igrișan: Contabilitatea dublă în operațiunile Casei de Depuneri și Consemnațiuni 330
Gh. Vasilescu: Impozit mobiliar sau comercial ? 334
I. Ilie: Despre o mult dorită destindere fiscală 337
Dr. C. Mitru: Organele care intervin în procesul de raționalizare 341
* * * Impunerea onorariilor și impozitul supra-cotă 347
* * * Dela Camera de Comerț și Industrie din București 350
* * * Dela Consiliul Superior al Corpului Contabililor Experți și Autorizați 351
* * * Recenzii. — Jurisprudențe fiscale 354

Nr. 7—8 Iulie—August

N. Butculescu: Doliul Regal — Doliul Țării 370
Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Bilanțul tip 373
Dr. V. M. Ioachim: Contabilitatea și acțiunea pt. eft. traiului 375
Al. Tănăsescu: Jocul conturilor 378
Grațian Mărcuși: Un necunoscut popularizator al contabilității: Gavril Trifu 384
M. Niedermayer: Contabilitatea prin reportare și contabilitatea mecanică 388

Gh. Vasilescu: Doctrina planurilor economice și a economiei dirijate 394
M. D. Wechsler: Amortizmentul o rezervă? Amortizmentul element de calcul al rentabilității? 398
Constantin Igrișan: Reglementarea creerii debitelor constatate 404
Eugen Sibianu: Originea composesoratelor (urmare) . . . 408
Aureliu Marinescu: Solemnitatea desvelirii plăcii comemorative a colegilor morți în răsboiul pentru întregirea neamului 417

Nr. 9 Septembrie

Răspunsul M. S. Regelui Carol al II-lea la telegrama de condoleanțe 445
N. Butculescu: Bătrânii cari se cramponează 446
Dr. V. M. Ioachim: Rolul delegatului fiscului în expertizele fiscale 449
Brateș: Călătoria de studii economice în Germania și Congresul Internațional de învățământ comercial și îndrumarea profesională la Berlin 451
Dr. Ion I. Mărculescu: Fachliche Ausbildung des Kaufmanns 467
Dr. M. Nițulescu: Controlul registrelor, găsirea fraudelor 473
Theodor Ludu: Louis Deplanque în românește, 1873 . . . 483
* * * Dela Secțiuni 488
* * * Recenzii 493
* * * Jurisprudențe fiscale 499
* * * Colegiale 500
* * * Cereri de înscriere — Abonamente 503

Nr. 10 Octombrie

Dr. P. Drăgănescu-Brateș: Invățământul profesional . . . 507
Dr. V. M. Ioachim: Concerne și participațiuni 509
M. I. Mihăilescu: Despre Louis Deplanque în românește, 1873 514
Dr. Clement Mitru: Contribuția întreprinderilor economice de Stat (I. E. P.) 518
Dem. A. Rădulescu: O nouă orientare a politicii noastre petroliferă 524
Paul Marc: Sugestii pentru o nouă analiză a cheltuelilor administrative 527
* * * Ținerea registrelor de micii comercianți . . 530

Comitetul: Probleme de rezolvat 533
* * * Dela Consiliul Superior 535
* * * Recenzii 538
* * * Jurisprudenţe fiscale. — Colegiale 549
* * * Cereri de înscriere. — Abonamente 555

Nr. 11 Noembrie

* * * Amiciţia Anglo-Română 567
Dr. Gr. L. Trancu-Iaşi: Suveranul Marei Britanii şi experţii contabili 569
Dr. V. M. Ioachim: Noul cod de comerţ „Regele Carol II". 572
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Technicizarea învăţământului . 577
V. V. Longhin: Trecerea operaţiunilor comerciale în registrul jurnal după nouile legiuiri fiscale 579
Olimpiu I. Barne: Orientarea profesională a ucenicilor . . 582
* * * Dela Consiliul Superior 586
* * * Jurisprudenţe fiscale 589
* * * Recenzii 596
* * * Colegiale 608
* * * Cereri de inscriere — Abonamente 609

Nr. 12 Decembrie

Gr. L. Trancu-Iaşi: Reflecţiile unui contabil 615
V. M. Ioachim: Consideraţiuni contabile acupra concernelor şi participaţiunilor 621
Dr. P. Drăgănescu-Brateş: Inaintarea la grad 625
Tiberiu Polak: Planul conturilor şi contabilitatea unitară . 627
Paul Mark: O reformă necesară în munca de report . . 633
I. Tăcutu: Ofer colegilor 20 premii a 1.000 lei 636
* * * Dela Consiliul Superior 640
* * * Recenzii 642
* * * Jurisprudenţe fiscale 650
* * * Colegiale 657
* * * Cereri de înscriere. — Abonamente 659

Ministerul Apărării Naţionale serviciul F. A. N. Direcţia Contabilităţii angajează 5—6 contabili absolvenţi ai şcoalei superioare de comerţ, cu practică, serviciul militar satisfăcut şi de origină etnică românească.

A se adresa d-lui Gh. Petroşanu expert contabil.

„Definitiv"

CONTABILITATEA DE CONTROL

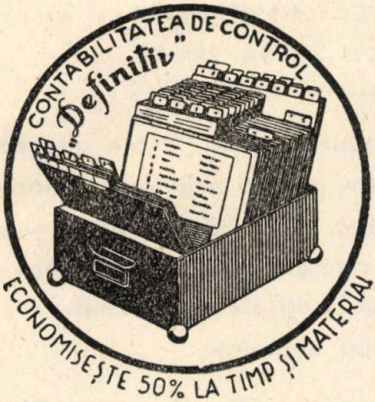

ELIMINĂ:

1. Registrele principale și auxiliare.
2. Orice lucru de reportare.
3. Toate greșelile de report.
4. Orice contare inutilă, etc. etc.

un produs al
UZINELOR

GRATIOSA

Societate Anonimă
Sibiu, Str. Râului, 39

CEREȚI PROSPECTE ȘI LĂMURIRI MAI DETAILATE

UZINELE DE FIER ȘI DOMENIILE DIN:

REȘIȚA

CAPITAL SOCIAL 750.000.000 LEI

BUCUREȘTI III, STR. VASILE ALEXANDRI No. 4

ADRESA TELEGRAFICĂ: „REȘIȚANINA"

TELEFON: 219-47, 219-48, 219-49

Fier de comerț, Grinzi I și U, Fier fasonat, Table groase și mijlocii, Șini și material mărunt pentru ecartement normal și îngust, Schimbători, Macazuri, Incrucișări, Poduri și alte construcțiuni de fier, Plăci turnante, Vagoane, Piese de vagoane. Osii, Bandaje, Roți de oțel turnat, Perechi de roți complete

LOCOMOTIVE

PENTRU ECARTEMENT NORMAL ȘI ÎNGUST

Materiale turnate din oțel și fontă, Piese de foraj, Buloane, Șuruburi, Nituri, etc., etc.

Electro-Motoare, Dinamuri, Generatoare, Transformatoare

Instalațiuni complecte de centrale electrice, industriale și comunale, Echipament electric pentru industria petroliferă, Atelier de construcțiuni pentru aparate și unelte de sondaj, Armament și muniții, Pluguri și alte unelte agricole, Nicovale, Lopeți, Sape, etc. Mortar și cărămizi refractare în calități superioare garantate, Mangal, etc.

MINE, FABRICI ȘI DOMENII

La Reșița, Anina, Bocșa, Oravița, etc.

UZINELE METALURGICE UNITE

„TITAN, NADRAG, CALAN“

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

PRODUSELE UZINEI CALAN :

RADIATOARE, CAZANE
DE INCALZIRE CENTRALA
BAI DE FONTA EMAILATA

etc., etc.

BIROUL DE VÂNZARE „SOCOMET“ BUCUREȘTI Calea Victoriei, 15

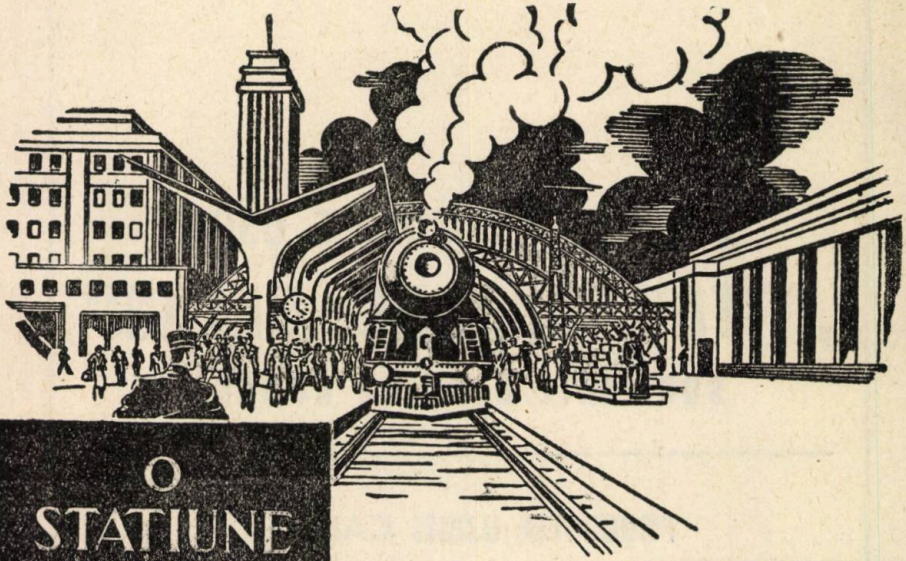

O STAȚIUNE MARE CU O SINGURĂ LINIE

Închipuiți-vă că o mare stațiune de cale ferată ar avea o singură linie pentru toate trenurile care vin și pleacă. Ce s'ar întâmpla oare cu orariul, cu confortul pasagerilor, cu veniturile căilor ferate? Lucrul acesta este tot atât de adevărat și de important pentru serviciul telefonic. Dacă aveți un trafic prea mare pentru o singură linie, afacerile Dv vor suferi. Clienții se vor enerva, găsind numărul Dv. veșnic ocupat. Veți pierde clienții tot atât de sigur ca și când ați sta cu magazinul închis.

INSTALAȚIUNI PENTRU TOATE UTILITĂȚILE

Societatea de Telefoane pune la dispoziția abonaților diferite tipuri de instalații, pentru utilizările cele mai complicate. Oricât de complexe ar fi necesitățile telefonice ale întreprinderii Dv., un specialist al Societății de Telefoane vă va fi pus imediat la dispoziție, pentru instalația necesară.

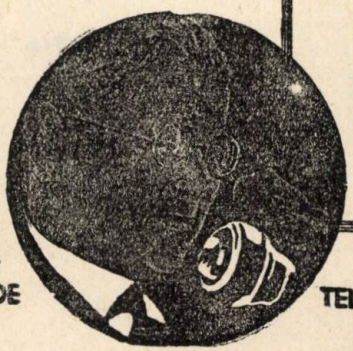

SOCIETATEA ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TELEFOANE

COMPANIA ELECTROCONTABILA

WATSON S.A.R.

BUCUREȘTI. — B-DUL BRĂTIANU, 22

TELEFON 4-38-17

MECANIZEAZA

RAȚIONALIZEAZA

IN INDUSTRIE

Contabilitatea generală
Contabilitatea materialelor
Postcalculația
Salariile
Controlul stocurilor
Inventarele
Economatul
Investițiile și amortizările
Controlul bugetului
Facturarea

PRIN SISTEMUL

„HOLLERITH"

MAȘINI CU CARTELE PERFORATE

Adresa :

Dlui.Eugen Vancu
la Banca "Albina"
Inst.de Credit şi Econ.
S I B I U

ESTE INTERZIS A
SE INTRODUCE BANI
SAU ALTE OBIECTE
IN SCRISORI
FRANCAREA ESTE OBLIGATORIE
COMPLET ADRESA

ATENȚIUNE

Orice înapoiere trebue să se facă numai pe adresa A-ţiei Revistei :

BUCUREŞTI, I. — STR. TEILOR No. 12